

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON PROGRAMI

**İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SAADET ÇAKIR

İSTANBUL, 2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON PROGRAMI

**İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**SAADET ÇAKIR
(180211031)**

**Danışman
(Doç. Dr. Mine ESMER)**

İSTANBUL, 2022

26/01/2022

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mimarlık Anabilim Dalı'nda 180211031 numaralı Saadet Çakır 'ın hazırladığı "Fatih İlçesindeki 18.yy Külliyesi ve Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesinin Restorasyon Önerisi" konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 26/01/2022 Çarşamba günü saat 14:00'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **Kabulüne Oylu Birliği** ile karar verilmiştir.

Düzeltilme verilmesi halinde:

Adı geçen öğrencinin Tez Savunma Sınavı .../.../20... tarihinde, saat ...:.. da yapılacaktır.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının İstanbul Tarihi Yarımada'daki 18.Yüzyıl Külliyesi ve Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Restorasyon Önerisi şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Karar
1. (Danışman) Doç. Dr. Mine ESMER	KABUL
2. Dr. Öğr. Üyesi Ruba KASMO	KABUL
3. Doç. Dr. Burcu Selen COŞKUN	KABUL
4.	.....
5.	.....
6. (İkinci Danışman)*.....	.....

*2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.

BEYAN BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Öğrencinin Adı ve Soyadı

Saadet Çakır

İmza

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

Saadet ÇAKIR

ÖZET

Çalışmanın ana konusunu İstanbul ili, Fatih ilçesinde bulunan 18.yüzyıl Osmanlı mimarisi külliye örneklerinden biri olan Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında, İstanbul'daki 18.yüzyıl külliyesi incelenmiş ve Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi için ise detaylı bir belgeleme yapılarak, restorasyon önerisi geliştirilmiştir. Özgün olarak cami, sebil, sıbyan mektebi, hamam ve hazireden oluşan külliyenin hamamı tamamen yok olmuş, sıbyan mektebinin ise sadece zemin katı günümüze ulaşabilmiştir. Sıbyan mektebinin üst katı yerine ahşap bir ev yapılmış, yakın tarihlere kadar konut olarak kullanılmış ancak günümüzde dükkan olarak işletilmektedir. Külliyenin kuzeyinde yer alan hamamın yerini, 1913'te Mimar Kemaleddin tarafından tasarlanmış olan Medreset'ül Kuzat almıştır. Yapı bugün İstanbul Üniversitesi kütüphanesi olarak kullanılmaktadır. Külliyenin doğusunda İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kampüsü girişi, batısında İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu, güneyinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bulunmaktadır. Zamanla külliye yapıları farklı işlevlerde kullanılmaya başlanmıştır. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi hakkında bütüncül bir çalışma yapılmamış olması bu konuyu çalışmak için etken olan unsurlardan biri olmuştur. Bu çalışmanın amacı diğer 18.yüzyıl külliyesi içinde günümüze ulaşmış olan bu yapı grubunun günümüzdeki durumunun incelenmesi, restorasyonu, ve korunmasına yönelik öneriler oluşturmaktadır.

Teze başlarken tarihsel süreci aydınlatacak literatür ve arşivler taranmıştır. Bu tarama neticesinde bölgenin tarihçesinin anlatımının ardından, 18.yüzyıl külliyesi için kentsel kültür varlıkları envanter fişleri doldurulmuştur. Fişler 18.yüzyıl külliyesinin genel özellikleri konusunda fikir oluşturmuştur. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'nin güncel durumunu belgelemek için 3 boyutlu lazer tarama verilerinden oluşturulan rölöve çizimleri dijital ortamda hazırlanmıştır. Rölöve çizimleri üzerine hasar ve malzeme analizleri de işlenmiştir. Yapının korunarak gelecek nesillere ulaşabilmesi için çevre şartları ve yanlış müdahalelerden kaynaklanan sorunların giderilebilmesi önem arz eder. Çalışma kapsamında yapılan değerlendirme sonucu ulaşılan tüm sonuçlar bir koruma projesi önerisi olarak sunulmuştur.

Anahtar kelimeler; Osmanlı Mimarisi, İstanbul, 18.Yüzyıl Külliyesi, Koruma, Restorasyon, Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi

**RESTORATION PROPOSAL OF 18TH CENTURY COMPLEXES
AND KAPTAN-I DERYA IBRAHIM PASHA COMPLEX IN THE
HISTORICAL PENINSULA OF ISTANBUL**

Saadet ÇAKIR

ABSTRACT

In the study, examples of the 18th century Ottoman mosque complexes in Istanbul's Fatih district are analyzed and a restoration proposal for the Kaptan-ı Derya Ibrahim Pasha Mosque Complex, one of them, is presented. Kaptan-ı Derya Ibrahim Pasha Mosque Complex is located at Vezneciler. There is Istanbul University Library to the north of the complex, Istanbul University Beyazıt Campus entrance to the east, Istanbul University Press and Publication School to the west, and Istanbul University Faculty of Letters to the south. It has not been possible to conserve the entire Kaptan-ı Derya Ibrahim Pasha Mosque Complex to present day by preserving all its units. The complex included a mosque, a great fountain, an infants' school, a Turkish bath, and a cemetery. As of today, the mosque, public fountain and cemetery still stand. The bath was completely destroyed, while the upper floor of the infants' school was destroyed at an unknown date and only the ground floor remained. An wooden house was built to replace the first floor of the infant school. Today this wooden part of the building is used as a shop. To replace the bath of the complex, Medresetü'l- Kuzat, a kind of specialized madrasah, was built. In the Republican Era it was repurposed for use as the Istanbul University library. During time, the complex structures lost their functions and were started being used in different ways. The lack of a comprehensive study about the Kaptan-ı Derya Ibrahim Pasha Mosque Complex led me for this study. The purpose of this study is to present recommendations for the restoration, and preservation of this important and attractive example of a mosque complex from the 18th century.

At the beginning of the research, documents and archives that shed light on the historical process were consulted. After the narration of the history of İstanbul was completed, inventory templates for the mosque complexes of the 18th century were prepared. Using these templates, the general characteristics of 18th century mosque complexes were identified. Within the scope of the study, a comparison of 18th century mosque complexes in Fatih district was also performed. In order to prepare survey drawings for the Kaptan-ı Derya İbrahim Pasha Mosque Complex, terrestrial laser scanning data was used. Digital survey drawings were prepared with AutoCAD. Deterioration and material analyses were also prepared. In order to safeguard the building and pass it on to the next generations, physical interventions and unsuitable additions must be eliminated. All results reached by the evaluations made within the scope of the study will be presented as a proposal for the preservation of the complex.

Keywords; Ottoman Architecture, İstanbul, 18th Century Mosque Complex, Conservation, Restoration, Kaptan-ı Derya İbrahim Pasha Complex

ÖNSÖZ

Tez çalışmam boyunca her türlü bilgi birikimini benimle paylaşan, en ufak ayrıntıda bile bana yardımcı olan sevgili hocam Doç. Dr. Mine ESMER'e teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Tüm hayatım boyunca maddi ve manevi yönden beni daima destekleyen babam Erol ÇAKIR ve annem Zehra ÇAKIR'a, sadece bakışlarıyla bile üzerimde desteğini her zaman hissettiren bir tanecik ANNEANNEM'e, her zaman yanımda olan Yusuf BAŞARAN'a, tez süreci boyunca her türlü nazımı çeken kuzenlerim Meryem Aylin ŞAMLI ve Zeynep ÇEHRELİ'ye, çok kıymetli dostlarım Merve ABALIOĞLU ve Elif CILIZ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

MİMAR SAADET ÇAKIR

OCAK 2022

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT	vi
ÖNSÖZ.....	viii
ŞEKİL LİSTESİ.....	xii
TABLO LİSTESİ.....	xviii
KISALTMALAR	xxi
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	6
1. FATİH İLÇESİ	6
1.1. FATİH İLÇESİ'NİN COĞRAFİ KONUMU VE ÖZELLİKLERİ.....	6
1.2. FATİH İLÇESİ'NİN TARİHSEL GELİŞİMİ	7
1.2.1. Osmanlı Dönemi Öncesinde Fatih	7
1.2.2. Osmanlı Döneminde Fatih	11
1.2.2.1. Erken Dönem (14-15. yüzyıllar)	11
1.2.2.2. Klasik Dönem (16-17. yüzyıllar)	14
1.2.2.3. Batılılaşma Dönemi (17-19. yüzyıllar).....	16
1.2.3. Cumhuriyet Döneminde Fatih	20
İKİNCİ BÖLÜM.....	24
2. FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY KÜLLİYELERİ	24
2.1. ÇORLULU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ.....	25
2.2. NURUOSMANİYE KÜLLİYESİ.....	29
2.3. HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ.....	34
2.4. AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ.....	43
2.5. HACI BEŞİR AĞA KÜLLİYESİ	47
2.6. HEKİMOĞLU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ	53
2.7. LALELİ (SULTAN III. MUSTAFA) KÜLLİYESİ.....	59
2.8. DAMAT İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ	68

2.9. SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ.....	74
2.10. KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ	78
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	84
3. İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ	84
3.1. BELGELEME	84
3.1.1. Konumu	84
3.1.2. Tarihçe.....	87
3.1.3. Hazire	95
3.1.4. Yasal Durum ve Resmi Belgelerde Geçen Bilgiler	97
3.1.5. Yapının Mimari Açından Değerlendirilmesi.....	98
3.1.5.1. Plan Özellikleri	98
3.1.5.2. Cephe Özellikleri	131
3.1.5.3. Yapım Tekniği ve Malzeme	150
3.1.5.4. Mimari Öğeler.....	157
3.1.5.5. Yapıdaki Bozulmalar ve Nedenleri.....	164
3.2. RESTİTÜSYON.....	165
3.2.1. Yapıdaki Restitüsyon Sorunları	166
3.2.2. Restitüsyon Önerisi	166
3.2.2.1. Vaziyet Planı Restitüsyonu.....	166
3.2.2.2. Bodrum Kat Planı Restitüsyonu.....	167
3.2.2.3. Zemin Kat Planı Restitüsyonu	168
3.2.2.4. Birinci Kat Planı Restitüsyonu.....	169
3.2.2.5. Cepheler Restitüsyonu.....	170
3.3. RESTORASYON	171
3.3.1. Yapının Yeniden Kullanımına İlişkin Öneriler	171
3.3.2. Yapının Restorasyonuna İlişkin Önerilen Müdahaleler	171
3.3.2.1. Temizleme	171
3.3.2.2. Sağlama.....	172
3.3.2.3. Çağdaş Eklerin Eklenmesi	172
3.3.2.4. Yeniden Yapma/Yenileme.....	173

3.3.2.5. Bütünleme.....	173
SONUÇ.....	174
KAYNAKÇA.....	176
EKLER.....	182

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1 : Lazer tarama sonucu nokta bulutu, Besim Ömer Paşa Caddesi ile Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokağı köşesinden yapı görünümü (Ağustos 2020).....	3
Şekil 2 : Lazer tarama sonucu nokta bulutu, Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokağı ile Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokağı köşesinden yapı görünümü (Ağustos 2020)....	3
Şekil 3 : Lazer tarama sonucu nokta bulutu, Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokağı'ndan yapı görünümü (Ağustos 2020).....	4
Şekil 4 : Lazer tarama sonucu nokta bulutu, Besim Ömer Paşa Caddesi'nden yapı görünümü (Ağustos 2020).....	4
Şekil 5 : Lazer tarama sonucu nokta bulutu, A - A Kesiti (Ağustos 2020).....	5
Şekil 6 : Lazer tarama sonucu nokta bulutu, D – D Kesiti (Ağustos 2020).....	5
Şekil 1.1 : E.Delacroix, Konstantinopolis'in Haçlılar Tarafından Zaptı, Louvre Müzesi, Paris	9
Şekil 1.2 : İstanbul Haritası, Liber insularum Archipelagi, Cristoforo Buondelmonti, 1420-1430 civarı, Biblioteca Nazionale Marciana Venedik, İtalya.....	10
Şekil 1.3 : Osmanlı İstanbul'u (XV.yy) ve Fevzipaşa Caddesi Aksı (Feyza İlter, 2018).....	13
Şekil 1.4 : Anonim bir Fransız kroniğinde İstanbul'un fethini tasvir eden minyatür (Paris Bibliothèque Nationale, Fr., nr. 6487, vr. 21a).....	14
Şekil 1.5 : Dilich tarafından 1560'larda yapılan Eski Saray gravüründe cami-saray bağlantısı (Murat Sav, 2011).....	15
Şekil 1.6 : Giovanni Andrea Di Vavassore'nin İstanbul'u, 1520.....	16

Şekil 1.7 : Tanzimat Abidesi'nin 8 Eylül 1855 tarihli <i>L'illustration</i> dergisinde yayımlanan gravürü.....	19
Şekil 2.1 : Çorlulu Ali Paşa Külliyesi'nde Cami-Tevhidhane ve Derviş Hücrelerinin Görünüşü.....	25
Şekil 2.2 : Nuruosmaniye Cami Planı.....	29
Şekil 2.3 : Hamidiye Sebili'ni sıbyan mektebine bitişik durumda iken gösteren eski bir fotoğraf (Semavi Eyice fotoğraf arşivi).....	34
Şekil 2.4 Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi'nin derslane- mescid, hazire ve sebilden meydana gelen güney bölümü- Fatih/İstanbul.....	43
Şekil 2.5 Cağaloğlu'ndaki Beşir Ağa Külliyesi -Fatih/İstanbul.....	47
Şekil 2.6 Hekimoğlu Ali Paşa Camii - Fatih/İstanbul.....	53
Şekil 2.7 Laleli Külliyesi - Fatih/İstanbul.....	59
Şekil 2.8 Şehzadebaşı'ndaki Damad İbrahim Paşa Külliyesi - Fatih/İstanbul.....	68
Şekil 2.9 Seyyid Hasan Paşa Külliyesi - Beyazıt /İstanbul.....	74
Şekil 2.10 Beyazıt'taki İbrahim Paşa Camii - Fatih /İstanbul.....	78
Şekil 3.1 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Hava Fotoğrafı (Url-2).....	84
Şekil 3.2 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Pervititch Haritası (1934-1936)	85
Şekil 3.3 Rölöve, Vaziyet Planı.....	86
Şekil 3.4 İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, (S. Çakır, 2020)	88
Şekil 3.5 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Cami Kitabesi (S. Çakır, 2020).....	89
Şekil 3.6 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Cami Hazire Duvarı Kitabesi (S. Çakır, 2020).....	96
Şekil 3.7 Rölöve, Bodrum Kat Planı.....	98
Şekil 3.8 B01 Depo Pencere (S. Çakır, 2020).....	99
Şekil 3.9 B01 Depo Döşeme (S. Çakır, 2020).....	100
Şekil 3.10 B02 Banyo Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	101

Şekil 3.11 B03 WC Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	102
Şekil 3.12 Rölöve, Zemin Kat Plan	103
Şekil 3.13 Z01 Harim Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	104
Şekil 3.14 Z01 Harim Tavan Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	105
Şekil 3.15 Z01 Harim Döşemesi (S. Çakır, 2020).....	105
Şekil 3.16 Z01 Harim Mukarnas Başlıklı Doğal Taş(Granit) Sütun (S. Çakır, 2020)	106
Şekil 3.17 Z01 Harim Mihrap Nişi (S. Çakır, 2020).....	107
Şekil 3.18 Z01 Harim Vaaz Kürsüsü (S. Çakır, 2020).....	108
Şekil 3.19 Z01 Harim Kalorifer Sistemi (S. Çakır, 2020).....	109
Şekil 3.20 Z01 Harim Muhdes Ahşap Minber (S. Çakır, 2020).....	110
Şekil 3.21 Z02 Kadınlar Mahfili Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	111
Şekil 3.22 Z02 Kadınlar Mahfili Revzen Görünüşleri (S. Çakır, 2020).....	112
Şekil 3.23 Z02 Kadınlar Mahfili Demir Gergileri (S. Çakır, 2020).....	112
Şekil 3.24 Z03 Son Cemaat Yeri Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	113
Şekil 3.25 Z04 Müezzin Mahfili Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	114
Şekil 3.26 Z04 Müezzin Mahfili Minare Kapısı (S. Çakır, 2020).....	115
Şekil 3.27 Z04 Müezzin Mahfili Elektrik Panosu (S. Çakır, 2020).....	116
Şekil 3.28 Z05 Kafe (Bahçe) Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	117
Şekil 3.29 Z05 Kafe (Bahçe) Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	118
Şekil 3.30 Z06 Kırtasiye Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	119
Şekil 3.31 Z06 Kırtasiye ZKK3 Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	120
Şekil 3.32 Z07 Kafe Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	121
Şekil 3.33 Z08 Mutfak Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	122
Şekil 3.34 Z09 İmam Odası Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	123
Şekil 3.35 Z10 Koridor Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	124

Şekil 3.36 Z11 Büfe Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	125
Şekil 3.37 Z11 Büfe Tavan Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	126
Şekil 3.38 Rölöve, Birinci Kat Planı	127
Şekil 3.39 101 Kafe Görünüşü(S. Çakır, 2020).....	128
Şekil 3.40 102 Koridor Döşemesi (S. Çakır, 2020).....	129
Şekil 3.41 102 Koridor Tavanı (S. Çakır, 2020).....	129
Şekil 3.42 103 WC Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	130
Şekil 3.43 Güneydoğu Cephesi Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	132
Şekil 3.44 Güneydoğu Cephesi Revzen (S. Çakır, 2020).....	133
Şekil 3.45 Rölöve, Güneydoğu Cephesi	134
Şekil 3.46 Rölöve, Güneybatı Cephesi	136
Şekil 3.47 Güneybatı Cephesi Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	137
Şekil 3.48 Güneybatı Cephesi Pencere (S. Çakır, 2020).....	137
Şekil 3.49 Rölöve, Kuzeydoğu Cephesi	139
Şekil 3.50 Kuzeydoğu Cephesi Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	140
Şekil 3.51 Kuzeydoğu Cephesi Minare Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	140
Şekil 3.52 Rölöve, Kuzeybatı Cephesi	142
Şekil 3.53 Kuzeybatı Cephesi Görünüşü (S. Çakır, 2020).....	143
Şekil 3.54 Rölöve, Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Silüeti	144
Şekil 3.55 Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Silüeti (S.Çakır,2020)	145
Şekil 3.56 Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Silüeti Duvarı Dolgu Kapı (S.Çakır,2020).....	145
Şekil 3.57 Rölöve, Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokak Silüeti	147
Şekil 3.58 Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokak Silüeti (S.Çakır,2020)	147

Şekil 3.59 Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokak Silüeti Sebil Görünüşü (S.Çakır,2020).....	148
Şekil 3.60 Rölöve, Besim Ömer Paşa Caddesi Silüeti	149
Şekil 3.61 Besim Ömer Paşa Caddesi Silüeti (S.Çakır,2020)	149
Şekil 3.62 Camii Kesme Taş- Tuğla Görünüşü (S.Çakır,2020)	150
Şekil 3.63 Minare Kesme Taş Görünüşü (S.Çakır,2020)	151
Şekil 3.64 Bahçe Duvarı (İç) Moloz Taş Görünüşü (S.Çakır,2020)	151
Şekil 3.65 Kafe Ahşap Yapı Görünüşü (S.Çakır,2020)	152
Şekil 3.66 Camii İçi Döşeme (S.Çakır,2020)	153
Şekil 3.67 Kırtasiye Döşeme (S.Çakır,2020)	154
Şekil 3.68 Kafe Zemin Kat Döşeme (S.Çakır,2020)	154
Şekil 3.69 Minareden Caminin Çatı Görünüşü (S.Çakır,2020)	155
Şekil 3.70 Minareden Kafe ve İmam Odası Çatı Görünüşü (S.Çakır,2020)	156
Şekil 3.71 Z11 Büfe Çatısının Görünüşü (S.Çakır,2020)	156
Şekil 3.72 Ömer Besim Paşa Caddesi Dış Kapı (S.Çakır,2020)	157
Şekil 3.73 Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Dış Kapı (S.Çakır,2020)	157
Şekil 3.74 Cami Ana Giriş Kapısı (S.Çakır,2020)	158
Şekil 3.75 Kırtasiye Giriş Kapısı (S.Çakır,2020)	158
Şekil 3.76 Kafe Giriş Kapısı (S.Çakır,2020)	158
Şekil 3.77 Minare Giriş Kapısı (S.Çakır,2020)	159
Şekil 3.78 Kafe 1KK6 Kapısı (S.Çakır,2020)	159
Şekil 3.79 103 WC Kapısı (S.Çakır,2020)	159
Şekil 3.80 B01-B02-B03 İç Kapılar (S.Çakır,2020)	159
Şekil 3.81 Z01(ZKP1) Pencere Görünüşü (S.Çakır,2020)	160
Şekil 3.82 Revzen Pencere Görünüşü (S.Çakır,2020)	160

Şekil 3.83 Z11Büfe Pencere Görünüşü (S.Çakır,2020)	161
Şekil 3.84 101 (1KP1) Pencere Görünüşü (S.Çakır,2020)	161
Şekil 3.85 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Sokak Hacet Penceresi (S.Çakır,2020)	162
Şekil 3.86 Z01 Harim Mukarnas Başlıklı Sütun (S.Çakır,2020)	163
Şekil 3.87 Z01 Harim Kalem İşleri(S.Çakır,2020)	163
Şekil 3.86 Mukarnas Başlıklı Mermer Sütun (S.Çakır,2020)	163

TABLO LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1 : Çorlulu Ali Paşa Külliyesi Camisi Envanter Fişi	26
Tablo 2.2 : Çorlulu Ali Paşa Külliyesi Medresesi Envanter Fişi	27
Tablo 2.3 : Çorlulu Ali Paşa Külliyesi Tekkesi Envanter Fişi	28
Tablo 2.4 : Nuruosmaniye Külliyesi Camisi Envanter Fişi	30
Tablo 2.5 : Nuruosmaniye Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi	31
Tablo 2.6 : Nuruosmaniye Külliyesi Türbesi Envanter Fişi	32
Tablo 2.7 : Nuruosmaniye Külliyesi İmareti Envanter Fişi	33
Tablo 2.8 : Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Camisi Envanter Fişi	35
Tablo 2.9 : Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Medresesi Envanter Fişi	36
Tablo 2.10 : Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi İmareti Envanter Fişi	37
Tablo 2.11 : Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi.....	38
Tablo 2.12 : Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Türbesi Envanter Fişi.....	39
Tablo 2.13 : Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Sebili ve Çeşmesi Envanter Fişi.	40
Tablo 2.14 : Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Sıbyan Mektebi Envanter Fişi....	41
Tablo 2.15 : Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Arastası Envanter Fişi.....	42
Tablo 2.16 : Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi Mescidi Envanter Fişi	44
Tablo 2.17 : Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi Sıbyan Mektebi Envanter Fişi	45
Tablo 2.18 : Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi	46

Tablo 2.19 : Hacı Beşir Ağa Külliyesi Camisi Envanter Fişi	48
Tablo 2.20 : Hacı Beşir Ağa Külliyesi Medresesi Envanter Fişi	49
Tablo 2.21 : Hacı Beşir Ağa Külliyesi Sebili Envanter Fişi	51
Tablo 2.22 : Hacı Beşir Ağa Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi	52
Tablo 2.23 : Hacı Beşir Ağa Külliyesi Tekke ve Zaviyesi Envanter Fişi	53
Tablo 2.24 : Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Cami Envanter Fişi	54
Tablo 2.25 : Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi	55
Tablo 2.26 : Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Çeşmesi Envanter Fişi	56
Tablo 2.27 : Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Sebili Envanter Fişi	57
Tablo 2.28 : Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Türbesi Envanter Fişi	58
Tablo 2.29 : Laleli Külliyesi Camisi Envanter Fişi	60
Tablo 2.30 : Laleli Külliyesi Medresesi Envanter Fişi	61
Tablo 2.31 : Laleli Külliyesi Çeşmesi Envanter Fişi	62
Tablo 2.32 : Laleli Külliyesi Hanı Envanter Fişi	63
Tablo 2.33 : Laleli Külliyesi İmareti Envanter Fişi	64
Tablo 2.34 : Laleli Külliyesi Sebili Envanter Fişi	65
Tablo 2.35 : Laleli Külliyesi Türbesi Envanter Fişi	66
Tablo 2.36 : Laleli Külliyesi Mumhanesi Envanter Fişi	67
Tablo 2.37 : Damat İbrahim Paşa Külliyesi Camisi Envanter Fişi	69
Tablo 2.38 : Damat İbrahim Paşa Külliyesi Çarşısı Envanter Fişi	70
Tablo 2.39 : Damat İbrahim Paşa Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi	71
Tablo 2.40 : Damat İbrahim Paşa Külliyesi Medresesi Envanter Fişi	72
Tablo 2.41 : Damat İbrahim Paşa Külliyesi Sebili ve Çeşmesi Envanter Fişi	73
Tablo 2.42 : Seyyid Hasan Paşa Külliyesi Medresesi Envanter Fişi	75
Tablo 2.43 : Seyyid Hasan Paşa Külliyesi Sebili Envanter Fişi	76

Tablo 2.44 : Seyyid Hasan Paşa Külliyesi Sıbyan Mektebi Envanter Fişi	77
Tablo 2.45 : Kaptan-1 Derya İbrahim Paşa Külliyesi Camisi Envanter Fişi	79
Tablo 2.46 : Kaptan-1 Derya İbrahim Paşa Külliyesi Hamamı Envanter Fişi	80
Tablo 2.47 : Kaptan-1 Derya İbrahim Paşa Külliyesi Haziresi Envanter Fişi	81
Tablo 2.48 : Kaptan-1 Derya İbrahim Paşa Külliyesi Sebili Envanter Fişi	82
Tablo 2.49 : Kaptan-1 Derya İbrahim Paşa Külliyesi Sıbyan Mektebi Envanter Fişi	83

KISALTMALAR

K.T.V.K.B.K	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
İ.B.B.	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
V.G.M	Vakıflar Genel Müdürlüğü
İ.V.B.M	İstanbul Vakıflar I. Bölge Müdürlüğü
a.e	Aynı eser/yer
a.g.e.	Adı geçen eser
C.	Cilt
çev.	Çeviren
ed. veya haz.	Editör/yayına hazırlayan
s.	Sayfa/sayfalar
v.d.	Çok yazarlı eserlerde ilk yazardan sonrakiler

GİRİŞ

Külliye, İslam toplumunun vakıf hukuku sistemi ve hayrat kavramının gelişimi sonucu ortaya çıkan yapılar topluluğudur; merkezinde cami bulunur (Çobanoğlu, 2002; s.542-544). Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi İstanbul'un Fatih ilçesi, Süleymaniye Mahallesi'nde yer alan bir 18.yy yapısıdır.

Külliye, İslam dininde caminin işleriyle birlikte gündelik yaşamı cami etrafına toplamak için oluşturulmuş yapılardır. İçlerinde medrese, hamam, darüşşifa, tabhane, aşhane, kütüphane, kervansaray, türbe, sebil gibi birçok işlevle bu sistem gerçekleşmekteydi. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi zamanla bazı birimlerini kaybederek günümüze kadar ulaşmıştır. Cami olduğu gibi korunmuştur. Sıbyan mektebi bilinmeyen bir sebepten dolayı yok olurken, hamam bakımsızlıktan yıkılarak Şer'î mahkemelere hâkim yetiştirmek üzere şeyhülislâmlığa bağlı olarak kurulan hukuk medresesi olan Medresetül Küzat olarak inşa edilmiştir. Medreselerin kapatılmasından sonra yapı kütüphane olarak kullanılmıştır. Cami hariç diğer yapılar özgün işlevlerinden uzaklaşmıştır. Külliye'nin şimdiye kadar gerçekleştirilen onarımları varisleri tarafından yürütülmüştür. İstanbul'daki 18. yüzyıl külliyelerinin bir örneği olan yapının korunarak gelecek nesillere de bu dönemi deneyimleme hakkı tanınması önem taşımaktadır.

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'nin tez konusu olarak seçilmesindeki amaç, 18.yüzyıldan günümüze bazı birimlerini kaybederek gelen bu külliye'yi detaylı bir biçimde belgeleyerek; bozulmalar ve hasarlarını saptamak ve ardından bu hasarların giderilmesi için restorasyon önerileri sunmaktır.

Bu çalışma Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'nin rölövesi ile restitüsyon ve restorasyon projelerini kapsamaktadır. Yapıyla ilgili çalışmalara arşiv ve literatür taramasıyla başlanmıştır. T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi , Alman Arkeoloji Enstitüsü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Atatürk Kitaplığı, Vakıflar İstanbul I.Bölge Müdürlüğü, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma IV. Bölge Kurulu'ndaki yapıya ait dosyalar incelenmiştir. Fatih Belediyesi ve internet ortamında ulaşılan web sitelerinde araştırmalar yapılmıştır.

2020 yılının Ağustos ayında yersel lazer tarayıcı işlemiyle yapı taranmıştır. Külliye günümüze bazı birimlerini kaybederek gelmesine rağmen, kalan bölümler hala aktif şekilde kullanılmaktadır. Bu yüzden ölçüm yapabilmek için namaz vakitleri dışı ve iş çıkış saatleri tercih edilmiştir. Lazer tarayıcı iç ve dış mekanlarda birçok farklı yere kurulmuş ve detaylı tarama verileri elde edilmiştir. Lazer tarama sonucu oluşan nokta bulutları ile külliye çevresiyle beraber üç boyutlu olarak dijital ortama aktarılmıştır (Şekil 1-2-3-4-5-6).

Ayrıca dijital fotoğraf makinesi ile külliyenin çok sayıda fotoğrafı çekilmiştir. Şerit metre kullanılarak caminin harim kısmında bulunan pencere, niş ve kapı ölçüleri alınmıştır. Krokiler çizilerek yapı elemanlarıyla duvarlar arası ölçüm yapılmıştır. Pencere ve kapı detayları çizilmiştir.

Lazer tarama sonrası bu veriler AutoCad programına aktararak çizilmiştir. Çizilen krokiler ve lazer tarama yardımı ile yapının rölövesi çizilmiştir. Gözlemler sonucu tespit edilen bozulmalar işlenerek günümüzdeki hali belgelenmiştir.

Kaynak taramaları sonucu edinilen bilgilerle yapının restitüsyon projesi çizilmiştir. Yapıyı korumak için rölöve ve restitüsyon projelerine bağlı olarak restorasyon projesi önerisi çizilmiştir.

Şekil 1. Lazer tarama sonucu nokta bulutu, Besim Ömer Paşa Caddesi ile Prof.Ümit Yaşar Doğanay Sokağı köşesinden yapı görünümü (Ağustos 2020).

Şekil 2. Lazer tarama sonucu nokta bulutu, Prof.Ümit Yaşar Doğanay Sokağı ile Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokağı köşesinden yapı görünümü (Ağustos 2020).

Şekil 3. Lazer tarama sonucu nokta bulutu, Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokağı'ndan yapı görünümü (Ağustos 2020).

Şekil 4. Lazer tarama sonucu nokta bulutu, Besim Ömer Paşa Caddesi'nden yapı görünümü (Ağustos 2020).

Şekil 5. Lazer tarama sonucu nokta bulutu, A - A Kesiti (Ağustos 2020).

Şekil 6. Lazer tarama sonucu nokta bulutu, D – D Kesiti (Ağustos 2020).

BİRİNCİ BÖLÜM

1. FATİH İLÇESİ

1.1. FATİH İLÇESİ'NİN COĞRAFİ KONUMU VE ÖZELLİKLERİ

İstanbul'un Avrupa Yakası'nda ve sur içinde yer alan Fatih ilçesi, Tarihi Yarımada üzerinde bulunur. Doğal olarak üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımadadır. Bu yarımadanın sınırlarını surlar ve Marmara Denizi belirler. Marmara Denizi ve Haliç kıyılarında bulunan deniz surları büyük ölçüde tahrip olduğundan dolayı günümüze bütüncül olarak ulaşmamıştır (Semiz, 2014). Bu bölgeye Suriçi İstanbul da denilmektedir. Fatih ilçesinin güneyinde Marmara Denizi, kuzeyinde Eyüp ilçesi, batısında Zeytinburnu, kuzeydoğusunda Haliç ve kuzeybatıda Bayrampaşa ilçeleri bulunmaktadır. Fatih ilçesi 57 mahalleden oluşmaktadır.

Fatih İlçesindeki yapı stoğu yoğun bir şekilde konut ve ticari olarak kullanılmaktadır (Şabudak, 2014; s.85-112). İstanbul'un ulaşımında büyük önem taşıyan 3 ana cadde Fatih ilçesinden geçmektedir. Bunlar Vatan Caddesi, Millet Caddesi, Macar Kardeşler ve Fevzipaşa Caddeleridir. Vatan Caddesi; Aksaray'ı Topkapı'ya bağlamaktadır. Millet Caddesi; Ordu Caddesi ile birleşip Eminönü semtine kadar ulaşmaktadır. Macar Kardeşler ve Fevzipaşa Caddeleri ise Edirnekapı'dan Saraçhane başlarına kadar ulaşır. İlçenin Marmara kıyısından Sirkeci'yi Bakırköy'e bağlayan Kennedy Caddesi geçer. Bu cadde sahil boyunca devam etmektedir. Fatih ilçesinde tramvay hattı yaygın olarak kullanılmaktadır. Esenler Otogarı, Yenibosna, Karaköy, eski havalimanı olarak bu hatlar çalışmaktadır. Avrasya Tüneli gibi Asya ile Avrupa Yakalarını birbirine bağlayan tünelin Avrupa Yakası giriş ve çıkışı yine bu ilçede gerçekleşmektedir. Binlerce yıllık tarihi içinde pek çok uygarlığın izlerini taşıyan Fatih ilçesi, İstanbul'un bugün en önemli turistik, tarihi ve ticari merkezidir.

1.2. FATİH İLÇESİ'NİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Tarihi İstanbul olarak da anılan Fatih İlçesi'nin Byzantion'dan Kostantinopolis'e, Kostantinopolis'ten İstanbul'a devam eden uzun ve zengin bir tarihi bulunur. Bu zengin tarih, Roma, Bizans, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerine ait bir çok eseri barındırmaktadır.

1.2.1. Osmanlı Dönemi Öncesinde Fatih

Coğrafi açıdan çok önemli bir bölgede bulunan İstanbul, Asya ve Avrupa arasında bir geçiş yolu oluşturmaktadır. Çevre kazılarından da anlaşıldığı üzere İstanbul'un tarihi geçmişi Paleolitik Çağa kadar gitmektedir (Kömürcüyan, 1982; s.3885). Yapılan Marmaray kazıları ile Tarihi Yarımada'daki yerleşim tarihinin Neolitik Çağ'a kadar geriye uzadığı tespit edilmiştir. Bu kazı ile Yenikapı'da deniz seviyesinin 6,5 ile 9,5 metre altında Neolitik Dönem mezarlarla birlikte yerleşim yerine rastlanmıştır (Özdoğan, 2010; s.40).

M.Ö. 750 – 550 yılları arasında artan kolonileşme sebebiyle Dorlar, Yunanistan'ı işgal edince Yunanistan'da yaşayan Megaralılar, yeni yerleşim için İstanbul Boğazı'na kadar gelmişler ve öncelikle M.Ö. 680 yılında Kadıköy'de (Kalkedon) şehrini kurmuşlardır. Byzas önderliğinde gelen diğer bir grup Megaralı M.Ö. 660 yılında Kalkedon'un karşı kıyısına yerleşmişlerdir. Burada kurulan şehre Byzantion ismi verilmiştir (Kömürcüyan, 1982; s.3885). Byzantion'un kurucusu olan Byzas'ın, Tanrı Zeus'un kızı Keroessa ile Deniz Tanrısı Poseidon'un oğlu olduğuna inanılmaktadır. Byzas doğduğu yerde bir şehir kurmuş ve şehre kurucusuna izâfeten Byzantion adı verilmiştir (Erhat, 1989; s.187). Bu kentte ticaret ve denizcilik sayesinde geçim sağlanabilmekteydi. Şehir Traklar ve Persler'in işgaline uğradıktan sonra Spartalılar'ın eline geçti. Roma'nın Yunanistan ve Makedonya üzerindeki hakimiyetinin ardından, şehir uzun yıllar sürecek olan Roma İmparatorluğu hakimiyetine girdi (Demirkent, 2001; s.205-212).

Roma egemenliğinde görkemli anıtlarla bezenen kent, İmparator Konstantin tarafından Roma İmparatorluğu'nun başkenti yapılmış; 11 Mayıs 330'da yeniden kuruluşu kutsanmış; adı "Konstantinoupolis" olarak değiştirilmiştir (Ahunbay, 1998; s.5). Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde ise "Her Lisanda İslambol İsmi Beyan Eder" başlığı altında, Batı ve Doğu dillerinden derlenmiş 25 isim verilmiştir (Sakaoğlu, 1994; s.253). Roma İmparatorluğu'nun 395'te resmen ikiye ayrılması ile Doğu Roma İmparatorluğu, İlkçağın bu büyük devletinin Hristiyanlaşmış devamcısı olmuş ve "Romalılığını", 1453'de yıkılışına kadar muhafaza etmiştir (Eyice, 1988; s.45).

Nova Roma (Yeni Roma) ise 5.yy'dan itibaren kentin resmi adı olmuştur. Bunun için bir de yasa çıkarılmıştı. Nova Roma, konsil tutanaklarında, kiliselere ve rahiplere ilişkin kayıtlarda geçmektedir (Sakaoğlu, 1994; s.254). Oluşturulan yeni şehrin alanı eskisinden dört kat kadar daha büyük olarak genişletilmiştir. Bu bilgiden kara tarafında oluşturulan surların daha da batıya taşındığı görülmektedir. Ancak günümüze hiçbir iz ulaşmadığından Haliç'ten Marmara'ya ulaşan bu surun nereden geçtiği bilinmemektedir. Bir iddiaya göre sur Marmara kıyısında Samatya'dan (Rabdos) başlamakta, Çukurbostan'dan (Makios) Bayrampaşa deresine (Lykos) inmekte ve Cibali yakınında (Petrion) Haliç'e ulaşmaktaydı (Demirkent, 2001; s.205-212). Bizantion kurulduğunda deniz çizgisinin, bugünkü arazi durumuna göre 5 metre daha yukarıda olduğu, Haliç'in batı kısmınınsa 3 metre kadar doldurulduğu sanılmaktadır (Kuban, 1994; Oberhummer vd., 1897). Nea Roma'nın (Yeni Roma) kuruluşu öncesinde şehrin dışında mezarlık ve uzak tapınak bölgeleri olan alanlar, yerleşim birimlerine dönüşür. Benzer şekilde Süleymaniye bölgesinde, Nea Roma öncesinde nekropolis alanıyken, yeni şehrin kurulmasıyla devlet erkânının rağbet ettiği bir konut bölgesi olarak değişim göstermiştir (Diker ve Cünük, 2017; s.209).

Bizans Konstantinopolis'in fethiyle ilk defa 1203-1204 yıllarında karşılaşmıştır. Latinler, Müslümanların hakimiyeti altındaki kutsal yerleri ellerinden almayı hedefleyerek Haçlı Seferleri düzenlemiştir. Bu seferlerden dördüncüsünde Konstantinoupolis'e saldırarak yağmalamış, şehrin tüm zenginliklerini yok ederek adeta imparatorluğun çökmesine yol açmışlardır. Bu işgal 57 yıl boyunca devam etmiştir. Son olarak 1261 yılında Bizans İmparatorluğu Latin İstilasından kurtularak

yeniden egemenliğine kavuşmuştur (Eyice, 2004; s.183). Latin İstilasıyla birlikte Bizans yarım asırda zenginliklerini kaybetmiştir (Müller – Wiener, 2002; s.25-26).

Şekil 1.1. E. Delacroix, Kostantinoupolis'in Haçlılar Tarafından Zaptı, Louvre Müzesi, Paris

1359 yılında İstanbul surlarının önünde ilk kez görülen Osmanlı ordusu, halkta büyük bir endişeye sebep olmuştur (Demirkent, 2001; s.205-212). 1359, 1391, 1400 yıllarında I. Bayezid tarafından yapılan kuşatmalardan sonuç alınamayınca 1422 yılında II. Murad da aynı girişimde bulunmuştur. Bizans İmparatoru XI. Kostantinos da bu kuşatmalardan kurtulmak için kiliselerin birleştirilmesi fikrine sığınmıştır (Demirkent, 2001; s.205-212).

Avrupa'dan yardım istemiştir (Demirkent, 2001; s. 205-212). Papa'nın elçisi Ayasofya Kilisesinde 12 Aralık 1452 tarihinde bu birlik duyurulmuş ve ilk defa Katolik usulü bir ayin yapılmıştır. Ancak bu durum Bizans halkında büyük tepkilere yol açmıştır (Demirkent, 2001; s.205-212). Latin İstilasında zor durumda kalan halk,

Roma'ya bağlanmaktansa Türk hakimiyetini kabul eder hale gelmiştir. II. Mehmed 29 Mayıs 1453'te İstanbul'u fethederek Bizans İmparatorluğuna son vermiştir (Demirkent, 2001; s.205-212).

Şekil 1.2 İstanbul Haritası, Liber insularum Archipelagi, Cristoforo Buondelmonti, 1420-1430 civarı, Biblioteca Nazionale Marciana Venedik, İtalya

1.2.2. Osmanlı Döneminde Fatih

1.2.2.1. Erken Dönem (14 – 15. yüzyıllar)

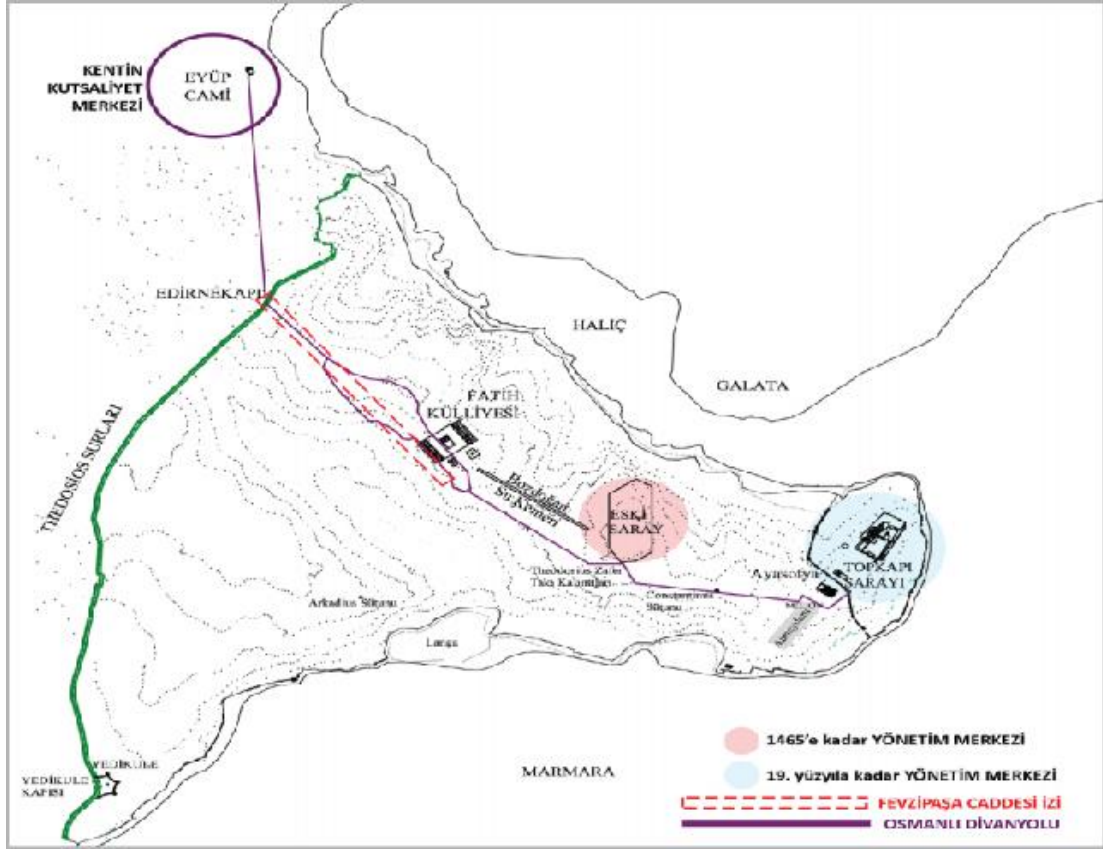
Latin İstilası ile eski gösterişli günlerini kaybeden Konstantinopolis, Geç Bizans Dönemi'nde (1261-1453) eski ihtişamına kavuşamamış ve Fatih Sultan Mehmed'in fethiyle yeniden imar faaliyetlerine başlanmıştır. 1458 yılında Osmanlı Devleti'nin yeni başkenti ilan edilen şehir, bu imar faaliyetleri ve Fatih'in yerleşim politikası sonucunda yavaş yavaş İslam kenti görünümüne bürünmeye başlar (İlter, Pilehvarian Kara,2018; s.267). 1453 yılında İstanbul'a yoğun bir şekilde Müslüman göçü başlamıştır. Göç eden halk Eski Saray ve Bayezid-Aksaray arasına yerleştirilmiştir (Kuban, 1998; s.21). Şehirde bu dönemde 181 mahalle olduğu bilinirken, az bir zaman içinde 1,2 ve 3. Tepelerde yerleşim artmaya başlamıştır. En yoğun yerleşim yerleri Saraçhane, Küçük Pazar ve Mercan'dır (Kunter, 1958; s.246-248). Osmanlı şehirlerinde mahallenin en önemli özelliği temel yönetim birimi olmasıdır(Yel ve Küçükaşçı, 2003; s.323-326). Vergi yükümlüsü reaya, tahrir defterlerine ve diğer vergi kayıtlarına buldukları mahallelere göre ismen yazılmış, oturdukları binaların hangi mahalle sınırları içinde bulunduğu belirlenmiştir (Yel ve Küçükaşçı, 2003; s.323-326). Maddi durumu çok iyi olmayan kişilerle birlikte fakir esnaf kerpiç veya iki katlı ahşap evlerde yaşarlardı. Seyrek olarak yaşanan yerlerde evler küçük, tuğladan veya ahşap olacak şekilde yapılarak bahçe ya da avlusu sokaktan bir duvar sayesinde ayrılırdı. Böyle bir yapı 400 arşın kadar alan kaplayarak 16.yy'da yaklaşık 100 altına yapılabilirdi (İnalçık, 2001; s.220-239).

Tahtakale ve Uzunçarşı-Bayezid arasında küçük esnaf ve zanaatkârlık işleri vardı. Fetih'in hemen ardından Fatih Sultan Mehmet 1454 yılında günümüzde İstanbul Üniversitesi'nin bulunduğu yer ile Süleymaniye Külliyesi'nin bulunduğu alanı da içine alan kısma Eski Sarayı inşa ettirmiştir (Gözeller, 2012; s.392-430). D. Kuban' a göre Tauros (Theodosius) Forumu'nun Haliç'e bakan yüzünde Kostantinos' tan beridir kullanılan eski bir Bizans sarayına ait kalıntıların olma ihtimali kuvvetlidir (Kuban, 1998; s.21; Kuban, 2004; s.205). Zaten, Fatih devrinde bölgeye Kal' a denilmekteydi

(Kuban, 2004; s.205). 1459 yılında Yeni Saray adıyla anılan Topkapı Sarayı'nın inşasını başlatmıştır (İlter, Pilehvarian Kara, 2018; s.264-289).

Hristiyan kentin Müslüman bir devlet tarafından fethinin ilk mimari yansıması, Ayasofya'nın cami olarak kullanılmaya başlanmasıdır. Bizans döneminde patriklik merkezi olan Ayasofya camiye dönüştürülünce, 1454'te patrikhane kentin ikinci önemli kilisesi Havariyun'a taşınmıştır (Yerasimos, 1999; s.198). Patriğin isteği ile 1456'da Pammakaristos Kilisesi'ne geçilmiş ve kilisenin 1593'de Fethiye Cami'ne dönüştürülmesine kadar patriklik kilisesi olarak burası kullanılmıştır (Norwich, 2013; s.364-365). Fetih ardından Fatih, içinde I.Costantinus'un da mezarının bulunduğu Havariyun Kilisesi'nin yerine Fatih Külliyesini inşa ettirmiştir (İlter, Pilehvarian Kara, 2018; s.264-289). 1463-1471 yılları arasında tamamlanan bu yapı ile kentin bir Osmanlı-İslam başkentine dönüştürülmesi amacı güdülürken, aynı zamanda kurucu imparatorların aynı yerde yatması sembolik bir ifade olarak bu hamleyi desteklemektedir (İlter, Pilehvarian Kara, 2018; s.264-289).

Fatih Sultan Mehmed döneminde yeniden canlanmaya başlayan ekonomik hayat, kendisinden sonraki dönemlerde gelişme göstermiştir (Kömürcüyan, 1982; s.3886). Kent, inşa edilen yeni külliyeler ile, 1520-1566 yıllarında tahtta olan Kanuni Sultan Süleyman döneminde bir Osmanlı başkenti kimliğini tam olarak yansıtmaya başlamıştır (Kömürcüyan, 1982; s.3886).

Şekil 1.3 Osmanlı İstanbul'u (XV.yy) ve Fevzipaşa Caddesi Aksı (Feyza İlter, 2018)

Fatih Sultan Mehmed' in (1451-1481) saltanatının son 4-5 senesinde İstanbul nüfusu 185-195 bin kişi olarak sayılmıştır (Kunter, 1958; s.246-248). Yoğun nüfus artışıyla beraber mahalle sayılarında da artış olmuştur. II. Bayezid döneminde 181 olan mahalle sayısı 262 mahalleye ulaşmıştır (Kunter, 1958; s.246-248). 181 mahalle İstanbul'da bulunurken 2 tane Kasımpaşa'da, 8 tane Eyüp'te, 10 tane Üsküdar ve Boğaziçi'nde, 61 tanesi de Galata'da bulunmaktaydı (Kunter, 1958; s.246-248).

Fatih Sultan Mehmed' in vefatıyla birlikte ilk önemli siyasi kargaşa ortaya çıkmıştır (Tekirdağ,1966; s.95-108). 1481 yılında II. Bayezid' in tahta çıkışında büyük karışıklıklar meydana gelmiştir.

Şekil 1.4 Anonim bir Fransız kroniğinde İstanbul'un fethini tasvir eden minyatür (Paris Bibliothèque Nationale, Fr., nr. 6487, vr. 21a)

1.2.2.2. Klasik Dönem (16 - 17.yüzyıllar)

Kanuni Sultan Süleyman döneminde, İstanbul anıtsal yapılar ile donatılmış, Şehzade Mehmed Külliyesi ve Süleymaniye Külliyesi (1550-57) bunlardan en önemlileri olmuştur. Süleymaniye Külliyesi'nin inşasından sonra külliye içindeki medreselerin Fatih Medreseleri'nden sonra devam edilen üst dereceli medreseler olması sebebiyle Fatih çevresindeki ulema yoğunluğu bu bölgeye doğru kaymıştır (Furat, 1999; s.99).

1550-1556 (H.957-964) yıllarında yapılan Süleymaniye Camii'nin gösterişli sütunlarının her birinin ayrı bir hikayesi vardır ve tıpkı Ayasofya'da olduğu gibi hepsi devşirme olup, farklı yerlerden getirilmişlerdir (Gyllius, 1997; s.170). Haliç ve Boğaz'a hakim olan Süleymaniye Külliyesi'nin bir kısmı Saray-ı Atik-i Amire arazisinin bir kısmına inşa edilmiştir (Öz, 1997; s.132). Eski Saray'da 1540 (H. 946)

yılında çıkan yangın sırasında ahşap binaların çoğu yanınca, Süleymaniye Külliyesi ile birlikte bu binalar da yeniden yapılır ki, muhtemelen bu dönemki yangın sonrası, külliye alanı daha net biçimde belirlenmiş ve konumlandırma yapılarak, sarayın sınırları geri çekilmiştir (Kos, 1995; s.79). XVI. yüzyılın ikinci yarısı İstanbul'a gelen Dilich' e göre medreselerin bir kısmı, hastane ve kervansaray Eski Saray'ın alanına yapılmıştır (Kos, 1995; s.79).

Şekil 1.5 Dilich tarafından 1560'larda yapılan Eski Saray gravüründe cami-saray bağlantısı (Murat Sav, 2011)

Bu dönemde Osmanlı İmparatorluğu'nun yetiştirmiş olduğu, İstanbul suriçi ve çevresine Mimar Sinan yaptığı sayısız eserleriyle damga vurmuş diyebiliriz. Aptullah Kuran'ın Mimar Sinan kitabının sonunda yer verdiği toplu liste tüm eserlerini ve durumunu göstermektedir (Tuluk, 2015; s.270).

Ayrıca bu dönemde İstanbul'da büyük doğal afetler yaşanmıştır. 1488 yılında başlayan seri depremlerden sonra 1509 yılında "küçük kıyamet" adıyla anılan depremle şehir büyük yıkımlar yaşadı. Daha ilk depremle Fatih Camii'nin kubbesi yarılmıştır (Öztürk, 2008; s.143). 1509 depreminde ki tahribatın giderilmesi uzun yıllar sürmüştür (Ambraseys- Finkel, 2006; s.30-36).

Yangınlar, İstanbul'un bir başka önemli derdi olmuştur. 1569, 1640, 1693, 1718 önemli yangın yıllarıdır. Kentin büyük kesimleri yerle bir olmuştur. Yangınları kimi zaman yeniçeriler ya da çapulcular çıkarırlardı (Kömürcüyan, 1982; s.3886).

Şekil 1.6 Giovanni Andrea Di Vavassore'nin İstanbul'u, 1520 (G. Necipoğlu, *The Age of Sinan*, London, 2005, 83)

1.2.2.3. Batılılaşma Dönemi (17 - 19. yüzyıllar)

Osmanlı İmparatorluğu'nun Batılılaşması, çöküşüyle paralel bir süreç olarak düşünüldüğü için, Batılılaşma kavramına her zaman olumsuz bir niteliğin gölgesi düşer; ve özgün bir yaratma sürekli bir dışarıdan alma süreci içinde olamayacağından bunun, doğal olarak yadsınan bir görüntüsü de vardır (Kuban, 1998; s.297-304).

Avrupa Rönesansı, Fatih çağına tekabül eder. Fakat sanat ve mimarisinin Rönesans'la bir alışverişi, Fatih'in portresi ötesinde olmamıştır. Fatih dönemi fetih öncesinin modelleri üzerinde varyasyonlardır. Mimar Sinan ile birlikte mimaride yeni bir dönem başlamıştır. Avrupa'dan bağımsız temel biçimlerin standartlaşması, bir Klasisizm ve mekânsal zenginlik arayışı Baroksu bir dönem yaşatmıştır. Bu dönemin

uzantısı, Fransa'dan Rokoko etkileri gelene kadar sürmüştür (Kuban, 2007; s.505-645).

Türkler, Klasisizm' i tanımadan kendilerine özgü, fakat giderek Avrupa'nın farkına varan bir Barok' u II. Mahmud dönemine kadar yaşamışlardır. Aynı dönemde, başkentte Fransa'nın mühendislik ve mimarlık alanında doğrudan etkisi Fransız Klasisizmi' nin de, özellikle Ampir (Empire) aşamasında, Osmanlı mimarları tarafından benimsenmesine yol açmıştır. Bu genel gelişme çerçevesinde ‐Lale Devri‐ üslubu, Türk yorumlu bir ‐Rokoko ve Barok‐ üslubu ve varlığını özellikle II. Mahmud döneminde duyuran Ampir üslubu Osmanlı mimarisinde etkili olmuşlardır (Kuban, 2007; s.505-645).

İstanbul dünyanın en büyük kentlerinden biri olmasına rağmen yatayda gelişmiş bir kentti. Kanuni'nin İstanbul'u bir katlı, 18.yüzyılın iki katlı bir yapı yoğunluğunun egemen olduğu bir görüntü sergiliyordu. Böylece İstanbul, yabancılara her zaman bir-iki katlı gösterişsiz yapılarla büyük kubbeli cami silüetlerinin karşılaştığı olağanüstü bir diyalektik içinde göründü. Pek işe yaramayan surlarsa kente bir Ortaçağ havası verdiler (Kuban, 2007; s.505-645).

1722-1724 arasında İstanbul surlarının deniz tarafındakiler neredeyse tamamen elden geçirildi, tamir edildi (Küçük Çelebizade, 1282; s.269-272). 1730 yılında çıkan Patrona Halil isyanı sonucunda Haliç sahillerinde bulunan köşk ve bahçeler ile yenilenen şehir yıkılmış oldu. Çıkan karışıklıklar sonucunda halk evlerine kapanmıştır. Bu isyan sonucu şehri terk edenlerde olmuştur (Aktepe, 1958).

Osmanlı İmparatorluğu'nda 1718-1730 seneleri arasındaki süre ‐Lale Devri‐ olarak anılmaktadır. 1718 yılında Pasarofça Antlaşması ile başlayıp, 1730 yılında ki Patrona Halil isyanı ile tamamlanan döneme Lale Devri denir (Suci, 2016; s.VI). Bu dönemde padişah III. Ahmet ve sadrazamı da Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'dır. Bu dönemde İstanbul'un çeşitli yerlerine laleler dikildiği için daha sonra ki yıllarda bu ismi almıştır. Lale Devrini tarih kaynakları zevk ve sefa dönemi olarak yazarken padişah, sadrazam ve devlet erkani mensupları saraylar, mesireler, kasırlar inşa ederek etraflarına laleler dikmişlerdir (Suci, 2016; s.VI). Lüks yaşanan bir dönem olmasının

yanında Avrupa ile kurulan bağlantılarla Osmanlı'ya entegre edilen yenilikler bu dönemin en önemli özelliği olmuştur (Suci, 2016; s.VI).

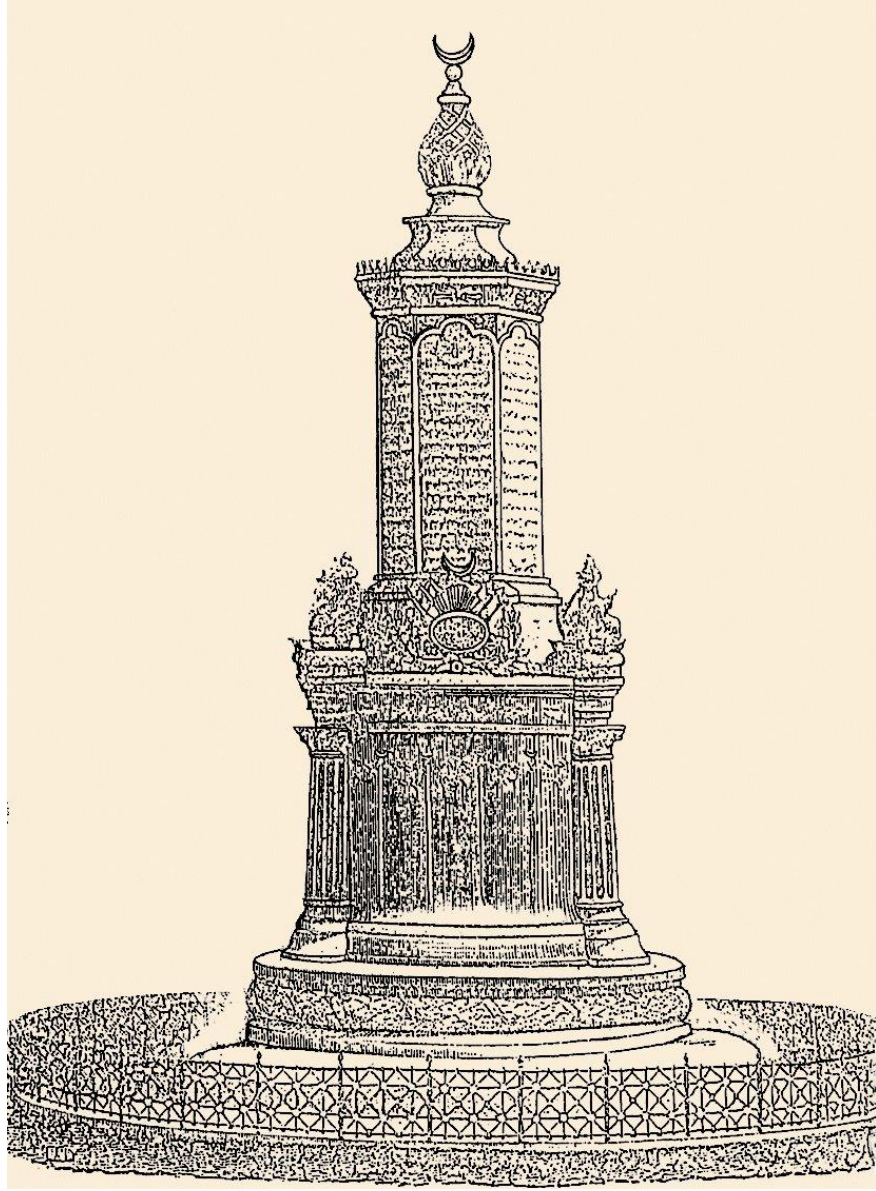
II. Mahmud'un 1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nı kaldırması Osmanlı merkez yönetimini değiştirmiştir. Yapılan anlaşmalar sonucu gümrük vergileri azaltılarak yabancı ülke ekonomisine katkı sağlanması sağlanmıştır (Akyıldız, 2011; s.1-10). 3 Kasım 1839 yılında Tanzimat Fermanı Gülhane Parkı'nda ilan edilmiştir. Bu dönem 1878 yılında Meclis-i Mebusan'ın kapatılmasıyla sona ermiştir (Akyıldız, 2011; s.1-10).

Bu dönemde kentin imarı batılılardan esinlenilerek yeniden oluşturulmaya başlanmıştır (Kömürcüyan, 1982-1983; s.3886). Yeni yollar açılmıştır. Yapılarda mimari değişiklikler yapılmıştır (Kömürcüyan, 1982-1983; s.3886).

İstanbul'un en karakteristik özelliklerinden biri yol dokusunun ilkeliydi. Herkesin bildiği gibi İstanbul bir yayalar kentiydi (Kuban, 1998; s.297-304). Engebeli bir arazide kurulan bir kentte yaya ulaşımı demek, hele bu bir İslam toplum yapısı ile birlikte ise, eğri büğrü, dar yollar, merdivenler, bakımsız yol örtüleri demektir. Buna ahşap bir yapı geleneği ve kontrol edilemeyen yangınları da katarsanız oldukça karmaşık bir doku ortaya çıkar. Böyle bir dokunun alt yapısı da yoktur (Kuban, 1998; s.297-304). 19.yüzyılın ikinci yarısından bu yana belediye örgütlerinin temel sorunu yol genişletmek ve alt yapı yapmak şeklinde olduğu özetlenebilmektedir (Kuban, 1998; s.297-304).

Tramvay kullanılarak tüneller çalıştırılmaya başlanmıştır. Önce havagazı hemen ardından elektrik yoluyla ilk elektrik kullanılmaya başlanmıştır (Kömürcüyan, 1982-1983; s.3886).

1918 yılında İtilaf Devletleri'nin işgali altına giren İstanbul, 6 Ekim 1923'te işgalden kurtulmuştur (Kömürcüyan, 1982-1983; s.3886).

Şekil 1.7 Tanzimat Abidesi'nin 8 Eylül 1855 tarihli *L'illustration* dergisinde yayımlanan gravürü

1.2.3. Cumhuriyet Döneminde Fatih

Asırlarca imparatorluk başkenti olan İstanbul'da 19. yüzyılda çağdaş bir kent olma adında ilk adımlar atılmıştır (Ergut vd., 2015; s. 558-597). 20.yüzyılın ilk 10 yılından sonra yaşanan savaşlar sonrası Osmanlı İmparatorluğu yıkılmıştır. Böylece İstanbul başkent olma özelliğini kaybetmiştir. İstanbul savaşlar sırasında nüfusunu kaybetmiş; ayrıca başkentin Ankara olmasıyla bürokrasi nüfusunda da gözle görülür bir azalma yaşanmıştır. 1920'lerin başında 1 milyonun üzerinde olan şehir nüfusu yarıya inmiştir (Ergut vd., 2015; s. 558-597).

Sanayileşme öncesinde ve kentleşme hızının henüz yavaş olduğu dönemlerde kent merkezleri, geleneksel işlerin yer aldığı, zanaat türü küçük üretimin ve ticaretin yoğunlaştığı, merkezi konumda pazar ve alışveriş alanlarıdır. Konut ve iş yerleri farklılaşmadığı için, kentin merkezi konumunda olan işyerleri, aynı zamanda yönetim, denetim ve ticaretle uğraşan kesimin konut alanıdır (Osmay, 1998; s.139).

İstanbul'da özellikle eski İstanbul diye adlandırılan Yarımada'nın oldukça hareketli bir topografyaya sahip olması, Batı kentlerinde egemen olan ızgara sisteminin geçerliliğini ortadan kaldırmıştır. Kentin gelişmesinde bir yandan bu topoğrafik özellik dikkate alınmıyor, öte yandan sokak genişlikleri, evlerin yükseklikleri imar nizamnameleriyle saptanıyordu. İstanbul'un Batılı anlamda planlanmasına ise 19.yüzyılda başlandığını görmekteyiz (Tapan, 1998; s.75).

Fatih ilçesi 1908 yılında yaşanan Çırçır yangını ile büyük ölçüde zarar görmüşken 31 Mayıs 1918 yılında yaşanan Cibali yangını sonucu bölgedeki binlerce yapı harap olmuştur. Osmanlı'nın son yıllarına kadar yol dokusu birbirini kesen bir sistemle oluşturulmuşken, ahşap yapılar zamanla küçülerek 2-3 katlı apartman ve konutlara dönüşmüştür (Kuban, 1994; s.263).

Fatih ilçesinin organik dokusunu meydana getiren bir diğer özelliği ise ahşap yapılarıdır. Ancak yangınların ahşap yapılar üzerindeki etkisi göz önünde bulundurularak yapı tipinin değişmesiyle alakalı nizamnameler çıkarılmıştır (Soysal, 2005; s.49-56). Bu nizamnamelerde kâgir yapı inşa edilmesi teşvik edilmiş ve yangınların bir nebze de olsa etkisinin azaltılması hedeflenmiştir. Böylece bölgede yeni bir yapı tipi olarak ilk apartmanlar ortaya çıkmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında görülen İstanbul'un yoğun bir nüfus artışıyla karşılaşması sonucunda çarpık bir kentleşme başlamıştır. Bunun önüne geçmek amacıyla imar hareketleri başlamıştır. İmar hareketlerinden bölgeye en etkisi olan Başbakan Menderes'in yaptığı çalışmalardır. Ancak 1956-1960 yılları arasındaki Adnan Menderes'in büyük caddeler ve bulvarlar oluşturarak trafik sorununu çözmeye çalışması plansız kentleşme sorununun daha da büyümesine neden olmuştur. Bu dönemde; Saraçhane'den başlayarak Edirnekapı'ya kadar ulaşan Fevzipaşa Caddesi, Vatan ve Millet Caddeleri, Barbaros Bulvarı, sahil yolu gibi ana arterler oluşturulmuş, Beyazıt Meydanı genişletilmiştir (Kuban, 2017, s.75-90).

1910'lerden itibaren kamusal yapılarda pek görülmeyen art nouveau ve ardından art deco tarzda süslemeci bir üslup kullanılmaya başlanmıştır. Bu yaklaşım 1930'larda da sürmüştür, ancak bu yıllarda hem Avrupa hem Anadolu yakasında Seyfi Arkan'ın tasarımları gibi dönemin baskın yaklaşımı olarak sunulan modernist konut örneklerine de rastlanmaktadır (Ergut vd., 2015; s. 558-597).

Cumhuriyet döneminde 1930 yılı sonrası İstanbul'un imarı üzerine çalışmak için yurt dışından uzmanlar çağırılmıştır. Hatta 1933 yılında bir yarışma düzenlenmiştir. Alman Hermann Elgötz, Fransız Mösyö Lambert ve Fransız Alfred Agache davet edilerek raporlar sunmuşlardır (Özakbaş, 2007; s.55-60). Alfred Agache'nin hazırladığı rapora göre kentin genel görünümünü bozmayan modern şehirciliğe uygun işyeri ve konut inşasının şehrin düz bir alanı olan güneybatı kısmında yapılmasının daha uygun olacağı belirtilmiştir (Eyice, 2002; s.21).

Cumhuriyet döneminde yabancılardan oluşan mimarların şehri planlaması bazı eleştirilere sebep olmuştur. Bunlar şehri bilmeyen kişilerin yapacakları işte başarılı olamayacağı yönünde olmuştur (Burhan, 1932; s.160). Osmanlı döneminin sonlarında başlayan bu gelenek Cumhuriyet döneminde de devam etmiştir. Silüeti zamanla bozulan İstanbul gün geçtikçe betonarme yapılarla dolmuştur (Burhan, 1932; s.160).

1940'lı senelerde kamu yapılarında görülen milli üslup konutlarda sade fakat modernist izlenimler göstermiştir. Aynı zamanda bu yıllarda konut sayılarının artışıyla birlikte şehrin sınırları hızla büyümüştür (Ergut vd., 2015; s.558-597). Adnan

Menderes döneminde (1954-1960) imar hareketleri sonucu yapılar hızla artmaya başladığı için çok katlı beton apartmanlar fazlalaşmış, bu sayede şehrin yerlileri göçmenler karşısında azınlık duruma düşmüştür. Çoğu da Fatih'i terk etmiştir. Fatih'in sivil mimarisi sosyal dokusu ve tarihi dokusunda değişimler yaşanmıştır (Kuban, 1994; s.263).

1950 yılı sonrasında ilk defa toplu konutlar inşa edilmeye başlanmıştır. Sürekli artan nüfus yüzünden konut yetersizliği gecekondulaşmayı zamanla artırmıştır (Özakbaş, 2007; s.55-60).

Gecekondularla birlikte artan nüfus yoğunluğu ile çarpık kentleşme de başlamıştır. Bunun sebeplerinin başında köyden kente göç olduğu söylenebilmektedir. Şehre gelen kısım bu şehre uyum sağlamaya çalışmasının yanında, yaşadıkları yerleri kendi yaşayışlarına uygun hale getirmişlerdir. Gecekonduların çoğalması ile birlikte, gecekondu semti diye anılan yerler 1980'li senelerde metropolün görüntüsünü bozmaya başlamıştır (Solak, 1998; s.127-128).

Göç olgusunu İstanbul kenti ve Tarihi Yarımada özelinde tarihsel süreç içinde araştırmak, günümüzde de artarak devam eden bu süreci anlamak ve ortaya çıkacak pek çok mekânsal ve toplumsal süreçlere hazırlıklı olmak açısından önemlidir. Ayrıca göç olgusunun kentsel bağlamı, göçün toplumsal hareketliliğin önemli bir bileşeni olmasına dayanmaktadır. Sabit olmak yerine ayrılma, terk etme, uzaklaşma gitme duygularını taşıyan göç ile kültür arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır (Dikçınar Sel ve Yazgan, 2021; s.65-73).

Tarihi Yarımada çeşitli mekanları ile göç yollarının kavşağında yer almış ve Laleli, Yenikapı, Beyazıt gibi semtlergayri resmi kanallarla gelen göçmenlerin gayri resmi aktarma noktaları haline gelmiştir (Perouse, 2011).

Türkiye'nin ve İstanbul'un daha çok dış göç aldığı son 20 yıllık dönemde düzensiz ve transit göçlerin yanı sıra kitlesel göç akınları da gerçekleşmiştir. Bunların en sonuncusu ve en yoğunu 2011-2014 yılları arasında gerçekleşen Suriyelilerin kitlesel akınıdır (Kireşçi ve Karaca, 2015).

Bugün Suriyeli sığınmacılar ve pek çok farklı ülkeden gelen göçmen ve mülteciler, İstanbul'un hemen hemen tüm semt veya mahallelerinde dağınık bir

şekilde yaşamaktadırlar. Bu dönemde Tarihi Yarımada'nın Karagümrük, Balat, Aksaray, Yenikapı, Kumkapı, Süleymaniye, Küçükpazar ve Samatya mahalle ve semtleri, göçmen nüfusun yoğun olarak yaşadığı bölgeler haline gelmiştir (Altındaş, 2016; s.1-9). Tarihi Yarımada'da geçici ya da kalıcı nedenlerle sayıları giderek artan mültecilerin gündelik yaşamlarını idame ettirmek için seçtikleri yeni yaşam bölgelerinde, “göçmen semti” veya “göçmen- mülteci gettoları”nın oluşma potansiyeli oldukça yüksek boyutlara ulaşmıştır. Tarihi Yarımada'nın yeni göçmenleri, geçmişin göçmen mahallelerinde kendilerine yer seçmişlerdir (Altındaş, 2016; s.1-9).

Tarihi Yarımada'nın sahip olduğu kültürel çeşitlilik ve zenginliğin oluşmasında, doğru yönetilen göç politikalarının katkısı önemlidir. Ancak günümüzde göçmen sayılarının yüksekliği ve özellikle göçmen diye tanımladığımız tüm farklı statüdeki grupların burada geçici süre için bulunuyor olması sürecin yönetilmesini neredeyse imkansız hale getirmektedir. Fakat Tarihi Yarımada ve sahip olduğu kültürel miras değerlerinin gerektiği şekilde korunabilmesi, bugün bölge nüfusunun hatırı sayılır bir miktarını oluşturan göçmenlerle ilgili gerekli politikaların üretilmesi ile doğrudan ilişkili hale gelmiştir (Dikçınar Sel ve Yazgan, 2021; s.65-73).

İKİNCİ BÖLÜM

2. FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY KÜLLİYELERİ

Külliye sözcüğü; değişik fonksiyonlardaki birkaç yapının bir arada yer alması ile oluşan binalar topluluğudur (Çobanoğlu, 2002; s.542-544). İslam devletleri teker teker mimari eserler inşa etmeleri ile birlikte ihtiyaca göre toplu yapı grupları da inşa etmişlerdir (Yılmaz, 2001; s.1).

Külliye merkezde cami ve etrafında toplanmış aşhane, medrese, hamam, türbe, kervansaray, tabhane, kütüphane, darüşşifa gibi sosyal yardımlar ve kültürel etkinliklerin yapılmasının yanı sıra dini hizmetlerin bir arazi ya da bir duvarla çevrilerek birbirlerine yakın mesafelerde kurulan binalar topluluğudur (Akozan, 1969; s.304).

Külliye geliri, çoğunlukla külliye çevresinde yapılan çarşılar, hanlar, boyahane, bayram ve pazar yerleri, değirmen, fırın, başhane, mum imalathanesi, salhane ve devlete ait topraklardan alınan vergilerin tüm gelirlerinin buraya tahsis edilmesi ile elde edilmektedir. Külliye kendilerine göre bir statüleri olmasına rağmen devlete bağlı kuruluşlardır (Barkan, 1963; s.240-241). Külliye Osmanlı döneminde çok sayıda külliye inşa edilmiştir. Ancak bu yapılardan günümüze tüm birimlerini kaybetmeden ulaşanlar oldukça azdır.

18.yüzyılda İstanbul'da, suriçinde inşa edilen külliye; Çorlulu Ali Paşa Külliyesi, Nuruosmaniye Külliyesi, Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi, Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi, Hacı Beşir Ağa Külliyesi, Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi, Laleli (Sultan III. Mustafa) Külliyesi, Damat İbrahim Paşa Külliyesi, Seyit Hasan Paşa Külliyesi, Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'dir.

2.1. ÇORLULU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ

Çarşıkapı'da Divanyolu Caddesi'nin Bileyciler Sokağı'nın köşesinde yer almaktadır. Cami, tekke, medrese (darülhadis), kütüphane, hazire ve meşrutalardan oluşan bir külliyenin parçası olan bir medresenin arsası, III. Ahmed' in sadrazamlarından olan Çorlulu Ali Paşa tarafından 1707-1709 arasında tesis edilmiştir (Tanman, 1994; s.527-529). Külliyenin arsası iki uzun avlu yaratılacak şekilde ayrılmış, bunlardan caminin de içinde bulunduğu batı kısmına tekke, doğu kısmına ise medrese ve kütüphane yerleştirilmiştir (Tanman, 1994; s.527-529). Külliye binalarının 1960-1961'de Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından onarımı yaptırılmıştır (Tanman, 1994; s.527-529).

Çorlulu Ali Paşa Külliyesi'nde cami-tevhidhane ve derviş hücrelerinin görünüşü.
M. Baba Tanman, 1983

Şekil 2.1 Çorlulu Ali Paşa Külliyesi'nde Cami-Tevhidhane ve Derviş Hücrelerinin Görünüşü (Tanman, 1983; s.529).

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO																
				X 01:25000 HARITA NO	HALİHAZIR HARITA NO	ÖLÇEĞİ															
			Y 01:1000 HARITA NO	KADASTRAL HARITA NO:	ÖLÇEĞİ																
			İL İSTANBUL İLÇE FATİH KÖY	ESKİ MAH. İrgatpazarı/Esirpazarı	MAHALLE: MOLLAFENARİ																
			ADRES: DIVANYOLU CADDESİ, BİLEYİCLER SOKAK BEYAZIT, FATİH	ESKİ ADA:	ADA: 250																
				ESKİ PARSEL:	PARSEL: 1-2-3																
ANITIN ADI		ÇORLULU ALI PAŞA KÜLLİYESİ CAMİSİ		DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ																
					CAMİİ																
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAGLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE										
	☐ SARAY ☐ KİLİSE ☐ KONAK / KOŞK ☐ YALI ☐ EV ☐ APARTMAN ☐ MÜSTEMLAT ☐ SIRA EV	☒ CAM / MESCİD ☐ KİLİSE ☐ SİNAGOĞ ☐ MANASTIR ☐ TÜRBE ☐ MEZAR ☐ TBKİZE ☐ ZAVIYE ☐ MÜVAKKİTHANE ☐ NAMAĞZAH ☐ PATRİKHANE ☐ MİNARE ☐ HAZİRE	☐ KERVANSARAY ☐ HAN ☐ ARASTA ☐ BEDESTEN ☐ ÇARŞI ☐ FIRIN ☐ DÖKKAN ☐ HAL BİNASI ☐ DEPO ☐ BÖRÖĞÜ HANI ☐ BANKA ☐ OTEL	☐ İMALATHANE ☐ FABRİKA ☐ TERSANE ☐ DEĞİRMEN ☐ DİĞER	☐ OKUL ☐ MEDRESE ☐ DİĞER	☐ MÜZE ☐ SPOR YAPILARI ☐ TİYATRO ☐ SİNEMA ☐ KAHVEHANE ☐ TABAHANE ☐ İMARET	☐ KALE ☐ SUR ☐ KISLA ☐ KARAKÖL ☐ HAPİSHANE	☐ HAMAM ☐ CEŞME ☐ SEBİL ☐ SARNIÇ ☐ AYAZMA ☐ SU KEMERİ ☐ SU TERAZİSİ ☐ MAKSEK ☐ MASLAK ☐ SU BENÇİ ☐ SU KANALI ☐ KÜLTÜLUMBA ☐ SADRVAH ☐ SU HAZNESİ	☐ ŞİFAHANE ☐ İBRAHİMİYE ☐ HASTANE ☐ SAĞLIK OCAĞI ☐ DISPANSER	☐ BAKANLIK ☐ ELÇİLİK ☐ HÜKÜMET KONAĞI ☐ BELEDİYE BİNASI ☐ TİFFAYE ☐ POSTANE	☐ İSTASYON / HİZMET BİNASI ☐ İSKELE ☐ LİMAN ☐ KÖPRÜ ☐ DENİZ FENERİ	☐ RİHTİM ☐ KABALTI ☐ SOKAK ☐ MEYDAN ☐ MERDIVEN ☐ SAAT KULESİ ☐ YANIR KULESİ ☐ DİKLİTAŞ ☐ NİSANTAŞI ☐ HEYKEL ☐ SOKAK LAMBASI ☐ TABELALEVHA ☐ HAVUZ	☐ MEZARLIK ☐ DUVAR ☐ TAK ☐ DİĞER								
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUBU															
YAPIM TARİHİ: 1707-1709		1. ONARIM TARİHİ: 1766		2. ONARIM TARİHİ: 1960-1961		YAZIT: ☐ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ: 1708		ONARIM YAZITI TARİHİ:											
MAL SAHİBİ		ÇORLULU ALI PAŞA		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK											
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN: ÇORLULU ALI PAŞA											
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE									
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	HATLI	HATLI	HATLI	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR									
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KÜLLİYENİN ARSASI İKİ UZUN AVLU OLUŞTURULACAK ŞEKİLDE İKİYE AYRILMIŞTIR. KÜLLİYENİN BATI KISMINA CAMİ VE TEKKE, DOĞU KISMINA İSE MEDRESE İLE KÜTÜPHANE YERLEŞTİRİLMİŞTİR. CAMİ-TEKKE İLE MEDRESENİN GİRİŞLERİNDEN ARTAN ALAN HAZİREYE AITTİR. ÜSTÜ AÇIK BİR GEÇİTİN VE BASIK KEMERLİ İKİNCİ BİR KAPIDAN SONRA ULAŞILAN YAMUK PLANLI AVLUNUN DOĞU SINIRI BOYUNCA MEDRESE HÜCRELERİNİN ARKA KUBBE İLE, BATI SINIRINDA DA TEKKE HÜCRELERİ SİRALANIR. AVLU MERKEZİNDE ŞADIRVAN, KUZEYİNDE TEVHİDHANE, GÜNEYDOĞU KÖŞESİNDE SELAMLIK OLAN BİR BİNA VARDIR.																			
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		ÜÇ SIRA TUĞLA - BİR SIRA KESME KÜFEKİ TAŞI ALMAŞIK ÖRGÜYE SAHİP OLAN HARİM DUVARLARINDAKİ PENCERELER ÇİFT SIRA HALİNDE DÜZENLENMİŞ, ALT TAKILARIN DİKDÖRTGEN AÇIKLIKLARI MERMER SÖVELERLE KUŞATILIP ALMAŞIK ÖRGÜLÜ SİVRİ TAHFİF KEMERLER YAPILMIŞTIR. SİVRİ KEMERLİ TEPE PENCERELERİ İSE ALÇI REVZENLERLE KAPATILMIŞTIR.																			
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		GÜNEYDOĞU KÖŞESİNDE MEDRESE HÜCRELERİNİN OLUŞTURDUĞU KİTLEYE BİTİŞEN CAMİ-TEVHİDHANE KARE PLANLI BİR HARİM İLE BEŞ BİRİMLİ BİR SON CEMAAT YERİNDEN VE BUNLARIN SINIRINDA YÜKSELEN BİR MİNAREDEN MEYDANA GELMEKTEDİR. SUTUNLARI, BAŞLIKLARI VE KEMERLİ BEŞ AÇIKLIKTAN ORTADAKİNE RASTLAYAN KARE İZDÜŞÜMLÜ BÖLÜM KUBBE İLE, YANLARDA YER ALAN VE İKİŞER KEMER AÇIKLIĞINA SAHİP DİKDÖRTGEN İZDÜŞÜMLÜ BÖLÜMLER DE AYNALI TONOZLARLA ÖRTÜLMÜŞTÜR.																			
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSİTMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON																			
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN		AZ DEĞİŞMİŞ		BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ		YENİDEN YAPIM		YAKIN TARİHLİ ONARIM		EVET		HAYIR	
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECESE:		TARİHİ:		1960-1961					
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		GÜNÜMÜZDE KULLANILAN YAPI İYİ KORUNMUŞ VE STRÜKTÜREL AÇIDAN SAĞLAMDIR. YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN DURUMUNU BÜYÜK ÖLÇÜDE KORUMUŞTUR. CAMİ-TEVHİDHANE OLARAK HALA HİZMET VERMEKTEDİR.																			
FOTOGRAF		FOTOGRAF		FOTOGRAF		TARİHÇE:		DIVANYOLU CADDESİ ÜZERİNDEKİ KÜLLİYENİN İNŞAATINI 1707-1709 YILLARI ARASINDA ÇORLULU ALI PAŞA YAPTIRMİŞTIR. İLK ÖNCE AYNI ZAMANDA TEKKENİN TEVHİDHANESİ OLARAK KULLANILDIĞI ANLAŞILAN CAMİ, BİR YIL SONRADA DİĞER BÖLÜMLER İNŞA EDİLMİŞTİR. CAMİ HARİM GİRİŞİ VE MİNARENİN KAİDEDEN YUKARISI XVIII YÜZYIL İKİNCİ YARISINDA, MUHTEMELEN 23 MAYIS 1766 DEPREMİNDEN SONRA YENİLENMİŞTİR. KÜLLİYE BİNALARININ 1960-1961'DE VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN ONARIMI YAPTIRILMIŞTIR.													
BAŞLICA KAYNAKLAR:		TANMAN, B.(1993). "ÇORLULU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 8, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.371-373.																			
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		27.11.2021															
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER		TARİH																	
FOTOGRAF		FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI															

Tablo 2.1 Çorlulu Ali Paşa Külliyesi Camisi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	HALİHAZIR HARİTA NO	FOTO NO
				X	01:25000 HARİTA NO		ÖLÇEĞİ
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH. İrgatpazarı/Esirpazarı	MAHALLE: MOLLAFENARİ
		ADRES:	DİVANYOLU CADDESİ, BİLEYİCLER SOKAK BEYAZIT, FATİH			ESKİ ADA:	ADA: 250
					ESKİ PARSEL:	PARSEL: 1-2-3	
ANITIN ADI		ÇORLULU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ MEDRESESİ			DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ
							DÜKKAN
ANIT TÜRÜ	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI
	SARAY KİLİSE KASIR KONAK / KOŞK YALI EV APARTMAN MÜSTEMLAT SIRA EV	CAMI / MESCİD KİLİSE KASIR KONAK / KOŞK YALI EV APARTMAN MÜSTEMLAT SIRA EV	KERVANSARAY HAN ARASTA BEDESTEN ÇARŞI FIRIN DÖKKAN HAL BİNAĞI DEPO BAZAR BÖRÜCİ HANI BANKA OTEL	İMALATHANE FABRİKA TERSANE DÜĞÜMÜN BANKAYI YAPISI DEPO ATOLYE MEZBAHA GAZHANE	OKUL SİYASİ MEKTESİ MEDRESE KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE DİPLOMATİK	MÜZE SPOR YAPILARI TİYATRO SİNEMA KAHVEHANE TABAHANE İMARET	KALE SUR KISLA KARAKOL HARİPHANE SU KEMERİ SU TERAZİSİ MAKSEM MASLAK SU BENÇİ SU KANALI KULYUTULUBA SADIRVAN SU HAZNESİ
		SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULUŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE		
		ŞİFAHANE BİMARHANE HASTANE SAĞLIK ÖCAGI DISPANSER	BAKANLIK ELÇİLİK HÜKÜMET KONAĞI BELEDİYE BİNASI TİFAYE POSTANE	İSTASYON / HİZMET BİNASI İSKELE LİMAN KOPRUK DENİZ FENERİ	RİHTİM MEZARLIK KABALTI DUVAR SOKAK TAK MEYDAN DİĞER MERKEZ SAAT KULESİ YANIRI KULESİ DİKLİTAŞ NİSANTAŞI MEYKEL SOKAK LAMBASI TABELALEVHA HAVUZ		
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET					
MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUBU					
YAPIM TARİHİ:		1707-1709		1. ONARIM TARİHİ:	1766	2. ONARIM TARİHİ:	1960-1961
MAL SAHİBİ		ÇORLULU ALİ PAŞA		KAMU	☒ VAKIF	☐ ÖZEL	YAZIT ☐ VAR ☐ YOK
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		☒ VAKIF	☐ ÖZEL	DERNEK	YAPAN (MİMAR):
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞİMA	AHŞAP DÜZ HATLILIK	KERPIÇ DÜZ HATLILIK	TUĞLA DÜZ HATLILIK	TAŞ DÜZ HATLILIK	KARMA
ÖRTÜ TÜRÜ		DÜZ		EĞİMLİ		BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL
ÖRTÜ MALZEMESİ		KİREMIT		ALATURKA MARSİLYA		KURŞUN	ÇİNKO
TAŞ		TOPRAK		BETON		AHŞAP	DİĞER
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KÜLLİYENİN DOĞUSUNDA YER ALMAKTADIR. DİKDORTGEN PLANLI MEDRESENİN AVLUSUNUN GÜNEYDOĞUSUNDA DERSHANE, KUZEYİNDE KÜTÜPHANE, MERKEZİNDE İSE ŞADIRVAN BULUNMAKTADIR.					
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		BİNANIN DUVARLARI KESME KÜFEKİ TAŞI İLE ÖRÜLMÜŞTÜR. SEKİZGEN PRİZMA BİÇİMİNDEKİ DERSHANE BASIK KASNAKLI BİR KUBBE İLE ÖRTÜLÜP BATI YÖNÜNDE SIVRI KEMERLİ BİR GİRİŞ REVAĞI VE HER YÜZÜNDE İKİŞER PENCERE İLE DONATILMIŞTIR. AYNI DÜŞEY EKSEN ÜZERİNDE YER ALAN BU PENCERELERİN TASARIMLARI CAMİ-TEVHİDHANE İLE AYNİDİR. CEPHESİ MERMER KAPLI REVAĞI VARDIR.					
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		BOYUT VE TASARIM BAKIMINDAN TEKKE HÜCRELERİNİN EŞİ OLAN MEDRESE HÜCRELERİ SEKİZ TANEDİR. KUZEYDOĞU KÖŞESİNDE AVLU YÖNÜNDE ÇIKINTI OLUŞTURAN, DİKDORTGEN PLANLI, AYNALI TONÖZ ÖRTÜLÜ FARKLI BÜYÜKLÜKTE İKİ MEKAN BULUNMAKTADIR Kİ MÜDERRİS VE MUID ODALARI OLMALARI MUHTEMLİDİR.					
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☒ DOĞALGAZ ☐ İSİTMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON					
SAĞLAMLIK DURUMU		☒ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☐	
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:	GRUP KARAR TARİHİ:
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		GÜNÜMÜZDE KULLANILAN YAPI İYİ KORUNMUŞ VE STRÜKTÜREL AÇIDAN SAĞLAMDIR. YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN DURUMUNU BÜYÜK ÖLÇÜDE KORUMUŞTUR.					
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI			
BAŞLICA KAYNAKLAR:		TANMAN, B.(1993). "ÇORLULU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 8, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.371-373.					
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		27.11.2021	
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER		TARİH			

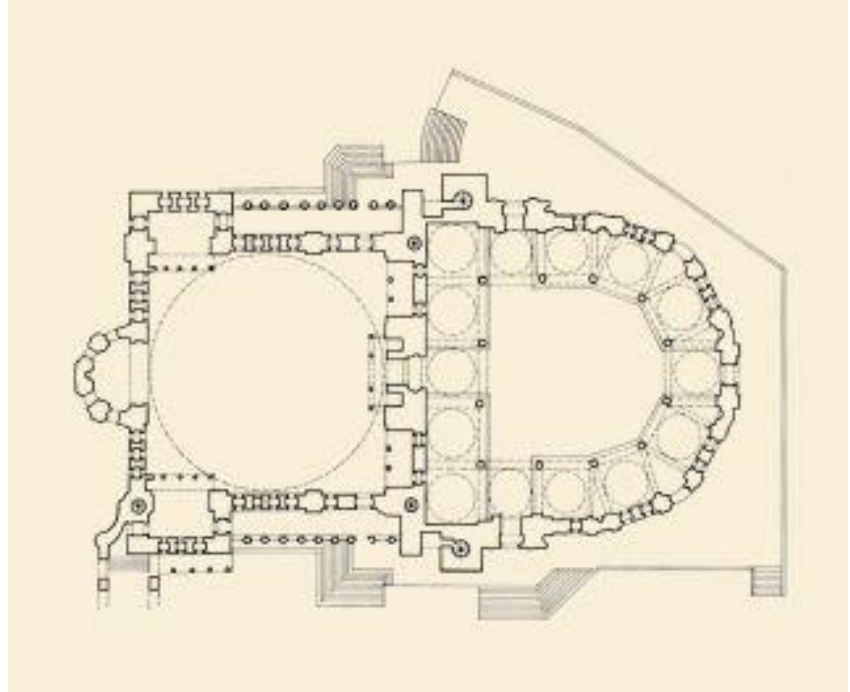
Tablo 2.2 Çorlulu Ali Paşa Külliyesi Medresesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		İNVENTAR NO:		İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:		HALİHAZIR HARİTA NO		FOTO NO			
				X		01:25000 HARİTA NO				ÖLÇEĞİ			
				Y		01:1000 HARİTA NO		KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ			
				İL		İSTANBUL		İLÇE		FATİH			
				ADRES:		DİVANYOLU CADDESİ, BİLEYİCİLER SOKAK BEYAZIT, FATİH		ESKİ MAH.		MOLLAFAENARİ			
								ESKİ ADA:		ADA: 250			
								ESKİ PARSEL:		PARSEL: 1-2-3			
ANITIN ADI		ÇORLULU ALI PAŞA KÜLLİYESİ TEKKESİ				DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ		DÜKKAN			
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	☐ SARAY	☐ CAMİ / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ İMALATHANE	☐ OKUL	☐ MEDRE	☐ KALE	☐ HAMAM	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTASYON / HİZMET BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK
	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİYAN MEKTESİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ SEBİL	☐ CEŞME	☐ İMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ İKİLE	☐ KABALTI	☐ DUVAR
	☐ KONAK / KOŞK	☐ ARASTA	☐ TERSANE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ SARNIÇ	☐ HASTANE	☐ HASTANE	☐ HÜKÜMET KONAĞI	☐ İMAM	☐ SOKAK	☐ TAK
	☐ YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTEN	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ SİNEHA	☐ AYAZMA	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KOPRU	☐ MEYDAN	☐ DİĞER
	☐ EV	☐ MEZAR	☐ ÇARŞI	☐ SANAYİ YAPISI	☐ DİPLOMATİK	☐ KAHVEHANE	☐ HARİPHANE	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ TİFAYE	☐ MERKEZ	☐ DİĞER
	☐ APARTMAN	☐ TBKZE	☐ FIRIN	☐ DEPO	☐ TABAHANE	☐ İMARET	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ POSTANE	☐ SAAT KULESİ	☐ DİĞER
	☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÖKÜK	☐ ATOLYE	☐ MEZAR	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ POSTANE	☐ YANIK KULESİ	☐ DİĞER
	☐ SIRA EV	☐ MÜVAKKİTHANE	☐ HAL BİNASI	☐ MEZAR	☐ İMARET	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ POSTANE	☐ YANIK KULESİ	☐ DİĞER
		☐ NAMAĞSAH	☐ DEPO	☐ MEZAR	☐ İMARET	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ POSTANE	☐ YANIK KULESİ	☐ DİĞER
		☐ PATRİKHANE	☐ BÖRÜŞ HANI	☐ MEZAR	☐ İMARET	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ POSTANE	☐ YANIK KULESİ	☐ DİĞER
	☐ MİNARE	☐ BANKA	☐ MEZAR	☐ İMARET	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ POSTANE	☐ YANIK KULESİ	☐ DİĞER	
	☐ HAZİRE	☐ OTEL	☐ MEZAR	☐ İMARET	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ POSTANE	☐ YANIK KULESİ	☐ DİĞER	
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUBU							
YAPIM TARİHİ:		1707-1709		1. ONARIM TARİHİ:		1766		2. ONARIM TARİHİ:		1960-1961			
MAL SAHİBİ		ÇORLULU ALI PAŞA		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK			
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:			
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞİMA		KARKAS		AHŞAP		BETONARME		ÇELİK			
PLAN ÖZELLİKLERİ:		TOPLAM ON ÜÇ ADET OLAN KARE PLANLI TEKKE HÜCRELERİNDE KUZUY-GÜNEY DOĞRULTUSUNDA UZANAN ON İKİSİ PANDANTIFLI KUBBELERLE, GÜNEYBATI KOŞESİNDE BULUNAN DİKDÖRTGEN PLANLI HÜCREDE AYNALI TONOZLA ÖRTÜLMÜŞTÜR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		HÜCRELERİN DUVARLARI İLE REVAK CEPHESİNDE CAMİ-TEVHİDHANE HARİMİNDEKİ ALMAŞIK ÖRGÜNÜN BENZERİ KULLANILMIŞTIR. AYNI MALZEME VE TEKNİKLE İNŞA EDİLMİŞ BULUNAN SELAMLIK BÖLÜMÜ, YARISI KUBBE İLE, YARISIDA AYNALI TONOZLA ÖRTÜLÜ BİR KOŞE REVAGINDAN VE KARE PLANLI, KUBBELİ ÜÇ MEKANDAN İBARETTİR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		BASİK KEMERLİ KAPILAR, DİKDÖRTGEN AÇIKLIKLI PENCERELER, OCAKLAR VE DOLAP NIŞLARI İLE DONATILMIŞ OLAN BU HÜCRELERİN ÖNÜNDE MERMER SÜTUNLARA VE BAKLAVALI BAŞLIKLARA OTURAN TUĞLA ÖRGÜLÜ SİVRİ KEMERLERİN OLUŞTURDUĞU, BİRİMLERİ AYNALI TONOZLARLA ÖRTÜLÜ BİR REVAK UZANIR.											
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK		☒ SU		☒ KANALİZASYON		☒ DOĞALGAZ		☐ İSİTMA		☐ KALORİFER	
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN		AZ DEĞİŞMİŞ		BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECESESİ:	
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		GÜNÜMÜZDE KULLANILAN YAPI İYİ KORUNMUŞ VE STRÜKTÜREL AÇIDAN SAĞLAMDIR. YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN DURUMUNU BÜYÜK ÖLÇÜDE KORUMUŞTUR. GÜNÜMÜZDE MEDRESE VE TEKKE BİRİMLERİ TURİSTİK EŞYA DÜKKANI OLARAK KULLANILMAKTADIR.											
FOTOGRAF				FOTOGRAF				VAZİYET PLANI					
BAŞLICA KAYNAKLAR:		TANMAN, B.(1993). "ÇORLULU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 8, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.371-373.											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		27.11.2021		KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER			

Tablo 2.3 Çorlulu Ali Paşa Külliyesi Tekkesi Envanter Fişi

2.2. NURUOSMANİYE KÜLLİYESİ

Nuruosmaniye Külliyesi Fatih İlçesi'nde, Eminönü bölgesinde, Çemberlitaş semtinde ve Çemberlitaş'ın kuzeybatısında, Kapalıçarşı'nın girişinde yer almaktadır. Külliye'nin arazisinde, caminin yerinde daha önce Şeyhülislam Hoca Saadeddin Efendi'nin zevcesi Fatma Hatun'un kendi adıyla anılan mescidi bulunmaktaydı (Eyice, 2007; s.264-266). Külliye'nin arazisindeki hafriyat çalışmaları Sultan I. Mahmud' un emriyle 7 Ekim 1748 tarihinde başlamış, 19 Ocak 1749 tarihinde de temel atılarak inşaata başlanmıştır. 1754'te Sultan I.Mahmud' un vefat etmesiyle inşaat durmuş, Sultan III. Osman tahta geçtikten sonra külliye tamamlanmıştır (Eyice, 2007; s.264-266). 5 Aralık 1755 tarihinde ise açılışı yapılmıştır. Külliye'nin mimarı İstanbul'da ilk defa barok üslupta bir cami tasarlayan Rum asıllı Simeon Kalfa'dır. Külliye'nin bünyesinde cami, medrese, kütüphane, imaret, türbe (Şehsuvar Sultan ve Şehzadeler Türbesi), muvakkithane, sebil, çeşmesar, halk çeşmeleri, sıra dükkanlar, meşrutalar, yangın duvarı, helalar ve bir han bulunmaktadır (Eyice, 2007; s.264-266).

Şekil 2.2 Nuruosmaniye Cami Planı

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO					
		X	01:25000 HARITA NO	HALİHAZIR HARITA NO		ÖLÇEĞİ					
		Y	01:1000 HARITA NO	KADASTRAL HARITA NO:		ÖLÇEĞİ					
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.					
		ADRES:	MOLLAFENARİ MAHALLESİ VEZİRHAN CADDESİ NO:4 ÇEMBERLİTAŞ / FATİH			ESKİ ADA:	MAHALLE: MOLLAFENARİ				
						ESKİ PARSEL:	PARSEL: 1-2-3-4-5				
ANITIN ADI		NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ CAMISI			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ	CAMİİ				
ANITIN SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULASIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE
	SARAY KİLİSE KONAK / KOĞK YALI EV APARTMAN MÜSTEMLAT SIRA EV	CAMI / MESCİD KİLİSE SINAGOG MANASTIR TÜRBE MEZAR TEKKE ZAVIYE MÜVAKKITHANE NAMAZGAH PATRİKHANE MİNARE HAZİRE	NERVANSARAY HAN ARASTA BEDESTEN ÇARŞI DÜKKAN İHL BİNASI DEPO BÜRO İŞ HANI BANKA OTEL	MALATHANE FABRİKA TERSANE DEĞİRMEN SANAİ YAPISI ATOLYE MEZBAHA GAZHANE	OKUL SİYAH MEKTEBİ MEDRESE KİTAPLIKI KÜTÜPHANE DOKÜMANTER	MİDZE SPOR YAPILARI TİYATRO SİNEMA KAHVEHANE TABAHANE BAMET	KALE DUR KİŞLA KARAKOL HAFİZHANE	MAMAM ÇEŞME SEBİL SARINÇ AYAZMA SU KEMERE SU TERAZİSİ MAKSEM MASLAK SU BENĞİ SU KANALI KULYUTLULUBA ŞADIRVAN SU HAZNESİ	ŞİFAHANE BİMARHANE HASTANE SAĞLIK OCAĞI DISPENSER	BAKANLIK ELÇİLİK HÜKÜMET KONAĞI BELEDİYE BİNASI TTFAYE POSTANE	İSTASYON / RİZET BİNASI İŞKELE LİMAN KÖPRÜ DENİZ FENERİ
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☐ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUP					
YAPIM TARİHİ: 1749 - 1755		1. ONARIM TARİHİ: 1808		2. ONARIM TARİHİ: 1864		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ: 1755		ONARIM YAZITI TARİHİ:	
MAL SAHİBİ İLİOSMAN		☐ KAMU ☐ VAKIF		☐ ÖZEL ☐ DERNEK		YAPAN (MİMAR):		RUM ASILLI SİMEON KALFA			
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☐ VAKIF		☐ ÖZEL ☐ DERNEK		YAPTIRAN:		İİİ. OSMAN			
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞİSİL	TONOZ KÜBBE
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	HATLI	KARMA	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİ, DOĞU VE BATI YÖNÜNDE YUVARLAK KEMERLİ İKİ KAPISI BULUNAN DIŞ AVLUNUN KUZEBATİ YÖNÜNDE YER ALMIŞTIR. DIŞ AVLUDAN MERDİVENLERLE ÇIKAN REVAKLI AVLU TÜRK SANATINDA İLK DEFA YARIM YUVARLAK BİÇİMDE YAPILMIŞTIR. GENEL ESTETİĞİ TAMAMLAYAN BİR SÜS UNSURU GİBİ DÜŞÜNÜLEN BU AVLU KULLANISIZ VE SAPA KALMIŞTIR. ORTASINDA ŞADIRVANI DA OLMADIĞI İÇİN ABDEST MÜSLUKLARI DIŞ AVLUDA CAMİNİN YAN DUVARLARINDA BULUNMAKTADIR.										
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	BAROK ÜSLUBUNUN ETKİSİYLE MEYDANA GELEN BU KARAKTERİSTİK CAMİNİN İÇ AVLUSU YARIM DAİRE ŞEKLİNDE 12 SÜTÜN ÜZERİNDE 14 KUBBESİ VARDIR. CAMİ 5 SIRA HALİNDE 174 PENCEREDEN ATDINLATILMIŞTIR. KUBBENİN KEMERLERİNİN DUVAR ÜZERİNDEKİ BİTİMİNDE BİR KUŞAK HALİNDE FETİH SURESİ YAZILIDIR.										
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİNİN KARE BİÇİMİNDEKİ HARİMİ, AĞIRLIĞI DÖRT BÜYÜK KEMERE DAĞILAN 25.50M. ÇAPINDAKİ TEK VE BÜYÜK BİR KÜBBE ORTER, MERMER MIHRAP, DIŞARIYA ÇIKINTI TEŞKİL EDEN ÜSTÜ YARIM KÜBBE İLE ÖRTÜLMÜŞ KUÇUK BİR MEKAN İÇİNDEDİR. AYRICA MIHRAP DUVARINDA İKİ KOŞEDE KİBLE DUVARINA BİTİŞİK İKİ KUÇUK KANAT BULUNMAKTADIR.										
TEKNİK DONATI	☐ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALDERİP ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON										
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞİMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐		YAKIN TARİHLİ ONARIM		EVET ☐ HAYIR ☐
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECESİ:
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		TARİHÇE: NURUOSMANIYE CAMİİNDE XVII.YY. İÇİNDE TÜRK SANATINA SIZAN AVRUPANIN BAROK ÜSLUBU KUUVETLE KENDİNİ BELLİ EDER. O SİRADA İNŞA EDİLEN BAŞKA ESERLERDE TÜRK MİMARİ GELENEKLERİNİN AZ DA OLSA YAŞAMASINA KARŞILIK BURADA MEKAN ŞEKLİ İSTİSNA EDİLECEK OLURSA HER ŞEY TAMAMEN BAROK SANATININ İZLERİNİ TAŞIR. YAPI GÜNÜMÜZDE STRÜKTÜREL OLARAK SAĞLAM DURUMDADIR. YAPILAN ONARIMLAR İLE YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN HALİNİ KORUMAKTADIR. CAMİ GÜNÜMÜZDE CAMİ OLARAK KULLANILMAYA DEVAM ETMEKTEDİR.									
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI							
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİCE, S. (2007). "NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 33, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 264-266.									
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		27.12.2021					
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH							

Tablo 2.4 Nuruosmaniye Külliyesi Camisi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO										
				X	01:25000 HARITA NO	HALİHAZIR HARITA NO									
			Y	01:1000 HARITA NO	KADASTRAL HARITA NO:										
			İL	İSTANBUL	İLÇE										
				FATİH	KÖY										
				ESKİ MAH.	MAHALLE:										
			ADRES:	MOLLAFENARİ MAHALLESİ VEZİRHAN CADDESİ NO:4 ÇEMBERLİTAŞ / FATİH	ESKİ ADA:										
					ESKİ PARSEL:										
					MAHALLE:										
					MOLLAFENARİ										
					ADA:										
					299										
					PARSEL:										
					1-2-3-4-5										
ANITIN ADI		NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ KÜTÜPHANESİ			DİĞER ADLARI										
					GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ										
					DÜKKAN										
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	SARAY	CAMI / MESCİD	KERVANSARAY	MALATHANE	OKUL	MİDZE	KALE	MAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / RİZNE BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK		
	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİBYAN MEKTESİ	SPOR YAPILARI	DUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	KABALTI	DUVAR		
	KONAK / KOĞK	ARASTA	MEDRESE	TIYATRO	KİŞİ	SEBİL	HASTANE	SARINÇ	SADUK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	LİMAN	SOKAK	TAK		
	YALI	İMANKİTİR	BEDESTEEN	DEŞİMEN	SİNEMA	KARAKOL	AYAZMA	SU KEMERE	DISPANSER	İTTİFAE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER		
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	OKUL KÜTÜPHANE	KAHVEHANE	TABHANE	SU TERAZİSİ	MAKSEME	POSTANE	DENİZ FENDİSİ	MERKEZ	MEYDAN		
	APARTMAN	MEZAR	PİRİN	DEPO	ATOLYE	MEZBAHA	GAZHANE	SU BENDİ	SU KANALI	KULYUTLUMBA	SADRIVAN	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ		
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÜKKAN	MEZBAHA	GAZHANE	MEZBAHA	DEPO	SU BENDİ	SU KANALI	KULYUTLUMBA	SADRIVAN	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ		
	SIRA EV	MUVAKKITHANE	İHL BİNASI	MEZBAHA	GAZHANE	MEZBAHA	DEPO	SU BENDİ	SU KANALI	KULYUTLUMBA	SADRIVAN	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ		
		NAMAZGAH	DEPO	MEZBAHA	GAZHANE	MEZBAHA	DEPO	SU BENDİ	SU KANALI	KULYUTLUMBA	SADRIVAN	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ		
		PATRİKHANE	BÜROİŞ HANI	MEZBAHA	GAZHANE	MEZBAHA	DEPO	SU BENDİ	SU KANALI	KULYUTLUMBA	SADRIVAN	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ		
	MİNARE	BANKA	MEZBAHA	GAZHANE	MEZBAHA	DEPO	SU BENDİ	SU KANALI	KULYUTLUMBA	SADRIVAN	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ			
	HAZİRE	OTEL	MEZBAHA	GAZHANE	MEZBAHA	DEPO	SU BENDİ	SU KANALI	KULYUTLUMBA	SADRIVAN	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ			
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET			MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUP								
YAPIM TARİHİ: 1749 - 1755		1. ONARIM TARİHİ: 1808		2. ONARIM TARİHİ: 1864		YAZIT		VAR		YOK		ONARIM YAZITI TARİHİ: 1755			
MAL SAHİBİ		III.OSMAN		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ ÖZEL		☐ DERNEK		YAPAN (MİMAR):		RUM ASILLI SİMEON KALFA			
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ ÖZEL		☐ DERNEK		YAPTIRAN:		III. OSMAN					
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞİSİSEL	TONOZ KÜBBE			
	KARKAS	DÜZ HATLILIK	DÜZ HATLILIK	DÜZ HATLILIK	HATLILIK	HATLILIK	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR			
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİNİN KUZUYDOĞUSUNDA YER ALAN KÜTÜPHANE, ALT KATI BODRUM OLAN VE BİR KAÇ BASAMAKLA YÜKSELTİLMİŞ BULUNAN BİR PLATFORM ÜZERİNDE İNŞA EDİLMİŞTİR. BAROK ANLAYIŞINA UYGUN ÖZGÜN BİR PLAN ARZEDEN YAPININ OKUMA SALONUNDA DÖRT SERBEST SÜTUNA OTURAN ORTA KÜBBE, İKİ YÖNDE DÜZ DİLİMLİ YARIM KÜBBE, BİR YÖNDE DE TONOZLA GENİŞLEMİŞTİR. ETRAFI SÜTUNLARA OTURAN KEMERLİ BİR DİZİLE AYRICA ÇEVRELENEREK İLGİNÇ BİR İÇ MEKAN OLUŞTURULMUŞTUR. BATI YÖNÜNDE YER ALAN KİTAPLARIN KONULDUĞU ODA YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPİ İLE OTURMA SALONUNA BAĞLANMAKTADIR. İKİ YANDA MEVCUT PAHLI İÇ KOŞELERDEN KÜTÜPHANEYE GEÇİŞ SAĞLANMAKTADIR.														
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYE KÜTÜPHANESİNDE ANA KÜBBEYİ DÖRT SÜTUNUN TAŞIDIĞI VE İKİ YARIM KÜBBE İLE BU ANA KÜBBE DESTEKLENMİŞTİR.														
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	NURUOSMANIYE KÜTÜPHANESİ GELENEKSEL OSMANLI KÜTÜPHANE BİNALARINI ÖZELLİĞİNE GÖRE ALTTA BİR BODRUM ÜZERİNE URULMUŞ OLUP ÜSTTE OKUMA SALONU VE KİTAP DEPOSU BULUNMAKTADIR. KÜTÜPHANENİN OKUYUCULARA MAHSUS KAPISI DIŞINDA PADIŞAHIN KULLANIMI İÇİN BİR KAPISI DAHA VARDIR. OKUMA SALONUNDAN GİRİLEN KİTAP DEPOSUNUN KAPISI ÜZERİNDE KÜTÜPHANENİN AÇILIŞ TARİHİNİ VEREN BİR KİTABA MEVCUTTUR.														
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALDIRGECİ ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☒ YOK ☒ TELEFON														
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN		☒ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM		YAKIN TARİHLİ ONARIM		☒ EVET ☐ HAYIR		
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERESESİ:		TARİHİ: 2010-2012		
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		YAPININ GÜNÜMÜZDE STRÜKTÜREL OLARAK SAĞLAM DURUMDADIR. YAPILAN ONARIMLAR İLE YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN HALİNİ KORUMAKTADIR. NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ BİR TERAS ÜZERİNDE İNŞA EDİLMİŞ VE ÜÇ YÖNDE BU TERASLARIN ALTINA DÜKKANLAR YERLEŞTİRİLMİŞTİR. BU DÜKKANLAR GÜNÜMÜZDE HALA KULLANILMAKTADIR.													
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI											
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİÇE, S. (2007). "NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 33, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 264-266. ERÜNSAL, İ.E. (2007). "NURUOSMANIYE KÜTÜPHANESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 33, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 266-267.													
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		27.12.2021									
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH											

Tablo 2.5 Nuruosmaniye Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO								
				X 01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO	ÖLÇEĞİ							
			Y 01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ								
			İL İSTANBUL	İLÇE FATİH	KÖY EŞKİ MAH.								
			ADRES: MOLLAFENARİ MAHALLESİ VEZİRHAN CADDESİ NO:4 ÇEMBERLİTAŞ / FATİH	ESKİ ADA: ESKİ PARSEL:	MAHALLE: MOLLAFENARİ								
					ADA: 299								
					PARSEL: 1-2-3-4-5								
ANITIN ADI		DİĞER ADLARI			TÜRBE								
NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ TÜRBESİ													
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE	
	☐ SARAY ☐ KAZI ☐ KONAK / KOĞK ☐ YALI ☐ EV ☐ APARTMAN ☐ MÜSTEMLAT ☐ SIRA EV	☐ CAMİ / MESCİD ☐ KİLİSE ☐ SİNAGOG ☐ İMANAŞTIR ☐ TÜRBE ☐ MEZAR ☐ APARTMAN ☐ MÜSTEMLAT ☐ SIRA EV	☐ KERVANSARAY ☐ HAN ☐ ARASTA ☐ BEDESTEN ☐ ÇARŞI ☐ FİRİN ☐ ZAVIYE ☐ MÜVAKKITHANE ☐ NAMAĞZAH ☐ PATRİKHANE ☐ MİNARE ☐ HAZİRE	☐ İMALATHANE ☐ FABRİKA ☐ TERSANE ☐ DEĞİRMEN ☐ SANAYİ YAPISI ☐ DEPO ☐ ATOLYE ☐ MEZBAHA ☐ DEPO ☐ GAZHANE	☐ OKUL ☐ SİYAH MEKTESİ ☐ MEDRESE ☐ DEĞİRMEN ☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE ☐ DOKÜLÜRFA	☐ MİDZE ☐ SPOR YAPILARI ☐ TİYATRO ☐ SİNEMA ☐ KAHVEHANE ☐ TABAHANE ☐ İMARET	☐ KALE ☐ DUR ☐ KİŞLA ☐ KARAKOL ☐ HAFİZHANE ☐ SU KEMERE ☐ SU TERAZİSİ ☐ MAKSİM ☐ MASLAK ☐ SU BENİĞİ ☐ SU KANALI ☐ KULYUTLULUMBA ☐ ŞADIRVAN ☐ SU HAZİRESİ	☐ ŞİFAHANE ☐ BİMARHANE ☐ HASTANE ☐ SAĞLIK ÖCAĞI ☐ DISPANSER	☐ BAKANLIK ☐ ELÇİLİK ☐ HÜKÜMET KONAĞI ☐ BELEDİYE BİNASI ☐ İTFAIYE ☐ POSTANE	☐ İSTASYON / RİZNE BİNASI ☐ İŞKELE ☐ LİMAN ☐ KÖPRÜ ☐ DENİZ FENDİ	☐ RİHTİM ☐ KABALTI ☐ DUVAR ☐ SOKAK ☐ MEYDAN ☐ KÖPRÜ ☐ DENİZ FENDİ	☐ MEZARLIK ☐ DUVAR ☐ TAK ☐ DİĞER	
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET			MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUP						
YAPIM TARİHİ: 1749 - 1755		1. ONARIM TARİHİ: 1808		2. ONARIM TARİHİ: 1864		YAZIT		VAR		YOK		ONARIM YAZITI TARİHİ: 1755	
MAL SAHİBİ III.OSMAN		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR): RUM ASILLI SİMEON KALFA		ONARIM YAZITI TARİHİ: RUM ASILLI SİMEON KALFA	
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN: III. OSMAN			
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞMA		AŞŞAP		KERPIÇ		TUĞLA		TAŞ		KARMA	
DÜZ		DÜZ		DÜZ		DÜZ		DÜZ		DÜZ		DÜZ	
HATLILI		HATLILI		HATLILI		HATLILI		HATLILI		HATLILI		HATLILI	
KARKAS		AŞŞAP		BETONARME		ÇELİK		DOĞAL		ÖRTÜ TÜRÜ		KİREMİT	
ALATURKA		MARSILYA		KURŞUN		TAŞ		TOPRAK		BETON		AŞŞAP	
DİĞER		DİĞER		DİĞER		DİĞER		DİĞER		DİĞER		DİĞER	
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KÜTÜPHANE İLE HÜNKAR KASRI ARASINDA YER ALAN KUBBE KARE PLANLIDIR VE ÜZERİ KUBBE İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. ÖNÜNDE YER ALAN Ç BİRİMLİ REVAK ORTADA KUBBE, YANLARDA AYNALI TONOZ ÖRTÜYE SAHİPTİR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		ÖNÜNDE ÜÇ KEMERLİ BİR REVAK BULUNAN KUBBELİ VE DORTGEN TÜRBENİN DIŞ YÜZEY İŞLEMELERİ İTALYAN BAROĞUNU YANSITIR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		İÇERİDE II.MUSTAFA'NIN ZEVCELERİNDEN VE III.OSMAN'IN ANNESİ ŞEHSUVAR VALİDE SULTAN YATMAKTADIR.AYRICA TÜRBE İLE HÜNKAR KASRI ARASINDAKİ BÖLÜMDE HİBETULLAH SULTAN'DAN BAŞKA II. MAHMUD'UN 1809-1824 YILLARI ARASINDA ÖLEN BİR KIZI İLE DOKUZ OĞLU GOMÜLÜDÜR.											
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENKSEL ☐ MODERN ☒ YOK ☒ TELEFON											
SAĞLAMLIK DURUMU		☒ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ☐ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☒ ÖZGÜN ☐ AZ DEĞİŞİMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR											
TESCİL DURUMU		☒ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ ☐ TESCİL TARİHİ: ☐ KARAR NO: ☐ GRUP KARAR TARİHİ: ☐ KARAR NO: ☐ TESCİL DERECE: ☐ TARİHİ: 2010-2012											
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		YAPI GÜNÜMÜZDE STRÜKTÜREL OLARAK SAĞLAM DURUMDADIR. YAPILAN ONARIMLAR İLE YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN HALİNİ KORUMAKTADIR.											
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI									
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİÇE, S. (2007). "NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 33, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 264-266.											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		27.12.2021							
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH									

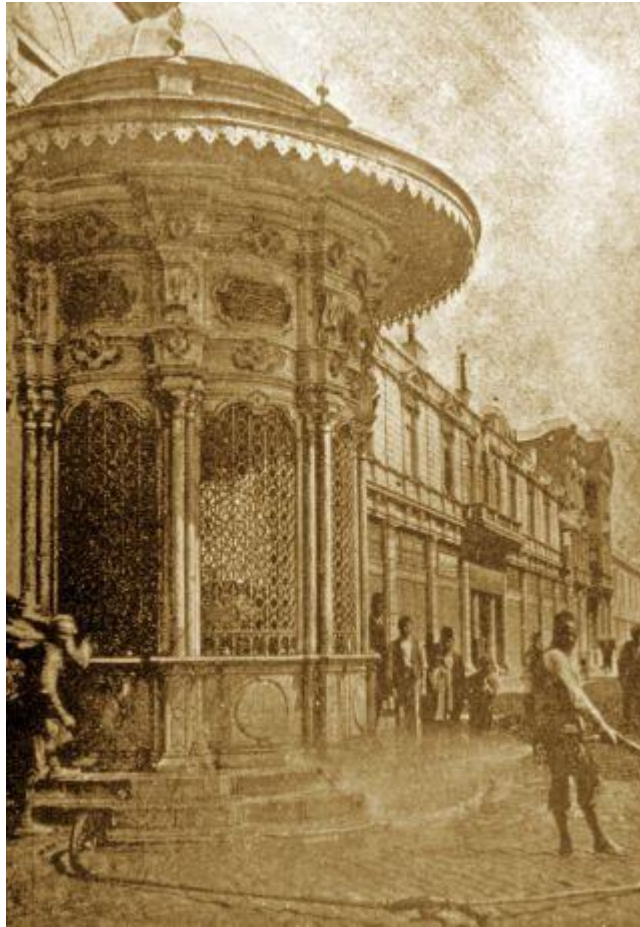
Tablo 2.6 Nuruosmaniye Külliyesi Türbesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO							
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO						
			Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:							
			İL	İLÇE	FATİH							
			ADRES:	MOLLAFENARİ MAHALLESİ VEZİRHAN CADESİ NO:4 ÇEMBERLİTAŞ / FATİH	ESKİ MAH. MAHALLE: MOLLAFENARİ							
					ADA: 299							
					ESKİ ADA: ESKİ PARSEL:							
					PARSEL: 1-2-3-4-5							
ANITIN ADI	NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ İMARETİ		DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
ANITIN ADI	NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ İMARETİ		DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
ANITIN ADI	NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ İMARETİ		DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULASIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE	
SARAY	CAMI / MESCİD	KERVANSARAY	MALATHANE	OKUL	MİDZE	KALE	MAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / RİZEYİ BİNASI	RİTİM	
KİLİSE	KİLİSE	HANI	FABRİKA	SİBYAN MEKTESİ	SPOR YAPILARI	DUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	
KONAK / KOÇK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KEŞİ	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	LİMAN	SOKAK	
YALI	İMANAŞTIR	BEDESTEN	DEŞİMEN	KITAPLIKI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SADUK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MEYDAN	
EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKOLUKURFA	KAHVEHANE	HAFİZHANE	AYAZMA	DISPANSER	İTTİFAE	DENİZ FENDE	DİĞER	
APARTMAN	MEZAR	PİRİN	DEPO		TABHANE		SU KEMERE		POSTANE		MEYDAN	
MÜSTEMLAT	TEKE	DÜKKAN	ATOLYE		İMARET		SU TERAZİSİ				MEYDAN	
SIRA EV	ZAVIYE	DÜKKAN	ATOLYE				MAKSEM				MEYDAN	
	MÜVAKKITHANE	İHL BİNASI	MEZBAHA				MASLAK				MEYDAN	
	NAMAZGAH	DEPO	GAZHANE				SU BENDİ				MEYDAN	
	PATRİKHANE	BÜROİŞ HANI					SU KANALI				MEYDAN	
	MİNARE	BANKA					KULYUTLULUBA				MEYDAN	
	HAZİRE	OTEL					SADIRVAN				MEYDAN	
							SU HAZNESİ				MEYDAN	
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUP						
YAPIM TARİHİ: 1749 - 1755		1. ONARIM TARİHİ: 1808		2. ONARIM TARİHİ: 1864		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ: 1755		ONARIM YAZITI TARİHİ:		
MAL SAHİBİ		☐ İLİ OSMAN ☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR): RUM ASILMI SIMEON KALFA								
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK		YAPTIRAN:		İİİ OSMAN				
TAŞIYICI SİSTEM	YIĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	
	KARKAS	DÜZ HATILLI	DÜZ HATILLI	DÜZ HATILLI	HATILLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİNİN GÜNEY CEPHESİNİN BATI YAKASINDA YER ALMAKTADIR. MEDRESEYE BİTİŞİK OLARAK İNŞA EDİLMİŞ OLAN İMARET ASİMETRİK PLANLIDIR. 8X12M. ÖLÇÜLERİNDE, KÜÇÜK BİR AVLUSU VARDIR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	AVLUNUN MUTFAK YÖNÜNDEKİ CEPHESİ, KOŞELERDE, GİRİŞLERİ DÜZENLEYEBİLMEK İÇİN HAFIF PAHLARLA GENİŞLETİLMİŞTİR. BU GİRİŞLERDEN MUTFAĞA ULAŞILMAKTADIR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	İMARET; YEMEKHANE MEKANI, BÜYÜK BİR MUTFAK, ERZAK AMBARI VE ISLAK HACİMLERDEN OLUŞMAKTADIR. GİRİŞ EYVANIN İKİ YANINDA BİRİ BÜYÜK, DİĞERİ DAHA KÜÇÜK İKİ ODA BULUNMAKTADIR. AVLUNUN BİR DUVARI DOĞRUDAN MEDRESEYE BİTİŞİK VE SAĞIRDIRSAĞIR DUVARIN KARŞI TARAFINDA DİK DÖRTGEN PLANLI VE TONOZ ÖRTÜLÜ YEMEKHANE, AVLU GİRİŞİNİN KARŞISINDA DA BÜYÜK MUTFAK YER ALMAKTADIR.											
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALDIRGECİ ☐ SOBA ☐ GELENKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON											
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐		İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN ☐ ÖZGÜN DEĞİL ☒ İŞLEVSİZ ☐	
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECESİ:	
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:	YAPININ GÜNÜMÜZDE STRÜKTÜREL OLARAK SAĞLAM DURUMDADIR. YAPILAN ONARIMLAR İLE YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN HALİNİ KORUMAKTADIR. İMARETHANE OLARAK YAPILAN YER GÜNÜMÜZDE KURAN KURSU OLARAK FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR.											
FOTOGRAF					TARİHÇE:		I. MAHMUD TARAFINDAN CAMİ İNŞAATININ TEMELİ ATILSADA (1749) ONUN ÖLÜMÜ SEBEYİLE TAMAMLAMAK KARDEŞİ İİİ OSMANA (1755) KİSİMET OLMUŞTUR. KİTAPBE KURUCU OLARAK İİİ OSMAN'IN ADI GEÇMEKTEDİR. NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ İÇİNDE CAMİ, HÜNKAR KASRI, MEDRESE, KÜTÜPHANE, TÜRBE, SEBİL, ÇEŞME, AŞHANE-İMARET VE DUKKANLAR BULUNMAKTADIR.					
BAŞLICA KAYNAKLAR:	CEYLAN, O. (2012). "NURUOSMANIYE CAMİİ RÖLÖVE, RESTİTÜSYON VE RESTORASYON PROJELERİ"; VAKIF RESTORASYON YILLIĞI DERGİSİ, SAYI:5, VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İ. BOLGE MÜDÜRLÜĞÜ, İSTANBUL, S. 46.											
HAZIRLAYAN:	SAADET ÇAKIR					TARİH		27.12.2021				
KONTROL EDEN:	DOÇ. DR. MİNE ESMER					TARİH						
VAZİYET PLANI												

Tablo 2.7 Nuruosmaniye Külliyesi İmaretİ Envanter Fişİ

2.3. HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ

İstanbul 'un Sultanhamam- Eminönü ile Sirkeci mevki arasında kalan, Bahçekapı olarak anılan Hamidiye Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Külliye'nin sıbyan mektebi, imaret, çeşme-sebil olan kısmında günümüzde 4.Vakıf Hanı bulunmaktadır. Dükkanlar medrese ile sınır şeklinde yapılmıştır. Medresenin doğusunda hazire ile türbe bulunurken, güneyinde mescit bulunmaktadır (Alpay, 1993; s.36-37). Külliye'ye ait birimlerden çeşme ve sebil Zeynep Sultan Camii'nin köşesine nakledilirken, sıbyan mektebi ve imaret yıktırılmıştır (Eyice, 1997; s.465-468). Külliye'nin günümüzdeki hali 18.yüzyılın son çeyreğinden itibaren kalmış halleridir. Sıbyan mektebi 1777 yılında; kütüphane, mescit, arasta, medrese grubu ise 1780; türbe ise 1789 senelerinde tamamlanabilmiştir (Eyice, 1997; s.465-468).

Şekil 2.3 Hamidiye Sebili'ni sıbyan mektebine bitişik durumda iken gösteren eski bir fotoğraf (Semavi Eyice fotoğraf arşivi)

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO:								
				X 01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO	ÖLÇEĞİ							
			Y 01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ								
			İL İSTANBUL	İLÇE FATİH	KÖY ESKİ MAH.								
			ADRES: EMİNÖNÜ HAMİDİYE CADDESİ/FATİH	ESKİ ADA:	MAHALLE:								
				ESKİ PARSEL:	ADA: 417								
					PARSEL: 9								
ANITIN ADI	HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ CAMİSİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ								
					CAMİİ								
ANITIN SINIFLANDIRILMASI	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİYEL YAPILAR	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILAR	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAGLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖĞE	
	☐ SARAY ☐ KİLİSE ☐ KASIR ☐ KONAK / KOŞK ☐ YALI ☐ EV ☐ APARTMAN ☐ MÜSTEMLAT ☐ SIRA EV	☐ CAM / MESCİD ☐ KİLİSE ☐ SİRANGÖSÜ ☐ MANASTIR ☐ TÜRBE ☐ MEZAR ☐ TBKÖZ ☐ ZAVIYE ☐ MÜVAKKİTHANE ☐ NAMAĞZAH ☐ PATIRKHAHNE ☐ MİNARE ☐ HAZİRE	☐ KERVANSARAY ☐ HAN ☐ ARASTA ☐ BEDESTEN ☐ ÇARŞI ☐ FIRIN ☐ DÖKKAN ☐ HAL BİNAĞI ☐ DEPO ☐ BÖRÖZÜŞ HANI ☐ BANKA ☐ OTEL	☐ İMALATHANE ☐ FABRİKA ☐ TERSANE ☐ DEĞİRMEN ☐ SANAYİ YAPISI ☐ DEPO ☐ ATOLYE ☐ MEZBAHA ☐ GAZHANE	☐ OKUL ☐ SİBYAN MEKTEBİ ☐ MEDRESE ☐ DEĞİRMEN ☐ KİTAPLIĞI / KÜTÜPHANE ☐ DİĞER OKUL	☐ MEZGE ☐ SPOR YAPILARI ☐ TİYATRO ☐ SİNEMA ☐ KAHVEHANE ☐ TABAHANE ☐ İMARET	☐ KALE ☐ SUR ☐ KISLA ☐ KARAKOL ☐ HARİPHANE	☐ MAMAM ☐ ÇEŞME ☐ SEBİL ☐ SARINÇ ☐ AYAZMA ☐ SU KEMERİ ☐ SU TERAZİLİ ☐ MAKSEM ☐ MASLAK ☐ SU BENÇİ ☐ SU KANALI ☐ KÜLTÜTLÜMBA ☐ SADIRVANI ☐ SU HAZNESİ	☐ ŞİFHAHNE ☐ İBHARHANE ☐ HASTANE ☐ SAĞLIK OCAĞI ☐ DISPANSER	☐ BAKANLIK ☐ ELÇİLİK ☐ HÜKÜMET KONAĞI ☐ BELEDİYE BİNASI ☐ TİFAYE ☐ POSTANE	☐ İSTASYON / İZMİR BİNASI ☐ İSKELE ☐ LİMAN ☐ KÖPRÜ ☐ DENİZ FENERİ	☐ RİHTİM ☐ KABALTI ☐ SOKAK ☐ MEYDAN ☐ MERDİVEN ☐ SAAT KULESİ ☐ YANGIN KULESİ ☐ DİKLİTAŞ ☐ NİŞANTAŞI ☐ MEYKEL ☐ SOKAK LAMBASI ☐ TABELALEVHA ☐ HAVUZ	☐ MEZARLIK ☐ DUVAR ☐ TAK ☐ DİĞER
KÜLTÜR DÖNEMİ	☐ PREHİSTORYA ☒ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET												
MİMARİ ÜSLUP:	BAROK ÜSLUBU												
YAPIM TARİHİ:	1777-1780			1. ONARIM TARİHİ:	2. ONARIM TARİHİ:	YAZIT	VAR	YOK	İLK YAPIM YAZITI	ONARIM YAZITI			
MAL SAHİBİ	I. ABDÜLHAMİD			☐ KAMU	☒ VAKIF	☐ ÖZEL	☐ DERNEK	☐ YAPAN (MİMAR):	HAFİZ İBRAHİM AĞA				
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ	☐ KAMU			☐ VAKIF	☐ ÖZEL	☐ DERNEK	YAPTIRAN:						
TAŞIYICI SİSTEM	YIĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK	EĞRİSEL	TONOZ	
	KARKAS	☐ AHŞAP	☐ BETONARME	☐ ÇELİK	DOĞAL	☐ KARMA	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA	MARŞİLYA	KURŞUN	ÇINKO	BAKIR
PLAN ÖZELLİKLERİ:	MEDRESENİN ARKASINDA, BÜYÜK POSTAHANE TARAFINDA BİR AVLU DUVARI İLE ÇEVİRLİ OLARAK YER ALMIŞTIR. İÇİNDE BULUNDUĞU BİR YAPI ADASI HER TARAFTAN BİNALARLA KUŞATILMIŞ OLDUĞUNDAN CAMİ DİŞARIDAN GÖRÜLMEMEKTEDİR. MEDRESENİN İÇİNDE GEÇEREK GİDİLMEKTEDİR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	SON CEMAAT YERİ OLMAYAN CAMİYE MEDRESE AVLUSUNDAN AÇILAN KAPIDAN BİR TARAFI TAŞ VE TUĞLADAN KARMA TEKNİKLE BİR DUVARLA DİĞER TARAFI DÖRT MERMER SÜTUNLUBİR REVAK BİÇİMİNDE YAPILMIŞ VE ÜSTÜ BEŞİK TUONOZLA ÖRTÜLÜ BİR DEHLİZLE ULAŞILIR.						DEVŞİRME MALZEME	VAR	YOK	AHŞAP	TUĞLA	METAL	
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİ İÇİ 10X10M ÖLÇÜSÜNDE BİR KARE ŞEKLİNDEDİR. KİTABESİ, DEHLİZİN BITİMİNDE OLAN VE DOLAYISIYLA YAN CEPHEDE AÇILMIŞ OLAN KAPI ÜZERİNDEDİR. TAŞ VE TUĞLADAN KARMA TEKNİKLE İNŞA EDİLEN DUVARLARIN HER CEPHESİNDE İKİ SIRA HALİNDE PENCERELER YER ALIR. GİRİŞ CEPHESİNDE İSE PENCERENİN YERINE BİR KAPI YER ALIR. TÜRK MİMARİSİNİN KLASİK ÜSLUBUNDAN OLDUĞU GİBİ SIVRI HAFİF KEMERLERİ İÇİNDE TAŞ SÖVELİ DİKDÖRTGEN BİÇİMİNDEDİR.						BEZEME	VAR	YOK	BEZEME	BEZEME ÖZELLİĞİ	VAR	YOK
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON												
SAĞLAMLIK DURUMU	☒ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ	ÖZGÜNLÜK DURUMU	FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	☒ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM	YAKIN TARİHLİ ONARIM	EYEV					
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ	TESCİL TARİHİ:	KARAR NO:	GRUP KARAR TARİHİ:	KARAR NO:	TESCİL DERECESSİ:	TARİHİ:	HAYIR					
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:	KÜLLİYE BORSAYA TAHSİS EDİLDİĞİNDE CAMİ PENCERELERİNİN BAZILARI ÖRÜLEREK KAPATILMIŞ İÇİNDE BETONDAN BİR TABLİYE DOKÜLMEK SURETİYLE HARİM MEKANI İKİ KAT HALINE GETİRİLEREK BOZULMUŞTUR. BÖYLECE CAMİ İÇİ MİMARİ HÜVİYETİNİ KAYBETMİŞTİR. YAZI VE NAKİŞLERİ SILINMIŞTIR.												
FOTOGRAF							VAZİYET PLANI						
BAŞLICA KAYNAKLAR:	ALPAY, İ.B., (1993). "ABDÜLHAMİD İ KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1, İSTANBUL, s.36. EYİÇE, S., (1997). "HAMİDİYE KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 15, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, s.465-468.												
HAZIRLAYAN:	SAADET ÇAKIR			TARİH	27.11.2021								
KONTROL EDEN:	DOÇ. DR. MINE ESMER			TARİH									

Tablo 2.8 Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Camisi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:		İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:		FOTO NO						
				X 01:25000 HARİTA NO		HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ						
				Y 01:1000 HARİTA NO		KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ						
		İL: İSTANBUL İLÇE: FATİH KOY: MAHALLE: HOBYAR		ADRES: EMINONÜ HAMİDİYE CADDESİ/FATİH		ESKİ ADA:		ADA: 417						
						ESKİ PARSEL:		PARSEL: 9-10-11						
ANITIN ADI		HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ MEDRESESİ			DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ		İSTANBUL TİCARET BORSASI					
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖĞE		
	SARAY KİLİSE KONAK / KOŞK YALI EV APARTMAN MÜSTEMİLAT SIRA EV	CAMI / MESCİD KİLİSE SIRANGOSU MANASTIR TÜRBE MEZAR APARTMAN MÜSTEMİLAT SIRA EV	KERVANSARAY HAN ARASTA BEDESTEN CARSI DÖKÜK MAL BİNASI DEPO BİRODİŞ HANI BANKA OTEL	MALATHANE FABRİKA TERSANNE DÜĞÜMÜN SANKAYI YAPISI DEPO ATOLYE MEZBAHA GAZHANE	OKUL SİBYAN MEKTEBİ MEDRESE KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE DİĞER KÜTÜPHANE	MEDRESE SPOR YAPILARI TİYATRO SİNEMA KAHVEHANE TABAHANE İMARET	KALE SUR KISLA SARINÇ AYAZMA HAPİSHANE	HAMAM SÜR SIBİL SARINÇ AYAZMA SU KEMERİ SU TERAZİSİ MAKSEM MASLAK SU BENÇİ SU KANALI KÜLTÜTULUMBA SADRIVAN SU HAZNESİ	ŞİFAHANE BİMARHANE HASTANE SAĞLIK ÖCAGI DİSPANSER	BAKANLIK ELÇİLİK HÜKÜMET KONAĞI BELEDİYE BİNASI TİFFAYE POSTANE	İSTASYON / HİZMET BİNASI İSKELE LİMAN KOPRUK DENİZ FENERİ	RIHTIM MEZARLIK KABALTI DUVAR SOKAK TAK MEYDAN DİĞER MERDIVEN SAAT KULESİ YANGIN KULESİ DİKİLİTAŞ NİSANTAŞI MEYKEL SOKAK LAMBASI TABELALEVHA HAVUZ		
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUBU								
YAPIM TARİHİ: 1777-1780		1. ONARIM TARİHİ:		2. ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:		ONARIM YAZITI TARİHİ:				
MAL SAHİBİ İ. ABDÜLHAMİD		☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR):		HAFAZ İBRAHİM AĞA								
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK		YAPTIRAN:								
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK	EĞRİSEL	TONOZ	KUBBE	
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR		
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CADDENİN KENARINDA VE ONA PARALEL OLARAK UZANAN MEDRESENİN GİRİŞİ ARA SOKAKTA AÇILMIŞ OLUP KAPISI ÜZERİNDE KİTAPESİ VARDIR. ORTAÇAĞDA ANADOLU MEDRESELERİ GENELDE AVLULU VE KUBBELİ DENİLEN İKİ ANA SINIFLA YERLEŞİREN OSMANLILAR DÖNEMİNDE YAPILAN MEDRESELERDE BİR TEK PLAN TIPINE YÖNELİM GÖRÜLMEKTEDİR. BU AVLU EYVANLI MEDRESE TİPİNİN BİR AZ DAHA GELİŞEREK 3 ANA BÖLÜME TOPLANMASIDIR. BUNLAR SELATIN KÜLLİYELERİ MEDRESELERİ, MÜSTEMİLAT MEDRESELERİ VE MÜSTAKİL MEDRESELER DİYE AÇIKLANABİLİR. BU MEDRESEDE MÜSTAKİL MEDRESEDİR. BU MEDRESELER BİR CAMİYE BAĞIMLI OLMADAN İNŞA EDİLMİŞTİR.													
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	MEDRESENİN YAN CEPHESİYLE CADDE KENARINDAKİ DÜKKANLARIN ORTASINDAN HÜCRE PENCERELERİNİN İŞIK VE HAVA OLMASI İÇİNDE BİR DEHLİZ BIRAKILMIŞTIR. HÜCRELERİN ALTINDA REVAKLA AÇILAN KAPILARDAN TAŞ MERDIVENLERLE İNİLEN BEŞİK TONOZLU BODRUMLAR BULUNMAKTADIR. AVLUNUN ORTASINDA SADRIVAN YERİNDE SÖKÜLEREK SADECE FİSİKİYE KISIMI ORTA AVLUYA YERLEŞTİRİLMİŞTİR. MEDRESENİN GİRİŞİ HOLLUNUN SAĞ TARAFINDA BİR DUVARLA AYRILMIŞ OLAN KÜÇÜK BİR AVLU KENARINDA HELALARLA GÜSÜLHANE YER ALIR.													
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	BİR ADET MÜDERİS ODASIYLA BİRLİKTE 25 ODASI VARDIR. DERSHANE VE MESCİD OLARAK MÜSTAMİL HARAB BİR MAHAL VE MATBAH VE ÇAMAŞIRHANESİ, UFAK Bİ TAMİRE MUHTAÇ GÜSÜLHANESİ, KÜÇÜK VE HARAB ABDESTHANELERİ VARDIR.													
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSİTMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON													
SAĞLAMLIK DURUMU	☒ HARAP ☐ ORTA ☐ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK		YAKIN TARİHLİ ONARIM		EVET		HAYIR	
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		KARAR TARİHİ:		TESCİL DERECESESİ:		TARİHİ:			
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		KÜLLİYEDEN XVI. YÜZYILINDAN İTİBAREN SIK OLARAK RASTLANAN CAMİ AVLUSUNU ÇEVİREN MEDRESE PLANI UYGULANMADIĞI GİBİ CAMİDE MEDRESE BÜNYESİNDE TAMAMEN AYRI VE CEMAATE AYRI BİR İBADET YERİ OLARAK TASARLANMIŞTIR.												
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI										
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ALPAY, İ.B., (1993), "ABDÜLHAMİD İ KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1, İSTANBUL, s.36.												
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR												
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER												
TARİH:		27.11.2021												

Tablo 2.9 Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Medresesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO							
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO							
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:							
				İL	İLÇE	FATİH							
				ADRES:	KÖY	ESKİ MAH.							
						MAHALLE: HOBYAR							
						ADA: 969							
						PARSEL: 6							
ANITIN ADI		HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ İMARETİ		DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
						4.VAKIF HANI							
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	SARAY	CAMI / MESCİD	KERVANSARAY	İMALATHANE	OKUL	MEDRESE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / HİZMET BİNASI	RIHTIM	MEZARLIK
	KİLİSE	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİBYAN MEKTEBİ	SPOR YAPILARI	SUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İMARET	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOŞK	SIRANGOSI	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KIŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KİTAPLIKI / KÜTÜPHANE	SİNEHA	KARAKOL	SARINÇ	SALÜK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	LİMAN	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DİĞER KURUVA	KAHVEHANE	HARİPHANE	AYAZMA	DISPANSER	TIFFAYE	KOPRUK	MERDİVEN	MEYDAN
	APARTMAN	MEZAR	FIRIN	DEPO		TABHANE		SU KEMERİ		POSTANE	DENİZ FENERİ	SAAT KULESİ	MEYDAN
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÖK	ATOLYE		İMARET		SU TERAZİSİ				YANGIN KULESİ	MEYDAN
	SIRA EV	MÜVAKKITHANE	HAL BİRAGI	MEZBAHA				MAKSEM				DİĞER	MEYDAN
		NAMAZGAH	DEPO	GAZHANE				MASLAK				MEYDAN	MEYDAN
		PATRİKHANE	BÖRÜĞ HANI					SU KANALI				MEYDAN	MEYDAN
		MINARE	BANKA					KÜLTÜTLÜMBA				MEYDAN	MEYDAN
		HAZİRE	OTEL					SADIRVANI				MEYDAN	MEYDAN
								SU HAZNESİ				MEYDAN	MEYDAN
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☐ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUBU						
	YAPIM TARİHİ: 1777-1780		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐ İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:						
MAL SAHİBİ İ. ABDÜLHAMİD		☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR):		ONARIM YAZITI TARİHİ: HAFIZ İBRAHİM AĞA							
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK		YAPTIRAN:							
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ						
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ						
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CADDENİN ÖBÜR TARAFINDA MEDRESENİN KARŞISINDA, YERİNDE İV.VAKIF HANI YAPILMAK ÜZERE YIKTIRILAN AŞHANE-İMARETİN MİMARİ DÜZENİNİ GÖSTEREN BİR RÖLÖVESİ ŞİMDİYE KADAR ELDE EDİLEMİŞTİR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	İMARETİN KENARLARI HAMİDİYE CADDESİ'NE PARALEL OLDUĞU, DİĞER KENARLARI İLE BİRLİKTE PEK DE DÜZGÜN OLMAYAN BİR DÖRTGEN MEYDANA GETİRDİĞİ, YAPININ ORTASINDA BULUNAN REVAKLI AVLUYA HÜCRELERİN AÇILDIĞI, CEPHESİNİN BAROK ÜSLUPLU SÜSLEMELERLE KAPLANDIĞINI ELDE KALAN FOTOĞRAFLARDAN ANLAŞILMAKTADIR.						DEVŞİRME MALZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME ÖZELLİĞİ						
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	MEVCUT TEK FOTOĞRAFINDAN ÖĞRENİLDİĞİ KADARI İLE İMARETDE MEDRESELER GİBİ ORTADA AVLUSU BULUNAN BİR BİNA İDİ. İMARETİN KİTABELERİNDEN BAZILARI TÜRK İNŞAAT VE SANAT ESERLERİ MÜZESİNE GÖTÜRÜLMÜŞTÜR.						BEZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME ÖZELLİĞİ						
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSİTMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON												
SAĞLAMLIK DURUMU	☒ HARAP ☐ ORTA ☐ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		YAKIN TARİHLİ ONARIM						
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECESESİ:						
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:	GÜNÜMÜZDE YAKI YIKTIRILDIĞI İÇİN ORTADAN KALKMIŞTIR.						TARİHİ:						
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI									
BAŞLICA KAYNAKLAR: ALPAY, İ.B., (1993). "ABDÜLHAMİD İ KÜLLİYESİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1, İSTANBUL, s.36. EYİÇE, S. (1997). "HAMİDİYE KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 15, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, s.465-468.													
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR				TARİH: 27.11.2021									
KONTROL EDEN: DOÇ. DR. MINE ESME				TARİH:									

Tablo 2.10 Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi İmaretı Envanter Fişı

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO								
X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		OLÇEĞİ										
Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		OLÇEĞİ										
İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.	MAHALLE: HOBYAR								
ADRES:	EMİNÖNÜ HAMİDİYE CADDESİ/FATİH			ESKİ ADA:	417									
ANITIN ADI				GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ		PARSEL: 9-10-11								
HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ KÜTÜPHANESİ				DİĞER ADLARI		İTB YÖNETİM KURULU BAŞKAN ODASI								
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	☐ SARAY	☐ CAM / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ İMALATHANE	☐ OKUL	☐ MEDRESE	☐ KALE	☐ MAMAM	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTASYON / HİZMET BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK	
	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİYAH MİKTESİBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ SÜR	☐ ÇEŞME	☐ İMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ İSKELE	☐ KABALTI	☐ DUVAR	
	☐ KONAK / KOŞK	☐ ARASTA	☐ TERSANE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KISLA	☐ KISLA	☐ SEBİL	☐ HASTANE	☐ HÜKÜMET KONAGI	☐ LİMAN	☐ SOKAK	☐ TAK	
	☐ YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTEN	☐ DEĞİRMEN	☒ KİTAPLIKI KÜTÜPHANE	☐ SİNEHA	☐ KARAKOL	☐ SARNIC	☐ AYAZMA	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER
	☐ EV	☐ MEZAR	☐ ÇARŞI	☐ SANAYİ YAPISI	☐ DİĞER	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU KEMERİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ DISPANSER	☐ TİFFAYE	☐ DENİZ FENERİ	☐ MERDİVEN	☐ SAAT KULESİ
	☐ APARTMAN	☐ TEBİZE	☐ FIRIN	☐ DEPO	☐ ATOLYE	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIK KULESİ
	☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÖKÜK	☐ ATOLYE	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIK KULESİ
	☐ SIRA EV	☐ MÜVAKKİTHANE	☐ HAL BİRAGI	☐ DEPO	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIK KULESİ
		☐ NAMAĞZAH	☐ DEPO	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ İMARET	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIK KULESİ
		☐ PATRIKHANE	☐ BÖRÜĞ HANI	☐ DEPO	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIK KULESİ
	☐ MİNARE	☐ BANKA	☐ DEPO	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIK KULESİ	
	☐ HAZİRE	☐ OTEL	☐ DEPO	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SU KEMERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIK KULESİ	
KÜLTÜR DÖNEMİ ☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET MİMARİ ÜSLUP: BAROK ÜSLUBU														
YAPIM TARİHİ: 1777-1780				1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐ İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:		ONARIM YAZITI TARİHİ:				
MAL SAHİBİ İ. ABDÜLHAMİD				☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR):		HAZİRE İBRAHİM AĞA						
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ ☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL ☐ DERNEK YAPTIRAN:														
TAŞIYICI SİSTEM ☐ YİĞMA ☐ AHŞAP ☐ KERPIÇ ☐ TUĞLA ☐ TAŞ ☐ KARKAS ☐ AHŞAP ☐ BETONARME ☐ ÇELİK ☐ DOĞAL ☐ KİREMIT ☐ ALATURKA MARSİLYA ☐ TAŞ ☐ TOPRAK ☐ BEZEME ☐ ÖZELLİĞİ														
PLAN ÖZELLİKLERİ: KÜLLİYENİN KOŞESİNDE YER ALAN KÜTÜPHANE, OSMANLI DÖNEMİ TÜRK KÜTÜPHANELERİNİN HEMEN HEPSİNDE OLDUĞU GİBİ İÇİNDEKİ KİTAPLARIN RUTUBETTEN ZARAR GÖRMEMESİ İÇİN BÜYÜK KEMERLİ BİR ZEMİN KATININ ÜSTÜNE OLUŞTURULMUŞTUR.														
CEPHE ÖZELLİKLERİ: YAPIYA ARA SOKAĞA AÇILAN CÜMLE KAPISINDAN GİRİLEN KÜÇÜK AVLUNUN SOLUNDAKİ BİR MERDİVENLE ULAŞILIR. KÜTÜPHANE MERDİVENLE ÇIKILAN BİR GİRİŞ MEKANINI TAKİP EDEN HEPSİDE AYNALI TONOZLARLA ÖRTÜLÜ OLAN ODADAN İBARETTİR.														
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ: DÖŞEMESİ BİR SEKİ HALİNDE YÜKSELTİLEN VE MERMER SÜTUNLARLA AYRILAN OKUMA ODASI CADDE ÜZERİNE AÇILAN PNANCERLERLE BOL İŞIK ALIR. EVVELCE BU OKUMA ODASININ ÇOK ZENGİN BİR BİÇİMDE NAKİŞLERLA BEZENDİĞİ ELE GEÇEN ESKİ BİR GRAVÜLDEN OLUŞMAKTADIR. OKUMA SALONUNUN SAĞ TARAFINDA MÜCELLİTHANE OLARAK BİLİLEN AYRI BİR MEKAN DAHA VARDIR.														
TEKNİK DONATI ☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSİTMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON														
SAĞLAMLIK DURUMU ☒ HARAP ☐ ORTA ☐ İYİ ÖZGÜNLÜK DURUMU FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞİMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR ☐														
TESCİL DURUMU ☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ TESCİL TARİHİ: KARAR NO: TESCİL DERECESESİ: TARİHİ:														
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR: TARİHÇE: İSTANBUL'UN SULTANHAMAM- EMİNÖNÜ İLE ŞİRKEÇİ MEVKİİ ARASINDA KALAN, BAHÇEKAPI OLARAK ANILAN HAMİDİYE CADDESİ ÜZERİNDE BULUNMAKTADIR. KÜLLİYENİN SİYAH MİKTESİBİ, İMARET, ÇEŞME- SEBİL, OLAN KISMINDA GÜNÜMÜZDE 4.VAKIF HANI BULUNMAKTADIR. DÜKKANLAR MEDRESE İLE SINIR ŞEKİLDE YAPILMIŞTIR.MEDRESENİN DOĞUSUNDA HAZİRE İLE TÜRBE BULUNURKEN, GÜNEYİNDE MESCİT BULUNMAKTADIR. KÜLLİYEYE AİT BİRİMLERDEN ÇEŞME VE SEBİL ZEYNEP SULTAN CAMİİNİN KOŞESİNE NAKLEDİLİRKEN, SİYAH MİKTESİBİ VE İMARET YIKTIRILMIŞTIR. KÜLLİYENİN GÜNÜMÜZDEKİ HALI 18.YY. SON ÇEYREĞİNDEN İTİBAREN KALMIŞ HALLERİDİR. SİYAH MİKTESİBİ 1777 YILINDA;KÜTÜPHANE, MESCİT,ARASTA,MEDRESE GRUBU İSE 1780;TÜRBE İSE 1789 SENELERİNDE TAMAMLANABİLMİŞTİR.														
FOTOGRAF				FOTOGRAF				VAZİYET PLANI						
BAŞLICA KAYNAKLAR: ALPAY, İ.B., (1993). "ABDÜLHAMİD İ KÜLLİYESİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1., İSTANBUL, s.36. EYİCE, S. (1997). "HAMİDİYE KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 15, TÜRKİYE DIYANET VAKFI, İSTANBUL, s.465-468. HAŞKAN, M.N (2018). "HAMİD-İ EVVEL KÜLLİYESİ VE ÇEVRESİ" İSTANBUL TİCARET BORSASI, İSTANBUL, s.11-98. HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR TARİH: 27.11.2021 KONTROL EDEN: DOÇ. DR. MINE ESMEER TARİH:														

Tablo 2.11 Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO						
		X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ						
		Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ						
		İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	MAHALLE:						
		ADRES:	EMİNÖNÜ HAMİDİYE CADDESİ/FATİH			ESKİ ADA:	HOBYAR					
					ESKİ PARSEL:	ADA: 417						
						PARSEL: 21						
ANITIN ADI		HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ TÜRBESİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ	TÜRBE					
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAMA YAPILARI	KENTSEL ÖGE
	SARAY KİLİSE KASIR KONAK / KOŞK YALI EV APARTMAN MÜSTEMLAT SIRA EV	CAM / MESCİD KİLİSE SİNAGOĞ MANASTIR TÜRBE MEZAR TIBKİ ZAVIYE MÜVAKKITHANE NAMAĞZAH PATRIKHANE MINARE HAZİRE	KERVANSARAY HAN ARASTA BEDESTEN ÇARŞI DÖKKAN HAL BİNAĞI DEPO BÖRÖĞÜ HANI BANKA OTEL	BALATHANE FABRİKA TERSANE DEĞİRMEN SUNAYI YAPISI DEPO ATOLYE MEZBAHA GAZHANE	OKUL SİBYAN MEKTEBİ MEDRESE DİĞERİ KİTAPLIĞI / KÜTÜPHANE DİĞERİ	MEDRE SPOR YAPILARI TİYATRO SİNEMA KAHVEHANE TABAHANE İMARET	KALE SUR KİŞLA KARAKÖL HAPİSHANE	MAMAM SÜR SİBEL SARINÇ AYAZMA SU KEMERİ SU TERAZİSİ MAKSEM MASLAK SU BENÇİ SU KANALI KÜLTÜLUMBA SADRIVAN SU HAZNESİ	ŞİFAHANE BİMARHANE HASTANE SAĞLIK OCAGI DİSPANSER	BAKANLIK ELÇİLİK HÜKÜMET KONAĞI BELEDİYE BİNASI TİFAYE POSTANE	İSTASYON / HİZMET BİNASI İŞKİLE LİMAĞI KOPRĞ DENİZ FENERİ	RİHTİM KABALTI SOKAK MEYDAN MERDİVEN SAAT KULESİ YANGIN KULESİ DİKLİTAŞ NİŞANTAŞI MEYKEL SOKAK LAMBASI TABELALEVHA HAVUZ
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET ☐ MİMARİ ÜSLUP: ☒ BAROK ÜSLUBU										
YAPIM TARİHİ: 1777-1780		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☒ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:		ONARIM YAZITI TARİHİ:		
MAL SAHİBİ I. ABDÜLHAMİD		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ ÖZEL		☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR):		HAFİZ İBRAHİM AĞA				
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ ÖZEL		☐ DERNEK		YAPTIRAN:				
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE
	KARKAS	☐ AHŞAP	☐ BETONARME	☐ ÇELİK	DOĞAL	MALZEMESİ	KİREMIT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	KESME TAŞTAN YAPILAN TÜRBİNE KARE BİR PLANA SAHİP OLMAKLA BERABER KOŞELERİ BAROK MİMARİNİN ESASLARINA UYGUN BİÇİMDE YUVARLAKLAŞTIRILARAK PİLASTİRLERLE SÜSLENMİŞTİR. YAPILI ÜÇ KADEMELİ BİR SAÇAK SİLMESİ ÜSTÜNDE SEKİZ KOŞELİ SAĞIR KASNAKLI BİR KUBBE ÖRTMEKTEDİR. BUTUN ÖRTÜ SİSTEMİ KURŞUN KPLANMIŞTIR. TÜRBENİN ONUNDE BİR GİRİŞ HOLU VARDIR. BUNUN SAĞ TARAFININ DUVARLA KAPALI OLMASINA KARŞILIK DİĞER TARAFI VE ÖN CEPHESİ SÜTUNLU REVAK HALİNDEDİR. İÇERİYE GEÇİŞİ SAĞLAYAN KAPI KEMERİNİN ÜSTÜNE BİR AYETİ İŞLENMİŞTİR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	CEPHELERDE AÇILMIŞ, İÇERİYE BOL İŞİK GİRMESİNİ SAĞLAYAN İKİ SIRA HALİNDEKİ PENCERELERDEN ALT DİZİDE OLANLARIN ÜZERLERİ YARIM YUVARLAK TAHHİF KEMERLİ VE DİKDÖRTGEN BİÇİMLİDİR. ALTTAKİ PENCERELERDE DEMİR LOKMA PARMAKLIKLAR BULUNUR. ÜST PENCERELERDE GÖRÜLEN DEMİRDEN YUVARLAK ÇERÇEVELİ CAMLAR XIX. YÜZYILIN SONLARINDA TAKILMIŞ OLMALIDIR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	TÜRBENİN İÇİNDE İÇİNDE I. ABDÜLHAMİD VE IV. MUSTAFA'NINKİNDEN BAŞKA ON SEKİZ SANDUKA BULUNMAKTADIR. BUNLAR ÇOK GENÇ ÖLEN HANIM SULTANLARLA ŞEHZADELERE AIT OLUP HEPSİNİN KÜNYELERİ SANDUKALARINDAKİ YAZILARLA BİRLİKTE KAYDEDİLMİŞTİR.											
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSİTMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON											
SAĞLAMLIK DURUMU	☒ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	☒ AZ DEĞİŞMİŞ	☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	☐ YENİDEN YAPIM	YAKIN TARİHLİ ONARIM	EVET	HAYIR
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:	GRUP KARAR TARİHİ:	KARAR NO:	TESCİL DERECESSİ:	TARİHİ:			
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		TARİHÇE: İSTANBUL'UN SULTANHAMAM- EMİNÖNÜ İLE ŞİRKEÇİ MEVKİİ ARASINDA KALAN, BAHÇEKAPI OLARAK ANILAN HAMİDİYE CADDESİ ÜZERİNDE BULUNMAKTADIR. KÜLLİYENİN SİBYAN MEKTEBİ, İMARET, ÇEŞME- SEBİL, OLAN KISMINDA GÜNÜMÜZDE 4.VAKIF HANI BULUNMAKTADIR. DÜKKANLAR MEDRESE İLE SINIR ŞEKLİNDE YAPILMIŞTIR. MEDRESENİN DOĞUSUNDA HAZİRE İLE TÜRBİNE BULUNURKEN, GÜNEYİNDE MESCİT BULUNMAKTADIR. KÜLLİYEYE AIT BİRİMLERDEN ÇEŞME VE SEBİL ZEYNEP SULTAN CAMII'NIN KOŞESİNE NAKLEDİLİRKEN, SİBYAN MEKTEBİ VE İMARET YIKTIRILMIŞTIR. KÜLLİYENİN GÜNÜMÜZDEKİ HALI 18.YY. SON ÇEYREĞİNDEN İTİBAREN KALMIŞ HALLERİDİR. SİBYAN MEKTEBİ 1777 YILINDA; KÜTÜPHANE, MESCİT, ARASTA, MEDRESE GRUBU İSE 1780; TÜRBİNE İSE 1789 SENELERİNDE TAMAMLANABİLMİŞTİR.										
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI								
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ALPAY, İ.B., (1993). "ABDÜLHAMİD İ KÜLLİYESİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1, İSTANBUL, s.36. EYİCE, S. (1997). "HAMİDİYE KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 15, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, s.465-468. HAŞKAN, M.N. (2018). "HAMİD-İ EVVEL KÜLLİYESİ VE ÇEVRESİ" İSTANBUL TİCARET BORSASI, İSTANBUL, s.11-98.										
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR										
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER										
		TARİH 27.11.2021										
		TARİH										

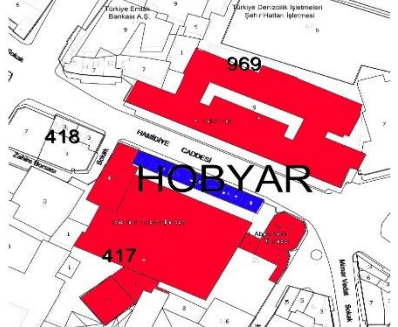
Tablo 2.12 Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Türbesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO								
				X	0:1:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO								
				Y	0:1:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:								
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.								
		ADRES:	EMİNÖNÜ HAMİDİYE CADDESİ/FATİH			MAHALLE:								
					ESKİ ADA:	HOBYAR								
					ADA:	969								
					ESKİ PARSEL:	PARSEL: 6								
ANITIN ADI		HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ SEBİLİ VE ÇEŞMESİ			DİĞER ADLARI									
					GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ									
					SEBİL- ÇEŞME									
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	☐ SARAY	☐ CAM / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ İMATHANE	☐ OKUL	☐ MEDRE	☐ KALE	☐ HAMA	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTADYON / HİZMET BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK	
	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİBYAN MEKTEBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ SÜR	☐ ÇEŞME	☐ İMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ İSKELE	☐ KABALTI	☐ DUVAR	
	☐ KONAK / KOŞK	☐ ARASTA	☐ TERSANE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ KİŞLA	☐ SEBİL	☐ HASTANE	☐ HÜKÜMET KONAGI	☐ İMARE	☐ SOKAK	☐ TAK	
	☐ YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTEN	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ SİNEHA	☐ KARAKOL	☐ SARNIÇ	☐ AYAZMA	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ İKOPRU	☐ MEYDAN	☐ DİĞER	
	☐ EV	☐ TÜRBE	☐ ÇARŞI	☐ BANKAYI YAPISI	☐ DİKKOLUKURRA	☐ KAHVEHANE	☐ HARİSHANE	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ TİFFAYE	☐ DENİZ FENERİ	☐ MERDIVEN	☐ SAAT KULESİ	
	☐ APARTMAN	☐ MEZAR	☐ FIRIN	☐ DEPO		☐ TABHANE		☐ SU TERAZİSİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE		☐ YANIK KULESİ	☐ DİĞER	
	☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÖKKAN	☐ ATOLYE		☐ İMARET		☐ SU BENCİ				☐ YANIK KULESİ	☐ DİĞER	
	☐ SIRA EV	☐ MÜVAKKİTHANE	☐ HAL BİNASI	☐ MEZARHA				☐ SU KANALI				☐ DİĞER	☐ DİĞER	
		☐ NAMAĞZAH	☐ DEPO	☐ GAZHANE				☐ SU TERAZİSİ				☐ DİĞER	☐ DİĞER	
		☐ PATRİKHANE	☐ BÖRÜŞ HANI					☐ SU TERAZİSİ				☐ DİĞER	☐ DİĞER	
	☐ MİNARE	☐ BANKA					☐ SU TERAZİSİ				☐ DİĞER	☐ DİĞER		
	☐ HAZİRE	☐ OTEL					☐ SU TERAZİSİ				☐ DİĞER	☐ DİĞER		
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA		☐ ANTIK	☐ ROMA	☐ BİZANS	☐ OSMANLI	☐ CUMHURİYET	MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUBU			
YAPIM TARİHİ: 1777-1780		1. ONARIM TARİHİ:		2. ONARIM TARİHİ:		YAZIT		☐ VAR	☐ YOK	İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:		ONARIM YAZITI TARİHİ:		
MAL SAHİBİ İ. ABDÜLHAMİD		☐ KAMU		☒ VAKIF	☐ ÖZEL	☐ DERNEK		YAPAN (MİMAR):		HAFİZ İBRAHİM AĞA				
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU		☒ VAKIF	☐ ÖZEL	☐ DERNEK		YAPTIRAN:						
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	☐ AHŞAP	☐ KERPIÇ	☐ TUĞLA	☐ TAŞ	☐ KARMA	☐ ÖRTÜ TÜRÜ	☐ DÜZ	☐ EĞİMLİ	☐ BEŞİK	☐ EĞRİSEL	☐ TONUZ	☐ KUBBE	
	KARKAS	☐ AHŞAP	☐ BETONARME	☐ ÇELİK	☐ DOĞAL	☐ ÖRTÜ MALZEMESİ	☐ KİREMİT	☐ ALATURKA	☐ MARSİLYA	☐ KURŞUN	☐ ÇİNKO	☐ BAKIR	☐ DİĞER	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	İMARETİN KOŞESİNDE SİBYAN MEKTEBİNİN ALTINDAKİ SEBİL VE ÇEŞMELER YERLERİNDEN SÖKÜLEREK SUR-I SULTANI'NİN SOĞUKÇEŞME KAPISI KARŞISINDA ZEYNEP SULTAN CAMİNİN DIŞ DUVARI KOŞESİNDE YENİDEN KURULMUŞTUR.													
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	SEBİL BAROK ÜSLUBUNUN KULLANILDIĞI ESERLERDEN BİRİDİR. İLİRYE TAŞAN DÖRT PENCERELİ, YUVARLAK PLANLI SEBİLİN İKİ YANINDA BİRER DE ÇEŞME VARDIR. HEPSİ GENİŞ AHŞAP BİR SAÇAKLA KORUNMUŞ, ÜSTÜ İKİ KADEMELİ KASNAĞA SAHIP BİR KUBBEYLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. SEBİLİN PENCERELERİNDE TUNÇTAN DÖKÜLMÜŞ VE BAROK ÜSLUPLA MOTİFLERLE BEZENMİŞ ŞEBEKELER VARDIR													
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	DEVŞİRME MALZEME VAR ☐ YOK ☐ CEPHEYE İLİŞKİN MALZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME BEZEME ÖZELLİĞİ VAR ☐ YOK ☐ AHŞAP ÇİNI SIVA SUNI TAŞ SERAMİK DİĞER BEZEME BEZEME ÖZELLİĞİ VAR ☒ YOK ☐													
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK	☒ SU	☒ KANALİZASYON	☐ DOĞALGAZ	☐ ISITMA	☐ KALORİFER	☐ SOBA	☐ GELENEKSEL	☐ MODERN	☐ YOK	☐ TELEFON			
SAĞLAMLIK DURUMU	☒ HARAP	☐ ORTA	☒ İYİ	ÖZGÜNLÜK DURUMU	FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	☒ AZ DEĞİŞİMİŞ	☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	☐ YENİDEN YAPIM	YAKIN TARİHLİ ONARIM	☐ EVET	☐ HAYIR		
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ	☒ TESCİLLİ	TESCİL TARİHİ:	KARAR NO:	GRUP KARAR TARİHİ:	ÖZGÜN	☐ ÖZGÜN DEĞİL	☒ İŞLEVSİZ	TESCİL DERECESESİ:	TARİHİ:				
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:				TARİHÇE: İSTANBUL'UN SULTANHAMAM- EMİNÖNÜ İLE ŞİRKEÇİ MEVKİİ ARASINDA KALAN, BAHÇEKAPI OLARAK ANILAN HAMİDİYE CADDESİ ÜZERİNDE BULUNMAKTADIR. KÜLLİYENİN SİBYAN MEKTEBİ, İMARET, ÇEŞME- SEBİL, OLAN KISMINDA GÜNÜMÜZDE 4.VAKIF HANI BULUNMAKTADIR. DUKKANLAR MEDRESE İLE SINIR ŞEKİLDE YAPILMIŞTIR. MEDRESENİN DOĞUSUNDA HAZİRE İLE TÜRBE BULUNURKEN, GÜNEYİNDE MESCİT BULUNMAKTADIR. KÜLLİYEYE AİT BİRİMLERDEN ÇEŞME VE SEBİL ZEYNEP SULTAN CAMİ'NİN KOŞESİNE NAKLEDİLİRKEN, SİBYAN MEKTEBİ VE İMARET YIKILMIŞTIR. KÜLLİYENİN GÜNÜMÜZDEKİ HALI 18.YY. SON ÇEYREĞİNDEN İTİBAREN KALMIŞ HALLERİDİR. SİBYAN MEKTEBİ 1777 YILINDA KÜTÜPHANE, MESCİT, ARASTA, MEDRESE GRUBU İSE 1780; TÜRBE İSE 1789 SENELERİNDE TAMAMLANABİLMİŞTİR.										
FOTOGRAF				FOTOGRAF				VAZİYET PLANI						
BAŞLICA KAYNAKLAR:				ALPAY, İ.B., (1993). "ABDÜLHAMİD İ KÜLLİYESİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1, İSTANBUL, s.36.										
				EYİÇE, S. (1997). "HAMİDİYE KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 15, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, s.465-468.										
HAZIRLAYAN:				SAADET ÇAKIR			TARİH			27.11.2021				
KONTROL EDEN:				DOÇ. DR. MINE ESMER			TARİH							

Tablo 2.13 Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Sebili ve Çeşmesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO								
		X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ								
		Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ								
İL		İSTANBUL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.								
ADRES:		EMİNÖNÜ HAMİDİYE CADDESİ/FATİH			ESKİ ADA:	MAHALLE: HOBYAR								
					ESKİ PARSEL:	ADA: 969								
ANITIN ADI		HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ SİBYAN MEKTEBİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ								
						4. VAKIF HAN								
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	İMALATHANE	OKUL	MEDRE	KALE	NAMAZ	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / HİZMET BİNASI	RIHTIM	MEZARLIK	
	KİLİSE	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİBYAN MEKTEBİ	SPOR YAPILARI	SUR	CEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUVAR	
	KONAK / KOŞK	SIRAGÖZ	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KISLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	LİMAN	SOKAK	TAK	
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KİTAPLIKI / KÜTÜPHANE	SİNEHA	KARAKÖL	SARINÇ	SALÖK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER	
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DİĞER KURUVA	KAHVEHANE	HARİPHANE	AYAZMA	DISPANSER	TIFFAYE	SAAT KULESİ	MERDİVEN		
	APARTMAN	MEZAR	FIRIN	DEPO		TABHANE		SU KEMERİ		POSTANE	YANGIN KULESİ	SAAT KULESİ		
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKKAN	ATOLYE		İMARET		SU TERAZİSİ			DİĞER			
	SIRA EV	MÜVAKKITHANE	HAL BİNASI	MEZBAHA				MAKSEM						
		NAMAZGAH	DEPO	GAZHANE				MASLAK						
		PATRİKHANE	BÖRÖLÜŞ HANI					SU BENCİ						
		MINARE	BANKA					SU KANALI						
		HAZİRE	OTEL					KÜLTÜTLÜMBA						
								SADIRVANI						
								SU HAZNESİ						
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☐ OSMANLI ☐ CUMHURİYET ☐ MİMARİ ÜSLUP: BAROK ÜSLUBU											
YAPIM TARİHİ: 1777-1780		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:		ONARIM YAZITI TARİHİ:				
MAL SAHİBİ İ. ABDÜLHAMİD		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ ÖZEL ☐ DERNEK		YAPAN (MİMAR): HAFIZ İBRAHİM AĞA						
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ ÖZEL ☐ DERNEK		YAPTIRAN:								
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE		
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR		
PLAN ÖZELLİKLERİ:		EVVELCE SEBİLİN OLDUĞU KOŞEDE BULUNAN SİBYAN MEKTEBİNİN PLANI HAKKINDA HERHANGİ BİR BİLGİ YOKTUR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		ESKİ FOTOĞRAFINDAN BİR KOŞESİNİN PAHLI OLDUĞU ANLAŞILAN MEKTEP KESME TAŞ VE TUĞLADAN KARMA TEKNİKTE İNŞA EDİLMİŞTİR. ÜSTÜNÜ KURŞUNLA KAPLANMIŞ BİR TONOZ ÖRTÜYÖRÜDÜ. CEPHELERİNDE İSE YARIM YUVARLAK TAHFİF KEMERLİ, TAŞ SÖVELİ DİKDÖRTGEN PENCERELER AÇILMIŞTI.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		GİRİŞİN YAN SOKAKTAN, ÜSTÜNDE KİTABA DE KÜÇÜK BİR KAPIDAN OLDUĞU ANLAŞILMAKTADIR.												
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON												
SAĞLAMLIK DURUMU		☒ HARAP ☐ ORTA ☐ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK		YAKIN TARİHLİ ONARIM		EVET ☐ HAYIR ☐		
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		TESCİL DERECESESİ:		TARİHİ:		
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		KÜLLİYENİN HAMİDİYE CADDESİ'NİN KUZAY BÖLÜMÜNDE KALAN YAPILARI 1913 YILINDAN ÖNCE YERİNE 4. VAKIF HANI'NIN YAPILMASI GAYESİYLE YIKILMIŞTIR.												
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI										
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ALPAY, İ.B., (1993). "ABDÜLHAMİD İ KÜLLİYESİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1, İSTANBUL, s.36.												
		EYİÇE, S. (1997). "HAMİDİYE KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 15, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, s.465-468.												
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR			TARİH		27.11.2021							
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESME			TARİH									

Tablo 2.14 Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Sıbyan Mektebi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO						
				X	0:1:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO						
				Y	0:1:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:						
				İL	İSTANBUL	İLÇE						
				FATİH	KOY	ESKİ MAH.						
				ADRES:	EMİNÖNÜ HAMİDİYE CADDESİ/FATİH	MAHALLE:						
					ESKİ ADA:	HOBYAR						
					ESKİ PARSEL:	ADA: 417						
						PARSEL: 12-13-14-15-16-17-19-20-23-24						
ANITIN ADI		HAMİD-İ EVVEL (HAMİDİYE) KÜLLİYESİ ARASTASI			DİĞER ADLARI							
					GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
					DÜKKAN							
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE
	SARAY KİLİSE KASIR KONAK / KOŞK YALI EV APARTMAN MÜSTEMLAT SIRA EV	CAM / MESCİD KİLİSE SIRANGÖSÜ MANASTIR TÜRBE MEZAR APARTMAN ZAVIYE MÜVAKKITHANE NAMAĞZAH PATRIKHANE MINARE HAZİRE	KERVANSARAY HAN ARASTA BEDESTEN ÇARŞI FIRIN DÖKKAN HAL BİNAĞI DEPO BÖRÜŞ HANI BANKA OTEL	İMALATHANE FABRİKA TERSANE DEĞİRMEN SANKAYI YAPISI ATOLYE MEZBAHA GAZHANE	OKUL SİBYAN MEKTEBİ MEDRESE DİĞER KÜTÜPHANE DİĞER KÜTÜPHANE	MÜZEE SPOR YAPILARI TİYATRO SİNEMA KAHVEHANE TABAHANE İMARET	KALE SÜR KISLA SARINÇ AYAZMA KARAKÖL HAPİSHANE	NAMAK ÇEŞME SİBİL SARINÇ AYAZMA SU KEMERİ SU TERAZİSİ MAKSEM MASLAK SU BENÇİ SU KANALI KÜLTÜTLÜMBA SADRVAHI SU HAZNESİ	ŞİFAHANE BİNAHANE HASTANE SAĞLIK OCAĞI DISPANSER	BAKANLIK ELÇİLİK HÜKÜMET KONAĞI BELEDİYE BİNASI TİFAYE POSTANE	İSTASYON / HİZMET BİNASI İSKELE LİMAN KOPRUK DENİZ FENERİ	RİHTİM MEZARLIK KABALTI DUVAR SOKAK TAK MEYDAN DİĞER MERDİVEN SAAT KULESİ YANGIN KULESİ DİKLİTAŞ MŞANTİSİ MEYKEL SOKAK LAMBASI TABELALEVHA HAVUZ
KÜLTÜR DÖNEMİ		PREHİSTORYA		ANTİK	ROMA	BİZANS	OSMANLI	CUMHURİYET	MİMARİ ÜSLUP:	BAROK ÜSLUBU		
YAPIM TARİHİ:		1777-1780		1. ONARIM TARİHİ:		2. ONARIM TARİHİ:		YAZIT	VAR	YOK	İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:	ONARIM YAZITI TARİHİ:
MAL SAHİBİ		I. ABDÜLHAMİD		KAMU	VAKIF	OZEL	DERNEK	YAPAN (MİMAR):	HAFAZ İBRAHİM AĞA			
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF	OZEL	DERNEK	YAPTIRAN:					
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE
	KARKAS	AHŞAP	BETONARME	ÇELİK	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSİLYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	MEDRESENİN ANA CADDEYE BAKAN DUVARI ÖNÜNE BİR SIRA KAGIR DÜKKANDAN OLUŞAN BİR DE ARASTA VARDIR. KÜLLİYEYE GELİR SAĞLAMAK DÜŞÜNÜSÜYLE YAPILAN BU DÜKKANLAR KÜTÜPHANE İLE TÜRBEİN ARASINDA YER ALIR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	EVVELCE KEMERLİ CEPHELERİ CADDEYE BAKAN, ÜSTLERİ BEŞİK TONOZLARLA ÖRTÜLÜ BU DÜKKANLAR GÜNÜMÜZDE MİMARİ ÖZELLİKLERİNİ KAYBETMİŞ DURUMDADIR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYE HER DÖNEMDE ŞEHRİN EN İŞLEK CADDELERİNDEN BİRİNİN KENARINDA BULUNDUĞUNA GÖRE İMARET BİNASININ ALTINDA, MEDRESENİN YANINDA OLDUĞU GİBİ İKİNCİ BİR SIRA DÜKKANIN YER ALMIŞ OLMASI MUHTEMELDİR.											
TEKNİK DONATI	ELEKTRİK											
SAĞLAMLIK DURUMU	HARAP											
TESCİL DURUMU	TESCİLSİZ											
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:	ESKİ BİR FOTOĞRAFTA SİBYAN MEKTEBİNİN ALTINDA BİR DÜKKAN GÖRÜLMEKTEYSE DE DÜKKANLARIN BÜTÜN İMARET CEPHESİ BOYUNCA DEVAM EDİP ETMEDİĞİ BİLİNMEMEKTEDİR.											
FOTOĞRAF	 											
BAŞLICA KAYNAKLAR:	ALPAY, İ.B., (1993), "ABDÜLHAMİD İ KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1, İSTANBUL, S.36.											
HAZIRLAYAN:	SAADET ÇAKIR											
KONTROL EDEN:	DOÇ. DR. MİNE ESMER											
TARİH:	27.11.2021											

Tablo 2.15 Hamid-i Evvel (Hamidiye) Külliyesi Arastası Envanter Fişi

2.4. AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ

Külliye Fatih Saraçhane Sofular Mahallesiinde bulunmaktadır. Banisi Köprülü ailesinden Amcazade lakaplı Hüseyin Paşa olan külliyeinin mimarı İbrahim Ağa'dır (Çobanoğlu, 1993; s.236-239). Külliye kütüphane, medrese, sıbyan mektebi, derslane-mescit, sebil ve dükkanlardan oluşmuştur. Dönemin Şeyhlülislamı Mustafa Efendi 1739'da külliyeeye bir çeşme daha ilave ettirmiştir (Çobanoğlu, 1993; s.236-239). Amcazade Hüseyin Paşa sebilin güney kısmına defnedildikten sonra ailesi içinde hazire yapılmıştır (Çobanoğlu, 1993; s.236-239). 1966 yılında Vakıflar İdaresi ile burası müzeye çevrilmiştir. "Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi" olarak günümüzde hala hizmet vermektedir (Çobanoğlu, 1993; s.236-239).

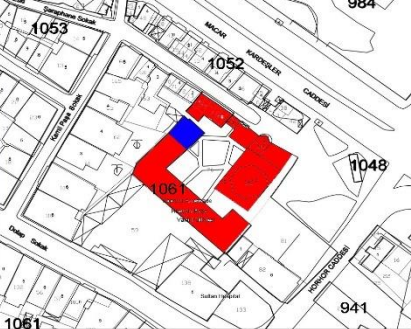
Şekil 2.4 Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi'nin derslane- mescid, hazire ve sebilten meydana gelen güney bölümü- Fatih/İstanbul

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO:									
			X	01:25000 HARITA NO	HALİHAZIR HARITA NO:	ÖLÇEĞİ								
			Y	01:1000 HARITA NO	KADASTRAL HARITA NO:	ÖLÇEĞİ								
ADRES:		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.	MAHALLE:	SOFULAR						
				ISKENDERPAŞA MAHALLESİ ESKİ SARAÇHANE SOKAK NO:1 FATİH		ESKİ ADA:	ESKİ PARSEL:	ADA: 1061 PARSEL: 2-3						
ANITIN ADI		AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ MESCİDİ			DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ		MESCİD					
ANIT SIVİL MİMARİ YAPILAR KAGIR KONAK / KOÇK YALI EV APARTMAN MÜSTEMLAT SIRA EV	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULASIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE			
	☐ SARAY	☐ CAMİ / MESCİD	☐ HIRYANSARAY	☐ İMALATHANE	☐ OKUL	☐ MİDZE	☐ KALE	☐ MAMAM	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTASYON / RİZİVE BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK	
	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİBYAN MEKTEBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ DUR	☐ KİŞLA	☐ ÇEŞME	☐ BİMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ İSKELE	☐ KABALTI	☐ DUVAR	
	☐ KONAK / KOÇK	☐ İMANASTIR	☐ ARASTA	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ SİNEMA	☐ KARAKOL	☐ SERRİL	☐ HASTANE	☐ HÜKÜMET KONAGI	☐ LİMAN	☐ SOKAK	☐ TAK	
	☐ YALI	☐ TÜRBE	☐ BEDESTEEN	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIKI / KÜTÜPHANE	☐ DİKOLUKURFA	☐ KAHVEHANE	☐ AYAZMA	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER	
	☐ EV	☐ MEZAR	☐ ÇARŞI	☐ SANAYİ YAPISI	☐ DİKOLUKURFA	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİŞHANE	☐ SU KEMERE	☐ DISPANSER	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ MEBEVİEN	☐ SAAT KULESİ	
	☐ APARTMAN	☐ TEKE	☐ PİRİN	☐ DEPO	☐ TABAHANE	☐ BAKMET	☐ MASLAK	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ YANDIRI KULESİ	☐ DİKULTAŞ	
	☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÜKKAN	☐ ATOLYE	☐ MEZBAHA	☐ DEPO	☐ SU BENDİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ NİŞANTAŞI	☐ HEYKEL	
	☐ SIRA EV	☐ MUVAKKİTHANE	☐ İHL BİNASI	☐ MEZBAHA	☐ DEPO	☐ SU BENDİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SOKAK LAMBASI	☐ TABELA LEVHA	☐ HAVUZ
	☐ MİNARE	☐ PATIRHANNE	☐ BÜROİŞ HANI	☐ MEZBAHA	☐ DEPO	☐ SU BENDİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SOKAK LAMBASI	☐ TABELA LEVHA	☐ HAVUZ
	☐ OTEL	☐ PATIRHANNE	☐ BÜROİŞ HANI	☐ MEZBAHA	☐ DEPO	☐ SU BENDİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SOKAK LAMBASI	☐ TABELA LEVHA	☐ HAVUZ
	☐ OTEL	☐ PATIRHANNE	☐ BÜROİŞ HANI	☐ MEZBAHA	☐ DEPO	☐ SU BENDİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ SOKAK LAMBASI	☐ TABELA LEVHA	☐ HAVUZ
KÜLTÜR DÖNEMİ ☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET MİMARİ ÜSLUP: ☒ BAROK ÜSLUBU														
YAPIM TARİHİ: 1697-1702 1. ONARIM TARİHİ: 1754-1755 2. ONARIM TARİHİ: 1940 YAZIT ☐ VAR ☐ YOK İLK YAPIM YAZITI TARİHİ: 1700 ONARIM YAZITI TARİHİ:														
MAL SAHİBİ: AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA ☐ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL ☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR): İBRAHİM AĞA														
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ ☐ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL ☐ DERNEK YAPTIRAN: AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA														
TAŞIYICI SİSTEM	YIĞMA ☐	AHŞAP ☐	KERPİÇ ☐	TUĞLA ☐	TAŞ ☐	KARMA ☐	ÖRTÜ TÜRÜ ☐	DÜZ ☐	EĞİMLİ ☐	BEŞİK KIRMA ☐	EĞRİSEL ☐	TONOZ KÜBBE ☐		
	KARKAS ☐	AHŞAP ☐	BETONARME ☐	ÇELİK ☐	DOĞAL ☐	ÖRTÜ MALZEMESİ ☐	KİREMİT ☐	ALATURKA MARSILYA ☐	KURŞUN ☐	ÇİNKO ☐	BAKIR ☐	BAKIR ☐		
PLAN ÖZELLİKLERİ: MESCİD KÜLLİYENİN SOL TARAFINDA BULUNMAKTADIR. ÜÇ TARAFINI ÇEVRELEYEN YIRMI İKİ MERMER SÜTUNLU REVAKI İLE AVLUYA HAKİM DURUMDADIR. REVAK SÜTUNLARI BİRBİRİNE SIVRI KEMERLERLE BAĞLIDIR. ÜÇ SÜTÜN BAŞLIĞI BAKLAVA, DİĞERLERİ STALAKTİT SÜSLEMELİDİR. ÜZERLERİ KÜBBE, ÇAPRAZ TONOZ VE AYNA TONOZ İLE ÖRTÜLÜDÜR. MESCİD VE REVAK KÜBBELERİNİN İÇLERİ KALEM İŞİ KLASİK MOTİFLERLE SÜSLÜDÜR. KASNAKSIZ VE 11 M. ÇAPINDA MERKEZİ BİR KÜBBE İLE ÖRTÜLÜ OLAN HARİM SEKİZGEN ŞEKLİNDEDİR VE YIRMI SEKİZ PENCEREYE SAHİPTİR. MIHRABI MERMERDİR.														
CEPHE ÖZELLİKLERİ: YAPI ÇİFT KATLI PENCERE DÜZENİNE SAHİPTİR. GİRİŞ CEPHESİ HARİCİ DİĞER CEPHELERDE ALTMI ÜSTLÜ İKİŞERDEN DÖRT PENCERE YER ALIR. ALT KAT PENCERELERİ BASIK BOŞALTIMA KEMERLERİ ALTINDA DÖKME DEMİR PARMAKLIKLILIK DİKDÖRTGEN SÖVELİ, ÜST KAT PENCERELERİ İSE SIVRI KEMERLİ OLUŞ İÇLİK VE DİŞLİKLERE SAHİPTİR. GİRİŞİN İKİ YANINDA, ALTTA PENCERELER YERINE KÜÇÜK BİRER DOLAP NIŞI AÇILMIŞTIR.														
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ: YAPIDA KÜBBE (Ç), PENCERE VE DOLAP ÜSTLERİ KALEM İŞLERİ İLE SÜSLENMİŞTİR. YENİLENEN KALEM İŞLERİNDE KLASİK DESENLER SÖZ KONUSUDUR.														
TEKNİK DONATI ☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☒ DOĞALGAZ ☐ İSITMA ☐ KALDIRGECİ ☐ SOBA ☐ GELENKESEL ☐ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON														
SAĞLAMLIK DURUMU ☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR ☐														
TESCİL DURUMU ☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ TESCİL TARİHİ: KARAR NO: GRUP KARAR TARİHİ: KARAR NO: TESCİL DERECESİ: TARİHİ:														
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR: GÜNÜMÜZDE YAPI İYİ KORUNMUŞ VE STRÜKTÜREL OLARAK SAĞLAMDIR. YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN DURUMUNU BÜYÜK ÖLÇÜDE KORUMAKTADIR.														
TARİHÇE: KÜLLİYE FATİH SARAÇHANE SOFULAR MAHALLESİNDE BULUNMAKTADIR. BANISI KÖPRÜLÜ AİLESİNDEN AMCAZADE LAKAPLI HÜSEYİN PAŞA OLAN KÜLLİYENİN MİMARİ İBRAHİM AĞADIR. KÜLLİYE KÜTÜPHANE, MEDRESE, SİBYAN MEKTEBİ, DERSHANE-MESCİD, SEBİL VE DÜKKANLARDAN OLUŞMUŞTUR. DÖNEMİN ŞEYHLÜLİSLAMİ MUSTAFA EFENDİ 1739'DA KÜLLİYEYE BİR ÇEŞME DAHA İLAVE ETTİRİMİŞTİR. AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA SEBİLİN GÜNEY KISMINA DEFNEDİLDİKTEN SONRA AİLESİ İÇİN DE HAZİRE YAPILMIŞTIR. 1966 YILINDA VAKIFLAR İDARESİ TARAFINDAN BURASI MÜZEYE CEVİRLİMİŞTİR. "TÜRK İNŞAAT VE SANAT ESERLERİ MÜZESİ" OLARAK UZUN BİR SÜRE KULLANILDIKTAN SONRA MÜZE KAPATILMIŞTIR.														
FOTOGRAF			FOTOGRAF			VAZİYET PLANI								
BAŞLICA KAYNAKLAR: ÇOBANOĞLU, A.V., (1993). "AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1., İSTANBUL, S.236-239. SENTÜRK, Ş., (1991). "AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 3, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.9-10.														
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR TARİH: 27.11.2021														
KONTROL EDEN: DOÇ. DR. MINE ESIMER TARİH:														

Tablo 2.16 Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi Mescidi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO																
				X	01:25000 HARITA NO	HALIHAZIR HARITA NO																
				Y	01:1000 HARITA NO	KADASTRAL HARITA NO:																
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.																
		ADRES: İSKENDERPAŞA MAHALLESİ ESKİ SARAÇHANE SOKAK NO:1 FATİH				ESKİ ADA:	MAHALLE: SOFULAR															
						ESKİ PARSEL:	ADA: 1061															
							PARSEL: 2-3															
ANITIN ADI		AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ SİBYAN MEKTEBİ			DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ															
							MÜZE															
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	SARAY	CAMI/MESCİD	KERVANSARAY	MALATHANE	OKUL	MİDZE	KALE	MAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / RİZNE BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK									
	KİLEBE	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİBYAN MEKTEBİ	SPOR YAPILARI	DUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUVAR									
	KONAK / KOĞUK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	LİMAN	SOKAK	TAK									
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KITAPLIKI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARHIÇ	SALIK ÖCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER									
	EV	TURBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKOLUKURFA	KAHVEHANE	HAFİSHANE	AYAZMA	SU KEMERE	İTFAYE	POSTANE	MERDİVEN										
	APARTMAN	MEZAR	PIRİN	DEPO		TABHANE		SU TERAZİSİ	SU KANALI			SAAT KULESİ										
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKKAN	ATOLYE		BANET		MAKSEM				YANGIN KULESİ										
	SIRA EV	MÜVAKKITHANE	İHL BİRASI	MEZBAHA				MASLAK				OKULTAŞ										
		NAMAZGAH	DEPO	GAZHANE				SU BENDİ				NEŞANTAŞI										
		PATRİŞHANE	BÜROİŞ HANI					SU KUTULUMBA				HEYKEL										
	MİNARE	BANKA					ŞADRIVAN				SOKAK LAMBASI											
	HAZİRE	OTEL					SU HAZNESİ				TABELALEVHA											
											HAVUZ											
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK ÜSLUBU																
YAPIM TARİHİ: 1697-1702		1. ONARIM TARİHİ: 1754-1755		2. ONARIM TARİHİ: 1940		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐ İLK YAPIM YAZITI TARİHİ: 1700																
MAL SAHİBİ: AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ ÖZEL ☐ DERNEK		YAPAN (MİMAR): İBRAHİM AĞA																
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☒ VAKIF		☐ ÖZEL ☐ DERNEK		YAPTIRAN: AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA																
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KÜBBE										
	KARKAS	DÜZ HATLILI	DÜZ HATLILI	DÜZ HATLILI	DÜZ HATLILI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR										
PLAN ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYENİN ÖN CEPHESİNDE YER ALAN SİBYAN MEKTEBİ KUBBELİ İKİ BİRİMDEN OLUŞMAKTADIR VE ALTINDA MAHZENLİ DÜKKANLAR BULUNMAKTADIR. DÜKKANLARIN ORTASINDAKİ BİR KAPIDAN GİRİLEN DEHLİZ ŞEKLİNDEKİ BİR KORİDORLA DİĞER YAPILARLA BAĞLANTISI OLMAYAN MEKTEBİN KÜÇÜK İÇ AVLUSUNA VARILIR. BİR HELASİ BULUNAN AVLUDAN MERDİVENLE SAHANLIĞA, ORADAN MEKTEBİN BİRİNCİ BÖLÜMÜNE, ORADAN DA İKİNCİ BÖLÜMÜNE GEÇİLİR. BİNANIN KUBBELERİ PANDANTİFLİDİR.							DEVŞİRME MALZEME VAR ☐ YOK ☐		AHŞAP ÇİNI		TUĞLA METAL										
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	KUZUYEDE BULUNAN ODA BATIDA İKİ PENCERE İLE İÇ AVLUYA AÇILIR. KUZUYE DUVARINDA ÜÇ, GÜNEY DUVARINDA BİR MERMER SÖVELİ NİŞ MEVCUTTUR. GÜNEYDEKİ İKİNCİ ODA İSE DOĞUDA ÜÇ PENCERE İLE DIŞARI, BATIDA BİR PENCERE İLE AVLUYA AÇILMAKTADIR.							BEZEME VAR ☐ YOK ☐		BEZEME İLİŞKİN MALZEME		SIVA SUNI TAŞ SERAMİK DİĞER										
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	BATI DUVARINDA BİR OCAK NİŞİ İLE GÜNEY DUVARINDA MERMER SÖVELİ ÜÇ DOLAP NİŞİ VARDIR. BACA DIŞTA, KESME TAŞTAN SEKİZGEN GÖVDELİ OLUP ÜZERİ KÜÇÜK KUBBEKİLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. HER YÜZDE BİRER TANE RÜZGAR AÇIKLIĞI VARDIR.							BEZEME VAR ☒ YOK ☐		BEZEME ÖZELLİĞİ												
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK		☒ SU		☒ KANALİZASYON		☒ DOĞALGAZ		☐ ISITMA		☒ KALDIRP		☐ SOBA		☐ GELENKESEL		☐ MODERN		☐ YOK		☒ TELEFON	
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐		İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN ☐ ÖZGÜN DEĞİL ☒ İŞLEVSİZ ☐		YAKIN TARİHLİ ONARIM		EVET ☐		HAYIR ☐					
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DEREJESİ:		TARİHİ:									
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:				TARİHÇE:																		
GÜNÜMÜZDE YAPI İYİ KORUNMUŞ VE STRÜKTÜREL AÇIDAN SAĞLAMDIR. YAPISAL DURUMU, YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEMESİ İLE ÖZGÜN DURUMUNU BÜYÜK ÖLÇÜDE KORUMUŞTUR.				KÜLLİYE FATİH SARAÇHANE SOFULAR MAHALLESİNDE BULUNMAKTADIR. BANISI KÖPRÜLÜ AİLESİNDEN AMCAZADE LAKAPLI HÜSEYİN PAŞA OLAN KÜLLİYENİN MİMARİ İBRAHİM AĞA'DIR. KÜLLİYE KÜTÜPHANE, MEDRESE, SİBYAN MEKTEBİ, DERŞHANE-MESCİD, SEBİL VE DÜKKANLARDAN OLUŞMUŞTUR. DÖNEMİN ŞEYHLÜLİSLAMİ MUSTAFA EFENDİ 1739'DA KÜLLİYEYE BİR ÇEŞME DAHA İLAVE ETTİRİŞTİR. DÖNEMİN AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA SEBİLİN GÜNEY KISMINA DEFNEDİLDİKTEN SONRA AİLESİ İÇİNDE HAZİRE YAPILMIŞTIR. 1966 YILINDA VAKIFLAR İDARESİ İLE BURASI MÜZEYE CEVİRLİMIŞTİR. "TÜRK İNŞAAT VE SANAT ESERLERİ MÜZESİ" OLARAK UZUN BİR SÜRE KULLANILDIKTAN SONRA KAPATILMIŞTIR.																		
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI																		
BAŞLIÇA KAYNAKLAR:																						
ÇOBANOĞLU, A.V., (1993). "AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1., İSTANBUL, S.236-239.																						
SENTÜRK, Ş., (1991). "AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 3, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.9-10.																						
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		27.11.2021																
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER		TARİH																		

Tablo 2.17 Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi Sıbyan Mektebi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO								
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO								
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:								
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.								
		ADRES:			ISKENDERPAŞA MAHALLESİ ESKİ SARAÇHANE SOKAK NO:1 FATİH	ESKİ ADA:	MAHALLE:							
					ESKİ PARSEL:	SOFULAR								
						ADA:	1061							
						PARSEL:	2-3							
ANITIN ADI		AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ KÜTÜPHANESİ			DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
MÜZE														
ANIT TÜRÜ	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE		
	☐ SARAY	☐ CAMİ / MESCİD	☐ NERVANSARAY	☐ İMALATHANE	☐ OKUL	☐ MİDZE	☐ KALE	☐ MAMAM	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTASYON / RİZNE BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK	
	☐ KASIR	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİBYAN MEKTEBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ DÜR	☐ ÇEŞME	☐ BİMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ İSKELE	☐ KABALTI	☐ DUVAR	
	☐ KONAK / KOĞK	☐ SİNAGOG	☐ ARASTA	☐ TERSANE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ SEBİL	☐ HASTANE	☐ HÜKÜMET KONAĞI	☐ LİMAN	☐ SOKAK	☐ TAK	
	☐ YALI	☐ İMANAŞTIR	☐ BEDESTEN	☐ DEĞİRMEN	☒ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE	☐ SİNEMA	☐ KARAKOL	☐ SARNIÇ	☐ AYAZMA	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER
	☐ EV	☐ TÜRBE	☐ ÇARŞI	☐ DEĞİRMEN	☐ DİKOLUKURFA	☐ KAHVEHANE	☐ TABHANE	☐ SU KEMERE	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ MERDİVEN	☐ SAAT KULESİ
	☐ APARTMAN	☐ MEZAR	☐ ÇARŞI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANDIRI KULESİ
	☐ MÜSTEMLAT	☐ TEKE	☐ ÇARŞI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANDIRI KULESİ
	☐ SIRA EV	☐ ZAVIYE	☐ DÜKKAN	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANDIRI KULESİ
		☐ MÜVAKKİTHANE	☐ İHL BİRNASI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANDIRI KULESİ
	☐ NAMAĞZAH	☐ İHL BİRNASI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANDIRI KULESİ	
	☐ PATRİKHANE	☐ İHL BİRNASI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANDIRI KULESİ	
	☐ MİNARE	☐ İHL BİRNASI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANDIRI KULESİ	
	☐ HAZİRE	☐ İHL BİRNASI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAPİSHANE	☐ SU TERAZİSİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANDIRI KULESİ	
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		EMPIRE ÜSLUBU								
YAPIM TARİHİ:		1697-1702		1. ONARIM TARİHİ:		1754-1755								
MAL SAHİBİ:		AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA		2. ONARIM TARİHİ:		1940								
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:		☐ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL		YAZIT:		☐ VAR ☒ YOK								
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞMA ☐ AHŞAP ☐ KERPIÇ ☐ TUĞLA ☐ TAŞ ☐ KARKAS ☐ AHŞAP ☐ BETONARME ☐ ÇELİK		ÖRTÜ TÜRÜ		DÜZ ☐ EĞİMLİ ☐ BEŞİK KIRMA ☐ EĞRİSEL ☐ TONUZ KÜBBE ☐ BAKIR ☐ DİĞER ☐								
PLAN ÖZELLİKLERİ:		GİRİŞTE AVLUNUN SAĞINDA YER ALAN KARE PLANLI, İKİ KATLI VE TEK KUBBELİ KÜTÜPHANE BİNASI EMPIRE (AMPIR) ÜSLUBUNA YAKIN BİR ŞEKİLDE İNŞA EDİLMİŞTİR. SEKİZ PENCERE VE ALTI DOLAP NIŞI VARDIR; KAPISININ ÜSTÜNDEKİ KİTABE (1754-55) TARİHİNDE YAPILAN TAMİRATA AİTTİR. KÜTÜPHANEYE GİRİŞİN ARKA TARAFINA İSABET EDEN KÜÇÜK AVLUNUN KENARINDA BULUNAN MERDİVENDEN ÇIKIŞ SAĞLANIR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		AVLUYA BAKAN CEPHESİ DÜZGÜN KESME KÜFEKİ TAŞ OLAN YAPININ DİĞER ÜÇ CEPHESİ BİR SIRA KESME TAŞ, İKİ SIRA TUĞLADIR. YANLIZCA DOĞU DUVARININ AVLUYA YAKIN KÖŞESİNDE PENCERE AÇIKLIĞI BOYUNCA KESME KÜFEKİ TAŞ YAPILMIŞTIR.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		KÜTÜPHANEDE DOĞU VE BATI DUVARLARI İÇİNDE ÜÇERDEN ALTI TANE DİKDÖRTGEN NIŞ BULUNMAKTADIR. MEKANIN İÇİ BEYAZ BADANA İLE KAPLANMIŞTIR. ESKİDEN BULUNAN 19.YY KALEM İŞLERİNDEN HİÇ İZ KALMAMIŞTIR. KÜTÜPHANENİN ALTINDA MAKSEM BULUNMAKTADIR.												
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☒ DOĞALGAZ ☐ İSITMA ☐ KALDIRGECİ ☐ SOBA ☐ GELENKESSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON												
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ☐ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR ☐												
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ ☐ TESCİL TARİHİ: ☐ KARAR NO: ☐ GRUPLU KARAR TARİHİ: ☐ KARAR NO: ☐ TESCİL DEREJESİ: ☐ TARİHİ: ☐												
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		TARİHÇE: KÜLLİYE FATİH SARAÇHANE SOFULAR MAHALLESİNDE BULUNMAKTADIR. BANISI KÖPRÜLÜ AİLESİNDEN AMCAZADE LAKAPLI HÜSEYİN PAŞA OLAN KÜLLİYENİN MİMARİ İBRAHİM AĞA'DIR. KÜLLİYE KÜTÜPHANE, MEDRESE, SİBYAN MEKTEBİ, DERŞHANE-MESCİD, SEBİL VE DÜKKANLARDAN OLUŞMUŞTUR. DÖNEMİN ŞEYHLÜLİSLAMİ MUSTAFA EFENDİ 1739'DA KÜLLİYEYE BİR ÇEŞME DAHA İLAVE ETTİRİŞTİR. AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA SEBİLİN GÜNEY KISMINA DEFNEDİLDİKTEN SONRA AİLESİ İÇİNDE HAZİRE YAPILMIŞTIR. 1966 YILINDA VAKİFLAR İDARESİ İLE BURASI MÜZEYE CEVİRLİMİŞTİR. "TÜRK İNŞAAT VE SANAT ESERLERİ MÜZESİ" OLARAK UZUN SÜRE KULLANILDIKTAN SONRA KAPATILMIŞTIR.												
FOTOGRAF				FOTOGRAF										
BAŞLIÇA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (1993). "AMCAZADE HÜSEYİN PAŞA KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 1., İSTANBUL, S.236-239.												
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR												
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMEER												
TARİH:		27.11.2021												
VAZİYET PLANI														

Tablo 2.18 Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi

2.5. HACI BEŞİR AĞA KÜLLİYESİ

Cami, tekke, kütüphane, sıbyan mektebi, sebil ve medreseden oluşan külliyei Hacı Beşir Ağa yaşamının son senelerinde 1157-1158'de (1744-1745) yaptırmıştır (Eyice, 1992; s.1-3). 1157 ve 1158 yıllarında Rahmi adındaki bir Őairin yazdığı kitabeler bu külliye inşaatının yaklaşık iki sene sürmüŐ olduğunu göstermektedir. Süleymaniye Kütüphanesi'nde külliyeinin vakfiyesi bulunmaktadır (Eyice, 1992; s.1-3). Bu yapıda da I. Mahmud döneminde etkisini oldukça hissettiren barok üslubuna yer verilmiştir (Eyice, 1992; s.1-3).

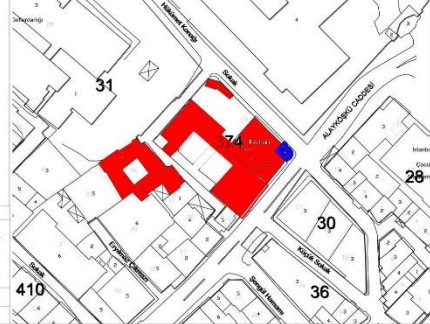
Şekil 2.5 Cağaloğlu'ndaki Beşir Ağa Külliyesi- Fatih/İstanbul

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:		İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:		HALİHAZIR HARİTA NO		FOTO NO														
			X	01:25000 HARİTA NO				OLÇEĞİ															
			Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:			OLÇEĞİ															
			İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.	MAHALLE:	ALEMDAR													
			ADRES:	ALEMDAR MAHALLESİ HÜKÜMET KONAĞI CADDESİ / FATİH				ESKİ ADA:	374	PARSEL:	3-16												
ANITIN ADI			HACI BEŞİR AĞA KÜLLYESİ CAMİSİ			DİĞER ADLARI			GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ		CAMİ												
ANIT S İ V İ L M İ M A R İ Y A P I L A R	SARAY	☐	DİNSEL YAPILAR	☒ CAMİ / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ İMATHANE	☐ OKUL	☐ MÜZEE	☐ KALE	☐ MAMAM	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTASYON / NİZAMET BİNASI	☐ RIHTIM	☐ MEZARLIK								
	KİLİSE	☐	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİYAN MEKTEBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ CEZME	☐ SEBİL	☐ BİNAHANE	☐ ELÇİLİK	☐ HÜKÜMET KONAĞI	☐ İSKELE	☐ KABALTI	☐ DUVAR								
	KONAK / KOŞK	☐	☐ ARASTA	☐ TERSAHE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ SARRIÇ	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ LİMAN	☐ SOKAK	☐ TAK								
	YALI	☐	☐ BEDESTEN	☐ DÜĞÜNHANESİ	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
	EV	☐	☐ ÇARŞI	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
	APARTMAN	☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
	MÜSTEMLAT	☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
	SIRA EV	☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
		☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
		☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
		☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
		☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
		☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
		☐	☐ DEPO	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ DİĞER	☐ KARAKÖL	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ AYAZMA	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER								
	KÜLTÜR DÖNEMİ			☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET									MİMARİ ÜSLUP:	BAROK									
YAPIM TARİHİ:			1744-1745		1. ONARIM TARİHİ:		1826-1839		2. ONARIM TARİHİ:		YAZIT		☒ VAR ☐ YOK	İLK YAPIM YAZITI		1744	ONARIM YAZITI TARİHİ:						
MAL SAHİBİ			HACI BEŞİR AĞA		☐ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR):																
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ			HACI BEŞİR AĞA		☐ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		☐ DERNEK		YAPTIRAN:		HACI BEŞİR AĞA												
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	☐	AHŞAP	☐	KERPIÇ	☐	TUĞLA	☐	TAŞ	☐	KARMA	☐	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	☐	EĞİMLİ	☐	BEŞİK KIRMA	☐	EĞRİSEL	☐	TONOZ KUBBE	☐
	KARKAS	☐	AHŞAP	☐	BETONARME	☐	ÇELİK	☐	DOĞAL	☐	ÖRTÜ MALZEMESİ	☐	KİREMİT	☐	ALATURKA MARŞİLYA	☐	KURŞUN	☐	ÇİNKO	☐	BAKIR	☐	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYE MEYILLI BİR ARAZİYE KURULDUĞUNDAN CAMI YÜKSEKTE KALMIŞTIR. ALTINDAKİ BOŞLUKLARDA DÜKKANLAR BULUNUR.																						
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	BEŞİR AĞA CAMİ MUNTAZAM TAŞ VE TUĞLA DİZİLERİ HALİNDE İNŞA EDİLMİŞTİR. PENCERELİ BİR DUVARIN SINIRLADIĞI AVLUNUN NİHAyetİNDE TAŞ PAYELERE DAYANAN SIVRI KEMERLİ SON CEMAAT YERİ CEPHESİ BULUNUR.												DEVŞİRME MALZEME		☐ VAR ☐ YOK	CEPHEYE İLİŞKİN MALZEME		☐ AHŞAP ☐ ÇİNI ☐ SIVA ☐ SUNI TAŞ ☐ SERAMİK ☐ DİĞER					
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	İÇ KİSİM İSE KLASİK TİPTE. ORTADAKİ BİR KUBBE İLE YANLADAKİLERSE ÇAPRAZ TONOZLARIN ÖRTÜĞÜ YİNE ÜÇ BÖLÜMDEN OLUŞMUŞTUR. SON CEMAAT YERİNİN YAN CEPHESİ MEDRESE AVLUSUNDAN DEMİR ŞEBEKELİ ÜÇ KEMERLE AYRILMIŞTIR. KUBBENİN HER KÖŞESİNDE BULUNAN PENCERELER İÇERİĞİ AYDINLATMIŞTIR.												BEZEME ÖZELLİĞİ		☐ VAR ☒ YOK								
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSİL ☐ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON																						
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ☐ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☐ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR																						
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ ☐ TESCİL TARİHİ: ☐ KARAR NO: ☐ KARAR TARİHİ: ☐ TESCİL DERECESELİ: ☐ TARİHİ: ☐																						
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:																							
BEŞİR AĞA KÜLLYESİ NADİREN RASTLANAN BİR ÖZELLİK OLARAK CAMİ MEDRESE VE TEKKENİN BİR KİTLE HALİNDE BİRLEŞTİĞİ GÖRÜLÜR. CAMİ İÇİ SÜSLEMELERİ GÜNÜMÜZDE DE BEĞENİLMEKTEDİR.												TARİHÇE: CAMİ, KÜTÜPHANE, SEBİL, TEKKE, SİYAN MEKTEBİ VE MEDRESELERDEN İBARET OLAN BU KÜÇÜK KÜLLİYE HACI BEŞİR AĞA TARAFINDAN HAYATININ SON YILARINDA 1157-1158'DE (1744-1745) YAPTIRILMIŞTIR. RAHMİ ADINDA BİR SAİRİN YAZDIĞI TARİH KİTABELERİNDE 1157 VE 1158 TARİHLERİNİN GÖRÜLMESİ, KÜLLİYENİN İNŞAASININ EN AZINDAN İKİ YIL SÜRÜMÜŞ OLDUĞUNU GÖSTERİR. KÜLLİYENİN AYNI TARİHTE DÜZENLENMİŞ VAKFIYESİ SİMİDİ SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİNİNDE BULUNMAKTADIR. LALE DEVRİ İLE BAŞLAYAN VE SULTAN I. MAHMUD'UN SALTANATI YILLARINDA TÜRK MİMARİSİNE HAKİM OLAN BATININ BAROK ÜSLUBU BURADA TESİRİNİ GÖSTEREREK İLK UYGULAMALARINDAN BİRİNİ VERMİŞTİR.											
FOTOGRAF								FOTOGRAF								VAZİYET PLANI							
BAŞLICA KAYNAKLAR: EYİCE, S. (1992). "BEŞİR AĞA KÜLLYESİ", İSLAM ANSİKLOPESİDİSİ, CİLT 6, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 1-3. TANIMAN, M.B. (1994). "HACI BEŞİR AĞA KÜLLYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPESİDİSİ, CİLT 3, İSTANBUL, S. 469-473.																							
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR												TARİH: 10.12.2021											
KONTROL EDEN: DOÇ. DR. MİNE ESMER												TARİH: 10.12.2021											

Tablo 2.19 Hacı Beşir Ağa Külliyesi Camisi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO							
				X 01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO	ÖLÇEĞİ						
			Y 01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ							
			İL İSTANBUL İLÇE FATİH KÖY	ESKİ MAH. MAHALLE:	ALEMDAR							
			ADRES: ALEMDAR MAHALLESİ HÜKÜMET KONAĞI CADDESİ / FATİH	ESKİ ADA:	ADA: 374							
				ESKİ PARSEL:	PARSEL: 3-16							
ANITIN ADI		HACI BEŞİR AĞA KÜLLYESİ MEDRESESİ		DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
					BATI TRAKYA DAYANIŞMA MERKEZİ							
ANIT TÜRÜ	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE
	SARAY KİLİSE KONAK / KOŞK YALI EV APARTMAN MÜSTEMLAT SIRA EV	CAMI / MESCİD KİLİSE SIRAGÖZ MANASTIR TÜRBE MEZAR TIBKUR ZAVIYE MÜVAKKITHANE NAMAĞZAH PATRIKHANE MİNARE HAZİRE	KERVANSARAY HAN ARASTA BEDESTEN ÇARŞI FIRIN DÖKKAN MAL BIRAGI DEPO BÖRÜŞ HANI BANKA OTEL	İMALATHANE FABRİKA TERSANE DEĞİRMEN SANKAYI YAPISI DEPO ATOLYE HAZİRE	OKUL SİBYAN MEKTEBİ MEDRESE KİTAPLIĞI / KÜTÜPHANE DARÜLHURRA	MÖZDE SPOR YAPILARI TİYATRO SİNEMA KAHVEHANE TABAHANE İMARET	SUR KİŞLA SARINÇ AYAZMA HARİPHANE	KALE MAMAM CEZME SEBİL SARINÇ AYAZMA SU KEMERİ SU TERAZİSİ MAKSEM MASLAK SU BENÇİ SU KANALI KÜLTÜLUMBA SADIRVAN SU HAZNESİ	ŞİFAHANE BİNAHANE HASTANE SAĞLIK OCAĞI DISPANSER	BAKANLIK ELÇİLİK HÜKÜMET KONAĞI BELEDİYE BİNASI TİFAYE POSTANE	İSTASYON / BİNA İŞKELE LİMAN KÖPRÜ DENİZ FENERİ	RIHTIM KABALTI DUVAR SOKAK TAK MEYDAN MERDIVEN SAAT KULESİ YANGIN KULESİ DİKİLİTAŞ NİSANTAŞI MEYKEL SOKAK LAMBASI TABELALEVHA HAVUZ
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET ☐ MİMARİ ÜSLUP: BAROK										
YAPIM TARİHİ: 1744		1. ONARIM TARİHİ: 1915		2. ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ: 1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:		
MAL SAHİBİ		HACI BEŞİR AĞA		☒ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):				
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		☒ DERNEK		YAPTIRAN:		HACI BEŞİR AĞA				
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KÜLLİYENİN MEDRESESİ AVLUNUN SAĞINDA BULUNUR. BU DA CAMİ GİBİ TAŞ VE TUĞLADAN KARMA TEKNİKTE YAPILMIŞ BİR BİNADIR. MEDRESE MİMARİ BAKIMINDAN CAMİYE ÇOK DEĞİŞİK BİR BİÇİMDE YAPTIRILMIŞTIR. DÖRT HÜCRELİ CAMİ AVLUSU TARAFINDADIR. MEDRESENİN REVAKLI AVLUSUNA MİNARENİN YAKININDAKİ ÇAMİTTEN GİRİLİR. SON CEMAAT YERİNDEN MEDRESENİN İÇ AVLUSUNU GÖRMEK MÜMKÜNDÜR.										
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		CAMİNİN SOL TARAFINDA, AVLUDAN, ÜZERİ AYNALI TONOZLA ÖRTÜLÜ DİKDÖRTGEN BİÇİMİNDE İKİ SON CEMAAT YERİ BOYUNCA UZANAN BİR MEKANDAN ÇAPRAZ TONOZLU KARE BİR ODAYA GEÇİLİR.										
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		DİKDÖRTGEN AÇIKLIKLI VE KESME TAŞ SÖVELİ OLAN PENCERELER TUĞLADAN BASIK HAFİFLETME KEMERLERİYLE TAÇLANDIRILMIŞTIR. SÖZ KONUSU MEKANLARIN KUBBELERİ PANDANTİFLERE OTURMAKTA, İÇLERİNDE OCAKLAR VE DOLAP NIŞLARI YER ALMAKTADIR. OCAKLARIN, TUĞLA ÖRGÜLÜ VE KARE KESİTLİ BACALARI, KURŞUN KAPLI PİRAMİD BİÇİMİNDE KÜLAHLARLA SON BULUR.										
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSİL ☐ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON										
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK		YAKIN TARİHLİ ONARIM		EVET ☐ HAYIR ☒
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		TESCİL DERECESELİ:		TARİHİ:
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		FAAL OLDUĞU DEVİRDE ON İKİ HÜCRESİ OLDUĞU KAYITLIDIR. 1915 AĞUSTOSUNDA KAYITTA TAMİRE VE TADİLATA İHTİYAÇ OLDUĞU BELİRTİLMİŞTİR.										
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI								
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİCE, S. (1992). "BEŞİR AĞA KÜLLYESİ", İSLAM ANSİKLOPESİDİSİ, CİLT 6, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 1-3. TANIMAN, M.B. (1994). "HACI BEŞİR AĞA KÜLLYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPESİDİSİ, CİLT 3. İSTANBUL, S. 469-473.										
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		10.12.2021						
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH								

Tablo 2.20 Hacı Beşir Ağa Külliyesi Medresesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO								
X	01:25000 HARİTA NO		HALİHAZIR HARİTA NO	OLÇEĞİ									
Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	OLÇEĞİ										
İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.								
ADRES:	ALEMDAR MAHALLESİ HÜKÜMET KONAĞI CADDESİ / FATİH			ESKİ ADA:	MAHALLE: ALEMDAR								
				ESKİ PARSEL:	ADA: 374								
					PARSEL: 3-16								
ANITIN ADI	HACI BEŞİR AĞA KÜLLİYESİ SEBİLİ		DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ								
ANIT S İ V İ L M İ M A R İ Y A P I L A R	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	İMALATHANE	OKUL	MÜZE	KALE	NAMAZ	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / HİZMET BİNASI	RIHTIM	MEZARLIK
	KİLİSE	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİYAHİ MEKTEBİ	SPOR YAPILARI	SUR	CEZME	İBRAHİMİYE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUAHAR
	KONAK / KOŞK	SIRAGÖZ	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TİYATRO	KIŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	LİMAN	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DÜĞÜMÜN	KİTAPLIKI / KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKÖL	SARINÇ	SALIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DARÜLCİPRA	KAHVEHANE	HARİSHANE	SU KİMERİ	DISPANSER	TİFFAYE	SAAT KULESİ	MERDİVEN	
	APARTMAN	MEZAR	FİRİN	DEPO	TARHANE	IMARET		SU TERAZİSİ		POSTANE	SAAT KULESİ		
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKKAN	ATOLYE				MAKSEM			YANGIN KULESİ		
	SIRA EV	MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI	MEZBAHA				MAŞLAK			DİĞİLTAŞ		
		NAMAZGAH	DEPO	GAZHANE				SU BENCİ			NEŞANTASI		
		PATROKHANE	BÖRÜŞ HANI					SU KANALI			MEYKEL		
		MINARE	BANKA					KÜLTÜLUMBA			SOKAK LAMBASI		
		HAZİRE	OTEL					SADIRVAH			TABELALEVHA		
								SU HAZNESİ			HAUZ		
	KÜLTÜR DÖNEMİ	☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET ☐ MİMARİ ÜSLUP: BAROK											
	YAPIM TARİHİ:	1744-1745	1. ONARIM TARİHİ:		2. ONARIM TARİHİ:		YAZIT	☒ VAR ☐ YOK	İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:	1744	ONARIM YAZITI TARİHİ:		
MAL SAHİBİ	HACI BEŞİR AĞA		☐ KAMU ☐ VAKIF	☒ ÖZEL	☐ DERNEK	YAPAN (MİMAR):	HACI BEŞİR AĞA						
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ	KAMU		☐ KAMU ☐ VAKIF	☒ ÖZEL	☐ DERNEK	YAPTIRAN:	HACI BEŞİR AĞA						
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE	
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARŞILYA	KURŞUN	ÇINKO	BAKIR	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	BEŞİR AĞA SEBİLİ MERMERDEN YAPILMIŞ OLUŞ ÜSTÜNDE KURŞUN KAPLI BİR KUBBE İLE GENİŞ AHŞAP BİR SAÇAK BULUNUR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	GENELLİKLE SEBİLLERDE PENCERELERİN DIŞARI KAVİSLİ OLMASINA KARŞILIK BURADA TAM TERSİNE PENCERELER İÇERİ KAVİSLİDİR. BEŞ PENCEREYİ MERMER SÜTUNLAR AYIRIR. BUNLARIN ARALARINDA DÖKME DEMİRDEN ŞEBEKELER VARDIR.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	BEZEME ☐ YOK ☒ BEZEME ÖZELLİĞİ ☐ YOK ☒												
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON												
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU	FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	☐ AZ DEĞİŞİMİŞ ☒ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM	YAKIN TARİHLİ ONARIM	☐ EVET ☒ HAYIR				
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:	KARAR NO:	GRUP KARAR TARİHİ:	ÖZGÜN	☐ ÖZGÜN DEĞİL ☒ İŞLEVSİZ	TESCİL DERECESESİ:	TARİHİ:				
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:	<p>BEŞİR AĞA SEBİLİ İSTANBUL SEBİLLERİ ARASINDA BAROK ÜSLUBUNUN İLK UYGULANDIĞI VE DEĞİŞİK BİÇİMDE BİR ÖRNEK OLARAK SANAT TARİHİ BAKIMINDAN ÖZEL BİR YERE SAHİPTİR.</p> <p>CAMİ, KÜTÜPHANE, SEBİL, TEKKE, SİYAHİ MEKTEBİ VE MEDRESELERDEN İBARET OLAN BU KÜÇÜK KÜLLİYE HACI BEŞİR AĞA TARAFINDAN HAYATININ SON YILARINDA 1157-1158'DE (1744-1745) YAPTIRILMIŞTIR. RAHİMİ ADINDA BİR SAİRİN YAZDIĞI TARİH KİTABELERİNDE 1157 VE 1158 TARİHLERİNİN GÖRÜLMESİ, KÜLLİYENİN İNŞAASININ EN AZINDAN İKİ YIL SÜRÜMÜŞ OLDUĞUNU GÖSTERİR. KÜLLİYENİN AYNI TARİHTE DÜZENLENMİŞ VAKFIYESİ ŞİMDİ SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİNDE BULUNMAKTADIR. LALE DEVRİ İLE BAŞLAYAN VE SULTAN I. MAHMUD'UN SALTANATI YILLARINDA TÜRK MİMARİSİNE HAKİM OLAN BATININ BAROK ÜSLUBU BURADA TESİRİNİ GÖSTEREREK İLK UYGULAMALARINDAN BİRİNİ VERMİŞTİR.</p>												
FOTOGRAF	FOTOGRAF		VAZİYET PLANI										
													
BAŞLICA KAYNAKLAR: EYİCE, S., (1992). "BEŞİR AĞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPESİDİSİ, CİLT 6, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 1-3. TANMAN, M.B., (1994). "HACI BEŞİR AĞA KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPESİSİ, CİLT 3, İSTANBUL, S. 469-473.													
HAZIRLAYAN:	SAADET ÇAKIR		TARİH:	10.12.2021									
KONTROL EDEN:	DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH:										

Tablo 2.21 Hacı Beşir Ağa Külliyesi Sebili Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO								
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO								
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:								
				İL	İSTANBUL	İLÇE								
				İLÇE	FATİH	KÖY								
				ESKİ MAH.		MAHALLE:								
				ADRES:	ALEMDAR MAHALLESİ HÜKÜMET KONAĞI CADDESİ / FATİH	ESKİ ADA:								
						ESKİ PARSEL:								
						ADA:								
						PARSEL:								
ANITIN ADI		HACI BEŞİR AĞA KÜLLYESİ KÜTÜPHANESİ		DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ								
						BATI TRAKYA DAYANIŞMA MERKEZİ								
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	☐ SARAY	☐ CAMİ / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ İMATHANE	☐ OKUL	☐ MÜZEE	☐ KALE	☐ MAMAM	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTASYON / HİZMET BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK	
	☐ KİLİSE	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİYAN MEKTEBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ CEŞME	☐ İMARNHANE	☐ ELÇİLİK	☐ İSKELE	☐ KABALTI	☐ DUVAR	
	☐ KONAK / KOŞK	☐ SİRANGÖÇ	☐ ARASTA	☐ TERSENE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ SİRİL	☐ HASTANE	☐ HÜKÜMET KONAĞI	☐ LİMAN	☐ SOKAK	☐ TAK	
	☐ YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTEN	☐ DÜĞÜNİMİN	☒ KİTAPLIK / KÜTÜPHANE	☐ SİNEHA	☐ KARAKÖL	☐ SARNIÇ	☐ AYAZMA	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER	
	☐ EV	☐ MEZAR	☐ ÇARŞI	☐ SANAYİ YAPISI	☐ DİPLOMATİK	☐ KAHVEHANE	☐ HARİPHANE	☐ SU KEMERİ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ TİFFAYE	☐ MERDİVEN	☐ SAAT KULESİ	
	☐ APARTMAN	☐ TEBİH	☐ FIRIN	☐ DEPO	☐ ATOLYE	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU TERAZİSİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	
	☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÖKKAN	☐ ATOLYE	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	
	☐ SIRA EV	☐ MÜVAKKİTHANE	☐ HAL BİNASI	☐ MEZAR	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	
		☐ NAMAĞZAH	☐ DEPO	☐ MEZAR	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	
		☐ PATROKHANE	☐ BÖRÜŞ HANI	☐ MEZAR	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	
		☐ MİNARE	☐ BANKA	☐ MEZAR	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	
		☐ HAZİRE	☐ OTEL	☐ MEZAR	☐ MEZAR	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU KEMERİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ SAAT KULESİ	
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☐ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK							
	YAPIM TARİHİ:		1744-1745		1. ONARIM TARİHİ:				YAZIT		☐ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI	
	MAL SAHİBİ		HACI BEŞİR AĞA		2. ONARIM TARİHİ:				YAZIT		☐ VAR ☐ YOK		1744	
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☐ VAKIF ☒ ÖZEL		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
TAŞIYICI SİSTEM		☐ KAMU ☐ VAKIF ☒ ÖZEL		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
YIĞMA		☐ AHŞAP ☐ KERMİÇ ☐ TUĞLA ☐ TAŞ		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
KARKAS		☐ AHŞAP ☐ BETONARME ☐ ÇELİK		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KÜLLİYEDE KÜTÜPHANE CAMİNİN SAĞ TARAFINA BİTİŞİK OLARAK YER ALIR. KÜTÜPHANENİN İÇERİSİNE CAMİDEN GEÇİLEREK GİRİLMEKTEDİR. AYNALI TONOZLARLA ÖRTÜLÜ DİKDÖRTGEN BİÇİMİNDE BİR MEKANDIR.		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		KÜTÜPHANE ALANINDA YER ALAN ALÇI KABARTMA BEZEMELER KÜLLİYENİN EN İLGİNÇ SÜSLEME AYRINTILARINI OLUŞTURMAKTADIR.		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		KÜTÜPHANENİN ESASINDA DUVARLARI VE BİLGİSSA TONOZUN ÇOK ZENGİN ŞEKİLDE BAROK ÜSLUPTA KABARTMA VE SÜSLEME İLE BEZENDİĞİ GÖRÜLMEKTEDİR. TAVANIN GÖBEK KISIMINDAKİ ORTA SÜSLEMEDEN SONRA TONOZUN YAN DUVAR BİTİMİNE KADAR İNEN SATIHLARI BAROK ÇERÇEVELİ OVAL MADALYONLARLA KAPLANMIŞTIR.		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
TEKNİK DONATI		☐ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSİZ ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		SAHİP OLDUĞU KUTUPLAR SÜLEYMANIYE KÜTÜPHANESİNE NAKLEDİLDİKTEN SONRA BAKIMSIZ BIRAKILARAK HARAP BİR HALE GELMİŞTİR. KLASİK TÜRK SANATINA BÜTÜNÜ İLE YABANCI FAKAT ÇOK ZENGİN BİR SÜSLEMENİN VARLIĞI DIKKATI ÇEKER.		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
BAŞLIÇA KAYNAKLAR:		EYİCE, S., (1992). "BEŞİR AĞA KÜLLYESİ", İSLAM ANSİKLOPESİDİSİ, CİLT 6, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 1-3. TANMAN, M.B., (1994). "HACI BEŞİR AĞA KÜLLYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPESİSİ, CİLT 3. İSTANBUL, S. 469-473.		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
TARİH		10.12.2021		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
TARİH				YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						
VAZİYET PLANI		VAZİYET PLANI		YAPIM TARİHİ:		1744		ONARIM YAZITI TARİHİ:						

Tablo 2.22 Hacı Beşir Ağa Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	HALİHAZIR HARİTA NO	FOTO NO							
				X	01:25000 HARİTA NO		ÖLÇEĞİ							
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ							
				İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH							
				ADRES:	ALEMDAR MAHALLESİ HÜKÜMET KONAĞI CADDESİ / FATİH	ESKİ MAH.	MAHALLE:							
						ESKİ ADA:	374							
						ESKİ PARSEL:	PARSEL: 3-16							
ANITIN ADI		HACI BEŞİR AĞA KÜLLYESİ TEKKE VE ZAVİYESİ		DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ								
						BATI TRAKYA DAYANIŞMA MERKEZİ								
ANIT SİVİL MİMARİ YAPILAR	☐ SARAY	☐ CAMİ / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ İMARET	☐ OKUL	☐ MEDRESE	☐ KALE	☐ NİHAZ	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTASYON / İZBET BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK	
	☐ KASIR	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİYAN MEKTEBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ CEŞME	☐ İMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ HÜKÜMET KONAĞI	☐ KABALTI	☐ DUVAR	
	☐ KONAK / KOŞK	☐ SİRANGÖÇ	☐ ARASTA	☐ TERSENE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ SİRİL	☐ HASTANE	☐ BELEDİYE KONAĞI	☐ İMAM	☐ SOKAK	☐ TAK	
	☐ YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTEN	☐ DÜĞÜNHANESİ	☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE	☐ SİNEMA	☐ KARAKÖL	☐ SARNIÇ	☐ AYAZMA	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER
	☐ EV	☐ TÜRBE	☐ ÇARŞI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ DİPLOMATİK	☐ KAHVEHANE	☐ SU KEMERİ	☐ SU TERAZİSİ	☐ TİFFAYE	☐ POSTANE	☐ DENİZ FENERİ	☐ MERDIVEN	☐ SAAT KULESİ
	☐ APARTMAN	☐ MEZAR	☐ FIRIN	☐ DEPO	☐ ZAVİYE	☐ ATOLYE	☐ TABAHANE	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ MAKSEM	☐ MASLAK	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ SU KANALI
	☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVİYE	☐ DÖKKAN	☐ DEPO	☐ MÜVAKKİTHANE	☐ HAL BİNASI	☐ MEZARHA	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLUMBA	☐ SADRIVAN	☐ SU BAZNESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
	☐ SIRA EV	☐ NAMAĞZAH	☐ DEPO	☐ DEPO	☐ PATROKHANE	☐ MEZARHA	☐ DEPO	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLUMBA	☐ SADRIVAN	☐ SU BAZNESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ DİĞER
		☐ PATROKHANE	☐ BİRÖLÜ HANE	☐ DEPO	☐ MİNARE	☐ BANKA	☐ OTEL	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLUMBA	☐ SADRIVAN	☐ SU BAZNESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
		☐ HAZİRE	☐ OTEL	☐ DEPO	☐ PATROKHANE	☐ BANKA	☐ OTEL	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLUMBA	☐ SADRIVAN	☐ SU BAZNESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
		☐ HAZİRE	☐ OTEL	☐ DEPO	☐ PATROKHANE	☐ BANKA	☐ OTEL	☐ SU BENCİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLUMBA	☐ SADRIVAN	☐ SU BAZNESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☐ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK							
YAPIM TARİHİ:		1745		1. ONARIM TARİHİ:		2. ONARIM TARİHİ:								
MAL SAHİBİ		☐ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:								
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☐ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		YAPITIRAN:		HACI BEŞİR AĞA								
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞİMA ☐ AHŞAP ☐ KERPIÇ ☐ TUĞLA ☐ TAŞ ☐ KARKAS ☐ AHŞAP ☐ BETONARME ☐ ÇELİK		ÖRTÜ TÜRÜ		DÜZ ☐ EĞİMLİ ☐ BEŞİK KIRMA ☐ EĞRİSEL ☐ TONUZ KUBBE ☐								
PLAN ÖZELLİKLERİ:		BEŞİR AĞA ZAVİYESİ VEYA TEKKESİ BAŞLI BAŞINA AYRI BİR BİNA OLARAK YAPILMIŞTIR. KÜLLİYENİN DİĞER BİNALARI İLE ARASINDA DAR BİR ARALIK VARDIR. TEKKE DERİVİŞ HÜCRELERİ, MUTFAK, YEMEKHANE, SELAMLIK VE TEVHİDHANEDEN MEYDAN GELMİŞ.		ÖRTÜ MALZEMESİ		KİREMİT ☐ ALATURKA MARŞİLYA ☐ KURŞUN ☐ ÇİNKO ☐ BAKIR ☐								
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		KARE BİÇİMLİ REVAKLI AVLUNUN ETRAFINDAN SİRALANAN KUBBELİ DERİVİŞ HÜCRELERİNDEN BAŞKA AVLUNUN BİR TARAFINDA TEKKENİN DİĞER BÖLÜMLERİ İKİ KAT HALİNDE YER ALIR.		DEVŞİRME MALZEME		VAR ☐ YOK ☐								
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		: GÜNEY TARAFINDA, GEÇEN YÜZYILIN ORTALARINDA DAHA ESKİ BİR YAPININ YERİNDE İNŞA EDİLDİĞİ ANLAŞILAN AYRICA ÜÇ KATLI AHŞAP HAREM BÖLÜMÜ BULUNUR.		BEZEME		VAR ☐ YOK ☐								
TEKNİK DONATI		☐ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSİZ ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON		SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☐ İYİ ☐ ÖZGÜNLÜK DURUMU								
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:								
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		NAKŞİBENDİ TARİKATI TARAFINDAN KULLANILAN TEKKEDE 1885-1886 YILLARINDA SADECE İKİ ERKEK ÜÇÜ KADIN OLMAK ÜZERE BEŞ KİŞİNİN YAŞADIĞI BİLDİRİLMİŞTİR. GÖRE ARTIK BURASI HEYEMEN HEYEMEN TEKKEDİR. TEKKELER KAPATILDIKTAN SONRA BAKIMSIZ KALAN VE FAKİRLERE BARINAK OLAN BEŞİR AĞA TEKKESİ RESTORE EDİLDİKTEN SONRA BİR SÜRE FOLKLOR DERNEĞİ TARAFINDAN KULLANILMIŞTIR; ŞİMDİ İSE BATI TRAKYA DAYANIŞMA MERKEZİ'DİR.		TARİHÇE:		CAMİ, KÜTÜPHANE, SEBİL, TEKKE, SİYAN MEKTEBİ VE MEDRESELERDEN İBARET OLAN BU KÜÇÜK KÜLLİYE HACI BEŞİR AĞA TARAFINDAN HAYATININ SON YILARINDA 1157-1158'DE (1744-1745) YAPTIRILMIŞTIR. RAHMİ ADINDA BİR SAİRİN YAZDIĞI TARİH KİTABELERİNDE 1157 VE 1158 TARİHLERİNİN GÖRÜLMESİ, KÜLLİYENİN İNŞAASININ EN AZINDAN İKİ YIL SÜRÜMÜSÜ OLDUĞUNU GÖSTERİR. KÜLLİYENİN AYNI TARİHTE DÜZENLENMİŞ VAKFIYESİ ŞİMDİ SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİNİNDE BULUNMAKTADIR. LALE DEVRİ İLE BAŞLAYAN VE SULTAN I. MAHMUD'UN SALTANATI YILLARINDA TÜRK MİMARİSİNE HAKİM OLAN BATININ BAROK ÜSLUBU BURADA TESİRİNİ GÖSTEREREK İLK UYGULAMALARINDAN BİRİNİ VERMİŞTİR.								
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI		VAZİYET PLANI								
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİCE, S., (1992). "BEŞİR AĞA KÜLLYESİ", İSLAM ANSİKLOPESİDİSİ, CİLT 6, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 1-3. TANIMAN, M.B., (1994). "HACI BEŞİR AĞA KÜLLYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPESİSİ, CİLT 3, İSTANBUL, S. 469-473.		HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR								
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH:		10.12.2021								

Tablo 2.23 Hacı Beşir Ağa Külliyesi Tekke ve Zaviyesi Envanter Fişi

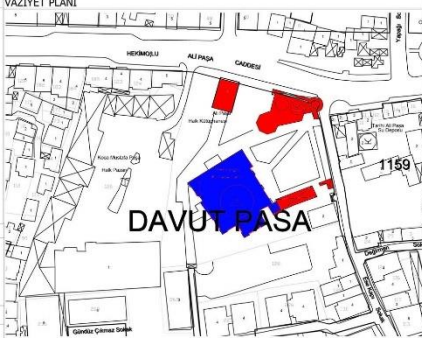
2.6. HEKİMOĞLU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ

Külliye Fatih'te Kocamustafapaşa- Davutpaşa arasında yer almaktadır. Sadrazam Hekimoğlu Ali Paşa (1689-1758) tarafından Hacı Mustafa Ağa ve Çuhadar Ömer Ağa isminde iki mimara yaptırmıştır (Kuban, 1994; s.43-46). Külliye kitabesinde yazıldığına göre H.1147/M.1734-1735 senelerinde inşaatı tamamlanmıştır. Bu yapı İstanbul rokoko ve baroğunun da önemli eserlerinden sayılan bir komplekstir (Kuban, 1994; s.43-46).

Külliye cami, kütüphane, sebil, tekke, türbe ve dört çeşmeden oluşmaktadır (Çobanoğlu, 1998; s.169-173). Onarımlar sırasında Kocamustafapaşa Caddesindeki çeşme, ahşap hünkar kasrı ve güneydeki kapı bölümü hariç dış avlu duvarları günümüze ulaşmamıştır (Çobanoğlu, 1998; s.169-173).

Şekil 2.6 Hekimoğlu Ali Paşa Camii - Fatih/İstanbul

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	HALİHAZIR HARITA NO:	FOTO NO								
			X	01:25000 HARITA NO			ÖLÇEĞİ							
		Y	01:1000 HARITA NO		KADASTRAL HARITA NO:	ÖLÇEĞİ								
		İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	MAHALLE:	DAVUTPAŞA							
		ADRES:	KIZILELMA CADDESİ NO:74 CERRAHPAŞA/ FATİH			ESKİ ADA:	1160							
					ESKİ PARSEL:	PARSEL: 127								
ANITIN ADI		HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ CAMİSİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZEDEKİ İŞLEVİ	CAMİİ							
ANIT TÜRÜ	SARAY	☒ CAMİ / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ MALKAHANE	☐ OKUL	☐ MEZE	☐ KALE	☐ HAMAM	☐ ŞİFAHANE	☐ DAKANLIK	☐ İSTASYON / RİZME BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK	
	KASIR	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİYAH MİKTESİBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ DEĞME	☐ BİMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ İKİLE	☐ KASALI	☐ DUVAR	
	KONAK / KOĞU	☐ SİNAGOGU	☐ ARASTA	☐ TERSANE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ SEBİL	☐ HASTANE	☐ HÜKÜMET KONAĞI	☐ İMAM	☐ SOKAK	☐ TAK	
	YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTEN	☐ BELGİBİHN	☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE	☐ SİNEMA	☐ KARAKOL	☐ SARINÇ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER	
	EV	☐ TÜRBE	☐ ÇARŞI	☐ SAKIYI YAPISI	☐ DOKÜLÖRÜRA	☐ KAHVEHANE	☐ HAVİŞHANE	☐ AYAZMA	☐ SU KEMERİ	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ MİRDİYEN	☐ SAAT KULESİ	
	APARTMAN	☐ MİMARİ	☐ TEBKE	☐ FİRİN	☐ DEPO	☐ İMARET	☐ MAKSEM	☐ SU TENAZUSU	☐ SU BENİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLÜLÜMBİ	☐ YAKIN KULESİ	☐ DİKLİTAŞ	
	MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÖKÖKAN	☐ ATOLYE	☐ MEZBAHA	☐ DEPO	☐ MASLAK	☐ SU BENSİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLÜLÜMBİ	☐ ŞADIRVAN	☐ SAAT KULESİ	☐ DİKLİTAŞ	
	SIRA EV	☐ MUVAKKİTHANE	☐ HAL BİNASI	☐ MEZBAHA	☐ DEPO	☐ GAZİHANE	☐ SU BENSİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLÜLÜMBİ	☐ ŞADIRVAN	☐ SU HAZNESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ DİKLİTAŞ	
		☐ NAMAZGAH	☐ BÖRÖĞİS HANI	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ SU BENSİ	☐ SU KANALI	☐ KÜLTÜLÜLÜMBİ	☐ ŞADIRVAN	☐ SU HAZNESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ DİKLİTAŞ	
		☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	
		☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	
		☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	☐ PATIRIKHANE	☐ MİNARE	☐ HAZİRE	
KÜLTÜR DÖNEMİ		☒ PREHİSTORYA	☐ ANTIK	☐ ROMA	☐ BİZANS	☒ OSMANLI	☐ CUMHURİYET	MİMARİ ÜSLUP:		BAROK				
YAPIM TARİHİ:		1734 - 1735		1. ONARIM TARİHİ:	1783	2. ONARIM TARİHİ:	1830	YAZIT	☒ VAR	☐ YOK	İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:	1734	ONARIM YAZITI TARİHİ:	ÇUHADAR ÖMER AĞA VE HACI MUSTAFA AĞA
MAL SAHİBİ		☒ KAMU	☐ VAKIF	☐ ÖZEL	☐ DERNEK	☐ YAPAN (MİMAR):	HEKİMOĞLU ALI PAŞA							
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☒ KAMU	☐ VAKIF	☐ ÖZEL	☐ DERNEK	YAPTIRAN:	HEKİMOĞLU ALI PAŞA							
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	☒ AHŞAP	☐ KERPİÇ	☐ TUĞLA	☐ TAŞ	☒ KARMA	☐ ÖRTÜ TÜRÜ	☐ DÜZ	☐ EĞİMLİ	☐ BEŞİK	☐ EĞRİSEL	☐ TONOZ	☐ KÜBBE	
	KARKAS	☐ AHŞAP	☐ BETONARME	☐ ÇELİK	☐ DOĞAL	☒ MALZEMESİ	☐ KİREMİT	☐ ALATURKA	☐ MARSİLYA	☐ KURŞUN	☐ ÇİNKO	☐ BAKIR	☐ DİĞER	
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KESME KÜFEKİ TAŞINDAN İNŞA EDİLEN CAMİNİN HARİMİ, MİHRAP BÖLÜMÜ DIŞI ÇIKINTILI KAREYE YAKIN ENİNE DİKDÖRTGEN BİR ALANA SAHİPTİR VE KUZYEYDEN BEŞ BİRİMLİ BİR SON CEMAAT YERİ BULUNMAKTADIR. YAPI İKİSİ MİHRAP ÇIKINTISININ KOŞELERİNDE, DÖRDÜ SERBEST HALDE ONİKİGEN KESİTLİ ALTI PAYENİN TAŞIYICI SİVRİ KEMERLERE OTURAN PANDANTİF GEÇİŞLİ BİR KÜBBE VE MİHRAP YÖNÜNDEKİ DAHA DERİN OLMAK ÜZERE MUKARNASLARLA GEÇİLEN ALTI YARIM KÜBBE İLE												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		PENCERELER BEŞ SIRA HALİNDEDİR. ALTIN İKİ SIRA, SİVRİ HAFİFLETME KEMERLERİ ALTINDA DİKDÖRTGEN AÇIKLIK VE MEMER SÖVELİ OLUP ÇİRLİNDE YALNIZ MİHRAP BÖLÜMÜNÜN İKİNCİ SİRASINDAKİLER SİVRİ KEMERLERDİR. ÜÇÜNCÜ SIRA KUZYE HARIÇ DİĞER CEPHELERDE, HER BİRİNDE ORTADA SİVRİ KEMERLİ YANLARINDA BİRER YUVARLAK PENCERE BULUNAN ÜÇLÜ GRUPLAR HALİNDE DÜZENLENMİŞTİR. SON CEMAAT YERİNİN YAPISI İLE BİRLEŞİMİNDEKİ DOLAYI KUZYE CEPHEDE SADECE SİVRİ KEMERLİ TEPE PENCERELERİ TERCIH EDİLMİŞ, YALNIZ İZDENDE KAPLI ÜZERE BASTAYANIN İKİ YANINA BİRER KARE TEPE PENCERESİ DAHA KONULMUŞTUR. AYNI DÜZENLEME MİHRAP ÜZERİNDE DE YAPILMIŞ, FAKAT BURADAKİ KARE PENCERELER DAHA SONRA İÇTEN KAPATILMIŞTIR. YARIM KÜBBELERİN ETEKLERİNDE YER ALAN DÖRDÜNCÜ SIRA PENCERELER SİVRİ, ANA KÜBBENİN ETEĞİNDE BULUNAN VE BEŞİNCİ SİRAYI TEŞKİL EDENLERİSE YUVARLAK KEMERLERDİR.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		İÇERİDE PAYELERİN ARASINDA MUKARNASLI BAŞLIKLARA SAHİP SÜTUNLAR ÜZERİNDE SİVRİ KEMERLERLE TAŞINAN MAHFİL, MİHRAP YÖNÜNDEKİ ÇIKINTI HARIÇ HARİMİ ÜÇ YÖNDEN ÇEVRELEMEKTEDİR. KUZYEDE CÜMLE KAPISI ÖNÜNE GELEN KISIMDA DARALAN MAHFİLE, KAPININ İKİ YANINDAKİ YUVARLAK KEMERLİ KUÇUK KAPILARDAN GİRİLEN DÖNER MERDİVENLERLE ÇIKILMAKTADIR. KEMER KILTI TAŞLARI BİRER ROZETLE SÜSLENMİŞ OLAN MAHFİLİN MERMER KORKULUKLARI, ONİKİGENLİRİN KESİŞİMİNDE MEYDANA GELEN GEOMETRİK BİR KOMPOZİSYONA SAHİPTİR.												
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK	☐ SU	☐ KANALİZASYON	☐ DOĞALGAZ	☐ ISITMA	☐ KALORİFER	☐ SOBA	☐ GELENİSEL	☐ MODERN	☐ YOK	☒ TELEFON		
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP	☐ ORTA	☒ İYİ	ÖZGÜNLÜK DURUMU	FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	☐ AZ DEĞİŞİMİŞ	☒ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	☐ YENİDEN YAPIM	☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM	☐ EVET	☒ HAYIR	
TESCİL DURUMU		☐ TESCSİLSİZ	☒ TESCSİLLİ	TESCİL TARİHİ:	KARAR NO:	KARAR TARİHİ:	GRUP KARAR TARİHİ:	KARAR NO:	TESCİL DERECE:	TARİHİ:				
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		SON CEMAAT YERİNİN BATI KOŞESİNE BİTİŞİK YAPILAN MİNARE GÜNÜMÜZE ORJİNAL HALİYLE GELMEMİŞTİR.												
FOTOGRAF		FATİH İLÇESİ DAVUTPAŞA MAHALLESİNDE YER ALAN VE CAMİİ, TEKKE, KÜTÜPHANE, TÜRBE, SEBİL İLE DÖRT ÇEŞMEDEN MEYDANA GELEN KÜLLİYE, İ. MAHMUD'UN SADRAZAMLARINDAN HEKİMOĞLU ALI PAŞA TARAFINDAN 1147 (1734-35) YILINDA ÇUHADAR ÖMER AĞA VE HACI MUSTAFA AĞA ADINDA İKİ MİMAR YAPTIRMİŞTİR. İSMAL ZİYAEDDİN'İN METALİU'L-ALİYE Fİ GURETİL-GALİYE ADLI ESERİNDE CAMİNİN İNŞAASINA AİT BİLGİLER BULUNMAKTADIR(bk. İÜ Ktp., TY, nr. 1207). ZAMAN İÇERİSİNDE ÇEŞİTLİ ONARIMLAR GÖREN KÜLLİYE, CAMİYE BAĞLI OLAN AHŞAP HÜNKAR KASRI İLE KOCAMUSTAFAPAŞA CADDESİNDEKİ ÇEŞME VE GÜNEYDEKİ KAPLI KISMI HARIÇ DIŞ AVLU DUVARLARI GÜNÜMÜZE ULAŞMIŞTIR. KÜLLİYE KUZYEYDEN HEKİMOĞLU ALI PAŞA VE GÜNEYDEN KOCAMUSTAFAPAŞA CADDELERİNİN SINIRLANDIĞI GENİŞ BİR ARAZİ İÇİNDE YER ALMAKTADIR.												
FOTOGRAF		VAZİYET PLANI												
FOTOGRAF		 												
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU A.V., (1998). "HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 17, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.169-173. KUBAN, D., (1994). "HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 4, İSTANBUL, S.43-46.												
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR												
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER												
TARİH		10.12.2021												
TARİH														

Tablo 2.24 Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Camisi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO:
X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ
Y	01:1000 HARİTA NO					ÖLÇEĞİ
İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.	MAHALLE:
ADRES:	KIZILELMA CADDESİ NO:74 CERRAHPAŞA/ FATİH			ESKİ ADA:	1160	PARSEL:
ANITIN ADI				DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ
HEKİMOĞLU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ KÜTÜPHANESİ						TÜRK İSLAM SANATI KİTAPLIĞI
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI
ÜRÜ	SARAY	CAMI / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİTAR	OKUL	MEZAR
ÜRÜ	KASIR	KİLİSE	HANI	FABRİKA	SİBYAN MEKTESİ	SPOR YAPILARI
ÜRÜ	KONAK / KÖK	SİNAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO
ÜRÜ	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	MEŞİMİZİN	MEZARLIK	SİNEMA
ÜRÜ	EV	TÜRBE	ÇARŞI	KITAPLIĞI KÜTÜPHANE	OKUL KÜTÜPHANE	KAHVEHANE
ÜRÜ	APARTMAN	MEZAR	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	OKUL KÜTÜPHANE	HAŞİME
ÜRÜ	MÜSTEMLAT	TEKKE	ÇARŞI	DEPO	OKUL KÜTÜPHANE	HAŞİME
ÜRÜ	SIRA EV	ZAVIYE	DÖKÖK	ATÖLYE	OKUL KÜTÜPHANE	HAŞİME
		MÜVAKKİTHANE	HAL İBRAHİM	GAZİNE	OKUL KÜTÜPHANE	HAŞİME
		NAHAZGAH	DEPO	GAZİNE	OKUL KÜTÜPHANE	HAŞİME
		PATRIKHANE	BÖRÖĞİ HANI	GAZİNE	OKUL KÜTÜPHANE	HAŞİME
		MİNARE	BANKA	GAZİNE	OKUL KÜTÜPHANE	HAŞİME
		HAZİRE	OTEL	GAZİNE	OKUL KÜTÜPHANE	HAŞİME
KÜLTÜR DÖNEMİ ☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET MİMARİ ÜSLUP: BAROK						
YAPIM TARİHİ: 1734 - 1735 1. ONARIM TARİHİ: 2. ONARIM TARİHİ: YAZIT ☐ VAR ☐ YOK İLK YAPIM YAZITI TARİHİ: ONARIM YAZITI TARİHİ:						
MAL SAHİBİ HEKİMOĞLU ALİ PAŞA KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL ☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR): ÇUHADAR ÖMER AĞA VE HACI MUSTAFA AĞA						
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL ☐ DERNEK ☐ YAPTIRAN: HEKİMOĞLU ALİ PAŞA						
TAŞIYICI SİSTEM YİĞİMA ☐ AHŞAP ☐ KERPIÇ ☐ TUĞLA ☐ TAŞ ☐ KARMA ☐ ÖRTÜ TÜRÜ DÜZ ☐ EĞİMLİ ☐ BEŞİK KIRMA ☐ EĞRİSEL ☐ TONOZ KÜBBE ☐						
PLAN ÖZELLİKLERİ: AVLUNUN HEKİMOĞLU ALİ PAŞA CADDESİNE AÇILAN CÜMLE KAPISI ÜZERİNDE FEVKANİ OLARAK İNŞA EDİLMİŞTİR. CADDE YÖNÜNDE TAŞ KONSOLLARLA HAFİFCE ÖNE ÇIKAN KAREYE YAKIN DİKDÖRTGEN PLANLI MEKANIN ÜZERİ AYNALI TONOZ ÖRTÜLÜDÜR.						
CEPHE ÖZELLİKLERİ: YAPININ CADDEYE BAKAN CEPHESİ KESME KÜFEKİ TAŞI, YANLAR İSE TAŞ VE TUĞLA İLE ALMAŞIK ÖRÜLMÜŞ, CEPHEYE ÜÇ YANLARA DA İKİŞER ADET SIVRI HAFİFLETME KEMERİ ALTINDA DİKDÖRTGEN AÇIKLIKLI PENCERE AÇILMIŞTIR. AVLU CEPHESİNDE SOL KOŞEYE YANAŞTIRILMIŞ KÜFEKİ TAŞI KORKULUKLARA SAHİP BİR MERDİVENLE ÇIKAN YAPININ ÖNÜNDE ÜZERE AYNALI TONOZLU ÖRTÜLÜ DİKDÖRTGEN PLANLI BİR BALKON BULUNMAKTADIR. CEPHENİN SAĞINDAKİ YAPIYA GİRİŞİ SAĞLAYAN MERMER KAPLI YUVARLAK KEMERLİDİR.						
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ: İÇTE BATI DUVARININ ORTASINDA BİR OCAK, GÜNEY VE DOĞU DUVARLARININ ORTASINDA DA İKİ DOLAP NIŞI BULUNAN MEKANIN PENCERE ÜST HIZASINDA ÇEVREYİ DOLAŞAN AHŞAP BİR RAF İLE ORTADA SEKİZ AHŞAP SÜTUNLA TAŞINAN YİNE AHŞAP BİR KİTAP DOLABI YER ALMAKTADIR. DUVARLARDA, TONOZUN İÇİNDE VE KİTAP DOLABININ ALTINDAKİ AHŞAP TAVANIN KENAR BORDÜRLERİYLE KONSOLLARINDA DEVRİN ZEVKİNİ AKSETTİREN KALEM İŞİ SÜSLEMELER MEVCUTTUR.						
TEKNİK DONATI ☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON						
SAĞLAMLIK DURUMU ☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ÖZGÜNLÜK DURUMU FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☐ AZ DEĞİŞİMİŞ ☒ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR ☒						
TESCİL DURUMU ☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ TESCİL TARİHİ: KARAR NO: GRUP KARAR TARİHİ: İŞLEVSİZ ☐ TESCİL DERECESE: TARİHİ:						
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR: HEKİMOĞLU ALİ PAŞA KÜTÜPHANESİ CUMHURİYET DÖNEMİNDEN ÖNCE MİLLET KÜTÜPHANESİ'NE, 18 ARALIK 1962 TARİHİNDE DE SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ'NE NAKLEDİLMİŞTİR.						
TARİHÇE: FATİH İLÇESİ DAVUTPAŞA MAHALLESİNDE YER ALAN VE CAMİİ, TEKKE, KÜTÜPHANE, TÜRBE, SEBİL İLE DÖRT ÇEŞMEDEN MEYDANA GELEN KÜLLİYE, İ. MAHMUD'UN SADRAZAMLARINDAN HEKİMOĞLU ALİ PAŞA TARAFINDAN 1147 (1734-35) YILINDA ÇUHADAR ÖMER AĞA VE HACI MUSTAFA AĞA ADINDA İKİ MİMARLA YAPTIRILMIŞTIR. İSMAIL ZİYAEDDİN'İN METALU'L-ALİYE Fİ GURETİL-GALİYE ADLI ESERİNDE CAMİNIN İNŞAASINA AİT BİLGİLER BULUNMAKTADIR(bk. İÜ Ktp., Ty. nr. 1207). ZAMAN İÇERİSİNDE ÇEŞİTLİ ONARIMLAR GÖREN KÜLLİYE, CAMİYE BAĞLI OLAN AHŞAP HÜNKAR KASRI İLE KOCAMUSTAFAPAŞA CADDESİNDEKİ ÇEŞME VE GÜNEYDEKİ KAPİ KİSİMİ HARİÇ DIŞ AVLU DUVARLARI GÜNÜMÜZE ULAŞMIŞTIR. KÜLLİYE KUZUYDEN HEKİMOĞLUALİPAŞA VE GÜNEYDEN KOCAMUSTAFAPAŞA CADDELERİNİN SINIRLANDIĞI GENİŞ BİR ARAZİ İÇİNDE YER ALMAKTADIR.						
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI		
BAŞLICA KAYNAKLAR: ÇOBANOĞLU A.V., (1998), "HEKİMOĞLU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 17, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.169-173. KUBAN, D., (1994), "HEKİMOĞLU ALİ PAŞA KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 4, İSTANBUL, S.43-46.						
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR				TARİH: 10.12.2021		
KONTROL EDEN: DOÇ. DR. MİNE ESMER				TARİH:		

Tablo 2.25 Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		İNVENTORY NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO							
		X	0:1:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ							
		Y	0:1:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ							
		İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	MAHALLE:							
		ADRES:	KIZILELMA CADDESİ NO:74 CERRAHPAŞA/ FATİH			ESKİ ADA:	DAVUTPAŞA						
					ESKİ PARSEL:	PARSEL: 127							
ANITIN ADI		HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ ÇEŞMESİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
ANIT	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİTAR	OKUL	MÖZGE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / RİZELİ BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK
	KASIR	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİBYAN MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	CEZME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İBRAHİM	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DELİBİLMİN	KTİPİLİKİ KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SALIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KOPRU	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIYALIKURRA	KAHVEHANE	HAVİŞHANE	SU KEMERİ	SU TERAZİSİ	İTFAYE	DENİZ FENERİ	MERKEZ	MEZARLIK
	APARTMAN	MEZAR	TEKKE	DEPO	ATOLYE	İMAMET		SU BENİĞİ	SU KANALI	POSTANE		SAAT KULESİ	
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÖK					SU KANALI				YANGIN KULESİ	
	SIRA EV	MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI					SU KANALI				DİĞER	
		NAMAZGAH	DEPO					SU KANALI				MEZARLIK	
		PATRİKHANE	BÖRÖĞİ HANI					SU KANALI				MEZARLIK	
	MINARE	BANKA					SU KANALI				MEZARLIK		
	HAZİRE	OTEL					SU KANALI				MEZARLIK		
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☐ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK							
YAPIM TARİHİ: 1734 - 1735		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐		İLK YAPIM TARİHİ		ONARIM YAZITI TARİHİ			
MAL SAHİBİ HEKİMOĞLU ALI PAŞA		☒ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):		HEKİMOĞLU ALI PAŞA					
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☒ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:		HEKİMOĞLU ALI PAŞA					
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE	
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR	
PLAN ÖZELLİKLERİ:		AVLUNUN KUZUYDOĞU GİRİŞİNİN KARŞISINDA TÜRBE DUVARI ÜZERİNDEDİR. KLASİK BİR LALE DEVRİ ÇEŞME ŞEMASI VE BEZEMESİ İÇİNDE BURADA DA DOLAMA DAL, BELİRGİN BİR YENİ ÜSLUP GÖSTERİSİ OLARAK KARŞIMIZA ÇIKAR.											
ÇEPHE ÖZELLİKLERİ:		TÜRBE BİNASINA BİTİŞİK, AVLU DUVARI ÜZERİNDEKİ ÇEŞME AZ GİRİMLİ SIVRI KEMERLİ BİR NİŞ İÇİNDE, LALE DEVRİ MOTİFLERİ İÇERİR. İKİ YANINDA ADETA MİNİYATÜR BOYUTUNDA,ROKOKO MOTİFLİ VE KÜÇÜK YALAKLI İKİ ÇEŞMECKİ DAHA VARDIR. YİNE AVLU DUVARINDA FİLAYAKLARI ÜZERİNDE DE LALE DEVRİ MOTİFLERİYLE BEZELİ, KÜÇÜK YALAKLI İKİ ÇEŞMECKİ DAHA YAPILMIŞTIR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.											
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ		İSITMA		☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☐ MODERN ☐ YOK		☒ TELEFON					
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN ☐ AZ DEĞİŞMİŞ ☒ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐		YAKIN TARİHLİ ONARIM		EVET ☐ HAYIR ☒	
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		KARAR TARİHİ:		TESCİL DEREJESİ:		TARİHİ:	
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		İSTANBUL'DA EN ÇOK ÇEŞME YAPTIRAN DEVLET ADAMLARINDAN BİRİ OLAN HEKİMOĞLU ALI PAŞA'NIN KÜLLİYESİNDEKİ ÇEŞMELERİN YAPILARA ORANI, PAŞANIN SU MOTİFİNE ÖZEL BİR EĞİMLİ OLDUĞUNU GÖSTERMEKTEDİR.											
FOTOGRAF				FOTOGRAF				VAZİYET PLANI					
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU,A.V., (1998). "HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ,CİLT17,TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.169-173. KUBAN, D., (1994). "HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ,CİLT4,İSTANBUL,S.43-46.											
HAZIRLAYANI:		SAADET ÇAKIR		TARİH		10.12.2021							
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH									

Tablo 2.26 Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Çeşmesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO								
				X	01:25000 HARİTA NO	OLÇEĞİ							
			Y	01:1000 HARİTA NO	OLÇEĞİ								
			İL	KADASTRAL HARİTA NO:	MAHALLE:								
			İLÇE	ESKİ MAH.	DAVUTPAŞA								
			FATİH	ESKİ ADA:	ADA: 1160								
			KOY	ESKİ PARSEL:	PARSEL: 127								
			ADRES:	KIZILELMA CADDESİ NO:74 CERRAHPAŞA/ FATİH									
ANITIN ADI		HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ SEBİLİ			SEBİL								
DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ											
ANIT TÜRÜ	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE	
	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİETHANE	OKUL	MÜZE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / RİZMET BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK
	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİYAN MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	DEĞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOĞK	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	SOKAK	BELEDİYE BİNASI	LİMAN	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KTİPİKİ KÜTÜPHANE	SİNEMA	SARINÇ	SALIK OCAĞI	MEYDAN	İTTİFAE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKOLUKURRA	KAHVEHANE	AYAZMA	DISPANSER	MERKEZ	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
	APARTMAN	MEZAR	DEFO	ATOLYE	IMAMET	MEZARLIK	SU KEMERİ		SAAT KULESİ		MEYDAN	DİĞER	
	MÜSTEMLAT	TEKKE	DÖKÖK	DEFO		MEZARLIK	SU TENAZUSU		YANGIN KULESİ		MEYDAN	DİĞER	
	SIRA EV	ZAVIYE	HAL BİNASI	GAZİHANE		MEZARLIK	MAKSEM		YANGIN KULESİ		MEYDAN	DİĞER	
		MÜVAKKITHANE	HAL BİNASI	GAZİHANE		MEZARLIK	MASLAK		DİKLİTAŞ		MEYDAN	DİĞER	
		NAMAZGAH	DEFO	GAZİHANE		MEZARLIK	SU BENİSİ		MEZARLIK		MEYDAN	DİĞER	
		PATRİKHANE	BORİCİS HANI			MEZARLIK	SU KANALI		MEZARLIK		MEYDAN	DİĞER	
		MINARE	BANKA			MEZARLIK	KÜLTÜLÜLUMBA		MEZARLIK		MEYDAN	DİĞER	
		HAZİRE	OTEL			MEZARLIK	SADIRVANI		MEZARLIK		MEYDAN	DİĞER	
						MEZARLIK	SU HAZNESİ		MEZARLIK		MEYDAN	DİĞER	
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET ☐ MİMARİ ÜSLUP: ☐ BAROK											
YAPIM TARİHİ: 1734 - 1735		1.ONARIM TARİHİ: 1960 2.ONARIM TARİHİ: 1980 YAZIT ☒ VAR ☐ YOK İLK YAPIM YAZITI ☐ ONARIM YAZITI ☐											
MAL SAHİBİ HEKİMOĞLU ALI PAŞA		☒ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL ☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR): ÇUHADAR ÖMER AĞA VE HACI MUSTAFA AĞA											
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☒ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL ☐ DERNEK YAPTIRAN: HEKİMOĞLU ALI PAŞA											
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPİÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK	EĞRİSEL	TONOZ	
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	HATLI	HATLI	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNGO	BAKIR	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYENİN KUZeyİNDE AVLU KAPISI İLE TÜRBENİN BİRLİŞTİĞİ KÖŞEDE YER ALAN VE ÇOK ZARIF BİR İŞÇİLİĞE SAHİP OLAN SEBİL, DIŞA TAŞKIN YUVARLAK DİLİMLİ BEŞ CEPHELİ BİÇİMDE TASARLANMIŞTIR. ESKİ FOTOĞRAFLARDAN ÜZERİNDE SIVRI AHŞAP BİR KUBBENİN BULUNDUĞU ANLAŞILAN YAPI BİR KAÇ DEFA TAMİR GÖRMÜŞ, 1960'LI YILLARDA İÇİNE ÜÇ BETON DİREK DİKİLEREK ÜZERİ İÇTEN BETON TAVAN, DIŞTAN KUBBE İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. 1980'LI YILLARDA YAPILAN SON RESTORASYONDA İSE DİREKLER VE TAVAN KALDIRILIP ÜZERİNE KURŞUN KAPLI AHŞAP SAÇAKLI BİR KUBBE OTURTULMUŞTUR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	İKİSİ DUVARA BİTİŞİK OLAN MUKARNAS BAŞLIKLı ALTI MERMER SÖTUNUN ARASINDA DİLİMLİ KAŞ KEMERLİ BEŞ PENCERE VARDIR. ŞEBEKELERİN ÜZERİNDE, HER CEPHEYE BİRER BEYİT GELECEK ŞEKİLDE TEK SATIR HALİNDE YAZILMIŞ TA'LİK HATLI MADENİ KİTAP YER ALMAKTADIR.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	İÇERİDE, TÜRBE İLE ORTAK OLAN ALMAŞIK ÖRGÜLÜ DUVARDA TUĞLADAN SIVRI KEMERLİ NİŞ İÇİNDE BİR ÇEŞME BULUNMAKTADIR. İKİ YANINDA BİRER SELVİ AĞACI MOTİFİ VE ÜSTÜNDE BİR ROZETİN YER ALDIĞI DİLİMLİ KAŞ KEMERLİ MERMER AYNA TAŞI YANDAN VE ÜSTTEN BİTKİSEL DOLGULU BİR BORDÜRLE ÇEVRELENMİŞ, DAHA YUKARISINA DA YİNE BİTKİSEL DOLGULU DİLİMLİ BİR TEPELİK YAPILMIŞTIR.												
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☒ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON												
SAĞLAMLIK DURUMU	☒ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☐ AZ DEĞİŞİMİŞ ☒ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☒ HAYIR												
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ TESCİL TARİHİ: KARAR NO: KARAR TARİHİ: İŞLEVSİZ ☐ TESCİL DERECESİ: TARİHİ:												
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		GÜNÜMÜZDE OLUKÇA FAZLA CEPHE KİRLİLİĞİ MEVCUTTUR. BEZEME ÇEŞİTİ BAKIMINDAN OLUKÇA ZENGİNDİR.											
FOTOĞRAF		FOTOGRAF VAZİYET PLANI											
													
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (1998), "HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 17, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.169-173. KUBAN, D., (1994), "HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 4, İSTANBUL, S.43-46.											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR TARİH 10.12.2021											
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER TARİH											

Tablo 2.27 Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Sebili Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO							
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO							
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:							
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.							
		ADRES:	KIZILELMA CADDESİ NO:74 CERRAHPAŞA/ FATİH			ESKİ ADA:	MAHALLE: DAVUTPAŞA						
					ESKİ PARSEL:	ADA: 1160							
					GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ:	PARSEL: 127							
ANITIN ADI		HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ TÜRBESİ			DİĞER ADLARI	TÜRBE							
ANIT	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİTARİ	OKUL	MÖZDE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / RİZMİT BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK
	KASIR	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİYAHİ MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	DEME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	LİMAN	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	MEĞİRİMCİN	KITAPLIĞI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SALIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKULAKURRA	KAHVEHANE	HAVİŞHANE	AYAZMA	SU KEMERİ	İTFAİYE	SAAT KULESİ	MERKEZ	
	APARTMAN	MEZAR	TRKİZE	DEPO		TABHANE		SU TERAZİSİ	SU KANALI	POSTANE	YANGIN KULESİ		
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÖK	ATOLYE		İMAMET		MAKSEM	SU KANALI		SAAT KULESİ		
	SIRA EV	MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI	MEZBAHA				MASLAK	SU KANALI		YANGIN KULESİ		
		NAMAZGAH	DEPO	GADZİANE				SU BENSİ	SU KANALI		SAAT KULESİ		
		PATRİKHANE	BÖRÖĞİS HANI					SU KANALI	SU KANALI		YANGIN KULESİ		
	MINARE	BANKA					KÜLTÜRLÜMBA	SADIRVANI		SAAT KULESİ			
	HAZİRE	OTEL					SU HAZNESİ			TABELALEVHA			
										HAVUZ			
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK							
YAPIM TARİHİ: 1734 - 1735		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☒ VAR ☐ YOK ☐ İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:							
MAL SAHİBİ HEKİMOĞLU ALI PAŞA		☒ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR): ÇUHADAR ÖMER AĞA VE HACI MUSTAFA AĞA							
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		☒ KAMU ☐ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN: HEKİMOĞLU ALI PAŞA							
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE	
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİNİN KUZeyİNDE HEKİMOĞLU ALI PAŞA CADDESİ ÜZERİNDEDİR. DİKÖRTGEN PLANLI OLAN YAPININ ÜSTÜ, TROMPLARLA GEÇİŞİ SAĞLANAN DIŞTAN YÜKSEK SEKİZGEN KASNAKLI İKİ KUBBELİ İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. İÇTE BÜYÜK BİR SIVRI KEMERLİ AÇIKLIKLA BİRBİRİNE BAĞLANAN BU İKİ MEKANDAN BATIDAKI ABDAL YAKUĞ VE ŞEYH İBRAHİM İLE TEKKENİN DİĞER İLERİ GELENLERİ, DOĞUDAKI İSE HEKİMOĞLU ALI PAŞA, KARISI MUHSİNE HATUN VE AİLE FERTLERİ İÇİN YAPILMIŞTIR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	CADDİYE BAKAN KUZey CEPHESİ BELLİ BİR YÜKSEKLİĞE KADAR MERMER KAPLANMIŞ,KÖŞESİ PAHLI DOĞU CEPHESİ KESME KÜFEKİ TAŞIYLA, DİĞER DUVARLARI İSE TAŞ VE TUĞLA İLE ALMAŞIK ÖRÜLMÜŞTÜR. KAPININ İKİ YANINDA VE BATI DUVARINDA BİREK, KUZey DUVARINDA DÖRT VE KUBBELERİN KASNAKLARINDA YAPININ KÖŞELERİNE GELECEK ŞEKİLDE DÖRDER SIVRI KEMERLİ PENCERE BULUNMAKTADIR.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.												
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ		☐ İSITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON										
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☒		YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR ☒						
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECESİ:						
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		GÜNÜMÜZDE YAPI STRÜKTÜREL OLARAK SAĞLAMDIR. CEPHEDE YÜZEY KIRILILIĞI FAZLADIR.		TARİHÇE:		FATİH İLÇESİ DAVUTPAŞA MAHALLESİNDE YER ALAN VE CAMİİ, TEKKE, KÜTÜPHANE, TÜRBE, SEBİL İLE DÖRT ÇEŞMEDEN MEYDANA GELEN KÜLLİYE, İ. MAHMUD'UN SADRAZAMLARINDAN HEKİMOĞLU ALI PAŞA TARAFINDAN 1147 (1734-35) YILINDA ÇUHADAR ÖMER AĞA VE HACI MUSTAFA AĞA ADINDA İKİ MİMARLA İNŞAATILMIŞTIR. İSMAIL ZİYAEDDİN'İN METALU'L-ALİYE Fİ GURETİL-GALİYE ADLI ESERİNDE CAMİNİN İNŞAASINA AİT BİLGİLER BULUNMAKTADIR(bk. İÜ Ktp., TY, nr. 1207). ZAMAN İÇERİSİNDE ÇEŞİTLİ ONARIMLAR GÖREN KÜLLİYE, CAMİYE BAĞLI OLAN AHŞAP HÜNKAR KASRI İLE KOCAMUSTAFAPAŞA CADDESİNDEKİ ÇEŞME VE GÜNEYDEKİ KAPİ KİSİMİ HARIÇ DIŞ AVLU DUVARLARI GÜNÜMÜZE ULAŞMIŞTIR. KÜLLİYE KUZeyDEN HEKİMOĞLU ALI PAŞA VE GÜNEYDEN KOCAMUSTAFAPAŞA CADDELERİNİN SINIRLANDIĞI GENİŞ BİR ARAZİ İÇİNDE YER ALMAKTADIR.							
FOTOGRAF			FOTOGRAF		VAZİYET PLANI								
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (1998), "HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 17, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.169-173.											
		KUBAN, D., (1994), "HEKİMOĞLU ALI PAŞA KÜLLİYESİ", DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 4, İSTANBUL, S.43-46.											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		10.12.2021							
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH									

Tablo 2.28 Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi Türbesi Envanter Fişi

2.7. LALELİ (SULTAN III.MUSTAFA) KÜLLİYESİ

Külliye 1174-1177 (1760-1764) senelerinde Sultan III. Mustafa tarafından cami, sebil, imaret, medrese, çarşı, han, türbe, dükkanlar, çeşmeler ve mumhaneden oluşacak şekilde yaptırılmıştır (Çobanoğlu, 2003; s.86-89). Külliye başmimarı Kara Hacı Ahmed Ağa tarafından inşası başlamış fakat Mehmed Tahir Ağa tarafından tamamlanmıştır (Çobanoğlu, 2003; s.86-89). Külliye birimlerinden biri olan medrese günümüze ulaşamamıştır. 1782 senesinde yaşanan yangın sonrası bazı dükkanlar yanmıştır. Zarar gören cami 1783 ve 1846 senelerinde tamir edilmiştir. (Çobanoğlu, 2003; s.86-89).

Şekil 2.7 Laleli Külliyesi - Fatih/İstanbul

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO								
X	01:25000 HARİTA NO		HALİHAZIR HARİTA NO	Y	01:1000 HARİTA NO	ÖLÇEĞİ							
			İL	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ								
			İLÇE	ESKİ MAH.	MAHALLE:								
ADRES:			KEMALPAŞA MAHALLESİ ORDU CADDESİ LALELİ / FATİH		KEMALPAŞA								
			ESKİ ADA:	ESKİ PARSEL:	ADA: 913								
					PARSEL: 1								
ANITIN ADI	LALELİ KÜLLİYESİ CAMİSİ		DİĞER ADLARI	SULTAN 3. MUSTAFA KÜLLİYESİ	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ								
					CAMİİ								
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAGLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE	
	SARAY KASIR KONAK / KOĞU YALI EV APARTMAN MÜSTEMLAT SIRA EV	CAMI / MESCİD KİLİSE SINAGOGU MANASTIR TÜRBE MEZAR TIBKİ ZAVIYE MÜVAKKITHANE NAMAZGAH PATRIKHANE MİNARE HAZİRE	KERVANSARAY HAN ARASTA BEDESTEN SARAY ÇARŞI FIRIN DÜKKAN HAL BİNASI DEPO BÖRİÇİ HANI BANKA OTEL	MALATHANE FABRİKA TERSENE BİLGİHANESİ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE DİVALOKURRA	OKUL SİYAH MİKTESİ MEDRESE TİYATRO SİNEMA KAHVEHANE TABAHANE İMARET	MEZGE SPOR YAPILARI KİSİLA SİNEMA KAHVEHANE TABAHANE İMARET	KALE SUR KISLA KARAKOL HAPİSHANE SU KEMERİ SU TUNAĞI MAKSEM MASLAK SU BENİ SU KANALI KÜLTÜLÜMBA ŞADIRVAN SU HAZNESİ	HAMAM ÇEŞME SEBİL SARINÇ AYAZMA SU KEMERİ SU TUNAĞI MAKSEM MASLAK SU BENİ SU KANALI KÜLTÜLÜMBA ŞADIRVAN SU HAZNESİ	ŞİFAHANE BİMARHANE HASTANE SAĞLIK OCAĞI DISPENSER	BAKANLIK ELÇİLİK HÜKÜMET KONAĞI BELEDİYE BİNASI İTTİFAE POSTANE	İSTASYON / HİZMET BİNASI İSKELE LİMAN KÖPRÜ DENİZ FENERİ	RİHTİM KABALTI DUVAR SOKAK TAK MEYDAN DİĞER MERDIVEN SAAT KULESİ YANGIN KULESİ DİKİLTAŞ NİŞANTAŞI HEYKEL SOKAK LAMBASI TABELALEVHA HAVAZ	
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☒ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☐ OSMANLI ☐ CUMHURİYET MİMARİ ÜSLUP: BAROK											
YAPIM TARİHİ: 1760-1764		1. ONARIM TARİHİ: 1783-1846		2. ONARIM TARİHİ:		YAZIT		☒ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI		ONARIM YAZITI	
MAL SAHİBİ		KAMU		☒ VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):		KARA (HACI) AHMED AĞA	
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		☒ VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:		MEHMET TAHİR AĞA	
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞİMA		☒ AHŞAP		☒ KERPİÇ		☒ TUĞLA		☒ TAŞ		☒ KARMA	
		☐ DÜZ		☐ DÜZ		☐ DÜZ		☐ DÜZ		☐ DÜZ		☐ DÜZ	
		☐ HATLIL		☐ HATLIL		☐ HATLIL		☐ HATLIL		☐ HATLIL		☐ HATLIL	
		☐ KARKAS		☐ AHŞAP		☐ BETONARME		☐ ÇELİK		☐ DOĞAL		☐ KIRMA	
		☐ KARKAS		☐ AHŞAP		☐ BETONARME		☐ ÇELİK		☐ DOĞAL		☐ KIRMA	
PLAN ÖZELLİKLERİ:		FARKLI YÖNLERDE YUVARLAK KEMERLİ DÖRT KAPI İLE GEÇİŞİ SAĞLANAN BİR DİŞ AVLUNUN ORTASINDA YER ALAN CAMİ TAŞ VE TUĞLA ÖRGÜLÜ ALMAŞIK DUVARLARA SAHIPTIR. HARİMİ SEKİZ DESTEKLİ BÜYÜK BİR KUBBE İLE ÖRTÜLÜ CAMİNİN ÖNÜNDE ŞADIRVANLI REVAKLİ BİR AVLU BULUNMAKTADIR. ÜÇ YÖNDE YELPAZE BİÇİMİNDE DÜZENLENMİŞ MERDİVENLERLE ULAŞILAN AVLU KAPILARI YANLARLA SÜTÜN, KOŞELİ PİLASTİR, BAŞLIK VE SİLMELERLE HAREKLENDİRİLMİŞ OLUY YUVARLAK KEMERLİ AÇIKLIKLARA SAHIPTIR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		HARİM, DUVARLAR VE KUBBE ETEKLERİNDE YER ALAN BEŞ SIRA PENCEREYLE AYDINLATILMAKTADIR. ALT SIRA DEVİŞİRME MALZEME VARKI YOK AHŞAP TUĞLA İÇERİDE DUVAR YÜZEYLERİ SERPANTİN BRŞİ, PEMBE BRŞ VE KOYU GRİ RENKTE TAŞ LEVHALARLA KAPLANMIŞTIR. ÖZELLİKLE MAHFİLİN KUZEY DUVARINDA İKİ ADET RENKLİ TAŞ KARKAS FANİO DİKKATİ ÇENİCİDİR. FANİO BAŞLIKLARI NİZASINDAN YUKARIDA YAPIM KUBBELELERLE ANA KUBBENİN İÇİ KALEM İŞLERİLE SÜSLENMİŞTİR. İKİ YANDA BİRER SÜTUNLA SINIRLANDIRILMIŞ OLAN MİHRAP MERMERİBİR VE MİHRAP NİŞİ KOYU YEŞİL RENKLİ TAŞLA KAPLANMIŞTIR. ÇOMİLE KAPISININ İKİ YANINDA YER ALAN MERDİVENLERLE ULAŞILAN MAHFİLİN DOĞU UCU BAROK SÜSLEMELİ KAFESLİ OLUY HÖNKAR MAHFİLİ OLARAK DÜZENLENMİŞ, YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPI İLE CAMİNİN YANINDA YER ALAN HÖNKAR RAMPASINA BAĞLANTI SAĞLANMIŞTIR. HÖNKAR RAMPASI DİŞTA YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPILI SAHİP OLUY CAMİYLE BİRLEŞTİĞİ KOŞEDE BİR HELA VE BİR ÇEŞMEYE SAHIPTIR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		İÇERİDE DUVAR YÜZEYLERİ SERPANTİN BRŞİ, PEMBE BRŞ VE KOYU GRİ RENKTE TAŞ LEVHALARLA KAPLANMIŞTIR. ÖZELLİKLE MAHFİLİN KUZEY DUVARINDA İKİ ADET RENKLİ TAŞ KARKAS FANİO DİKKATİ ÇENİCİDİR. FANİO BAŞLIKLARI NİZASINDAN YUKARIDA YAPIM KUBBELELERLE ANA KUBBENİN İÇİ KALEM İŞLERİLE SÜSLENMİŞTİR. İKİ YANDA BİRER SÜTUNLA SINIRLANDIRILMIŞ OLAN MİHRAP MERMERİBİR VE MİHRAP NİŞİ KOYU YEŞİL RENKLİ TAŞLA KAPLANMIŞTIR. ÇOMİLE KAPISININ İKİ YANINDA YER ALAN MERDİVENLERLE ULAŞILAN MAHFİLİN DOĞU UCU BAROK SÜSLEMELİ KAFESLİ OLUY HÖNKAR MAHFİLİ OLARAK DÜZENLENMİŞ, YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPI İLE CAMİNİN YANINDA YER ALAN HÖNKAR RAMPASINA BAĞLANTI SAĞLANMIŞTIR. HÖNKAR RAMPASI DİŞTA YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPILI SAHİP OLUY CAMİYLE BİRLEŞTİĞİ KOŞEDE BİR HELA VE BİR ÇEŞMEYE SAHIPTIR.											
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON											
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞİMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM		YAKIN TARİHLİ ONARIM		EVET ☐ HAYIR ☒	
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		KARAR TARİHİ:		TESCİL DERECESELİ:		TARİHİ:	
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		LALELİ CAMİ VE KÜLLİYESİ BATIDAN GELEN BAROK ÜSLUBUNUN HAKİMİYETİNDE KENDİNİN ÖNCE YAPILAN NURUOSMANIYE CAMİ'NİN AKSİNE KLASİK TÜRK MİMARISINDAN BAZI ESASLARIN VE İZLERİN YAŞATILDIĞI BİR ESER OLARAK TÜRK SANAT TARİHİNDE ÖNEMLİ BİR YERE SAHIPTIR.											
TARİHÇE:		SULTAN III. MUSTAFA TARAFINDAN 1174-1177 (1760-1764) YILLARI ARASINDA YAPTIRILAN KÜLLİYE CAMİ, İMARET, ÇARŞI, DÜKKANLAR, ÇEŞMELER, SEBİL, TÜRBE, MEDRESE, HAN VE MUMHANEDE OLUŞMAKTADIR. DAHA SONRA KÜLLİYEYE BİR DE MUVAKİTHANE İLAVE EDİLMİŞTİR. 15 MUHARREM 1178 (15 TEMMUZ 1764) TARİHLİ VAKFIYESİ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARŞIVİNDE 642 NUMARALI DEFTERDE KAYITLIDIR. ADINI LALELİ BABA DENİLEN BİR VELİ TÜRBESİNDE ALAN KÜLLİYENİN İNŞASINA HASSA BAŞMİMARİ KARA (HACI) AHMED AĞA TARAFINDAN BAŞLANMIŞ VE MEHMET TAHİR AĞA TARAFINDAN TAMAMLANMIŞTIR. 1782'DEKİ YANGINDA KÜLLİYENİN BAZI DÜKKANLARI YANMIŞ, HARAP OLAN CAMİ 1197 (1783) VE 1262 (1846) YILLARINDA TAMİR EDİLMİŞTİR. KÜLLİYE YAPILARINDAN MEDRESE GÜNÜMÜZE ULAŞMAMIŞTIR.											
FOTOGRAF		 											
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A. V., (2003), "LALELİ KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 27, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, ANKARA, S. 86-89.											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		11.12.2021		KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER		TARİH	

Tablo 2.29 Laleli Külliyesi Camisi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ	ANIT	ENVANTER NO: X	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO: 01:25000 HARITA NO	HALİHAZIR HARITA NO	FOTO NO							
		Y	01:1000 HARITA NO	KADASTRAL HARITA NO:	ÖLÇEĞİ							
		İL: İSTANBUL	İLÇE: FATİH	KÖY: KOY	ESKİ MAH: MAHALLE: KEMALPAŞA	ADA: 913						
		ADRES: KEMALPAŞA MAHALLESİ ORDU CADDESİ LALELİ / FATİH	ESKİ ADA:	ESKİ PARSEL:	PARSEL: 1							
ANITIN ADI: LALELİ KÜLLİYESİ MEDRESESİ	DİĞER ADLARI			SULTAN III. MUSTAFA KÜLLİYESİ	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEMLER	YAPI YIKILDI						
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILAR	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE
☐ SARAY	☐ CAMİ / MESCİD	☐ KERVAHSARAY	☐ İMALKATHANE	☐ OKUL	☐ MEZRE	☐ KALE	☐ HAMA	☐ ŞİFAHANE	☐ DAKANLIK	☐ İSTASYON / RİZMET BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK
☐ KASIR	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİYAH MİKTESİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ ÇEŞME	☐ BİMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ HÜKÜMET KONAGI	☐ KASALI	☐ DUVAR
☐ KONAK / KOĞK	☐ SINAGOG	☐ ARASTA	☐ TERSANE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ SEBİL	☐ HASTANE	☐ SAĞLIK KONGRESİ	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ SOKAK	☐ TAK
☐ YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTEN	☐ DEĞİRMEN	☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE	☐ SİNEMA	☐ KARAKOL	☐ SARNIÇ	☐ SAĞLIK OCAGI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ İTTİFAE	☐ MEYDAN	☐ DİĞER
☐ EV	☐ TÜRBE	☐ ÇARŞI	☐ SANAYİ YAPISI	☐ DİYALOGURKA	☐ KAHVEHANE	☐ TABHANE	☐ AYAZMA	☐ SU KEMERİ	☐ DISPANSER	☐ POSTANE	☐ KOPRU	☐ SAAT KULESİ
☐ APARTMAN	☐ MEZAR	☐ TEBİZE	☐ DEPO		☐ İMARET		☐ SU TERAZİSİ	☐ SU BİNGİ			☐ DENİZ FENERİ	☐ MERGİVEN
☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÜKKAN	☐ ATOLYE				☐ SU KANALI	☐ SU TUNAĞI				☐ SAAT KULESİ
☐ SIRA EV	☐ MÜVAKKİTHANE	☐ HAL BİNASI	☐ MEZBAHA				☐ KÜLTÜLÜLUMBA	☐ SU BİNGİ				☐ YANIRI KULESİ
	☐ NAMAZGAH	☐ DEPO	☐ GAZİHANE				☐ SADRİVANI	☐ SU BİNGİ				☐ DOKU TAŞI
	☐ PATIRIKHANE	☐ BÖRÜÇİ HANI					☐ SU HAZNESİ	☐ SU BİNGİ				☐ NİŞANTAŞI
	☐ MİNARE	☐ BANKA						☐ SU KANALI				☐ HEYKEL
	☐ HAZİRE	☐ OTEL						☐ KÜLTÜLÜLUMBA				☐ SOKAK LAMBASI
								☐ SADRİVANI				☐ TABELALEVHA
								☐ SU HAZNESİ				☐ HAVUZ
KÜLTÜR DÖNEMİ ☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET MİMARİ ÜSLUP: BAROK												
YAPIM TARİHİ: 1760-1764 1. ONARIM TARİHİ: 1960 2. ONARIM TARİHİ: YAZIT ☐ VAR ☐ YOK İLK YAPIM YAZITI ☐ VAR ☐ YOK ONARIM YAZITI ☐ VAR ☐ YOK												
MAL SAHİBİ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR): KARA (HACI) AHMED AĞA DERNEK ☐ YAPTIRAN: MEHMET TAHIR AĞA DERNEK ☐ SULTAN III. MUSTAFA												
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ KAMU ☒ VAKIF ☐ ÖZEL DERNEK ☐ YAPTIRAN: MEHMET TAHIR AĞA DERNEK ☐ SULTAN III. MUSTAFA												
TAŞIYICI SİSTEM YIĞMA ☐ AHŞAP ☐ KERPEÇ ☐ TUĞLA ☐ TAŞ ☐ KARKAS ☐ AHŞAP ☐ BETONARME ☐ ÇELİK ☐ DOĞAL ☐ KARKAS ☐ AHŞAP ☐ BETONARME ☐ ÇELİK ☐ DOĞAL												
ÖRTÜ TÜRÜ ☐ DÜZ ☐ EĞİMLİ ☐ BEŞİK KIRMA ☐ EĞİSİZ ☐ TONUZ KUBBE ☐ KİREMİT ☐ ALATURKA MARŞILYA ☐ KURŞUN ☐ ÇİNGO ☐ BAKIR ☐ TAŞ ☐ TOPRAK ☐ BETON ☐ AHŞAP ☐ DİĞER												
PLAN ÖZELLİKLERİ: KÜLLİYENİN DOĞUSUNDA YANGINDA EVSİZ KALANLAR İÇİN YAPTIRILAN HARİKZEDEGAN APARTMANLARI BUGÜN OTEL OLARAK KULLANILMAKTA DİR. BU BİNALARIN YERİNDE ESKİDEN MEDRESE BULUNUYORDU. MEDRESENİN TEMELİNİN 1760 YILINDA ATILDIĞI, DOKUZ ODASI VE BİR DERŞHANESİNİN OLDUĞU BİLİNMEKTEDİR. 1894 DEPREMİNDE HARAP OLAN YAPI 1911'DE YANMIŞ VE DÖRT DUVAR HALİNE GELMİŞ, DAHA SONRA YERİNE APARTMANLAR YAPTIRILMIŞTIR. MEDRESEDE AYRICA BİR KÜTÜPHANE OLUŞTURULMUŞTUR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ: YAPI YIKILDIĞINDAN YETERLİ BİLGİ ELDE EDİLEMEMİŞTİR. DEVŞİRME MALZEME VAR ☐ YOK ☐ CEPHEYE İLİŞKİN MALZEME AHŞAP ☐ TUĞLA ☐ ÇİNI ☐ METAL ☐ SIVA ☐ BOYA ☐ SUNI TAŞ ☐ TAŞ ☐ SERAMİK ☐ CAM ☐ DİĞER ☐ BEZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME ÖZELLİĞİ KABARİK ROZET, SERVİ AĞACI MOTİFİ												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ: HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMISITIR. BEZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME ÖZELLİĞİ												
TEKNİK DONATI ☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENKSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON												
SAĞLAMLIK DURUMU ☒ HARAP ☐ ORTA ☐ İYİ ÖZGÜNLÜK DURUMU FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☐ AZ DEĞİŞİMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☒ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR ☐												
TESCİL DURUMU ☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ TESCİL TARİHİ: KARAR NO: TESCİL DERECESİ: TARİHİ:												
GOZLEM VE AÇIKLAMALAR: 1894 DEPREMİNDE HARAP OLAN YAPI 1911'DE YANMIŞ VE DÖRT DUVAR HALİNE GELMİŞ, DAHA SONRA YERİNE APARTMANLAR YAPTIRILMIŞTIR. MEDRESEDE AYRICA BİR KÜTÜPHANE OLUŞTURULMUŞTUR. TARİHÇE: SULTAN III. MUSTAFA TARAFINDAN 1174-1177 (1760-1764) YILLARI ARASINDA YAPTIRILAN KÜLLİYE CAMİ, İMARET, ÇARŞI, DÜKKANLAR, ÇEŞMELER, SEBİL, TÜRBE, MEDRESE, HAN VE MUMHANE'DEN OLUŞMAKTADIR. DAHA SONRA KÜLLİYEYE BİR DE MUVAKKİTHANE İLAVE EDİLMİŞTİR. 15 MUHARREM 1178 (15 TEMMUZ 1764) TARİHLİ VAKFIYESİ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARŞIVİNDE 642 NUMARALI DEFTERDE KAYITLIDIR. ADINI LALELİ BABA DENİLEN BİR VELİ TÜRBESİNDEN ALAN KÜLLİYENİN İNŞASINA HASSA BAŞMİMARİ KARA (HACI) AHMED AĞA TARAFINDAN BAŞLANMIŞ VE MEHMET TAHIR AĞA TARAFINDAN TAMAMLANMIŞTIR. 1782'DEKİ YANGINDA KÜLLİYENİN BAZI DÜKKANLARI YANMIŞ, HARAP OLAN CAMİ 1197 (1783) VE 1262 (1846) YILLARINDA TAMİR EDİLMİŞTİR. KÜLLİYE YAPILARINDAN MEDRESE GÜNÜMÜZE ULAŞMAMIŞTIR.												
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI								
BAŞLIÇA KAYNAKLAR: ÇOBANOĞLU, A. V., (2003), "LALELİ KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 27, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, ANKARA, S. 86-89.												
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR		TARİH: 11.12.2021										
KONTROL EDEN: DOÇ. DR. MINE ESMER		TARİH:										

Tablo 2.30 Laleli Külliyesi Medresesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO						
		X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ						
		Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ						
ADRES:		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.						
		KEMALPAŞA MAHALLESİ ORDU CADESİ LALELİ / FATİH				MAHALLE:	KEMALPAŞA					
		ESKİ ADA:				ADA:	913					
		ESKİ PARSEL:				PARSEL:	86					
ANITIN ADI		LALELİ KÜLLİYESİ ÇEŞMESİ		DİĞER ADLARI		SULTAN III. MUSTAFA KÜLLİYESİ						
						GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ						
						ÇEŞME						
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE
	☐ SARAY ☐ KASIR ☐ KONAK / KOĞU ☐ YALI ☐ EV ☐ APARTMAN ☐ MÜSTEMLAT ☐ SIRA EV	☐ CAMİ / MESCİD ☐ KİLİSE ☐ SİNAGOĞU ☐ MANASTIR ☐ TÜRBE ☐ MEZAR ☐ TEBKE ☐ ZAVIYE ☐ MÜVAKKITHANE ☐ NAMAĞZAH ☐ PATRIKHANE ☐ MİNARE ☐ HAZİRE	☐ KERVANSARAY ☐ HAN ☐ ARASTA ☐ BEDESTEN ☐ ÇARŞI ☐ FİRİN ☐ DÖKKAN ☐ HAL BİNASI ☐ DEPO ☐ BÖRÖĞİŞ HANI ☐ BANKA ☐ OTEL	☐ İMALKATHANE ☐ FABRİKA ☐ TERSANE ☐ BELGİBİNDİ ☐ SANAYİ YAPISI ☐ DEPO ☐ ATOLYE ☐ MEZBAHA ☐ GAZİHANE	☐ OKUL ☐ SİYASİ MEKTESİ ☐ MEDRESE ☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE ☐ DOKÜMANTER	☐ MEZGE ☐ SPOR YAPILARI ☐ TİYATRO ☐ SİNEMA ☐ KAHVEHANE ☐ TABAHANE ☐ İMARET	☐ KALE ☐ SUR ☐ KİSİLA ☐ KARAKOL ☐ HAVİŞHANE	☐ HAMA ☐ ÇEŞME ☐ SEBİL ☐ SARNIÇ ☐ AYAZMA ☐ SU KEMERİ ☐ SU TERAZİSİ ☐ MAKSEM ☐ MASLAK ☐ SU BENİ ☐ SU KANALI ☐ KÜLTÜLÜMBA ☐ ŞADIRVANI ☐ SU HAZNESİ	☐ ŞİFAHANE ☐ BİMARHANE ☐ HASTANE ☐ SAĞLIK OCAĞI ☐ DISPANSER	☐ BAKANLIK ☐ ELÇİLİK ☐ HÜKÜMET KONAGI ☐ BELEDİYE BİNASI ☐ İTFAİYE ☐ POSTANE	☐ İSTADYON / FİZİKİ BİNASI ☐ İSKELE ☐ İMAM ☐ KÖPRÜ ☐ DENİZ FENERİ	☐ RİHTIM ☐ KABALTI ☐ SOKAK ☐ MEYDAN ☐ MERGİVEN ☐ SAAT KULESİ ☐ YANGIN KULESİ ☐ DİKLİTAŞ ☐ NİŞANTAŞI ☐ HEYKEL ☐ SOKAK LAMBASI ☐ TABELALEVHA ☐ HAVUZ
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☒ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK						
YAPIM TARİHİ:		1760-1764		1. ONARIM TARİHİ:		1960						
MAL SAHİBİ		KAMU		2. ONARIM TARİHİ:								
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		YAZIT		VAR						
		● VAKIF		YAPIM TARİHİ		ONARIM YAZITI						
		● VAKIF		DERNEK		VAR						
		○ ÖZEL		YAPAN (MİMAR):		KARA (HACI) AHMED AĞA						
		○ ÖZEL		YAPTIRAN:		MEHMET TAHIR AĞA						
		○ ÖZEL		SULTAN III. MUSTAFA								
TAŞIYICI SİSTEM	YIĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA						
	KARKAS	AHŞAP	BETONARME	ÇELİK	DOĞAL							
ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE							
	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR						
		TAŞ	TOPRAK	BETON	AHŞAP	DİĞER						
PLAN ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYEDE ÜÇÜ DEVRİNDEN KALMA, İKİSİ 1804'TE İLAVE EDİLMİŞ BEŞ ÇEŞME MEVCUTTUR. CAMININ GÜNEYDOĞU KÖŞESİNDEKİ DİŞ AVLU KAPISININ İKİ YANINDA BİRER ÇEŞME VARDIR. BUNLAR KÖŞELİ PİLASTİRLERLE SINIRLANAN, ÜSTTEKİ BAROK KIVRIMLI TEPELİKLE SON BULAN ZARIF ÇEŞMELERDİR. AVLU DUVARININ DOĞU YÖNÜNDE DUKKAN DİZİSİ ARASINDA BİR BİRİM SİVRİ KEMERLİ ÇEŞME OLARAK DÜZENLENMİŞTİR. MERMER AYNA TAŞI DİLİMLİ KAŞ KEMERLİ OLUP ORTADA KABARİK ROZET, İKİ YANDA SERVİ AĞACI MOTİFLİDİR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	HAZİRENİN BULUNDUĞU AVLU DUVARI ÜZERİNDE 1219 (1804) YILINDA ADİLŞAH KADIN İÇİN AÇILMIŞ OLAN HACET PENCERESİNİN İKİ YANINDA BAROK DÜZENLEMELİ İNCE UZUN BİRER ÇEŞME BULUNMAKTADIR. DİŞ AVLUDA CAMININ DOĞU YÖNÜNDE XIX. YÜZYIL İÇİNDE BİR SU HAVUZU İNŞA EDİLMİŞ, FAKAT DAHA SONRA YIKILMIŞTIR. DİŞ AVLUNUN BATI YÖNÜNDE BÜYÜK BİR SU HAZNESİ MEVCUTTUR. SU HAZNESİNİN DOĞU CEPHESİNDE BİR SIRA ABDEST MUSLUKLARI BULUNMAKTADIR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.											
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON											
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ☒ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☒ ÖZGÜN ☐ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☒ EVET ☐ HAYIR											
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ ☐ TESCİL TARİHİ: ☐ KARAR NO: ☐ TARİHİ: ☐ KARAR NO: ☐ TESCİL DERECESİ: ☐ TARİHİ:											
GOZLEM VE ACIKLAMALAR:	<p>DİŞ AVLUNUN BATI YÖNÜNDE RAMPALI YOLUN BAŞLANGICINDA KAREYE YAKIN DİKDÖRTGEN PLANLI BİR MUVAKİTHANE BULUNMAKTADIR. YAPI TAŞ SÖVELİ KAPLI VE PENCERELERE SAHIPTIR. BUGÜN ÖNÜNE İLAVE EDİLMİŞ BÖLÜMÜYLE BİRLİKTE MEŞRUTA OLARAK KULLANILMAKTADIR. YAPININ KÜLLİYEYE 1770'Lİ YILLARDA EKLENDİĞİ TAHMİN EDİLMEKTEDİR.</p> <p>TARİHÇE: SULTAN III. MUSTAFA TARAFINDAN 1174-1177 (1760-1764) YILLARI ARASINDA YAPTIRILAN KÜLLİYE CAMI, İMARET, ÇARŞI, DÜKKANLAR, ÇEŞMELER, SEBİL, TÜRBE, MEDRESE, HAN VE MUMHANE DEN OLUŞMAKTADIR. DAHA SONRA KÜLLİYEYE BİR DE MUVAKİTHANE İLAVE EDİLMİŞTİR. 15 MUHARREM 1178 (15 TEMMUZ 1764) TARİHLİ VAKFIYESİ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARŞIVİNDE 642 NUMARALI DEFTERDE KAYITLIDIR. ADINI LALELİ BABA DENİLEN BİR VELİ TÜRBESİNDE ALAN KÜLLİYENİN İNŞASINA HASSA BAŞMİMARİ KARA (HACI) AHMED AĞA TARAFINDAN BAŞLANMIŞ VE MEHMET TAHIR AĞA TARAFINDAN TAMAMLANMIŞTIR. 1782'DEKİ YANGINDA KÜLLİYENİN BAZI DÜKKANLARI YANMIŞ, HARAP OLAN CAMI 1197 (1783) VE 1262 (1846) YILLARINDA TAMİR EDİLMİŞTİR. KÜLLİYE YAPILARINDAN MEDRESE GÜNÜMÜZE ULAŞMAMIŞTIR.</p>											
FOTOĞRAF												
BAŞLICA KAYNAKLAR:	ÇOBANOĞLU, A.V., (2003), "LALELİ KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 27, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, ANKARA, S. 86-89.											
HAZIRLAYAN:	SAADET ÇAKIR		TARİH		11.12.2021							
KONTROL EDEN:	DOÇ. DR. MINE ESMER		TARİH									

Tablo 2.31 Laleli Külliyesi Çeşmesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:		İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:		HALİHAZIR HARİTA NO		FOTO NO						
			X	0:1:25000 HARİTA NO					ÖLÇEĞİ						
		Y	0:1:1000 HARİTA NO			KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ							
		İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.	MAHALLE:	KEMALPAŞA	ADA:	913				
		ADRES:	KEMALPAŞA MAHALLESİ ORDU CADDESİ LALELİ / FATİH				ESKİ ADA:		PARSEL: 28						
						ESKİ PARSEL:									
ANITIN ADI		LALELİ KÜLLİYESİ HANI				DİĞER ADLARI		SİPAHİLER, ÇUKUR ÇEŞME, KATIRCIOĞLU HANI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ					
DÜKKAN															
ANIT TÜRÜ	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE			
	☐ SARAY ☐ KİLİSE ☐ KASIR ☐ KONAK / KOĞK ☐ YALI ☐ EV ☐ APARTMAN ☐ MÜSTEMLAT ☐ SIRA EV	☐ CAMİ / MESCİD ☐ KİLİSE ☐ SINAGOG ☐ MANASTIR ☐ TÜRBE ☐ MEZAR ☐ TEBKE ☐ ZAVIYE ☐ MÜVAKKİTHANE ☐ NAMAZGAH ☐ PATRIKHANE ☐ MİNARE ☐ HAZİRE	☐ KERVANSARAY ☒ HAN ☐ ARASTA ☐ BEDESTEN ☐ ÇARŞI ☐ FİRİN ☐ DÖKÖK ☐ HAL BİNASI ☐ NAMAZGAH ☐ BÖRÖKİŞ HANI ☐ BANKA ☐ OTEL	☐ İMALKATHANE ☐ FABRİKA ☐ TERSANE ☐ DEĞİRMEN ☐ SANAYİ YAPISI ☐ ATOLYE ☐ HAL BİNASI ☐ DEPO ☐ SAĞIRHAN ☐ BÖRÖKİŞ HANI	☐ OKUL ☐ SİYAH MİKTESİ ☐ MEDRESE ☐ DEĞİRMEN ☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE ☐ DOKÜMÜRRA	☐ MEZNE ☐ SPOR YAPILARI ☐ TİYATRO ☐ SİNEMA ☐ KAHVEHANE ☐ TABAHANE ☐ İMARET	☐ KALE ☐ SUR ☐ KİSİLA ☐ KARAKÖL ☐ HAŞİEHANE	☐ SU YAPILARI ☐ SU KEMERİ ☐ SU TERAZİSİ ☐ MAKSİM ☐ MASLAK ☐ SU BENSİ ☐ SU KANALI ☐ KÜLTÜLÜMBA ☐ ŞADIRVANI ☐ SU HAZNESİ	☐ ŞİFAHANE ☐ BİMARHANE ☐ HASTANE ☐ SAĞLIK ÖCAGI ☐ DISPANSER	☐ BAKANLIK ☐ ELÇİLİK ☐ HÜKÜMET KONAĞI ☐ BELEDİYE BİNASI ☐ İTİFAE ☐ POSTANE	☐ İSTASYON / HİZMET BİNASI ☐ İSKELE ☐ İMAM ☐ KÖPRÜ ☐ DENİZ FENERİ	☐ RİHTİM ☐ KABALTI ☐ SOKAK ☐ MEYDAN ☐ MERGİVEN ☐ SAAT KULESİ ☐ YANGIN KULESİ ☐ DİKİLTAŞ ☐ NİŞANTAŞI ☐ HEYKEL ☐ SOKAK LAMBASI ☐ TABELALEVHA ☐ HAVUZ			
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET ☐ MİMARİ ÜSLUP: BAROK													
YAPIM TARİHİ: 1760-1764		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT		VAR		YOK		İLK YAPIM YAZITI		ONARIM YAZITI	
MAL SAHİBİ		KAMU		● VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):		KARA (HACI) AHMED AĞA		MEHMET TAHİR AĞA	
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		● VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:		SULTAN III. MUSTAFA			
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	☐ AHŞAP ☐ DÜZ ☐ HATLILIK	☐ KERPIÇ ☐ DÜZ ☐ HATLILIK	☐ TUĞLA ☐ DÜZ ☐ HATLILIK	☒ TAŞ ☐ DÜZ ☐ HATLILIK	☐ KARMA ☐ DOĞAL	☐ ÖRTÜ TÜRÜ ☐ DÜZ ☐ ÖRTÜ MALZEMESİ	☐ KİREMIT ☐ TAŞ	☐ EĞİMLİ ☐ ALATURKA ☐ MARSİLYA ☐ TOPRAK	☐ BEŞİK KIRMA ☐ KURŞUN ☐ BETON	☐ EĞRİSEL ☐ ÇİNKO ☐ AHŞAP	☒ TONUZ KÜBBE ☐ METAL ☐ BOYA ☐ TAŞ ☐ CAM	☐ BAKIR ☐ DİĞER		
	KARKAS	☐ AHŞAP ☐ BETONARME ☐ ÇELİK	☐ KERPIÇ ☐ DÜZ ☐ HATLILIK	☐ TUĞLA ☐ DÜZ ☐ HATLILIK	☒ TAŞ ☐ DÜZ ☐ HATLILIK	☐ KARMA ☐ DOĞAL	☐ ÖRTÜ TÜRÜ ☐ DÜZ ☐ ÖRTÜ MALZEMESİ	☐ KİREMIT ☐ TAŞ	☐ EĞİMLİ ☐ ALATURKA ☐ MARSİLYA ☐ TOPRAK	☐ BEŞİK KIRMA ☐ KURŞUN ☐ BETON	☐ EĞRİSEL ☐ ÇİNKO ☐ AHŞAP	☐ TONUZ KÜBBE ☐ METAL ☐ BOYA ☐ TAŞ ☐ CAM	☐ BAKIR ☐ DİĞER		
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KÜLLİYENİN KUZeyİNDE YER ALAN HAN TAŞHAN OLARAK TANINMAKLA BERABER BAZI KAYNAKLARDA SİPAHİLER, ÇUKUR ÇEŞME, KATIRCIOĞLU HANI ADLARIYLA DA ZİKREDİLMİŞTİR. CEPHEDE YUVARLAK KEMERLİ KAPI AÇIKLIĞI İLE ÖNCE İNCE UZUN BİR KORIDORA, DAHA SONRA BÜYÜK AVLUYA ULAŞILIR.													
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		FETHİBEY CADDESİ ÜZERİNDE BULUNAN, KESME TAŞ ÖRGÜLÜ CEPHEYE SAHİP HANIN DİĞER CEPHELERİ TAŞ, TUĞLA ALMAŞIK ÖRGÜLÜDÜR. 27X14 M. ÖLÇÜSÜNDEKİ BU BÜYÜK AVLULU BİNANIN ALTINDA ESKİDEN AHİR OLARAK KULLANILAN BODRUM KATI MEVCUTTUR. İKİ KATLI REVAKLI AVLUDA REVAKLAR BEŞİK TONOZ, ODALAR İSE AYNALI TONOZDUR. BATI YÖNÜNDE İKİNCİ AVLULU BÖLÜMLE BUNUN DA GÜNEYİNDE ÜÇÜNCÜ AVLULU BÖLÜM YER ALMIŞTIR. YAPIDAKİ KEMERLER YUVARLAK VE TUĞLADAN, PAYELER KESME TAŞTAN KARE KESİTLİDİR. PENCERELER DİKDÖRTGEN, KAPILAR İSE YUVARLAK KEMERLİ AÇIKLIKLI DİR. HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.													
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.													
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON													
SAĞLAMLIK DURUMU		● HARAP ● ORTA ● İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK		BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ		YENİDEN YAPIM		YAKIN TARİHLİ ONARIM	
TESCİL DURUMU		● TESCİLSİZ ● TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECESE:		TARİHİ:	
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		YAPI BUGÜN ÇARŞI OLARAK KULLANILMAKTA DİR.													
FOTOGRAF		 													
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (2003), "LALELİ KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPİDİSİ, CİLT 27, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, ANKARA, S.86-89.													
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR				TARİH:		11.12.2021							
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER				TARİH:									
															

Tablo 2.32 Laleli Külliyesi Hanı Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO								
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO								
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:								
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.								
		ADRES:			KEMALPAŞA MAHALLESİ ORDU CADDESİ LALELİ / FATİH	ESKİ ADA:	MAHALLE: KEMALPAŞA							
						ESKİ PARSEL:	ADA: 913							
							PARSEL: 1							
ANITIN ADI	LALELİ KÜLLİYESİ İMARETİ			DİĞER ADLARI	SULTAN III. MUSTAFA KÜLLİYESİ	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ	EBU'L VEFA VAKFI							
ANIT ÜRÜNÜ	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİMLATHANE	OKUL	MÖZGE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / RİZMET BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK	
	KASIR	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİBYAN MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUVAR	
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSAHE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	LİMAN	SOKAK	TAK	
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KTİPLİK / KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKÖL	SARINÇ	SAĞLIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER	
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKOLUKURRA	KAHVEHANE	HAŞİSHANE	AYAZMA	DISPANSER	İTFAYE	KÖPRÜ	MERDİVEN	SAAT KULESİ	
	APARTMAN	MEZAR	FİRİN	DEPO		IMARET		SU KEMERİ		POSTANE		SAAT KULESİ		
	MÜSTEMLAT	TEKKE	DÖKÖK	ATOLYE				SU TENAZUSU				YANGIN KULESİ		
	SIRA EV	ZAVIYE	HAL BİNASI	MEZBAHA				MAKSEM				DİKİLTAŞ		
		MÜVAKKITHANE	HAL BİNASI	DEPO				MASLAK				MEZARLIK		
		NAMAZGAH	DEPO	GAZHANE				SU BENİ				MEZARLIK		
	PATRİKHANE	BÖRÖLÜŞ HANI					SU KANALI				MEZARLIK			
	MINARE	BANKA					KÜLTÜRLÜMBA				MEZARLIK			
	HAZİRE	OTEL					ŞADIRVAN				MEZARLIK			
							SU HAZNESİ				MEZARLIK			
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK								
YAPIM TARİHİ: 1760-1764		1.ONARIM TARİHİ: 1960		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐ İLK YAPIM YAZITI								
MAL SAHİBİ		KAMU		☒ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR): KARA (HACI) AHMED AĞA								
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		☒ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK ☐ YAPTIRAN: MEHMET TAHIR AĞA SULTAN III. MUSTAFA								
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK	EĞRİSEL	TONOZ	KUBBE	
	KARKAS	DÜZ	HATLIL	DÜZ	HATLIL	HATLIL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMIT	ALATURKA	MARŞILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR	
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİNİN DIŞ AVLUSUNDAN KUZEBATİ KÖSESİNDE AŞHANE-İMARET YER ALMAKTADIR. KAREYE YAKIN DİKDÖRTGEN PLANLI BİR İÇ AVLUYA SAHİP YAPIDA FIRIN,MUTFAK,YEMEKHANE,KILER VE GÖREVLİLER İÇİN BARINMA MEKANLARI VARDIR. İKİ YANI BİRER KÖŞELİ SÜTUNLA SINIRLANAN KAPİ YUVARLAK KEMERLİ AÇIKLIĞA SAHIPTIR. İÇ AVLU DOĞU VE KUZEBATİ YÖNDE REVAKLIDIR. GÜNEYDE BULUNAN FODLA FIRININA DOĞUDAKİ REVAK İÇİNDE YER ALAN YUVARLAK KEMERLİ KAPİ İLE GEÇİLİR. MEKAN AYNALI TONOZ VE PANDANTİFLERLE GEÇİŞİ SAĞLANAN BİR KUBBE İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. KUBBELİ BİRİM AVLUYA UÇ YUVARLAK KEMERLİ PENCERE İLE AÇILMAKTADIR.							ONARIM YAZITI TARİHİ						
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	GÜNEYDE BULUNAN FODLA FIRININA DOĞUDAKİ REVAK İÇİNDE YER ALAN YUVARLAK KEMERLİ KAPİ İLE GEÇİLİR. MEKAN AYNALI TONOZ VE PANDANTİFLERLE GEÇİŞİ SAĞLANAN BİR KUBBE İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. KUBBELİ BİRİM AVLUYA UÇ YUVARLAK KEMERLİ PENCERE İLE AÇILMAKTADIR.							DEVŞİRME MALZEME	VAR ☐ YOK ☐	AHŞAP	TUĞLA	ÇİNI	METAL	
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	OCAKLARIN ÜSTÜNDE BULUNAN HAMURUN YOĞRULDUĞU YER AYNALI TONOZ ÖRTÜLÜDÜR. FIRININ BİTİŞİNDEKİ MEKANDA MUTFAK YER ALIR. YAPIDA FIRIN,MUTFAK,YEMEKHANE,KILER VE GÖREVLİLER İÇİN BARINMA MEKANLARI VARDIR. İÇ AVLU DOĞU VE KUZEBATİ YÖNDE REVAKLIDIR. MEKAN AYNALI TONOZ VE PANDANTİF GEÇİŞİ SAĞLANAN BİR KUBBE İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. KUBBELİ BİRİM AVLUYA UÇ YUVARLAK KEMERLİ PENCERE İLE AÇILMAKTADIR.							BEZEME	VAR ☐ YOK ☐	CEPHEYE İLİŞKİN MALZEME	SUNİ TAŞ	TAŞ	SERAMİK	DİĞER
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK		☒ SU		☒ KANALİZASYON		☐ DOĞALGAZ	☐ İSİTMA	☐ KALORİFER	☐ SOBA	☐ GELENİSEL	☐ MODERN	☐ YOK	☒ TELEFON
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	☒ AZ DEĞİŞİMİŞ	BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	YENİDEN YAPIM	YAKIN TARİHLİ ONARIM	EVET	☐ HAYIR		
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:	GRUP KARAR TARİHİ:	ÖZGÜN	☒ ÖZGÜN DEĞİL	İŞLEVSİZ	KARAR NO:	TESCİL DERECESİ:	TARİHİ:		
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:				TARİHÇE:										
DİKDÖRTGEN PLANLI MEKAN, ORTADA BİR PİYANIN DÖRT YÖNDE KEMERLERLE BAĞLANMASI İLE BÖLÜMLENMİŞTİR. İKİSİ KUBBELİ, İKİSİ AYNALI TONOZ ÖRTÜLÜ YAPIDA SEKİZGEN KESİTLİ İKİ BAÇA İLE ALTİGEN KESİTLİ İKİ AYDINLIK FENERİ BULUNMAKTADIR. BATIDA YER ALAN DİKDÖRTGEN PLANLI MEKAN YEMEKHANEDİR. KUZEBATİ REVAK İÇİNDE YUVARLAK KEMERLİ KAPİ İLE GEÇİLEN MEKAN TONOZ ÖRTÜLÜDÜR VE AVLUYA İKİ PENCERE İLE AÇILMAKTADIR. KUZEBATİ MEVCUT KÜÇÜK ODA İSE KİLERDİR. BU YÖNDE REVAK İÇİNDE BULUNAN BİR MERDİVENLE ÜST KATTA YER ALAN VE GÖREVLİLER İÇİN AYRILMIŞ OLAN BARINMA BİRİMLERİNE ULAŞILMAKTADIR.				SULTAN III. MUSTAFA TARAFINDAN 1174-1177 (1760-1764) YILLARI ARASINDA YAPTIRILAN KÜLLİYE CAMİ, İMARET, ÇARŞI, DÜKKANLAR, ÇEŞMELER, SEBİL, TÜRBE, MEDRESE, HAN VE MUMHANEDE OLUŞMAKTADIR. DAHA SONRA KÜLLİYEYE BİR DE MUVAKKITHANE İLAVE EDİLMİŞTİR. 15 MUHARREM 1178 (15 TEMMUZ 1764) TARİHLİ VAKFIYESİ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARŞIVİNDE 642 NUMARALI DEFTERDE KAYITLIDIR. ADINI LALELİ BABA DENİLEN BİR VELİ TÜRBEŞİNDEN ALAN KÜLLİYENİN İNŞASINA HASSA BAŞMİMARİ KARA (HACI) AHMED AĞA TARAFINDAN BAŞLANMIŞ VE MEHMET TAHIR AĞA TARAFINDAN TAMAMLANMIŞTIR. 1782'DEKİ YANGINDA KÜLLİYENİN BAZI DÜKKANLARI YANMIŞ, HARAP OLAN CAMİ 1197 (1783) VE 1262 (1846) YILLARINDA TAMİR EDİLMİŞTİR. KÜLLİYE YAPILARINDAN MEDRESE GÜNÜMÜZE ULAŞMAMIŞTIR.										
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI										
BAŞLIÇA KAYNAKLAR:				TARİH										
ÇOBANOĞLU, A. V., (2003), "LALELİ KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPİDİSİ, CİLT 27, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, ANKARA, S. 86-89.				HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR										
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR				TARİH: 11.12.2021										
KONTROL EDEN: DOÇ. DR. MİNE ESMER				TARİH: 11.12.2021										

Tablo 2.33 Laleli Külliyesi İmaretleri Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO:																
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO																
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:																
				İL	İSTANBUL	İLÇE																
				İLÇE	FATİH	KÖY																
				ESKİ MAH.		MAHALLE:																
				ADRES:	KEMALPAŞA MAHALLESİ ORDU CADDESİ LALELİ / FATİH																	
				ESKİ ADA:	913																	
				ESKİ PARSEL:	1																	
ANITIN ADI		LALELİ KÜLLİYESİ SEBİLİ		DİĞER ADLARI		SULTAN III. MUSTAFA KÜLLİYESİ																
						GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ																
						SEBİL																
ANIT	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİMLATHANE	OKUL	MÖZGE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK									
	KASIR	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİYAH MEBTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	KABALTI	DUVAR										
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	ŞİERL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	SOKAK	TAK									
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	BEĞİMİN	KITAPLIĞI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SACLIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	LİMAN	MEYDAN	DİĞER									
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DOKÜMÜRKA	KAHVEHANE	HAVİŞHANE	AYAZMA	SU KEMERİ	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MERDİVEN										
	APARTMAN	MEZAR	TEKKE	DEPO	ATOLYE	TABHANE	İMARET	SU TENAZESİ	SU BENSİ	POSTANE	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ										
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKKAN	MEZBAHA	GADZHANE			MAKSEM	SU KANALI		DENİZ FENERİ											
	SIRA EV	MÜVAKKITHANE	HAL BİNASI	DEPO				MASLAK	SU KANALI													
		NAMAZGAH	DEPO					SU BENSİ	SU KANALI													
		PATRİKHANE	BÖRÖĞİŞ HANI					SU KANALI	KÜLTÜLÜMBA													
		MINARE	BANKA					ŞADIRVANI	SU HAZNESİ													
		HAZİRE	OTEL																			
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK															
	YAPIM TARİHİ: 1760-1764		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT		☒ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:		ONARIM YAZITI TARİHİ:									
	MAL SAHİBİ		KAMU		☒ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):		KARA (HACI) AHMED AĞA		MEHMET TAHİR AĞA									
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		☒ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:		SULTAN III. MUSTAFA												
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE										
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR										
PLAN ÖZELLİKLERİ:	ORDU CADDESİ ÜZERİNDE DİŞ AVLU KAPISI YANINDA YER ALAN SEBİL DİŞA TAŞKIN BEŞ CEPHELİ OLARAK DÜZENLENMİŞTİR. AVLUDAN YUVARLAK KEMERLİ KAPI İLE ÖNCE KARE PLANLI VE AYNALI TONOZ ÖRTÜLÜ BİR ÖN MEKANA, BİR PENCERE İLE HAZİREYE BAKAN BU MEKANDAN DA YİNE YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPI İLE SEBİLE GEÇİLİR.																					
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	DİLİMLİ CEPHELERE SAHİP SEBİL YÖKSEK GÖVDELİ OLUŞUŞU GENİŞ SAÇAKLI BİR KUBBE İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. ALTTA KOŞE Lİ PİLASTERLERLE BÖLÜMLENEN ETEK KISMI ÜSTÜNDE ZARIF ALTI MERMER SÜTUNLA DÜZENLENEN VOLÜTLÜ BAŞLIKLILIK VE C-S KIVIRIMLI KEMERLİ CEPHELER YER ALIR. CEPHELERDEKİ MADENİ ŞEBEKELER ALTI ADET SU VERME AÇIKLIĞINA SAHİP OLUŞUŞU DİKEY AKSLARDA YERLEŞTİRİLEN OVAL KABARALARLA VE BUNLARIN ETRAFINDA TERS DÜZ YERLEŞTİRİLEN BAROK GEÇMELERLE ŞEKİLENMİŞTİR.																					
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.																					
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK		☒ SU		☒ KANALİZASYON		☐ DOĞALGAZ		☐ ISITMA		☐ KALORİFER		☐ SOBA		☐ GELENİSEL		☒ MODERN		☐ YOK		☒ TELEFON	
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		İŞLEVSİZ ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN		☒ AZ DEĞİŞİMİŞ		BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ		☐ YENİDEN YAPIM		YAKIN TARİHLİ ONARIM		☐ EVET ☒ HAYIR			
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL TARİHİ:		TESCİL TARİHİ:		TESCİL TARİHİ:		TESCİL TARİHİ:		TESCİL TARİHİ:			
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		TARİHÇE: SULTAN III. MUSTAFA TARAFINDAN 1174-1177 (1760-1764) YILLARI ARASINDA YAPTIRILAN KÜLLİYE CAMİ, İMARET, ÇARŞI, DÜKKANLAR, ÇEŞMELER, SEBİL, TÜRBE, MEDRESE, HAN VE MUMHANE DEN OLUŞMAKTADIR. DAHA SONRA KÜLLİYEYE BİR DE MUVAKKITHANE İLAVE EDİLMİŞTİR. 15 MUHARREM 1178 (15 TEMMUZ 1764) TARİHLİ VAKFIYESİ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARŞİVİNDE 642 NUMARALI DEFTERDE KAYITLIDIR. ADINI LALELİ BABA DENİLEN BİR VELİ TÜRBE SİNDEN ALAN KÜLLİYENİN İNŞASINA HASSA BAŞMİMARİ KARA (HACI) AHMED AĞA TARAFINDAN BAŞLANMIŞ VE MEHMET TAHİR AĞA TARAFINDAN TAMAMLANMIŞTIR. 1782'DEKİ YANGINDA KÜLLİYENİN BAZI DÜKKANLARI YANMIŞ, HARAP OLAN CAMİ 1197 (1783) VE 1262 (1846) YILLARINDA TAMİR EDİLMİŞTİR. KÜLLİYE YAPILARINDAN MEDRESE GÜNÜMÜZE ULAŞMAMIŞTIR.																				
FOTOGRAF																						
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (2003), "LALELİ KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 27, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, ANKARA, S.86-89.																				
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR																				
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER																				
TARİH:		11.12.2021																				
TARİH:																						

Tablo 2.34 Laleli Külliyesi Sebili Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO									
				X 01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO	ÖLÇEĞİ								
			Y 01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ									
			İL İSTANBUL	İLÇE FATİH	KÖY ESKİ MAH.									
			ADRES: KEMALPAŞA MAHALLESİ ORDU CADDESİ LALELİ / FATİH	ESKİ ADA:	MAHALLE: KEMALPAŞA									
				ESKİ PARSEL:	ADA: 913									
					PARSEL: 1									
ANITIN ADI	LALELİ KÜLLİYESİ TÜRBESİ		DİĞER ADLARI	SULTAN III. MUSTAFA KÜLLİYESİ	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ									
ANIT TÜRBESİ	SARAY	CAMI / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLATHANE	OKUL	MEZSE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / HİZMET BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK	
	KİLİSE	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİYAH MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	KABALTI	DUVAR		
	KASIR	SINAGOG	ARASTA	MEDRESE	TIYATRO	SİNEMA	KISLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	SOKAK	TAK	
	KONAK / KOĞK	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KITAPLIKI KÜTÜPHANE	DİVALUKURRA	KAHVEHANE	KARAKOL	SARINÇ	SALIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	İMAM	MEYDAN	DİĞER
	YALI	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DEPO	ATOLYE	IMAMET	HAŞİSHANE	SU KEMERİ	DISPANSER	İTTİFAE	KOPRUK	SAAT KULESİ	
	EV	MEZAR	PIRİN	DEPO	ATOLYE	MEZBAHA		HAŞİSHANE	SU TENAZUSU		POSTANE	KOPRUK	MERKEZ	
	APARTMAN	TEKKE	DÖKÖK	ATOLYE	MEZBAHA	DEPO		HAŞİSHANE	SU BENSİ			SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÖK	ATOLYE	MEZBAHA	DEPO		HAŞİSHANE	SU KANALI			SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	
	SIRA EV	MÜVAKKITHANE	HAL BİNASI	ATOLYE	MEZBAHA	DEPO		HAŞİSHANE	SU KANALI			SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	
		NAMAZGAH	DEPO	ATOLYE	MEZBAHA	DEPO		HAŞİSHANE	SU KANALI			SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	
	PATRİKHANE	BÖRÖĞİŞ HANI	ATOLYE	MEZBAHA	DEPO		HAŞİSHANE	SU KANALI			SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ		
	MINARE	BANKA	ATOLYE	MEZBAHA	DEPO		HAŞİSHANE	SU KANALI			SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ		
	HAZİRE	OTEL	ATOLYE	MEZBAHA	DEPO		HAŞİSHANE	SU KANALI			SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ		
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP: ☐ BAROK										
YAPIM TARİHİ: 1760-1764		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:										
MAL SAHİBİ		KAMU		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐ İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:										
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		YAPAN (MİMAR): KARA (HACI) AHMED AĞA										
TAŞIYICI SİSTEM		KARMA		YAPTIRAN: MEHMET TAHIR AĞA										
PLAN ÖZELLİKLERİ:		CAMİNİN BATISINDAN AYRI BİR AVLU İÇİNDE BULUNAN TÜRBESİ ONGEN PLANLIDIR. PANDANTİFLERLE GEÇİŞİ SAĞLANAN KUBBE İLE ÖRTÜLÜ YAPININ ONUNDE ÜÇ BİRİMLİ BİR REVAK VARDIR.		SULTAN III. MUSTAFA KÜLLİYESİ										
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		ÜÇ CEPHESİ DİŞA TAŞKIN OLARAK YERLEŞTİRİLEN TÜRBESİ HER CEPHE İKİ SIRA PENCERELİDİR. CADDE YÖNÜNDEKİ ALT SIRA PENCERELER BAŞIK KEMERLİ, DİĞERLERİ DİKDÖRTGEN, ÜST SIRA PENCERELER İSE YUVARLAK KEMERLİ OLARAK DÜZENLENMİŞTİR.		DEVŞİRME MALZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME ÖZELLİĞİ										
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		İÇTE BİR MİHRAP, HER İKİ YANINDA MERMER PANOLAR, KAPININ KARŞISINDA KADEMİ SADET, MİHRABIN KARŞISINDA DOLAP NİŞLERİ BULUNMAKTADIR. DUVAR YÜZLERİ ALT SIRA PENCERELERİN ÜST HİZASINA KADAR ÇİNİLERLE KAPLANMIŞTIR. PENCERELERİN ARASINDA YER ALAN İRİ KİTİBE KUŞAĞI MEKANI DOLANMAKTADIR. YUKARIDA PENCERE ARALARINDAKİ DUVAR YÜZLERİNDE PANDANTİFLER VE KUBBEDE KALEM İŞİ SÜSLEMELER VARDIR.		BEZEME VAR ☐ YOK ☐ BEZEME ÖZELLİĞİ										
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSEL ☐ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON		YAKIN TARİHLİ ONARIM										
SAĞLAMLIK DURUMU		HARAP ☐ ORTA ☐ İYİ ☒ ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM										
TESCİL DURUMU		TESCİLSİZ ☐ TESCİLLİ ☒ TESCİL TARİHİ:		KARAR NO: KARAR TARİHİ: TESCİL DERECE: TARİHİ:										
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		YAKIN ZAMANA KADAR DEVRİN KALEM İŞLERİYLE SÜSLÜ OLAN YAPIDA UYGULANAN RASPA İLE DEVRINE AİT BİTKİSEL KOMPOZİSYONLU ORJİNAL KALE İŞLERİ BİR MİKTAR ORTAYA ÇIKARILMIŞTIR.		TARİHÇE: SULTAN III. MUSTAFA TARAFINDAN 1174-1177 (1760-1764) YILLARI ARASINDA YAPTIRILAN KÜLLİYE CAMİ, İMARET, ÇARŞI, DÜKKANLAR, ÇEŞMELER, SEBİL, TÜRBESİ, MEDRESE, HAN VE MUMHANEDE OLUŞMAKTADIR. DAHA SONRA KÜLLİYEYE BİR DE MUVAKKITHANE İLAVE EDİLMİŞTİR. 15 MUHARREM 1178 (15 TEMMUZ 1764) TARİHLİ VAKFIYESİ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARŞİVİNDE 642 NUMARALI DEFTERDE KAYITLIDIR. ADINI LALELİ BABA DENİLEN BİR VELİ TÜRBESİNDEN ALAN KÜLLİYENİN İNŞASINA HASSA BAŞMİMARİ KARA (HACI) AHMED AĞA TARAFINDAN BAŞLANMIŞ VE MEHMET TAHIR AĞA TARAFINDAN TAMAMLANMIŞTIR. 1782'DEKİ YANGINDA KÜLLİYENİN BAZI DÜKKANLARI YANMIŞ, HARAP OLAN CAMİ 1197 (1783) VE 1262 (1846) YILLARINDA TAMİR EDİLMİŞTİR. KÜLLİYE YAPILARINDAN MEDRESE GÜNÜMÜZE ULAŞMAMIŞTIR.										
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI										
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (2003), "LALELİ KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 27, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, ANKARA, S.86-89.												
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH										
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER		TARİH										
				11.12.2021										

Tablo 2.35 Laleli Külliyesi Türbesi Envanter Fişi

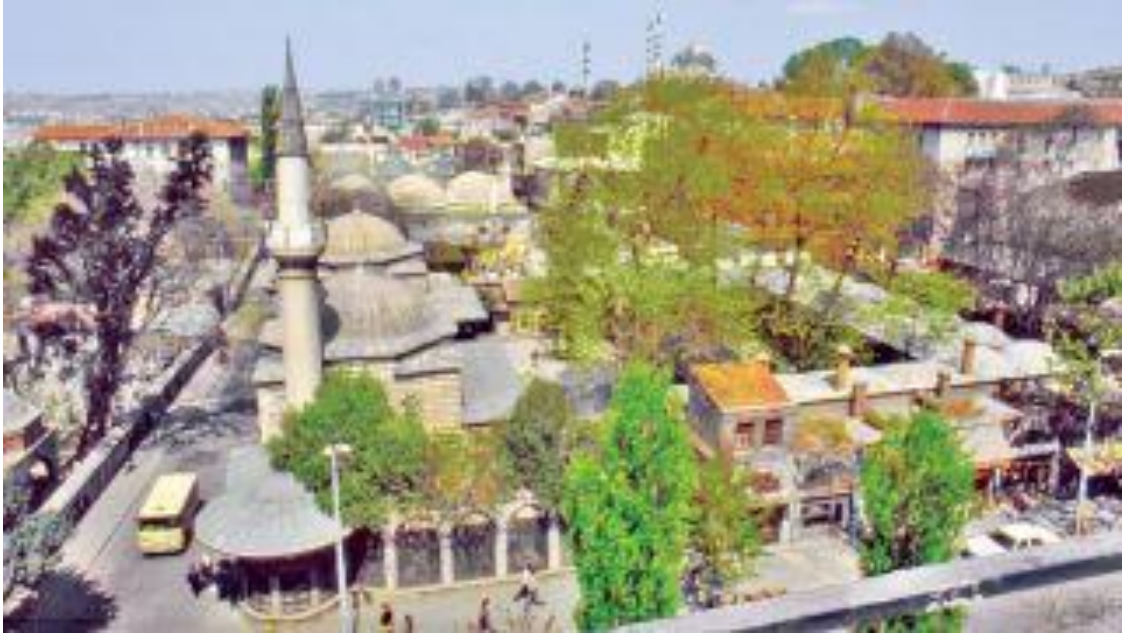
KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO																
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO																
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:																
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.																
		ADRES:	KEMALPAŞA MAHALLESİ ORDU CADDESİ LALELİ / FATİH			MAHALLE:	KEMALPAŞA															
					ESKİ ADA:	ADA:																
					ESKİ PARSEL:	PARSEL:																
ANITIN ADI		LALELİ KÜLLİYESİ MUMHANESİ		DİĞER ADLARI		SULTAN 3. MUSTAFA KÜLLİYESİ																
						GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ																
						DÜKKAN																
ANIT ÜRÜNÜ	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİETHANE	OKUL	MÖZGE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK									
	KASIR	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİYASİ MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUVAR									
	KONAK / KOĞK	SİNAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	LİMAN	SOKAK	TAK									
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KTİP/İKİ KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SALIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MEYDAN	● DİĞER									
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKOLUKURRA	KAHVEHANE	TABHANE	AYAZMA	SU KEMERİ	İTFAİYE	KÖPRÜ	MERDIVEN	SAAT KULESİ									
	APARTMAN	MİZAR	TEKKE	DEPO		İMARET		SU TERAZİSİ	SU BİNGİ	POSTANE	SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	DİKİLTAŞ									
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÜK	ATOLYE				MAKSEM	SU KANALI		SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	DİKİLTAŞ									
	SIRA EV	MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI	MEZBAHA				MASLAK	SU BİNGİ		SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	DİKİLTAŞ									
		NAMAZGAH	DEPO	SADHANE				SU KANALI	SU TERAZİSİ		SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	DİKİLTAŞ									
		PATRİKHANE	BÖRÜK HANI					KÜLTÜLÜMBA	SU TERAZİSİ		SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	DİKİLTAŞ									
		MINARE	BANKA					SADIRVANI	SU TERAZİSİ		SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	DİKİLTAŞ									
		HAZİRE	OTEL					SU HAZNESİ			SAAT KULESİ	YANGIN KULESİ	DİKİLTAŞ									
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK															
	YAPIM TARİHİ: 1760-1764		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT		VAR		YOK		İLK YAPIM YAZITI									
	MAL SAHİBİ		KAMU		☒ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):		KARA (HACI) AHMED AĞA		ONARIM YAZITI									
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		☒ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:		MEHMET TAHIR AĞA		SULTAN III. MUSTAFA										
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE										
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR										
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİNİN KUZeyİNDE DİŞ AVLU DUVARINA BİTİŞİK OLARAK YER ALAN BİR YAPI ÖNDE AÇIK AVLU İLE ARKADA AYNALI TONOZLA ÖRTÜLÜ KAPALI TONOZLU MEKAN ÖNÜNDEKİ AVLU DİŞİNDE YANDAN YUVARLAK KEMERLİ PENCERE İLE DE CAMİNİN DİŞ AVLUSUNA AÇILMAKTADIR.																					
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	MUMHANE OLARAK TANINAN BU YAPı, ÖNDE AÇIK AVLU İLE ARKADA AYNALI TONOZ ÖRTÜLÜ KAPALI BİR MEKANDAN OLUŞMAKTADIR. TONOZLU MEKAN ÖNÜNDEKİ AVLU DİŞİNDE YANDAN YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPI VE ÜÇ YUVARLAK KEMERLİ PENCERE İLE DE CAMİNİN DİŞ AVLUSUNA AÇILMAKTADIR.																					
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.																					
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK		☒ SU		☒ KANALİZASYON		☐ DOĞALGAZ		☐ İSITMA		☐ KALORİFER		☐ SOBA		☐ GELENİSEL		☒ MODERN		☐ YOK		☒ TELEFON	
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP		☐ ORTA		☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN		☒ AZ DEĞİŞİMİŞ		BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ		☐ YENİDEN YAPIM		YAKIN TARİHLİ ONARIM	
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ		☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECESELİ:		TARİHİ:		EVET		☐ HAYIR			
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		LALELİ CAMİ VE KÜLLİYESİ BATIDAN GELEN BAROK ÜSLUBUNUN HÂKİMİYETİNDE KENDİNDEN ÖNCE YAPILAN NURUOSMANİYE CAMİ'NİN AKSİNE KLASİK TÜRK MİMARISINDAN BAZI ESASLARIN VE İZLERİN YAŞATILDIĞI BİR ESER OLARAK TÜRK SANAT TARİHİNDE ÖNEMLİ BİR YERE SAHİPTİR.																				
FOTOGRAF		 																				
FOTOGRAF																						
TARİHÇE:		SULTAN III. MUSTAFA TARAFINDAN 1174-1177 (1760-1764) YILLARI ARASINDA YAPTIRILAN KÜLLİYE CAMİ, İMARET, ÇARŞI, DÜKKANLAR, ÇEŞMELER, SEBİL, TÜRBE, MEDRESE, HAN VE MUMHANEYEN OLUŞMAKTADIR. DAHA SONRA KÜLLİYEYE BİR DE MUVAKİTHANE İLÂVE EDİLMİŞTİR. 15 MUHARREM 1178 (15 TEMMUZ 1764) TARİHLİ VAKFIYESİ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARŞIVİNDE 642 NUMARALI DEFTERDE KAYITLIDIR. ADINI LALELİ BABA DENİLEN BİR VELİ TÜRBE SİNDEN ALAN KÜLLİYİNİN İNŞASINA HASSA BAŞMİMARİ KARA (HACI) AHMED AĞA TARAFINDAN BAŞLANMIŞ VE MEHMET TAHIR AĞA TARAFINDAN TAMAMLANMIŞTIR. 1782'DEKİ YANGINDA KÜLLİYİNİN BAZI DÜKKANLARI YANMIŞ, HARAP OLAN CAMİ 1197 (1783) VE 1262 (1846) YILLARINDA TAMİR EDİLMİŞTİR. KÜLLİYE YAPILARINDAN MEDRESE GÜNÜMÜZE ULAŞMAMIŞTIR.																				
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (2003), "LALELİ KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 27, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, ANKARA, S.86-89.																				
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR																				
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER																				
TARİH		11.12.2021																				
TARİH																						

Tablo 2.36 Laleli Külliyesi Mumhanesi Envanter Fişi

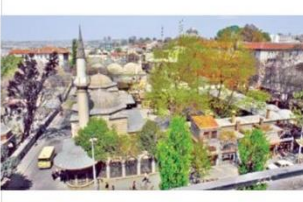
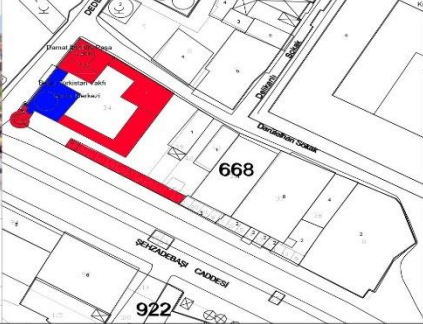
2.8. DAMAT İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ

Külliye Fatih Şehzadebaşı'nda inşa edilmiştir. Külliye birimleri cami, sebil, medrese, kütüphane, çeşme ve çarşıdan oluşmaktadır. Bu külliye Nevşehirli Damat İbrahim Paşa (1718-1730) tarafından 1719-1720 senesinde inşa edilmiştir (Eyice, 1993; s.445-447). Kitabede burasının aynı zamanda medrese olarak kullanılması için yapıldığı da yazmaktadır. Sebil üzerinde bulunan tarihte 1728-1729 senesi yazmaktadır. Buradan da anlaşıldığı üzere külliyenin yapımı uzun bir süre almıştır (Eyice, 1993; s.445-447).

Cami, medrese ve şadırvan bakımsız kaldığı için 1959-1960 senelerinde Vakıflar İdaresi tarafından restorasyonu yapılmıştır. Restorasyonu sırasında revakların araları camekanlarla kapatılarak, bazı müesseselere tahsis edilmiştir (Eyice, 1993; s.445-447).

Şekil 2.8 Şehzadebaşı'ndaki Damad İbrahim Paşa Külliyesi- Fatih/İstanbul

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO							
				X 01:25000 HARITA NO	HALİHAZIR HARITA NO	ÖLÇEĞİ						
			Y 01:1000 HARITA NO	KADASTRAL HARITA NO:	ÖLÇEĞİ							
			İL İSTANBUL	İLÇE FATİH	KÖY ESKİ MAH.							
			ADRES: MOLLOHÜSREV MAHALLESİ TAŞ TEKNELER SOKAK NO:3 / FATİH	ESKİ ADA:	MAHALLE: MOLLAHÜSREV							
				ESKİ PARSEL:	ADA: 668							
					PARSEL: 34							
ANITIN ADI		DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ CAMİSİ		DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
					CAMİİ							
ANIT TÜRÜ	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE
	☐ SARAY ☐ KASIR ☐ KONAK / KOĞK ☐ YALI ☐ EV ☐ APARTMAN ☐ MÜSTEMLAT ☐ SIRA EV	☒ CAM / MESCİD ☐ KİLİSE ☐ SINAGOG ☐ MANASTIR ☐ TÜRBE ☐ MEZAR ☐ TBKİZE ☐ ZAVIYE ☐ MÜVAKKITHANE ☐ NAMAĞSAH ☐ PATRIKHANE ☐ MİNARE ☐ HAZİRE	☐ KERVANSARAY ☐ HANI ☐ ARASTA ☐ BEDESTEN ☐ ÇARŞI ☐ FİRİN ☐ DÖKÖKAN ☐ HAL BİNASI ☐ DEPO ☐ BÖRÖĞİS HANI ☐ BANKA ☐ OTEL	☐ İMALATHANE ☐ FABRİKA ☐ TERSENE ☐ DEĞİRMEN ☐ SANAYİ YAPISI ☐ DEPO ☐ ATÖLYE ☐ MEZBAHA ☐ GAZİHANE	☐ OKUL ☐ SİYAH MİKTESİ ☐ MEDRESE ☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE ☐ DİKOLUKURRA	☐ MEZNE ☐ SPOR YAPILARI ☐ TİYATRO ☐ SİNEMA ☐ KAHVEHANE ☐ TABAHANE ☐ İMARET	☐ KALE ☐ SÜR ☐ KİŞLA ☐ KARAKOL ☐ HAVİŞHANE	☐ HAMAİ ☐ ÇEŞME ☐ SEBİL ☐ SARNIÇ ☐ AYAZMA ☐ SU KEMERİ ☐ SU TERAZİSİ ☐ MAKSEM ☐ MASLAK ☐ SU BENİĞİ ☐ SU KANALI ☐ KÜLTÜLÜLUMBA ☐ ŞADIRVAN ☐ SU HAZNESİ	☐ ŞİFHAHNE ☐ İBRAFİHANE ☐ HASTANE ☐ SAĞLIK OCAĞI ☐ DISPANSER	☐ BAKANLIK ☐ ELÇİLİK ☐ HOKMET KONAĞI ☐ BELEDİYE BİNASI ☐ İTFAİYE ☐ POSTANE	☐ İSTASYON / HİZMET BİNASI ☐ İSKELE ☐ LİMAN ☐ KÖPRÜ ☐ DENİZ FENERİ	☐ RİHTIM ☐ KABALTI ☐ SOKAK ☐ MEYDAN ☐ MERGİVEN ☐ SAAT KULESİ ☐ YANGIN KULESİ ☐ DİKLİTAŞ ☐ NİŞANTAŞI ☐ HEYKEL ☐ SOKAK LAMBASI ☐ TABELALEVHA ☐ HAVUZ
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP: BAROK								
YAPIM TARİHİ: 1718-1720		1. ONARIM TARİHİ: 1959-1960		2. ONARIM TARİHİ:								
MAL SAHİBİ		KAMU		VAKIF								
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF								
TAŞIYICI SİSTEM	YIĞMA	☐ AHŞAP ☐ DÜZ HATLILIK ☐ DÜZ HATLILIK ☐ DÜZ HATLILIK ☐ DÜZ HATLILIK	☐ TUĞLA ☐ TAŞ ☐ TAŞ	☐ KARMA ☐ DOĞAL	☐ ÖRTÜ TÜRÜ ☐ DÜZ ☐ EĞİMLİ ☐ BEŞİK KIRMA ☐ EĞRİSEL ☐ TONUZ KÜBBE ☒ BAKIR							
	KARKAS	☐ AHŞAP ☐ BETONARME ☐ ÇELİK	☐ DOĞAL	☐ ÖRTÜ MALZEMESİ ☐ KİREMIT ☐ TAŞ	☐ ALATURKA MARSILYA ☐ KURŞUN ☐ ÇİNKO ☐ AHŞAP ☐ DİĞER							
PLAN ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYE DİKDÖRTGEN ŞEKLİNDE BİR ALAN İÇİNDE KURULMUŞ OLUŞ İKİ CADDENİN BİRLEŞTİĞİ KOŞESİNDE BİR SEBİL VE YANINDA ÇEŞME BULUNUR. BUNUN ARKASINDA İSE CAMİ YER ALMAKTADIR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	CAMİNİN KİBLE DUVARI VE YAN CEPHESİ ÖNÜNDE HER BİRİ AYNALI TONOZLU YEDİ BÖLÜMLÜ İKİ REVAK VARDIR. TAŞ VE TUĞLA DİZİLERİ HALİNDE KARMA MALZEME İLE YAPILAN CAMİ KARE BİÇİMİNDEDİR VE ÜSTÜNÜ YAKLAŞIK 10M. ÇAPINDA BİR KÜBBE ÖRTER. KÜBBEYE GEÇİŞ DİLİMLİ. ALTILARI MUKARNAŞLI KOŞE TROMPLARI İLE SAĞLANMIŞTIR. CAMİ SADE VE ZARIF BİÇİMDE TEZYİN EDİLMİŞTİR. DIŞ REVAK SÜTÜN BAŞLIKLARI BAKLAVALI TİPTEDİR. REVAK AYNALI TONOZLARI KALEM İŞİ NAKIŞLARLA BEZENİLMİŞTİR. KAPININ SÖVELERİ DE KABARTMALARLA SÜSLEDİR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	İÇERİDE TROMPLAR, PENCERE ALINLIKLARI, MİHRABIN ETRAFI VE KÜBBE SON TAMİRDE TAZELENEN KALEM İŞİ NAKIŞLARLA BEZENİLMİŞTİR.											
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENKESİL ☐ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON											
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ☐ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☒ HAYIR											
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ TESCİL TARİHİ: KARAR NO: TESCİL DERECESİ: TARİHİ:											
GOZLEM VE ACIKLAMALAR:	UZUN YILLAR ÇOK PERİŞAN HALDE KALAN CAMİ, ŞADIRVAN VE MEDRESE, 1959-1960 YILLARINDA VAKIFLAR İDARESİ TARAFINDAN RESTORE EDİLDİKTEN SONRA BAZI MÜESSESELERE TAHSİS EDİLMİŞ, BU SIRADA REVAKLARIN ARALARI DA CAMEKANLARLA KAPATILMIŞTIR.											
FOTOĞRAF	 											
BAŞLICA KAYNAKLAR:	EYİCE,S., (1993); "DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 8, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 445-447. KUBAN, D., (1994); "DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 2, İSTANBUL, S. 547-549.											
HAZIRLAYAN:	SAADET ÇAKIR		TARİH	12.12.2021								
KONTROL EDEN:	DOÇ. DR. MINE ESMER		TARİH									

Tablo 2.37 Damat İbrahim Paşa Külliyesi Camisi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO							
		X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ							
		Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ							
ADRES:		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.							
		MOLLOHÜSREV MAHALLESİ TAŞ TEKNELER SOKAK NO:3 / FATİH			ESKİ ADA:	MAHALLE: MOLLAHÜSREV							
					ESKİ PARSEL:	PARSEL: 24-25-26-27-28-29-30-31-32-33							
ANITIN ADI		DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ ÇARŞISI		DİĞER ADLARI		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVI							
ANITIN ADI		DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ ÇARŞISI		DİĞER ADLARI		DÜKKAN							
ANIT ÜRÜNÜ	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİETHANE	OKUL	MEZDE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK
	KASIR	KİLİSE	HANI	FABRİKA	SİYAHİ MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	ÇEŞME	BİNAHANE	ELÇİLİK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSENE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SAGLIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	İMAM	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKOLUKURRA	KAHVEHANE	HAVİSHANE	AYAZMA	DISPANSER	İTTİFAE	KÖPRÜ	MERKEZ	MEYDAN
	APARTMAN	MEZAR	TEKKE	DEPO	ATOLYE	İMARET		SU KEMERİ		POSTANE	DENİZ FENERİ	SAAT KULESİ	MEYDAN
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÖK					SU TERAZİSİ				YANGIN KULESİ	DİĞER
	SIRA EV	MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI					MAKSEM				DİĞER	DİĞER
		NAMAZGAH	DEPO					MASLAK				SAAT KULESİ	DİĞER
		PATRİKHANE	BÖRÖĞİ HANI					SU KANALI				YANGIN KULESİ	DİĞER
		MINARE	BANKA					KÜLTÜRLÜMBA				DİĞER	DİĞER
		HAZİRE	OTEL					ŞADIRVANI				SAAT KULESİ	DİĞER
								SU HAZNESİ				YANGIN KULESİ	DİĞER
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK						
	YAPIM TARİHİ: 1719-1720		1.ONARIM TARİHİ: 1959-1960		2.ONARIM TARİHİ: 2014		YAZIT ☒ VAR ☐ YOK ☐ İLK YAPIM YAZITI						
MAL SAHİBİ		KAMU		VAKIF		DERNEK							
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF		DERNEK							
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞİMA		KARMA		ÖRTÜ TÜRÜ							
		AHŞAP		KARMA		ÖRTÜ MALZEMESİ							
		KARKAS		DOĞAL		KİREMİT							
		AHŞAP		BETONARME		ALATURKA							
		BETONARME		ÇELİK		MARSILYA							
		ÇELİK		DOĞAL		KURŞUN							
		DOĞAL		KARMA		ÇİNKO							
		KARMA		DOĞAL		BAKIR							
		DOĞAL		KARMA		DİĞER							
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KÜLLİYEYE GELİR SAĞLAMAK İÇİN ŞEHZADEBAŞI CADDESİ ÜZERİNDE KARŞILIKLI OLARAK İKİ SIRA HALİNDE İNŞA EDİLEN BU DÜKKANLARDAN MEDRESEYE BİTİŞİK OLANLAR OTUZ YEDİ, KARŞI SIRADA VE YENİÇERİLERİN ESKİ ODALAR DENİLEN KİŞLASINA KOMŞU OLANLAR İSE KIRK BEŞ TANEDİR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		CADDENİN TRAMVAY HATLARI GEÇİRLİRKEN MEDRESEYE BİTİŞİK DÜKKANLARIN ÖNLERİNDEKİ BU KEMER VE SÖTUNLAR DA KALDIRILMIŞTIR. BUGÜN MİMARİLERİ ÇOK BOZULMUŞ BİR HALDE BU TONOZLU DÜKKANLARIN BİR KISMI MEVCUTTUR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		BUGÜN MİMARİLERİ ÇOK BOZULMUŞ BİR HALDE BU TONOZLU DÜKKANLARIN BİR KISMI MEVCUTTUR. ARAYA BİR ÇİRKİNLİK ABİDESİ GİBİ SOKUŞTURULMUŞ OLAN ESKİ SİNEMA, ŞİMDİKİ İŞ HANLARI DA KÜLLİYENİN BÜTÜNÜĞÜNÜ BOZAN BİR UNSURDUR. YILLAR ÖNCE ALINAN, DİREKLERARASINI HİÇ OLMAZSA BU TARAFININ İHYA EDİLMESİ YOLUNDAKİ ANITLAR YÜKSEK KURULU KARARI DA UYGULANMAMIŞTIR.											
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☒ GELENİKSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON											
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ ☐ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☐ AZ DEĞİŞİMİŞ ☒ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☐ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☒ HAYIR											
TESCİL DURUMU		☒ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ ☐ TESCİL TARİHİ: ☐ KARAR NO: ☐ KARAR TARİHİ: ☐ İŞLEVSİZ ☐ KARAR NO: ☐ TESCİL DERECESİ: ☐ TARİHİ: ☐											
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		TARİHİ BİR ESERİN VARLIĞINI HİÇE SAYARAK YAPILAN YANLIŞ BİR SOKAK DÜZENLEMESİ YÜZÜNDEN ÇEŞMENİN AYNA TAŞI VE SEBİLLİN ETEĞİ YOLA GÖMÜLMÜŞTÜR.											
TARİHÇE:		ŞEHİRİN MERKEZİNDE BEYAZIT İLE ŞEHZADEBAŞI'NI BAĞLAYAN ŞEHZADEBAŞI CADDESİYLE BUNU DİKİNE KESEN DEDEEFENDİ CADDESİNİN BİRLEŞTİĞİ KOŞEDE İNŞA EDİLEN CAMİ, MEDRESE, ÇEŞME, SEBİL, KÜTÜPHANE VE ÇARŞIDAN MEYDANA GELEN KÜLLİYE, İKİ TARAFINDAN BU CADDELERE SINIR OLDUĞU GİBİ ÖZÜNDEKİ ANA CADDE BOYUNCA DA KARŞILIKLI DÜKKANLARI SIRA ANIYOR. BUNLARIN ÖNLERİNDE YAKIN TARİHLERE GELİNCE KADIR SÖTUNLARA OTURAN KEMERLER OLDUĞUNDAN BURASI DİREKLERARASI ADIYLA TANINMAKTAYDI. KÜLLİYE AIT YAPILAR, SULTAN İL AHMED'İN SADRAZAMI NEVŞEHİRLİ DAMAD İBRAHİM PAŞA TARAFINDAN 1718'DEN 1730'A KADAR SÜREN SADARETİ SİRASINDA YAPTIRILMIŞTIR. CAMİNİN KAPISI ÜSTÜNDEKİ KİTABE BURASININ AYNI ZAMANDA MEDRESE (DARULHADİS) OLDUĞUNA İTİFAPLARAK 1132 (1719-20) YILINDA İNŞA EDİLMİŞ OLDUĞUNU GÖSTERİR. ŞAİR NEDİM'İN ÖYÜNÜNDE İBRAHİM PAŞA SEBİLİN YAZILMIŞ ALTI BEYTLİK TARİHTE DE 1132 YILI VERİLMİŞTİR. İBRAHİM PAŞANIN KÜLLİYE KOMSUSU OLARAK YAPTIRDIĞI ÇARŞININ ON İKİ BEYTLİK TARİHİNİN, "NEDİM" BOYLE TAHRİR EYLEDİ TARİH İTİMAMIN / YAPAN BU ÇARŞIYU CUD İBRAHİM PAŞA'DIR" SEKİNDEKİ SON BEYTİ 1141 (1728-29) TARİHİNİ GÖSTERİR. BÖYLECE KÜLLİYENİN TAMAMLANMASININ UZUN SÜRDÜĞÜ ANLAŞILIR.											
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI									
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİCE,S., (1993);"DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ";İSLAM ANSİKLOPEDİSİ,CILT8,TÜRKİYE DİYANET VAKFI,İSTANBUL,S.445-447.											
		KUBAN,D., (1994);"DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ";DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ,CILT2,İSTANBUL,S.547-549.											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		12.12.2021							
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH									

Tablo 2.38 Damat İbrahim Paşa Külliyesi Çarşısı Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO							
		X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ							
		Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ							
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.							
		ADRES:	MOLLOHÜSREV MAHALLESİ TAŞ TEKNELER SOKAK NO:3 / FATİH			MAHALLE:							
					ESKİ ADA:	MOLLAHÜSREV							
					ESKİ PARSEL:	ADA: 668							
						PARSEL: 34							
ANITIN ADI		DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ KÜTÜPHANESİ				DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVI	DOĞU TÜRKİSTAN VAKFI KÜLTÜR MERKEZİ					
ANIT ÜRÜNÜ	SARAY	CAMI / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİTARİ	OKUL	MEZGE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	RIHTIM	MEZARLIK
	KASIR	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİYAHİ MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	CEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSENE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SALIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	İMAM	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DARÜLHİSAP	KAHVEHANE	HAVİSHANE	AYAZMA	DISPANSER	İTTİFAE	KÖPRÜ	MERKEZ	
	APARTMAN	MEZAR	FIRIN	DEFO		İMARET		SU KEMERİ		POSTANE	DENİZ FENERİ	SAAT KULESİ	
	MÜSTEMLAT	TEKKE	DÖKÖK	ATOLYE				SU TENAZESİ				YANGIN KULESİ	
	SIRA EV	ZAVIYE	HAL BİNASI	GAZİNE				MAKSEM				DİKLİTAŞ	
		MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI	GAZİNE				MASLAK				ŞİŞANTAŞI	
		NAMAZGAH	DEFO					SU BENGİ				HEYKEL	
	PATRİKHANE	BÖRÖĞİ HANI					SU KANALI				SOKAK LAMBASI		
	MINARE	BANKA					KÜLTÜLÜMBA				TABELALEVHA		
	HAZİRE	OTEL					ŞADIRVANI				HAVUZ		
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK							
YAPIM TARİHİ: 1719-1720		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK ☐		İLK YAPIM YAZITI		ONARIM YAZITI		TARİHİ:	
MAL SAHİBİ		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):			
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:		NEVŞEHİRLİ DAMAD İBRAHİM PAŞA	
TAŞIYICI SİSTEM	YIĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE	
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMIT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR	
PLAN ÖZELLİKLERİ:		KÜTÜPHANE, GİRİŞİN SOL TARAFINDA VE CAMİYE NAZARAN SİMETRİK DURUMDA, TAMAMEN ONUN EŞİ VE HER BAKIMINDAN BENZERİDİR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		İKİ CEPHESİNİN ÖNÜNDE, SÜTUNLARA OTURAN KEMERLERE DAYANAN AYNALI TONOZLU REVAKLAR UZANIR. KARE BİÇİMLİ ANA MEKAN İSE CAMİ GİBİ AYNI BÜYÜKLÜKTE BİR KUBBE İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		ANA GİRİŞİN SAĞINDA VE SOLUNDA YER ALAN CAMİ VE KÜTÜPHANENİN ÖNLERİNDE GENİŞ BİR AVLU YER ALIR. BUNUN ORTASINDAKİ MERMER HAVUZLU ŞADIRVAN SON YILLARDA TAMİR GÖRMÜŞ OLMAKLA BERABER HAVUZ KİSİMİNİN DİŞ YÜZLERİNDEKİ KABARTMA SÜSLEMELER ESKİDİR.											
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK		☒ SU		☐ KANALİZASYON		☐ DOĞALGAZ		☐ ISITMA		☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON	
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN		AZ DEĞİŞİMLİ		BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		KARAR TARİHİ:		TESCİL DERECESİ:		TARİHİ:	
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		DEĞERLİ YAZMALARDA MEYDANA GELEN KİTAPLAR SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİNE TAŞINDIĞINDAN YAKIN BİR GEÇMİŞTE BOŞALAN KÜTÜPHANE BİNASI BAŞKA İŞLERE TAHSİS EDİLMİŞTİR.											
FOTOGRAF		FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI							
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİÇE,S., (1993):"DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ";İSLAM ANSİKLOPEDİSİ,CİLT8,TÜRKİYE DİYANET VAKFI,İSTANBUL,S.445-447. KUBAN,D., (1994):"DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ";DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ,CİLT2,İSTANBUL,S.547-549.											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		12.12.2021							
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH									

Tablo 2.39 Damat İbrahim Paşa Külliyesi Kütüphanesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO							
				X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO							
				Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:							
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.							
		ADRES:	MOLLOHÜSREV MAHALLESİ TAŞ TEKNELER SOKAK NO:3 / FATİH			MAHALLE:							
					ESKİ ADA:	MOLLAHÜSREV							
					ESKİ PARSEL:	ADA: 668							
						PARSEL: 34							
ANITIN ADI	DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ MEDRESESİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ	SIYASAL VAKFI							
ANIT ÜRÜNÜ	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİTARİ	OKUL	MEZDE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / RİZELİ BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK
	KASIR	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİYASİ MEKTİBİ	SPOR YAPILARI	SUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSTASYON / RİZELİ BİNASI	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SEBİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	KİLEBİZİN	KITAPLIĞI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SALIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	İMAM	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKRALUKURRA	KAHVEHANE	HAVİSHANE	SU KEMERİ	DISPANSER	İTTİFAE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
	APARTMAN	MEZAR	FIRIN	DEPO	ATOLYE	TABHANE	İMARET	SU TENAZESİ	POSTANE	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÜK	DEPO	ATOLYE	İMARET	İMARET	MAKSEM	POSTANE	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
	SIRA EV	MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI	DEPO	ATOLYE	İMARET	İMARET	MASLAK	POSTANE	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
		NAMAZGAH	HAL BİNASI	DEPO	ATOLYE	İMARET	İMARET	SU BENİ	POSTANE	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
		PATRIKHANE	BÖRÜK HANI	DEPO	ATOLYE	İMARET	İMARET	SU KANALI	POSTANE	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER
	MINARE	BANKA	DEPO	ATOLYE	İMARET	İMARET	KÜLTÜTLÜMBA	POSTANE	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER	
	HAZİRE	OTEL	DEPO	ATOLYE	İMARET	İMARET	ŞADIRVANI	POSTANE	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER	
			DEPO	ATOLYE	İMARET	İMARET	SU HAZNESİ	POSTANE	POSTANE	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER	
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK							
YAPIM TARİHİ: 1719-1720		1.ONARIM TARİHİ: 1959-1960 2.ONARIM TARİHİ: 2014		YAZIT		☐ VAR ☐ YOK							
MAL SAHİBİ		KAMU		VAKIF		☐ ÖZEL ☐ DERNEK ☐ YAPAN (MİMAR):							
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF		☐ ÖZEL ☐ DERNEK ☐ YAPTIRAN: NEVŞEHİRLİ DAMAD İBRAHİM PAŞA							
TAŞIYICI SİSTEM	YIĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA							
	KARKAS	AHŞAP	BETONARME	ÇELİK	DOĞAL	MALZEMESİ							
PLAN ÖZELLİKLERİ:	MEDRESENİN ÜÇ MUHDES BARAKA İLE ON YEDİ ODASI OLUP BUNLAR HER NE KADAR TOPRAK SEVİYESİNDE İSE DE İYİ YAPILDIKILARI, AYRICA ARKA PENCERELERİ BULUNDUĞU İÇİN AZ RUTUBETLİ VE TATMINKAR BİR DURUMDADIRLAR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	AVLUYU İKİ TARAFTAN MEDRESE REVAKLARI İLE ARKALARINDAKİ ODALAR ÇEVİRİR. REVAKLAR GİBİ HÜCRELER DE KUBBELİDİR. ON ÜÇ KUBBELİ ODADAN SEBİLİN SİRASINDA SOL ÜÇ TANESİ DİK DÖRTGEN PLANLI VE ÜSTLERİ AYNALI TONOZLARLA ÖRTÜLÜDÜR. MEDRESENİN SOL KOŞESİNDEKİ DAR BİR KORİDORUN SONUNDA İSE ÜÇ HELA BULUNMAKTADIR.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	HAVALANDIRMA VE GÜNEŞTEN İSTİFDE ETME BAKIMINDAN DA İYİ OLAN BU ODALAR İKİŞER KİŞİ İKAMET EDEBİLİR GENİŞLİKTEDİR. MEDRESE, BAZI UFUK İSLAHAT İLE YİRMI BEŞ KİŞİNİN OTURACAĞI BİR HALE GETİRİLEBİLİR.												
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK		☒ SU	☐ KANALİZASYON	☐ DOĞALGAZ	☐ ISITMA							
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU	FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	☒ AZ DEĞİŞİMİŞ							
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:	KARAR NO:	TESCİL DERECESİ:	TARİHİ:							
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		ON ÜÇ ODASI BULUNAN MEDRESE DOĞU TÜRKİSTAN VAKFINA TAHSİS EDİLMİŞTİR.											
FOTOGRAF		FOTOGRAF											
BAŞLICA KAYNAKLAR:		TARİHÇE:											
EYİCE,S., (1993);"DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ";İSLAM ANSİKLOPEDİSİ,CİLT8,TÜRKİYE DİYANET VAKFI,İSTANBUL,S.445-447.		ŞEHİRİN MERKEZİNDE BEYAZIT İLE ŞEHZADEBAŞI'NI BAĞLAYAN ŞEHZADEBAŞI CADDESİYLE BUNU DİKİNE KESEN DEDEEFENDİ CADDESİNİN BİRLEŞTİĞİ KOŞEDE İNŞA EDİLEN CAMİ, MEDRESE, ÇEŞME, SEBİL, KÜTÜPHANE VE ÇARŞIDAN MEYDANA GELEN KÜLLİYE, İKİ TARAFTAN BU CADDELERE SIKIR OLDUĞU GİBİ ONDOKUZ ANA CADDENİN ARKA DA KARŞILIKLI DÖKÜKLERİ SIRA ANIYORCULU BUNLARIN ONLERİNDE YAKIN TARİHLERE GELİNCE KADIR SÜTLÜKLARA OTURAN KEMERLER OLDUĞUNDAN BURASI DİREKLERARASI ADIYLA TANINMAKTAYDI. KÜLLİYEYE AIT YAPILAR, SULTAN İL AHMED'İN SADRAZAMI NEVŞEHİRLİ DAMAD İBRAHİM PAŞA TARAFINDAN 1718'DEN 1730'A KADAR SÜREN SADARETİ SİRASINDA YAPTIRILMIŞTIR. CAMİNİN KAPISI ÜSTÜNDEKİ KİTABE BURASININ AYNI ZAMANDA MEDRESE (DARÜLHADİS) OLDUĞUNA İTİF YAPILARAK 1132 (1719-20) YILINDA İNŞA EDİLMİŞ OLDUĞUNU GÖSTERİR. ŞARH NEDİM'İN ÖYANINDA İBRAHİM PAŞA SEBİLİN YAZILMIŞ ALTI BEYTLİK TARİHTE DE 1132 YILI VERİLMİŞTİR. İBRAHİM PAŞANIN KÜLLİYEYE KOMSU OLARAK YAPTIRDIĞI ÇARŞININ ON İKİ BEYTLİK TARİHİNİN, "NEDİM" BOYLE TAHRİR EYLEDİ TARİH İ İTİMAMIN / YAPAN BU ÇARŞIYU CUD İ İBRAHİM PAŞA'DIR" SEKLİNDEKİ SON BEYTI 1141 (1728-29) TARİHİNİ GÖSTERİR. BOYLECE KÜLLİYENİN TAMAMLANMASININ UZUN SÜRDÜĞÜ ANLAŞILIR.											
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR		TARİH: 12.12.2021											
KONTROL EDEN: DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH: 12.12.2021											
		VAZİYET PLANI											

Tablo 2.40 Damat İbrahim Paşa Külliyesi Medresesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO							
		X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ							
		Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ							
ADRES:		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.							
		MOLLAHÜSREV MAHALLESİ TAŞ TEKNELER SOKAK NO:3 / FATİH			ESKİ ADA:	MAHALLE: MOLLAHÜSREV							
					ESKİ PARSEL:	PARSEL: 34							
ANITIN ADI		DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ SEBİLİ VE ÇEŞMESİ			DİĞER ADLARI								
					GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ								
					SEBİL VE ÇEŞME								
ANIT TÜRÜ	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİETHANE	OKUL	MEZDE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	RİHTIM	MEZARLIK
	KASIR	KİLİSE	HANI	FABRİKA	SİYAHİ MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	DEĞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	SERİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İBANE	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DEĞİRMEN	KITAPLIKI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SALIK OCAĞI	BELEDİYE BİNASI	KOPRU	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIKALUKURRA	KAHVEHANE	HAVİŞHANE	AYAZMA	DISPANSER	İTTİFAE	KOPRU	MERKEZ	
	APARTMAN	MEZAR	FIRIN	DEPO		IMAMET		SU KEMERİ		POSTANE	SAAT KULESİ	MEYDAN	
	MÜSTEMLAT	TEKKE	DÖKÖKAN	ATOLYE				SU TERAZİSİ			YANGIN KULESİ		
	SIRA EV	ZAVIYE	HAL BİNASI	MEZBAHA				MAKSEM			DİKİLTAŞ		
		MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI	MEZBAHA				MASLAK			ŞİŞİNTAŞI		
		NAMAZGAH	DEPO	GAZHANE				SU BENİSİ			HEYKEL		
		PATRİKHANE	BÖRÖĞİS HANI					SU KANALI			SOKAK LAMBASI		
		MINARE	BANKA					KÜLTÜTLÜLUMBA			TABELALEVHA		
		HAZİRE	OTEL					ŞADIRVANI			HAVUZ		
								SU HAZNESİ					
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☐ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK						
YAPIM TARİHİ: 1719-1720		1.ONARIM TARİHİ: 1959-1960 2.ONARIM TARİHİ: 2014		YAZIT ☒ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI							
MAL SAHİBİ		KAMU		VAKIF		ÖZEL							
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		☒ VAKIF ☐ ÖZEL		DERNEK							
YAPTIRAN:		NEVŞEHİRLİ DAMAD İBRAHİM PAŞA											
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA							
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL							
ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞİSİL	TONOZ KUBBE								
	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR								
ÖRTÜ MALZEMESİ	TAŞ	TOPRAK	BETON	AHŞAP	DİĞER								
PLAN ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYENİN İKİ CADDE ARASINDAKİ KOŞESİNDE BEŞ PENCERELİ, GENİŞ SAÇAKLI SEBİLİ YER ALIR. KAİDEDEN İTİBAREN ZENGİN BİÇİMDE KABARTMALARLA SÜSLENMİŞ SEBİLİN AYRICA PENCERELERİNİN ÜSTÜNDE BİR YAZI KUŞAĞI DOLAŞIR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	KLASİK ÇEŞMELER TİPİNDE BİR SİVRİ KEMERLİ NİŞTEN İBARET OLMAKLA BERABER İKİ YANINDA BURMALI SÜTUNÇELER ÜZERİNDE KABARTMA SÜSLEMELERİ GÖRÜLÜR.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	HAKININDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.												
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK	☒ SU	☒ KANALİZASYON	☐ DOĞALGAZ	☐ ISITMA	☐ KALORİFER							
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ	ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	AZ DEĞİŞMİŞ							
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ	TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:	TESCİL DERECESİ:	TARİHİ:							
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		TARİHİ BİR ESERİN VARLIĞINI HİÇE SAYARAK YAPILAN YANLIŞ BİR SOKAK DÜZENLEMESİ YÜZÜNDEN ÇEŞMENİN AYNA TAŞI VE SEBİLİN ETEĞİ YOLA GÖMÜLMÜŞTÜR.											
TARİHÇE:		ŞEHİRİN MERKEZİNDE BEYAZIT İLE ŞEHZADEBAŞI BAĞLAYAN ŞEHZADEBAŞI CADDESİYLE BUNU DİKİNE KESEN DEDEDEFENDİ CADDESİNİN BİRLEŞTİĞİ KOŞEDE İNŞA EDİLEN CAMİ, MEDRESE, ÇEŞME, SEBİL, KÜTÜPHANE VE ÇARŞIDAN MEYDANA GELEN KÜLLİYE, İKİ TARAFINDAN BU CADDELERE SINIR OLDUĞU GİBİ ONDİNDEN İKİ ANA CADDE BOYUNCA DA KARŞILIKLI DÖKÖKANLARI SIRA ALIYOR. BUNLARIN ÜZERİNDE YAKIN TARİHLERE GELİNCE KADIR SÜTUNLARA OTURAN KEMERLER OLDUĞUNDAN BURASI DİREKLERARASI ADIYLA TANINMAKTAYDI. KÜLLİYEYE AIT YAPILAR, SULTAN İL AHMED'İN SADRAZAMI NEVŞEHİRLİ DAMAD İBRAHİM PAŞA TARAFINDAN 1718'DEN 1730'A KADAR SÜREN SADARETİ SİRASINDA YAPTIRILMIŞTIR. CAMİNİN KAPISI ÜSTÜNDEKİ KİTİBE BURASININ AYNI ZAMANDA MEDRESE (DARULHADİS) OLDUĞUNA İTİF YAPILARAK 1132 (1719-20) YILINDA İNŞA EDİLMİŞ OLDUĞUNU GÖSTERİR. ŞAİR NEDİM'İN DİVANINDA İBRAHİM PAŞA SEBİLİ KİM YAZILMIŞ ALTI BEYTLİK TARİHTE DE 1132 YILI VERİLMİŞTİR. İBRAHİM PAŞANIN KÜLLİYEYE KOMSU OLARAK YAPTIRDIĞI ÇARŞININ ON İKİ BEYTLİK TARİHİNİN, "NEDİM" BOYLE TAHRİR EYLEDİ TARİH İTİMAMIN / YAPAN BU ÇARŞIYU CUD İBRAHİM PAŞADIR" SEKLİNDEKİ SON BEYTİ 1141 (1728-29) TARİHİNİ GÖSTERİR. BÖYLECE KÜLLİYENİN TAMAMLANMASININ UZUN SÜRDÜĞÜ ANLAŞILIR.											
FOTOGRAF	FOTOGRAF		VAZİYET PLANI										
BAŞLICA KAYNAKLAR:													
EYİCE, S., (1993): "DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 8, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 445-447.													
KUBAN, D., (1994): "DAMAD İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 2, İSTANBUL, S. 547-549.													
HAZIRLAYAN:	SAADET ÇAKIR		TARİH	12.12.2021									
KONTROL EDEN:	DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH										

Tablo 2.41 Damat İbrahim Paşa Külliyesi Sebil ve Çeşmesi Envanter Fişi

2.9. SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ

Şehzadebaşı-Vezneciler Kimyager Derviş Paşa Sokağı üzerinde yer alan külliye Sadrazam Seyyid Hasan Paşa'nın 1745 yılında inşa ettirilmiştir (Yavaş, 1994; s.543-544). Külliye birimleri arasında medresesi ön plandadır. Sıbyan mektebi, çeşme, dükkanlar ve sebilden oluşmaktadır. Büyük bir alana yayılan yapılar birbirleri ile bağlantılıdır. Bir köşede dersane diğer köşede ise sıbyan mektebi bulunmaktadır (Yavaş, 1994; s.543-544).

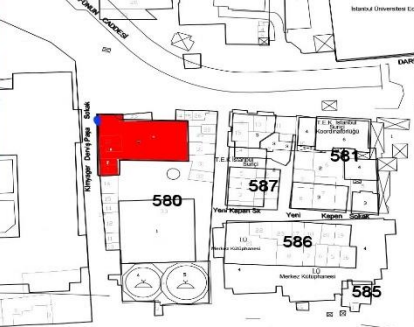
Külliyenin mimarı, mimarbaşı Mustafa Ağa'dır. Hasan Paşa Hanı ismi, yapıt I. Mahmud tarafından tamamlanmasına rağmen değiştirilmemiştir (Çobanoğlu, 2009; s.60-62).

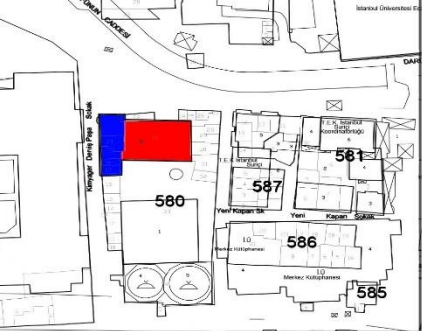
Şekil 2.9 Seyyid Hasan Paşa Külliyesi – Beyazıt /İstanbul

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	HALİHAZIR HARİTA NO:	FOTO NO:																						
				X	01:25000 HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ:																						
				Y	01:1000 HARİTA NO:	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ:																						
				İL: İSTANBUL	İLÇE: FATİH	KÖY: KÖY	MAHALLE: BALABANAĞA																						
				ADRES: BALABANAĞA MAHALLESİ KİMYAGER DERVİŞ PAŞA SOKAK NO:6/ FATİH	ESKİ MAH.:	ESKİ ADA:	ADA: 580																						
					ESKİ PARSEL:	ESKİ PARSEL:	PARSEL: 17-18-19-20-21																						
ANITIN ADI:	SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ MEDRESESİ			DİĞER ADLARI:		GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ:																							
ANITIN ADI:		SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ MEDRESESİ			DİĞER ADLARI:		İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ AVRASYA ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ																						
ANIT TÜRÜ	SARAY	☐	CAMİ / MESCİD	☐	KERVANSARAY	☐	MALATHANE	☐	OKUL	☐	MOZE	☐	KALE	☐	HAMAŞI	☐	SIFAHANE	☐	BANKALIK	☐	İSTASYON / HİZMET BİNASI	☐	RİHTİM	☐	MEZARLIK				
	KASR	☐	KİLİSE	☐	HAN	☐	FABRİKA	☐	SİBYAN MEKTEBİ	☐	SPOR YAPILARI	☐	SUR	☐	ÇEŞME	☐	BİMARHANE	☐	ELÇİLİK	☐	ŞEKLE	☐	KABALTI	☐	DUVAR				
	KONAK / KOŞK	☐	SINAGOG	☐	ARASTA	☐	TERSANE	☐	MEDRESE	☐	TYATRO	☐	KİŞLA	☐	SEBİL	☐	HASTANE	☐	HÜKÜMET KONAĞI	☐	ŞEKLE	☐	SOKAK	☐	TAK				
	YALI	☐	MANASTIR	☐	BEDESTEN	☐	DEĞİRMEN	☐	İTTİPAK KÜTÜPHANE	☐	SİNEMA	☐	KARAKÖL	☐	SARINÇ	☐	AYAZMA	☐	SALIK OCAĞI	☐	BELEDİYE BİNASI	☐	KOPRÜ	☐	MEYDAN	☐	DİĞER		
	EV	☐	TÜRBE	☐	ÇARŞI	☐	SANAYİ YAPISI	☐	DARILKURRA	☐	KAHVEHANE	☐	HAPİSHANE	☐	SU KEMERİ	☐	SU TERAZİSİ	☐	DISPANSER	☐	İTFAYE	☐	POSTANE	☐	MERDİVEN	☐	SAAT KULESİ		
	APARTMAN	☐	TEKKE	☐	FİRİN	☐	CEPİO	☐	ATÖLYE	☐	TABHANE	☐	İMARET	☐	SU TIRAZISI	☐	MAKSEM	☐	MASLAK	☐	SU BENÇİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜLÜMBABA	☐	YANGIN KULESİ		
	MÜSTEMLAT	☐	ZAVAYE	☐	DÜKKAN	☐	MAL BİNASI	☐	MEZARHA	☐	SADZHANE	☐		☐	SU TIRAZISI	☐	MAKSEM	☐	MASLAK	☐	SU BENÇİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜLÜMBABA	☐	DİKLİTAŞ		
	SIRA EV	☐	MÜVAKKİTHANE	☐	DEFO	☐	HAMAZGAH	☐	BÜROĞİS HANI	☐	BANKA	☐	HAZİRE	☐	OTEL	☐		☐		☐								HEYKEL	
		☐	PATRİKHANE	☐	MINARE	☐	HAZİRE	☐		☐																		SOKAK LAMBASI	
		☐		☐		☐		☐		☐																		TABELALEVHA	
	☐		☐		☐				☐																		HAVUZ		
KÜLTÜR DÖNEMİ				☐	PREHİSTORYA	☐	ANTİK	☐	ROMA	☐	BİZANS	☐	OSMANLI	☐	CUMHURİYET	MİMARİ ÜSLUP:		BAROK											
YAPIM TARİHİ:				1745		1. ONARIM TARİHİ:		2. ONARIM TARİHİ:		YAZIT		VAR		YOK		İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:		1745		ONARIM YAZITI TARİHİ:									
MAL SAHİBİ				KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU	
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ				KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU		KAMU	
TAŞIYICI SİSTEM				YIĞMA		AŞŞAP		KERPİÇ		TUĞLA		TAŞ		KARMA		ÖRTÜ TÜRÜ		DÜZ		EĞİMLİ		BEŞİK KIRMA		EĞİSEL		TONOZ		KUBBE	
PLAN ÖZELLİKLERİ:				HAFIF EĞİMLİ BİR ARSA ÜZERİNDE FEVKANİ OLARAK ELE ALINAN MEDRESE BİR SIRA TAŞ, İKİ SIRA TUĞLA MALZEMEYLE İNŞA EDİLMİŞ ALMAŞIK ÖRGÜLÜ DUVARLARA SAHİPTİR. ÜZERİ BEŞİK TONOZ ÖRTÜLÜ BİR KORİDORDAN SONRA MERDİVENLERDEN ÇIKILARAK MEDRESENİN FEVKANİ AVLUSUNA ULAŞILIR. GİRİŞ ÜZERİNDE YER ALAN VE ÖNÜ İKİ SÖTUNLA OTURAN KEMERLE AVLUYA AÇILAN BİR EVYAN GİBİ ELE ALINMIŞ OLAN BU BİRİMİN ZEMİNİ MEDRESENİN DİĞER BİRLERİNDEN YÜKSEK TUTULMUŞ OLAN ÜZERİ AYNI TONOZLA ÖRTÜLMÜŞTÜR.		DEVİRME MALZEME		VAR		YOK		AŞŞAP		TUĞLA		METAL		BOYA		TAŞ		CAM		DİĞER					
CEPHE ÖZELLİKLERİ:				CEPHELERDE DIŞA AÇILAN DİKDÖRTGEN PENCERELER TUĞLADAN SIVRI KEMERLİ ALINLIKLI OLUP KESME TAŞ SÖVELİDİR. YAPI ÜSTTE TUĞLADAN İKİ SIRA KIRPI SAÇAKLA ÇEVRELENMİŞTİR. BATIYA BAKAN ÖN CEPHEDE EĞİMDEN KAZANILAN ALT KAT KESME TAŞ KAPLANMIŞTIR.		BEZEME		VAR		YOK		CEPHEYE İLİŞKİN MALZEME		SUNİ TAŞ		SERAMİK		DİĞER											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:				HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.		BEZEME		VAR		YOK		BEZEME ÖZELLİĞİ																	
TEKNİK DONATI				☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐			
SAĞLAMLIK DURUMU				☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐			
TESCİL DURUMU				☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐			
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:				1894 DEPREMİNDE ÜST KATI KİSMEN HASAR GÖREN YAPININ ÖNCE BU KATI YIKTIRILMIŞ, 1956-1957 YILLARINDA CADDENİN GENİŞLETİLMESİ ESNASINDA ÖN CEPHE İLE BİRLİKTE YAPININ YARISINA YAKIN KISMI YIKTIRILARAK YOK EDİLMİŞTİR. YAKIN ZAMANA KADAR SÖPÜRGEÇİ ESNAFININ KULLANDIĞI HAN YANGIN VE İHMALLERLE İYİCE HARAP OLMUŞTUR. İNŞA EDİLDİĞİ YILLARDA İÇERİNDE YER ALAN FİRİN ÜRÜNLERİNİN LEZZETİYLE İSTANBUL'DA ÜN SALMIŞTIR. 1956-1957 YIKILMALARINDAN SONRA YAKIN BİR YERE TAŞINMIŞ OLAN BU FİRİN ŞEHRİN EN ESKİ TİCARİ MÜESSESİ OLARAK 1980'Lİ YILLARIN SONUNA KADAR FAALİYETİNİ SÜRDÜRÜMÜŞTÜR.		TARİHÇE: SADRAZAM SEYYİD HASAN PAŞA TARAFINDAN İNŞA EDİLMİŞ OLAN KÜLLİYE İKİ AYRI YAPILAR TOPLULUĞUNDAN OLUŞMUŞTUR. BEVAZIT (İL) HAMAMININ ARKASINDA VEZNEÇİLERDE YER ALAN MEDRESENİN MEYDANA GETİRDİĞİ GRUPTA SİBYAN MEKTEBİ, SEBİL, ÇEŞME VE DÜKKANLAR BULUNMAKTADIR. GÜNEYDE ORDU CADDESİNİN ÜZERİNDE İSE HANIN OLUŞTURDUĞU GRUPTA İKİ ÇEŞME, FİRİN VE DÜKKANLAR YER ALMIŞTIR. KÜLLİYE MİMARBAŞI MUSTAFA AĞA TARAFINDAN İNŞA EDİLMİŞTİR. MEDRESE, SEBİL VE ÇEŞME ÜZERİNDE YER ALAN KİTABELERE GÖRE KÜLLİYENİN BU BÖLÜMÜNÜN İNŞASI 1158 (1745) YILINDA TAMAMLANMIŞTIR. ESASINI HANIN OLUŞTURDUĞU DİĞER YAPI GRUBUNUN İNŞASI BANİSİNİN SADRAZAMLIK GÖREVİNDEN AZLIYLA YARIM KALMIŞ VE İ. MAHMUD TARAFINDAN 1160 (1747) YILINDA TAMAMLATILARAK PADİŞAHIN KENDİ VAKFINA ALINMIŞ, FAKAT HASAN PAŞA HANI ADI DEĞİŞTİRİLMEMİŞTİR.																							
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI																									
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A. V., (2009); "SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 37, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 60-62.		YAVAŞ, D., (1994); "SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ, DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 6, İSTANBUL, S. 543-544.		HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH:		11.12.2021		KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER													

Tablo 2.42 Seyyid Hasan Paşa Külliyesi Medresesi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO										
				X 0:1:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO	ÖLÇEĞİ									
			Y 0:1:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ										
			İL İSTANBUL İLÇE FATİH	KÖY ESKİ MAH. MAHALLE:	BALABANAĞA										
			ADRES: BALABANAĞA MAHALLESİ KİMYAGER DERVİŞ PAŞA SOKAK NO:6 /FATİH	ESKİ ADA: ESKİ PARSEL:	ADA: 580 PARSEL: 17-18-19-20-21										
ANITIN ADI		SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ SEBİLİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ	SEBİL								
ANIT ÜRÜNÜ	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MALATHANE	OKUL	MEZGE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / FİZİKİ BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK		
	KİLİSE	HAN	FABRİKA	SİBYAN MEKTİBİ	SPOR YAPILARI	MEZRE	SUR	ÇEŞME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUVAR		
KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İLMAN	SOKAK	TAK		
YALI	MANASTIR	BEDESTEN	MEĞİRİMCİN	KTİPLİK / KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	HAVİŞHANE	AYAZMA	SACLIK OCAGI	BELEDİYE BİNASI	KÖPRÜ	MEYDAN	DİĞER		
EV	MEZAR	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DOKÜMAN	KAHVEHANE	İMARET		SU KEMERİ	DISPENSER	İTFAYE	DENİZ FENERİ	MERGİVEN			
APARTMAN	TEKKE	FİRİN	DEPO	ATOLYE	TABAHANE			SU TERAZİSİ		POSTANE		SAAT KULESİ			
MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKKAN						MAKSEM				YANGIN KULESİ			
SIRA EV	MÜVAKKITHANE	HAL BİNASI						MASLAK				DİKLİTAŞ			
	NAMAZGAH	DEPO						SU BENİSİ				NIŞANTAŞI			
	PATRİKHANE	BÖRÜCİŞ HANI						SU KANALI				HEYKEL			
	MINARE	BANKA						KÜLTÜTLÜMBA				SOKAK LAMBASI			
	HAZİRE	OTEL						ŞADIRVANI				TABELALEVHA			
								SU HAZNESİ				HAVUZ			
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA	☐ ANTIK	☐ ROMA	☐ BİZANS	☒ OSMANLI	☐ CUMHURİYET	MİMARİ ÜSLUP:		BAROK					
YAPIM TARİHİ: 1745		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT	☒ VAR	☐ YOK	İLK YAPIM YAZITI TARİHİ:	ONARIM YAZITI TARİHİ:					
MAL SAHİBİ		KAMU		☐ VAKIF	☒ ÖZEL	DERNEK	YAPAN (MİMAR):	MUSTAFA AĞA							
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		☒ VAKIF	☐ ÖZEL	DERNEK	YAPTIRAN:	SEYYİD HASAN PAŞA							
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KÜBBE			
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR			
PLAN ÖZELLİKLERİ:		SEBİLİN YANINDAKİ KAPIDAN SONRA SOLA DÖNÜLEREK SEBİLİN İÇİNE GEÇİLMEKTEDİR.													
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		MERMER MALZEMENİN KULLANILDIĞI CEPHEDE SEBİL DİŞA TAŞKIN BEŞ CEPHELİ OLARAK ELE ALINMIŞTIR. KADEMELİ YUVARLAK KEMERLİ PENCERELER ARASINDA YER ALAN AKANTUS YAPRAKLI BAŞLIKLARA SAHIP SÜTUNLAR ALTA VE ÜSTTE KOŞELİ PİLASTERLER OLARAK DEVAM ETTİRİLMİŞ. HER BİR CEPHE İKİ YANDA İÇBÜKEY, ORTADA DİŞBÜKEY OLARAK DALGALANDIRILMIŞTIR. SEBİLİN SAĞINDA CEPHEDE YER ALAN ÇEŞME İKİ YANDA YIVLİ BAŞLIKLARA SAHIP BİRER SÜTUNLA SINIRLANMIŞ NIŞ ŞEKLİNDE ELE ALINMIŞTIR.						DEYİŞİRME MALZEME		VAR	☐ YOK	CEPHEYE İLİŞKİN MALZEME	AHŞAP	TUĞLA	METAL
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		İÇERİDE BASIK BİR KEMERLE İKİYE BÖLÜNÜMÜŞ OLAN MEKANDA ONDEKİ SEBİL ÇIKINTISININ ARKASINDA AYNALI TONOZLU BİR BİRİM OLUŞTURULMUŞTUR.						BEZEME		VAR	☒ YOK	BEZEME ÖZELLİĞİ			
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK	☒ SU	☒ KANALİZASYON	☐ DOĞALGAZ	ISITMA	☐ KALORİFER	☐ SOBA	☐ GELENKSEL	☒ MODERN	☐ YOK	☒ TELEFON			
SAĞLAMLIK DURUMU		☒ HARAP	☒ ORTA	☒ İYİ	ÖZGÜNLÜK DURUMU	FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	☒ AZ DEĞİŞİŞ	BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	☐ YENİDEN YAPIM	YAKIN TARİHLİ ONARIM	EVET			
TESCİL DURUMU		☒ TESCİLSİZ	☒ TESCİLLİ	TESCİL TARİHİ:	KARAR NO:	GRUP KARAR TARİHİ:	ÖZGÜN DEĞİL	İŞLEVSİZ	KARAR NO:	TESCİL DERECESESİ:	TARİHİ:	HAYIR			
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		BEYAZIT HAMAMININ KARŞISINDA ORDU CADDESİ ÜZERİNDE YER ALAN BUGÜN ÇOK HARAP DURUMDADIR.						TARİHÇE: SADRAZAM SEYYİD HASAN PAŞA TARAFINDAN İNŞA EDİLMİŞ OLAN KÜLLİYE İKİ AYRI YAPILAR TOPLULUĞUNDAN OLUŞMUŞTUR. BEYAZIT (II) HAMAMININ ARKASINDA VEZNİCİLERDE YER ALAN MEDRESENİN MEYDANA GETİRDİĞİ GRUPTA SİBYAN MEKTİBİ, SEBİL, ÇEŞME VE DÜKKANLAR BULUNMAKTADIR. GÜNEYDE ORDU CADDESİNİN ÜZERİNDE İSE HANIN OLUŞTURDUĞU GRUPTA İKİ ÇEŞME, FİRİN VE DÜKKANLAR YER ALMIŞTIR. KÜLLİYE MİMARBAŞI MUSTAFA AĞA TARAFINDAN İNŞA EDİLMİŞTİR. MEDRESE, SEBİL VE ÇEŞME ÜZERİNDE YER ALAN KİTABELERE GÖRE KÜLLİYENİN BU BÖLÜMÜNÜN İNŞA 1158 (1745) YILINDA TAMAMLANMIŞTIR. ESASINI HANIN OLUŞTURDUĞU DİĞER YAPI GRUBUNUN İNŞA BİNİSİNİN SADRAZAMLIK GÖREVİNDE AZLİLE YARIM KALMIŞ VE I. MAHMUD TARAFINDAN 1160 (1747) YILINDA TAMAMLATILARAK PADİŞAHIN KENDİ VAKFINA ALINMIŞ, FAKAT HASAN PAŞA HANI ADI DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.							
FOTOĞRAF		FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI		 									
BAŞLICA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (2009); "SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ, İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 37, TÜRKİYE DIYANET VAKFI, İSTANBUL, S.60-62. YAVAŞ, D., (1994); "SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ, DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 6, İSTANBUL, S.543-544.													
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR					TARİH		11.12.2021						
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER					TARİH								

Tablo 2.43 Seyyid Hasan Paşa Külliyesi Sebili Envanter Fişi

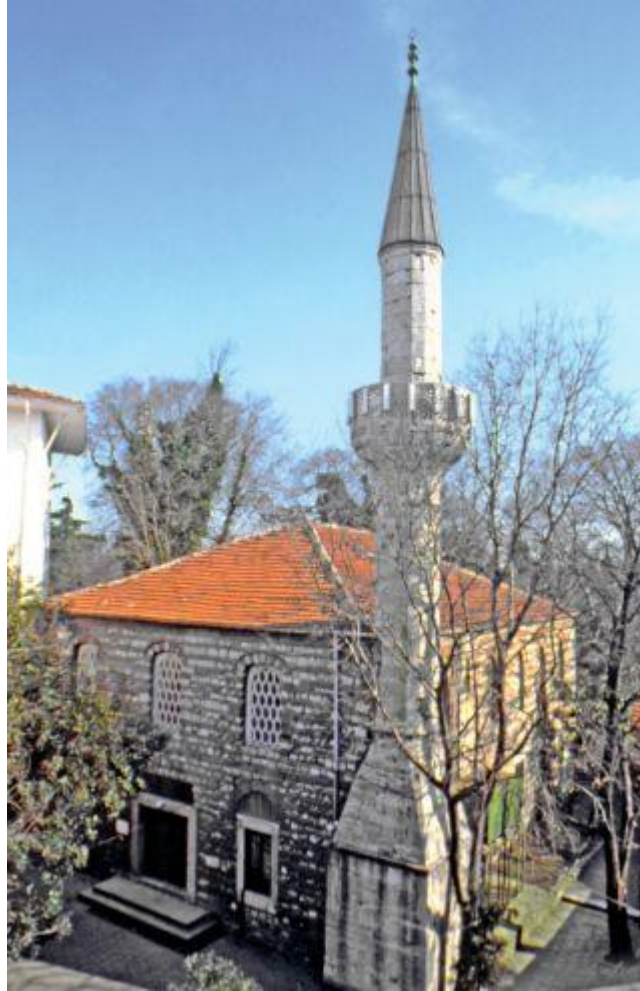
KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:		İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:		HALİHAZIR HARİTA NO		FOTO NO			
				X		01:25000 HARİTA NO				OLÇEĞİ			
				Y		01:1000 HARİTA NO		KADASTRAL HARİTA NO:		OLÇEĞİ			
				İL		İSTANBUL İLÇE		FATİH KÖY		MAHALLE: BALABANAĞA			
				ADRES:		BALABANAĞA MAHALLESİ KİMYAĞER DERVİŞ PAŞA SOKAK NO:6 /FATİH		ESKİ ADA:		ADA: 580			
								ESKİ PARSEL:		PARSEL: 17-18-19-20-21			
ANITIN ADI		SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ SİBYAN MEKTEBİ		DİĞER ADLARI				GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ		İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ AVRASYA ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ			
ANIT ÜRÜNÜ	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULUŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE	
	☐ SARAY	☐ CAMİ / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ MİHALTANE	☐ OKUL	☐ MÜZE	☐ KALE	☐ HAMAAM	☐ ŞİFAHANE	☐ BAKANLIK	☐ İSTASYON / FİZİKE BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK
	☐ KASIR	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☒ SİBYAN MEKTEBİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ DEŞME	☐ BİMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ İSKELE	☐ KABALTI	☐ DUVAR
	☐ KONAK / KOŞK	☐ SİNAGOG	☐ ARASTA	☐ TERSANE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİSİLA	☐ SEBİL	☐ HASTANE	☐ HÜKÜMET KONAĞI	☐ İMAM	☐ SOKAK	☐ TAK
	☐ YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTE	☐ BELGİBİNDİ	☐ KİTAPLIKI KÜTÜPHANE	☐ SİNEMA	☐ KARAKOL	☐ SARNIK	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KOPRUK	☐ MEYDAN	☐ DİĞER
	☐ EV	☐ TÜRBE	☐ ÇARŞI	☐ DEPO	☐ SANAYİ YAPISI	☐ KAHVEHANE	☐ HAVİŞHANE	☐ AYAZMA	☐ SU KEMERİ	☐ İTFAİYE	☐ DENİZ FENERİ	☐ MERGİVEN	☐ SAAT KULESİ
	☐ APARTMAN	☐ MEZAR	☐ FIRIN	☐ TABAHANE	☐ DİĞER	☐ İMAMET	☐ SU TIRAZI	☐ SU TIRAZI	☐ SU TIRAZI			☐ YAGIN KULESİ	☐ DİĞER
	☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÖKÖK	☐ ATOLYE			☐ SU BENSİ	☐ SU BENSİ	☐ SU BENSİ			☐ SAAT KULESİ	☐ DİĞER
	☐ SIRA EV	☐ MÜVAKKİTHANE	☐ HAL BİNASI	☐ MEZBAHA			☐ SU KANALI	☐ SU KANALI	☐ SU KANALI			☐ YAGIN KULESİ	☐ DİĞER
		☐ NAMAZGAH	☐ DEPO	☐ GAZİHANE			☐ KÜLTÜTULUMBA	☐ KÜLTÜTULUMBA	☐ KÜLTÜTULUMBA			☐ SAAT KULESİ	☐ DİĞER
	☐ PATİRKHANE	☐ BİRÖRİŞ HANI				☐ ŞADIRVANI	☐ ŞADIRVANI	☐ ŞADIRVANI			☐ YAGIN KULESİ	☐ DİĞER	
	☐ MİNARE	☐ BANKA				☐ SU HAZNESİ	☐ SU HAZNESİ	☐ SU HAZNESİ			☐ SAAT KULESİ	☐ DİĞER	
	☐ HAZİRE	☐ OTEL									☐ SAAT KULESİ	☐ DİĞER	
KÜLTÜR DÖNEMİ ☐ PREHİSTÖRYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET MİMARİ ÜSLUP: ☐ BAROK													
YAPIM TARİHİ: 1745		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☐ VAR ☐ YOK		İLK YAPIM YAZITI		ONARIM YAZITI TARİHİ:			
MAL SAHİBİ		KAMU ☐ VAKIF ☐		ÖZEL ☐		DERNEK ☐		YAPAN (MİMAR): MUSTAFA AĞA					
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU ☐ VAKIF ☒		ÖZEL ☐		DERNEK ☐		YAPTIRAN: SEYYİD HASAN PAŞA					
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞİMA ☐		AŞŞAP ☐		KERPİÇ ☐		TUĞLA ☐		TAŞ ☐		ÖRTÜ TÜRÜ ☐	
		DÜZ HATLI ☐		DÜZ HATLI ☐		DÜZ HATLI ☐		DÜZ HATLI ☐		DÜZ HATLI ☐		DÜZ HATLI ☐	
		KARKAS ☐		AŞŞAP ☐		BETONARME ☐		ÇELİK ☐		DOĞAL ☐		KARMA ☐	
												ÖRTÜ MALZEMESİ ☐	
												KİREMİT ☐	
												ALATURKA ☐	
												MARSİLYA ☐	
												KURŞUN ☐	
												ÇİNKO ☐	
												BAKIR ☐	
												DİĞER ☐	
PLAN ÖZELLİKLERİ:		MEDRESENİN KUZEBYATI KÖŞESİNDE YER OLAN SİBYAN MEKTEBİ KÜBBE İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. İÇTEN PANDANTİFLERLE GEÇİŞ SAĞLANAN KÜBBE DİŞTAN SEKİZGEN KASNAKLIDIR. SİBYAN MEKTEBİ BATIDA ÜÇ KUZEBYDE BİR PENCERE İLE DİŞA AÇILMIŞTIR. MEKTEBİN DOĞUSUNDA YUVARLAK KEMERLİ KAPI İLE GEÇİLEN BİR SAHANLIK MEVCUTTUR. KUZEBYDE KÜÇÜK PENCEREDEN İŞİK ALAN BU SAHANLIKTAN YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPI İLE MEDRESENİN AVLUSUNA BAĞLANTI OLMAKLA BİRLİKTE MEKTEBİN ASIL KAPISI ÖN CEPHEDE ALTA SEBİL İLE ÇEŞME ARASINDA YER ALMIŞTIR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		İÇTEN PANDANTİFLERLE GEÇİŞ SAĞLANAN KÜBBE DİŞTAN SEKİZGEN KASNAKLIDIR. SİBYAN MEKTEBİ BATIDA ÜÇ KUZEBYDE BİR PENCERE İLE DİŞA AÇILMIŞTIR. MEKTEBİN DOĞUSUNDA YUVARLAK KEMERLİ KAPI İLE GEÇİLEN BİR SAHANLIK MEVCUTTUR. KUZEBYDE KÜÇÜK PENCEREDEN İŞİK ALAN BU SAHANLIKTAN YUVARLAK KEMERLİ BİR KAPI İLE MEDRESENİN AVLUSUNA BAĞLANTI OLMAKLA BİRLİKTE MEKTEBİN ASIL KAPISI ÖN CEPHEDE ALTA SEBİL İLE ÇEŞME ARASINDA YER ALMIŞTIR. YUVARLAK KEMERLİ AÇIKLIĞI OLAN KAPININ ÜZERİNDE ETRAFİ BİTSİSEL MOTİFLİ BİR ÇERÇİVE İLE SİNİGLANAN ÜÇ KARTUŞ HALİNDE DÜZENLENMİŞ ÇELİK KİTABELER BULUNMAKTADIR. AYNI ZAMANDA SEBİLDE GEÇİŞ SAĞLAYAN KAPIDAN BİR KORİDÖRLÜ ULUŞILAN MERDİVENLERLE ÜST KATTA MEKTEP ÖNÜNDE YER ALAN SAHANLIĞA VARILMAKTA DİR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		İÇTEN PANDANTİFLERLE GEÇİŞ SAĞLANAN KÜBBE DİŞTAN SEKİZGEN KASNAKLIDIR.											
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK		☒ SU		☒ KANALİZASYON		☐ DOĞALGAZ		☐ ISITMA		☐ KALORİFER	
SAĞLAMLIK DURUMU		☒ HARAP		☐ ORTA		☐ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		YAKIN TARİHLİ ONARIM	
TESCİL DURUMU		☒ TESCİLSİZ		☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		KARAR TARİHİ:		TESCİL DEREJESİ:	
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		1894 DEPREMİNDE ÜST KATI KİSMEN HASAR GÖREN YAPININ ÖNCE BU KATI YIKILTI, 1956-1957 YILLARINDA CADDENİN GENİŞLETİLMESİ ESNASINDA ÖN CEPHE İLE BİRLİKTE YAPININ YARISINA YAKIN KİSMİ YIKILTI YOK EDİLMİŞTİR. YAKIN ZAMANA KADAR SÜPÜRGEÇİ ESNAFININ KULLANDIĞI HAN YANGIN VE İHMALLERLE İYİCE HARAP OLMUŞTUR. İNŞA EDİLDİĞİ YILLARDA İÇERİSİNDE YER ALAN FIRIN ÜRÜNLERİNİN LEZZETİYLE İSTANBUL'DA ÜN SALMIŞTIR. 1956-1957 YIKILMALARINDAN SONRA YAKIN BİR YERE TAŞINMIŞ OLAN BU FIRIN ŞEHİRİN EN ESKİ TİCARİ MÜESSESESİ OLARAK 1980'Lİ YILLARIN SONUNA KADAR FAALİYETİNİ SÜRDÜRÜMÜŞTÜR.											
TARİHÇE:		SADRAZAM SEYYİD HASAN PAŞA TARAFINDAN İNŞA EDİLMİŞ OLAN KÜLLİYE İKİ AYRI YAPILAR TOPLULUĞUNDAN OLUŞMUŞTUR. BEYAZIT (II) HAMAMININ ARKASINDA VEZNECILERDE YER ALAN MEDRESENİN MEYDANA GETİRDİĞİ GRUPTA SİBYAN MEKTEBİ, SEBİL, ÇEŞME VE DÜKKANLAR BULUNMAKTADIR. GÜNEYDE ORDU CADDESİNİN ÜZERİNDE İSE HANIN OLUŞTURDUĞU GRUPTA İKİ ÇEŞME, FIRIN VE DÜKKANLAR YER ALMIŞTIR. KÜLLİYE MİMARBAŞI MUSTAFA AĞA TARAFINDAN İNŞA EDİLMİŞTİR. MEDRESE, SEBİL VE ÇEŞME ÜZERİNDE YER ALAN KİTABELERE GÖRE KÜLLİYENİN BU BÖLÜMÜNÜN İNŞASI 1158 (1745) YILINDA TAMAMLANMIŞTIR. ESASINI HANIN OLUŞTURDUĞU DİĞER YAPI GRUBUNUN İNŞASI BÂNİSİNİN SADRAZAMLIK GÖREVİNDEN AZLİYE YARIM KALMIŞ VE I. MAHMUD TARAFINDAN 1160 (1747) YILINDA TAMAMLATILARAK PADİŞAHIN KENDİ VAKFINA ALINMIŞ, FAKAT HASAN PAŞA HANI ADI DEĞİŞTİRİLMEMİŞTİR.											
FOTOĞRAF						FOTOĞRAF		VAZİYET PLANI					
BAŞLIÇA KAYNAKLAR:		ÇOBANOĞLU, A.V., (2009), "SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ, İSLAM ANSİKLOPİDİSİ, CİLT 37, TÜRKİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S.60-62. YAVAŞ, D., (1994), "SEYYİD HASAN PAŞA KÜLLİYESİ, DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPİDİSİ, CİLT 6, İSTANBUL, S.543-544.											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR											
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER											
TARİH:		11.12.2021											
TARİH:													

Tablo 2.44 Seyyid Hasan Paşa Külliyesi Sıbyan Mektebi Envanter Fişi

2.10. KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ

Külliye Fatih Beyazıt'ta Besim Ömer Paşa Caddesi ile Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokağı birleşiminde bulunmaktadır. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa tarafından 1725 senesinde yaptırılmıştır. Külliye; cami, sıbyan mektebi, sebil, hazire, hamam ve aşhane olarak yapılmıştır (Eyice, 2000; s.343-345).

Hamam 1808-1839 seneleri arasında Takvimhane Matbaası olduktan sonra 1889 da dilsizler okulu olarak kullanılmıştır. 1894 senesinde depremde büyük zarar gören yapı yıkılarak 1912 senesinde yerine Mimar Kemalettin'e Medresetül Küzat binası yaptırılmıştır (Naza, 1994; s.433-434). 1925 senesinden itibaren bu bina İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi olarak hizmet vermeye başlamıştır (Naza, 1994; s.433-434).

Şekil 2.10 Beyazıt'taki İbrahim Paşa Camii – Fatih /İstanbul

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO								
			X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO	ÖLÇEĞİ							
		Y	01:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:	ÖLÇEĞİ								
		İL	İSTANBUL İLÇE	FATİH KOY	ESKİ MAH.								
		ADRES:	SÜLEYMANİYE MAHALLESİ ÖMER BEŞİM PAŞA CADDESİ NO:9	ESKİ ADA:	MAHALLE: SÜLEYMANİYE								
			BEYAZID / FATİH	ESKİ PARSEL:	ADA: 576								
					PARSEL: 1-2-3								
ANITIN ADI		KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ CAMİİ		DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ								
					CAMİİ								
ANIT ÜRÜNÜ	SIVIL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE	
	☐ SARAY	☒ CAMİ / MESCİD	☐ KERVANSARAY	☐ İMALATHANE	☐ OKUL	☐ MEZDE	☐ KALE	☐ HAMA	☐ ŞİFAHANE	☐ DAKANLIK	☐ İSTASYON / HİZMET BİNASI	☐ RİHTİM	☐ MEZARLIK
	☐ KASIR	☐ KİLİSE	☐ HAN	☐ FABRİKA	☐ SİYAH MİKTESİ	☐ SPOR YAPILARI	☐ SUR	☐ DESEME	☐ BİMARHANE	☐ ELÇİLİK	☐ HÜKÜMET KONAĞI	☐ KASALI	☐ DUVAR
	☐ KONAK / KOĞ	☐ SİNAGOĞ	☐ ARASTA	☐ TERSANE	☐ MEDRESE	☐ TİYATRO	☐ KİŞLA	☐ SEERL	☐ HASTANE	☐ BELEDİYE KONAĞI	☐ İMAM	☐ SOKAK	☐ TAK
	☐ YALI	☐ MANASTIR	☐ BEDESTEN	☐ KİLİŞİMİN	☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE	☐ SİNEMA	☐ KARAKOL	☐ SARNIÇ	☐ SAĞLIK OCAĞI	☐ BELEDİYE BİNASI	☐ KÖPRÜ	☐ MEYDAN	☐ DİĞER
	☐ EV	☐ TÜRBE	☐ ÇARŞI	☐ SANAYİ YAPISI	☐ DOKÜMÜRRA	☐ KAHVEHANE	☐ HAVİŞHANE	☐ AYAZMA	☐ SU KEMERE	☐ İTFAİYE	☐ POSTANE	☐ MİRNEVİN	☐ DİĞER
	☐ APARTMAN	☐ MEZAR	☐ TEBKE	☐ FIRIN	☐ DEPO	☐ TABHANE	☐ İMARET	☐ SU TENAZESİ	☐ SU KEMERE	☐ SU TENEZESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
	☐ MÜSTEMLAT	☐ ZAVIYE	☐ DÖKKAN	☐ ATOLYE	☐ MEZBAHA	☐ İMARET		☐ MAKSEM	☐ SU KEMERE	☐ SU TENEZESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
	☐ SIRA EV	☐ MÜVAKKİTHANE	☐ HAL BİNASI	☐ MEZBAHA	☐ GAZİHANE			☐ MASLAK	☐ SU KEMERE	☐ SU TENEZESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
		☐ NAMAZGAH	☐ DEPO	☐ GAZİHANE				☐ SU BENSİ	☐ SU KEMERE	☐ SU TENEZESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
		☐ PATIRIKHANE	☐ BÖRÜĞİ HANI					☐ SU KANALI	☐ SU KEMERE	☐ SU TENEZESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
		☐ MİNARE	☐ BANKA					☐ KÜLTÜRLÜMBA	☐ SU KEMERE	☐ SU TENEZESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
		☐ HAZİRE	☐ OTEL					☐ ŞADIRVAN	☐ SU KEMERE	☐ SU TENEZESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
								☐ SU HAZNESİ	☐ SU KEMERE	☐ SU TENEZESİ	☐ SAAT KULESİ	☐ YANIRI KULESİ	☐ DİĞER
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP: BAROK								
YAPIM TARİHİ: 1725		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:									
MAL SAHİBİ		KAMU		VAKIF									
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF									
TAŞIYICI SİSTEM		YİĞİMA		KARMA									
		KARKAS		DOĞAL									
PLAN ÖZELLİKLERİ:		ETRAFINI CAMİYLE AYNI TEKNİKTE TAŞ VE TUĞLADAN KARMA OLARAK YAPITIRILAN PENCERELİ BİR AVLU DUVARININ ÇEVİRDİĞİ İBRAHİM PAŞA CAMİİ, BEYAZIT TAN SÜLEYMANİYE'YE GİDEN ANA CADDE İLE VEZNECİLER'E İNEN KAPTANPAŞA SOKAĞININ BİRLEŞTİĞİ KÖŞEDE İNŞA EDİLMİŞTİR. İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ'NİN MERKEZİNİ TEŞKİL EDEN CAMİ, CADDEYE NAZARAN ŞEVLİ DURAN VE XVIII. YÜZYILDA ÇOK KULLANILAN MUNTAZAM DİZLER HALİNDE KESME TAŞ VE TUĞLADAN KARMA TEKNİKTE YAPILMIŞ DİKDÖRTGEN PLANLI, YAKLAŞIK 14X17M. ÖLÇÜLERİNDE İDDİASIZ BİR YAPIDIR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:		DİKDÖRTGEN PLANLI CAMİ, BİR SIRA KESME TAŞ, İKİ SIRA TUĞLADAN ALMAŞIK DÜZENDE İNŞA EDİLMİŞ VE KİREMIT ÇATIYLA ÖRTÜLMÜŞTÜR. DOĞU VE BATI CEPHESİNDE İKİ SIRALI BEŞ PENCERE, MİHRAP DUVARINDA İSE İKİ SIRALI DÖRT PENCERE BULUNMAKTADIR. GİRİŞ CEPHESİNDE ÜST KISIMDA ÜÇ, ALT KISIMDA İSE İKİ PENCERE MEVCUTTUR. PENCERELER, ÜST KISIMDA SİVRİ KEMERLİ VE ALÇI SEBEKELİ, ALT KISIMDA İSE TUĞLADAN SİVRİ BOŞALTIMA KEMERLERİ İÇİNE ALINMIŞ, TAŞTAN DİKDÖRTGEN ÇERÇEVELİ VE LOKHALI DEMİR SEBEKELİDİR. BATI KÖŞESİNDE YER ALAN KESME TAŞTAN DİKDÖRTGEN KAİDE VE ÇOKGEN PABUC KİSİMİ ÜZERİNDE YÜKSELEN YUVARLAK GÖVDELİ GÜDÜK MİNARESİ TEK SEREFELİDİR. ÇATININ ÜSTÜ KURŞUN KAPLIYKEN BURASI KÜTÜPHANESİNİN OKUMA SALONU HALİNE GETİRİLDİĞİNDE KİREMITLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. MİNARE İSE TAŞTAN ÖLÜP GEÇ BİR DÖNEME AİTTİR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:		HARİM KISIMINDA GİRİŞE MUKARNAŞ BAŞLIKLII İKİ MERMER SÜTUNA OTURAN ÜÇ KEMERLİ AÇIKLIK BULUNMAKTADIR. İÇERİDE DUVARLAR BAROK TARZDA KALEM İŞLERİYLE SÜSLENMİŞTİR. MİHRAP YUVARLAK BİR NİŞ ŞEKLİNDEDİR.											
TEKNİK DONATI		☒ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ		İSITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENİKSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☐ TELEFON									
SAĞLAMLIK DURUMU		☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU ☒ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK									
TESCİL DURUMU		☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:									
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		CAMİ 1930'LU YILLARDA KADRO DIŞI BIRAKILMIŞ VE UZUNCA BİR SÜRE, YANINDA KURULAN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ'NİN ÖNCE OKUMA SALONU, SONRA DA DEPOSU OLARAK KULLANILMIŞTIR. YAKIN TARİHLERDE YENİDEN CAMİYE DÖNÜŞTÜRÜLEREK 27 MART 1987'DE İBADETE AÇILMIŞTIR.		TARİHÇE: BEYAZIT TAKI İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ MERKEZ BİNASININ VEFA YÖNÜNE AÇILAN VE ESKİDEN HAREM KAPISI OLARAK ADLANDIRILAN AVLU KAPISININ KARŞISINDAKİ KÖŞEBEŞİNDE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ BİTİŞİĞİNDEDİR. CAMİNİN ÖNÜNDE VE YANINDA MUNTAZAM BİR DUVARLA ÇEVİRİLMİŞ GENİŞ BİR HAZİRESİ VARDIR. BANI HACI İBRAHİM PAŞA, GÜNEY YUNANİSTANDA MORANIN BEYLERBEYLİK MERKEZİ OLAN TRİPOLİÇE'DE DOĞDU. BABASI SELİM B. HÜSEYİN EFENDİ'DİR. KÜÇÜK YAŞTA İSTANBUL'A GELİP ÇIRAK OLARAK MATBAHİ AMİRE'YE GİRDİĞİNDEN 'AŞÇI' LAKABINI ALMIŞTIR. ÖNCE SADRİZAM ÇORLU'LU ALI PAŞA'NIN HİZMETİNE GİREKER ONUN KETHÜDALIĞINI YAPTI. 12 RAMAZAN 1118'DE (18 ARALIK 1706) VEZİRLİK PÄYESİYLE KAPTAN-I DERYALIĞA YÜKSELDİ. İKİ YIL SONRA AZLEDİLEN İBRAHİM PAŞA 1125'TE (1713) AFFA UĞRAYARAK ÇEŞİTLİ GÖREVLER ÜSTLENDİ. MİSİR VALİSİ OLDU. BİR ARA İKİNCİ DEFA KAPTAN-I DERYALIĞA GETİRİLDİ, TRABZON VALİLİĞİ, AZAK VE KANDİYE MUHAFİZLİKLERİNDE BULLUNDU. BU SON GÖREVİ SIRASINDA VEFAAT EDEREK KANDİYE'DE YAPITIRMIS OLDUGU SİYAH MİKTESİNİN YANINA DEFNEDİLDİ (1138/1725-26).									
FOTOGRAF		FOTOGRAF		VAZİYET PLANI									
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİÇE,S., (2000);'İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ';İSLAM ANSİKLOPEDİSİ,CİLT21,TÜRLÜYE DİYANET VAKFI,İSTANBUL,S.343-345.		NAZA,E., (1994);'KAPTAN İBRAHİM PAŞA CAMİİ'; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ,CİLT4,İSTANBUL,S.433-434.									
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH									
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH									
				12.12.2021									

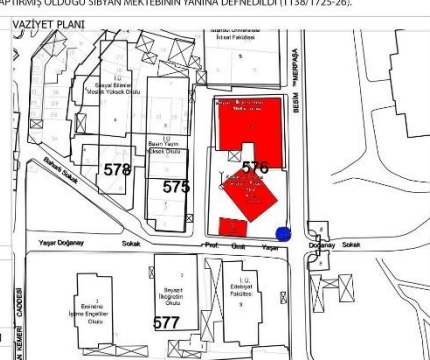
Tablo 2.45 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Camisi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO																			
		X	0:1:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ																			
		Y	0:1:1000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ																			
ADRES:		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.																			
		SÜLEYMANİYE MAHALLESİ ÖMER BESİM PAŞA CADDESİ NO:9				MAHALLE:																			
		BEYAZID / FATİH				ESKİ ADA:																			
						ESKİ PARSEL:																			
						ADA:																			
						576																			
						PARSEL:																			
						1-2-3																			
ANITIN ADI		KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ HAMAMI		DİĞER ADLARI		MEDRESE TUL KUZAT																			
						GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVI																			
						İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ																			
ANIT ÜRÜNÜ	SARAY	☐	CAMİ / MESCİD	☐	KERİVAN SARAY	☐	MİLLİTARİNE	☐	OKUL	☐	MEZDE	☐	KALE	☐	HAMAM	☐	ŞİFAHANE	☐	BAKANLIK	☐	İSTASYON / HİZMET BİNASI	☐	RIHTIM	☐	MEZARLIK
	KASIR	☐	KİLİSE	☐	HAN	☐	FABRİKA	☐	OKUL	☐	SİBYAN MEKTİBİ	☐	SPOR YAPILARI	☐	SUR	☐	DESEME	☐	BİMARHANE	☐	ELÇİLİK	☐	KABALTI	☐	DUVAR
	KONAK / KÖK	☐	SINAGOG	☐	ARASTA	☐	TERSANE	☐	MEDRESE	☐	TIYATRO	☐	KİŞLA	☐	SERİL	☐	HASTANE	☐	HÜKÜMET KONAĞI	☐	İKELE	☐	SOKAK	☐	TAK
	YALI	☐	MANASTIR	☐	BEDESTEN	☐	DELİBİLMİN	☐	KİTAPLIKI KÜTÜPHANE	☐	SİNEMA	☐	KARAKOL	☐	SARINÇ	☐	AYAZMA	☐	SAGLIK OCAGI	☐	BELEDİYE BİNASI	☐	MEYDAN	☐	DİĞER
	EV	☐	MEZAR	☐	ÇARŞI	☐	SANAYİ YAPISI	☐	OKUL KÜTÜPHANE	☐	KAHVEHANE	☐	TABHANE	☐	SU KEMERİ	☐	SU TENAZESİ	☐	DISPANSER	☐	İTTİFAE	☐	POSTANE	☐	MEYDAN
	APARTMAN	☐	TEKKE	☐	PIRİN	☐	DEFO	☐	ATOLYE	☐	İMARET	☐	MAKSEM	☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN
	MÜSTEMLAT	☐	ZAVIYE	☐	DÖKÖKAN	☐	ATOLYE	☐	MEZBAHA	☐	GAZİHANE	☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN	☐	MEYDAN
	SIRA EV	☐	MÜVAKKİTHANE	☐	HAL BİNASI	☐	DEFO	☐	GAZİHANE	☐		☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN	☐	MEYDAN
		☐	NAMAZGÂH	☐	DEFO	☐	GAZİHANE	☐		☐		☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN	☐	MEYDAN
		☐	PATRİKHANE	☐	BÖRÖĞİS HANI	☐		☐		☐		☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN	☐	MEYDAN
		☐	MINARE	☐	BANKA	☐		☐		☐		☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN	☐	MEYDAN
		☐	HAZİRE	☐	OTEL	☐		☐		☐		☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN	☐	MEYDAN
		☐		☐		☐		☐		☐		☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN	☐	MEYDAN
		☐		☐		☐		☐		☐		☐	SU BENZİ	☐	SU KANALI	☐	KÜLTÜRLÜLUBMA	☐	SAADİT	☐	POSTANE	☐	MEYDAN	☐	MEYDAN
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐	PREHİSTORYA	☐	ANTİK	☐	ROMA	☐	BİZANS	☐	OSMANLI	☐	CUMHURİYET	MİMARİ ÜSLUP:		BAROK									
YAPIM TARİHİ:		1725		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT		☐	VAR	☐	YOK	İLK YAPIM YAZITI		ONARIM YAZITI									
MAL SAHİBİ		KAMU		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):													
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:		KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA											
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	☐	AHŞAP	☐	KERPİÇ	☐	TUĞLA	☐	TAŞ	☐	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	☐	EĞİMLİ	☐	BEŞİK KIRMA	☐	EĞRİSEL	☐	TONOZ KUBBE	☐	METAL	☐	
	KARKAS	☐	AHŞAP	☐	BETONARME	☐	ÇELİK	☐	DOĞAL	☐	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMIT	☐	ALATURKA MARSILYA	☐	KURŞUN	☐	ÇİNGO	☐	BAKIR	☐	DİĞER	☐		
PLAN ÖZELLİKLERİ:	CAMİNİN YANINDA VE SÜLEYMANİYE'YE GİDEN CADDENİN KENARINDA BULUNAN HAMAM TEK OLARAK YAPILMIŞTI. HAMAMIN PLAN VEYA FOTOĞRAFI ELDE EDİLEMEDİĞİNDEN HAKKINDA DAHA FAZLA BİLGİ YOKTUR.																								
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	HAMAM HAKKINDAKİ BİLGİ ELDE EDİLEMEDİĞİNDEN HAKKINDA BİLGİ YOKTUR.																								
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	BAZI BİLGİLERE GÖRE 1894 ZELZELESİNDE BÜYÜK ÖLÇÜDE ZARAR GÖRDÜĞÜNDEN BİR SÜRE HARABE HALİNDE KALMIŞ VE DAHA SONRA YIKITILIRAK FARKLI BİR BİNAYA DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞTÜR.																								
TEKNİK DONATI	☐	ELEKTRİK	☐	SU	☐	KANALİZASYON	☐	DOĞALGAZ	☐	İSITMA	☐	KALORİFER	☐	SOBA	☐	GELENKSEL	☐	MODERN	☐	YOK	☐	TELEFON	☐		
SAĞLAMLIK DURUMU	☐	HARAP	☐	ORTA	☐	İYİ	ÖZGÜNLÜK DURUMU	FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK	ÖZGÜN	AZ DEĞİŞMİŞ	BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	YENİDEN YAPIM	YAKIN TARİHLİ ONARIM	☐	EYEVET	☐	HAYIR	☐							
TESCİL DURUMU	☐	TESCİLSİZ	☐	TESCİLLİ	TESCİL TARİHİ:	KARAR NO:	KARAR TARİHİ:	İŞLEVİZ	ÖZGÜN	ÖZGÜN DEĞİL	İŞLEVSİZ	TARİHİ:	TESCİL DERECE:	TARİHİ:											
GOZLEM VE ACIKLAMALAR:	BINA 1925 TE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ'NE TAHSİS EDİLMİŞ VE YILDIZ SARAYI'NIN ÇOK ZENGIN KÜTÜPHANESİNDE BULUNAN KİTAP VE ESKİ FOTOĞRAF KOLEKSİYONLARI DA BURAYA TAŞINMIŞTIR.																								
FOTOĞRAF																									
FOTOĞRAF																									
BAŞLICA KAYNAKLAR:	EYİCE,S., (2000) "İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 21, TÜRLİYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 343-345.																								
	NAZAR, E., (1994) "KAPTAN İBRAHİM PAŞA CAMİİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 4, İSTANBUL, S. 433-434.																								
HAZIRLAYAN:	SAADET ÇAKIR												TARİH	12.12.2021											
KONTROL EDEN:	DOÇ. DR. MİNE ESMER												TARİH												

Tablo 2.46 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Hamamı Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV NO:	FOTO NO						
		X	01:25000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO		ÖLÇEĞİ						
		Y	01:10000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:		ÖLÇEĞİ						
		İL	İSTANBUL	İLÇE	FATİH	KÖY						
		ADRES:	SÜLEYMANİYE MAHALLESİ ÖMER BESİM PAŞA CADDESİ NO:9		ESKİ MAH.	ESKİ ADA:						
			BEYAZID / FATİH		ESKİ PARSEL:	PARSEL:						
ANITIN ADI		KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ HAZİRESİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ						
						HAZİRE						
ANIT	SİVİL MİMARİ YAPILAR	DİNSEL YAPILAR	TİCARET YAPILARI	ENDÜSTRİ YAPILARI	EĞİTİM YAPILARI	SOSYAL KÜLTÜREL YAPILARI	SAVUNMA YAPILARI	SU YAPILARI	SAĞLIK YAPILARI	YÖNETİM VE DİĞER KAMU YAPILARI	ULAŞIM YAPILARI	KENTSEL ÖGE
	☐ SARAY ☐ KASIR ☐ KONAK / KOŞK ☐ YALI ☐ EV ☐ APARTMAN ☐ MÜSTEMLAT ☐ SIRA EV	☐ CAMİ / MESCİD ☐ KİLİSE ☐ SINAGOG ☐ MANASTIR ☐ TÜRBE ☐ MEZAR ☐ TEBİT ☐ ZAVİYE ☐ MÜVAKKİTHANE ☐ NAMAZGAH ☐ PATRIKHANE ☐ MİNARE ☒ HAZİRE	☐ KERVANSARAY ☐ HAN ☐ ARASTA ☐ BEDESTEN ☐ ÇARŞI ☐ FİRİN ☐ DÖKKAN ☐ HAL BİNASI ☐ NAMAZGAH ☐ BÖRÜĞİ HANI ☐ BANKA ☐ OTEL	☐ İMALKATHANE ☐ FABRİKA ☐ TERSANE ☐ DEĞİRMEN ☐ SANAYİ YAPISI ☐ DEPO ☐ ATOLYE ☐ HAL BİNASI ☐ DEPO ☐ GAZİNE	☐ OKUL ☐ SİYAH MEBTESİ ☐ MEDRESE ☐ DELİĞİRMEN ☐ KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE ☐ DOKÜMANERNA	☐ MEZGE ☐ SPOR YAPILARI ☐ TİYATRO ☐ SİNEMA ☐ KAHVEHANE ☐ TABAHANE ☐ İMARET	☐ KALE ☐ SUR ☐ KISLA ☐ KARAKOL ☐ HAVİSHANE	☐ HAMA ☐ DESEME ☐ SEBİL ☐ SARINÇ ☐ AYAZMA ☐ SU KEMERE ☐ SU TENAZESİ ☐ MAKSEM ☐ MASLAK ☐ SU BENİ ☐ SU KANALI ☐ KÜLTÜLÜMBA ☐ ŞADRIVAN ☐ SU HAZNESİ	☐ ŞİFAHANE ☐ BİMARHANE ☐ HASTANE ☐ SAĞLIK OCAĞI ☐ DISPANSER	☐ DAKANLIK ☐ ELÇİLİK ☐ HÜKÜMET KONAĞI ☐ BELEDİYE BİNASI ☐ İTİFAE ☐ POSTANE	☐ İSTASYON / HİZMET BİNASI ☐ İSKELE ☐ İMAM ☐ KÖPRÜ ☐ DENİZ FENERİ	☐ RİHTİM ☐ KABALTI ☐ SOKAK ☐ MEYDAN ☐ MERVİVEN ☐ SAAT KULESİ ☐ YANGIN KULESİ ☐ DÜKÜTAŞ ☐ NİŞANTAŞI ☐ HEYKEL ☐ SOKAK LAMBASI ☐ TABELALEVHA ☐ HAVUZ
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☒ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK						
YAPIM TARİHİ:		1725		1. ONARIM TARİHİ:	2. ONARIM TARİHİ:	YAZIT ☐ VAR ☐ YOK İLK YAPIM YAZITI ☐ ONARIM YAZITI ☐ TARİHİ:						
MAL SAHİBİ		KAMU		VAKIF	ÖZEL	DERNEK						
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF	ÖZEL	DERNEK						
TAŞIYICI SİSTEM	YIĞMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA						
	KARKAS	AHŞAP	BETONARME	ÇELİK	DOĞAL							
ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞİSSEL	TONOZ KÜBBE							
ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR							
	TAŞ	TOPRAK	BETON	AHŞAP	DİĞER							
PLAN ÖZELLİKLERİ:	ALANI L BİÇİMİNDE İKİ TARAFTAN SARANMAKTADIR.											
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	L BİÇİMİNDE İKİ TARAFTAN SARAN HAZİRE MUNTAZAM TAŞ VE TUĞLA ÖRGÜLÜ, PENCERELİ BİR DUVARLA ÇEVİRİLMİŞTİR.											
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	HAZİRENİN İÇİNDE 105 MEZAR TAŞI TESBİT EDİLMİŞ OLUŞ BUNLARDAN BÜYÜK BİR KISMI İBRAHİM PAŞA'NIN OĞULLARI İLE KIZLARINA AİTTİR.											
TEKNİK DONATI	☐ ELEKTRİK ☐ SU ☐ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ İSITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENEKSEL MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON											
SAĞLAMLIK DURUMU	☒ HARAP ☐ ORTA ☐ İYİ ☐ ÖZGÜNLÜK DURUMU FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☒ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK ☐ ÖZGÜN ☒ AZ DEĞİŞİMİŞ ☐ BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ ☐ YENİDEN YAPIM ☒ YAKIN TARİHLİ ONARIM ☐ EVET ☐ HAYIR ☐											
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ TESCİL TARİHİ: KARAR NO: KARAR TARİHİ: TESCİL DERECE: TARİHİ:											
GOZLEM VE ACIKLAMALAR:	CAMİ VE SİYAH MEBTESİNİN HİZMETLERİNİN YANI SIRA ÇARŞI ESNAFINA VE AİLELERİNE AIT ÇOK SAYIDA MEZAR TAŞI TESBİT EDİLMİŞTİR. BUNLARIN BAZILARI SADECE SAHİDEDEN İBARET, BAZILARI İSE LAHİTLİDİR. HEPSİ DE YAPILDIKLARI DÖNEMİN ÜSLUBUNA UYGUN OLARAK İŞLENMİŞTİR.											
TARİHÇE:	BEYAZIT TAKI İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ MERKEZ BİNASININ VEFA YÖNÜNE AÇILAN VE ESKİDEN HAREM KAPISI OLARAK ADLANDIRILAN AVLU KAPISININ KARŞISINDAKİ KÖŞEBEŞİNDE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ BİTİŞİĞİNDEDİR. CAMİNİN ÖNÜNDE VE YANINDA MUNTAZAM BİR DUVARLA ÇEVİRİLMİŞ GENİŞ BİR HAZİRESİ VARDIR. BANI HACI İBRAHİM PAŞA, GÜNEY YUNANİSTANDA MORANIN BEYLERBEYLİK MERKEZİ OLAN TRİPOLİÇE DE DOĞDU. BABASI SELİM B. HÜSEYİN EFENDİDİR. KÜÇÜK YAŞTA İSTANBUL'A GELİP ÇIRAK OLARAK MATBAHİ AMİREYE GİRDİĞİNDEN PAŞCI LAKABINI ALMIŞTIR. ÖNCE SADRAZAM ÇORLULU ALI PAŞA'NIN HİZMETİNE GİREKER ONUN KETHÜDALIĞINI YAPTI. 12 RAMAZAN 1118'DE (18 ARALIK 1706) VEZİRLİK PAVESİYLE KAPTAN-I DERYALİĞA YÖKSELİDİ. İKİ YIL SONRA AZLEDİLEN İBRAHİM PAŞA 1125'TE (1713) AFFA UĞRAYARAK ÇEŞİTLİ GÖREVLER ÜSTLENDİ. MİSİR VALİSİ OLDU. BİR ARA İKİNCİ DEFA KAPTAN-I DERYALİĞA GETİRİLDİ, TRABZON VALİLİĞİ, AZAK VE KANDİYE MUHAFİZLİKLERİNDE BULLUNDU. BU SON GÖREVİ SIRASINDA VEFAAT EDEREK KANDİYE DE YAPTIRMİŞ OLDUGU SİYAH MEBTESİNİN YANINA DEFNEDİLDİ (1138/1725-26).											
FOTOGRAF					VAZİYET PLANI							
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİCE, S., (2000), "İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ", İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 21, TÜRLÜYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 343-345.										
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR										
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MINE ESMER										
TARİH:		12.12.2021										
TARİH:												

Tablo 2.47 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Haziresi Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO							
				X	0:125000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO							
				Y	0:11000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:							
		İL	İLÇE	FATİH	KÖY	ESKİ MAH.							
		ADRES: SÜLEYMANİYE MAHALLESİ ÖMER BESİM PAŞA CADDESİ NO:9			ESKİ ADA:	MAHALLE: SÜLEYMANİYE							
		BEYAZID / FATİH			ESKİ PARSEL:	PARSEL: 1-2-3							
ANITIN ADI		KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ SEBİLİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVİ							
DÜKKAN													
ANIT ÜRÜNÜ	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİETHANE	OKUL	MEZDE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / HİZMET BİNASI	RİHTIM	MEZARLIK
	KASIR	KİLİSE	HANI	FABRİKA	SİBYAN MEKTESİ	SPOR YAPILARI	SUR	CEZME	BİMARHANE	ELÇİLİK	İSKELE	KABALTI	DUVAR
	KONAK / KOĞK	SINAGOG	ARASTA	TERSANE	MEDRESE	TIYATRO	KİŞLA	ŞİERL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	SOKAK	TAK
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DELİBİZİN	KTİPLİK KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SACLIK OCAGI	BELEDİYE BİNASI	İMAM	MEYDAN	DİĞER
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	SANAYİ YAPISI	DIYALUKURRA	KAHVEHANE	HAVİSHANE	AYAZMA	SU KEMERİ	İTTİFAE	KÖPRÜ	MERKEZ	SAAT KULESİ
	APARTMAN	MEZAR	TEKKE	DEPO		TABHANE	İMARET	SU TENEZÜSÜ	SU BENİ	POSTANE	DEKİZ FENERİ	YANGIN KULESİ	DİĞER
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÖKAN	ATOLYE				MAKSEM	SU KANALI			YANGIN KULESİ	DİĞER
	SIRA EV	MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI	MEZBAHA				MASLAK	KÜLTÜLÜMBA			YANGIN KULESİ	DİĞER
		NAMAZGAH	DEPO	GAZHANE				SU BENİ	SADIRVANI			YANGIN KULESİ	DİĞER
		PATRİKHANE	BÖRÖĞİŞ HANI					SU KANALI	SU HAZNESİ			YANGIN KULESİ	DİĞER
		MINARE	BANKA					KÜLTÜLÜMBA				YANGIN KULESİ	DİĞER
		HAZİRE	OTEL					SADIRVANI				YANGIN KULESİ	DİĞER
								SU HAZNESİ				YANGIN KULESİ	DİĞER
	KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET ☐ MİMARİ ÜSLUP: BAROK										
	YAPIM TARİHİ: 1725		1.ONARIM TARİHİ: 1944		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT ☒ VAR ☐ YOK ☐ İLK YAPIM YAZITI	ONARIM YAZITI TARİHİ:					
MAL SAHİBİ		KAMU	VAKIF	ÖZEL	DERNEK	YAPAN (MİMAR):							
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU	VAKIF	ÖZEL	DERNEK	YAPTIRAN:	KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA						
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞMA	AHŞAP	KERPİÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ						
	KARKAS	AHŞAP	BETONARME	ÇELİK	DOĞAL	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ						
PLAN ÖZELLİKLERİ:	KÜLLİYENİN KURULDUĞU ADAYI SINIRLAYAN SOKAKLARIN BİRLEŞTİĞİ KÖŞEDE VE ŞİMDİ ÜNİVERSİTE MERKEZ BİNASININ YERİNDEKİ SARAY-ATIK'IN BAĞÇESİNDEN DIŞA AÇILAN HAREM KAPISININ TAM KARŞISINDA BULUNMAKTADIR.												
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	MERMERDEN YAPILMIŞ OLAN SEBİL, MUKARNAŞLI BAŞLIKLARA SAHİP MERMER SÖTUNLARLA BEŞ PENCEREYEDEVİŞİRME AYRILMIŞTIR. PENCERELERDE KLASİK ÜSLUPTA DOKÜLMÜŞ ŞEBEKELER VARDIR. EVVELCE ÜSTÜNDE GENİŞÇE BİR SAÇAKLA KÜÇÜK BİR KÜBBE BULUNUYORDU. PENCERELERİN ÜSTLERİNDE SIVRI TÜRK KEMERLERİ VARDIR. PENCERE KEMERLERİYLE SIVRI KEMERLER ARASINDAKİ YÜZEYLER, BAZI SEBİLLERDE OLDUĞU GİBİ MERMER ŞEBEKELİ DEĞİL DOLUDUR.												
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	HAKKINDA YETERLİ BİLGİYE ULAŞILAMAMIŞTIR.												
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK ☒ SU ☒ KANALİZASYON ☐ DOĞALGAZ ☐ ISITMA ☐ KALORİFER ☐ SOBA ☐ GELENKSEL ☒ MODERN ☐ YOK ☒ TELEFON												
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP ☐ ORTA ☒ İYİ		☒ ÖZGÜNLÜK DURUMU ☐ FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK ☐ İŞLEVSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN	AZ DEĞİŞMİŞ	BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ	YENİDEN YAPIM	YAKIN TARİHLİ ONARIM	EYEV ☐ HAYIR ☒			
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ ☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:	KARAR NO:	KARAR TARİHİ:	İŞLEVSİZ	TESCİL DERECE:	TARİHİ:					
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		<p>SEBİL 1940'LU YILLARA KADAR SON DERECE BAKIMSIZ OLUP ŞEBEKELERİ ÇIKARILMIŞ, SAÇAKLARI SÖKÜLMÜŞ VE BÜTÜN PENCERELERİ ÖRÜLEREK ÇİMENTO İLE SIVANMIŞ BİR HALDE İDİ. İSTANBULSU SEVENLER KURULU'NUN GAYRETİYLE YAPI BU PERİŞANLIKTAN KURTARILMIŞ, SAÇAK YAPILMIŞ, PENCERELERE DE ŞEBEKELER TAKILMIŞTIR. 1944'TE GERÇEKLEŞEN BU İHYADAN BİR SÜRE SONRA SEBİL KİRAYA VERİLEREK DÜKKAN HALİNE GETİRİLMİŞ VE HALEN DE AYNI MAKSAZLA KULLANILMAKTADIR.</p>											
FOTOGRAF		<p>TARİHÇE: BEYAZIT-TAKI İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ MERKEZ BİNASININ VEFA YÖNÜNE AÇILAN VE ESKİDEN HAREM KAPISI OLARAK ADLANDIRILAN AVLU KAPISININ KARŞISINDAKİ KÖŞEBEŞİNDE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ BİTİŞİĞİNDEDİR. CAMİNİN ÖNÜNDE VE YANINDA MUNTAZAM BİR DUVARLA ÇEVİRİLMİŞ GENİŞ BİR HAZİRESİ VARDIR. BANI HACI İBRAHİM PAŞA, GÜNEY YUNANISTANDA MORANIN BEYLERBEYLİK MERKEZİ OLAN TRİPOLİÇE DE DOĞDU. BABASI SELİM B. HÜSEYİN EFENDİ'DİR. KÜÇÜK YAŞTA İSTANBUL'A GELİP ÇIRAK OLARAK MATBAHİ AMİREYE GİROĞINDEN 'AŞÇI' LAKABINI ALMIŞTIR. ÖNCE SADRİZAM ÇORLU'LU ALI PAŞA'NIN HİZMETİNE GİREKER ONUN KETHÜDALİĞİNİ YAPTI. 12 RAMAZAN 1118'DE (18 ARALIK 1706) VEZİRLİK PAVESİYLE KAPTAN-I DERYALİĞA YÜKSELİDİ. İKİ YIL SONRA AZLEDİLEN İBRAHİM PAŞA 1125'TE (1713) AFFA UĞRAYARAK ÇEŞİTLİ GÖREVLER ÜSTLENDİ. MİSİR VALİSİ OLDU. BİR ARA İKİNCİ DEFA KAPTAN-I DERYALİĞA GETİRİLDİ, TRABZON VALİLİĞİ, AZAK VE KANDİYE MUHAFİZLİKLERİNDE BULUNDU. BU SON GÖREVİ SIRASINDA VEFAAT EDEREK KANDİYE'DE YAPTIĞI SİBYAN MEKTEBİNİN YANINA DEFNEDİLDİ (1138/1725-26).</p>											
FOTOGRAF													
BAŞLICA KAYNAKLAR:		<p>EYİÇE,S., (2000);'İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ';İSLAM ANSIKLOPEDİSİ,CİLT21,TÜRLÜYE DİYANET VAKFI,İSTANBUL,S.343-345. NAZA,E.,(1994);'KAPTAN İBRAHİM PAŞA CAMİİ'; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSIKLOPEDİSİ,CİLT4,İSTANBUL,S.433-434.</p>											
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR		TARİH		12.12.2021							
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER		TARİH									
													

Tablo 2.48 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Sebili Envanter Fişi

KENTSEL KÜLTÜR VARLIKLARI ENVANTERİ		ANIT		ENVANTER NO:	İLİŞKİLİ KÜLTÜR VARLIĞI ENV. NO:	FOTO NO																
				X	0:125000 HARİTA NO	HALİHAZIR HARİTA NO																
				Y	0:11000 HARİTA NO	KADASTRAL HARİTA NO:																
				İL	İSTANBUL İLÇE	FATİH KÖY																
				ADRES:	SÜLEYMANİYE MAHALLESİ ÖMER BESİM PAŞA CADDESİ NO:9	ESKİ MAH. MAHALLE: SÜLEYMANİYE																
					BEYAZID / FATİH	ESKİ ADA: 576																
						PARSEL: 1-2-3																
ANITIN ADI	KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ SİBYAN MEKTEBİ			DİĞER ADLARI	GÜNÜMÜZDEKİ İŞLEVI	DÜKKAN																
ANIT	SARAY	CAMİ / MESCİD	KERVANSARAY	MİLLİTARİ	OKUL	MEZSE	KALE	HAMAM	ŞİFAHANE	BAKANLIK	İSTASYON / HİZMET BİNASI	RİHTİM	MEZARLIK									
	KASIR	KİLİSE	HANI	FABRİKA	SİBYAN MEKTEBİ	SPOR YAPILARI	SUR	CEZME	BİMARHANE	ELÇİLİK	BELEDİYE BİNASI	KABALTI	DUVAR									
	KONAK / KOŞK	SINAGOG	ARASTA	TERSENE	MEDRESE	TIYATRO	KİSİLA	SERİL	HASTANE	HÜKÜMET KONAĞI	İSKELE	SOKAK	TAK									
	YALI	MANASTIR	BEDESTEN	DELİBİZİN	KİTAPLIĞI KÜTÜPHANE	SİNEMA	KARAKOL	SARINÇ	SACLIK OCAGI	BELEDİYE BİNASI	İMAM	MEYDAN	DİĞER									
	EV	TÜRBE	ÇARŞI	DEĞİRMEN	DIKOLUKURRA	KAHVEHANE	HAVİSHANE	AYAZMA	DISPANSER	İTTİFAE	KÖPRÜ	MERKEZ										
	APARTMAN	MEZAR	TEKKE	SANAYİ YAPISI		TABHANE		SU KEMERE		POSTANE	DENİZ FENERİ	SAAT KULESİ										
	MÜSTEMLAT	ZAVIYE	DÖKÖK	DEPO		İMARET		SU TENAZESİ				YANGIN KULESİ										
	SIRA EV	MÜVAKKİTHANE	HAL BİNASI	ATOLYE				MAKSEM				DİKİLTAŞ										
		NAMAZGAH	DEPO	MEZBAHA				MASLAK				NEŞANTAŞI										
		PATRİKHANE	BÖRÖĞİ HANI	GAZHANE				SU KANALI				HEYKEL										
	MINARE	BANKA					KÜLTÜLÜMBA				SOKAK LAMBASI											
	HAZİRE	OTEL					ŞADIRVANI				TABELALEVHA											
							SU HAZNESİ				HAVUZ											
KÜLTÜR DÖNEMİ		☐ PREHİSTORYA ☐ ANTIK ☐ ROMA ☐ BİZANS ☒ OSMANLI ☐ CUMHURİYET		MİMARİ ÜSLUP:		BAROK																
YAPIM TARİHİ: 1725		1.ONARIM TARİHİ:		2.ONARIM TARİHİ:		YAZIT		VAR		YOK		İLK YAPIM YAZITI		ONARIM YAZITI TARİHİ:								
MAL SAHİBİ		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPAN (MİMAR):												
BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ		KAMU		VAKIF		ÖZEL		DERNEK		YAPTIRAN:		KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA										
TAŞIYICI SİSTEM	YİĞİMA	AHŞAP	KERPIÇ	TUĞLA	TAŞ	KARMA	ÖRTÜ TÜRÜ	DÜZ	EĞİMLİ	BEŞİK KIRMA	EĞRİSEL	TONOZ KUBBE										
	KARKAS	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DÜZ HATLI	DOĞAL	ÖRTÜ MALZEMESİ	KİREMİT	ALATURKA MARSILYA	KURŞUN	ÇİNKO	BAKIR										
PLAN ÖZELLİKLERİ:	SEBİLİN BULUNDUĞU KÖŞEDEN VEZNELER'E İNEN SOKAKTA, HAZİRE DUVARININ UCUNDA VAKFIYESİNDE FEVKANI OLDUĞU BİLDİRİLEN SİBYAN MEKTEBİ VARDIR. BUNUN ESAS BİNASI BİLİNMEYEN BİR TARİHTE ORTADAN KALKMIŞ, YALNIZ ALT KATI KALMIŞTIR.																					
CEPHE ÖZELLİKLERİ:	ESKİDEN ÜSTÜNDE OLAN KATIN MEVCUT KONSOLLARA OTURAN BİR ÇIKMA HALİNDE OLDUĞU ANLAŞILMAKTADIR. MİMARİ AYRINTILARI HAKKINDA DAHA FAZLA BİLGİ YOKTUR.																					
İÇ MEKAN ÖZELLİKLERİ:	BÜTÜN BENZERLERİ GİBİ ÜSTÜ AYNALI TONOZLA ÖRTÜLÜ BÜYÜK VE OCAKLI BİR DERSHANE MEKANINDAN İBARET OLDUĞU TAHMİN EDİLEBİLİR.																					
TEKNİK DONATI	☒ ELEKTRİK		☒ SU		☒ KANALİZASYON		☐ DOĞALGAZ		☐ İSITMA		☐ KALORİFER		☐ SOBA		☐ GELENEKSEL		☒ MODERN		☐ YOK		☒ TELEFON	
SAĞLAMLIK DURUMU	☐ HARAP		☐ ORTA		☒ İYİ		ÖZGÜNLÜK DURUMU		FİZİKSEL ÖZGÜNLÜK		ÖZGÜN		AZ DEĞİŞİMİŞ		BÜYÜK ÖLÇÜDE YENİLENMİŞ		YENİDEN YAPIM		YAKIN TARİHLİ ONARIM		☐ EVET ☐ HAYIR	
TESCİL DURUMU	☐ TESCİLSİZ		☒ TESCİLLİ		TESCİL TARİHİ:		KARAR NO:		GRUP KARAR TARİHİ:		KARAR NO:		TESCİL DERECE:		TARİHİ:							
GÖZLEM VE AÇIKLAMALAR:		YAKIN TARİHLERE GELİNCEYE KADAR ÜSTTE AHŞAP BİR EV VARDI. ŞİMDİ BURASI DA DÜKKAN OLARAK KULLANILMAKTADIR. 1923-1928 YILLARI ARASINDA YAZILDIĞI TAHMİN EDİLEN BİR LİSTEDE BU BİNA ARSA OLARAK BİLE ANILMADIGINA GÖRE BU TARİHLERDE ORTADAN KALKMIŞ OLMALIDIR.																				
FOTOGRAF		FOTOGRAF																				
BAŞLICA KAYNAKLAR:		EYİCE,S., (2000) "İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ"; İSLAM ANSIKLOPEDİSİ, CİLT 21, TÜRLÜYE DİYANET VAKFI, İSTANBUL, S. 343-345. NAZA,E., (1994) "KAPTAN İBRAHİM PAŞA CAMİİ"; DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSIKLOPEDİSİ, CİLT 4, İSTANBUL, S. 433-434.																				
HAZIRLAYAN:		SAADET ÇAKIR																				
KONTROL EDEN:		DOÇ. DR. MİNE ESMER																				
TARİH:		12.12.2021																				
TARİH:																						
VAZİYET PLANI		VAZİYET PLANI																				

Tablo 2.49 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Sıbyan Mektebi Envanter Fişi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

3.1. BELGELEME

3.1.1. Konumu

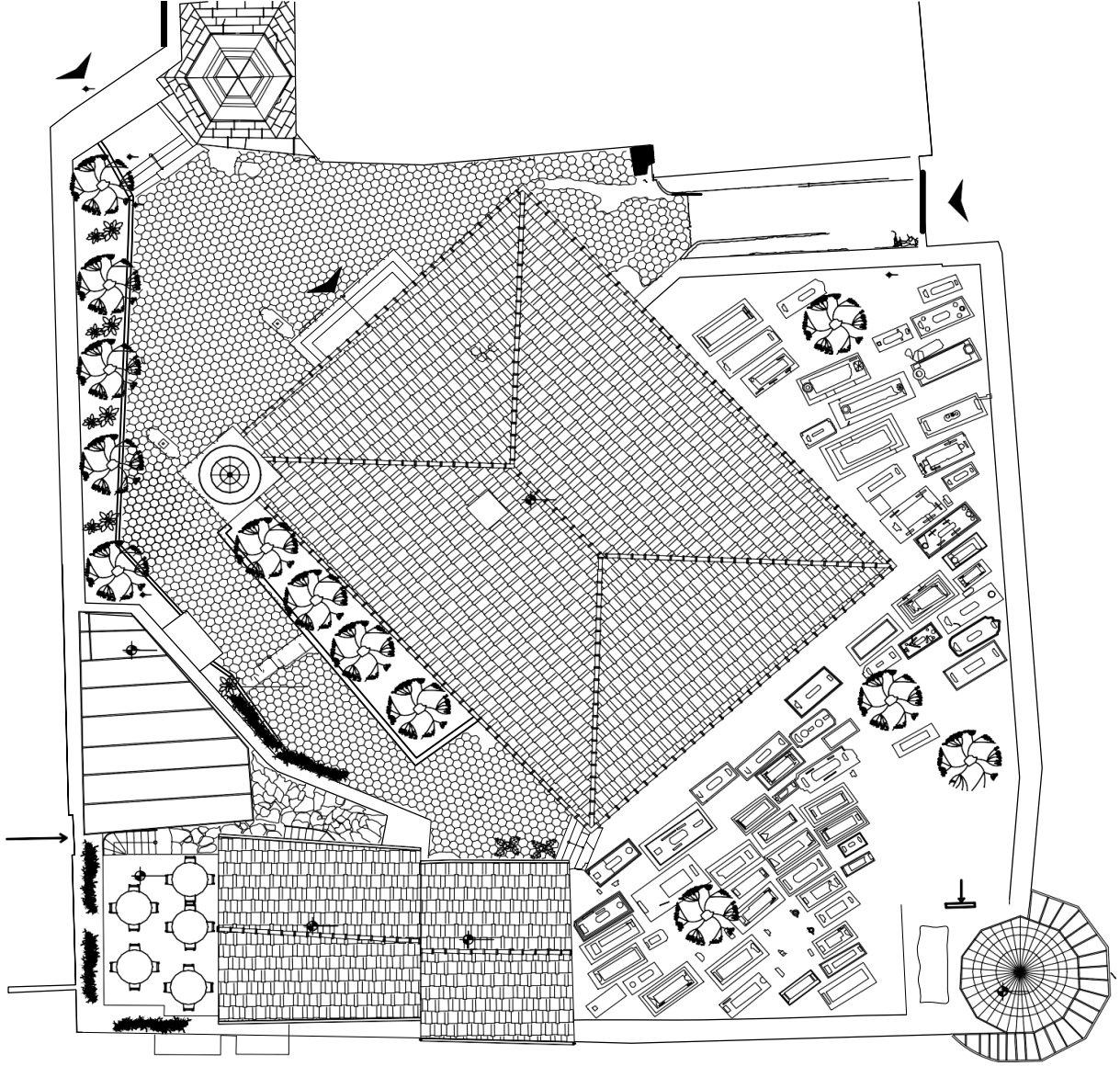
Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi İstanbul Fatih ilçesi, Süleymaniye Mahallesi'nde Besim Ömer Paşa Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Külliye'nin kuzeyinde İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, doğusunda İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kampüsü girişi, batısında İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu (İletişim Fakültesi), güneyinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bulunmaktadır (Şekil 3.1). 576 ada 1-2-3 parsel kuzeybatı güneydoğu yönünde yer almaktadır (Şekil 3.2).

Şekil 3.1 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Hava Fotoğrafı (Url-1)

Şekil 3.2 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Pervititch Haritası (1934-1936)

Şekil 3.3 Rölöve, Vaziyet Planı

Cami avlusunun iki tane kapısı bulunmaktadır. Bir kapısı Besim Ömer Paşa Caddesine bakarken, diğer kapısı kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Sokağına bakmaktadır. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi, 576 ada 1-2-3 parselde oturmaktadır. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa cami, sebil, eski sıbyan mektebi, 1.parselde yer almakta iken eski hamam günümüz kütüphanesi 2-3 parselde yer almaktadır (**Şekil 3.3**). Yapıyı iki yönden hazire çevrelemektedir. Bahçe duvarlarında demir lokma parmaklık bulunmaktadır. Külliye'nin oluşturduğu birimler cami, sebil, sıbyan mektebi, hamam ve hazire olarak inşa edilmiş iken günümüzde cami, sebil ve hazireye ulaşabilmektedir. Sıbyan mektebinin ise sadece giriş katı kullanılmaktadır. Caminin kuzeybatı yönünde bulunan ana giriş kapısı yanında şadırvan bulunmaktadır. Caminin güneydoğusunda sebil; güneybatısında ise sıbyan mektebi yer almaktadır. Caminin tek minaresi bulunmaktadır. Sıbyan mektebi kalıntıları günümüzde kırtasiye, kafe ve imam odası olarak kullanılmaktadır. Kafe zemin kat ve 1. Kattan oluşmaktadır. İmam odası ise bodrum kat ve zemin kattan oluşmaktadır. Cami girişinin batı tarafında kadınlar mahfili bulunmaktadır. Doğu tarafında ise müezzin mahfili vardır.

3.1.2. Tarihçe

Fatih ilçesi, Beyazıt'ta bulunan Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi Besim Ömer Paşa Caddesi ile Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokağı'nın kavşağında bulunmaktadır. Banisi Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa tarafından H.1118/M.1707 senesinde yaptırılmıştır (Naza, 1994; s.433-434). Banisi olan İbrahim Paşa Çorlulu Ali Paşa'nın kethüdası olarak görev yapmaktaydı (Ogan, 1955; s.8). Kaptan-ı deryalığı sırasında seferlerden başarılı olarak dönmesi sebebi ile maddi gücü artmıştır. Külliye yaptırırken sıbyan mektebi ile kalmayıp cami, hamam, sebil ve aşhanede yaptırmıştır. Bu külliye'nin inşaatı sırasında buraya bir türbe yaptırarak gömülmek istese de, Kaptan-ı deryalığı sonrasında Kandiyeli'de yaptırdığı sıbyan mektebinin bahçesine defnedildi (H.1138/M.1725-1726) (Eyice, 2000; s.343-345). Caminin etrafı L şeklinde hazire ile çevrilidir. Sebilin altında ve Kaptanpaşa Sokağı üzerinde, duvarın devamında sıbyan mektebinden kalan alt bölüm mevcuttur. Ömer Besim Paşa Caddesi üzerinde şimdi İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi'nin olduğu yerde ise bugün hiçbir izi kalmayan hamam bulunuyordu (Eyice, 2000; s.343-345). Hamam yerine 1910-

1911 senelerinde mimar Kemaleddin Bey tarafından Medresetü'l-küzar (Kadılar Medresesi) yapılmıştır. 1913 senesinde tamamlanan bu yapı Cumhuriyet döneminde medreselerin kapatılmasından sonra 1 Aralık 1924'ten beri kütüphane olarak kullanılmaktadır (Tozduman Terzi, 2017; s.90-91).

Şekil 3.4 İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi (S. Çakır, 2020)

Külliyeyi oluşturan cami, camilerin kapatılmasından sonra kütüphanenin okuma salonu haline getirilmiştir. 27 Mart 1987 senesine kadar bu işlevde kullanıldıktan sonra ibadete açılmıştır. Cami minaresi ise geç bir döneme ait olmakla birlikte taş malzemedendir yapılmıştır (Eyice, 2000; s.343-345).

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Cami'nin kuzeybatı duvarındaki kapı üzerinde yer alan üç satırlık kitabede şu ifadeler yer almaktadır (Şekil 3.5).

*Kad bena ve eşsesse haza'l-camiar-rasiha e şeyyede zake'l-ma'bede's-şamiha
hazretül-vezirü'l-mükerrem ve cenabü'd-dusturu'l-mufahham sümmiye*

*Bani Beytillahi'l-mu'alla sahibu'l -asar Kapudan İbrahim Paşam Ekremullahu
me'aden ve me'aşen ve kad vafeka itmamehu fi şehri zilhiceti'l-haram*

*Sene tis'a aşarete ve mietü ve elf tekabbelallahü fi zalike minhu ve bakıyyete
me'asirahü ve sanahü fi külli varidetin ve sadiretin amin ya rabbe'l alemin.*

Türkçesi: Bu sağlam camiyi tesis eden, yüce mabedi temelleri üzerine kaldıran “muhteşem caminin banisi” olarak adlandırılan, pek çok önemli eserler yaptırmış olan, Osmanlı Devleti'nde önemli görevler üstlenmiş, kıymetli vezir Kaptan İbrahim Paşa'dır. Yüce Allah onu hem dünyada hem de ahirette mükafatlandırсын. Bu muhteşem mabed hicri 1119 (miladi 1708) yılı zilhicce ayında bitirilip hizmete açılmıştır. Yüce Allah onun bu hayrını ve kazandırdığı diğer eserlerini kabul buyursun. Onu gökten ve yerden gelebilecek her türlü felaketlerden korusun. Amin.

Şekil 3.5 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Cami Kitabesi (S.Çakır, 2020)

Hüseyin Ayvansarayı'nın bildirdiğine göre burada Çorlulu Ali Paşa tarafından İbrahim Paşa'ya hediye edilmiş, ta'lik hattı ve satır araları kırmızı mürekkeple Farsça yazılmış çok değerli bir Kur'an-ı Kerim tercümesi vardı. Hadikatü'l-Cevami'in el yazmalarına ilave edilen derkenarlarda bu mushafın başka kitaplarla birlikte satıldığı ve parasının mütevellisi tarafından caminin tamiri için harcandığı belirtilmiştir (Eyice, 2000; s.343-345).

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nde yapılan araştırmalar sonucunda yapının ihtiyaçları, vakıfların genel işleyişi, müezzinler ve imamların maaş ve ataması hakkında yazılan resmi belgeler, rutin işler, gelen ve giden evraklar hakkında bilgilere ulaşılmıştır. Bu evraklara göre yapının 1707-1909 seneleri arasında aktif olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nden alınan bu belgelerin kronolojik sıraya göre sıralanması şu şekildedir:

- A. {DVNSMHM.d... / 115-1925 – nolu H. 29.08.1119 / M. 25.11.1707 tarihli belge (Ek 1);

Marmara nahiyesi naibine: Kaptan-ı Derya Vezir İbrahim Paşa'nın Bey İstanbul'da Bayezid yakınlarında inşa ettirdiği cami, sebil ve hamama gereken mermer taşların parasıyla alınması.

(1. Satır) Marmara Nahiyesi Naibine hüküm ki

(2. Satır) Düstur-ı mükerrem müşir-i müfehham nizamü'l-âlem ... kapudanı olan vezirim el-hac İbrahim Paşa edamüllahi teala iclalehü tarafından südde-i saadetime arzuhal sunub müşarünieyhın mahrusse-i İstanbul'da

(3. Satır) Sultan Bayezîd Han-ı Veli Cami-i şerifi kurbunda müceddeden mübaşeret eyledüğü cami-i şerif ve sebilhane ve hammama iktiza eden mermer taşları kadimden verilegelen bahaları ve nevl (gemi kirası) sefayını

(4. satır) mutâd-ı kadim üzre ashabına verilüb bir ferde zulüm ve ta'zib olunmamak üzre Marmara'dan bin zira' miktarını mermer taşı kat' ve sefinelere tahmil (yükleme) ve bir ferde ... ve niza'

(5. Satır) ettirilmeyüb bir gün evvel Asitane-i saadetime irsal olunmak babında siz ki mumaileyhsiz vech-i meşruh üzre bahası ve nevl sefinesiyle nakl ü irsal etdirilmek babında ferman-ı alışanım

(6. Satır) sadır olmuşdur.

(7. **Satır**) fi evahir-i Şaban sene 1119 (1119 Hicri yılının Şaban ayının sonları)

Elde edilen ek 1 belgesinin açıklaması şöyledir;

(1.**Satır**) Marmara kadısı vekiline emir ki,

(2. **Satır**) Saygıdeğer maraşel, nizam-ı alem (karışıklıkları ortadan kaldıran) kaptan vezirim Hacı İbrahim Paşa (Allah bu faziletlerini çoğaltsın) huzuruma gönderdiği dilekçede büyük şehir İstanbul'da adı geçen

(3. **Satır**) Beyazıt Camii yakınında yeniden yapımını üstlendiği caminin sebilhane ve hamam için lazım olan mermer taşlarının eski bedelden (önceki fiyattan verilmesi) ve gemileri

(4. **Satır**) Eski bir adet olduğu üzere dostlarına verilip bir başkasına düşmanca ve zalimane olmamak üzere 750-900 metre (bir zira yaklaşık 75-90cm) miktarında mermer taş kimseyle tartışmadan gemilere yükleyip

(5. **Satır**) Yukarıda izah edildiği üzere bedeli verilerek derhal İstanbul'a gönderilmesi size

(6. **Satır**) Yüce buyruğumdur.

(7. **Satır**) 1119 Hicri yılının Şaban ayının sonları

- MF. MKT. / 62-54 – nolu H. 16.05.1296 / M. 08.05.1879 tarihli belge (Ek 2);
Eyüb, Altay, Atpazarı, inas rüşdiyeleri ile Zeyrek, Kaptan İbrahim Paşa zukur rüşdiyeleri ve bazı mekteplerde kalan muhacirlerin bir an evvel tahliyesi.
- MF. MKT. / 64-49 – nolu H. 19.08.1296 / M. 08.08.1879 tarihli belge (Ek 3);
Çocukların eğitimine devamı için Kaptan İbrahim Paşa ve Zeyrek Mekteb-i Rüşdiyelerinde ikamet eden muhacirlerin Bayezid Mekteb-i Rüşdiye'sine nakilleri.
- MF. İBT. / 12- 154 – nolu H. 08.11.1296 / M. 28.11.1879 tarihli belge (Ek 4);

İki senedir muhacirlerin barındırıldığı Kaptan İbrahim Paşa, Zeyrek, Atpazarı ve Fındıklı Rüşdiye Mekteplerinin tamir, bakım ve temizlik masraflarının gönderilmesi talebi.

- MF. MKT. / 66-7 – nolu H. 17.10.1297 / M. 22.09.1880 tarihli belge (Ek 5);

Yaptığı hafriyattan dolayı Kaptan İbrahim Paşa Rüşdiyesi'nin duvarının yıkılmasına sebep olan Nuri Bey'den duvarın inşasının istenmesi.

- ŞD. / 104 – 21 – nolu H. 08.03.1299 / M. 28.01.1882 tarihli belge (Ek 6);

Süleymaniye civarında esbak Kaptan-ı Derya Hacı İbrahim Paşa Camii'nin icra-yı tamiri ve masraflarının tesviyesi. (Evkaf 2)

- ŞD. / 139-11 – nolu H. 02.05.1314 / M. 09.10.1896 tarihli belge (Ek 7);

Bozdoğan Kemerinde kain Kaptan İbrahim Paşa Camii ile Mektep ve Sebili'nin tamiri. (Evkaf 5)

- ŞD. / 190-31 – nolu H. 21.03.1327 / M. 09.10.1896 tarihli belge (Ek 8);

Bayezid'de Kapdan İbrahim Paşa Cami-i Şerifi ile mektep ve teferruatının tamiri. (Evkaf 9)

- İ. EV. / 15-20 – nolu H. 20.05.1314 / M. 27.10.1896 tarihli belge (Ek 9);

Bozdoğan Kemerindeki Kaptan İbrahim Paşa Camii ile mektep ve sebilinin tamiri ve masrafının karşılanması. (1314Ca-20)

- ŞD. / 141-22 – nolu H. 21.01.1315 / M. 22.06.1897 tarihli belge (Ek 10);

Kaptan İbrahim Paşa Camii ile Mektebi'nin tamiri. (Evkaf 5)

- MF.MKT. / 777-48 – nolu H. 19.02.1322 / M. 5.05.1904 tarihli belge (Ek 11);

Vezneciler'de harab bir halde olan Kaptan İbrahim Paşa Mektebi İbtidaisi'nin ihtiyaca binaen tamiri.

- MF. MKT. / 836-16 – nolu H. 29.12.1322 / M. 06.03.1905 tarihli belge (Ek 12);

Süleymaniye’de Kaptan İbrahim Paşa Camisi’nin yanında Kaptan İbrahim Paşa Rüşdiyesi iken harabeye dönmüş binanın ara kapısındaki yazılı levhanın sökülerek müzeye konması izin talebinin uygun olmadığı yerinde tamirinin daha uygun olduğu.

- MF.MKT. / 968-26 – nolu H. 03.05.1323 / M. 6.07.1905 tarihli belge (Ek 13);
Fırtınada zarar gören Kaptan İbrahim Paşa İbtidai Mektebi’nin tamir ettirilmesi.

- MF.İBT. / 174-32 – nolu H. 08.02.1324 / M. 3.04.1906 tarihli belge (Ek 14);
Bayezid civarında Kaptan İbrahim Paşa mahallesinde İbrahim Paşa vakfına ait ibtidai mektebin tamir olunması.

- MF.MKT. / 938-36 – nolu H. 10.05.1324 / M. 2.07.1906 tarihli belge (Ek 15);
Bayezid’deki Kaptan İbrahim Paşa İbtidai Mektebi’nin tamir ettirilmesi

- BEO. / 3539- 265396 – nolu H. 11.04.1327 / M. 2.05.1909 tarihli belge (Ek 16);

Bayezid civarında Kaptan İbrahim Paşa Camii’nin tamiri. (Evkaf)

Ulaşılan belgelerin değerlendirilmesi:

Bu belgelerden ek 1 belgesi yapının ilk yapıldığı döneme aittir, malzeme temini gibi bilgiler vermektedir. Yapının mermerleri 1707 senesinde Marmara Adası’ndan alınmış, gemi ile getirilmiştir.

Ek 2-3-4 belgeleri yapının içindeki muhacirlerle ilgilidir. 1879 senesi Mayıs ayından Kasım ayına kadar yapıda muhacirler ikamet etmiştir. Bu muhacirler, Bulgarların baskıları sonrası göç eden Makedonya bölgesinde yaşayan halktır.

Ek 5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15 belgeleri yapının onarımları ile ilgilidir, 1880, 1882, 1896, 1897, 1904, 1905, 1906, 1909 senelerinde onarım görmüştür.

2009 yılında T.C. Kültür Bakanlığı tarafından KUDEB ve İstanbul Vakıflar I. Bölge Müdürlüğü’ne iletilen talepte tescilli olan Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii

ve müstemilatında bulunan eski eser vasfına uymayan eklenti ve yapılaşmaların kaldırılması hakkında görüş bildirilmektedir (Ek 17).

2016 yılında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin bahçe duvarı ve sebilinin düzeltilmesi için olan restorasyon projesinin mimarının bilgisi dışındaki uygulamalardan dolayı sorumluluk kabul etmediğine dair beyanı yer almaktadır (Ek 18).

Hazire ve tam kemerli giriş kapısına ait kurulda envanter fişi hazırlanmıştır (D.K.V.K.E) (Ek 19). Sebile ait kurulda envanter fişi hazırlanmıştır (D.K.V.K.E) (Ek 20). Caminin giriş kapısı ve minare kaidesine ait kurulda envanter fişi hazırlanmıştır (Ek 21). Mektebin sokak cephesine ait kurulda envanter fişi hazırlanmıştır (Ek 22).

2002 senesinde Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'ne ait rölövenin ve restorasyon projesinin çalışılması ve bu projeyi İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından denetiminin yapılması kararı alınmıştır (Ek 23).

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesine ait yapının dış cephesinde bulunan eklerle ilgili Eski Eser Koruma-Denetim Yapı tarafından yapılan tespit formu yer almaktadır (Ek 24-25).

2001 senesi Ocak ayında, 17 Ağustos 1999 İzmit depreminden sonra hasar gören cami minaresinin harap görüntüleri yer almaktadır (Ek 26-27-28-29-30-31).

17.08.1998 İzmit depremi sonrası yapıda oluşan hasarlar için onarım raporu hazırlanmıştır. Yeni konstrüktif malzeme ilave edilmeden, orijinal konstrüksiyon korunarak bir onarım çalışması talebinde bulunulmuştur. Çalışmalar sonucunda, hasarlı bulunan taşların yenilenmesi ile birlikte, çatlaklara basınçlı epoksi katkılı harçlar uygulanabilmesi uygun görülmüştür (Ek 32). Duvarda bulunan çatlakların onarılması hakkında oluşturulan raporda, çatlak doldurulma sırasında kullanılacak malzemeler ve yöntemleriyle birlikte detaylı olarak anlatılmıştır (Ek 33). Minarede özellikle harap olan taşların onarılması veya aslına uygun olarak değiştirilmesi kararının sonucunda yapılacak onarımın iş yapımı süreci anlatılmaktadır (Ek 34).

Deprem sonrası oluşan hasarların giderilmesine yönelik oluşturulan raporun sonucu ve önerilerinden bahsedilmektedir. Bunlar çatlakların onarımı, minaredeki hasarlı taşların değiştirilmesi, çatının aktarılması ve derelerin yenilenmesi olarak belirlenmiştir (Ek 35). 25.01.2001 tarihli minare onarım teknik raporu yer almaktadır. Bu raporda minarede bozulan taşların, tüm veya kapak şeklinde çürütülerek, yerlerine özellikleri özgün taşına olabildiğince yakın taşlar veya kapaklar konulması düşünülmektedir (Ek 36). Deprem sonrası oluşturulan hasar analizi krokisi çizilmiştir. Bu krokide tetkik, teşhis ve tedavi şekilleri belirlenmiştir (Ek 37).

Onarım öncesine ait yapı fotoğrafları yer almaktadır (Ek 38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49). Yapıya ait güncel fotoğraflar yer almaktadır (Ek 50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64).

Elde edilen bütün bu belgeler ışığında yapının 17.08.1999 İzmit depremi sonrasında ciddi hasarlar aldığı anlaşılmaktadır. Tespit edilen çatlaklar ve bunlara yapılacak müdahaleler hakkında raporlar hazırlanmıştır. Minarede oluşan hasarlar fotoğraflarla belgelenerek bozulan taşların özgün taşına olabildiğince yakın taşlar ile yeniden inşa edilmesi kararı alınmıştır. Günümüzde yapılan onarımlar sonrası minarenin iyi durumda olduğu tespit edilmiştir. Çatlaklar sonrası onarımlar ve güçlendirmeler sayesinde yapı ayakta iyi bir şekilde kalabilmektedir.

3.1.3. Hazire

Camiyi “L” biçiminden çevreleyen hazirenin etrafı tuğla- taş olmak üzere almaşık şekilde duvarla örülmüştür. Bu duvarlar demir şebekeli pencerelerden oluşmaktadır (Naza, 1994; s.433-434). Kaptan-ı derya İbrahim Paşa külliye yapım zamanlarında kendisi içinde bir türbe inşa ettirmek istemiştir. Fakat külliyenin yapımından 17 sene sonra Girit’te vefat ettiği için bu yapıya gömülememiştir (Eyice, 2000; s.343-345). Hazirede Kaptan İbrahim Paşa’nın ailesi ve önemli devlet adamlarının ailelerinin bulunduğu 105 adet mezar tespit edilmiştir (Naza, 1994; s.433-434). Sadrazam Seyyid Hasan Paşa’nın ailesinin çok büyük bir kısmı bu külliye haziresinde bulunmaktadır. Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokağı üzerinde bulunan hazire duvarının ikili penceresinin üzerinde Seyyid Hasan Paşa’nın ölen (H.1156/M.1743)

büyük kızı Şerife Rukiye Hanım'la ilgili kitabe bulunmaktadır (Eyice, 2000; s.343-345).

Şekil 3.6 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Cami Hazire Duvarı Kitabesi (S.Çakır, 2020)

Kaptan İbrahim Paşa'nın ailesinde oğulları ve kızlarının ölüm tarihleri 1712, 1716, 1721-1722 senelerinde ölmelerinin nedeni salgın hastalık olabildiği düşünülmektedir (Eyice, 2000; s.343-345). Sadrazam Seyyid Hasan Paşa'nın damadı Hacı Seyyid Ömer Ağa ve çocuklarının mezarları da burada bulunmaktadır. Hazirede bulunan son mezar 1861 Nisan ayında ölen İşkodralı Agah Paşazade Hasan Bey'e ait olduğu tespit edilmiştir (Eyice, 2000; s.343-345). Ayrıca hazirede çarşı esnaf aileleri ile burada hizmet vermiş sıbyan mektebi ve cami görevlileri de bulunmaktadır. Bu mezarların kimisi lahitli iken kimisi de şahideden oluşmaktadır (Eyice, 2000; s.343-345). Mezar taşları üzerinde çiçek bezemeli süslemeler bulunmaktadır (Naza, 1994; s.433-434).

3.1.4. Yasal Durum ve Resmi Belgelerde Geçen Bilgiler

2009 yılında T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından, Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii ve müstemilatında bulunan eski eser vasfına uymayan eklenti ve yapılaşmaların kaldırılması hakkında KUDEB ile görüşmeler yapılmıştır. O sırada tescilli olan yapı için İstanbul Vakıflar I. Bölge Müdürlüğünden de görüş talep edilmiştir (Ek 17).

2016 yılında Süleymaniye Yenileme Alanı sınırları içinde kalan, İstanbul Yenileme Alanları Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun koruma grubu I olarak belirlenen Sadrazam Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin bahçe duvarı ve sebilinin düzeltilmesi için onaylanan restorasyon projesinin müellif mimarının bilgisi dışında yapılan uygulamalar sonucu sorumluluk kabul etmediğine dair yapılan beyanın sonucunda, Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul I. Bölge Müdürlüğü'nün yapılan uygulamayı acilen durdurulması gerektiğini bildiren karar tebliğ edilmiştir (Ek 18-1, Ek 18-2).

Ayrıca yapıya ait daha önce D.K.V.K.E. tarafından hazırlanmış olan hazire ve tam kemerli giriş kapısı, sebil, caminin giriş kapısı ve minarenin kaidesine, mektebin sokak cephesine ait kurulda bulunan envanter fişleri bulunmaktadır (Ek 19-20-21-22).

2002 yılında Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 9.4.1977 gün ve 9776 sayılı kararıyla Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin rölöve ve restorasyon projesi onayı istemine ilişkin yürütülecek projenin İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü denetiminde yapılmasına karar verilmiştir (Ek 23).

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'ne ait eski eser koruma ve denetimi ile ilgili formada ulaşılmıştır (Ek 24-25). Özellikle 1999 İzmit depreminde zarar gören camiye ait minare hasar görüntüleri elde edilmiştir (Ek 26-27-28-29-30-31).

17.08.1999 İzmit depremi sonrasında camiye uygulanan onarım raporunda özellikle camide meydana gelen çatlaklardan ve bunlara uygulanması gereken çözüm yollarından bahsetmiştir (Ek 32-33-34-35-36). Bu belgeler doğrultusunda deprem sonrası yapıdaki hasar analizinin bir krokisi çizilmiştir (Ek-37). Elde edilen belgeler

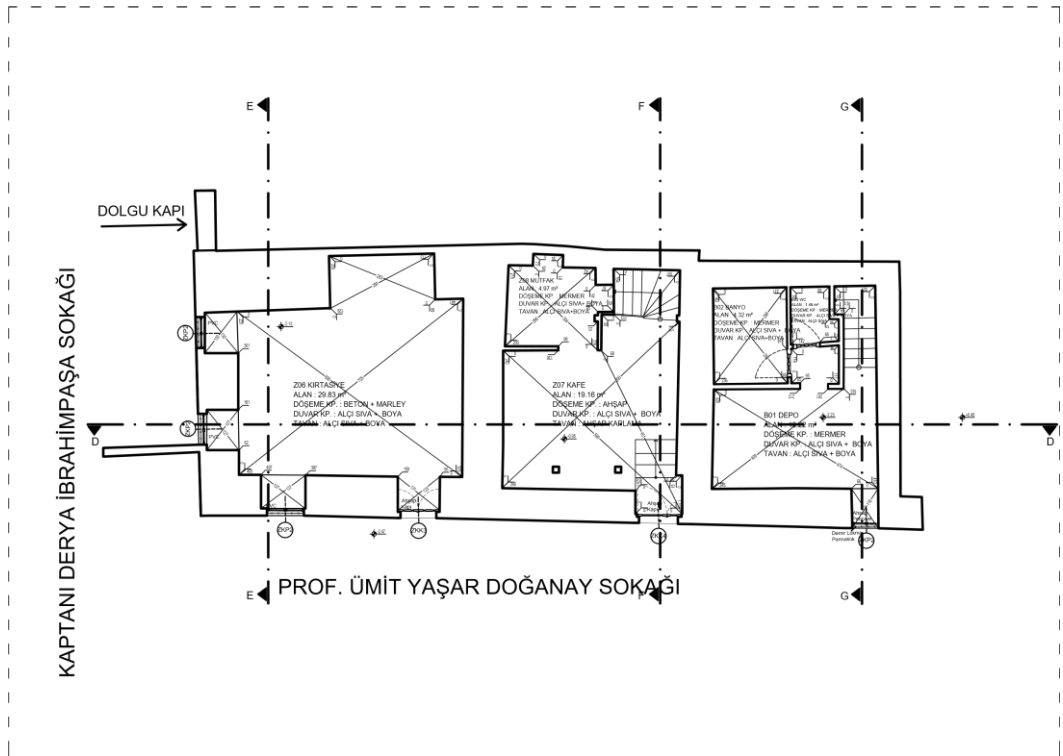
arasında yapının onarım öncesi fotoğrafları da bulunmaktadır (Ek 38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48 -49).

3.1.5. Yapının Mimari Açısından Değerlendirilmesi

3.1.5.1. Plan Özellikleri

3.1.5.1.1. Bodrum Kat Planı

Bodrum kat B01 depo, B02 banyo ve B03 wc bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 3.7).

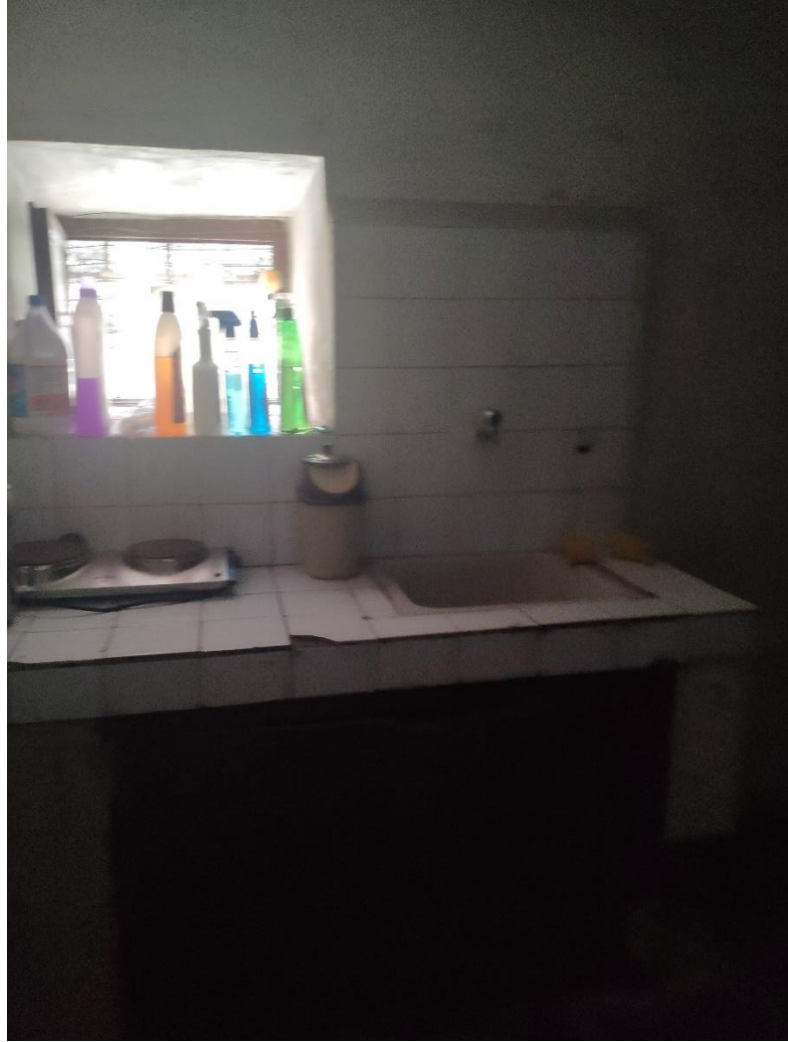

Şekil 3.7 Rölöve, Bodrum Kat Planı

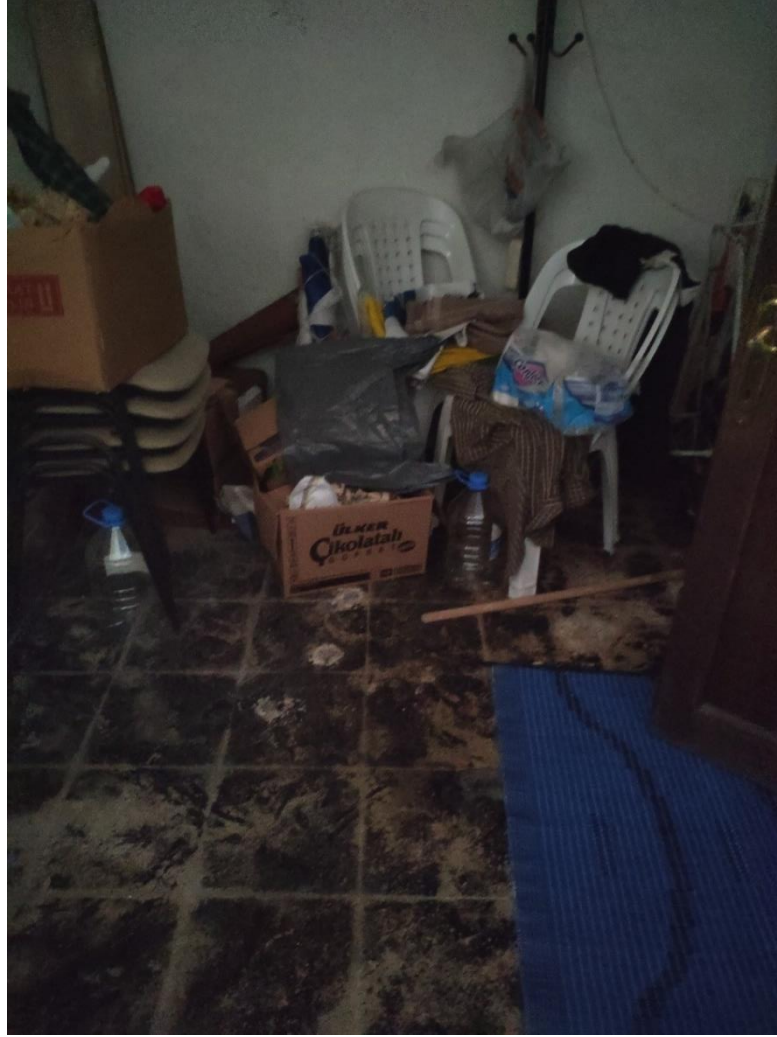
3.1.5.1.1.1. B01 Depo:

Külliyenin güneyindeki +0.12 kotlu imam odasından 12 basamak aşağıya inilerek ulaşılan -2.23 kotunda bodrum kat depo bulunmaktadır. Toplam 12.22 m² alan kaplanmaktadır. Kuzeyinde 70 cm genişliğindeki kapı ile aynı kotta bulunan diğer B02 ve B03 mekanlarına geçiş sağlanabilmektedir. Güneydoğu cephesinde 68x60cm olan küçük ahşap bir pencere bulunmaktadır. Bu pencerenin yerden yüksekliği 116cm'dir. Güneydoğu cephesinde fayanstan yapılmış mutfak tezgahı ve lavabo bulunmaktadır.

Tavanda alçı sıva üzerinde boya kullanılmıştır (Şekil 3.8). Depo zemini karo fayans döşemeye sahiptir (Şekil 3.9).

Şekil 3.8 B01 Depo Pencere (S.Çakır,2020)

Şekil 3.9 B01 Depo Döşeme (S.Çakır,2020)

3.1.5.1.1.2. B02 Banyo:

-2.23 kotunda bulunmaktadır. Mekanın doğusunda 70cm genişliğinde kapı bulunmaktadır. Kapı muhdestir. Alanı 4.97 m²'dir. Döşemeler karo fayans olarak döşenmiştir. Duvar ise yarısı fayans döşenirken, diğer kısım alçı sıva üzeri boyadır. Doğusunda B03 wc bulunurken, güneyinde B01 depo yer almaktadır.

Şekil 3.10 B02 Banyo Görünüşü (S.Çakır,2020)

3.1.5.1.1.3. B03 WC:

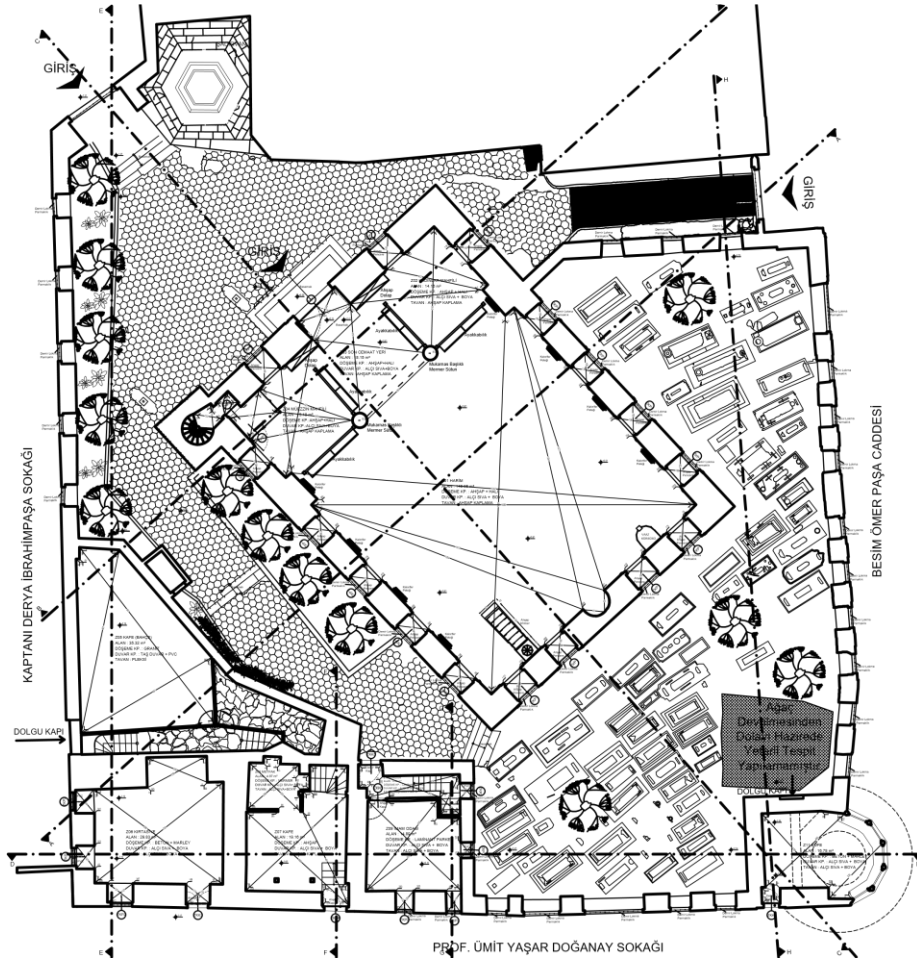
-2.23 kotunda merdiven altında bulunmaktadır. Toplam alanı 1.46 m²'dir. Güneyinde 70 cm genişliğinde kapı bulunmaktadır. Kapı muhdestir. Döşemede malzeme olarak karo fayans kullanılmıştır. Tavanda alçı sıva üstünde boya kullanılmışken; duvarda yarısı fayans, yarısı alçı sıva üstünde boya kullanılmıştır. Güneyinde B01 depo, doğusunda B02 banyo bulunmaktadır.

Şekil 4.11 B03 WC Görünüşü (S.Çakır,2020)

3.1.5.1.2. Zemin Kat Planı

Zemin kat Z01 harim, Z02 kadınlar mahfili, Z03 son cemaat yeri, Z04 müezzin mahfili, Z05 kafe(bahçe), Z06 kırtasiye, Z07 kafe, Z08 mutfak, Z09 imam odası, Z10 koridor ve Z11 büfe bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 3.12).

Şekil 3.12 Rölöve, Zemin Kat Planı

3.1.5.1.2.1. Z01 Harim:

Kuzeybatı yönünden girilen ahşap kapı ile Z01 harim mekanına ulaşılmaktadır. Harim +0.61 kotundadır. Giriş kapısı ZKK1 200cm genişliğinde, 216cm yüksekliğindedir. Harim mekanı 1254x1200x1170x1264cm boyutlarındadır. Harimin toplam alanı 149.05 m²'dir (Şekil 3.13). Harimin iç mekanı alt sırada 12 pencere, üst sırada 12 revzen ile aydınlatılmaktadır. Bu pencerelerin 4 tanesi kuzeydoğu, 4 tanesi güneybatı ve 4 tanesi ise güneydoğu yönündedir. Üst kottaki pencereler sadece aydınlatma için kullanılmaktadır. Alt sırada dışlık pencereler bulunmaktadır. ZKP1 genişliği 100cm'dir. Pencereler ahşaptır. Tavan ahşap çita ile desenli şekilde yapılmıştır (Şekil 3.14). Mekanın döşemesi ahşaptır ve üzeri halı kaplıdır (Şekil 3.15).

Kuzeybatı yönünde iki tane mukarnas başlıklı doğal taş (granit) sütun bulunmaktadır (Şekil 3.16). Bu sütunlar Z02 kadınlar mahfili, Z03 son cemaat yeri, Z04 müezzin mahfili mekanları ile harimi birbirinden ayırmaktadır. Mihrap nişi 124cm genişliğinde ve yarım daire planlıdır (Şekil 3.17). Güneydoğu yönünde 90cm genişliğinde vaaz kürsüsü bulunmaktadır (Şekil 3.18). Harim kısmı günümüzde kalorifer ile ısınmaktadır (Şekil 3.19). Mekanın güneyi ile güneydoğu cephesindeki duvarı arasında 360cm yüksekliği olan 240x70cm boyutlarında muhdes ahşap minber bulunmaktadır. Minberin toplam 8 adet basamağı vardır (Şekil 3.20).

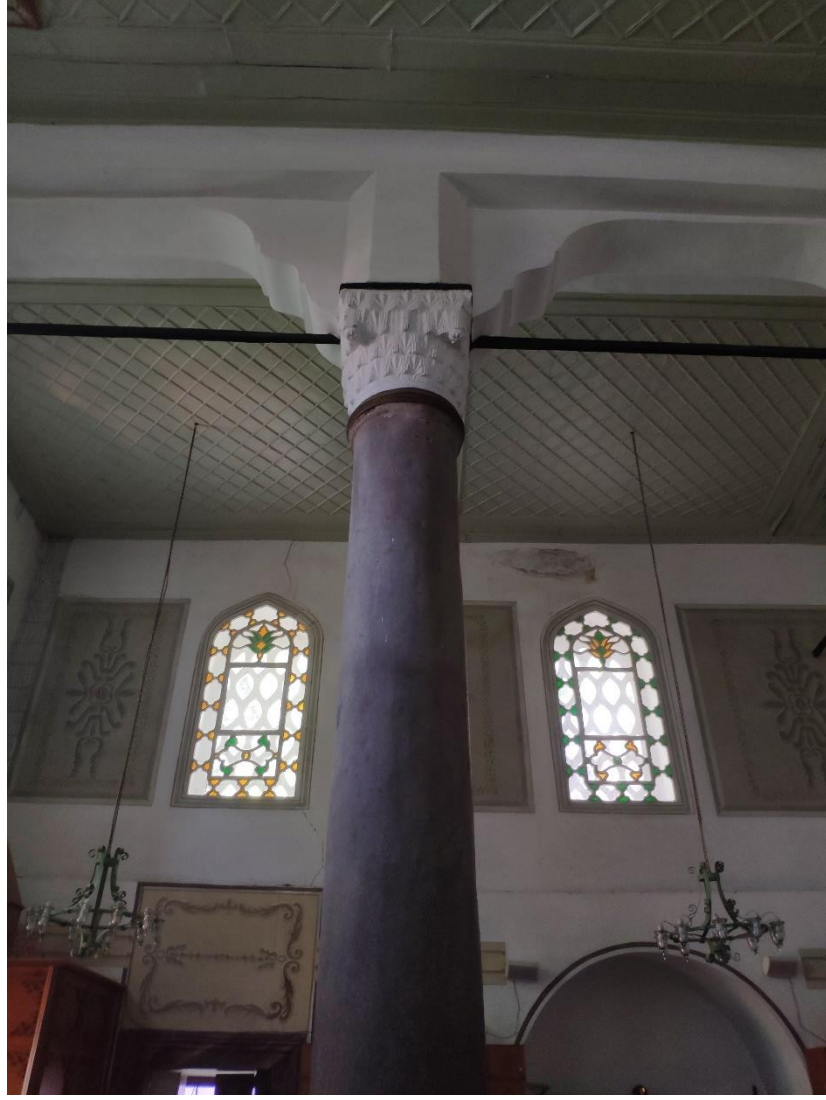
Şekil 3.13 Z01 Harim Görünüşü (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.14 Z01 Harim Tavan Görünüşü (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.15 Z01 Harim Döşemesi (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.16 Z01 Harim Mukarnas Başlıklı Doğal Taş(Granit) Sütun (S. Çakır, 2020)

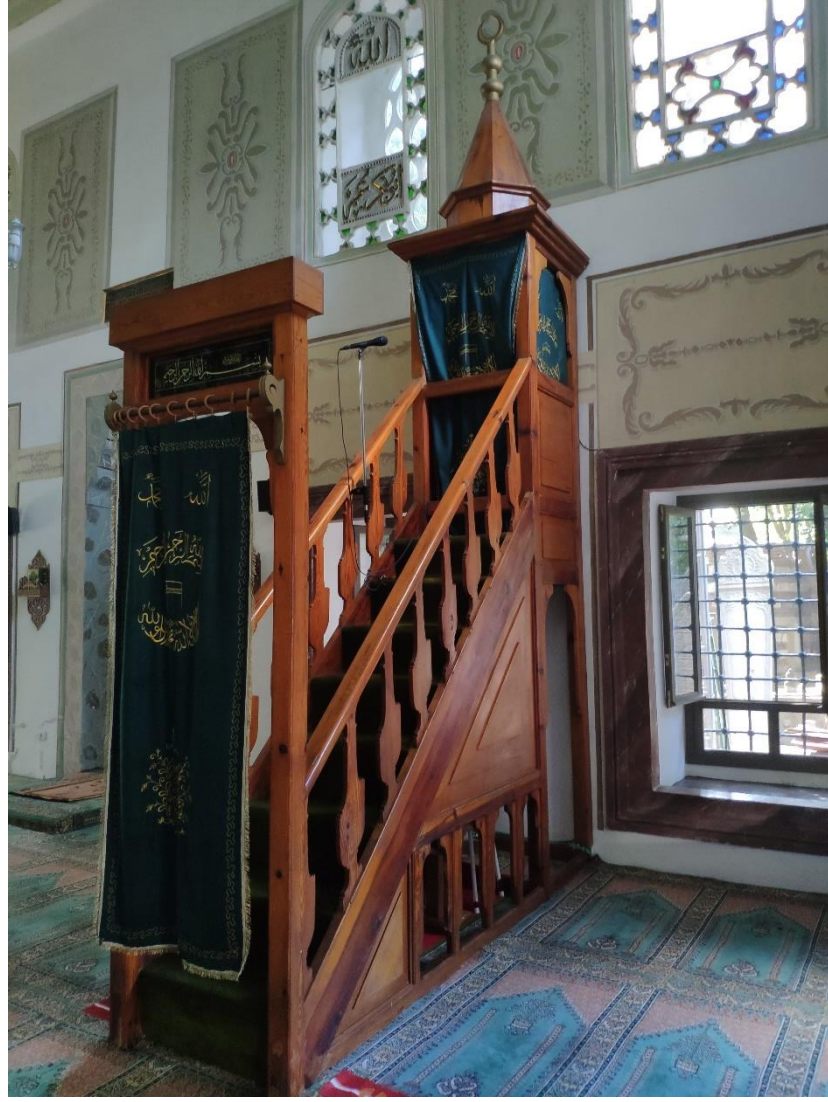
Şekil 3.17 Z01 Harim Mihrap Nişi (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.18 Z01 Harim Vaaz Kürsüsü (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.19 Z01 Harim Kalorifer Sistemi (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.20 Z01 Harim Muhdes Ahşap Minber (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.2. Z02 Kadınlar Mahfili:

Caminin kuzey yönünde kalan kadınlar mahfili mekanına Z03 son cemaat yerinden ulaşılabilir. Kadınlar mahfilinin etrafı perde ile örtülerek belirlenmiştir (Şekil 3.21). Ayrıca muhdes ahşap ayakkabılıklarda mekanın alanını belirleyen unsurlardandır. Kadınlar mahfili +0.61 kotundadır. Kadınlar mahfilinin boyutları 380x386x364x316cm şeklindedir. Kadınlar mahfilinin toplam alanı 14.16 m²'dir. Kadınlar mahfilinin iç mekanında alt sırada 2 pencere, üst sırada ise 2 revzen ile aydınlatılmaktadır. Bu pencerelerin bir tanesi kuzeybatı, bir tanesi kuzeydoğu yönündedir. Pencerelerin genişliği 100cm'dir. Üst kottaki pencereler sadece

aydınlatma için kullanılmaktadır (Şekil 3.22). Alt sırada dışlık pencereler bulunmaktadır. Kuzeybatı penceresinin yanında muhdes ayakkabı dolabı vardır. Kadınlar mahfilinin güney köşesinde doğal taş (granit) sütun bulunmaktadır. Bu sütuna bağlı kuzeydoğu ve kuzeybatı yönlerine doğru üzengi seviyesinde demir gergi bulunmaktadır (Şekil 3.23). Tavan döşemesi ahşaptır. Döşemesi ise ahşap üzerinde halı şeklinde kullanılmaktadır.

Şekil 3.21 Z02 Kadınlar Mahfili Görünüşü (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.22 Z02 Kadınlar Mahfili Revzen Görünüşleri (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.23 Z02 Kadınlar Mahfili Demir Gergileri (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.3. Z03 Son Cemaat Yeri:

Son cemaat yerinin tüm mekanlara bağlantısı bulunmaktadır. Son cemaat yerinin; kuzeyinde Z03 harim, doğusunda Z04 müezzin mahfili, batısında ise kadınlar mahfili bulunmaktadır (Şekil 3.24). Muhdes ahşap ayakkabılıklarda mekanın alanını belirleyen unsurlardandır. Son cemaat yeri ZKK1 kapısının olduğu kot +0.14 iken iki basamak çıkıldığında +0.61 kotunda yer almaktadır. Mekanın boyutları 722x416x410x400cm şeklindedir. Son cemaat yerinin toplam alanı 18.15 m²'dir. Son cemaat yerinde caminin ana kapısı olan ZKK1 yer almaktadır. Bu kapının genişliği 200cm iken boyu 210cm'dir. ZKK1 muhdes ahşap bir kapıdır. Üst kotta bir adet pencere vardır ve bu pencere sadece aydınlatma için kullanılmaktadır. Son cemaat yerinin harim ile birleştiği her iki köşesinde de mukarnas başlıklı doğal taş (granit) sütun yer almaktadır. Kapı dışındaki üç çevresinde de kemerlerin altında üzenği seviyesinde demir gergi bulunmaktadır. Tavan döşemesi ahşaptır. Döşemesi ise ahşap üzerinde halı şeklinde kullanılmaktadır.

Şekil 3.24 Z03 Son Cemaat Yeri Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.4. Z04 Müezzin Mahfili:

Müezzin mahfili caminin kuzeydoğusunda yer almaktadır. Son cemaat yeri ile harime bağlantısı vardır (Şekil 3.25). Her iki mekanla da arası muhdes ahşap ayakkabılıklarla ayrılmaktadır. Müezzin mahfili +0.61 kotunda yer almaktadır. Mekanın içinde minareye çıkış kapısının önünde ahşap muhdes bir paravanla küçük bir depo alanı ayrılmıştır. Minare kapısı ZKK2 genişliği 70cm iken yüksekliği 159cm'dir (Şekil 3.26). Mekanın boyutları 336x388x406x358cm şeklindedir. Müezzin mahfilinin toplam alanı 13.18 m²'dir. Kadınlar mahfilinin iç mekanında alt sırada 2 pencere, üst sırada ise 2 revzen ile aydınlatılmaktadır. Bu pencerelerin bir tanesi güneybatı, bir tanesi kuzeybatı yönündedir. Pencerelerin genişliği 100cm'dir. Üst kottaki pencereler sadece aydınlatma için kullanılmaktadır. Alt sırada dışlık pencereler bulunmaktadır. Kuzeybatı yönündeki pencerede 110cm olan iç kısmın sağ köşesinde elektrik panosu bulunmaktadır (Şekil 3.27). Kuzeybatı penceresinin yanında muhdes ayakkabı dolabı vardır. Müezzin mahfilinin doğu köşesinde doğal taş (granit) sütun bulunmaktadır. Bu sütuna bağlı kuzeybatı ve güneybatı yönlerine doğru üzenği seviyesinde demir gergi bulunmaktadır. Tavan döşemesi ahşaptır. Döşemesi ise ahşap üzerinde halı şeklinde kullanılmaktadır.

Şekil 3.25 Z04 Müezzin Mahfili Görünüşü (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.26 Z04 Müezzin Mahfili Minare Kapısı (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.27 Z04 Müezzin Mahfili Elektrik Panosu (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.5. Z05 Kafe (Bahçe):

Kafenin bahçe kısmı üç tarafı taş duvarla çevrilidir (Şekil 3.28). Güney cephesi bütün olarak PVC kaplamadır. Sonradan oluşturulan bir mekandır. Sadece oturma alanını kapsamaktadır. Caminin batısında, kırtasiyenin kuzeyinde yer almaktadır. Z05 mekanı -0.16 kotunda yer almaktadır. PVC cephenin toplam uzunluğu 578cm'dir (Şekil 3.29). Doğudaki PVC cephenin toplam uzunluğu ise 288cm'dir. Mekanın toplam alanı 35.32 m²'dir. Kafenin tavanı pleksi malzeme ile örtülüdür. Zeminini ise doğal taş (granit) olarak kullanılmıştır.

Şekil 3.28 Z05 Kafe (Bahçe) Görünüşü (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.29 Z05 Kafe (Bahçe) Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.6. Z06 Kırtasiye :

Kırtasiye aynalı tonoz şekilde yapılmış tek katı bir yapıdır (Şekil 3.30). ZKP3 batı yönünde iki tane, güney yönünde ise bir tane PVC pencere bulunmaktadır. Bu pencerelerin ölçüsü 76cm'dir. Pencere önlerinde demir lokma parmaklık bulunmaktadır. Güney cephesi bütün olarak PVC kaplamadır. Caminin güneyinde, kafenin batısında yer almaktadır. Z06 mekanı -2.13 kotunda yer almaktadır. Kırtasiyenin toplam alanı 29.83 m²'dir. Mekanın boyutları 550x440x560x404cm şeklindedir. ZKK3 ahşap kapı orjinaldir (Şekil 3.31). Genişliği 100cm iken yüksekliği

178cm'dir. Kırtasiyenin tavanı alçı sıva üzeri boyadır. Zemini ise beton üzeri mineflo olarak kullanılmıştır.

Şekil 4.30 Z06 Kırtasiye Görünüşü (S. Çakır, 2020)

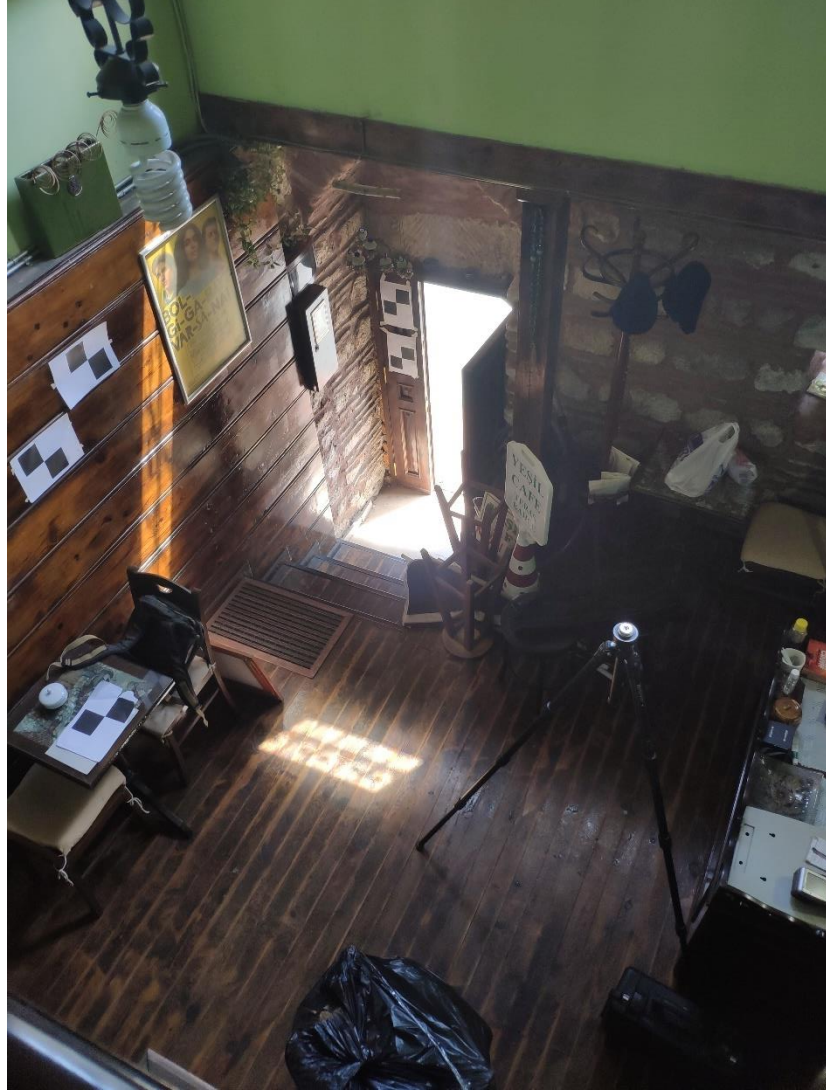

Şekil 4.31 Z06 Kırtasiye ZKK3 Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.7. Z07 Kafe :

Kafe girişinde -1.80 kotundan dört basamak çıkılarak -0.95 kotuna gelinmektedir. Zemin katın dört cephesi de taştan yapılmıştır (Şekil 3.32). Aynı zamanda bu mekan galeri boşluğunu oluşturmaktadır. Zeminin üzerine ikinci kat ahşap malzeme ile çıkmıştır. Zeminden üst kata 2 tane ahşap sütun (15x15cm) vardır. Ahşap yapı yakın zamanda onarım gördüğü için muhdestir. Galeri boşluğunun güney cephesinde iki tane ahşap pencere bulunmaktadır. Bu pencereler (1KP1) +1.92 kotundadır. Bu pencerelerin ölçüsü 75cm'dir. Pencere önlerinde demir ferforje bulunmaktadır. Kafe imam odasının batısında,

kırtasiyenin doğusunda yer almaktadır. Kafenin toplam alanı 19.16 m²'dir. Mekanın boyutları 442x340x434x478cm şeklindedir. ZKK4 ahşap kapının genişliği 108 cm iken yüksekliği 177cm'dir. Kafenin tavanı ve döşemesi ahşaptır.

Şekil 4.32 Z07 Kafe Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.8. Z08 Mutfak :

Mutfak -0.95 kotunda bulunmaktadır. Kafe ile doğrudan bağlantısı vardır. Kapısı bulunmamaktadır. Mutfağın kuzeyinde pencere bulunmaktadır. Mutfağın toplam alanı 4.97 m²'dir. Mekanın boyutları 200x215x229x202cm'dir. Tavanı alçı sıva üzeri boya iken döşeme malzemesi mermerdir (Şekil 3.33).

Şekil 3.33 Z08 Mutfak Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.9. Z09 İmam Odası :

İmam odası +0.12 kotunda bulunmaktadır. Batısında kafe bulunurken doğusunda hazire yer almaktadır. İmam odasının toplam alanı 14.89 m²'dir. Mekan boyutları 389x410x398x316cm şeklindedir. Girişi ZKK5 kapısından ZKK6 kapısı ile sağlanmaktadır. Kapılar odanın kuzeybatısında yer almaktadır. ZKK6 muhdes ahşap kapının genişliği 80 cm iken yüksekliği 210cm'dir. Odanın güneyinde iki adet PVC doğrama pencere (ZKP2) bulunmaktadır. ZKP2 genişliği 75 cm iken yüksekliği 106 cm'dir. Bu pencerelerin içeriden görünümü sivri kemerli bir duvara yerleşmiştir. Sivri kemerin yüksekliği 170cm'dir. Pencere dışında demir lokma parmaklık yer

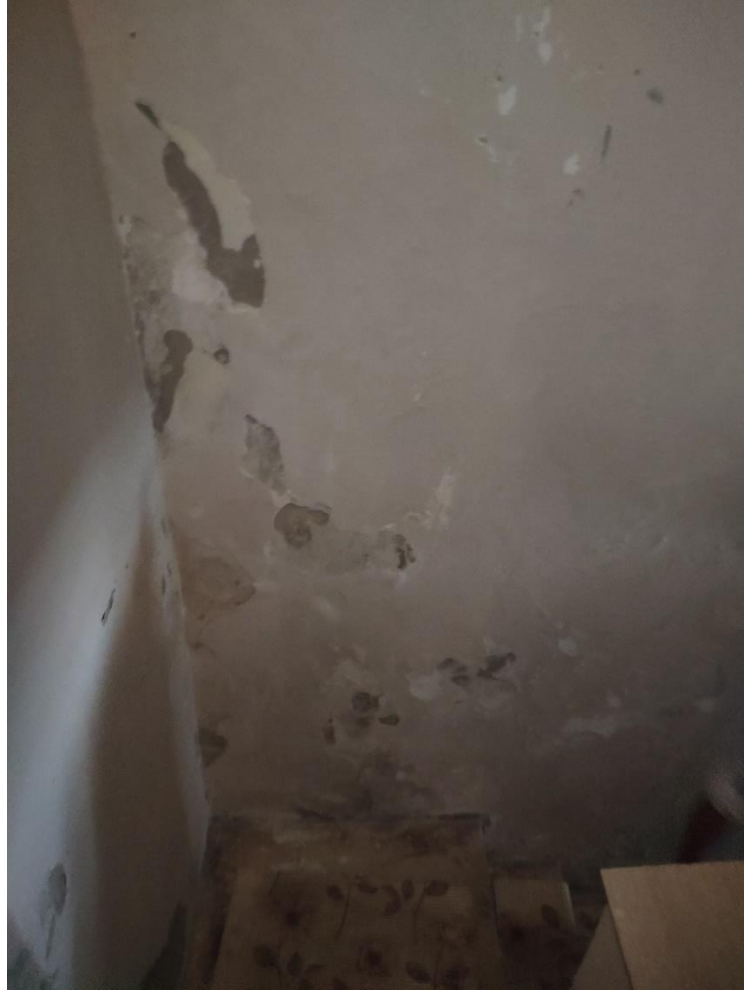
almaktadır. İmam odasının doğusunda bir pencere (ZKP2) daha bulunmaktadır. Bu pencerenin yüksekliği odadaki diğer pencere boyutuyla aynı olmasına rağmen bulunduğu duvarda sivri kemer içinde yer almamaktadır. Pencere dışında demir lokma parmaklık bulunmaktadır. İmam odasının döşemesi laminant parkedir. Tavanı ise alçı sıva üzeri boyadır (Şekil 3.34).

Şekil 3.34 Z09 İmam Odası Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.10. Z10 Koridor :

İmam odası kuzeyinde bulunan koridor +0.12 kotunda bulunmaktadır. Batısında kafe, doğusunda hazire, kuzeyinde cami yer almaktadır. Koridorun toplam alanı 5.20 m²'dir. Girişi kuzeyindeki ZKK5 kapısından sağlanmaktadır. Bu kapı muhdes demir malzemedен yapılmıştır. Kapının genişliği 94cm iken yüksekliği 210cm'dir. Güneyinde bulunan ZKK6 kapısı ile imam odasına giriş sağlanmaktadır. ZKK6 muhdes ahşap kapının genişliği 80 cm iken yüksekliği 210cm'dir. Odanın batısında bir adet PVC doğrama pencere (ZKP2) bulunmaktadır. ZKP2 genişliği 75 cm iken yüksekliği 106 cm'dir. Odanın doğusunda 12 basamaklı bir L merdiven bulunmaktadır. Koridorun döşemesi mermerdir. Tavanı ise alçı sıva üzeri boyadır (Şekil 3.35).

Şekil 3.35 Z10 Koridor Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.2.11. Z11 Büfe :

Büfe tüm külliye yapılarının güneydoğusunda Prof. Ümit Yaşar Sokak ile Ömer Besim Paşa Caddelerinin kesiştiği noktada yer almaktadır (Şekil 3.36). Kuzey ve batısında hazire yer almaktadır. Prof. Ümit Yaşar Sokağı'ndan bir basamakla girdikten sonra -1.05 kotuna ulaşılmaktadır. Büfenin toplam alanı 16.78 m²'dir. Mukarnas başlıklı mermer sütunlar ile bölümlere ayrılmış beş penceresi bulunmaktadır. Pencerede demir ferforje vardır. Girişi güneyindeki ZKK7 kapısından sağlanmaktadır. Bu kapı muhdes demir malzemeden yapılmıştır. Kapının genişliği 70cm iken yüksekliği 180cm'dir. Büfenin tavanında 240cm çaplı kubbe bulunmaktadır. Kubbenin yerden yüksekliği 572cm'dir. Büfede kubbe tromp geçişli olup kurşun ile örtülmüştür. Günümüzde büfenin kubbe olan tavanında alçıpan tavan yapılmıştır (Şekil 3.37). Bu tavanın yerden yüksekliği 260cm'dir. Döşemesi ise beton üstüne mineflo olarak kullanılmaktadır.

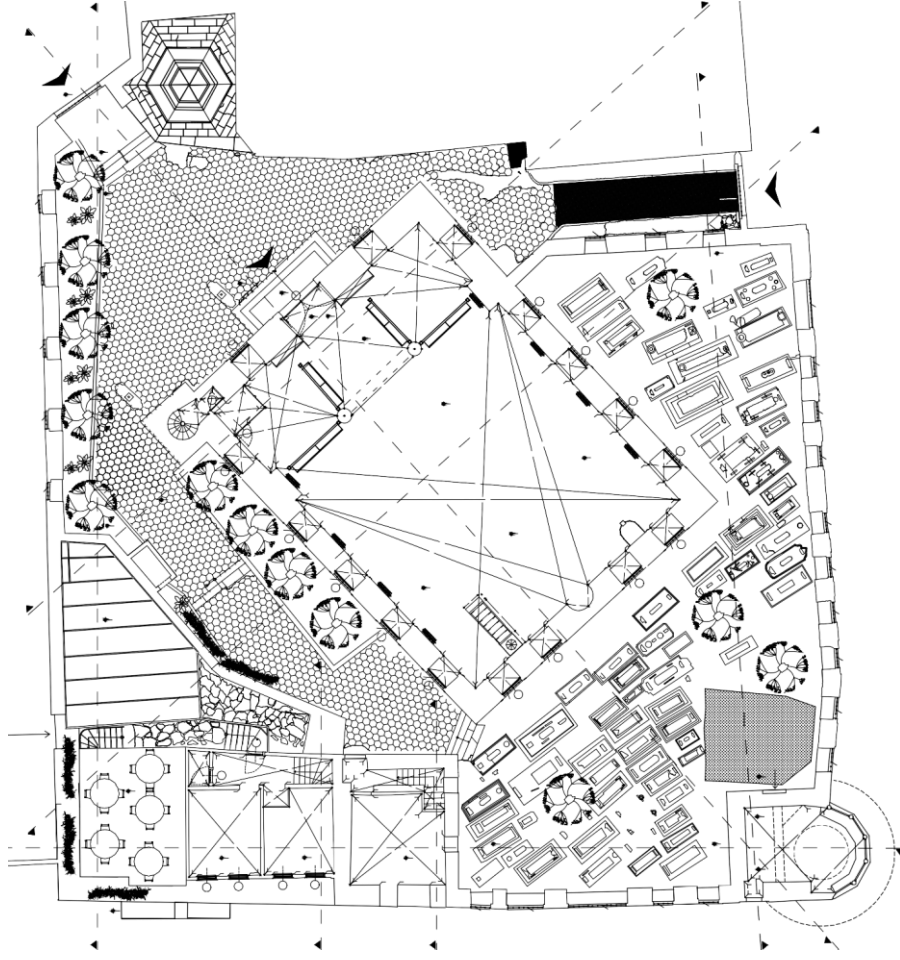
Şekil 3.36 Z11 Büfe Görünüşü (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.37 Z11 Büfe Tavan Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.3. Birinci Kat Planı

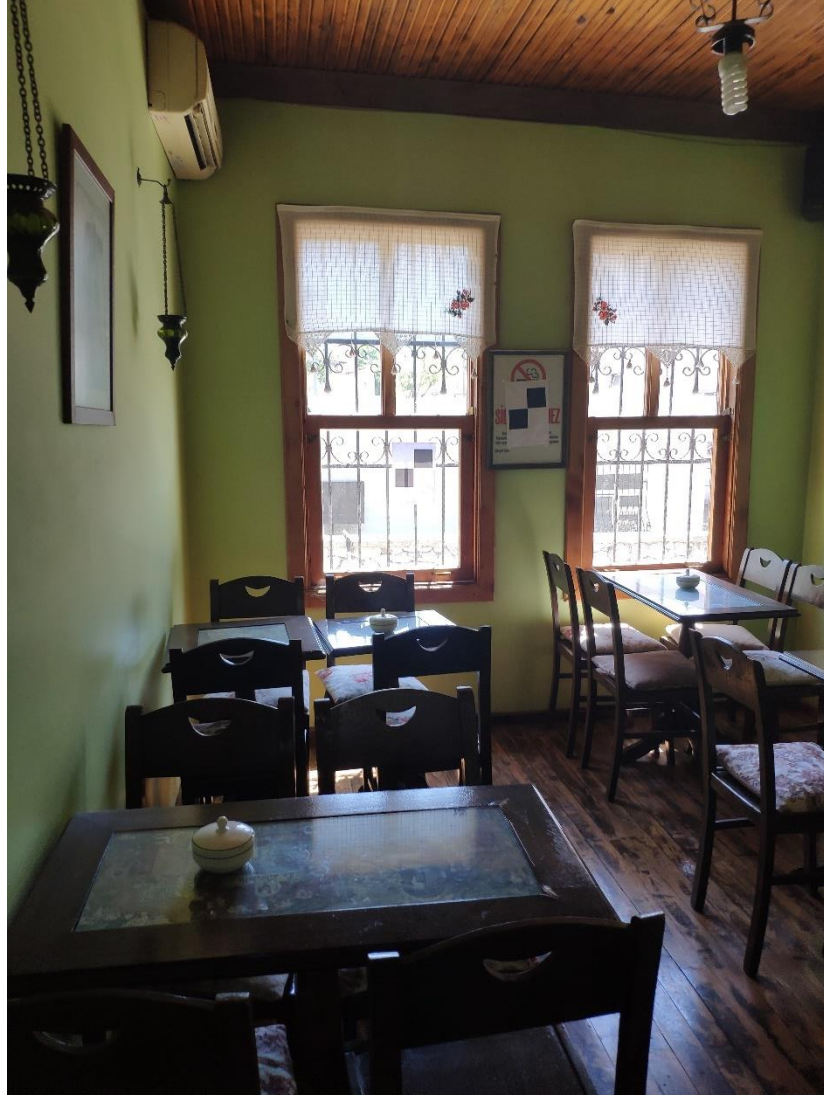
Birinci kat 101 kafe, 102 koridor, 103 wc ve 104 kafe (teras) bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 3.38).

Şekil 3.38 Rölöve, Birinci Kat Planı

3.1.5.1.3.1. 101 Kafe :

Kafenin birinci katında yer alan mekan +1.18 kotunda bulunmaktadır. Ahşap bir yapı olan bu mekanın doğusunda kafenin galeri boşluğu bulunmaktadır. Kuzeyinde 102 koridor ve 103 wc yer almaktadır. Batısında ise Kafe (teras) bulunmaktadır. Odanın kuzeydoğu duvarında 82cm genişliğinde bir boşluk vardır. 101 kafe mekanının toplam alanı 11.55 m²'dir. Oda ölçüleri 377x308x310x373cm şeklindedir. Ahşap yapı yakın zamanda onarım gördüğü için muhdestir. Güney cephesinde iki tane ahşap pencere bulunmaktadır. Bu pencereler (1KP1) +1.92 kotundadır. Bu pencerelerin ölçüsü 75cm'dir. Pencere önlerinde demir ferforje bulunmaktadır. Kafenin tavanı ve döşemesi ahşaptır (Şekil 3.39).

Şekil 3.39 101 Kafe Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.3.2. *102 Koridor :*

Kafenin birinci katında yer alan mekan +1.18 kotunda bulunmaktadır. Ahşap bir merdiven ile -0.95 kotundan 9 basamak çıkılarak ulaşılmaktadır. Mekanın güneyinde kafenin galeri boşluğu ve 101 kafe bulunmaktadır. 103 WC ise batısında yer almaktadır. Odanın kuzey duvarında 88cm genişliğinde bir kapı (1KK6) bulunmaktadır. Bu kapı aynı zamanda kafenin diğer mekanları (Z05 kafe bahçe ve 104 kafe teras) arasında geçişi sağlamaktadır. 102 koridorun toplam alanı 7.42 m²'dir. Oda ölçüleri 515x144x515x104cm şeklindedir. Mekanın galeri boşluğuna açılan kısımda

küçük bir balkon bulunmaktadır. Bu balkonun korkulukları ahşaptır. Kafenin tavanı ve döşemesi ahşaptır (Şekil 3.40) (Şekil 3.41).

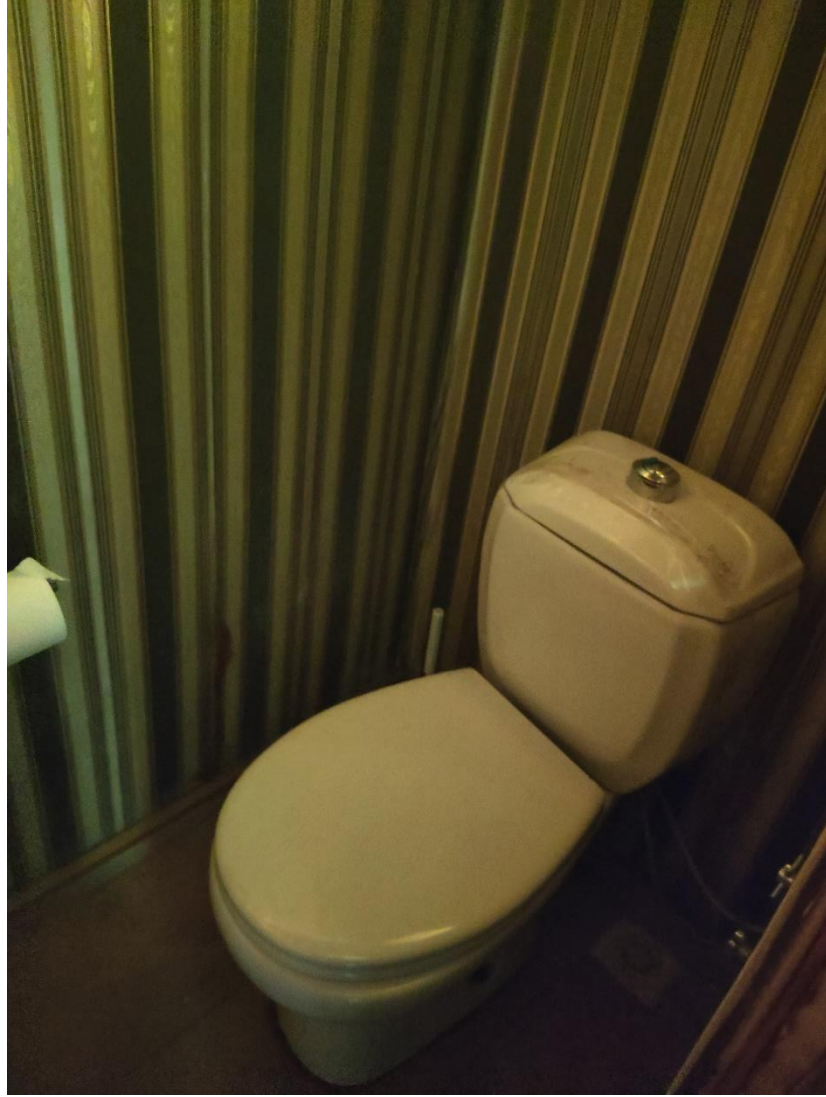
Şekil 3.40 102 Koridor Döşemesi (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.41 102 Koridor Tavanı (S. Çakır, 2020)

3.1.5.1.3.3. 103 WC :

+1.18 kotunda yer almaktadır. Toplam alanı 1.32m²'dir. Doğusunda 80 cm genişliğinde kapı bulunmaktadır. Kapı muhdestir. Döşemede malzeme olarak mermer kullanılmıştır. Tavanda alçı sıva üstünde boya kullanılmışken; duvarda duvar kağıdı kullanılmıştır. Güneyinde 101 kafe, doğusunda 102 koridor bulunmaktadır (Şekil 3.42).

Şekil 3.42 103 WC Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.2. Cephe Özellikleri

3.1.5.2.1. Güneydoğu Cephesi

Caminin hazire kısmına bakmakta olan cephesidir. Yapı kagir bir yapıdır. Yapının çatısı ahşap olup, Marsilya kiremit kullanılmıştır. Cami cephesi kesme taş ve tuğladan karma şekilde yapılmıştır. Cephenin toplam genişliği 1425cm yüksekliği ise 735cm şeklindedir. Demir lokma parmaklıklı dört adet ahşap pencere (ZKP1) bulunmaktadır. Bu dört pencerenin etrafı taş sövelerle çevrilidir. Cephede bütünlüğü sağlayacak şekilde simetriği oluşturmaktadırlar (Şekil 3.43). Cephenin köşeleri kesme taş ile sonlanmaktadır. Pencerelerin üstlerinde tuğladan içleri doldurulmuş Türk tipi sivri kemerler vardır. Üst sırada da alt sırada olduğu gibi 4 adet revzen bulunmaktadır. Aynı simetri burada da sağlanmaktadır. Revzenler sadece aydınlatma amacıyla kullanılmıştır. Revzenlerin üstü yuvarlak yayvan kemerli olarak inşa edilmiştir (Şekil 3.44). Farklılık olarak cephenin tam ortasında üst kotta revzen olmamasına rağmen yuvarlak yayvan kemer bulunmaktadır. Caminin minaresi kesme taştan yapılmış olup daha sonraki dönemlerde eklenmiştir. 17.08.1999 depremi sonrası yapılan restorasyonlar sonrası minaresi yenilenmiştir (Ek 34). Bu cephede cami kotu +0.80 iken minare kotu +0.13 olarak belirlenmektedir.

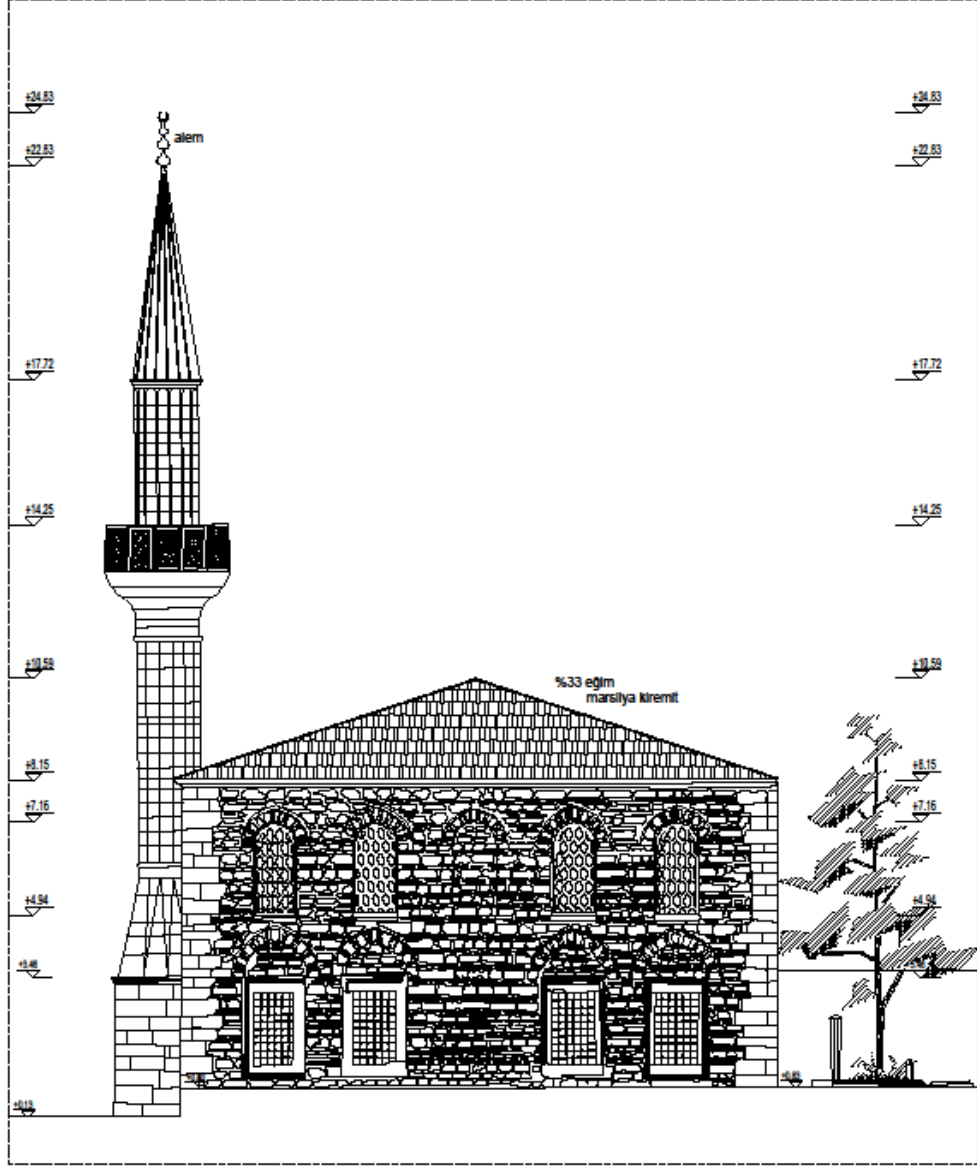
Besim Ömer Paşa Caddesi ile Kaptan İbrahim Paşa Cami arasında arka bahçe bulunmaktadır. Bu bahçenin içinde hazire yer almaktadır. Bu cephenin batısında imam odası yer almaktadır. İmam odası duvarı ile arasında demir bir kapı bulunmaktadır. Cephenin sağ tarafında Medresetü'l Kuzat olarak yapılan günümüzde İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi bulunmaktadır.

Şekil 3.43 Güneydoğu Cephesi Görünüşü (S. Çakır, 2020)

Şekil 3.44 Güneydoğu Cephesi Revzen (S. Çakır, 2020)

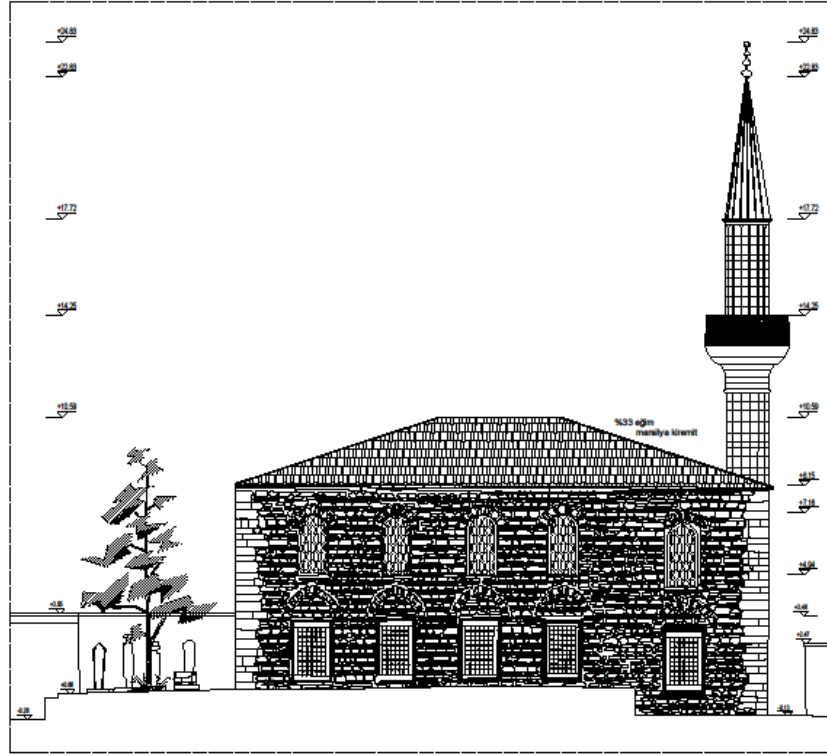

Şekil 3.45 Rölöve, Güneydoğu Cephesi

3.1.5.2.2. Güneybatı Cephesi

Caminin kütüphane kısmına bakmakta olan cephesidir. Yapı kagir bir yapıdır. Yapının çatısı ahşap olup, Marsilya kiremit kullanılmıştır. Cami cephesi kesme taş ve tuğladan karma şekilde yapılmıştır (Şekil 3.47). Cephenin toplam genişliği 1894cm'dir. Demir lokma parmaklıklı beş adet ahşap pencere (ZKP1) bulunmaktadır. Beş pencereden dördü aynı kotta (+1.30) bulunurken kadınlar mahfiline denk gelen pencere daha alt (+0.96) kottadır. Bu beş pencerenin etrafı taş sövelerle çevrilidir. Cephe bütünlüğü sağlanmıştır. Cephenin köşeleri kesme taş ile sonlanmaktadır. Pencerelerin üstlerinde tuğladan içleri doldurulmuş Türk tipi sivri kemerler vardır (Şekil 3.48). Üst sırada da alt sırada olduğu gibi 5 adet revzen bulunmaktadır. Revzenlerden dört tanesi alt sırada olduğu gibi aynı hizadayken kadınlar mahfiline denk gelen revzen diğerlerine göre daha alt kottadır. Revzenler sadece aydınlatma amacıyla kullanılmıştır. Revzenlerin üstü yuvarlak yayvan kemerli olarak inşa edilmiştir. Bu cephede cami iki farklı kottan oluşmaktadır. Cephenin doğusu +0.80 iken batı tarafında kot-0.13 olarak belirlenmektedir. Kotlar arası fark belli oranda aniden gerçekleşmektedir.

Kaptan İbrahim Paşa Cami ve İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi ile arasında 125cm mesafe vardır. Kütüphane ile cami arasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Cami giriş kapısı bulunmaktadır. Cephenin yarısından fazlası hazire alanının içinde kalırken geri kalan kısmı caminin bahçesine dahildir. Cephenin sağ tarafında Medresetü'l Kuzat olarak yapılan günümüzde İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi bulunmaktadır.

Şekil 3.46 Rölöve, Güneybatı Cephesi

Şekil 3.47 Güneybatı Cephesi Görünüşü (S. Çakır, 2020)

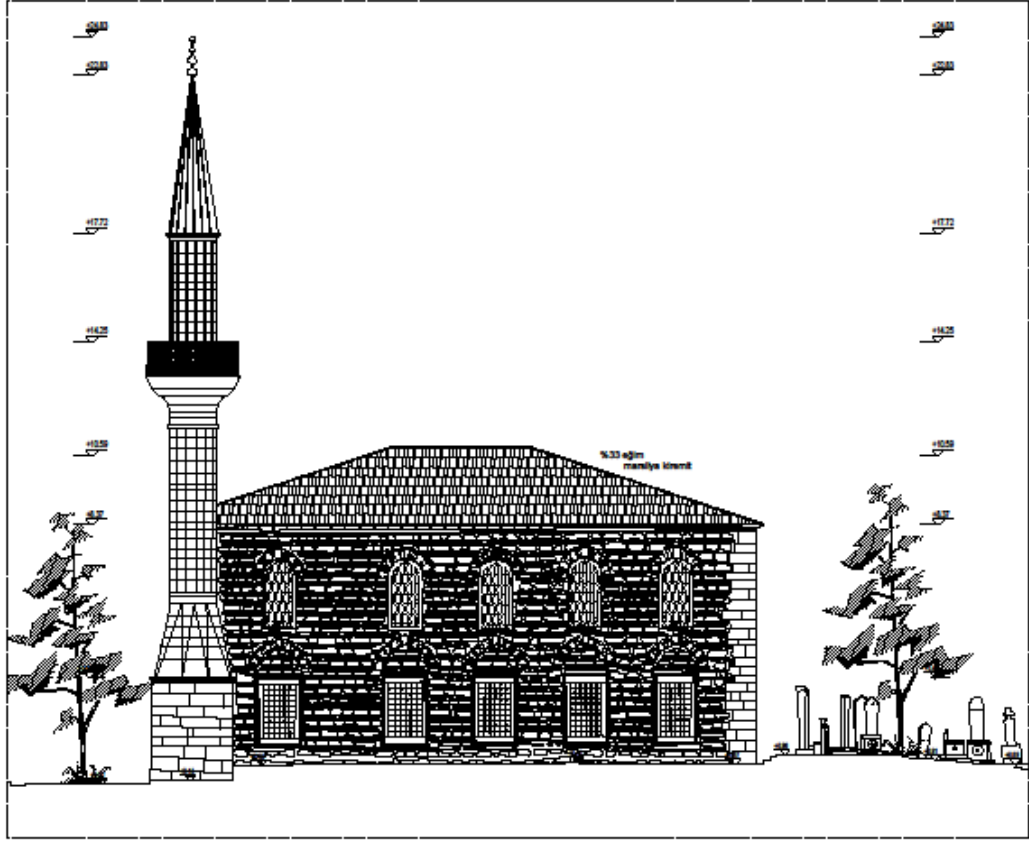

Şekil 3.48 Güneybatı Cephesi Pencere (S. Çakır, 2020)

3.1.5.2.3. *Kuzeydoğu Cephesi*

Caminin Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Sokağı'na bakmakta olan cephesidir. Bu cephe hazire ve imam odasına giden yol üzerinde bulunmaktadır. Cami kagir bir yapıdır. Yapının çatısı ahşap olup, Marsilya kiremit kullanılmıştır. Cami cephesi kesme taş ve tuğladan karma şekilde yapılmıştır. Cephenin toplam genişliği 1894cm'dir. Demir lokma parmaklıklı beş adet ahşap pencere (ZKP1) bulunmaktadır. Beş pencerede cephede simetriyi sağlayacak şekilde yerleşmiştir. Bu beş pencerenin etrafı taş sövelerle çevrilidir. Cephe bütünlüğü sağlanmıştır. Cephenin batı köşesi kesme taş ile sonlanmaktadır. Pencerelerin üstlerinde tuğladan içleri doldurulmuş Türk tipi sivri kemerler vardır. Üst sırada da alt sırada olduğu gibi 5 adet revzen bulunmaktadır. Revzanlarde aynı şekilde cephe uyumu içinde kullanılmıştır. Revzenler sadece aydınlatma amacıyla kullanılmıştır. Revzenlerin üstü yuvarlak yayvan kemerli olarak inşa edilmiştir. Cephede doğu yönüne doğru hafif bir kot artışı görölmektedir.

Bu cephe aynı zamanda minarenin olduğu cephedir. Minare cephenin tam doğusunda yer almaktadır. Minare kotu +0.14 iken cephenin doğusunda kot +0.67 olarak görölmektedir. Caminin minaresi kesme taştan yapılmış olup daha sonraki dönemlerde eklenmiştir. 17.08.1999 depremi sonrası yapılan restorasyonlar sonrası minaresi yenilenmiştir (Ek 34).

Şekil 3.49 Rölöve, Kuzeydoğu Cephesi

Şekil 3.50 Kuzeydoğu Cephesi Görünüşü (S. Çakır, 2020)

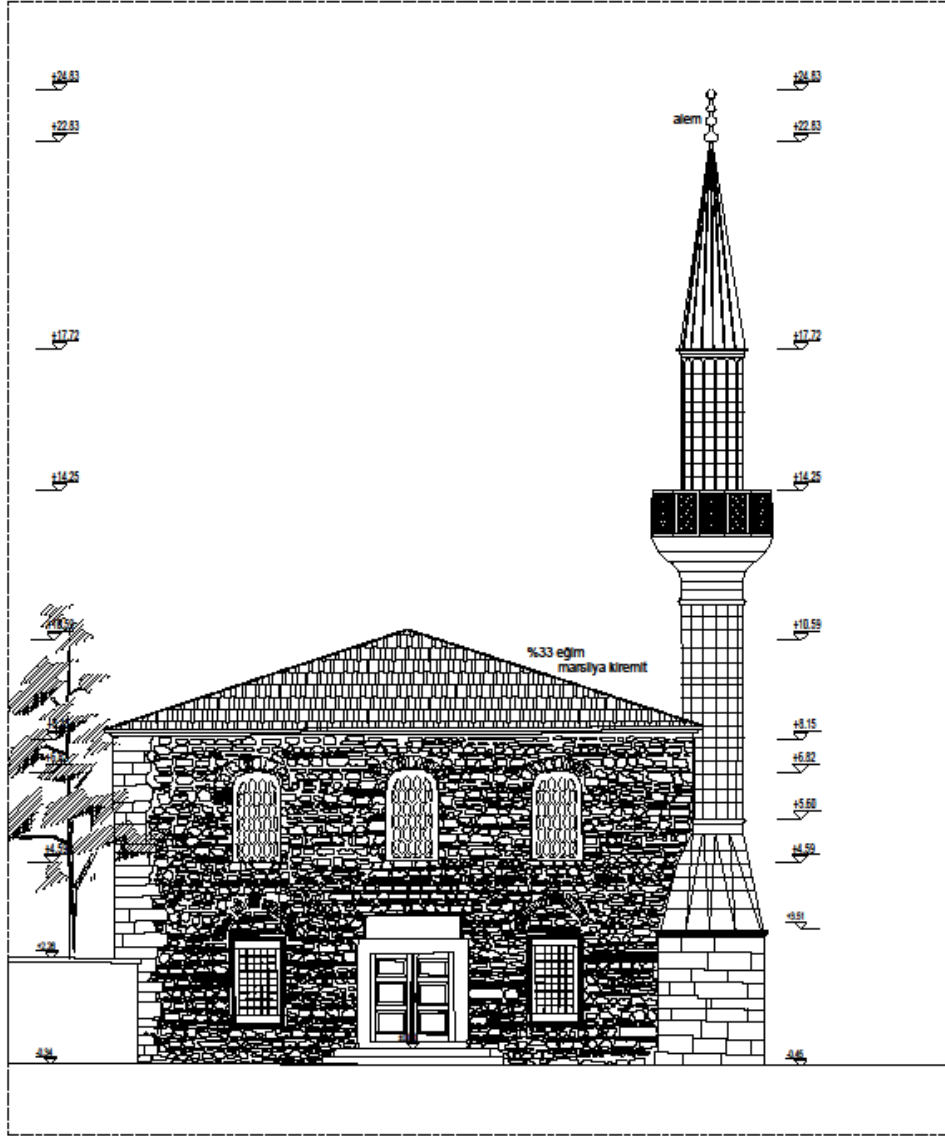

Şekil 3.51 Kuzeydoğu Cephesi Minare Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.2.4. Kuzeybatı Cephesi

Caminin ana giriş kapısı (ZKK1) olan cephesidir. Kagir yapıya ulaşabilmek için giriş kapısından sonra -1.27 kotundan 3 basamak çıkılarak caminin girişi olan -0.57 kotuna ulaşılabilir. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin içine girebilmek için mermer 3 adet basamak çıkmak gerekmektedir. Yapının çatısı ahşap ve kırma çatıdır. Marsilya kiremit döşenmiştir. Cami cephesi tuğla ve kesme taştan karma şekilde oluşturulmuştur. Toplam cephe genişliği 1336 cm'dir. Cephenin doğusunda minare yer almaktadır. Minare kesme taştan yapılmış olmasına rağmen camiye daha sonraki dönemlerde eklenmiştir. Deprem ve diğer çevresel etkenlerden dolayı minare yakın zamanda restorasyon geçirmiştir. Kuzeybatı cephesi aynı zamanda caminin girişini oluşturduğu için pencere sayısı diğer cephelere göre daha azdır. Kuzeybatı cephesinde alt kotta (ZKP1) iki adet bulunmaktadır. Doğu pencere müezzin mahfilinin penceresiyken, batı penceresi kadınlar mahfilinin penceresidir. ZKP1 genişliği 100cm'dir. İki pencerenin etrafı da taş söve ile çevrilidir. Minare harici simetrik bir cephe olduğu söylenebilmektedir (Şekil 3.52). Cephenin batı köşesi kesme taş malzeme ile bitmektedir. Pencereilerin (ZKP1) üstleri içi dolu Türk tipi sivri kemerlerden oluşmuştur. Kemerler tuğladan yapılmıştır. Ana giriş kapısı (ZKK1) muhdestir. Üzerinde üç sıra halinde kitabe bulunmaktadır. Ana giriş kapısının (ZKK1) genişliği 200cm iken yüksekliği 215cm'dir. Üst kotta 3 adet revzen bulunmaktadır. Bu revzenlerden doğudaki müezzin mahfilini aydınlatırken, batıdaki revzen kadınlar mahfilini, ortadaki revzen ise son cemaat yerini aydınlatmaktadır. Revzenlerin üstleri yuvarlak yayvan kemerli olarak yapılmıştır.

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin kuzeybatı cephesinin batısında İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, doğusunda ise Z05 kafe (bahçe) mekanı yer almaktadır (Şekil 3.53).

Şekil 3.52 Rölöve, Kuzeybatı Cephesi

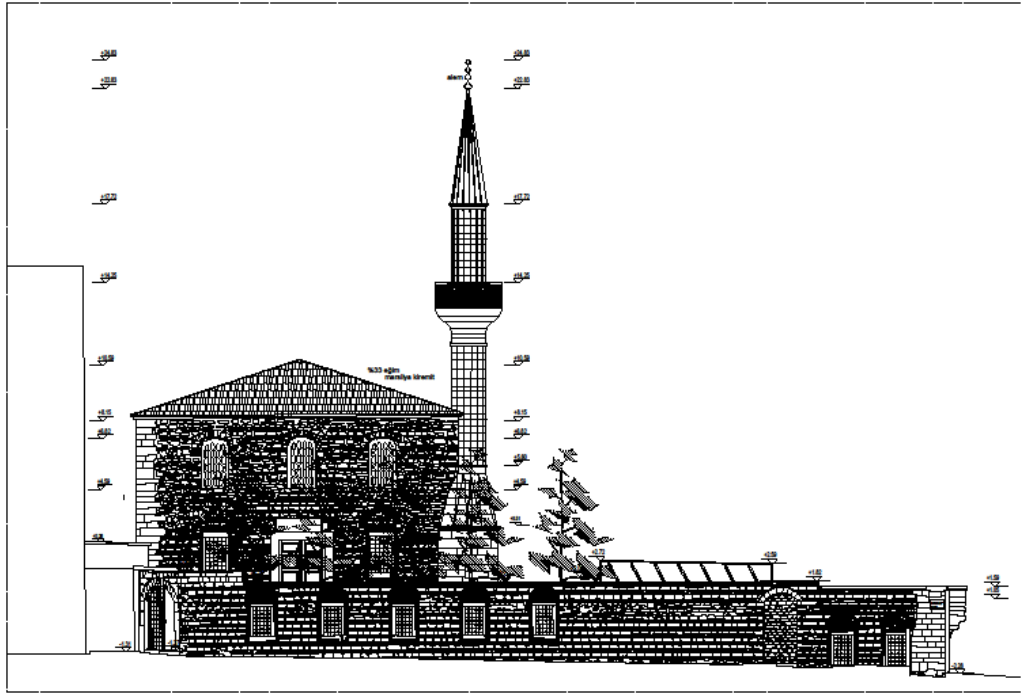

Şekil 3.53 Kuzeybatı Cephesi Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.2.5. Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Silüeti

Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokağı külliye bahçe duvarı kesme taş ve tuğladan karma olarak yapılmıştır (Şekil 3.54). Duvarın toplam yüksekliği 374cm ile 400cm arasında zemin kotuna göre değişkenlik göstermektedir. Zeminde doğuya doğru hafif bir eğri bulunmaktadır. Duvarın batısında demir lokma parmaklıklı giriş kapısı bulunmaktadır. Camiye giriş için kullanılan iki kapıdan birisi bu kapıdır. Duvar boyunca toplam 7 adet pencere bulunmaktadır. Fakat bunlardan sadece iki tanesi PVC doğrama (ZKP2) olarak kırtasiyede kullanılmaktadır. Kırtasiyede kullanılan (ZKP2) genişliği 75cm, yüksekliği ise 130cm'dir. Bu pencerelerin etrafı taş söveler ile çevrilidir. Pencerelerde demir lokma parmaklık bulunmaktadır. Pencerelerin üstleri içi dolu Türk tipi sivri kemerden oluşmaktadır. Diğer hacet pencereleri ise eşit aralıklarla

duvarın batısında yer almaktadır. Bu pencerelerin genişliği 80cm'dir. Hacet pencereleri dışında demir lokma parmaklıkları yer almaktadır. Diğer pencereler gibi bu pencerenin de üstleri içi dolu Türk tipi sivri kemer ile yapılmıştır (Şekil 3.55). Bu cephede daha önce kapı olduğu anlaşılan fakat günümüzde moloz taş ile doldurulmuş bir açıklık bulunmaktadır (Şekil 3.56). Bu açıklığın genişliği 150cm'dir. Aynı şekilde bu kapının üzerinde de kemer bulunmaktadır. Cephenin doğusunda kesme taş kullanılmıştır. Caminin kuzeybatı cephesi bu bahçe duvarının hemen arkasında bulunmaktadır. Doldurulan kapı izi ile batı tarafındaki ilk pencere arasında Z05 kafe (bahçe) mekanının tavan malzemesi görülebilmektedir. Pleksi olan tavanın kotları +2.59 ile +2.72 arasında değişmektedir.

Şekil 3.54 Rölöve, Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Silüeti

Şekil 3.55 Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Silüeti (S. Çakır, 2020)

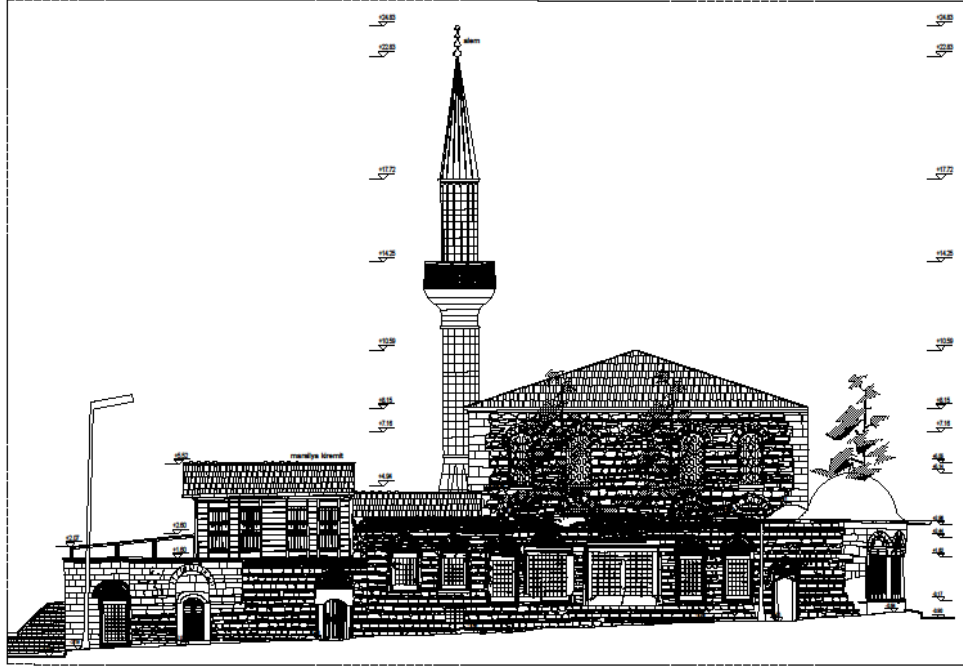
Şekil 3.56 Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Silüeti Dolgu Kapı (S. Çakır, 2020)

3.1.5.2.6. *Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokak Silüeti*

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'nin en hareketli olan cephesidir. Bahçe duvarı kesme taş ve tuğladan karma olarak yapılmıştır (Şekil 3.57). Zeminde doğruya doğru artan hafif bir eğri bulunmaktadır. Cephenin en batısında kot -2.48 iken doğusunda -0.64 olarak belirlenmiştir. Cephenin doğusunda büfe bulunurken, batısında kırtasiye bulunmaktadır. Duvarın batısında kırtasiyeye girişi sağlayan ahşap bir kapı bulunmaktadır. Bu kapının genişliği 86cm yüksekliği ise 178cm'dir. Kapının etrafı taş sövelerle çevrilidir. Aynı mekana ait olan PVC doğramalı pencere bulunmaktadır. Pencere önünde demir lokma parmaklık bulunmaktadır. Kırtasiye duvarının batısı kesme taştan yapılmıştır. Aynı zamanda giriş kapısının üzerinde kesme taştan yapılmış çıkma bulunmaktadır. Kırtasiyenin üstü günümüzde kafenin terası olarak kullanılmaktadır. Kafe kapısı ahşap olarak yapılmıştır. Taş duvarın üzerine ahşap malzeme ile bir yapı yapılmıştır. Burası kafenin 1.katı olarak kullanılmaktadır. Kafenin çatısı ahşap olup Marsilya kiremit ile döşenmiştir. Ahşap yapının birinci katında birbirine simetrik 4 adet (1KP1) pencere bulunmaktadır. Bu pencerelerin genişliği 80cm, yüksekliği ise 170cm'dir. 1KP1 penceresinin etrafı ahşap çıtalarla çevrilidir (Şekil 3.58).

Cephe duvarında farklı farklı boyutlarda pencereler bulunmaktadır. İmam odasının iki tane penceresi vardır ve bunlar PVC doğramadır. B01 depoda bulunan küçük ahşap pencerede bu cephededir. Pencerenin boyutları 60x74cm'dir. İmam odasının çatısı ahşap olarak yapılmıştır ve Marsilya kiremit döşenmiştir. Bir ikili pencere hariç diğer tüm pencerelerin üzeri Türk tipi içi dolu sivri kemerlidir. Kemer olmayan ikili pencerenin üzerinde kitabe bulunmaktadır. Tüm pencerelerin etrafı kesme taş söve ile çevrilidir. Cephenin doğusundan itibaren altı pencere, hacet penceresi olarak yapılmıştır ve demir parmaklıklar kullanılmıştır.

İki kesişen sokağın birleştiği noktada yapılan sebil günümüzde büfe olarak kullanılmaktadır. Mermerden yapılmış olan yapı mukarnas başlıklı sütunlar sayesinde beş ayrı parçaya bölünmüştür. Büfe yuvarlak formda yapılmıştır ve dışarıya doğru uzanan saçakları vardır. Ayrıca mekan küçük bir kubbe ile örtülmüştür. Mermer sütunlar pencerelerde bulunan Türk tipi sivri kemerler ile bütünlük sağlamaktadır. Büfe cephesindeki kemerlerde yazıtlar vardır. Büfe kapısı demir olup muhdestir.

Şekil 3.57 Rölöve, Prof. Ümit Yaşar Sokak Silüeti

Şekil 3.58 Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokak Silüeti Görünüşü (S. Çakır, 2020)

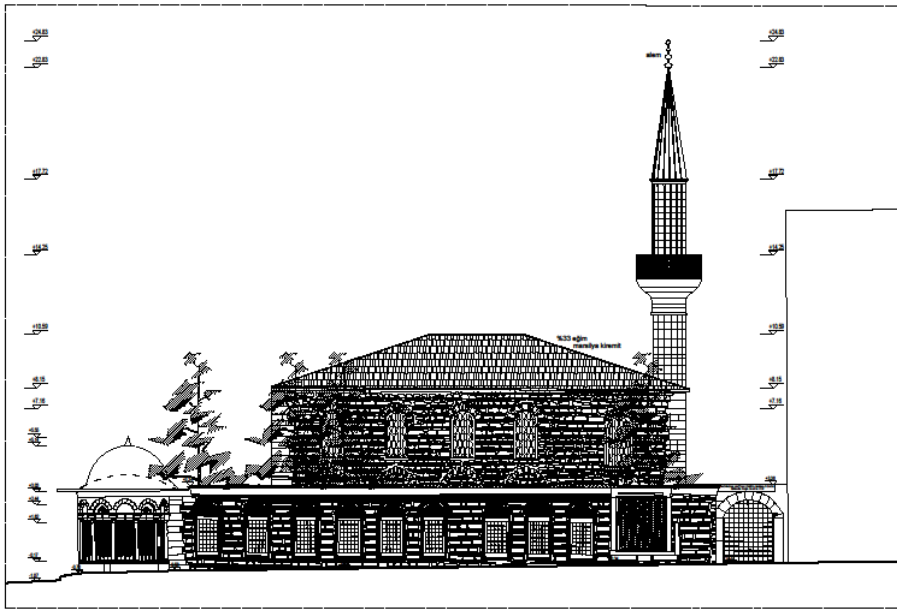

Şekil 3.59 Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokak Silüeti Sebil Görünüşü (S. Çakır, 2020)

3.1.5.2.7. Besim Ömer Paşa Caddesi Silüeti

Besim Ömer Paşa Caddesi üzerindeki cephe yakın bir tarihte yenilenmiştir. Bahçe duvarı kesme taş ve tuğladan karma olarak yapılmıştır (Şekil 3.57). Zeminde doğuya doğru artan hafif bir eğri bulunmaktadır. Cephenin en batısında kot -0.70 iken doğusunda -0.25 olarak belirlenmiştir. Cephenin batısında büfe bulunurken, doğusunda İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi bulunmaktadır. Duvarın batısında camiye girişi sağlayan demir lokma parmaklıklı bir kapı bulunmaktadır. Bu kapının genişliği 233cm yüksekliği ise 288cm'dir. Kapının üstünde basık bir kemer bulunmaktadır. Cephede 9 tane hemen hemen eşit aralıklarda hacet penceresi bulunmaktadır. Hacet pencerelerinin etrafı kesme taş sövelerle çevrilidir. Demir lokma parmaklık bulunmaktadır. Tüm pencerelerin üzeri Türk tipi içi dolu sivri kemerlidir. Cephede kapının hemen doğusundaki hacet penceresi diğerlerine göre daha büyüktür.

İki kesişen sokağın birleştiği noktada yapılan sebil günümüzde büfe olarak kullanılmaktadır. Mermerden yapılmış olan yapı mukarnas başlıklı sütunlar sayesinde beş ayrı parçaya bölünmüştür. Büfe yuvarlak formda yapılmıştır ve dışarıya doğru uzanan saçakları vardır. Ayrıca mekan küçük bir kubbe ile örtülmüştür. Mermer sütunlar pencerelerde bulunan Türk tipi sivri kemerler ile bütünlük sağlamaktadır. Büfe cephesindeki kemerlerde yazıtlar vardır.

Şekil 3.60 Rölöve, Besim Ömer Paşa Caddesi Silüeti

Şekil 3.61 Besim Ömer Paşa Caddesi Silüeti Görünüşü (S.Çakır,2020)

3.1.5.3 Yapım Tekniği ve Malzeme

Külliye'nin strüktür sistemini oluşturan birimleri; temel, taşıyıcı duvarlar, döşemeler ve örtü sistemidir.

3.1.5.3.1 *Temeller*

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'nde yapılan araştırmalar sırasında temeller ile ilgili bir ize rastlanmamıştır. Yapılan çalışmada herhangi bir kazı çalışması yapılmamıştır. Kazı çalışması sonrasında detaylı bilgi elde edilebilecektir.

3.1.5.3.2 *Duvarlar*

Külliye genel olarak kagir malzemeden yapılmıştır. Yapıda duvar kalınlıkları arasında aynı mekan olmasına rağmen farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Sadece kafenin üst katları ahşap yapıdır. Z01 harimin; güneydoğu cephesinin duvar kalınlığı doğu yönünde 116cm, güney yönünde 114cm'dir. Harimin beden duvarları tuğla ve kesme taştan karma şekilde oluşturulmuştur (Şekil 3.62). Üzerinde ise alçı sıva +boya kullanılmıştır. ZKP1 pencerelerinin üstü ile revzenlerin aralarında kalem işleri yer almaktadır. Z02 kadınlar mahfili; kuzeybatı cephesinin duvar kalınlığı batı yönünde 128cm, kuzey yönünde 124cm'dir. Z04 müezzin mahfilinden minareye çıkılabilmektedir. Minare kesme taştan yapılmıştır (Şekil 3.63).

Şekil 3.62 Camii Kesme Taş-Tuğla Görünüşü (S.Çakır,2020)

Şekil 3.63 Minare Kesme Taş Görünüşü (S.Çakır,2020)

Şekil 3.64 Bahçe Duvarı(İç) Moloz Taş Görünüşü (S.Çakır,2020)

Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokağı tarafında bulunan Z05 Kafe (Bahçe) mekanının duvarı moloz taş ile örülmüştür. Duvar kalınlığı 44cm olarak yapılmıştır (Şekil 3.64). Kesme taş ve tuğladan örülmüş Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokağı tarafındaki duvarın kalınlığı 102cm'dir. Z06 Kırtasiye kapısının üstünde 76cm kalınlığında kesme taştan kemerli bir çıkma bulunmaktadır. Z07 kafenin zemin katı sıra sıra tuğla ve kesme taştan yapılmışken birinci katı ahşap malzemeden yapılmıştır (Şekil 3.65). Mermer sütundan oluşan cepheye sahip Z11 büfenin duvarlarının bir kısmı tuğla-taş karma olarak yapılmışken yuvarlak hacimli pencere sütunları sayesinde beş parçaya ayrılmaktadır (Şekil 3. 66).

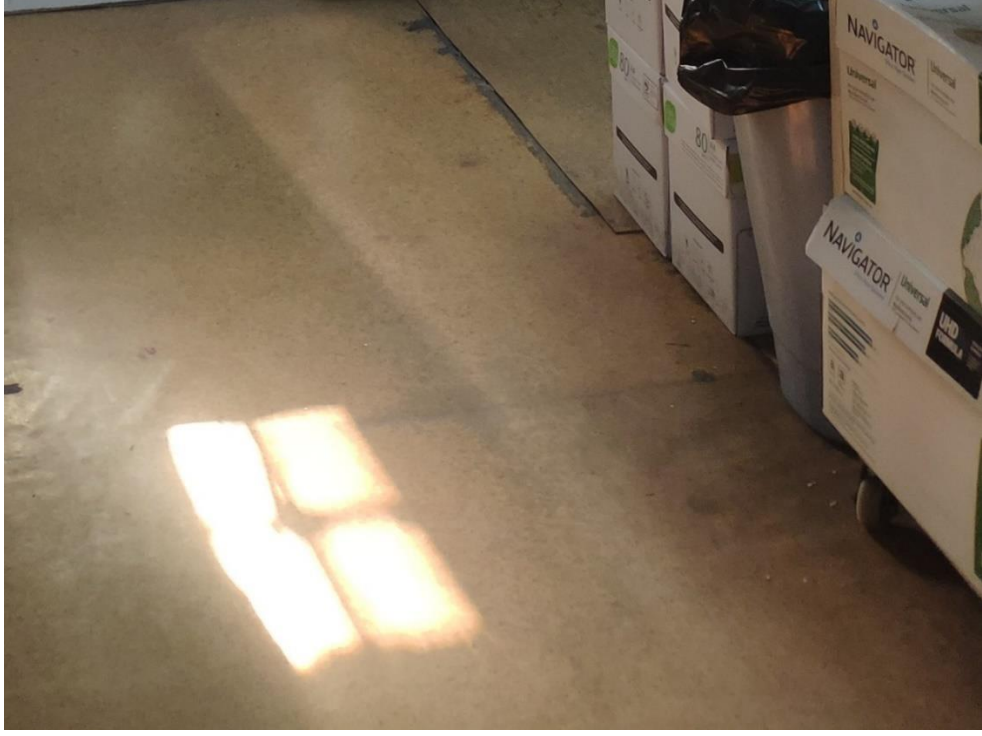
Şekil 3.65 Kafe Ahşap Yapı Görünüşü (S.Çakır,2020)

3.1.5.3.3 Döşemeler

Külliye ait birimlerin döşemeleri farklı malzemelerden yapılmıştır. Caminin döşeme kalınlığını tespit edilememiştir. Fakat ahşap döşeme ve üzerinde yalıtım malzemesi ile halı kullanıldığı görülmüştür (Şekil 3.66). Z06 kırtasiye mekanının döşemesi beton üzerinde mineflo olarak kullanılmaktadır (Şekil 3.67). Z07 kafenin döşemesi ahşap olarak kullanılmaktadır (Şekil 3.68). Z09 İmam odasının zemini laminant parke olarak kullanılırken B01-B02-B03 mekanlarının zeminleri karo fayans olarak kullanılmaktadır. Z11 büfenin döşemesi de kırtasiyedeki gibi beton üzerine mineflo olarak kullanılmaktadır.

Şekil 3.66 Camii İçi Döşeme (S.Çakır,2020)

Şekil 3.67 Kırtasiye Döşeme (S.Çakır,2020)

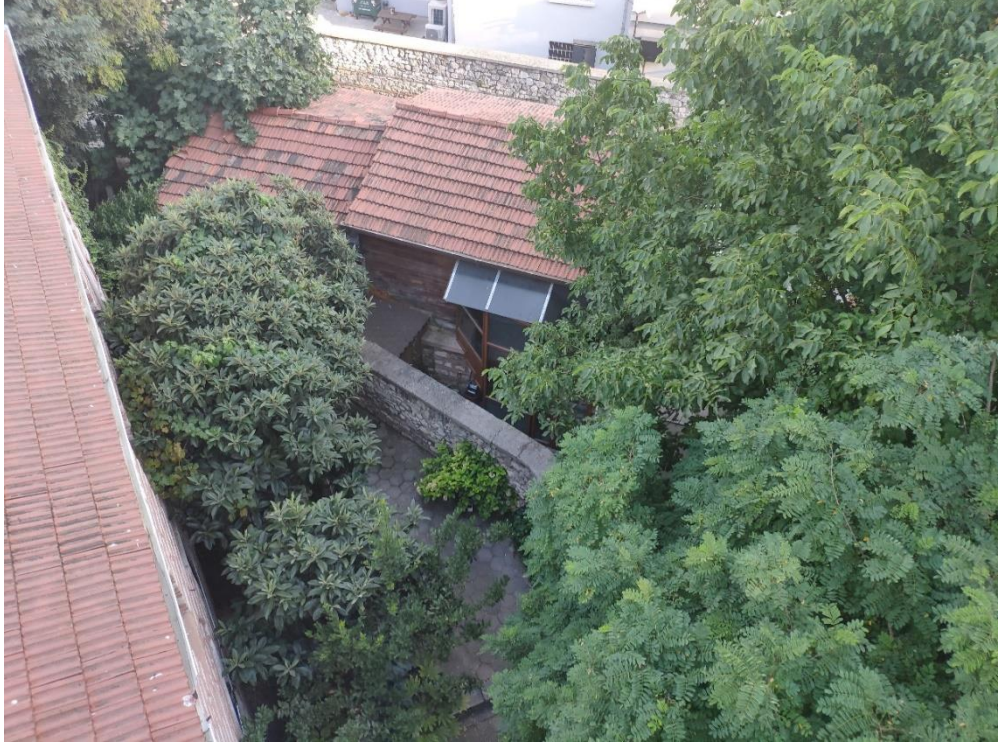
Şekil 3.68 Kafe Zemin Kat Döşeme (S.Çakır,2020)

3.1.5.3.4 Üst Örtü Sistemi

Küllüye birimlerinden caminin çatısı ahşap kırma çatıdır. Kiremit örtüsü olarak Marsilya kiremit kullanılmaktadır. Cami çatı başlangıç kotu +8.15, en yüksek kotu +10.59'dur (Şekil 3.69). Z05 kafe (bahçe) mekanın üstü pleksi malzeme ile kapatılmıştır. En yüksek kotu +2.72 en düşük kotu +2.59 kotudur. Z06 kırtasiyenin üstü günümüzde teras çatı olarak kullanılmaktadır. Kafeye ait ahşap yapının örtüsü ahşap üzeri Marsilya kiremit ile örtülmüştür. Çatı beşik çatı olarak yapılmıştır. Çatının en yüksek kotu +5.52 kotudur. Z09 imam odasının üzeri ahşap çatı ile örtülmüştür. Beşik çatı olarak yapılan bu sistemin üzeri Marsilya kiremit ile örtülmüştür. En yüksek kotu +4.29 kotudur (Şekil 3.70). Büfenin tavanında 240cm çaplı kubbe bulunmaktadır. Kubbenin yerden yüksekliği 572cm'dir. Büfede kubbe tromp geçişli olup kurşun ile örtülmüştür. Yuvarlak kısmında uzun saçaklar bulunmaktadır. (Şekil 3.71).

Şekil 3.69 Minareden Caminin Çatı Görünüşü (S.Çakır,2020)

Şekil 3.70 Minareden Kafe ve İmam Odası Çatısının Görünüşü (S.Çakır,2020)

Şekil 3.71 Z11 Büfe Çatısının Görünüşü (S.Çakır,2020)

3.1.5.4 Mimari Ögeler

Külliyenin mimari öğeleri kapılar, pencereler ve bezemeler olarak incelenmektedir.

3.1.5.4.1 Kapılar

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'nde bulunan tüm kapılar iç ve dış kapılar olmak üzere iki çeşit olarak incelenmektedir.

DIŞ KAPILAR:

Külliyeye birimlerinden biri olan Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'ne iki ayrı dış kapıdan giriş yapılmaktadır. Bir kapı Besim Ömer Paşa Caddesi diğer kapı ise Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokağı üzerindedir. Bu kapılar ile külliye bahçesine giriş yapılmaktadır. Demir lokma parmaklıktan oluşmuşlardır. Çift kanatlıdır. Ömer Besim Paşa Caddesi kapısının genişliği 332cm yüksekliği ise 288cm'dir. Kapının üzerinde basık bir kemer bulunmaktadır (Şekil 3.72). Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Sokak tarafında basık kemerli, demir lokma parmaklıklı kapı bulunmaktadır (Şekil 3.73).

Şekil 3.72 Ömer Besim Paşa Caddesi Dış Kapı Şekil 3.73 Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Dış Kapı

Cami ana giriş kapısı muhdestir. Toplam genişliği 206cm yüksekliği 216cm'dir. Etrafında kesme taş söve bulunmaktadır. Üzerinde üç sıralı kitabe bulunmaktadır(Şekil 3.74). Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokakta Z06 kırtasiyeye girişi sağlayan ahşap bir kapı bulunmaktadır. Bu kapının genişliği 86cm yüksekliği ise 178cm'dir. Kapının etrafı taş sövelerle çevrilidir. Aynı zamanda giriş kapısının üzerinde kesme taştan yapılmış çıkma bulunmaktadır (Şekil 3.75). Kafe kapısı (ZKK4) ahşap olarak yapılmıştır. Kafe kapısının genişliği 96cm yüksekliği ise 177cm'dir. Kafe kapısının etrafı taş sövelerle çevrilidir (Şekil 3.76). Z09 imam odası giriş kapısı ve Z11 büfe kapısı demir olup muhdestir.

Şekil 3.74 Cami Ana Giriş Kapısı (S.Çakır,2020)

Şekil 3.75 Kırtasiye Giriş Kapısı (S.Çakır,2020) Şekil 3.76 Kafe Giriş Kapısı (S.Çakır,2020)

İÇ KAPILAR:

Külliye birimlerinden biri olan Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin içinde Z04 müezzin mahfilinde minare kapısı bulunmaktadır. Minare kapısının genişliği 72 cm 159cm yüksekliğindedir. Kapının üzeri basık kemerden oluşmaktadır (Şekil 3.77). 102 koridorda bulunan ahşap kapı muhdestir. 1KK6 genişliği 86cm yüksekliği ise 210cm'dir (Şekil 3.78). 103 wc mekanında bulunan kapı muhdestir (Şekil 3.79). B01-B02-B03 mekanlarında bulunan ahşaplarda kapı muhdestir (Şekil 3.80).

Şekil 3.77 Minare Giriş Kapısı (S.Çakır,2020)

Şekil 3.78 Kafe 1KK6 Kapısı (S.Çakır,2020)

Şekil 3.79 103WC Kapısı (S.Çakır,2020)

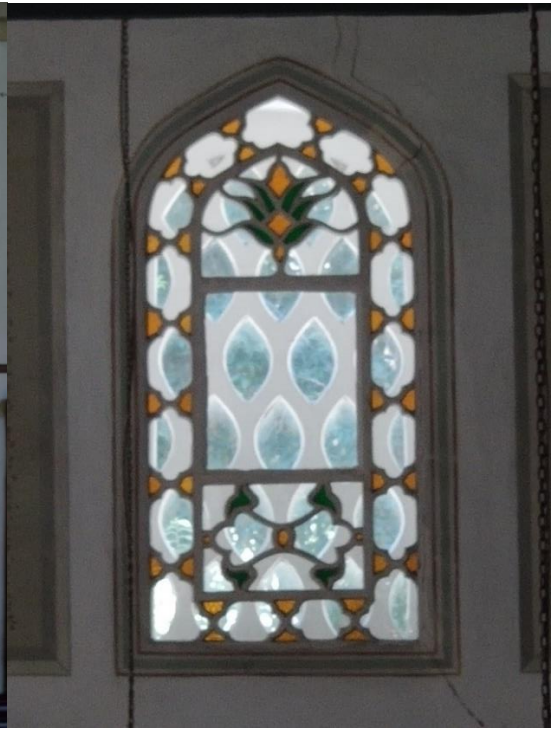
Şekil 3.80 B01-B02-B03 İç Kapılar (S.Çakır,2020)

3.1.5.4.2 Pencereleler

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'nde bulunan ahşap pencereler farklı tip ve boyutlarda yapılmıştır. Z01 harim mekanında alt kotta toplam 16 adet ZKP1 pencereleri bulunmaktadır. Bu pencerelerin boyutları 106cm 172cm yüksekliğindedir. Açılabilir çift kanatlı pencere dikdörtgen nişin içinde kullanılmaktadır. Pencerenin dış kısmında demir lokma parmaklıklar bulunmaktadır. Pencerenin etrafı dış cephede kesme taş söveli olarak yapılmıştır. Pencere üzerinde Türk tipi içi dolu sivri kemerler vardır. İç mekanda nişin etrafı mermer desenli patine boya ile boyanmıştır (Şekil 3.81). Caminin üst kotunda sadece aydınlatma amacıyla kullanılmış revzenler bulunmaktadır. Toplam 17 adet revzen bulunmaktadır. Revzenlerin üzerinde yuvarlak yayvan kemerler bulunmaktadır. Revzen şekil olarak sivri kemerli bir penceredir. Genişlikleri 100cm, yüksekliği 220cm'dir. Cam üzerinde geometrik desenlerden motifler bulunmaktadır (Şekil 3.82).

Şekil 3.81 Z01 (ZKP1) Pencere Görünüşü

Şekil 3.82 Revzen Pencere Görünüşü (S.Çakır,2020)

Z11 Büfenin etrafında mermer sütunlar bulunmaktadır. Bu sütunların arası beş pencereye ayrılmıştır. Pencere önünde ferforje parmaklıklar bulunmaktadır. Pencere üzerinde yuvarlak kemer bulunmaktadır. Pencere her birinin genişliği 80cm, yüksekliği 180cm'dir. Üzerinde kitabe bulunmaktadır (Şekil 3.83). 101 Kafe mekanında bulunan ahşap pencereler cephede simetrik şekilde yer almaktadır. Ön cephede 4 adet bulunmaktadır. 1KP1 genişliği 95cm, yüksekliği 168cm'dir (Şekil 3.84). Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Sokağı cephesindeki bahçe duvarı üzerinde toplam 5 adet hacet penceresi bulunmaktadır. Bu pencerelerin genişliği 76cm, yüksekliği 130cm'dir. Etrafı kesme taş sövelerle çevrili olan bu pencerelerin üstünde içi dolu Türk sivri kemeri bulunmaktadır (Şekil 3.85).

Şekil 3.83 Z11 Büfe Pencere Görünüşü
(S.Çakır,2020)

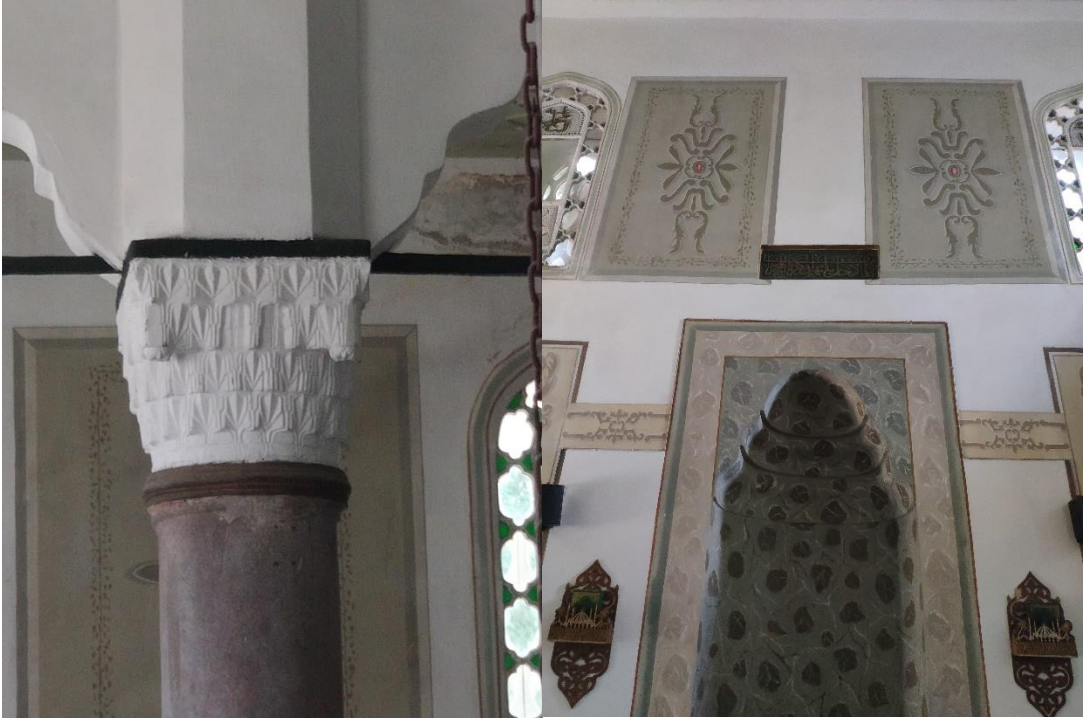
Şekil 3.84 101(1KP1) Pencere Görünüşü

Şekil 3.85 Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Sokak Hacet Penceresi (S.Çakır,2020)

3.1.5.4.3 Bezemeler

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesine ait birimlerin içinde bezeme kullanımını çok yaygın değildir. Camide Z01 harimde bulunan iki adet mukarnas başlıklı doğal taş (granit) sütun vardır (Şekil 3.86). Aynı şekilde caminin alt penceresi ile üst kottaki pencereleri arasında kalem işleri yer almaktadır (Şekil 3.87). Kalem işleri son yapılan restorasyonda (2002) bakımı yapılmıştır. Z11 Büfenin yuvarlak cephesinde bulunan beş adet mukarnas başlıklı mermer sütun bulunmaktadır (Şekil 3.88).

Şekil 3.86 Z01 Harim Mukarnas Başlıklı Sütun Şekil 3.87 Kalem işi (S.Çakır,2020)

Şekil 3.88 Mukarnas Başlıklı Mermer Sütun (S.Çakır,2020)

3.1.5.5 Yapıdaki Bozulmalar ve Nedenleri

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi yapıldığı dönemden itibaren çeşitli etkilerle karşılaşmıştır. Bu etkenler dönem ekleri, işlev değişikliği, doğal etkenler veya kullanıcılardan kaynaklanan dış etkenlerdir. Günümüzde yapıda strüktürel olarak bir sorun görülmemiştir.

3.1.5.5.1 Yapılan Ek ve Değişiklikler

Küllüye birimleri mekan değişikliklerinden dolayı yapıldığı zamanki işlevlerini yitirmiştir. Külliye'nin güneyinde kalan sıbyan mektebi zamanla işlevini yitirerek dükkan (kırtasiye) olarak kullanılmaya başlanmıştır. Yapıdaki izlerinden yapıldığı dönemde iki katlı olduğu anlaşılan yapının günümüze sadece tek katı sağlam gelebilmiştir. Sıbyan mektebi yıkıldıktan sonra yerine ahşap bir yapı ev yapılmıştır. Bu evin zemin katı sıbyan mektebinin duvarı olan kagir malzeme iken birinci katı ahşaptır. Bu evde günümüzde dükkan (kafe) olarak hizmet vermektedir. Külliye'de neredeyse cami dışında kendi işlevinde kullanılan mekan kalmamıştır. Sebilde 1944'teki restorasyonunun ardından dükkan(büfe) olarak kullanılmaya başlamıştır (Eyice, 2000; s.343-345). Hamam 19.yy başlarında kullanılmadığı için harabeye dönmüştür. Ardından yıktırılarak şimdiki İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi yerine inşa edilmiştir. 1934-1936 yıllarında çizilen Pervititch haritasından da anlaşılacağı üzere bahçede bulunan Z05 kafe (bahçe) mekanını daha önceden bahçe duvarı ile çevrili boş bir yer iken yapılan ekler ile günümüzde kafeye hizmet vermektedir. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Sokağı bahçe duvarında doldurulmuş bir kapı izi bulunmaktadır. Bu kapı Pervititch haritasında açık olarak gözükmemektedir. Kapatılış tarihi hakkında kesin bir bilgi elde edilememiştir. Z11 Büfenin kuzey cephesinde kalan duvarında kapı yeri tespit edilmiştir. Bu kapıda zamanla doldurulmuştur. Giriş kapısının kuzeyine günümüzde muhdes şadırvan yapılmıştır.

Strüktürel olarak herhangi bir problemi olmayan yapı 17.08.1999 depreminden sonra aldığı bazı çatlaklar ve özellikle minaredeki hasarlardan sonra 2002 yılında bir restorasyon geçirmiştir.

3.1.5.5.2 *Malzeme Bozulmaları*

Z01 harimde özellikle kuzeybatı yönündeki tavan çıtalarında nemden kaynaklı kabarma ve boya dökülmesi görülmektedir. Deprem sonrası yapılan restorasyon sonucu sıva çatlakları düzeltilmeye çalışılmasına rağmen boya altından çatlaklar hala belli olmaktadır. Pencerelelerdeki demir lokma parmaklıklarda korozyon ve paslanma görülmektedir. Z06 kırtasiye mekanındaki tüm pencereler PVC doğrama penceredir. Bu pencereler muhdes olmakla birlikte demir lokma parmaklıklarında korozyon görülmektedir. Z06 mekanın içinde yüzey kirlenmesi görülmüştür. Zemini beton üzerine mineflo kaplıdır. Z11 büfenin kubbesinde bulunan kurşun malzeme çalınmıştır. Saçaklarda malzeme kaybı olmuştur Sebil üstündeki kitabede yazılar kirlenmeden dolayı okunamamaktadır.

Cephelerde hava kirliliği sonucu ortaya çıkan kirlenmeler olmaktadır. Özellikle kuzeydoğu yönünde cephede kararmalar meydana gelmiştir. Pencere kenarlarında olan kesme taş sövelerde kırılma kopmalar olmasıyla malzeme kaybı meydana gelmiştir. Su basman kotunda ve saçaklarda bitkilenme görülmektedir. Cephe bahçe duvarlarında çatlaklar görülmektedir.

3.2. RESTİTÜSYON

İstanbul Fatih'te yer alan Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi H.1118-M.1707 senesinde Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa tarafından yaptırılmıştır. Restitüsyon çalışması yapılırken yapının geçirdiği onarımlar ile özgün hali tespit edilmeye çalışılmıştır. Pervititch Haritası 1934-1936 yıllarında külliyenin ne durumda olduğu hakkında bilgi verse de yapının ilk halini görememekteyiz. Pervititch çizimi yapının şu anki haline çok yakın bir bilgi vermektedir. Günümüze kadar geçirdiği restorasyonlar genellikle bölgesel restorasyonlardır. Hamam 1910-1911 yılında harabe durumdayken yıkılarak yerine bugünkü İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi yaptırılmıştır. Bilinmeyen bir tarihte sıbyan mektebinin ikinci katı yıkılarak sadece zemin katı kaldığında yerine ahşap bir ev yapılmıştır. Sebil 1944 yılında restorasyon geçirdiğinde dükkan olarak kullanılmaya başlanmıştır. Cami ve minaresi 17.08.1999 depremi sırasında çatlaklardan dolayı ağır hasar aldığında 2002 yılında sadece bu

kısımlar restorasyon görmüştür. 2016 yılında Besim Ömer Paşa Caddesi bahçe duvarı yıkıldığı için restorasyonu yapılmıştır. Kısacası farklı tarihlerde yapıya müdahaleler gerçekleşmiştir. Yapı günümüzde aktif olarak kullanılmaktadır. Bundan kaynaklı bilinçsiz müdahalelerde bulunulmuştur.

3.2.1. Yapıdaki Restitüsyon Sorunları

Külliye aktif şekilde kullanıldığı için yapılan her onarım yapıya zarar vermiştir. Dükkanlarda yapılan yenilikler bunun somut örneklerindedir. Bahçe olan yer günümüzde kafeye hizmet vermek için üstü kapalı bir hale getirilmiştir. Özellikle dükkanların pencereleri değiştirilerek PVC doğramalı pencereler kullanılmaya başlanmıştır. Sıbyan mektebi, imam odası, B01 depo ve sebinin zemin malzemesi kaldırılıp yerine farklı malzemeler kullanılmaya başlanmıştır.

3.2.2. Restitüsyon Önerisi

Restitüsyon dayanakları sonucu öneriler hazırlanmıştır.

A. Yapı Üzerindeki İzler

B. Benzer Dönem Yapılar (Anoloji)

C. Mimari Gerekliklik

D. Sözlü Anlatım : 2021 Yılı FSMVÜ Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması Sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii imamı ile yapılmış sözlü tarih araştırmaları referans alınmıştır.

3.2.2.1. Vaziyet Planı Restitüsyonu

Külliye hakkında yapılan araştırmalar sonucu elde edebildiğimiz en eski harita Pervititch haritasıdır. 1934-1936 yılları yapı şu anki durumundan çok farklı bir vaziyette değildir.

- A. Pervititch haritasından anlaşıldığı üzere şadırvan şu anki konumda değildir.
- A. Kaptanı Derya İbrahim Paşa sokağında bulunan doldurulmuş bahçe duvarı açılmıştır.

- B. Sıbyan mektebi çatısı ahşap yapı ile birleştirilmiştir ve iki katlı olarak tasarlanmıştır. (Analoji-Amcazade Külliyesi sıbyan mektebi)
- B. Ahşap yapı kaldırılmıştır.
- A. Hamamının konumu yapılan araştırmalar sonucu tahmini olarak çizilmiştir.
- D. sözlü anlatım: 2020 cami imamının anlatımına göre 1999 yılında Besim Ömer Paşa caddesi üzerinde bulunan cami bahçe duvarı yıkılmıştır. Daha sonra tekrar yapılmıştır.
- C. Çatı alaturka kiremit olarak değiştirilmiştir.

3.2.2.2. Bodrum Kat Planı Restitüsyonu

- Kaptanı Derya İbrahim Paşa sokağında bulunan doldurulmuş bahçe duvarı açılmıştır.
- B. Sıbyan mektebi çatısı ahşap yapı ile birleştirilmiştir ve iki katlı olarak tasarlanmıştır. (Analoji-Amcazade Külliyesi sıbyan mektebi)
- C. Z06 sıbyan mektebinin pencereleri ahşap olarak değiştirilmiştir.
- A. ZKK4 kafe kapısı Z06 sıbyan mektebinin penceresi olarak yeniden yapılmıştır.
- D. Sözlü Anlatım: 2020 cami imamının anlatımına göre 2000 yılının başından itibaren gasilhane depo-wc-banyoya dönüştürülmüştür.
- C. Z06 sıbyan mektebinin döşemeleri ahşap olarak değiştirilmiştir.
- C. B01 gasilhane döşemeleri mermer olarak değiştirilmiştir.
- C. Z06 sıbyan mektebinin tavanları kafe ile birleştirilerek aynalı tonoz devam ettirilmiştir. Florasanlar kaldırılmıştır.
- C. B01 gasilhane tavan aydınlatmalar kaldırılmıştır.

3.2.2.3. Zemin Kat Planı Restitüsyonu

- C. muhdes cami içi ayakkabı dolabı kaldırılmıştır.
- B. Cami giriş kapısı dönemine uygun şekilde yenilenmiştir. (Analoji-Nuruosmaniye külliyesi giriş kapısı)
- C. Müezzin mahfilinde bulunan muhdes ahşap paravan kaldırılmıştır.
- A.Z05 kafe (bahçe) mekanı kaldırılmıştır. Bahçe duvarı Pervititch haritasına göre çizilmiştir.
- A. Kaptan-1 Derya İbrahim Paşa sokağında bulunan doldurulmuş bahçe duvarı açılmıştır.
- B. Sıbyan mektebi ahşap yapı ile birleştirilmiştir ve iki kat olarak tasarlanmıştır. (Analoji-Amcazade külliyesi sıbyan mektebi)
- C.Z06 sıbyan mektebinin pencerelessi ahşap olarak değiştirilmiştir.
- A. ZKK4 kafe kapısı Z06 sıbyan mektebinin penceresi olarak yeniden yapılmıştır.
- C.Z07 imam odasının bölücü duvarı kaldırılmıştır. Pencerelessi ahşap olarak değiştirilmiştir.
- A.Z08 sebilin günümüzde kapı olarak kullanılmakta olan duvarı pencereye çevrilmiştir.
- A. Sebilin bahçe içinde bulunan duvarında doldurulmuş kapı açılmıştır.
- C. muhdes vaaz kürsüsü yenilenmiştir.
- C. cami içinde kalorifer petekleri kaldırılmıştır.
- A. Hamamının konumu yapılan araştırmalar sonucu tahmini olarak çizilmiştir.
- C. Z06 sıbyan mektebinin döşemeleri ahşap olarak değiştirilmiştir.
- C. Z07 imam odası döşemeleri ahşap olarak değiştirilmiştir.
- C.Z08 sebil döşemeleri ahşap olarak değiştirilmiştir.

- C.Z06 sıbyan mektebinin tavanları kafe ile birleştirilerek aynalı tonoz devam ettirilmiştir. Florasanlar kaldırılmıştır.
- C.Z07 imam odası tavan aydınlatması florasanlar kaldırılmıştır.
- C.Z08 sebül tavandaki alçıpan ve florasanlar kaldırılmıştır.

3.2.2.4. Birinci Kat Planı Restitüsyonu

- C. muhdes cami içi ayakkabı dolabı kaldırılmıştır.
- B. Cami giriş kapısı dönemine uygun şekilde yenilenmiştir. (Analoji-Nuruosmaniye külliyesi giriş kapısı)
- C. Müezzin mahfilinde bulunan muhdes ahşap paravan kaldırılmıştır.
- A.Z05 kafe (bahçe) mekanı kaldırılmıştır. Bahçe duvarı Pervititch haritasına göre çizilmiştir.
- A. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa sokağında bulunan doldurulmuş bahçe duvarı açılmıştır.
- B. Sıbyan mektebi ahşap yapı ile birleştirilmiştir ve iki kat olarak tasarlanmıştır. (Analoji-Amcazade külliyesi sıbyan mektebi)
- 101 Sıbyan mektebinin 1.katının ön cephesine 3 tane pencere açılmıştır.
- A.Z08 sebilin günümüzde kapı olarak kullanılmakta olan duvarı pencereye çevrilmiştir.
- A. Sebilin bahçe içinde bulunan duvarında doldurulmuş kapı açılmıştır.
- C. muhdes vaaz kürsüsü yenilenmiştir.
- C. cami içinde kalorifer petekleri kaldırılmıştır.
- A. Hamamının konumu yapılan araştırmalar sonucu tahmini olarak çizilmiştir.
- C. 101 sıbyan mektebinin döşemeleri ahşap olarak değiştirilmiştir.

- C. Z07 imam odası döşemeleri ahşap olarak değiştirilmiştir.
- C.Z08 sebil döşemeleri ahşap olarak değiştirilmiştir.
- C.101 sıbyan mektebinin tavanları kafe ile birleştirilerek aynalı tonoz devam ettirilmiştir. Florasanlar kaldırılmıştır.
- C.Z07 imam odası tavan aydınlatması florasanlar kaldırılmıştır.
- C.Z08 sebil tavandaki alçıpan ve florasanlar kaldırılmıştır.

3.2.2.5. Cepheler Restitüsyonu

- C. Çatı alaturka kiremit olarak değiştirilmiştir ve ahşap çatı detayı çizilmiştir.
- C. Kırılan cephe taşları yenilendi.
- B. Cami giriş kapısı dönemine uygun şekilde yenilenmiştir. (Analoji-Nuruosmaniye külliyesi giriş kapısı)
- A. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa sokağında bulunan doldurulmuş bahçe duvarı açılmıştır.
- C.Z06 sıbyan mektebinin pencereless ahşap olarak değiştirilmiştir.
- A.Z05 kafe (bahçe) mekanı kaldırılmıştır. Bahçe duvarı Pervititch haritasına göre çizilmiştir.
- B. Sıbyan mektebi ahşap yapı ile birleştirilmiştir ve iki kat olarak tasarlanmıştır. (Analoji-Amcazade külliyesi sıbyan mektebi)
- A. ZKK4 kafe kapısı Z06 sıbyan mektebinin penceresi olarak yeniden yapılmıştır.
- 101 Sıbyan mektebinin 1.katının ön cephesine 3 tane pencere açılmıştır.
- A.Z08 sebilin günümüzde kapı olarak kullanılmakta olan duvarı pencereye çevrilmiştir.
- B. Sıbyan mektebi ahşap yapı ile birleştirilmiştir ve iki kat olarak tasarlanmıştır. (Analoji-Amcazade külliyesi sıbyan mektebi)

- A. Sebilin üzerindeki kurşun çalındığı için aynı malzeme yerine kullanılmıştır.
- C. Çapraz olarak işlenen demir parmaklık demir lokma parmaklık haline getirilmiştir.

3.3. RESTORASYON

Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi M.1707 yılında inşa edilmiştir. O tarihten itibaren uygulanan restorasyon uygulamaları sonucu yapıda işlevsel olarak büyük değişiklikler olmuştur. Restorasyon öneri projeleri yapıda görülen hasarları gidermesi ile birlikte yapıyı strüktürel olarak iyileştirip kullanılabilir hale getirmeyi hedeflemektedir. Bu amaca uygun müdahalelerde bulunmaktadır. Yapılan analizler ve araştırmalar sonucu müdahale yöntemleri belirlenmektedir.

3.3.1. Yapının Yeniden Kullanımına İlişkin Öneriler

Külliye kullanım amacıyla ilk yapıldığı dönemdeki işlevine geri dönmesi mümkün değildir. Cami dışında aynı işlevde kullanılan tek yer imam odasıdır. Sebil dükkana çevrildiği sıralarda harabe bir durumda olduğu için burasının işletilmesinin daha doğru olduğu anlaşılmaktadır. Kafe mekanların birbirleriyle bağlantısı bakımından labirent gibidir. Farklı kotlarda farklı mekanlar oluşturulmuştur. Kafenin alanı büyütüleceği için bahçeye kafe (bahçe) mekanı oluşturulmuştur ve burasının etrafı camekanla çevrilmiştir. Yeniden kullanımında yapıyla hiçbir uyumu olmayan bu alanın kaldırılması önerilmektedir. Sıbyan mektebinin alt katında kırtasiye olarak kullanılan bu dükkan konumu itibariyle uygun bulunmaktadır. Külliye'nin dört bir çevresi İstanbul Üniversitesi binalarından oluşmaktadır.

3.3.2. Yapının Restorasyonuna İlişkin Öneriler

Külliye'nin restorasyonu için yapılacak olan müdahale çeşitleri; temizleme, sağlamlaştırma, çağdaş eklerin eklenmesi, yeniden yapma/ yenileme ve bütünlemedir.

3.3.2.1. Temizleme

Restorasyon uygulamaları içinde en çok kullanılanlardan biri temizlemedir. Temizleme yapabilmek için ilk önce malzeme cinsine dikkat etmek gerekmektedir. çünkü her malzemenin temizlenme yöntemi farklıdır.

Şadırvanın mermer yüzeyindeki kirlenmeler için özel agregalarla, kontrollü mikro kumlama yöntemi kullanılarak yüzey temizlenebilmektedir. Z07 Kafe zemin kat tavanı ahşaptır. Ahşabı temizlemek için fırça veya ısı tabancası gibi bir aletle ahşap üzerindeki kir yada boyayı uzaklaştırmak gerekir. Külliyyede bulunan tüm pencerelerde demir lokma parmaklık bulunmaktadır. Demir lokma parmaklığın temizlenmesi için metal yüzeye zımpara ve tel fırça ile korozyon oluşan alanı mekanik temizleyerek antipas kullanılması gerekmektedir. Cami tavanında meydana gelen kabarmaları temizlemek için ilk önce kabaran alanlar, spatula yada bistüri ile kazılarak üzerindeki boya uzaklaştırılmalıdır. Yüzeyi temizleme bittikten sonra ahşap yüzey boyanması gerekmektedir. Minarenin özellikle yüksek yerlerinde meydana gelen yüzey kirlilikleri temizlemek için özel agregalarla düşük basınç uygulayarak kontrollü mikro kumlama uygulanabilir. 101-102-103 mekanlarının tavanları ahşap malzemedendir yapılmıştır ve yüzey temizliği için kir tabakası kuru temizlik yapılarak kir tabakası yumuşak uçlu fırça ile alınmalıdır. Kuru temizlemenin ardından pH değeri nötr olan naniyonik deterjan ve su karıştırılarak dairesel hareketlerle silinmesi gerekmektedir. Deterjanla silinen yerler saf su ve üstübu kullanılarak yumuşak dairesel hareketlerle silinmeye devam edilecek. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Sokağı'ndaki bahçe duvarındaki yüzey kirlilikleri biyositler ile kökleri kurutulularak yada mekanik olarak sökülerek temizlene bilmektedirler.

3.3.2.2. Sağlamaştırma

Yapıda özellikle deprem sonrası daha çok farkedilen çatlaklar tavanlar ve iç duvarlarda büyük hasarlara neden olmaktadır. Bu yüzden bu çatlakların özgün harçları ile doldurulması gerekmektedir. B01, imam odası batı duvarında olan çatlaklar için kılcal çatlaklar için özgün harç enjekte edilmesi gerekmektedir. Kuzeybatı cephesinin doğusunda yer alan minarede de çatlaklar bulunmaktadır. Aynı işlem burası içinde kullanılması gerekmektedir.

3.3.2.3. Çağdaş Eklerin Eklenmesi

Yapıda bulunan tüm çatı kiremitleri, Marsilya kiremit yerine alaturka kiremit ile değiştirilmelidir. Cami içinde bulunan ana kapı, ayakkabılık, kalorifer peteği gibi tüm muhdes eklerin boyalarının yenilenmesi gerekmektedir. Z11 büfe tavanda

bulunan alçıpan tavan kaldırılması gerekmektedir. Kuzeybatı cephesinde bulunan ana kapının yanındaki tabela gibi muhdes eklerin kaldırılması gerekmektedir. Çatıdan aşağıya inen borular yapının köşelerine taşınması gerekmektedir. Kırtasiye ve sebilin zemini beton üzeri mineflo olarak kullanılmıştır. Kırtasiye zemini yerine ahşap döşeme, sebilin döşemesi yerine doğal taş önerilmektedir.

3.3.2.4. Yeniden Yapma/Yenileme

Yapıda günümüzde işlev olarak dükkan kullanılan mekanlarda pencereler ahşap yerine PVC olarak kullanılmaktadır. Kırtasiye ve imam odasında bulunan pencereler yerine özgün mimari detay çizimine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile uygulanması gerekmektedir. Aynı yöntemle zeminde ahşap olarak üretilip iyi bir işçilikle bu mekanlarda kullanılması gerektiği önerilmektedir. B01- B02- B03- Z11 mekanlarında yerlerde bulunan muhdes malzemeler sökülerek yerine özgüne en yakın mermerin imalatına uygun olarak monte edilmesi gerektiği önerilmektedir. Cami, sebil, kırtasiye, imam odası, kafe mutfak, B01, B02 ve B03 mekanlarındaki tavan boyalarının yenilenmesi gerekmektedir.

3.3.2.5. Bütünleme

Yapıda bulunan tüm pencerelerin etrafı kesme taş sövelerle çevrilidir. Sövelerde meydana gelen kopmalar bulunmaktadır. Kırılan, kopan taşlar metal kenetler veya uygun yapıştırıcılar ile yapıştırılması gerekmektedir. Yapıda bulunan çatlakların doldurulması için uygun harç hazırlanmalı ve hazırlanan bu harç laboratuvar ortamında analiz yapılarak uygun bulunması şartı ile çatlaklara enjekte edilmelidir.

SONUÇ

Bu çalışma sonucunda İstanbul, Fatih'te Süleymaniye Mahallesi'nde bulunan Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi'nin korunması için belgelenmesi amaçlanmıştır. Külliye'nin yapılarına ait müdahaleler hep bölgesel olarak yapıldığı için tüm yapıya ait çizilmiş bir proje bulunmamaktadır. Yapının geçmişten günümüze geçirdiği onarımlar ve işlev değişiklikleri öğrenebilmek için eski harita, fotoğraf ve literatür çalışmaları yapılmıştır. Bu araştırma ile birlikte yapı üzerindeki izler restitüsyon için dayanak oluşturmuştur. Yine restitüsyona dayanak oluşturması açısından benzer dönem yapıları da incelenmiştir.

Külliye İslam mimarisinde ihtiyaca bağlı olarak oluşturulmuştur. Bir çok birimin bir araya gelerek oluşan kompleks yapılar diğer yüzyıllarda olduğu gibi 18.yüzyılda da sıkça yaptırılan mimari eserlerdendir. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi günümüzde cami dışındaki işlevlerini kaybetmiştir. Muhacirlik sırasında (1879) uzunca bir süre muhacirlere ev sahipliğide yapmıştır. 19.yüzyılın başlarında harabeye dönen hamamının yıkılması sonucu inşa edilen medrese, tekke ve zaviyelerin kapatılması ile uzun bir süre işlevsiz kalmıştır. Daha sonra medrese, İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi olarak kullanılmaya başlanmıştır. Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Külliyesi kısmen de olsa günümüzde hala mevcuttur. 1934-1936 yıllarında çizilen Pervititch haritasından anlaşıldığı üzere yapı daha öncesinde yaklaşık bugünkü görünümünü kazanmıştır.

Öncelikle yapının mevcut durumu çizim ve fotoğraflar ile belgelenmiş; hasar ve malzeme analizleri yapılmıştır. Arşiv çalışmaları ile birlikte yapı üzerindeki izlerin karşılaştırmaları yapılmıştır. Yapılan analizler sonucu yapının ilk zamanki restitüsyon projesi hipotetik olarak çizilmiştir. Restitüsyon projesi ile rölövesi karşılaştırılarak restorasyon projesi hazırlanmıştır.

Yapının restorasyonuna ilişkin müdahaleler öneriler yapılırken; ICOMOS'un 2003'te kabul edilen Mimari Mirasın Analizi, Korunması ve Strüktürel Restorasyonu için İlkeleri göz önünde bulundurulmuştur. Özellikle 1.6. maddesi "*Mimari değer taşıyan tarihi yapıların özel durumları, karmaşık geçmişleri, tıp alanındaki benzer bir araştırma ve öneri geliştirme süreci gerektirir. Analiz, teşhis, tedavi ve kontrollerle önemli veriler ve bilgi derlenir, bozulma ve hasar nedenleri belirlenir, uygun tedavi yöntemleri arasından seçim yapılır ve uygulanan müdahalelerin başarısı denetlenir. Eldeki kaynakları akılcı bir biçimde kullanıp masrafları sınırlamak ve anıta en az zarar vermek için çalimsalar sırasında bu adımların tekrar edilmesi gereklidir.*" temel alınmıştır. Restorasyon projesinin, muhdes eklerin kaldırılması sonrasında elde edilecek yeni bulgular ışığında güncellenmesi gerekir.

Venedik Tüzüğü 6. maddesine göre "*Anıtın korunması, ölçeği dışına taşmamak koşuluyla çevresinin de bakımını içine almalıdır. Kütle ve renk ilişkilerini değiştirecek hiçbir yeni eklentiye, yok etmeye, ya da değiştirmeye izin verilmemelidir.*" temel alınmıştır. Yapının ayakta kalabilmesi için tüm birimlerinin aynı şekilde kullanılmaya devam etmesine karar verilmiştir.

KAYNAKÇA

- Ahunbay, Z.**, (1998). *Pilot Projeler İstanbul*, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, Turizm Genel Müdürlüğü Arşivi, Ankara, s.5.
- Akozan, F.**, (1969). “*Türk Külliyesi*”, Vakıflar Dergisi VIII., İstanbul, s.304.
- Aktepe, M.**, (1958). *Patrona İsyanı 1730*, İstanbul
- Akyıldız, A.** (2011). “*Tanzimat*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 40, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.1-10.
- Alpay, İ.B.**, (1993). “*Abdülhamid I Külliyesi*”, Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 1., İstanbul, s.36.
- Altındaş, S.**, (2016). “*İstanbul’un ‘Mülteci Semtleri’: Kumkapı ve Küçükpazar*”, İlemblog, 3 Ağustos 2016, No:5, s.1-9.
- Ambraseys, N. N. – Finkel, C. F.**, (2006). *Türkiye’de ve Komşu Bölgelerde Sismik Etkinlikler: Bir Tarihsel İnceleme, 1500-1800*, trc. M.U. Koçak, Ankara, s.30-36.
- Ayverdi, E. H.**, (1958). *Fatih devri sonlarında İstanbul mahalleleri, şehrin iskanı ve nüfusu.*, Vakıflar Umum Müdürlüğü Neşriyatı, İstanbul.
- Barkan, Ö. L.**, (1963). “*Şehirlerin Teşekkül ve İnkişafı Tarihi Bakımından Osmanlı İmparatorluğu’nda İmaret Sitelerinin Kuruluş ve İşleyiş Tarzına Ait Araştırmalar*”, İFM, XXIII/1-2, s.240-241.
- Burhan, A.** (1932). *İstanbul’un Planı*, Mimar Dergisi, Sayı:1, İstanbul, s.160.
- Canatar, M.** (2017). “*Sur İçi İstanbul Fetihden Önce ve Fetihden Sonra*”, Fatih Belediyesi Yayınları, İstanbul, s.217.
- Çobanoğlu, A.V.** (1998). “*Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 17, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.169-173.
- Çobanoğlu, A.V.** (2002). “*Külliye*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 26, Türkiye Diyanet Vakfı, Ankara, s.542-544.
- Çobanoğlu, A.V.** (2003). “*Laleli Külliyesi*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 27, Türkiye Diyanet Vakfı, Ankara, s.86-89.
- Çobanoğlu, A.V.** (2009). “*Seyyid Hasan Paşa Külliyesi*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 37, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.60-62.
- Demirkent, I.** (2001). “*İstanbul*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 23, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.205-212.

- Dikçmar Sel, B. ve Yazgan, A.** (2021). "Tarihsel Süreç İçinde Tarihi Yarımada Göçleri ve Etkileri, Mimarist Dergisi, Sayı 71., İstanbul, s.65-73.
- Diker, H.F. ve Cünük, C.N.** (2017). Aynı mekânda, ayrı zamanlardaki "komşuluk": İstanbul'da Süleymaniye semti örneği. İçinde: AKANSEL, S., UMAROĞULLARI, F. ve CANITEZ, T., X.Uluslararası Sinan Sempozyumu, 27-28 Nisan 2017, Edirne: Trakya Üniversitesi. s. 257-266.
- Emecen, F.M.** (2007). "*Tarihin İçinde Manisa*", tür.yer. Keza F. M. Emecen, "*Orta Karadeniz Bölgesinde Antik Kaleden Şehre Bir Gelişim Süreci Örneği: Amasya Tarihine Genel Bakış*", Omeljan Pritsak Armağanı, ed. M. Alpargu - Y. Öztürk, Sakarya, s.681-696.
- Emecen, F.M.** (2017). "*Sur İçi İstanbul Fetihden Önce ve Fetihden Sonra*", Fatih Belediyesi Yayınları, İstanbul, s.182-189.
- Ergut, E.A.** (2015). "*Cumhuriyet Dönemi Mimarisi*", Antik Çağ'dan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi, Cilt VIII., İBB Kültür A.Ş. Yayınları, İstanbul, s.558-597.
- Erhat, A.** (1989). *Mitoloji Sözlüğü*, İstanbul, s.187.
- Eyice, S.** (1988). "*Bizans Mimarisi*" Mimarbaşı Koca Sinan: Yaşadığı Çağ ve Eserleri 1, İstanbul, s.45-51.
- Eyice, S.** (1992). "*Beşir Ağa Külliyesi*" İslam Ansiklopedisi, Cilt 6, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.1-3.
- Eyice, S.** (1993). "*Damad İbrahim Paşa Külliyesi*" İslam Ansiklopedisi, Cilt 8, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.445-447.
- Eyice, S.** (1997). "*Hamidiye Külliyesi*", İslam Ansiklopedisi, Cilt 15, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.465-468.
- Eyice, S.** (2000). "*İbrahim Paşa Külliyesi*", İslam Ansiklopedisi, Cilt 21, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.343-345.
- Eyice, S.** (2002). *İstanbul'un İmar Planı Raporları*, İstanbul Dergisi, Sayı:43, İstanbul, s.21.
- Eyice, S.** (2004). *Bizans İmparatorluğu'nun Çöküşünün Başlangıcı*, Divan İlmi Araştırmalar Dergisi, Sayı:16, İstanbul, s.183-208.
- Eyice, S.** (2007). "*Nuruosmaniye Külliyesi*", İslam Ansiklopedisi, Cilt 33, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.264-266.
- Furat, A. Z.** (2004). *XV. Ve XVI.yy.larda Fatih ve Süleymaniye Medreseleri'nde Verilen Dini Eğitimin Karşılaştırmalı Bir İncelenmesi*, Yayınlanmamış

Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, s.140.

Gözeller, A. (2012). *Süleymaniye Semt Tarihi*, İstanbul'un Kitabı Fatih, Fatih Belediyesi Yayıncılığı, İstanbul, s.395-430.

Gyllius, P. (1997). *İstanbul'un Tarihi Eserleri*, Çev: E. Özbayoğlu, Eren Yayıncılık, İstanbul, s.170.

İlter, F., Pilehvarian Kara, N. (2018). “*Fatih Fevzipaşa Caddesi'nin Açılışı ve İstanbul'un Kentsel Gelişimindeki Yeri*”, FSM İlimi Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi, Sayı 11., İstanbul, s.264-289.

İnalcık, H. (2001). “*İstanbul*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 23, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.220-239.

Karaman, A. Önal, Ş. (1994). “*Zeyrek*”, Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 6., İstanbul, s.553.

Khoniates, N. (2013). Niketas Khoniates'in Historia'sı (1195-1206) İstanbul'un Haçlılar Tarafından Zaptı ve Yağmalanması, çev. Işın Demirkent, Dünya Yayıncılık, İstanbul, s.147-148.

Kirişçi, K., Karaca, S. (2015). “*Hoşgörü ve Çelişkiler: 1989, 1991 ve 2011'de Türkiye'ye Yönelen Kitleli Mülteci Akınları*”, Türkiye'nin Göç Tarihi 14.Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye'ye Göçler, Der: M.M. Erdoğan, A. Kaya, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Kos, K. (1995). *İstanbul Şehir Tarihi ve Mimarisi*, çev. N. Güngörmüş, T.C Kültür Bakanlığı Yayını, Ankara, s.79.

Kömürcüyan, E. Ç. (1982-1983). “*İstanbul*”, Yurt Ansiklopedisi, Cilt 6., İstanbul, s.3885-3886.

Kuban, D. (1984). “*Bizantion*”, İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 2., İstanbul, s.258-260.

Kuban, D. (1994). “*Damad İbrahim Paşa Külliyesi*”, Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt II., İstanbul, s.547-549.

Kuban, D. (1994). “*Fatih*”, Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt III., İstanbul, s.263.

Kuban, D. (1994). “*Hekimoğlu Ali Paşa Külliyesi*”, Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt IV., İstanbul, s.43-46.

Kuban, D. (1998). “*Kent ve Mimarlık Üzerine İstanbul Yazıları*”, YEM Yayınları, İstanbul, s.21.

Kuban, D. (1998). “*İstanbul'un Batılılaşması ve Batılılığı*”, Kent ve Mimarlık Üzerine İstanbul Yazıları, YEM Yayınları, İstanbul, s.297-304.

- Kuban, D.** (2004). "*İstanbul Bir Kent Tarihi Bizantion Konstantinopolis İstanbul*", çev. Z. Rona, Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul, s.205.
- Kuban, D.** (2007). "*Osmanlı Mimarisinde Batılılaşmaların Aşamaları*", Osmanlı Mimarisi, YEM Yayınları, İstanbul, s.505-645.
- Kunter, H. Baki** (1958). "*Fatih Devri Sonlarında İstanbul Mahalleleri, Şehrin İskan ve Nüfusu*", Vakıflar, Cilt 4., Ankara, s.246-248.
- Küçük Çelebizade, A.** (1282). "*Tarih*", İstanbul 1282, s.269-272.
- Müller-Wiener, W.** (2002). *İstanbul'un Tarihsel Topografyası*, çev. Ülker Sayın, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, s.25-26.
- Naza, E.** (1994). "*Kaptan İbrahim Paşa Camii*", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt IV., İstanbul, s.433-434.
- Norwich, J. J.** (2013). *Bizans III Gerileme ve Çöküş*, Kabcacı Yayınevi, İstanbul, s.364-365.
- Oberhummer, E. - J. Miller – W. Kubitschek** (1897). "*Bizantion*", Pauly's Realencyclopedia der Klassichen Altertumwissenschaft, Cilt III., s.1116-1158.
- Ogan, A.** (1955). "*Kaptan İbrahim Paşa Camii*", a.e., sy.161, s.8.
- Osmay, S.** (1998). "*1923'ten Bugüne Kent Merkezlerinin Dönüşümü*", 75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, s.139.
- Öz, T.** (1997). "*İstanbul Camileri*", Cilt I., Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, s.132.
- Özakbaş, D.** (2007). Cumhuriyet Dönemi (1923-1940) İstanbul Konut Mimarisi, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, s.55-60.
- Özdoğan, M.** (2010). "*Tarih Öncesi Dönemlerin İstanbul'u*", Bizantion'dan İstanbul'a Bir Başkent'in 8000 Yılı, Sakıp Sabancı Müzesi Yayınları, İstanbul, s.40.
- Öztürk, N.** (2008). "*Oruç Beğ Tarihi*", İstanbul, s.143.
- Perouse, J. F.** (2011). İstanbul'la Yüzleşme Denemeleri Çeperler, Hareketlilik ve Kentsel Bellek, İletişim Yayınları
- Sakaoğlu, N.** (1994). "*İstanbul'un Adları*", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 4., İstanbul, s.253-254.

- Sav, M.** (2011). “*Süleymaniye Camii ve Çevresinin Arkeotopografyası ve Mimar Sinan’ın Alan Seçimi*”, Vakıflar Dergisi, Sayı 3., İstanbul, s.70-72.
- Semiz, N., H.** (2014). İstanbul Haliç ve Marmara Surları Belgeleme Çalışmaları, Tarihi ve Peyzaj Değerlerinin Korunmasına Yönelik Öneriler, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İTÜ, FBE, İstanbul
- Solak, F.** (1998). “*Türkiye Nüfusunun Cumhuriyet Döneminde ki Gelişim Seyri*”, Cumhuriyet 1923 – 1998 Dönemi Değerlendirmesi, Cilt 1., Ankara, s.127-128.
- Soysal, M.** (2005). Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşmenin Öyküsü, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, s.49-56.
- Suci, İ.** (2016). “*Osmanlı Devletinde Lale Devri (1718-1730)*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, s.VI.
- Şabudak, Ö.** (2014). “*Tarihsel Süreçte Bir Kentsel Değişim Örneği: Gedikpaşa*”, İnsan & Toplum, 4(7), İstanbul, s.85-112.
- Tanman, M.B.** (1993). “*Çorlulu Ali Paşa Külliyesi*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 8, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, s.371-373.
- Tanman, M.B.** (1994). “*Çorlulu Ali Paşa Külliyesi*”, Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 2., Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakti Ortak Yayınları, İstanbul, s.527-529.
- Tanman, M.B.** (1994). “*Hacı Beşir Ağa Külliyesi*”, Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 3., Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakti Ortak Yayınları, İstanbul, s.469-473.
- Tapan, M.** (1998). “*İstanbul’un Kentsel Planlamasının Tarihsel Gelişimi ve Planlama Eylemleri*”, 75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, s.75.
- Tekirdağ, Ş.** (1966). “*Fatih’ in Ölüm Meselesi*”, Tarih Dergisi, Sayı 21., İstanbul, s.95-108; a.mlf, “*II.Bayezid’ in Tahta Çıkışı Sırasında İstanbul’da Vukua Gelen Hadiseler*”, Tarih Dergisi, Sayı. 14., İstanbul, 1959, s.85-96.
- Tuluk, Ö. İ.** (2015). “*Sinan Dönemi Yapıtları*”, Antik Çağ’dan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi, İBB Kültür A.Ş., Cilt VIII., İstanbul, s.270-275.
- Ünver, A. S.** (1976). “*İstanbul’un Mutlu Askerleri ve Şehit Olanlar*”, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Yavaş, D.** (1994). “*Seyyid Hasan Paşa Külliyesi*”, Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt VI., İstanbul, s.543-544.

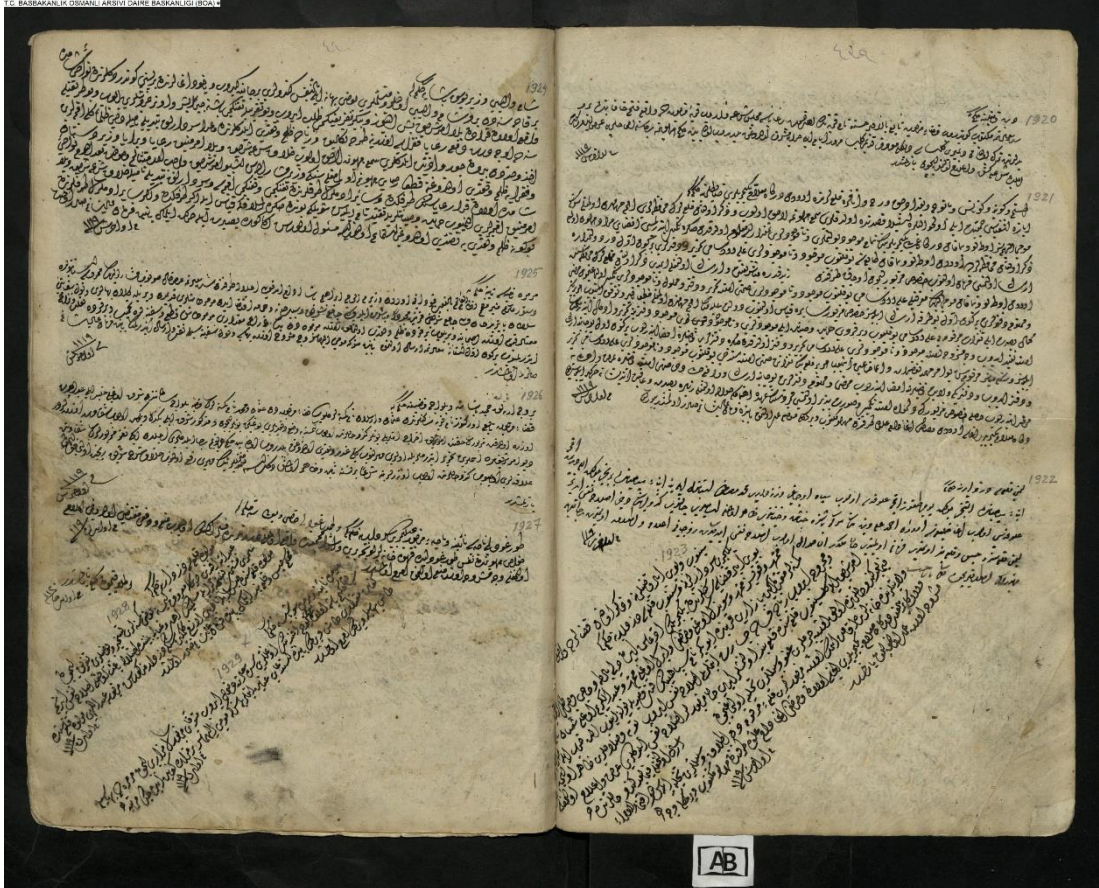
Yel, A.M. ve Küçükaşçı, M.S. (2003). “*Mahalle*”, İslam Ansiklopedisi, Cilt 27, Türkiye Diyanet Vakfı, Ankara, s.323-326.

Yerasimos, S. (1999). “*Osmanlı İstanbul'unun Kuruluşu*”, Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı, YEM Yayınları, İstanbul, s.198.

Yılmaz, A. (2001). “*Osmanlı Mimarisinde Külliye Olgusu ve Atik Valide Külliyesi Örneği*”, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, s.1.

Url-1<<https://www.haritamap.com/yer/kaptani-derya-ibrahim-pasa-cami-fatih>>, erişim tarihi 09.12.2021.

EKLER

A. [DVNSMHH.4.00115

Ek 1: Marmara nahiyesi naibine: Kaptan-ı Derya Vezir İbrahim Paşa'nın Bey İstanbul'da Bayezid yakınlarında inşa ettirdiği cami, sebil ve hamama gereken mermer taşların parasıyla alınması.

Ek 1 Belgesi Okunuşu:

(1. Satır) Marmara Nahiyesi Naibine hüküm ki

(2. Satır) Düstur-ı mükerrem müşir-i müfehham nizamü'l-âlem ... kapudanı olan vezirim el-hac İbrahim Paşa edamüllahi teala iclalehü tarafından südde-i saadetime arzuhal sunub müşarünieyhın mahrusse-i İstanbul'da

(3. Satır) Sultan Bayezîd Han-ı Veli Cami-i şerifi kurbunda müceddeden mübaşeret eyledüğü cami-i şerif ve sebilhane ve hammama iktiza eden mermer taşları kadimden verilegelen bahaları ve nevl (gemi kirası) sefayını

(4. satır) mutâd-ı kadim üzre ashabına verilüb bir ferde zulüm ve ta'zib olunmamak üzre Marmara'dan bin zira' miktarını mermer taşı kat' ve sefinelere tahmil (yükleme) ve bir ferde ... ve niza'

(5. Satır) ettirilmeyüb bir gün evvel Asitane-i saadetime irsal olunmak babında siz ki mumaileyhsiz vech-i meşruh üzre bahası ve nevl sefinesiyle nakl ü irsal etdirilmek babında ferman-ı alışanım

(6. Satır) sadır olmuştur.

(7. Satır) fi evahir-i Şaban sene 1119 (1119 Hicri yılının Şaban ayının sonları)

٥٥
مدرسه توفیقیه ایلیه

درود بر همه افاضه کرده اولاد توفیقیه ایلیه
سوره ایله مکتبه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه
مکتبه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه
ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه
سوره ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه ایلیه

مدرسه توفیقیه ایلیه

٥٥

OSMANLI ARŞIVI
MF.MKT
64 43

MF.MKT.00064.00049.001

Ek 3: Çocukların eğitimine devamı için Kaptan İbrahim Paşa ve Zeyrek Mekteb-i Rüşdiyelerinde ikamet eden muhacirlerin Bayezid Mekteb-i Rüşdiye'sine nakilleri.

مایه نفقات عدیده

نظام جامع
کتابخانه رشیدییه
عدد

عطفیوند انتم حقتک
ایک سه روز و ملاجه به اقامت بر مکتبه ای که بوردن تحمیل شد بر سر اولاده قبوله ابراهیم پاشا نیرک آت بار ای فرتلی سید لرین ملا اکتبه تعزات ماریسده زطوره تحمیل
اجریه شروع اییلرله الهه اوج درجه به خودبولونه توقف اولیغنه در قاضیه نکره دایم بودسید ایم برده ها تحمیلده محروم اییلرله اولاده
اهب دهنه جالب وقت حالاتنه بقیغه نظام بلوغ مزبوران نفقاته عجزیله قاضیه لرینه سر قاضیه تحمیل نفقاته عجزیله در سینه عتباتی هسه هم عدیده برده
یازم بوردن ای امور ازم هفت مریلاوند اسج دی نفقاته عجزیله در سینه عتباتی هسه هم عدیده برده

MF. İBT 12/154

MF.İBT.00012

Ek 4: İki senedir muhacirlerin barındırıldığı Kaptan İbrahim Paşa, Zeyrek, Atpazarı ve Fındıklı Rüşdiye Mekteplerinin tamir, bakım ve temizlik masraflarının gönderilmesi talebi.

کتابخانه

عقد
۴۱۸

اقول بقره در بوظفانه کرده لانه قیودله از اهل بیتا جمع شریفه کتبا و سلیکت حکما رضیده چند داره اولاد بی شورا مانده جدید سنه شکر الله
 معقیده کشفی اولاد اربعه تنه و لقا تقسیم ارضه و فتره نظر تعمیریه حقیقی اینه لفظوز خودم سیر قریه در به نورالاسکندر خرد و فتره
 وجود کله جکی اکلشکه و شاره و فتره خیزم که موجودی اونه در به به در به نور بی خودتد عیاره اوله و صراف تغییره ذکره در سوره جانی
 در کلمه نبوتن حامله بر اغمی ایلوم صراف رانده در اناج ایچ جکی خرد خیرجات بوشه اولقدیه و بیخ نقاشه با عیار کشفه و کمال کمال
 و سانه وجود کتولیک سعی و عیدیه اوقی اوزره تعمیریه ذکره نه امانه اولاسله خراج صراف و فتره و فتره قیدی ایچین صلیغ فطوره
 اونه در به به در به نور بی خودتد موجود و فتره و اوسته فتره تقویضا خیزه ده ایچایچون اویچ نور اینه ایچینسی بودجه سنه و نه ماز فترت
 اعمی فتح کیتله حضورین جناب صدارتیلدیه عرضی بحسی داره اوقاف و ایدیم صرافت اداره نظام اولاد اوله اوج اوردونم حقیقت اولاد
 ماطا اولاد اوله

OSMANLI ARŞİVİ		
ŞD		
139	11	

Ek 7: Bozdoğan Kemerı'nde kain Kaptan İbrahim Paşa Camii ile Mektep ve Sebili'nin tamiri. (Evkaf 5)

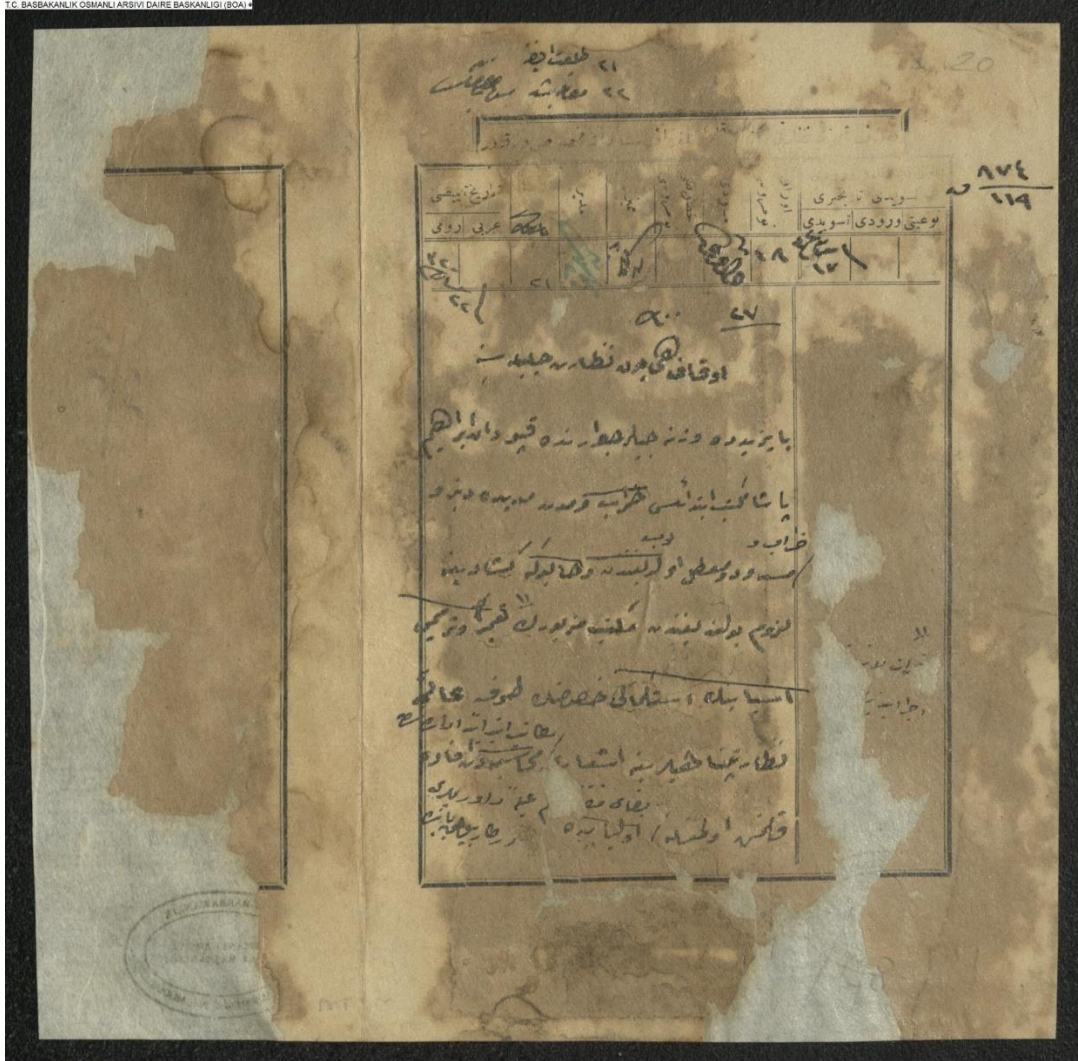

افق مکتبه دن بوزطفان کرتک نامه توران اراهم پاشا جلال شریفیت و سیلف اون درت بیله درت یوز بیه غرضی دقتن موجوده و اوست
تعلیم حایزه اولاننده حرف اولمنده اولزه سه حیث الجموع قنده درت بیله یوز ایله سکر عودنه بر وجه کشف تقریری حضوره عصبه و تقیم قضایه تقریریه
اولزه سینه جناب پاشا شریفیت بوزلفینه دایر شرفدار اولانده سر اولاننده تاریخچه یوز ایله جناب صدر شهیدیه مصانیت اولزه نه لغت اولانده مصارف کشف
قنده درت بیله درت یوز ایله سکر عودنه اولدیمه ضامن قنده درت بیله یوز ایله سکر عودنه بریندن سهوا اولدیج یوز عودنه نقصانده کورنمه اولدیمه کی
سیلف خارجیه از کشف قائمه اولانده قورسون تقریری بجه دهن بسنه یوز سکر عودنه حرف لزوم کورنجه هت کشف دن بولره تعلیم دعتت اولانده دقتده
بیله اولمنده اولدیمه سالفه عصبه ایلم قلم حقا سکر یوز سکر عودنه دهن تعلیمه اولدیج یوز اولان ایله نسس افقن بودجه سندن حرفه مازونیت هت
کیفیت حضور سندن جناب صدر شهیدیه عصبه مصانیت اولزه سند افاده اولدیمه اولانده روزنامه حوزت و طرا اولانده
کتاب اولاننده تاریخچه اولانده
ماظیر و اراهم

OSMANLI ARŞIVI		
ŞD		
111	22	1

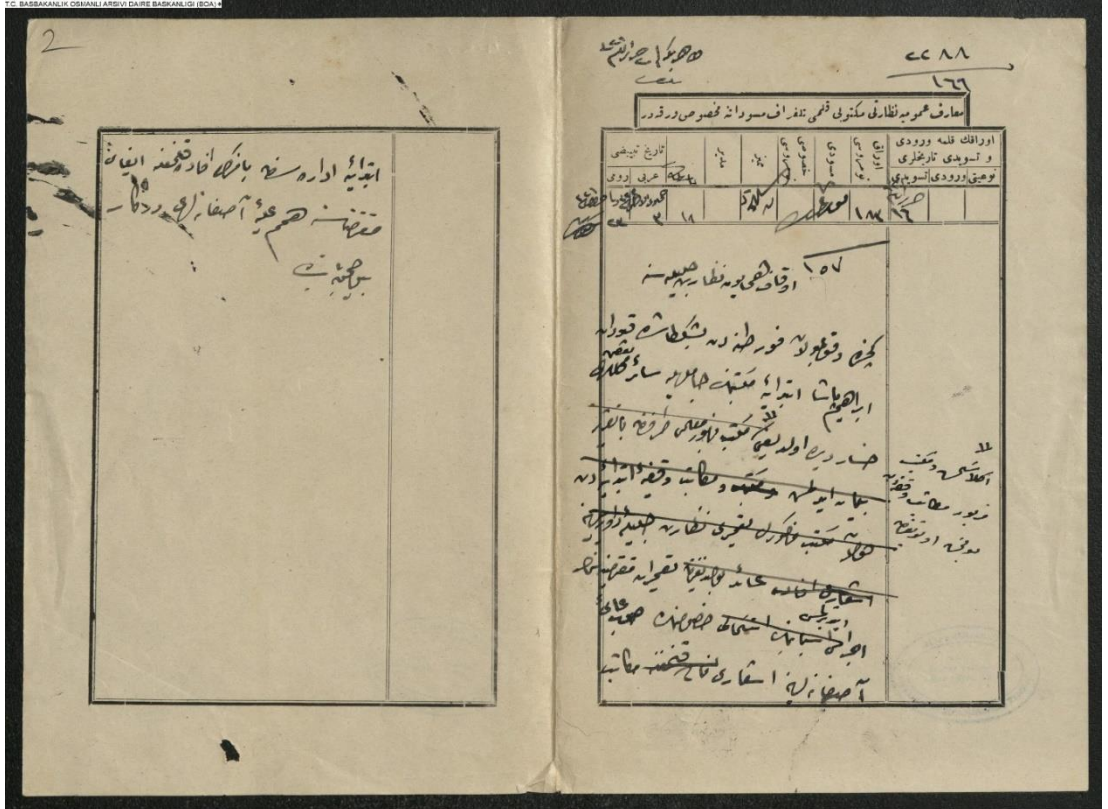
Ek 10: Kaptan İbrahim Paşa Camii ile Mektebi'nin tamiri. (Evkaf 5)

MF.MKT.00777.00048.002

Ek 11: Vezneciler’de harab bir halde olan Kaptan İbrahim Paşa Mektebi İbtidaisi’nin ihtiyaca binaen tamiri.

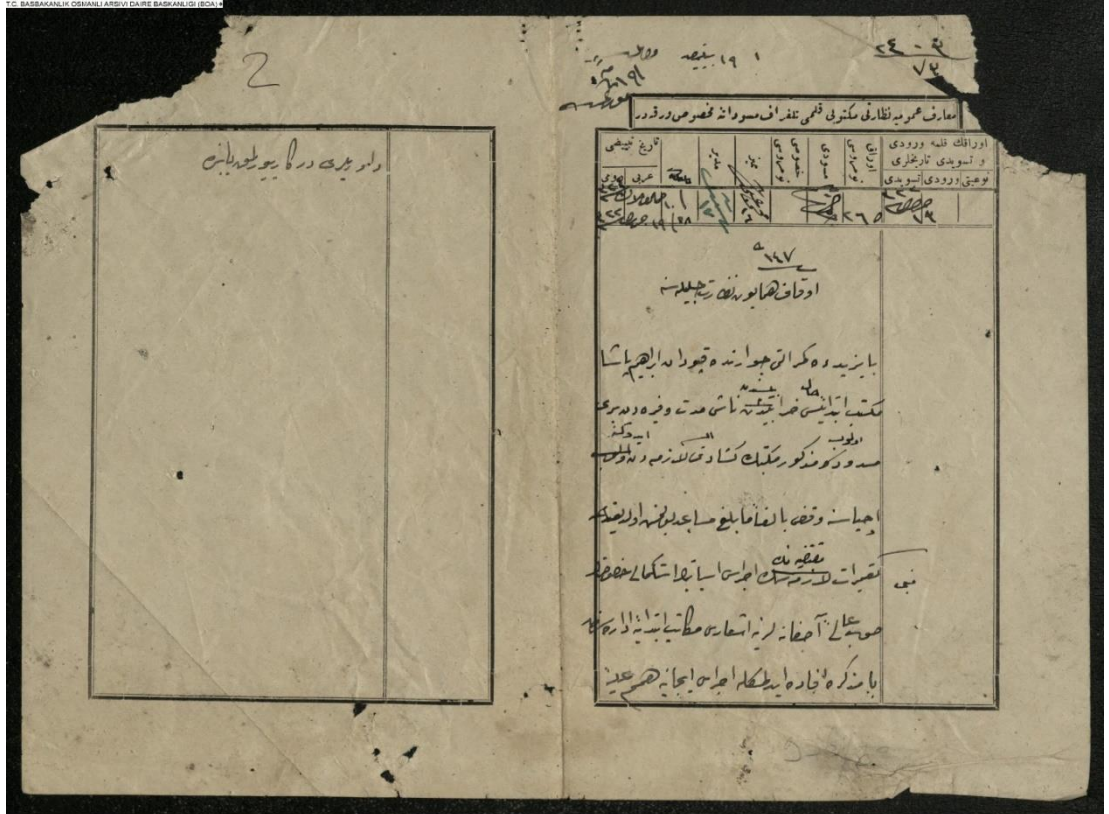
MF.MKT.00868.00026.003

Ek 13: Fırtınada zarar gören Kaptan İbrahim Paşa İbtidai Mektebi'nin tamir ettirilmesi.

MF.İBT.00174

Ek 14: Bayezid civarında Kaptan İbrahim Paşa mahallesinde İbrahim Paşa vakfına ait ibtidai mektebin tamir olunması.

MF.MKT.00938.00036.001

Ek 15: Bayezid'deki Kaptan İbrahim Paşa İbtidai Mektebi'nin tamir ettirilmesi

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No: 04.06.2009 - 144
Karar Tarih ve No : 04.06.2009 - 308

Toplantı yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Süleymaniye Mahallesi, Ümit Yaşar Doğanay Sokak, 576 ada, 1 parsel, Vakıf mülkiyetinde, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 12.07.1995 tarih ve 6848 sayılı kararı ile belirlenen Kentsel ve Arkeolojik Sit Alanı içinde, İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.03.2008 tarih ve 2015 sayılı kararı ile 26.01.2005 tarih ve 403 sayılı kararla uygun bulunmuş olan 1/1000 Ölçekli Eminönü Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı kaldırılarak aynı planın ilke, esas, plan notları ve şu ana kadar yapılmış olan tadilatlarıyla beraber geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları olarak kabulüne devamına denilen ve 16.06.2005 gün ve 5366 sayılı Kanun gereği Bakanlar Kurulu'nun 03.07.2007 gün ve 2007/12375 sayılı kararı ile Yenileme Alanı olarak belirlenen alanda kalan; Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı'nın 09.04.1977 gün ve 9776 sayılı genel kararı ile tescilli, Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii ve müştemilatında bulunan eski eser vasfına uymayan eklenti ve yapılaşmaların kaldırılması hakkında, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Koruma Uygulama ve Denetim Müdürlüğü'nün (KUDEB) 22.08.2008 gün ve 12734-24-450-000/ 2005-S-1385 GD 26272 sayılı yazısı okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Süleymaniye Mahallesi, Ümit Yaşar Doğanay Sokak, 576 ada, 1 parsel parselde yer alan korunması gerekli kültür varlığı olarak tescilli Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii ve müştemilatına ilişkin konunun değerlendirilebilmesi için İstanbul Vakıflar I. Bölge Müdürlüğünden görüş istenmesine karar verildi.

BAŞKAN
Mehmet ERDAL
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Abdurrahman ÖZDİL
İMZA

ÜYE
İclal Sema DİNÇER
İMZA

ÜYE
Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU
İMZA

ÜYE
Göksel SAZCI
İMZA

ÜYE
İbrahim Hakkı YİĞİT
İMZA

ÜYE
Adil BAYRAM
İMZA

ÜYE
Cem ERİŞ
İST.B.Ş.BLD.BŞK.TEM.
(BULUNMADI)

ÜYE
Talip TEMİZER
FATİH BEL. BŞK. TEM
İMZA

ÜYE
Yücel SEZEK
İST.I.BÖL.VAK.MÜD.TEM
İMZA

12.06.2009.NA

Ek 17: 2009 yılında T.C. Kültür Bakanlığı tarafından KUDEB ve İstanbul Vakıflar I. Bölge Müdürlüğü ile görüşme talebi

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul I Numaralı Yenileme Alanları Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No :29.01.2016 – 182
Karar Tarih ve No :29.01.2016 – 1936

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Süleymaniye Mahallesi, Ümit Yaşar Doğanay Sokak, 576 ada, 1 parsel sayılı yerde bulunan, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 12.07.1995 gün ve 6848 sayılı kararı ile belirlenen Tarihi Yarımada Kentsel ve Tarihi Sit Alanı; 22.06.2006 gün ve 26206 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu'nun 2006/10501 sayılı kararı ile belirlenen Süleymaniye Yenileme Alanı sınırları içerisinde kalan, İstanbul Yenileme Alanları Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 03.11.2011 gün ve 101 sayılı kararı ile düzeltmelerle uygun bulunan Fatih İlçesi Tarihi Yarımadaya ait (Kentsel, Tarihi, Kentsel Arkeolojik, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı) 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile İstanbul I Numaralı Yenileme Alanları Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 19.09.2012 gün ve 277 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı sınırları içerisinde yer alan, vakıf mülkiyetinde bulunan, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı'nın 09.04.1977 gün ve 9776 sayılı kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 18.12.2002 gün ve 14506 sayılı kararı ile koruma grubu I olarak belirlenen Sadrazam Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii Haziresi'nin koruma grubu kararının belirlenmesine ilişkin Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul I. Bölge Müdürlüğü'nün 02.11.2015 tarih ve 15219810-150/27756 sayılı yazısı, Sadrazam Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin bahçe duvarı ve sebiline ilişkin Kurulumuzun 09.01.2015 tarih ve 1541 sayılı kararı ile düzeltmelerle uygun bulunan restorasyon projesine yönelik gerçekleştirilen uygulamada müellif mimarın direktiflerine uyulmadığı, yapılan imalatların müellif mimar bilgisi dışında gerçekleştirildiği, müellif mimarın sorumluluk kabul etmediğine ilişkin proje müellifinin 21.07.2015 tarih ve 889 kayıt numaralı başvurusu, konu Kurulumuzda değerlendirilinceye kadar uygulamanın durdurularak yapılan işlemlerden ivedilikle Müdürlüğümüze bilgi verilmesine ilişkin 31.07.2015 tarih ve 885 sayılı Müdürlük yazısı, bahse konu uygulamaların Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul I. Bölge Müdürlüğü bilgisi dışında gerçekleştiği, uygulamayı yapan mülhak vakfın uyarılarak uygulamanın acilen durdurulması gerektiğine ilişkin Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul I. Bölge Müdürlüğü'nün 24.08.2015 tarih ve 15219810-735-19021-22653 sayılı yazısı, konu Kurulumuzda değerlendirilinceye kadar uygulamanın durdurularak yapılan işlemlerden ivedilikle Müdürlüğümüze bilgi verilmesi, müellif mimar değişikliğine gidilmesi durumunda konunun Müdürlüğümüze bildirilmesi ve kurul kararı alınıncaya dek uygulamaya devam edilmemesine ilişkin 03.09.2015 tarih ve 1000 sayılı Müdürlük yazısı, İstanbul Vakıflar I. Bölge Müdürlüğü ile Fatih Belediye Başkanlığı Zabıta Müdürlüğü'nün koordineli olarak çalışarak parseldeki uygulamaların durdurulması ve Müdürlüğümüze bilgi verilmesinin gerekli birimlerden istendiğine ilişkin Fatih Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğü'nün 10.09.2015 tarih ve 27443513-310.01.03/3596 Ref:879946 sayılı yazısı ve 16.11.2015 tarih ve 27443513-622.03/4453 Ref:894985 sayılı yazısı ile 26.01.2016 tarih ve 83 kayıt numaralı Müdürlük raporu okundu ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Süleymaniye Mahallesi, Ümit Yaşar Doğanay Sokak, 576 ada, 1 parsel sayılı yerde bulunan Sadrazam Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii,

Ek 18-1: 2016 yılında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin bahçe duvarı ve sebilinin düzeltilmesi için olan restorasyon projesinin mimarının bilgisi dışındaki uygulamalar için sorumluluk kabul etmediğine dair beyanı

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul I Numaralı Yenileme Alanları Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No :29.01.2016 – 182
Karar Tarih ve No :29.01.2016 – 1936

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

Mektebi, Haziresi ve Sebili'nin tesciline ilişkin Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.04.1977 gün ve 9776 sayılı kararında geçen "676 ada 1 parsel" ibaresinin "576 ada 1 parsel" olarak düzeltilmesine; 2863 sayılı yasanın Yapı Esaslarına İlişkin 18.maddesi gereği gruplandırma yapılmadıkça onarım ve yapı esasları belirlenemeyeceğinden Sadrazam Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii, Mektebi, Haziresi ve Sebili'nin koruma gruplarının 1 olarak belirlenmesine; Kurulumuzun 09.01.2015 gün ve 1541 sayılı kararı ile düzeltmelerle uygun bulunan Sadrazam Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii bahçe duvarı ve sebiline ilişkin restorasyon projesi uygulamasının 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun Yetki ve Yöntem başlıklı 10. Maddesi ve Kurulumuzun 09.01.2015 gün ve 1541 sayılı kararı gereği Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul I. Bölge Müdürlüğü tarafından denetlenmesine; gerçekleştirilen uygulamaların onaylı projesine uygun olarak yapılmadığına ilişkin Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul I. Bölge Müdürlüğü ve Fatih Belediye Başkanlığı tarafından hazırlanacak raporun ivedilikle Kurulumuza iletilmesine, söz konusu rapor iletilip Kurulumuzca değerlendirilinceye kadar uygulamanın durdurulmasına karar verildi.

BAŞKAN
İsmail KARAMUT
İMZA

Ali Serkander DEMİRKOL

BAŞKAN YARDIMCISI
Nuri SEÇGİN
İMZA

ÜYE
N. İlknur ÇETE
İMZA

ÜYE
Adil BAYRAM
(BULUNMADI)

ÜYE
Vedat PEHLİVAN
İMZA

ÜYE
Fatih SÖNMEZ
(BULUNMADI)

ÜYE
T.Mehmet ARSLAN
İMZA

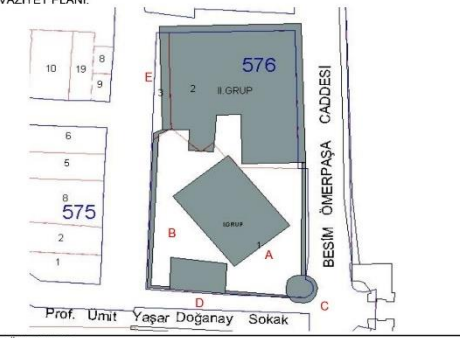

ÜYE
Selçuk KARADENİZ
İST.B.Ş.BEL.BŞK.TEM.
İMZA

ÜYE
Cihan KAN
FATİH BEL.BŞK.TEM.
İMZA

ÜYE
Ali Ozan GÜL
İST.VAK.BÖL.MÜD.TEM.
İMZA

Ek 18-2: 2016 yılında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin bahçe duvarı ve sebilinin düzeltilmesi için olan restorasyon projesinin mimarının bilgisi dışındaki uygulamalar için sorumluluk kabul etmediğine dair beyanı

AVRUPA KONSEYİ TÜRKİYE		DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E.				ANİT		ENVANTER NO:											
İL: İSTANBUL		İLÇESİ: EMINÖNÜ		MAHALLE KÖYÜ: SÜLEYMANIYE		KORUMA DERECESESİ:		HARİTA NO:											
SOKAK VE KAPI NO: PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY CADDESİ		KADASTRO PAFTA: 139 ADA: 576 PARSEL: 1-2		YAPITIRAN: KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA		YAPAN: KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA		MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): 18. YY-KLASİK - BAROK ÜSLUP											
ADI: KAPUDAN İBRAHİM PAŞA CAMİ, HAZİRESİ, SEBİLİ, MEKTEP VE HAMAMI		YAPIM TARİHİ: 1725		KİTABE: MEVCUTTUR		VAKFIYE: SARAYI ATIK KURBİNDE VAKFI (576/1) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (576/2)		Çevreye Aykırı											
GENEL TANIMI: CAMİ, MEKTEP, SEBİL, HAZİRE VE HAMAMDAN OLUŞAN KÜLLİYENİN BİTİŞİĞİNDE BULUNAN VE BUGÜN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ OLARAK KULLANILAN KÜTÜPHANE BİNASI																			
KORUMA DURUMU		A	İYİ	TAŞIYICI	X	A	DIŞ YAPI	A	ÜST YAPI	A	İÇ YAPI	X	A	SÖSLEME	A	RUTUBET	A	YOK	
		X	B	ORTA		B		X	B		B		B	ELEMENLARI	B		X	B	IZI VAR
		C	FENA	KAGIR		C	KAGIR	C	KAGIR		C		C		C		C	C	ÖNEMLİ
VAZİYET PLANI:					FOTOĞRAF														
																			
GÖZLEMLER: KÜLLİYE ORTA DURUMDADIR.					C - SEBİLİN CADDE ÜZERİNDEN GÖRÜNÜŞÜ														
BUGÜNKÜ SAHİBİ: SARAYI ATIK KURBİNDE VAKFI (576/1) - VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (576/2) BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ:					FOTOĞRAF MAKARA NUMARASI :														
YAPILAN ONARIMLAR: İL MAHMUD ZAMANINDA (1808-1839) HAMAM, TAKVİM-HANE MATBAASI OLMUŞ DAHA SONRA DİLSİZ OKULU OLMUŞTUR. 1894'TE DEPREMDEN ZARAR GÖREN HAMAMIN MİMAR KEMALİDİN TARAFINDAN MEDRESE'TÜL KUZAT BİNASI OLARAK İNŞA EDİLMİŞ, 1925'TEN İTİBAREN İ.Ü KÜTÜPHANESİ OLARAK KULLANIMA AÇILMIŞTIR.					TEKNİK BİLGİLER		ELEKTRİK		İSİTMA		KANALİZASYON								
AYRINTILI TANIM: BEYAZITTA İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ARKASINDA YER ALAN CAMİ, MEKTEP, SEBİL, HAZİRE VE HAMAMDAN OLUŞAN BU KÜLLİYE 1725 TARİHİNDE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA TARAFINDAN YAPITIRILMIŞTIR. CAMİ: DİKOÖRTGEN PLANLI YAPI. BİR SIRA KESME TAŞ, İKİ SIRA TUĞLADAN ALMAŞIK DÜZENDE İNŞA EDİLMİŞ VE AŞŞAP ÜZERİ KIREMIT ÇATI İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. DOĞU VE BATTI CEFHESİNDE İKİ SIRALI BEŞ PENCERE. MİHRAP DUVARINDA İSE İKİ SIRALI DÖRT PENCERE BULUNMAKTADIR. PENCERELER ÜST KISIMDA SİVRİ VE ALÇI SEBEKELİ. ALT KISIMDA İSE TUĞLADAN BOŞALTIMA KEMERLERDİR. BATTI KOŞESİNDE KESME TAŞTAN YÜVÜRLÜK GÖVDELLİ GÜDÜK MİNARESİ BULUNMAKTADIR. CAMİN GİRİŞ KAPISI ÜZERİNDE ESERİN SAKRANCI PAŞAYA NİT OLUŞULU BİLDİREN BİR KİTABE YER ALMAKTADIR. İÇERİDEKİ DUVARLAR BAROK TARZDA KALEM İŞLERİ İLE SÜSLENMİŞ OLAN MİHRABI YUVARLAK BİR NİŞ ŞEKLİNDEDİR. DUVARLAR: CAMİYİ DOĞU VE BATTI YÖNÜNDE ÇEVRELEYEN DUVARLAR ALMAŞIK DÜZENDE İNŞA EDİLMİŞTİR. BU DUVARLAR ÜZERİNDE, TAŞTAN DİKOÖRTGEN SÖVELİ TUĞLADAN BOŞALTIMA KEMERLERİYLE AÇILMIŞ DEMİR SEBEKELİ PENCERELER YERLEŞTİRİLMİŞTİR. MEKTEP: CAMİ İLE AYNI AVLUDA YER ALAN İKİ KATLI AŞŞAP MEKTEP YAPISI GÜNÜMÜZDE MUHTAL DURUMDADIR. FAKAT ESERİN ÖNÜNDEKİ UFAK AVLU KAFETERYA OLARAK KULLANILMAKTADIR. HAZİRE VE SEBİL: 18. VE 19.YY'İN İLERİ GELEN DEVLET ADAMLARININ YATTIĞI VE DEĞERLİ KABİR TAŞLARININ BULUNDUĞU HAZİRENİN DUVARLARININ KESİTİĞİ NOKTADA KUBBELİ İBES SEBEKELİ VE SADE BEZEMELİ BİR SEBİL BULUNMAKTADIR. KÖTÜ DURUMDA OLAN SEBİL BİR SÜRE ÖNCESİNE KADAR BUFE OLARAK KULLANILMAMAKTADIR İSE DE GÜNÜMÜZDE MUHTAL DURUMDADIR. KÜTÜPHANE: BUGÜN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ TARAFINDAN KÜTÜPHANE OLARAK KULLANILAN BİNA, KÜLLİYE HAMAMININ BULUNDUĞU YERDEDİR.					VAR		VAR		VAR		VAR								
ORJİNAL KULLANIM: CAMİ+HAZİRE+MEKTEP+SEBİL+AŞŞANE+HAMAM					BUGÜNKÜ KULLANIMI: CAMİ+HAZİRE+TİCARET+SEBİL+KÜTÜPHANE														
ONERİLEN KULLANIMI:					HAZIRLAYANLAR: İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ PLANLAMA VE İMAR MÜDÜRLÜĞÜ														
YAYIN DİZİNİ * TÜRKİYE DİYANET VAKFI, EMINÖNÜ ŞUBESİ, EMINÖNÜ CAMİLERİ, SYF 201-202, İSTANBUL 1987 *DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 4, SYF 433-434, KÜLTÜR BAKANLIĞI VE TARİH VAKFI ORTAK YAYINI, İSTANBUL 1994					RAPOR		FOTOĞRAF		RÖLÖVE PROJESİ		RESTORASYON PROJE								
					HARİTA		KROKİ		KİTABE		VAKFIYE								
					KURUL ONAYI NO. :		REVİZYON		KURUL KARARLARI										
					09/04/1977-9776														

Ek 20: Sebile Ait Kurulda Bulunan Envanter Fişi (D.K.V.K.E)

AVRUPA KONSEYİ		DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E.		ANIT		ENVANTER NO:	
TÜRKİYE		İLÇESİ: EMİNÖNÜ		MAHALLE KÖY: SULEYMANIYE		HARİTA NO:	
İL: İSTANBUL		VEYA MEVKİ:		KORUMA DERECESESİ:		ANITSAL	
SOKAK VE KAPI NO: PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY CADDESİ		KADASTRO PAFTA: 139 ADA: 576 PARSEL: 1-2		ÇEVRESEL		1 2 3	
ADİ: KAPUDAN İBRAHİM PAŞA CAMİ, HAZİRESİ, SEBİL, MEKTEP VE HAMAMI		YAPTIRAN: KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA		YAPAN:		MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): 18. YY-KLASİK - BAROK ÜSLUP	
GENEL TANIMI: CAMİ, MEKTEP, SEBİL, HAZİRE VE HAMAMDAN OLUŞAN KÜLLİYENİN BİTİŞİĞİNDE BULUNAN VE BUGÜN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ OLARAK KULLANILAN KÜTÜPHANE BİNASI		YAPIM TARİHİ: 1725		KİTABE: MEVCUTTUR		VAKFIYE: SARAYI ATIK KURBINDE VAKFI (576/1) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (576/2)	
KORUMA DURUMU		TAŞIYICI		ÜST YAPI		SUSLEME	
A ORTA		A KAGIR		A AHSAP		A SÜSLEME	
B ORTA		B KAGIR		B AHSAP		B SÜSLEME	
C FENA		C KAGIR		C AHSAP		C SÜSLEME	
RUTUBET		RUTUBET		RUTUBET		RUTUBET	
A YOK		A YOK		A YOK		A YOK	
B İZİ VAR		B İZİ VAR		B İZİ VAR		B İZİ VAR	
C ONEMLI		C ONEMLI		C ONEMLI		C ONEMLI	
VAZİYET PLANI:		FOTOĞRAF					
GOZLEMLER: KÜLLİYE ORTA DURUMDADIR.		FOTOĞRAF MAKARA NUMARASI:					
BUGÜNKÜ SAHİBİ: SARAYI ATIK KURBINDE VAKFI (576/1) - VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (576/2)		TEKNİK BİLGİLER		ELEKTRİK		İSİTMA	
		ORJİNAL KULLANIM:		VAR		VAR	
BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ:		BUGÜNKÜ KULLANIMI:		VAR		VAR	
YAPILAN ONARIMLAR: II. MAHMUD ZAMANINDA (1808-1839) HAMAM, TAKVİM-HANE MATBAASI OLMUŞ DAHA SONRA DİLSİZ OKULU OLMUŞTUR. 1894'TE DEPREMDEN ZARAR GÖREN HAMAMIN MİNAR KEMALİDİN TARAFINDAN MEDRESE-TÜL KUZAT BİNASI OLARAK İNŞA EDİLMİŞ, 1925'TEN İTİBAREN İÜ KÜTÜPHANESİ OLARAK KULLANIMA AÇILMIŞTIR.		ÖNERİLEN KULLANIMI:		CAMİ+HAZİRE+MEKTEP+SEBİL+AŞHANE+HAMAM		CAMİ+HAZİRE+TİCARET+SEBİL+KÜTÜPHANE	
		HAZIRLAYANLAR:		İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ		PLANLAMA VE İMAR MÜDÜRLÜĞÜ	
AYRINTILI TANIM: BEYAZITTA İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ARKASINDA YER ALAN CAMİ,MEKTEP,SEBİL,HAZİRE VE HAMAMDAN OLUŞAN BU KÜLLİYE 1725 TARİHİNDE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR. CAMİ: DİKDÖRTGEN PLANLI YAPİ, BİR SIRA KESME TAŞ, İKİ SIRA TUĞLADAN ALMAŞIK DÜZENDE İNŞA EDİLMİŞ VE AHSAP ÜZERİ KİREMIT ÇATI İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. DOĞU VE BATI CEPHESİNDE İKİ SIRALI BEŞ PENCERE, MİHRAP DUVARINDA İSE İKİ SIRALI DÖRT PENCERE BULUNMAKTADIR. PENCERELER ÜST KISIMDA SİVRİ VE ALCI SEBEKELİ, ALT KISIMDA İSE TUĞLADAN BOŞALTIMA KEMERLİDİR. BATI KÖĞESİNDE KESME TAŞTAN YUVARLAK GÖVDELİ GÜÇÜK MİNARESİ BULUNMAKTADIR. CAMİNİN GİRİŞ KAPISI ÜZERİNDE ESERİN SAĞRAZAM PAŞA'YA AİT OLUŞUNU BİLDİREN BİR KİTABE YER ALMAKTADIR. İÇERİDEKİ DUVARLAR BAROK TARZDA KALEM İŞLERİ İLE SÜSLENMİŞ OLUŞU MİHRABI YUVARLAK BİR NİŞ SEKİLİNDEDİR. DUVARLAR: CAMİYİ DOĞU VE BATI YÖNÜNDE ÇEVRELEYEN DUVARLAR ALMAŞIK DÜZENDE İNŞA EDİLMİŞTİR. BU DUVARLAR ÜZERİNE, TAŞTAN DİKDÖRTGEN SÖVELİ TUĞLADAN BOŞALTIMA KEMERLERİYLE AÇILMIŞ DEMİR SEBEKELİ PENCERELER YERLEŞTİRİLMİŞTİR. MEKTEP: CAMİ İLE AYNI AVLUDA YER ALAN İKİ KATLI AHSAP MEKTEP YAPISI GÜNÜMÜZDE MUJATTAL DURUMDADIR. FAKAT ESERİN ÖNÜNDEKİ İPFAK AVLULU KAFETERYA OLARAK KULLANILMAKTA DİR. HAZİRE VE SEBİL: 18. VE 19. YYYN İLERİ GELEN DEVLET ADAMLARININ YATTIĞI VE DEĞERLİ KABİR TAŞLARININ BULUNDUĞU HAZİRENİN DUVARLARININ KESİSTİĞİ NOKTADA KUBBELİ BEŞ SEBEKELİ VE SADE BEZEMELİ BİR SEBİL BULUNMAKTADIR. KÖTÜ DURUMDA OLAN SEBİL, BİR SURE ÖNCESİNE KADAR BUFE OLARAK KULLANILMAKTA İSE DE GÜNÜMÜZDE MUJATTAL DURUMDADIR. KÜTÜPHANE: BUGÜN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ TARAFINDAN KÜTÜPHANE OLARAK KULLANILAN BİNA, KÜLLİYE HAMAMININ BULUNDUĞU YERDEDİR.		EKLER:		KONTROL EDEN			
YAYIN DİZİNİ		RAPOR		KURUL ONAYI NO.:			
* TÜRKİYE DİYANET VAKFI, EMİNÖNÜ ŞUBESİ, EMİNÖNÜ CAMİLERİ, SYF 201-202, İSTANBUL 1987		FOTOĞRAF					
* DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 4, SYF 433-434, KÜLTÜR BAKANLIĞI VE TARİH VAKFI ORTAK YAYINI, İSTANBUL 1994		ROLOVE PROJESİ					
		RESTORASYON PROJESİ					
		HARİTA		REVİZYON			
		KROKİ		KURUL KARARLARI			
		KİTABE		09/04/1977-9776			
		VAKFIYE					

Ek 21: Caminin Giriş Kapısı ve Minare Kaidesine Ait Kurulda Bulunan Envanter Fişi (D.K.V.K.E)

AVRUPA KONSEYİ		DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E.		ANIT		ENVANTER NO:	
TÜRKİYE		İLÇESİ: EMİNOĞU		MAHALLE KÖY: SÜLEYMANIYE		HARİTA NO:	
İLİ: İSTANBUL		SOKAK VE KAPI NO: PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY CADESİ		KADASTRO PAFTA: 139 ADA: 576 PARSEL: 1-2		ANITSAL DEĞERLERİ: 1 2 3	
ADİ: KAPUDAN İBRAHİM PAŞA CAMİ, HAZİRESİ, SEBİLİ, MEKTEP VE HAMAMI		YAPITIRAN: KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA		YAPAN: MEVCUTTUR		MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): 19. YY. KLASİK - BAROK ÜSLUP	
GENEL TANIMI: CAMİ, MEKTEP, SEBİL, HAZİRE VE HAMAMIN OLUŞAN KÜLLİYİNİN BİTİŞİĞİNDE BULUNAN VE BUGÜN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ OLARAK KULLANILAN KÜTÜPHANE BİNASI		YAPIM TARİHİ: 1725		KİTAP: MEVCUTTUR		SARAYI ATIK KURBİNDE VAKFI (576/1) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (576/2)	
KORUMA DURUMU		TASIVICI		DİŞ YAPI		İÇ YAPI	
A İYİ		X A		A		X A	
B ORTA		B		B		B	
C FENA		C		C		C	
KAGIR		KAGIR		KAGIR		KAGIR	
SÜSLEME		RUTUBET		YOK		İZİ VAR	
X A		B		C		D	
B		C		E		F	
C		D		E		F	
ELEMENLARI		ONEMLI		ONEMLI		ONEMLI	
VAZİYET PLANI:		FOTOĞRAF					
GÖZLEMLER: KÜLLİYE ORTA DURUMDADIR.		FOTOĞRAF MAKARA NUMARASI :					
BUGÜNKÜ SAHİBİ: SARAYI ATIK KURBİNDE VAKFI (576/1) - VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (576/2)		TEKNİK BİLGİLER		ELEKTRİK		ISITMA	
BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ:		VAR		VAR		VAR	
YAPILAN ONARIMLAR: II. MAHMUD ZAMANINDA (1808-1839) HAMAM, TAKYİM HANE MATBAASI OLMUŞ DAHA SONRA DİL SİZ OKULU OLMUŞTUR. 1894'TE DEPREMDEN ZARAR GÖREN HAMAMIN MİMAR KEMALİDİN TARAFINDAN MEDRESE TÜRÜ KUZAT BİNASI OLARAK İNŞA EDİLMİŞ, 1925'TEN İTİBAREN İ Ü KÜTÜPHANESİ OLARAK KULLANIMA AÇILMIŞTIR.		ORJİNAL KULLANIM: CAMİ+HAZİRE+MEKTEP+SEBİL+AŞHANE+HAMAM		BUGÜNKÜ KULLANIMI: CAMİ+HAZİRE+TİCARET+SEBİL+KÜTÜPHANE		ONERİLEN KULLANIMI:	
AYRINTILI TANIM: BEYAZITTA İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ARKASINDA YER ALAN CAMİ, MEKTEP, SEBİL, HAZİRE VE HAMAMIN OLUŞAN BU KÜLLİYE 1725 TARHİNDE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR. CAMİ: DİKDÖRTGEN PLANLI YAPI, BİR SİRA KESME TAŞ, İKİ SİRA TUĞLADAN ALMAŞIK DÜZENDE İNŞA EDİLMİŞ VE AŞŞAP ÜZERİ KIREMIT ÇATI İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. DOĞU VE BATI CEPHESİNDE İKİ SİRALI BEŞ PENCERE. MİHRAP DUVARINDA İKİ SİRALI DÖRT PENCERE BULUNMAKTADIR. PENCERELER ÜST KISIMDA SİVRİ VE ALÇI SEBEKELİ. ALT KISIMDA İSE TUĞLADAN BOŞALTIMA KEMERLİDİR. BATI KÖŞESİNDE KESME TAŞTAN YUVARLAK GÖVDELİ GÜDÜK MİNARESİ BULUNMAKTADIR. CAMİN GİRİŞ KAPISI ÜZERİNDE ESERİN SAĞBAZAM PAŞA'YA AİT OLUŞUNU BİLDİREN BİR KİTAP YER ALMAKTADIR. İÇERİDEKİ DUVARLAR BAROK TARZDA KALEM İŞLERİ İLE SÜSLENMİŞ OLAN MİHRABI YUVARLAK BİR NİŞ ŞEKLİNDEDİR. DUVARLAR CAMİN DOĞU VE BATI YÖNÜNDE ÇEVRELEYEN DUVARLAR ALMAŞIK DÜZENDE İNŞA EDİLMİŞTİR. BU DUVARLAR ÜZERİNE, TAŞTAN DİKDÖRTGEN SÖVELİ TUĞLADAN BOŞALTIMA KEMERLERİYLE AÇILMIŞ DEMİR SEBEKELİ PENCERELER YERLEŞTİRİLMİŞTİR. MEKTEP CAMİ İLE AYNI AVLUDA YER ALAN İKİ KATLI AŞŞAP MEKTEP YAPISI GÜNÜMÜZDE MUHTAL DURUMDADIR. FAKAT ESERİN ÖNÜNDEKİ UFAK AVLU KAFETERYA OLARAK KULLANILMAKTA DİR. HAZİRE VE SEBİL: 18. VE 19. Y'YIN İLERİ GELEN DEVLET ADAMLARININ YATTIĞI VE DEĞERLİ KABİR TAŞLARININ BULUNDUĞU HAZİRENİN DUVARLARININ KESİTİĞİ NOKTADA KUBBELİ, BEŞ SEBEKELİ VE SİCE BEZEMELİ BİR SEBİL BULUNMAKTADIR. KOTU DURUMDA OLAN SEBİL BİR SÜRE ÖNCESİNE KADAR BUFE OLARAK KULLANILMAKTA İSE GÜNÜMÜZDE MUHTAL DURUMDADIR. KÜTÜPHANE: BUGÜN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ TARAFINDAN KÜTÜPHANE OLARAK KULLANILAN BİNA, KÜLLİYE HAMAMININ BULUNDUĞU YERDEDİR.		HAZIRLAYANLAR: İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ PLANLAMA VE İMAR MÜDÜRLÜĞÜ		RAPOR		KURUL ONAYI NO. :	
YAYIN DİZİNİ: * TÜRKİYE DİYANET VAKFI, EMİNOĞU ŞUBESİ, EMİNOĞU CAMİLERİ, SYF 201-202, İSTANBUL 1987		FOTOĞRAF		RÖLÖVE PROJESİ		RESTORASYON PROJE	
*DÜNDEN BUGÜNE İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ, CİLT 4, SYF 433-434, KÜLTÜR BAKANLIĞI VE TARİH VAKFI ORTAK YAYINI, İSTANBUL 1994		HARİTA		REVİZYON		KROKİ	
		KROKİ		KURUL KARARLARI		KİTAP	
		KİTAP		09/04/1977-9776		VAKFIYE	

Ek 22: Mektebin Sokak Cephesine Ait Kurulda Bulunan Envanter Fişi (D.K.V.K.E)

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İstanbul 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını
Koruma Kurulu

Toplantı Tarihi ve No: 18.12.2002 - 923
Karar Tarih ve No : 18.12.2002 -14506

Toplantı yeri
İSTANBUL.

KARAR

İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Süleymaniye Mahallesi, Kaptanı Derya Paşa Sokak, 102 pafta, 576 ada, 1 parselde bulunan, kurulumuzun 12.7.1995 gün ve 6848 sayılı kararı ile belirlenen Kentsel ve Tarihi Sit alanı içerisinde kalan, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 9.4.1977 gün ve 9776 sayılı kararıyla korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, vakıf mülkiyetindeki Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'nin rölöve ve restorasyon projesi onayı istemine ilişkin İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün 28.11.2002 gün ve 424/3751 sayılı yazısı, 22.11.2002 günlü başvuru okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda:

İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Süleymaniye Mahallesi, Kaptanı Derya Paşa Sokak, 102 pafta, 576 ada, 1 parselde bulunan Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'ne ait rölövenin ve restorasyon projesinin uygun olduğuna, koruma grubunun I olarak belirlenmesine, uygulamanın İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü denetiminde yapılmasına karar verildi.

BAŞKAN
F. Özer ERENMAN

BAŞKAN YARDIMCISI
Zekiye YENEN

ÜYE
Sümer ATASOY

ÜYE
M.Lütfi YAZICIOĞLU

ÜYE
Tanju Verda AKAN

ÜYE
Alime ŞAHİN
İST.VAKIFLAR BLG.MD.TEM.

ÜYE
İlyas BOZYURT
EMİNÖNÜ BFA/ BŞK/ TEM.

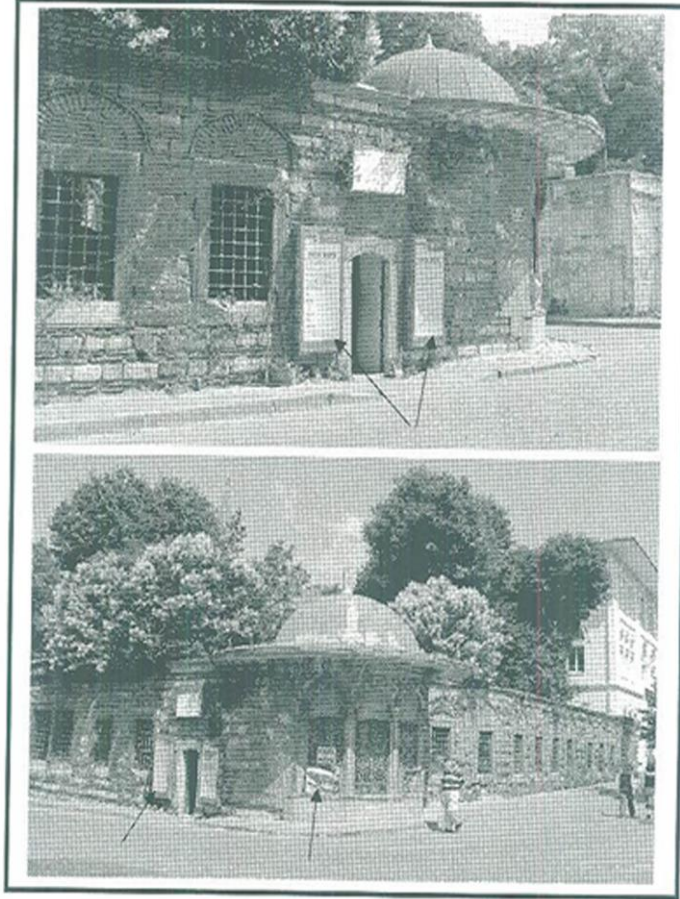
19.12.2002VS.

**Ek 23: Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'ne Ait Rölöve ve Restorasyon Projesinin
İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü Denetiminde Takip Edilmesine Dair Karar**

T.C
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
PLANLAMA VE İMAR DAİRE BAŞKANLIĞI
İMAR MÜDÜRLÜĞÜ

ESKİ ESER KORUMA-DENETİM YAPI TESBİT FORMU

(4-5)

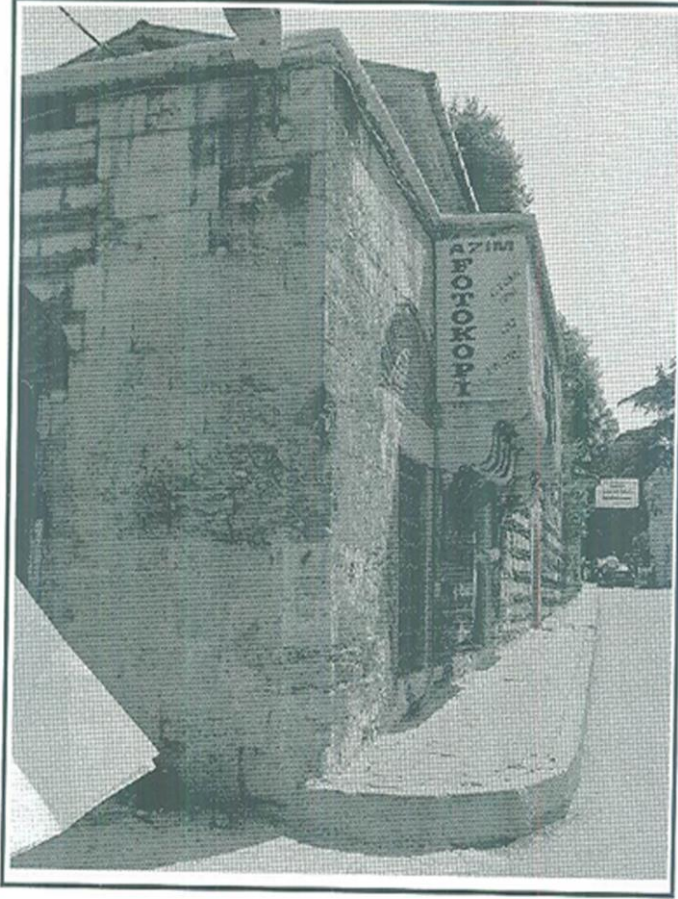
İLÇE	:EMİNÖNÜ	PAFTA	:
MAHALLE	:SÜLEYMANIYE	ADA	: 576
CADDE/SOKAK	:Ümit Yaşar Doğanay sk.	PARSEL	: 1
KAPI NO	: Kaptan-ı derya Basmacızde İbrahim Paşa Cami içinde		
TESBİT EKİBİ	Nuray METİN	Naile ŞEN	

C-123

Ek 24: Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'ne Ait Eski Eser Koruma- Denetim Yapı Tesbit Formu

T.C
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
PLANLAMA VE İMAR DAİRE BAŞKANLIĞI
İMAR MÜDÜRLÜĞÜ

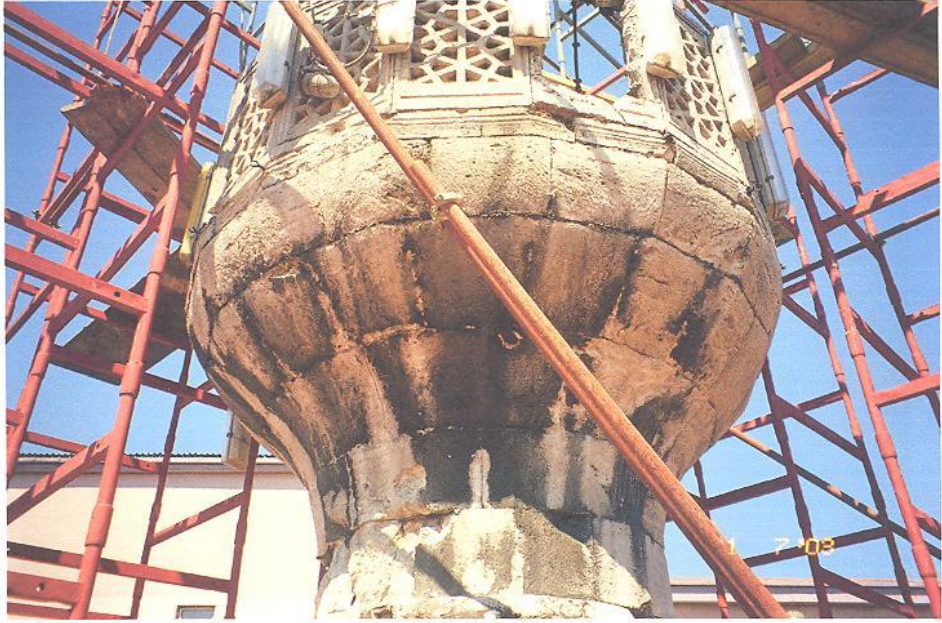
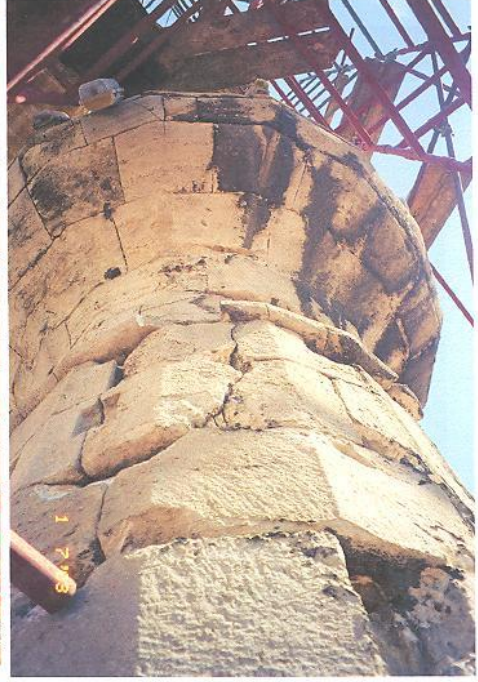
ESKİ ESER KORUMA-DENETİM YAPI TESBİT FORMU (4-4)

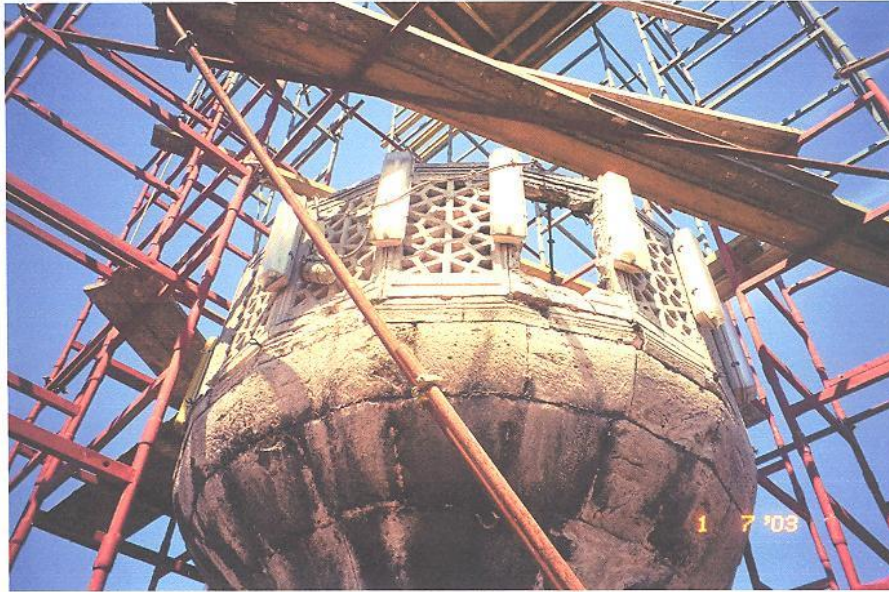
İLÇE	:EMİNÖNÜ	PAFTA	:
MAHALLE	:SÜLEYMANİYE	ADA	: 576
CADDE/SOKAK	:Ümit Yaşar Doğanay sk.	PARSEL:	1
KAPI NO	: Kaptan-ı Derya Basmacızde İbrahim Paşa Camii içinde		
TESBİT EKİBİ	Nuray METİN	Naile ŞEN	

C-123

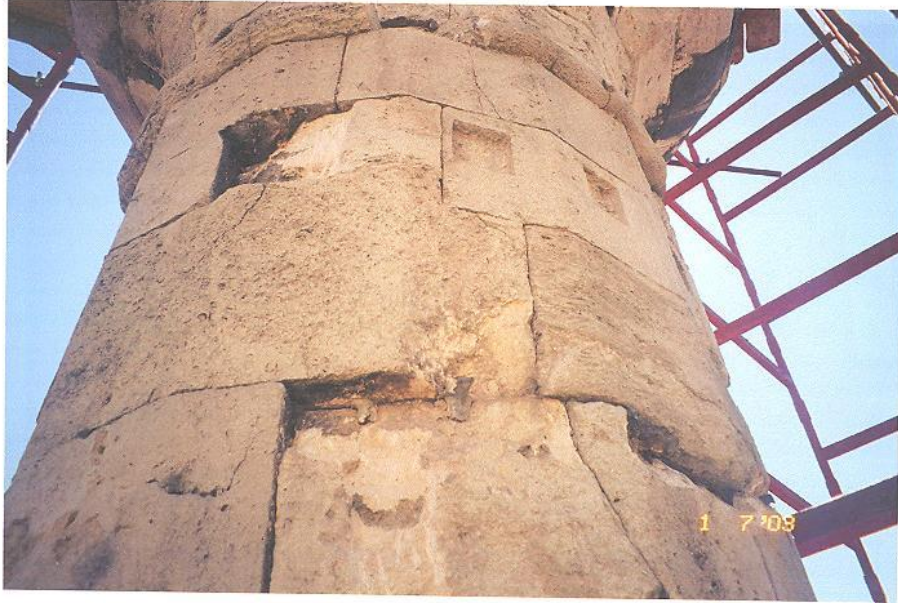
Ek 25: Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii'ne Ait Eski Eser Koruma- Denetim Yapı Tesbit Formu

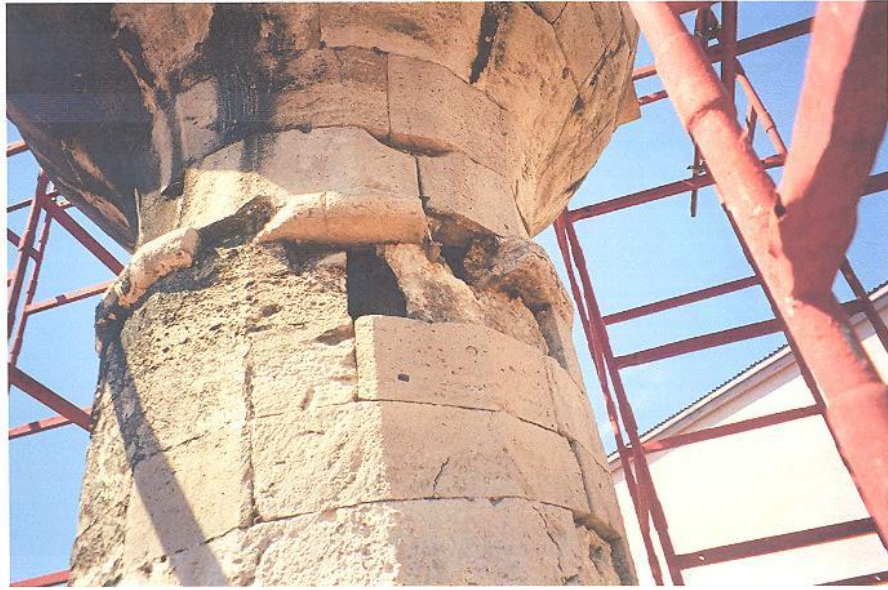
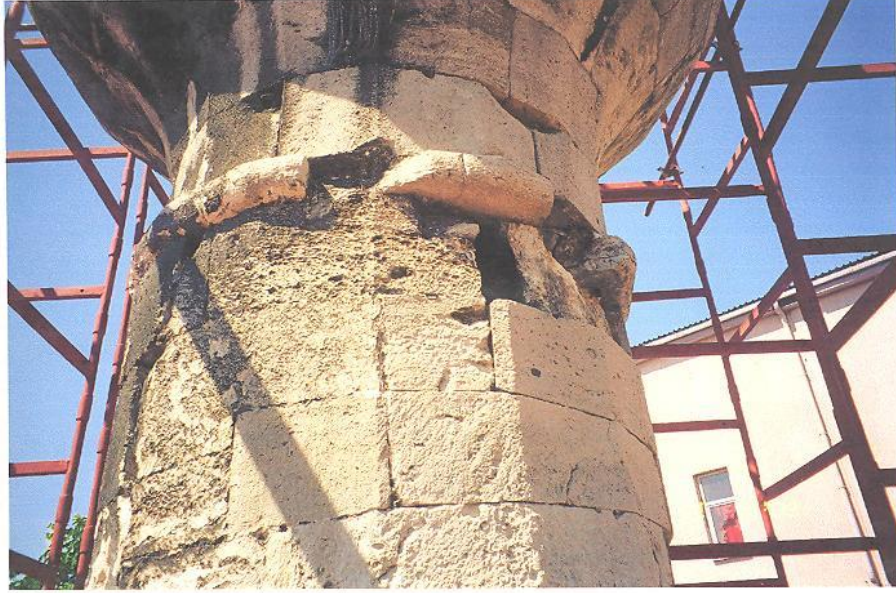
Ek 26: Cami Minare Hasar Fotoğrafları, Ocak 2001

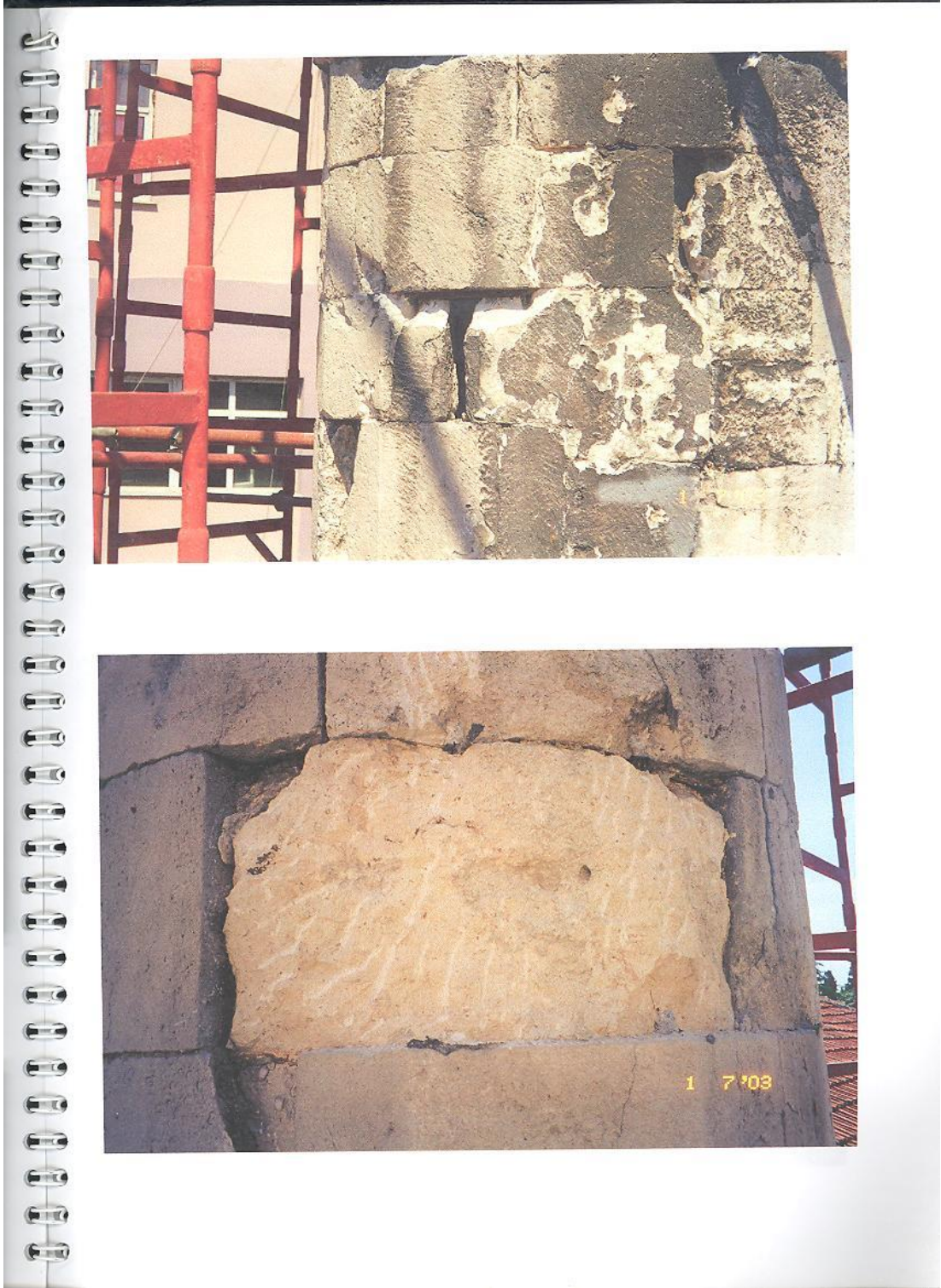
Ek 27: Cami Minare Hasar Fotoğrafları, Ocak 2001

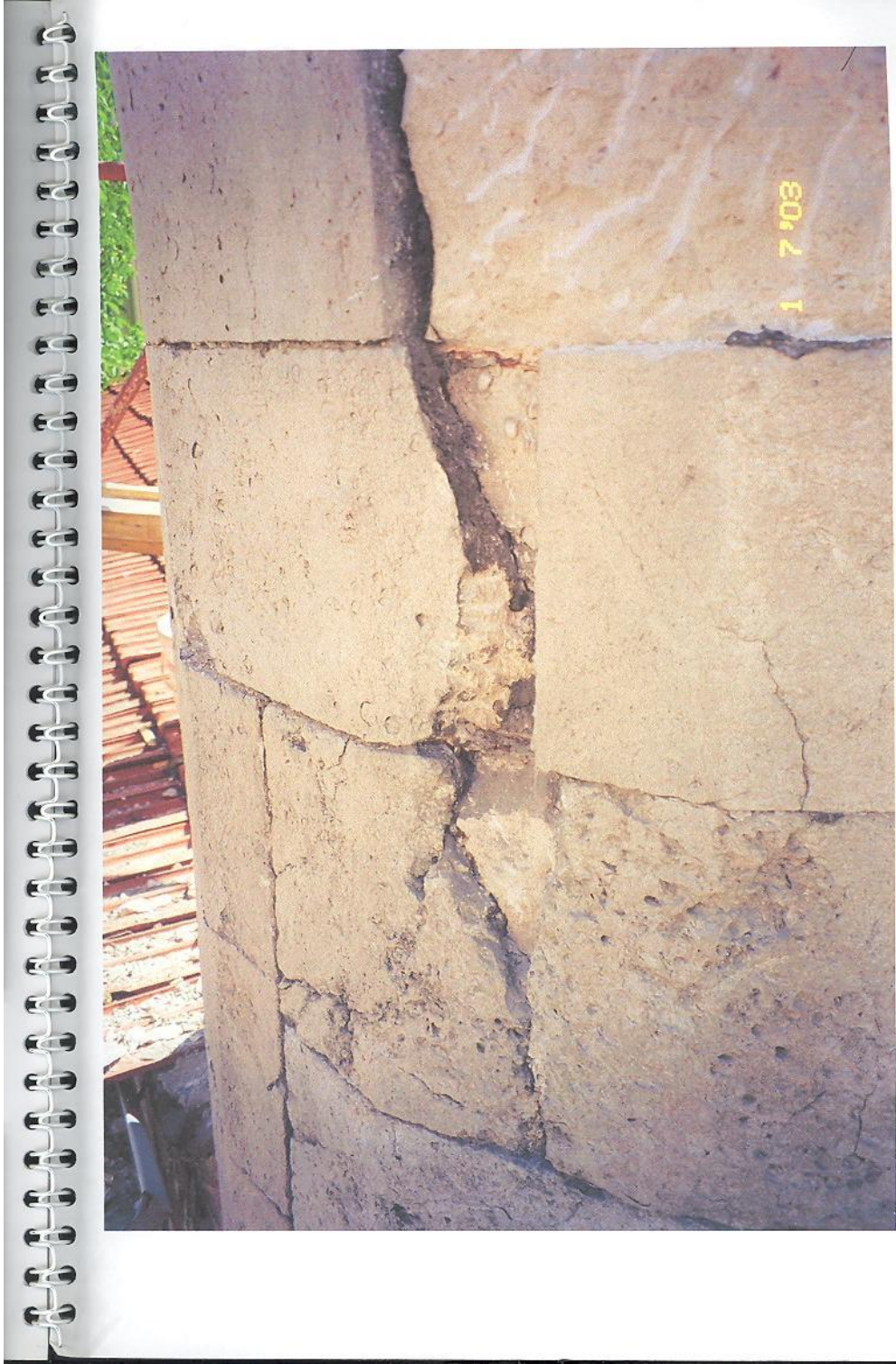
Ek 28: Cami Minare Hasar Fotoğrafları, Ocak 2001

Ek 29: Cami Minare Hasar Fotoğrafları, Ocak 2001

Ek 30: Cami Minare Hasar Fotoğrafları, Ocak 2001

Ek 31: Cami Minare Hasar Fotoğrafları, Ocak 2001

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Eminönü ilçesinde, Beyazıtta İstanbul Üniversitesi'nin arka tarafında bulunan Basmacızade Kaptan İbrahim Paşa Camii 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen İzmit Depremi, 18 Kasım 1999 Düzce Depremi ve artçı şokları sonucu hasar görmüştür. Bunun üzerine cami mütevelli heyeti başkanı Sayın Nejat Basmacı Yapı Merkezi'nden oluşan hasarların tespit ve onarımını talep etmiştir.

Bu talep üzerine Ekim 1999 tarihinde bir takviye ve onarım raporu hazırlanmıştır. Bu rapor Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından 4.5.2000 tarih ve 1556 sayılı yazı ile Kültür Bakanlığı İstanbul 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na sunulmuştur. Koruma kurulunun 26.07.2000 tarihli toplantısında ekte bulunan 12070 numaralı karar alınmıştır. Bu karara göre cami bünyesine yeni konstrüktif malzeme ilave edilmeden, orjinal konstrüksiyon korunarak bir onarım çalışması yapılması istenmektedir.

Bu doğrultuda yapılan ilave tetkikler neticesi, kurul kararı ve Sayın Prof. Müfit Yorulmaz tarafından hazırlanan teknik rapor doğrultusunda yapının tarihsel kimliği ve özelliklerine zarar vermeden uygulanabilecek müdahale yöntemleri belirlenmiştir.

Çoğunlukla cami dış duvarlarında oluşan çatlakların basınçlı epoksi katkılı harçlarla onarılması uygun olacaktır. Ayrışmış taş ve derzleri nedeniyle tehlikeli durumda bulunan minarenin yapım çalışmaları hazırlanan rölöve ve restorasyon projesi doğrultusunda hasarlı taşların yenilenmesi uygun olacaktır.

Ancak bu türden yapılacak bir müdahalenin, Sayın Prof. Müfit Yorulmaz tarafından hazırlanan ekli rapordada belirtildiği gibi, caminin depremden önceki sağlığına ve dayanımına kavuşturulmasından öteye gitmeyen bir onarım çalışması olacağı kesindir.

Bu raporun sonraki bölümlerinde yukarıda özetlenen müdahalelerle ilgili ayrıntılı açıklamalar yer alacaktır.

2. BÖLÜM

DUVAR ÇATLAKLARI ONARIM YÖNTEMİ

Yapıda özellikle köşelerde ve ikinci pencere sırasının üst hizasında oluşan çatlaklar Ekim 1999 tarihli raporda ayrıntılarıyla belirtildiği gibi 2-12 mm arasındaki genişliklerdedir. Bu çatlaklardaki değişken ölçüler nedeniyle uygulanacak çatlak doldurma malzemelerinin seçiminde bu durum dikkate alınmıştır. Duvar çatlaklarının çoğunlukla duvar kalınlığı boyunca devam etmesi nedeniyle doldurma işlemi duvarın her iki cidarından birden yapılmalıdır.

Buna göre çatlak doldurma iş sırası ve kullanılacak malzemeler şu şekilde belirlenmiştir.

1. Çatlak yüzeyinde bulunan sıvalar min 5 cm genişlikte kırılarak, çatlağın açığa çıkması sağlanır,
2. Çatlak içi ve çevresindeki serbest haldeki parçalar basınçlı hava v.b. yöntemlerle temizlenir,
3. Çatlağın yüzeyinde bulunan geniş boşluklar, katkılı bir tamir harcıyla dolgu malzemesi sızmayacak şekilde, doldurulur,
4. Çatlağın her iki yanından çapraz olacak şekilde max. 25 cm ara ile enjeksiyon delikleri delinir,
5. Enjeksiyon delikleri basınçlı hava ile temizlenir,
6. Temizlenen deliklere enjeksiyon hortumları ($\approx$ 5 mm) monte edilir,
7. Çatlağın basınçlı bir şekilde detaylı teknik föyleri ekte bulunan "ALBARIA 200" (hidrolik doğal kireç, mikronize karbonat tozu ve kimyasal katkı malzemeleri) isimli enjeksiyon malzemesi alt kottardan yukarıya doğru basınçla duvarın her iki cidarından kontrol edilerek doldurulur,
8. Çatlak genişliğinin fazla olduğu durumlarda ($d > 8$ mm) aşağıdaki karışım ile dolgu yapılabilir.

Kuru Kısım	: 1 kısım sönmüş kireç, 1 kısım beyaz çimento 1 kısım 125 μ tuğla tozu
Su	: % 3 akrilik reçine emülsiyonu
Bağlayıcı	: 1 kısım sönmüş kireç, 1 kısım beyaz çimento
Su / Katı oranı	: % 30 - 50

Ek 33: 17.08.1999 İzmit Depremi Sonrası Duvar Çatlakları Onarım Raporu

3. BÖLÜM

MİNARE ONARIM YÖNTEMİ

Minarede +4.00 kotu ve daha üstündeki kısımda düşey çatlaklar ve taş ayrışmaları ile parça kopmaları gözlemlenmiştir. Ayrıca şerefe şebekelerinde parça kopmalarına rastlanılmıştır. Minare gövdesinde 4-12 mm genişliğinde düşey bir çatlak ve derz ayrışması görülmektedir.

Bu bahsi geçen ayrışma ve parça kopmalarının deprem ile direkt bir ilgisi tesbit edilememiştir. Ancak uzun yıllar ihtiyaç duyulan bakımının yapılamamış olması bozulmaları hızlandırmıştır. Özellikle çatı üst seviyelerinde metal kenetlerin zamanla korozyona uğraması sonucu taşlarda çatlamlar ve devamında parça düşmeleri görülmektedir. Minare şebeke taşlarında ki çatlakların da metal kenetlerin korozyonu ve dış çevre koşulları ile oluştuğu anlaşılmaktadır.

Minarede özellikle harap olan taşların onarılması veya aslına uygun olarak değiştirilmesi ile mümkündür.

Minarenin onarılmasında iş yapım sırası şu şekilde olmalıdır.

1. Üzerinde rahat çalışılabilir taş yenilem çalışmalarına imkan verecek şekilde ahşap iş iskelesi kurulması,
  2. 1/20 ölçekli rölöve alınması, taşların numaralandırılarak ilgili paftalara işlenmesi, hasar paftası hazırlanması
  3. Minare külahı ve serenin kontrol edilmesi,
  4. Hasarlı taşların tek tek dikkatlice zarar vermeden sökülmesi,
  5. Tekrar kullanılabilir taşların temizlenmesi ve montaja hazır hale getirilmesi,
  6. Kullanılamaz durumdaki niteliğini kaybetmiş taşların boyutlarının belirlenmesi ve yenilenmesi,
  7. Hazırlanan taşların aslına uygun olarak yerlerine monte edilmesi,
- Bu imalat sırasında uygulanacak harç karışımları aşağıda verilmiştir.

Horasan Harcı

Agrega	:	125 μ - 4 mm arası kesiksiz gronölometride horasan ve dere kumu (yıkanmış) karışımı
		1 kısım dere kumu + 3 kısım horasan
Bağlayıcı	:	1 kısım sönmüş kireç, 1 kısım beyaz çimento
Bağlayıcı / Agregası oranı	=	1/3
Su	:	Plastik kıvamı elde edilinceye karar (% 40-45)

4. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Basmacızade Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camisinde yapılan inceleme ve tespit çalışmaları sonucu Ekim 1999 tarihli raporumuzda belirtilen hasar tespitleri ve oluşum nedenleri ayrıntılı olarak belirtilmiş ve bazı takviye yöntemleri önerilmişti. Kültür Bakanlığı İstanbul 1 nolu Koruma Kurulumuzun yapıya yeni konstrüktif malzeme ilave edilmeden onarılması yönündeki talepleri doğrultusunda yapının takviye edilmesi yerine onarılması ve depremden önceki sağlığına yapının kavuşturulması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda yapının bugün içinde bulunduğu olumsuz durumdan kurtarılıp onarılıp kullanılabilmesi için yapılması gerekenler yukarıda ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Buna göre özetle yapıda yapılması gerekli olan işler üç grupta ele alınmıştır.

- Duvar çatlaklarının onarılması,
- Minarenin hasarlı taşlarının değiştirilmesi,
- Çatının aktarılması ve derelerin yenilenmesi,
-

Sonuç olarak; 17 Ağustos 1999 İzmit depremini nisbeten az bir hasarla atlatan Bsmacızade Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa camisinin 200 yılı aşan yaşının devamı ve kültür mirasımız olma özelliğinin devamı için dikkatle ele alınarak incelenmiş yukarıdaki sonuçlara varılmıştır.

Prof. MÜFİT YORULMAZ

TEKNİK RAPOR

25.01.2001 tarihli teknik rapora alternatif :

Yukarıda sözü edilen raporda, Sadr-ı azam Basmacızade Kaptanı Derya İbrahim Paşa Camisi minaresinin 17.08.1999 tarihli Adapazarı depreminden sonra en radikal bir onarım şekli olarak belirli bir seviyeye kadar sökülüp, uygun teknikle yeniden inşası önerilmiş idi.

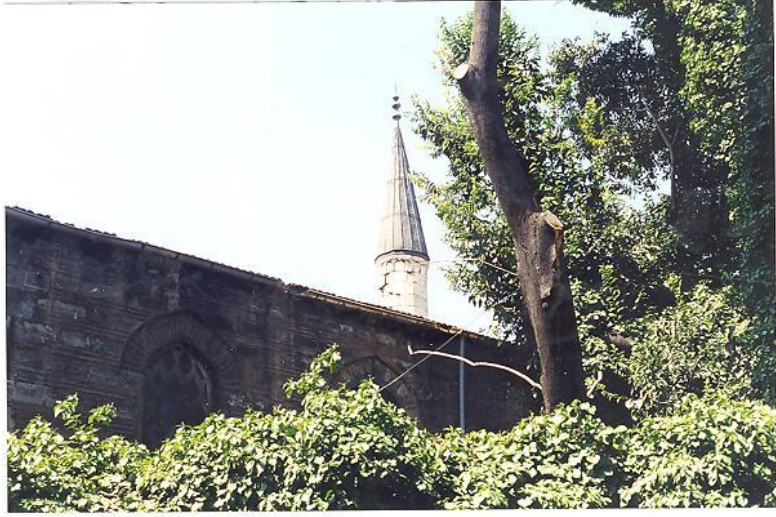
Minarenin özgün yapısına müdahaleyi olabildiğince azaltabilmek endişesi ve amacı ile önerilen işlerin basitleştirilmesi yoluna gidilmesi düşünülmüştür.

Bu kere; minarede bozulan taşların, tüm veya kapak şeklinde çürütülerek, yerlerine özellikleri özgün taşına olabildiğince yakın taşlar veya kapaklar konulması düşünülmektedir. Bu taşlar muhafaza edilen özgün yapıyla epoksi ile güçlendirilmiş özel harçlar ve çelik pimler vasıtası ile bütünleştirilecektir. Böyle bir müdahale minareyi ancak deprem öncesi dayanımına getirebilmektedir.

Durum saygı ile ilgililerin bilgilerine sunulur. 30.05.2001

Prof. Müfit YORULMAZ

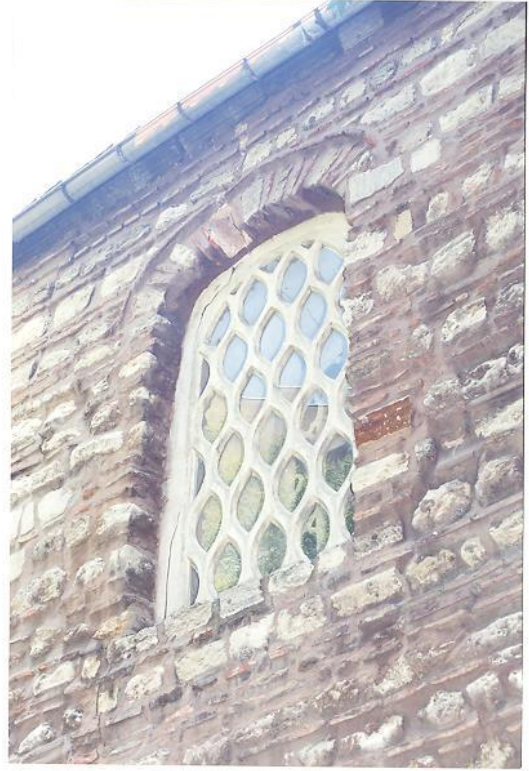
CAMI SAÇAKLARI
VE MINARE

Ek 38: Onarım Öncesi Cami Saçakları ve Minare

MİNARENİN
BÖVDESİNDEKİ BOŞLUKLAR
ONARILARAK
SAĞLAMLAŞTIRILACAK

Ek 39: Onarım Öncesi Minare Gövdesindeki Boşluklar

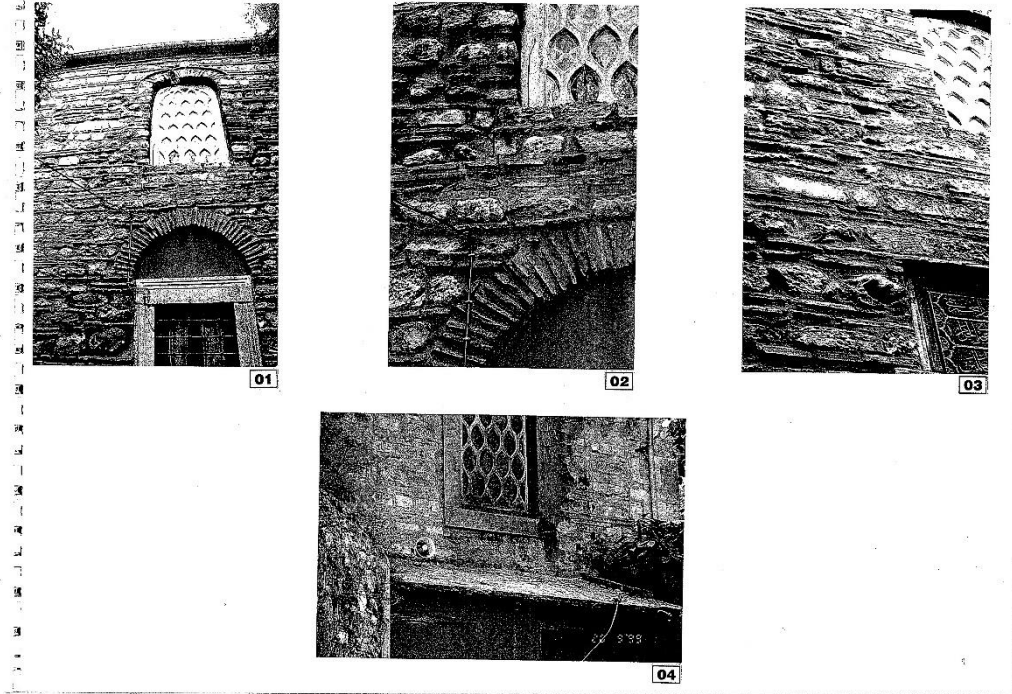
PENCERE KEMER
TAŞI BOŞLUĞUNA
MÜDAHELE YAPI
LAK BÜTÜNLÜK
SAĞLANACAK

Ek 40: Onarım Öncesi Cami Pencere Kemer Taşı

DUVARDAKİ TAŞ+TUĞLA
DOKU

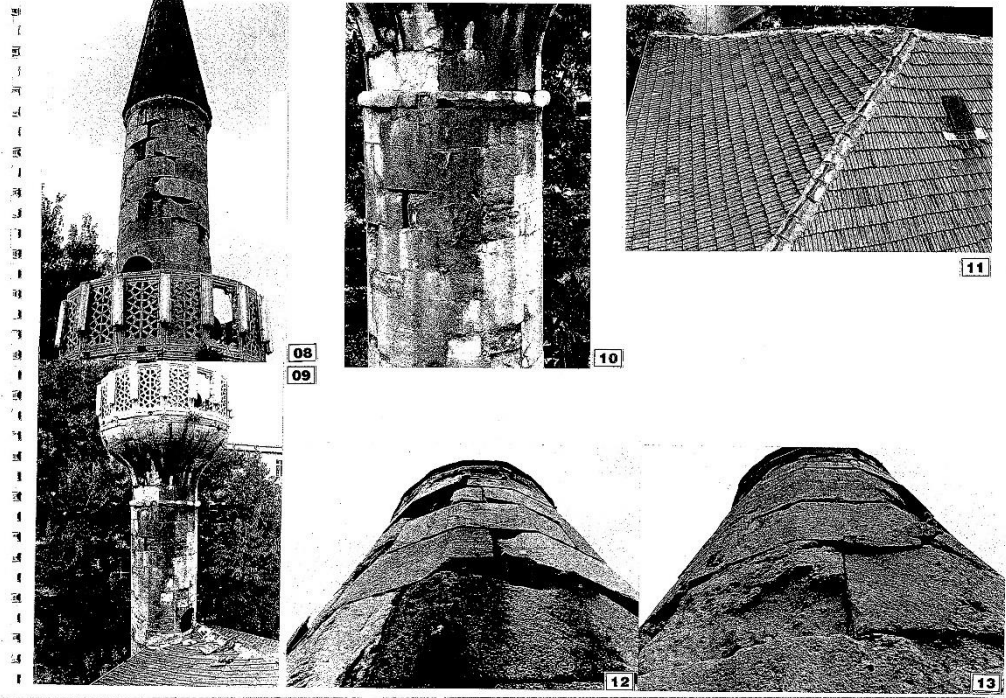
Ek 41: Onarım Öncesi Duvardaki Taş- Tuğla Doku

Ek 42: Onarım Öncesi Fotoğraflar

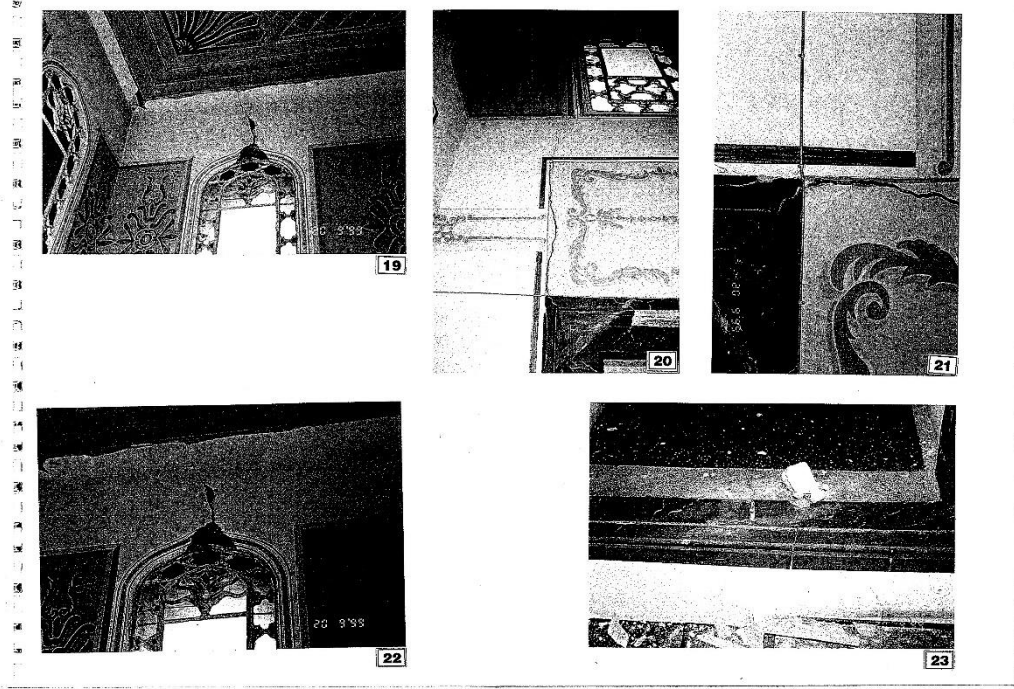
Ek 43: Onarım Öncesi Fotoğraflar

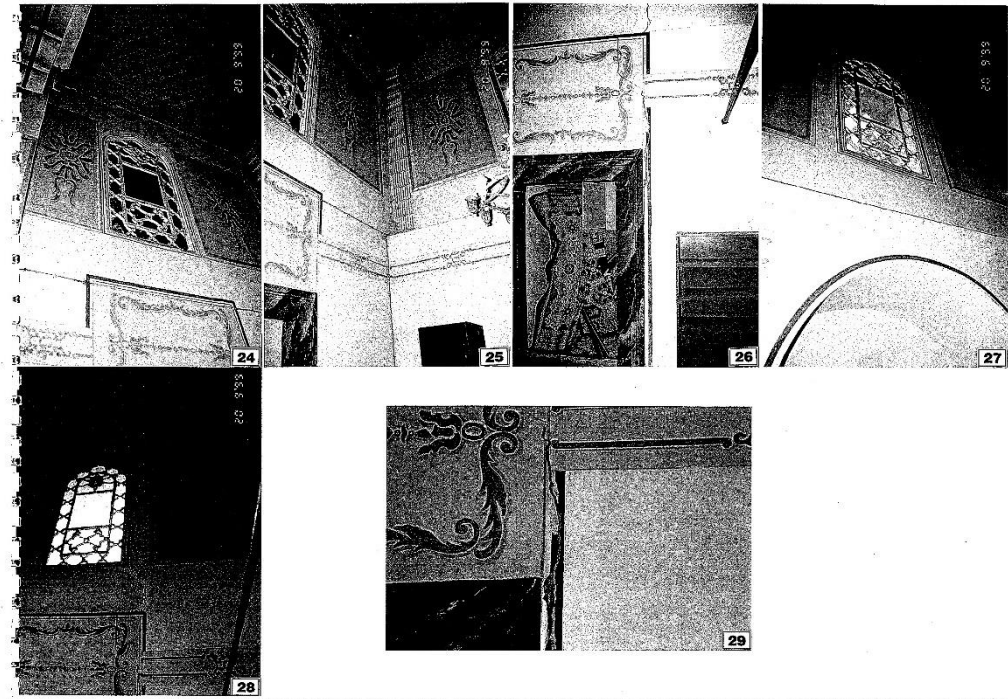
Ek 44: Onarım Öncesi Fotoğraflar

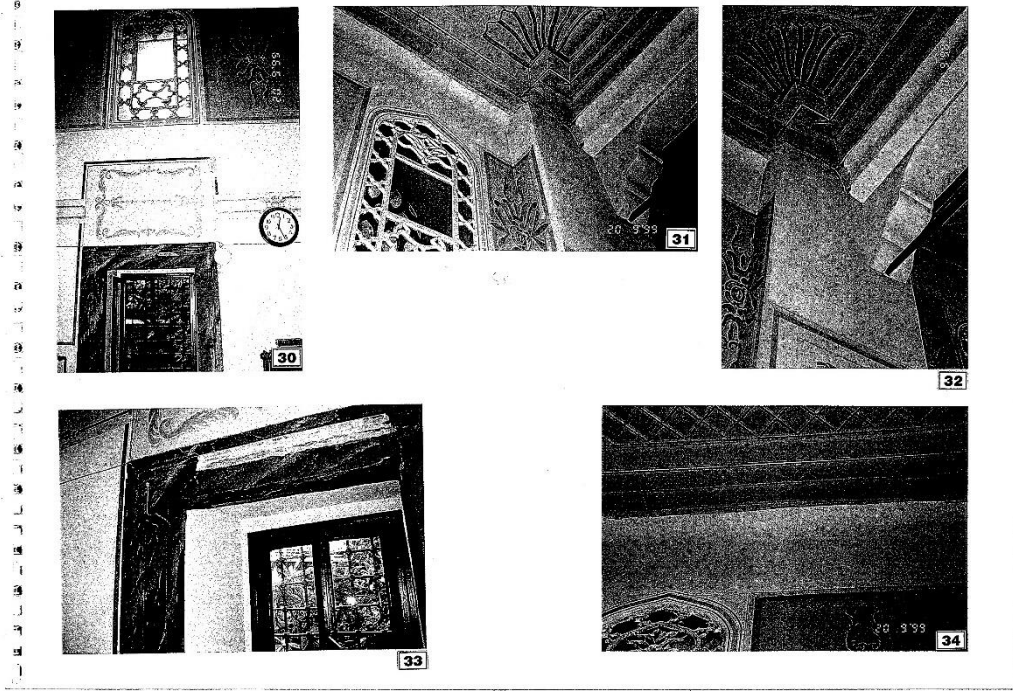
Ek 45: Onarım Öncesi Fotoğraflar

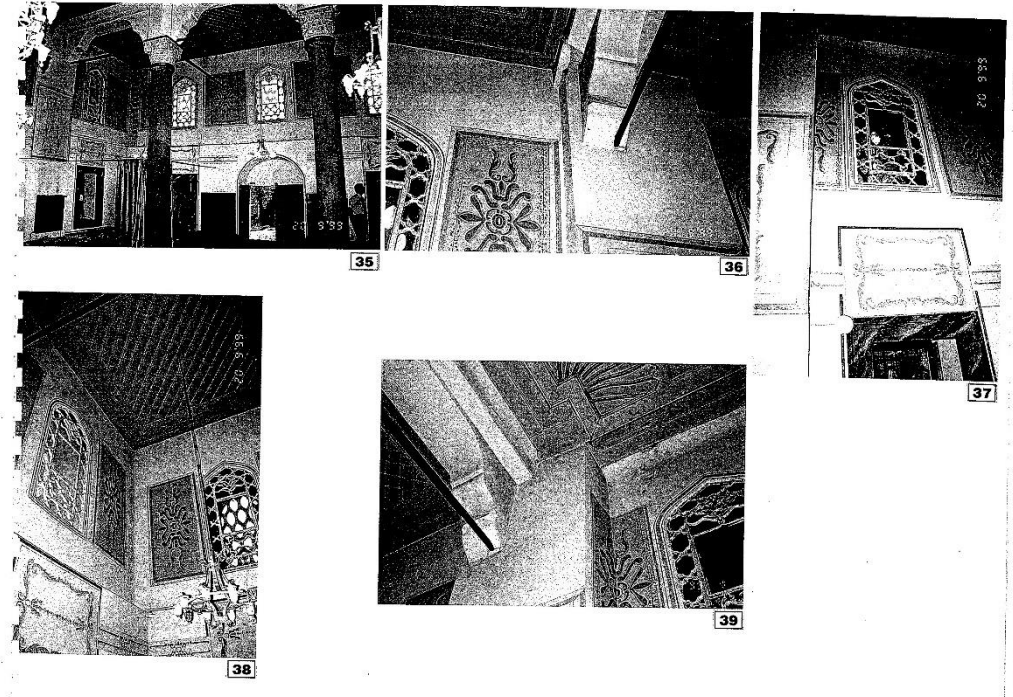
Ek 46: Onarım Öncesi Fotoğraflar

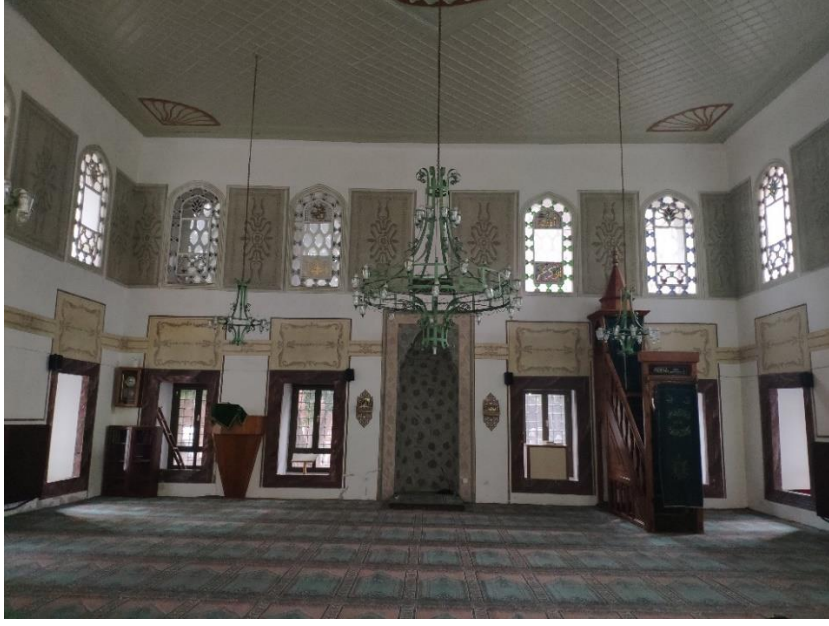
Ek 47: Onarım Öncesi Fotoğraflar

Ek 48: Onarım Öncesi Fotoğraflar

Ek 49: Onarım Öncesi Fotoğraflar

Ek 50: Z01 Harim (S. akır,2020)

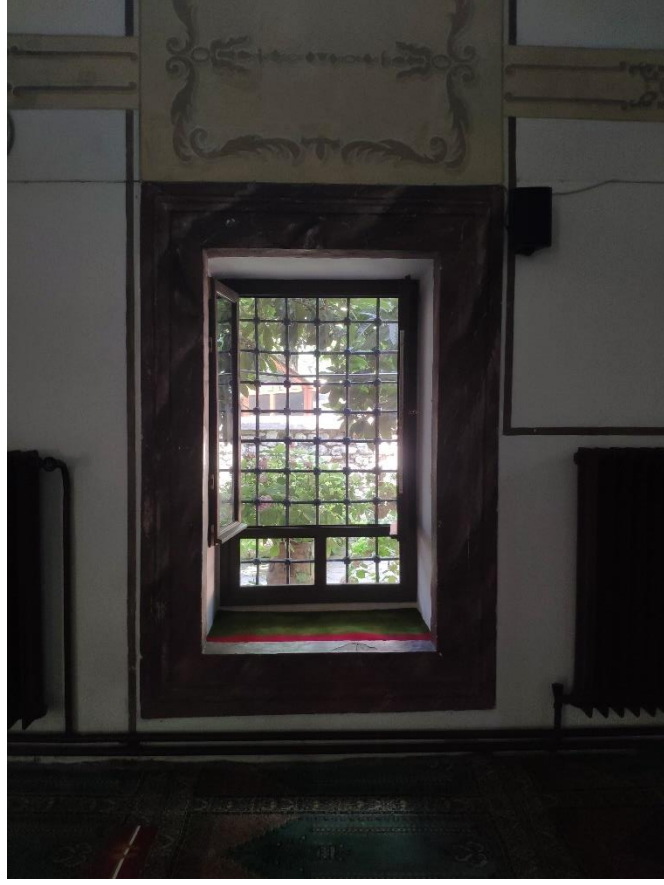
Ek 51: Z01 Harim Tavan Görünüş (S. akır,2020)

Ek 52: Z01 Kalemîşi Görünüş (S. Çakır,2020)

Ek 53: Z01 Harim Döşeme (S. Çakır,2020)

Ek 54: Z01 Harim Pencere (S. akır,2020)

Ek 55: Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Dolgu Kapı(S. akır,2020)

Ek 56: Kaptanı Derya İbrahim Paşa Sokak Bahçe Duvarı(S. Çakır,2020)

Ek 57: Kuzeybatı Cephesi Görünüş (S. Çakır,2020)

Ek 58: Besim Ömer Paşa Caddesi Giriş Kapısı Görünüş (S. Çakır,2020)

Ek 59: Besim Ömer Paşa Caddesi Cephesi Görünüş (S. Çakır,2020)

Ek 60: Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokak Silüeti Görünüş (S. Çakır,2020)

Ek 61: Prof. Ümit Yaşar Doğanay Sokak Silüeti Görünüş (S. Çakır,2020)

Ek 62: Hazire Görünüş (S. Çakır,2020)

Ek 63: Kafe Teras Görünüş (S. Çakır,2020)

Ek 64: Minare Görünüş (S. akır,2020)

Ek 65: Şadırvan Görünüş (S. Çakır,2020)

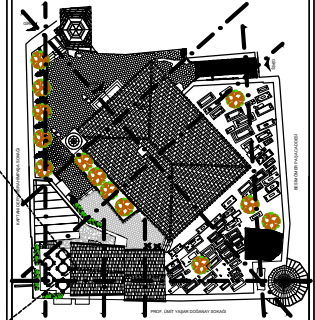

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKI 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

VAZİYET PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/200
PAFTA NO	2

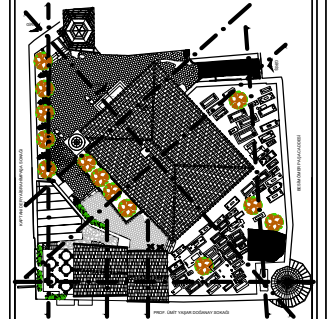

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ÇATI PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

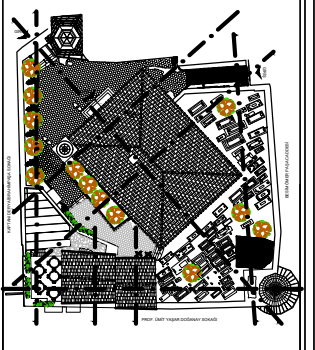
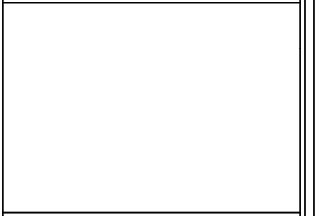
PAFTA NO 3

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE
RESTİTÜSYON
RESTORASYON

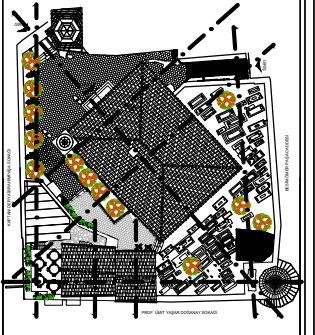
ZEMİN KAT PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	4

FSMÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

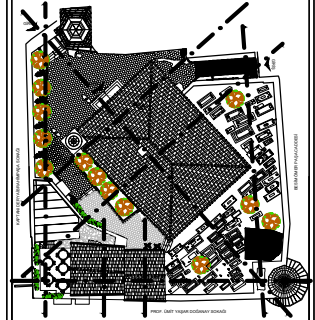
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	5

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

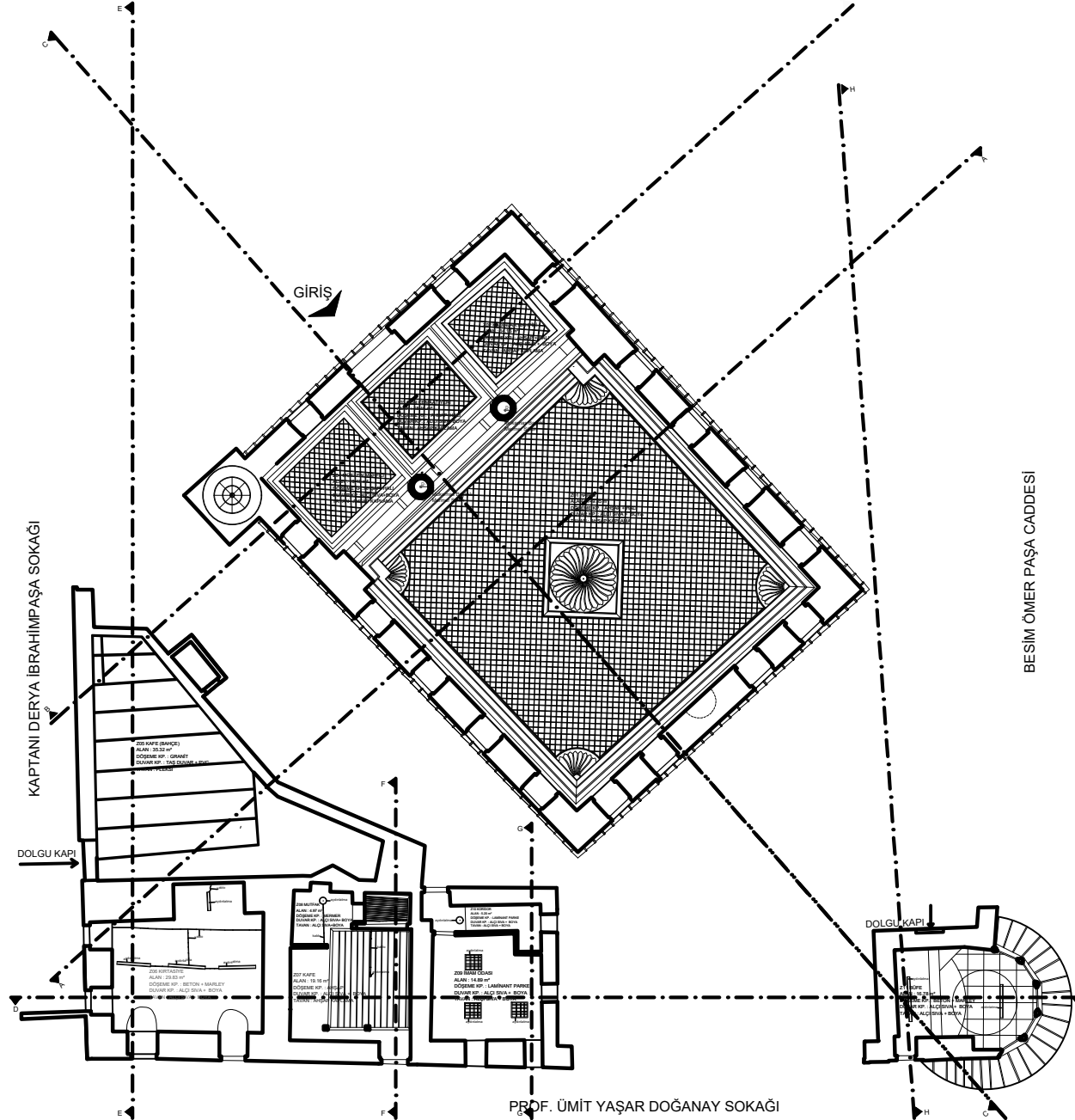
ZEMİN KAT TAVAN PLANI

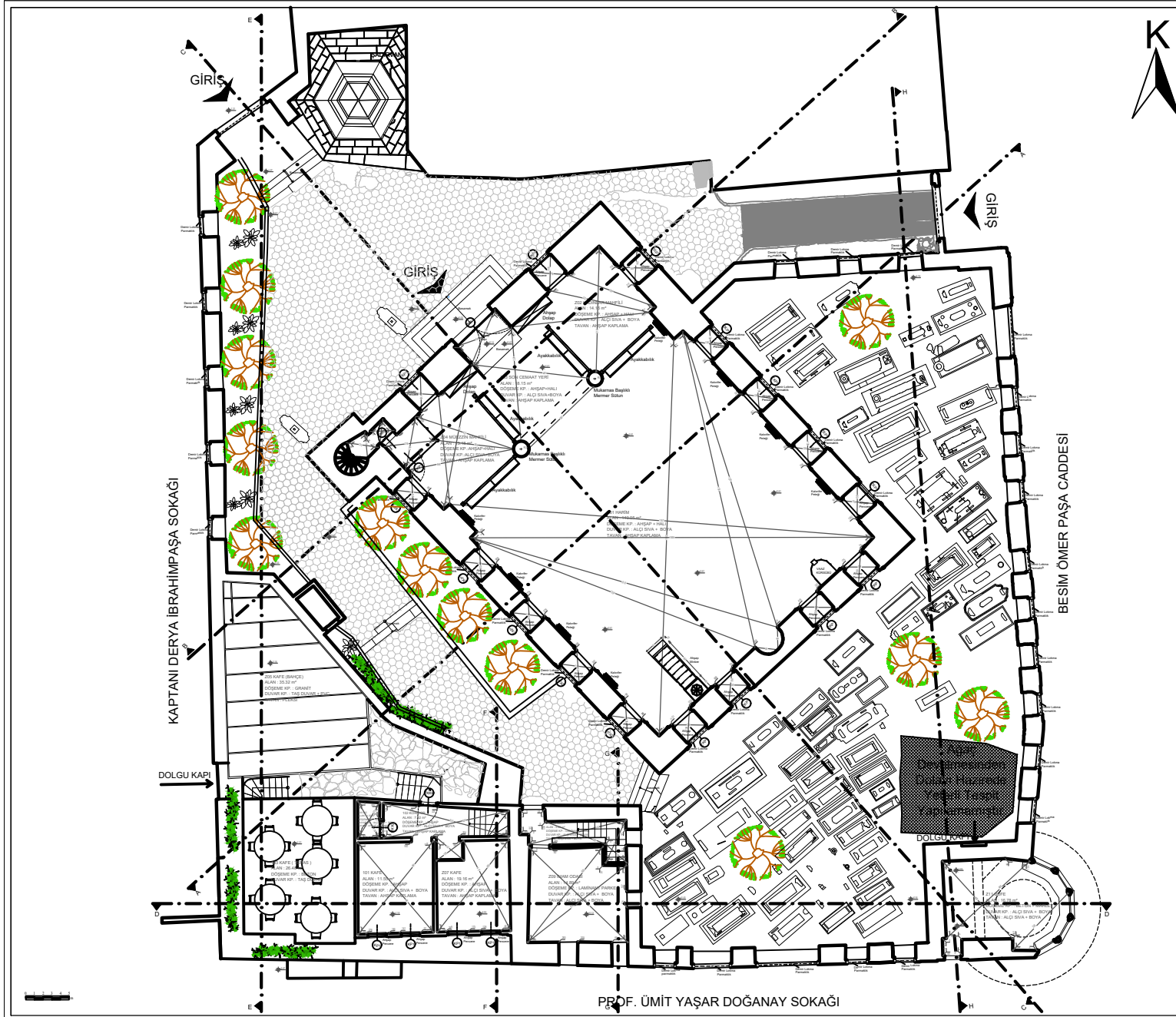
ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 6

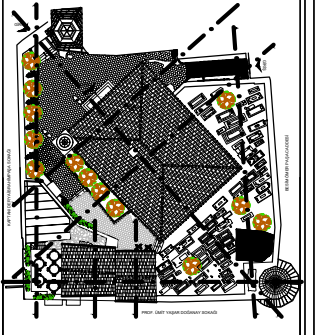

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE
RESTİTÜSYON
RESTORASYON

1.KAT PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	7

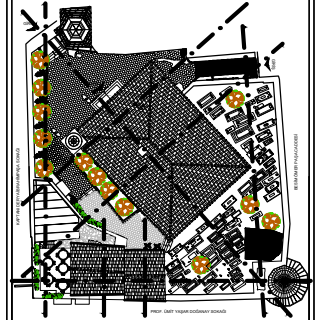
FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI	
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI	
İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKI 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ	
TEZ DANIŞMANI DOÇ. DR. MİNE ESMER	
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR 180211031	
RÖLÖVE	☒
RESTİTÜSYON	☐
RESTORASYON	☐
1.KAT DÖŞEME PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	8

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

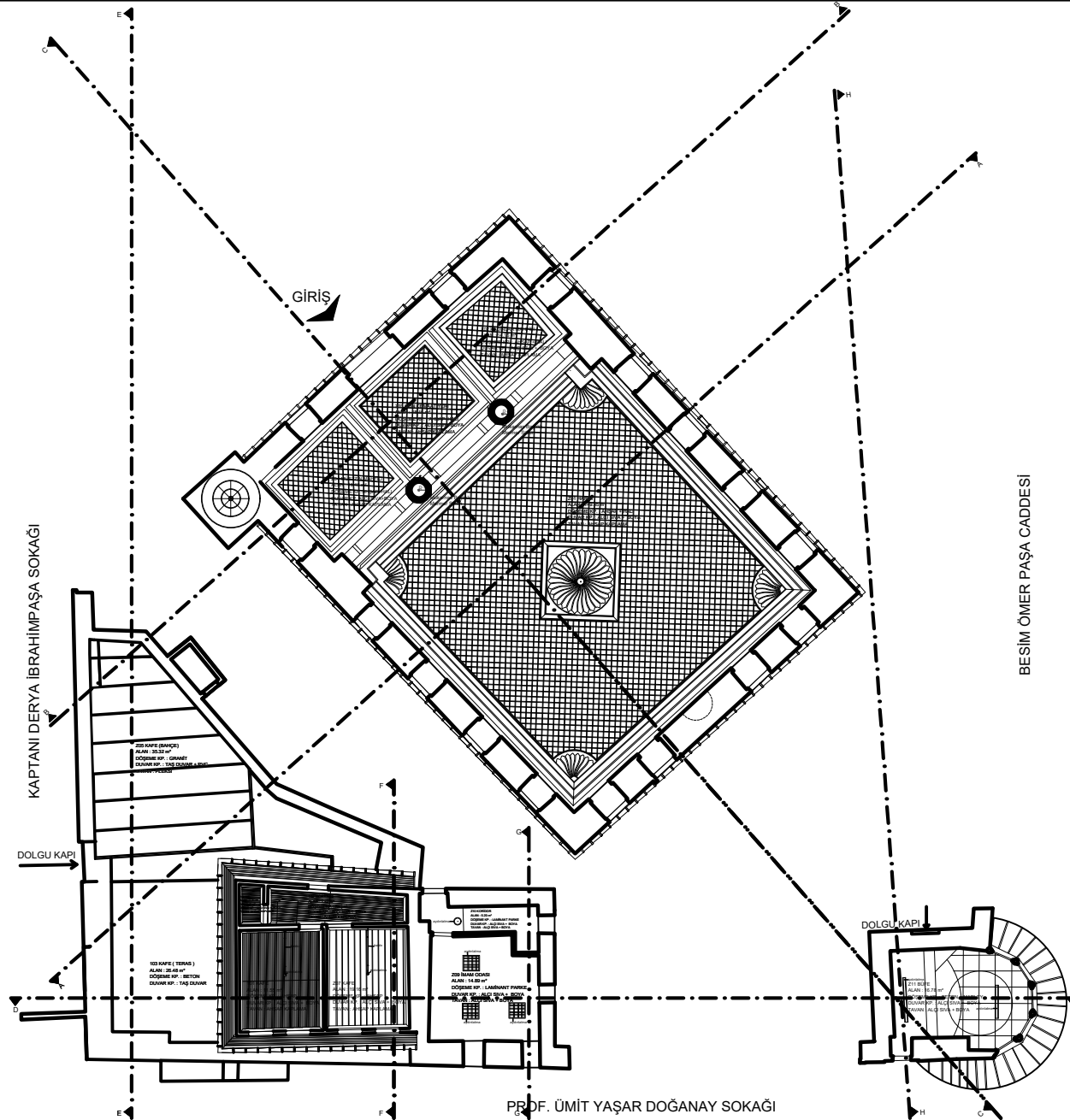
1.KAT TAVAN PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 9

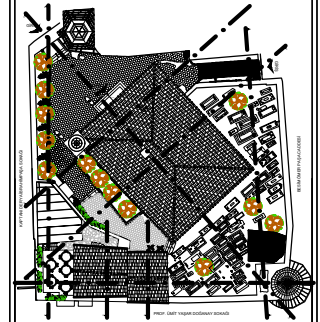
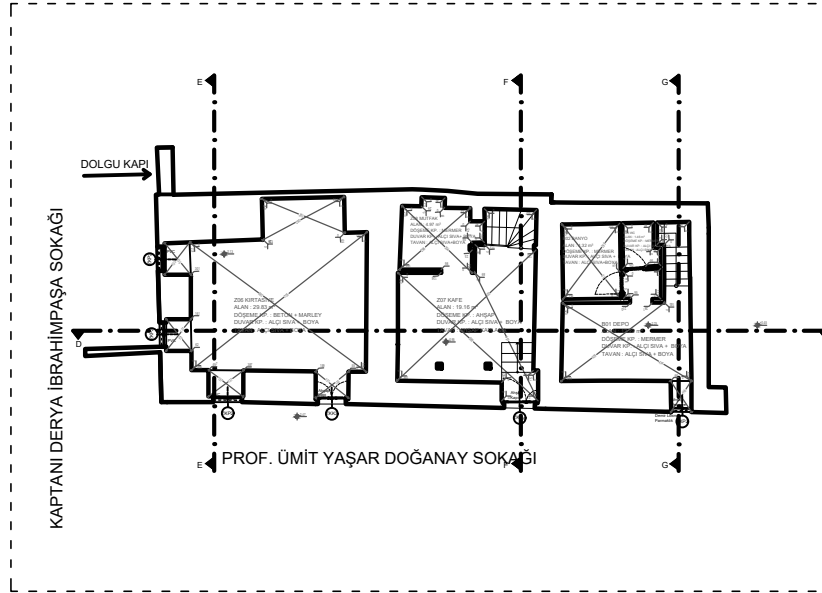

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

BODRUM KAT PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

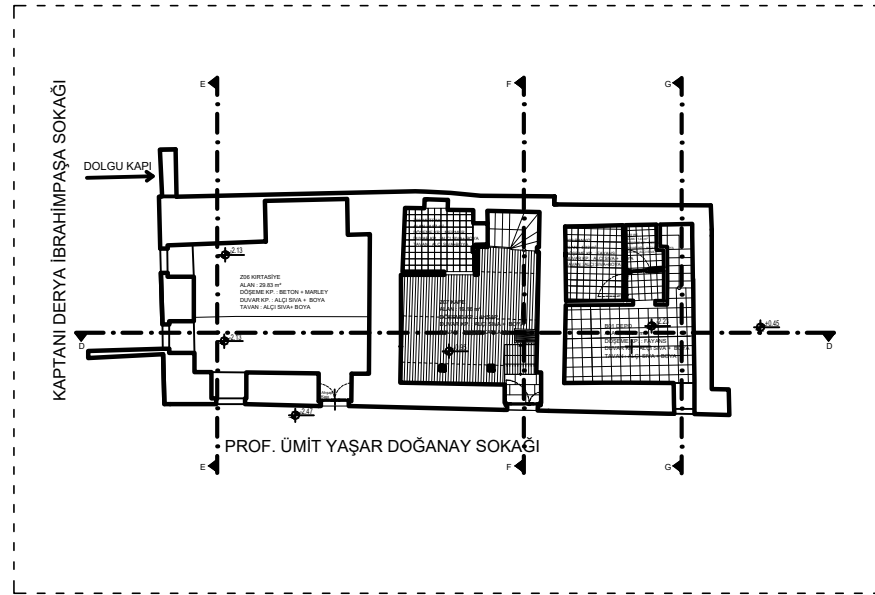
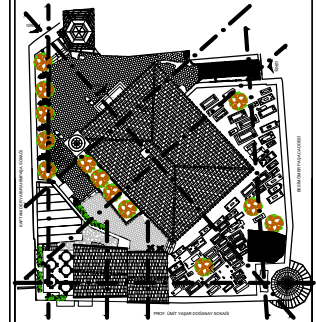
PAFTA NO 10

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

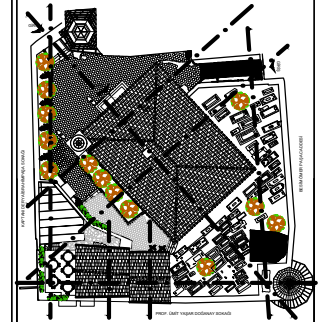
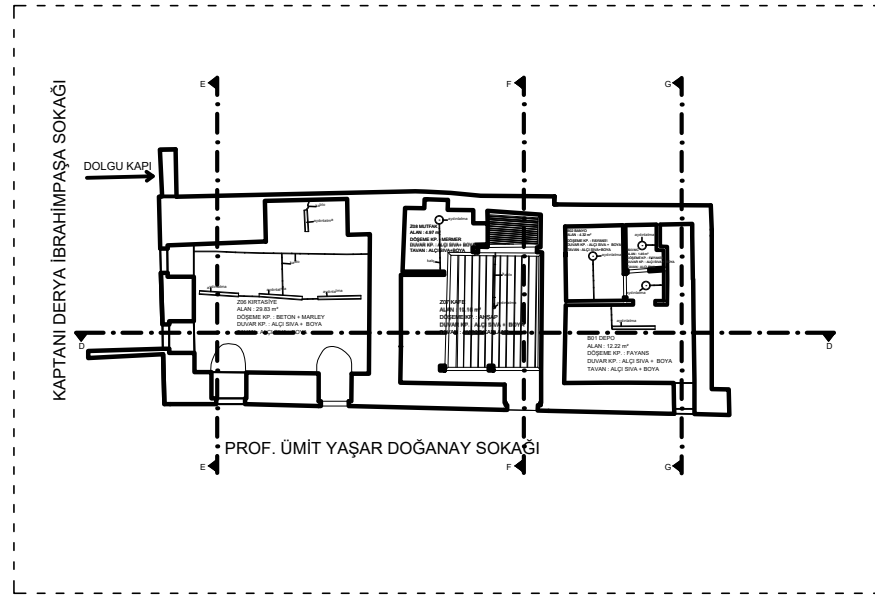
PAFTA NO 11

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

BODRUM KAT TAVAN PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

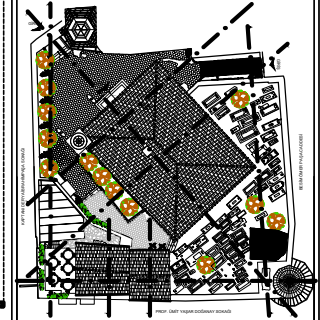
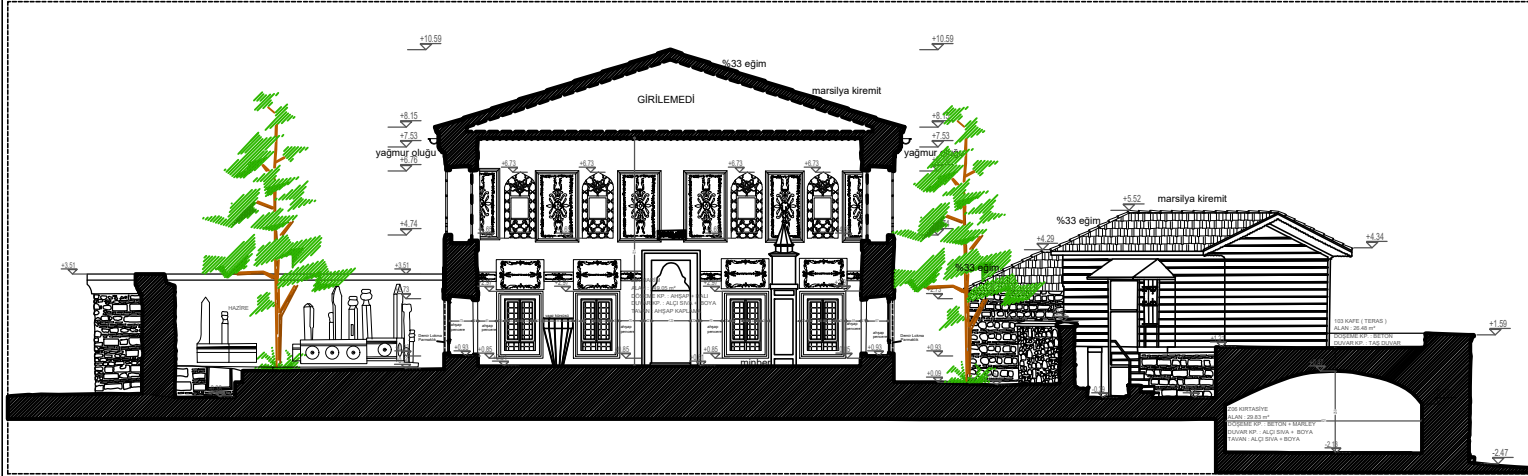
ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 12

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

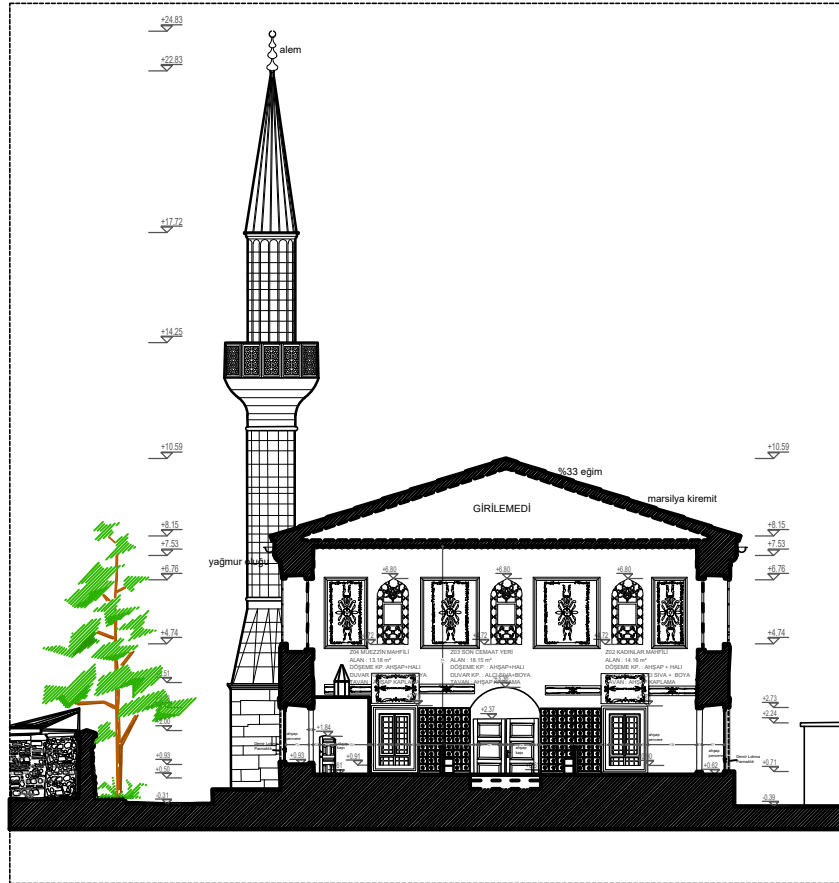
A-A KESİTİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

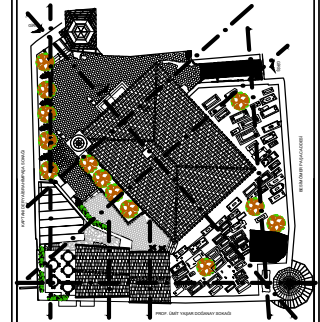
PAFTA NO 13

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

B-B KESİTİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

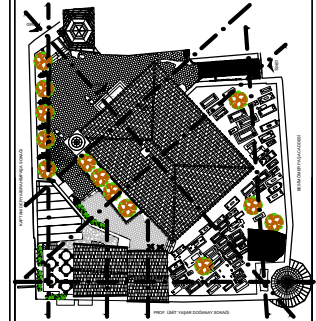
ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 14

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

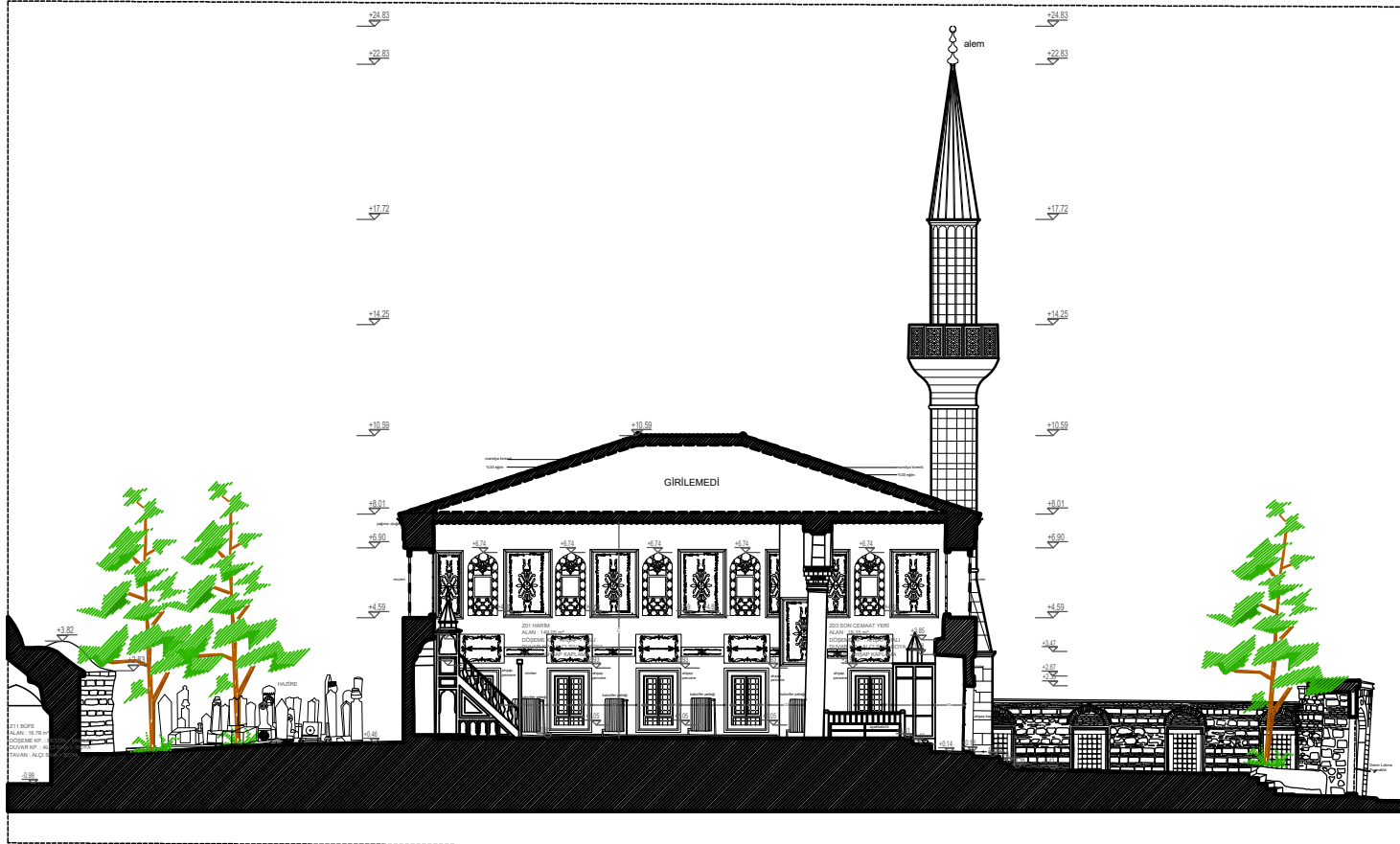
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

C-C KESİTİ

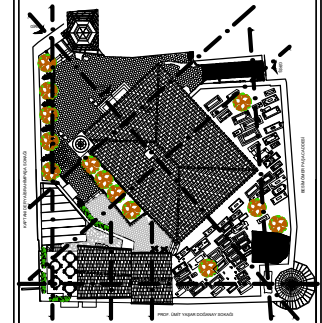
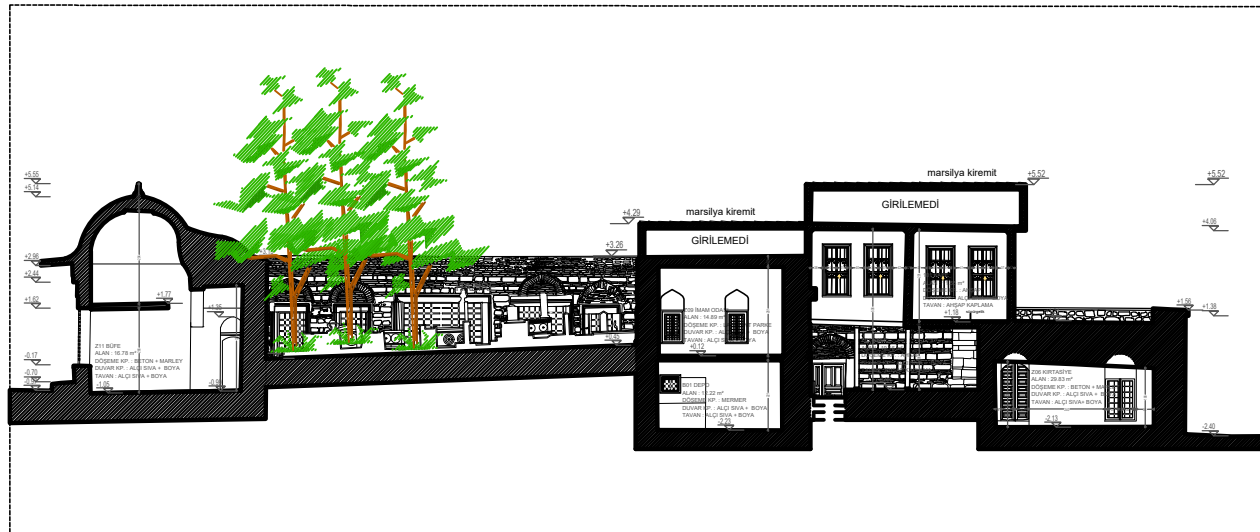
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	15

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

D-D KESİTİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

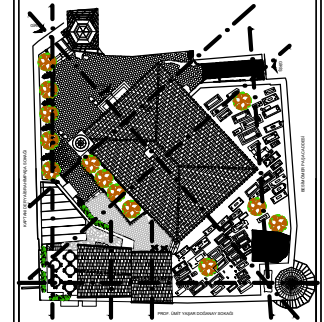
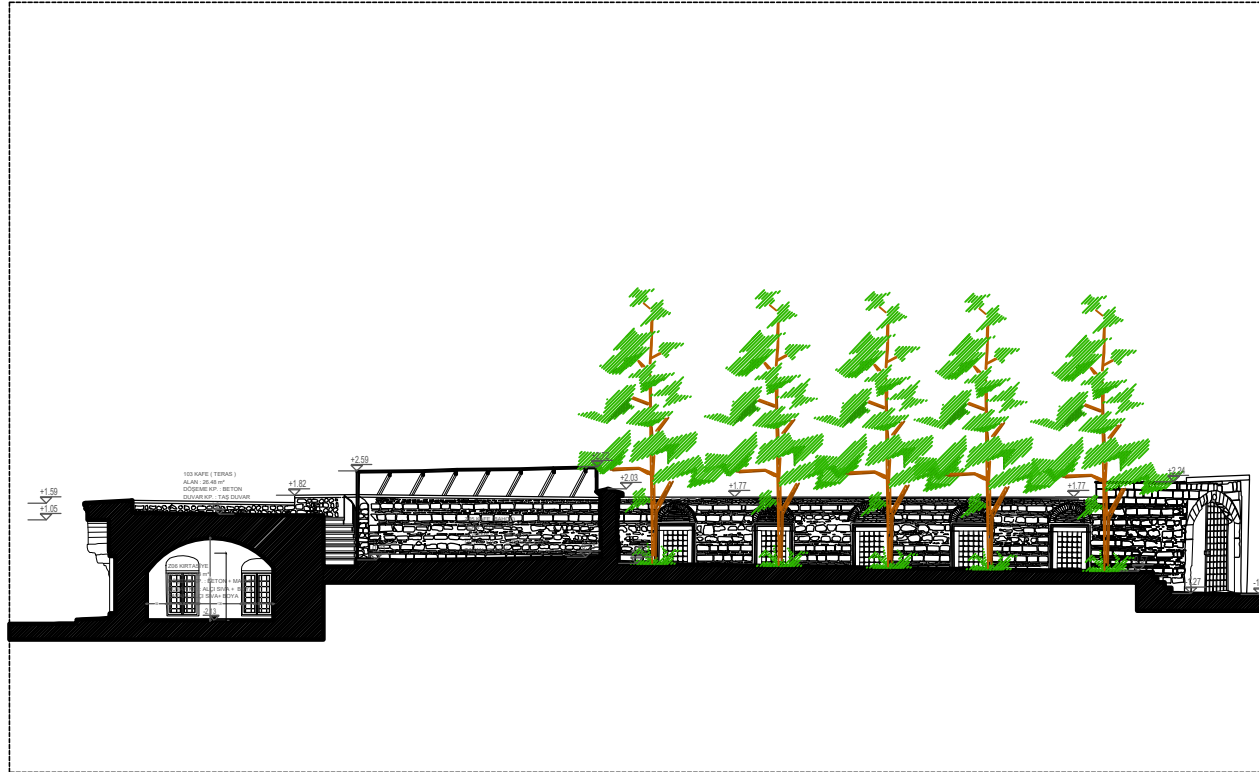
ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 16

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

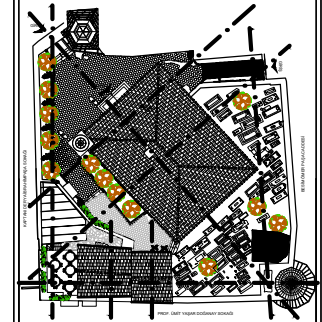
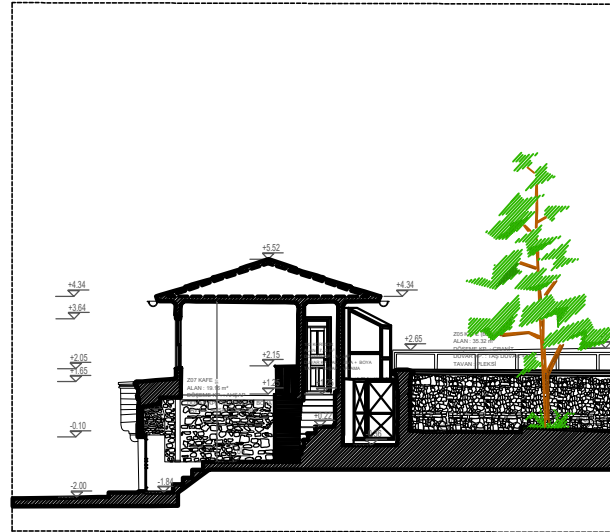
E-E KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	17

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

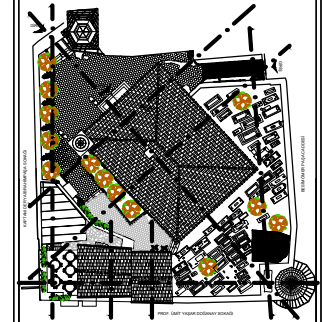
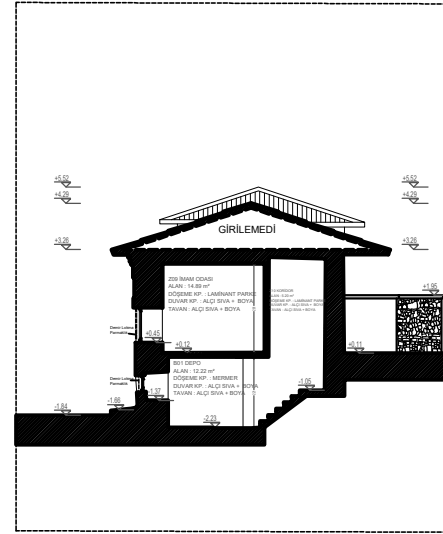
F-F KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	18

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

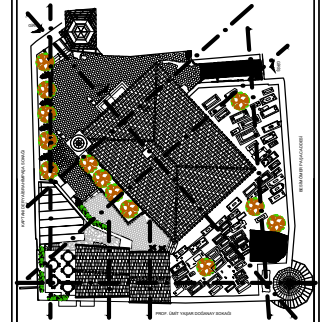
G-G KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	19

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

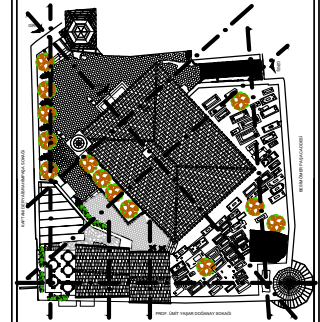
H-H KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	20

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

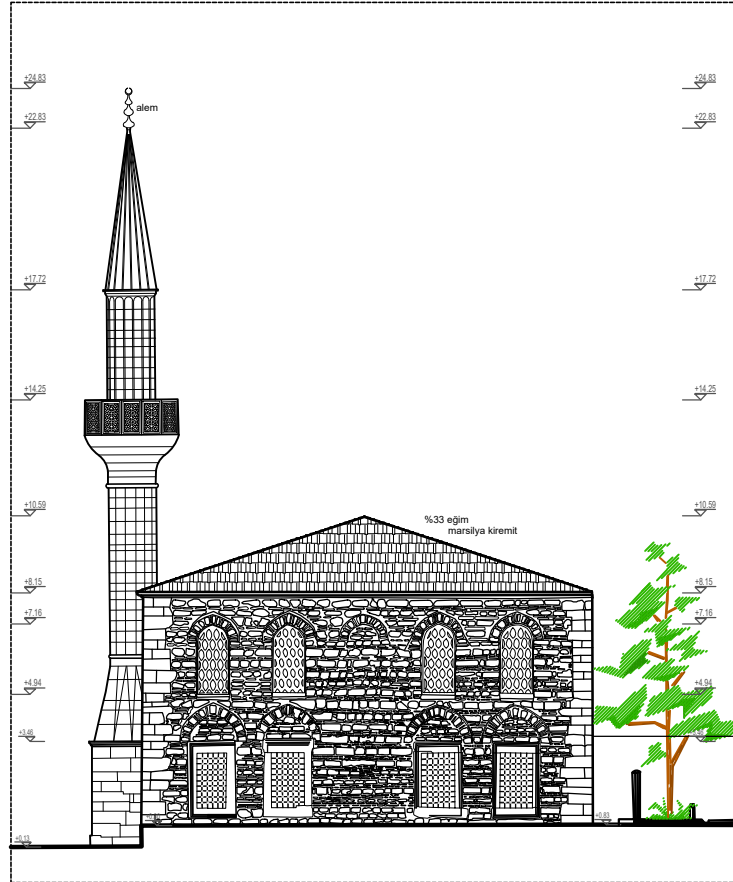
GÜNEYDOĞU CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

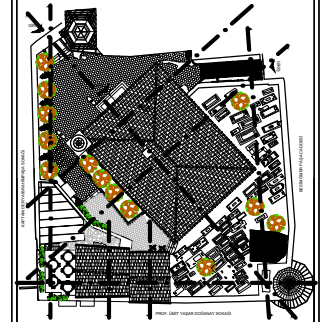
PAFTA NO 21

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

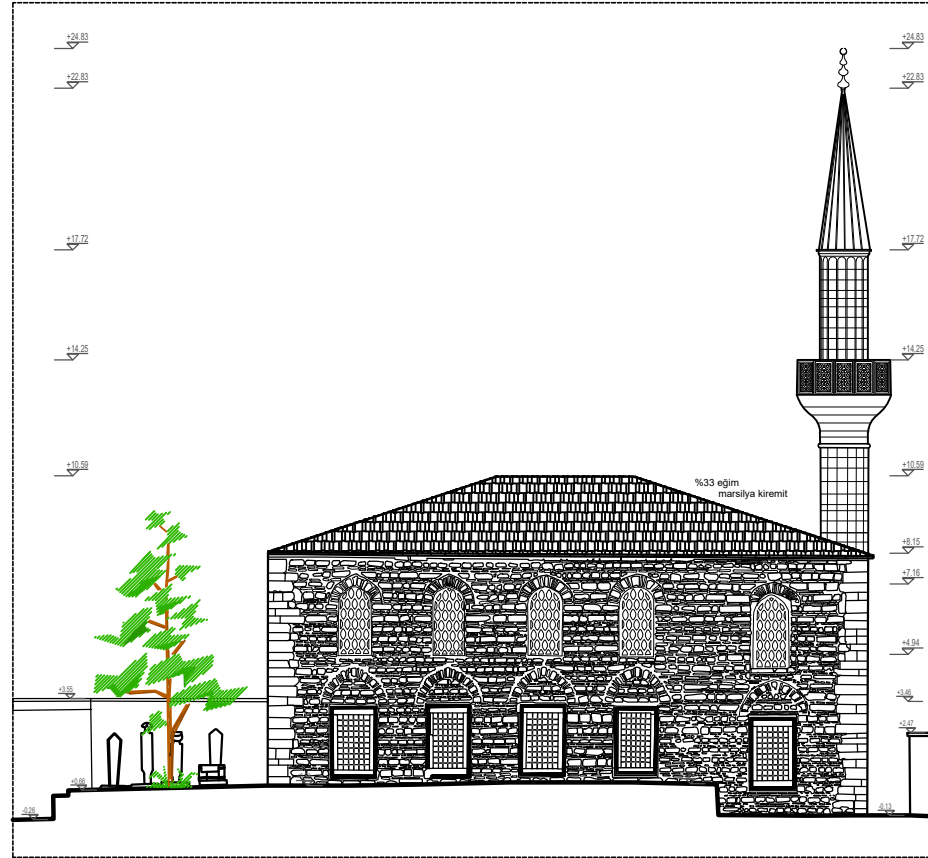
GÜNEYBATI CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

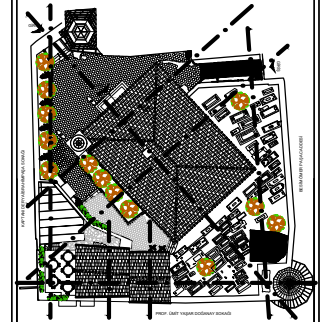
PAFTA NO 22

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

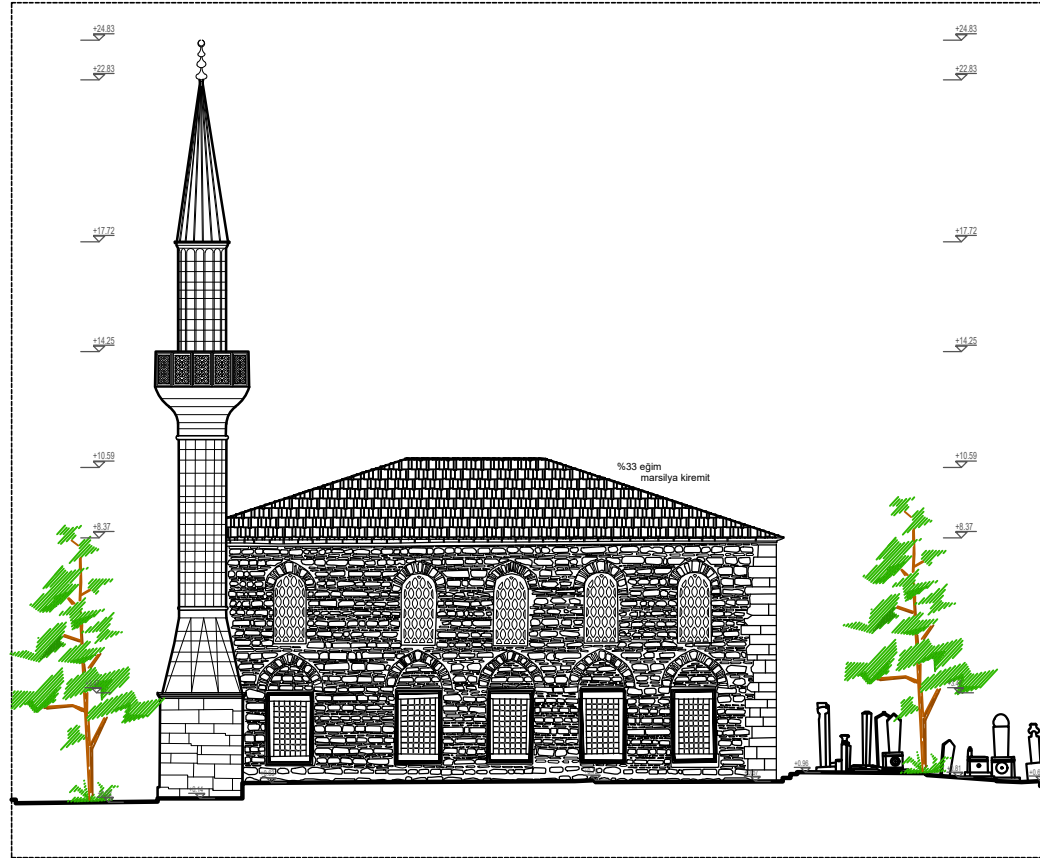
KUZEYDOĞU CEPHESİ

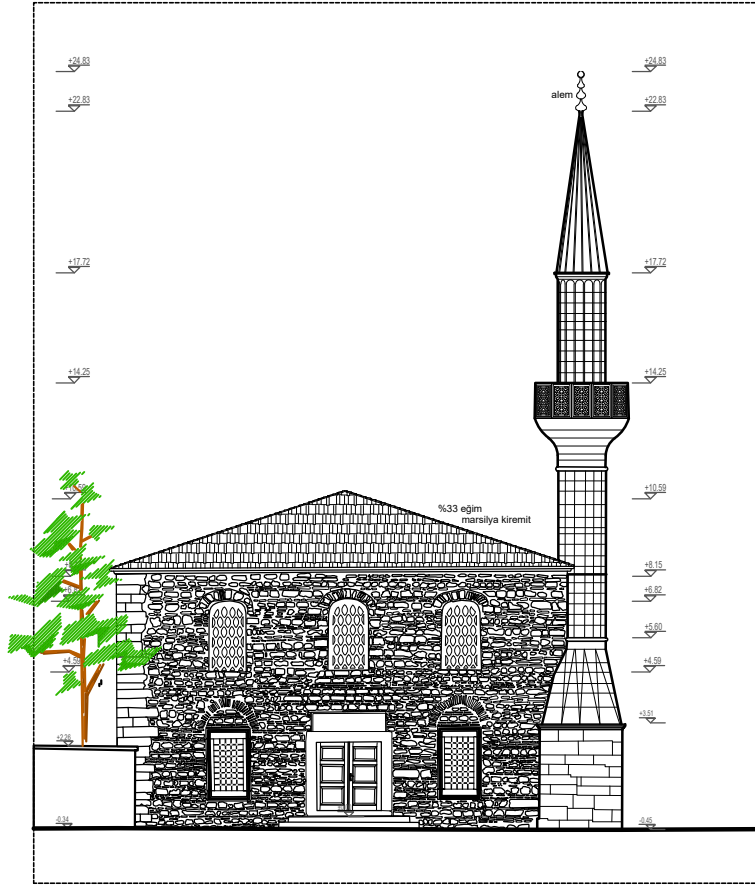
ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 23

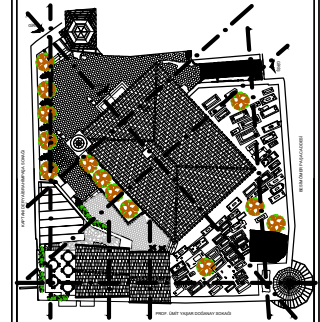

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

KUZEYBATI CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

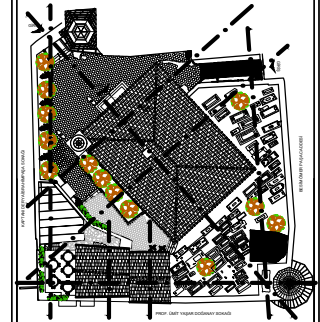
ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 24

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

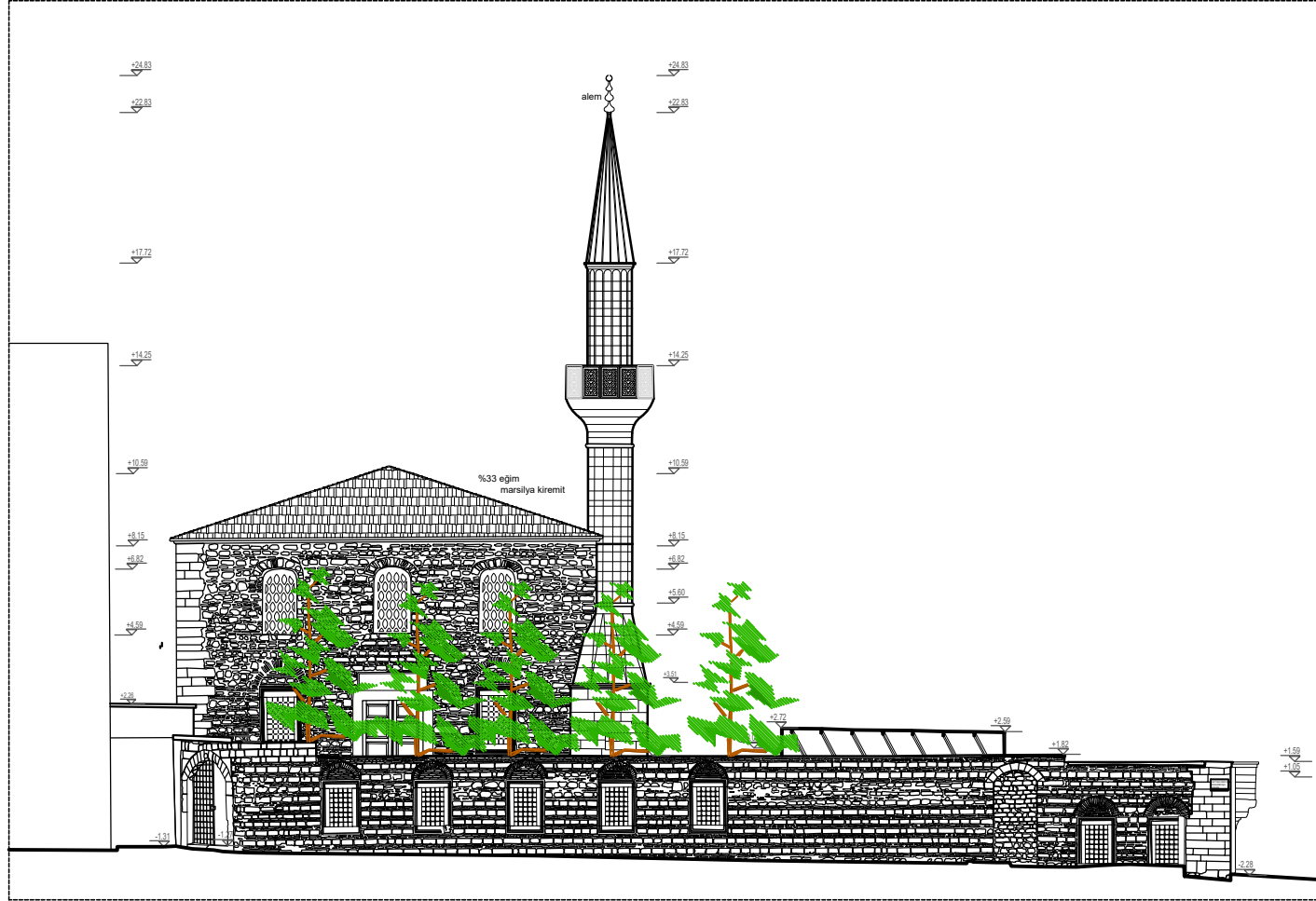
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA SOKAK SİLÜETİ

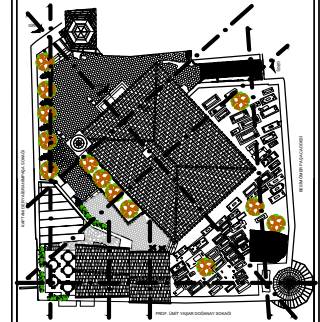
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	25

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

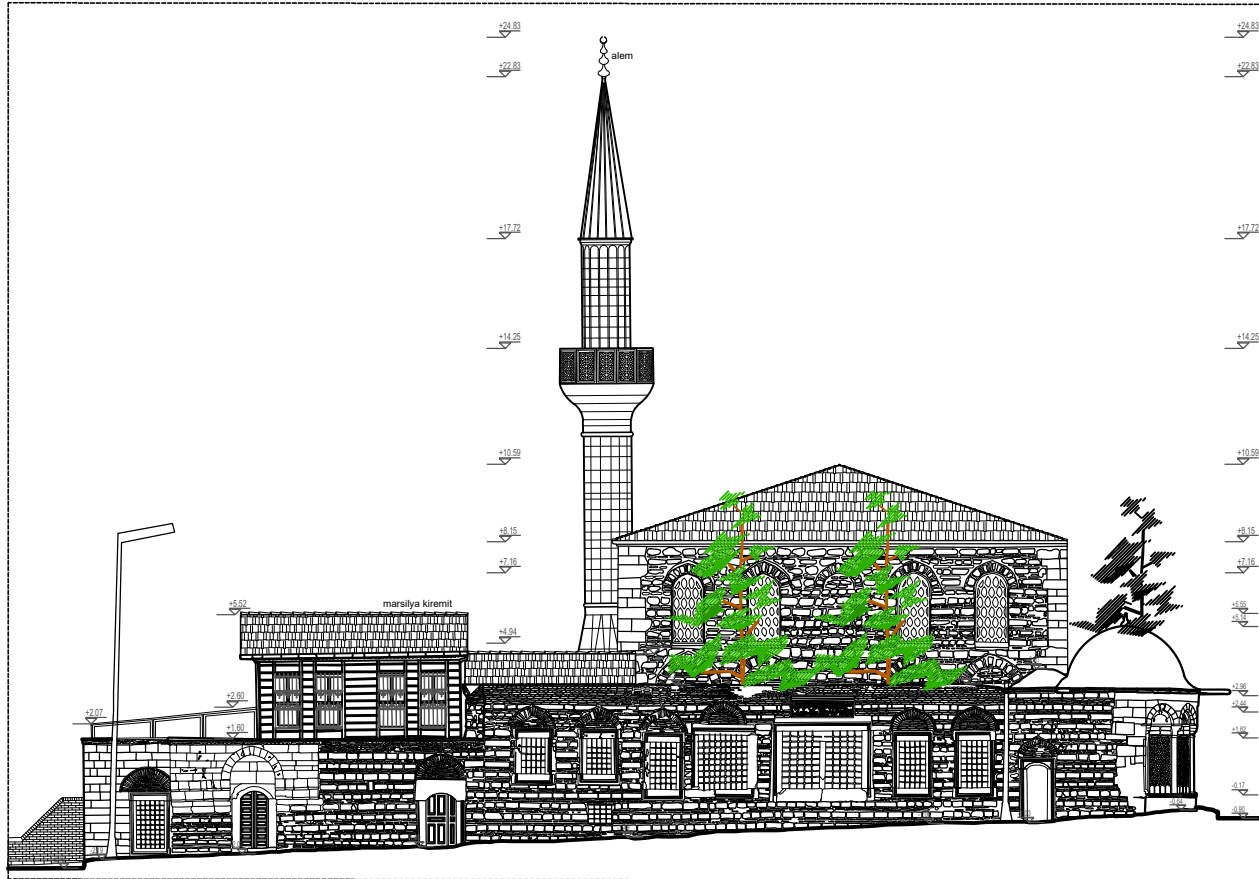
PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAK SİLÜETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

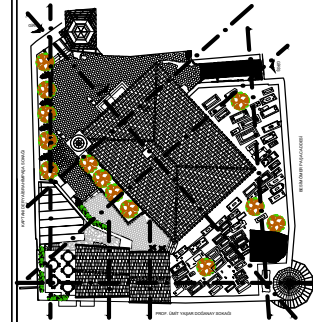
PAFTA NO 26

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

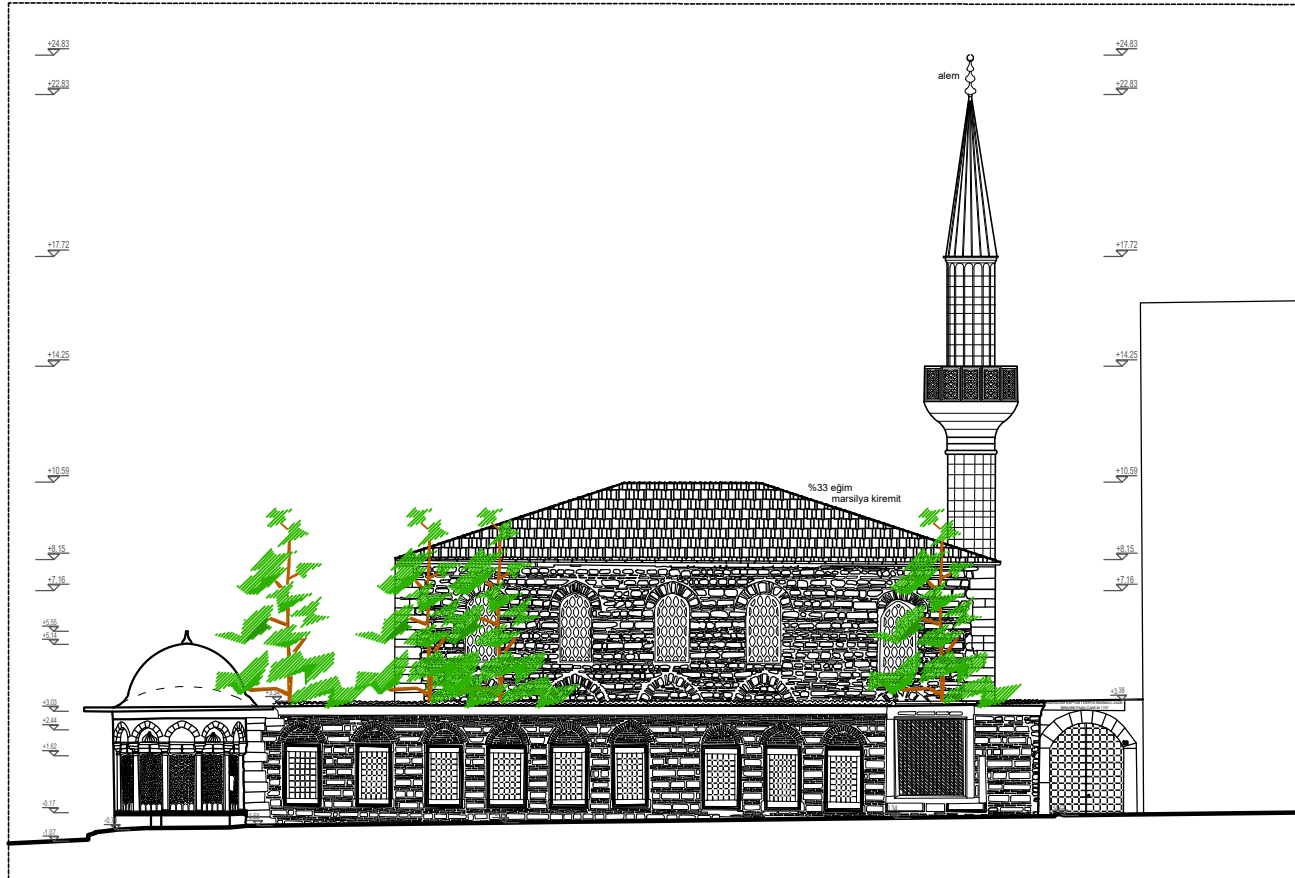
BESİM ÖMER PAŞA CADDESİ SİLÜETİ

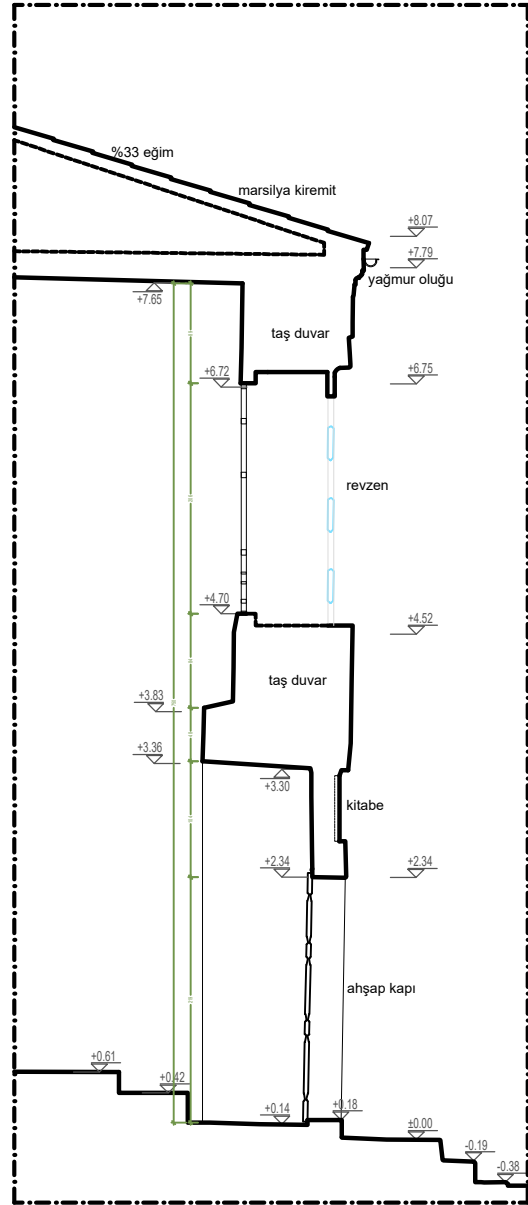
ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 27

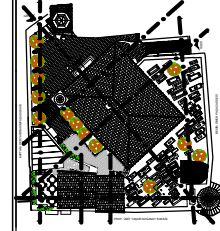

CAMI SİSTEM DETAYI

FSMVÖ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKI 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAFTANLI DERVA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

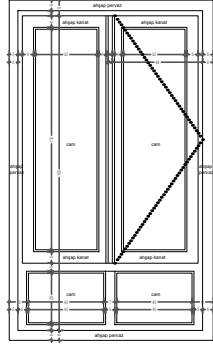
TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

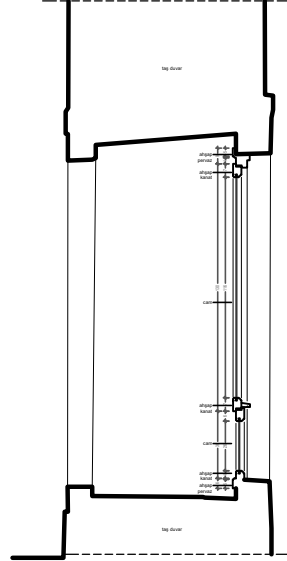
RÖLÖVE
RESTİTÜSYON
RESTORASYON

SİSTEM DETAYI

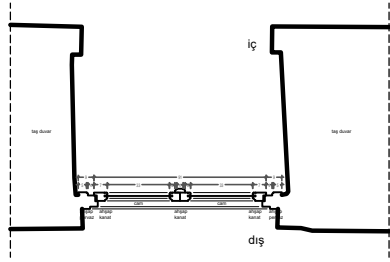
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/20
PAFTA NO	28

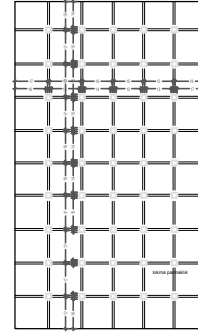
CAMİ PENCERE GÖRÜNÜŞ

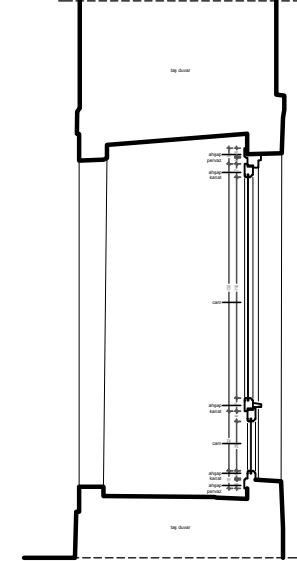
CAMİ PENCERE KESİT

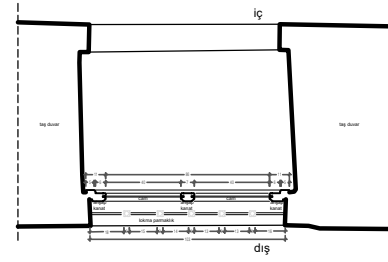
CAMİ PENCERE PLAN

CAMİ PENCERE LOKMA
PARMAKLIK GÖRÜNÜŞ

CAMİ PENCERE LOKMA
PARMAKLIK KESİT

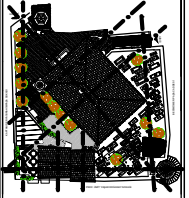

CAMİ PENCERE LOKMA
PARMAKLIK PLAN

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTUSU
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKI 18. YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTANI DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
150211031

ROLÖVE
RESTİTÜSYON
RESTORASYON

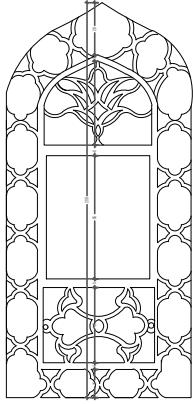
KISMI DETAYLAR

ADA 578

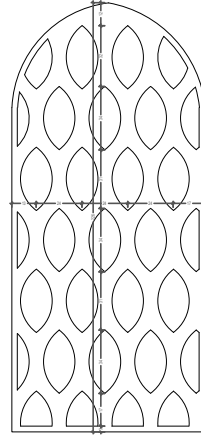
PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/10

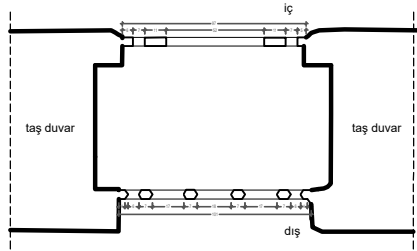
PAFTA NO 29

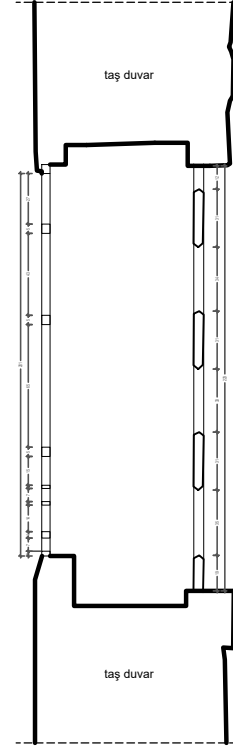
CAMİ ÜST KOT PENCERE
İÇ GÖRÜNÜŞ

CAMİ ÜST KOT PENCERE
DIŞ GÖRÜNÜŞ

CAMİ ÜST KOT
PENCERE PLAN

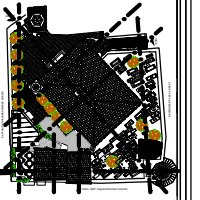

CAMİ ÜST KOT
PENCERE KESİT

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTUSU
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN İBRAHİM DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SADET ÇAKIR
150211031

ROLÜNE
RESTORASYON
RESTORASYON

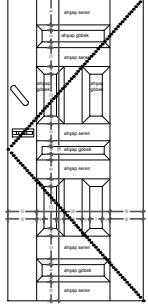
KISMI DETAYLAR

ADA 576

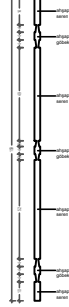
PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/10

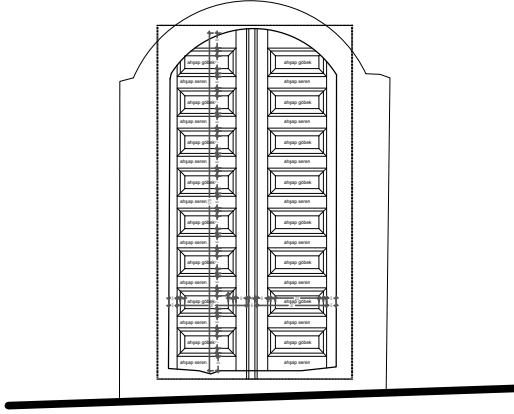
PAFTA NO 30

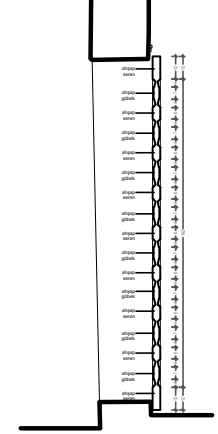
MİNARE KAPI GÖRÜNÜŞ

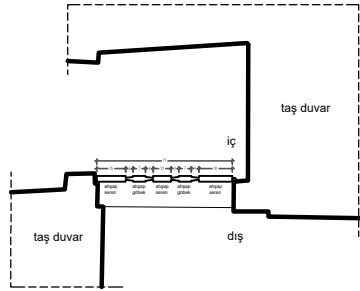
MİNARE KAPI KESİT

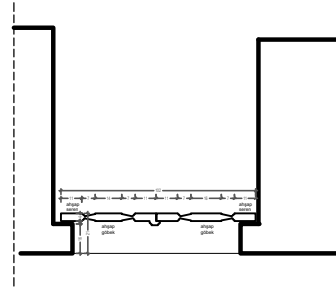
KIRTASIYE KAPI GÖRÜNÜŞ

KIRTASIYE KAPI KESİT

MİNARE KAPI PLAN

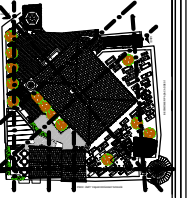

KIRTASIYE KAPI PLAN

FSMVÜ MÖHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTUSU
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER
HAZIRLAYAN: SADETTİN ÇAKIR
150211031

ROLÖVE
RESTORASYON
RESTORASYON

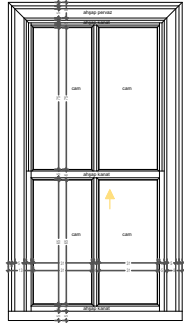
KISIM DETAYLAR

ADA 578

PARSEL 1.2-3

ÖLÇEK 1/10

PAFTA NO 31

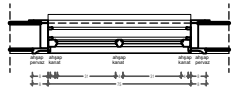

KAFE PENCERE GÖRÜNÜŞÜ

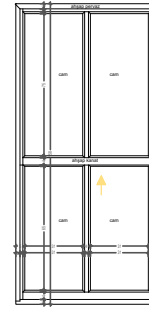

KESİT

KAFE PENCERE KESİT

KAFE PENCERE PLAN

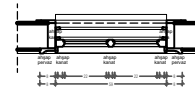

KAFE PENCERE GÖRÜNÜŞÜ

KESİT

KAFE PENCERE KESİT

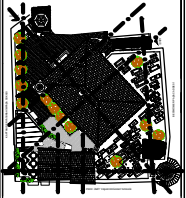

KAFE PENCERE PLAN

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTUSU
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN İBRAHİM DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SADET ÇAKIR
150211031

ROLÖVE

RESTORASYON

RESTORASYON

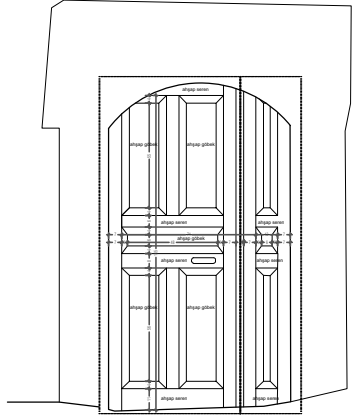
KISMI DETAYLAR

ADA 578

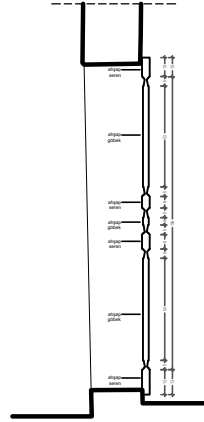
PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/10

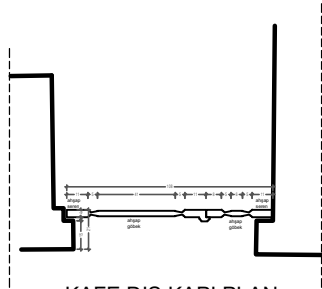
PAFTA NO 32

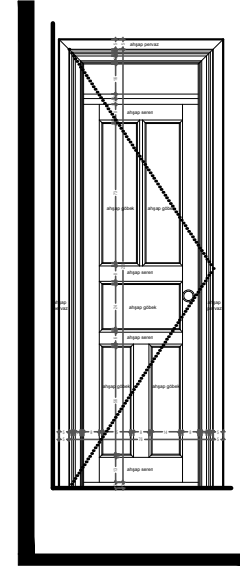
KAFE DİŞ KAPI GÖRÜNÜŞ

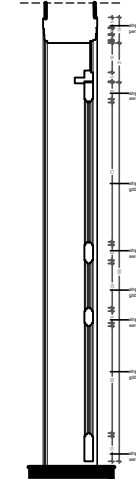
KAFE DİŞ KAPI KESİT

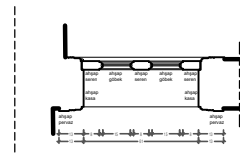
KAFE DİŞ KAPI PLAN

KAFE İÇ KAPI GÖRÜNÜŞ

KAFE İÇ KAPI KESİT

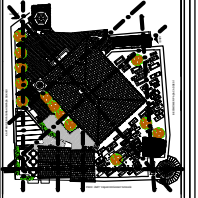

KAFE İÇ KAPI PLAN

FSMVÖ MÖHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTUSU
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18. YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN İ DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİŐ

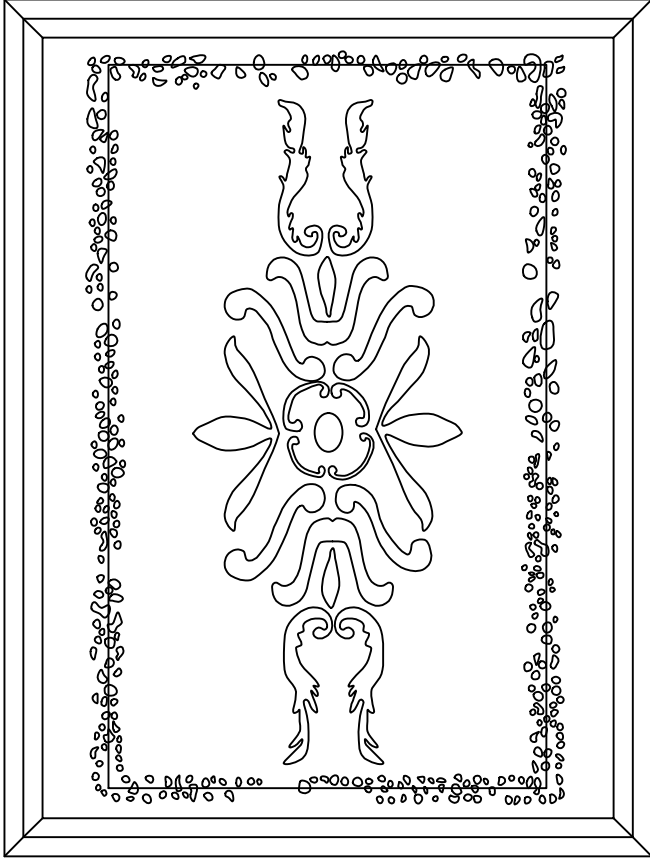

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER
HAZIRLAYAN: SADET ÇAKIR
150211031

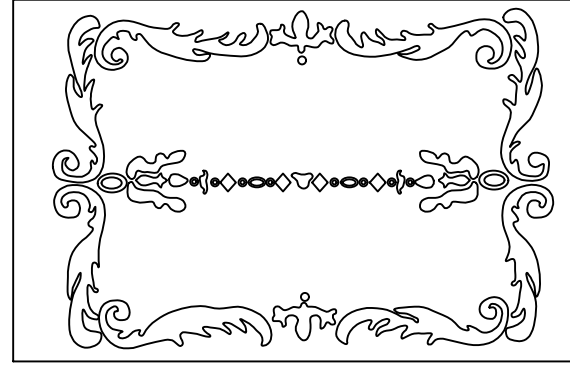
RÖLÖVE
RESTORASYON
RESTORASYON

KISMI DETAYLAR

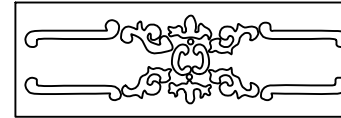
ADA	578
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/10
PAFTA NO	33

CAMI İÇİ SÜSLEMELER

CAMI İÇİ SÜSLEMELER

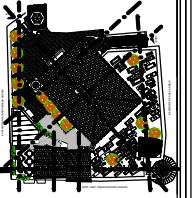

CAMI İÇİ SÜSLEMELER

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKI 18. YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN İBRAHİM DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

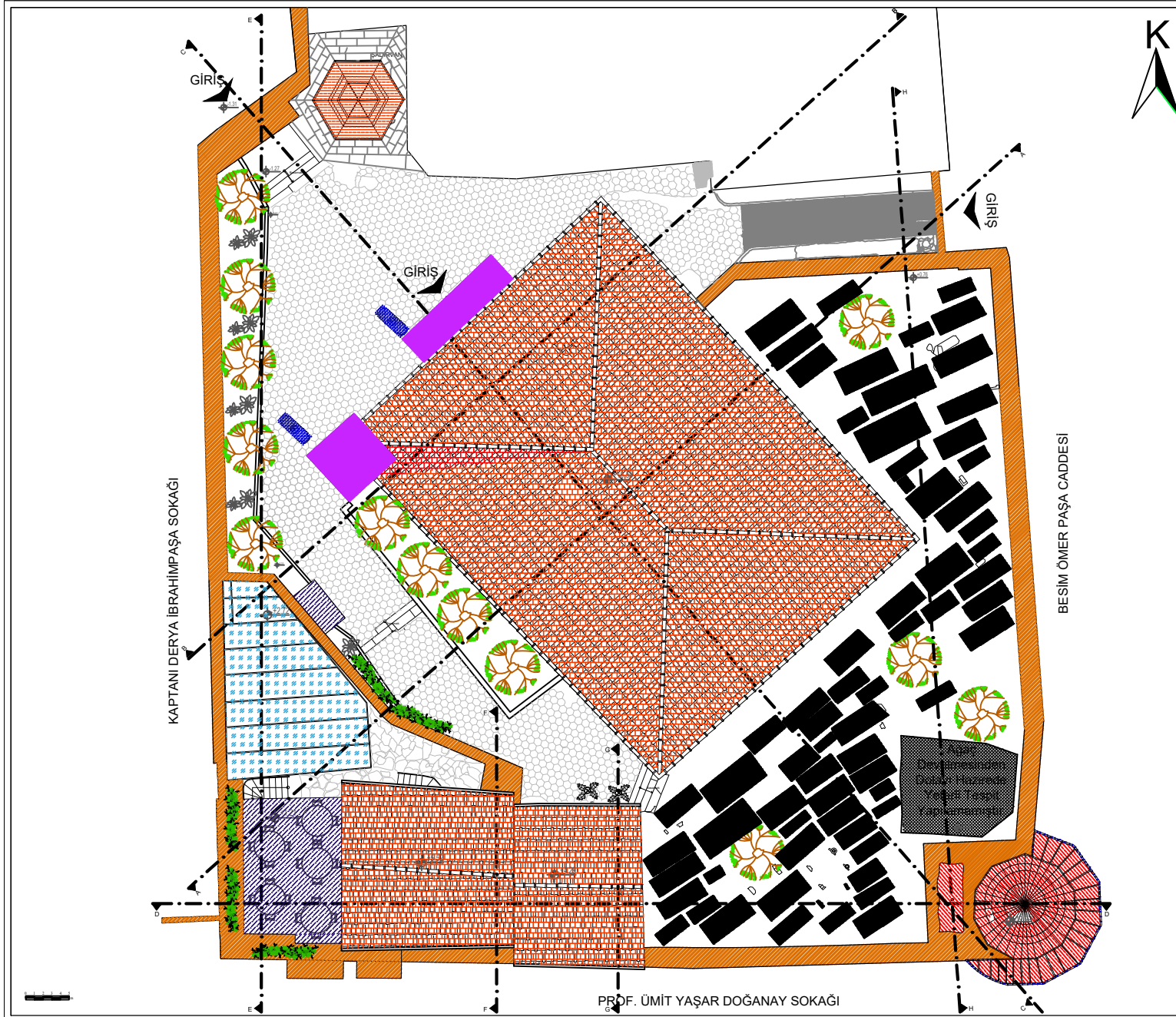

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER
HAZIRLAYAN: SADETTİN ÇAKIR
150211031

ROLÜNE
RESTORASYON
RESTORASYON

KISMI DETAYLAR

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/5
PAFTA NO	34

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKI 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ÇATI PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	1

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

- Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
- Cam
- Halı
- Ahşap, Döşeme / Duvar
- Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
- Boya/Badana (Yakın Dönem)
- Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
- Ahşap Malzeme (Özgün)
- Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
- Metal Malzeme (Özgün)
- Metal Malzeme (Yakın Dönem)
- Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
- Kiremit Çatı Örtüsü
- Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ZEMİN KAT PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	2

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Hali
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer, granit, kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

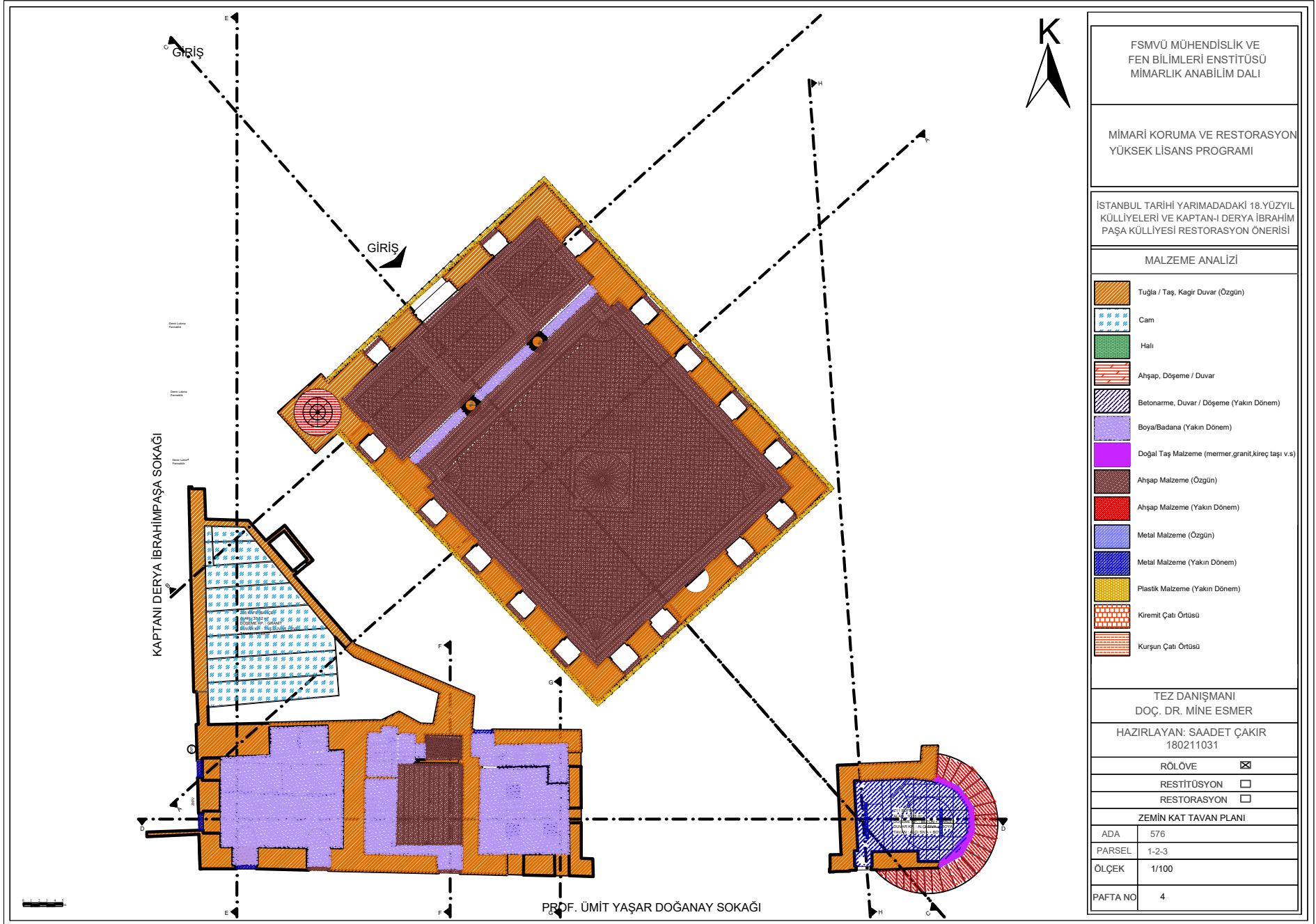
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	3

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

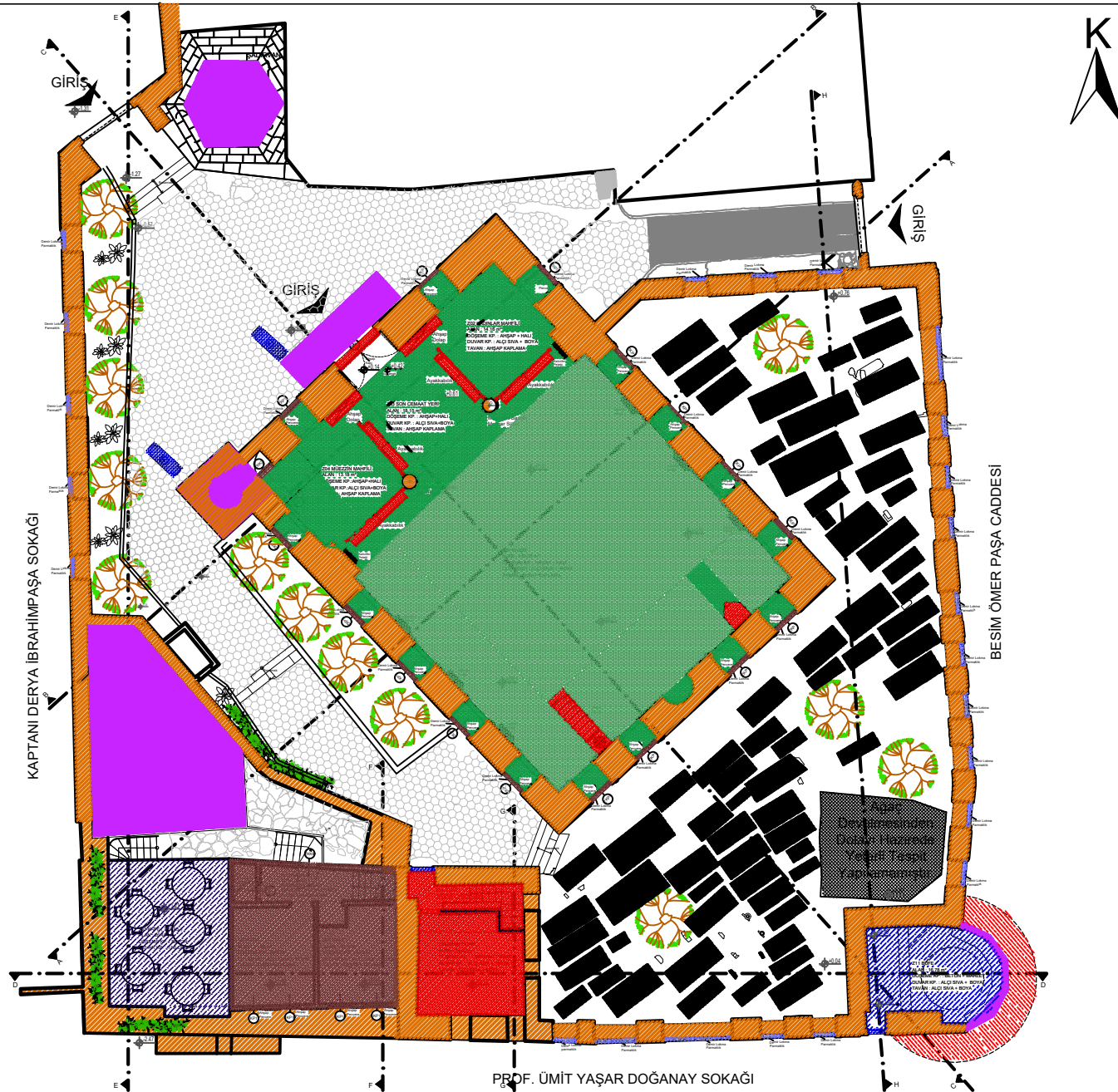
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	4

FSMÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTANI DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Hali
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

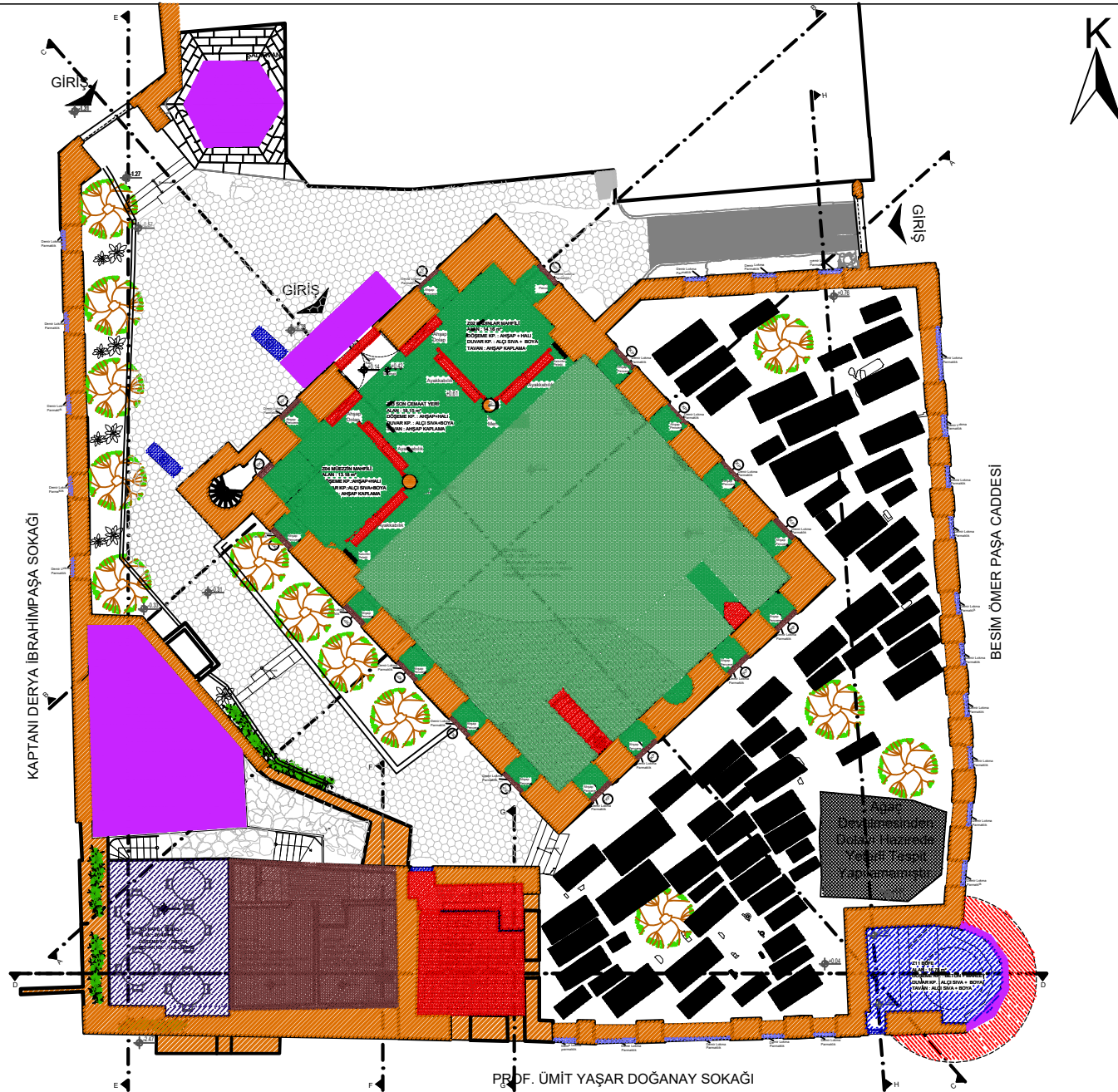
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

1.KAT PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	5

FSMÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTANI DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Hali
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer, granit, kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kuşun Çatı Örtüsü
	Kuşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

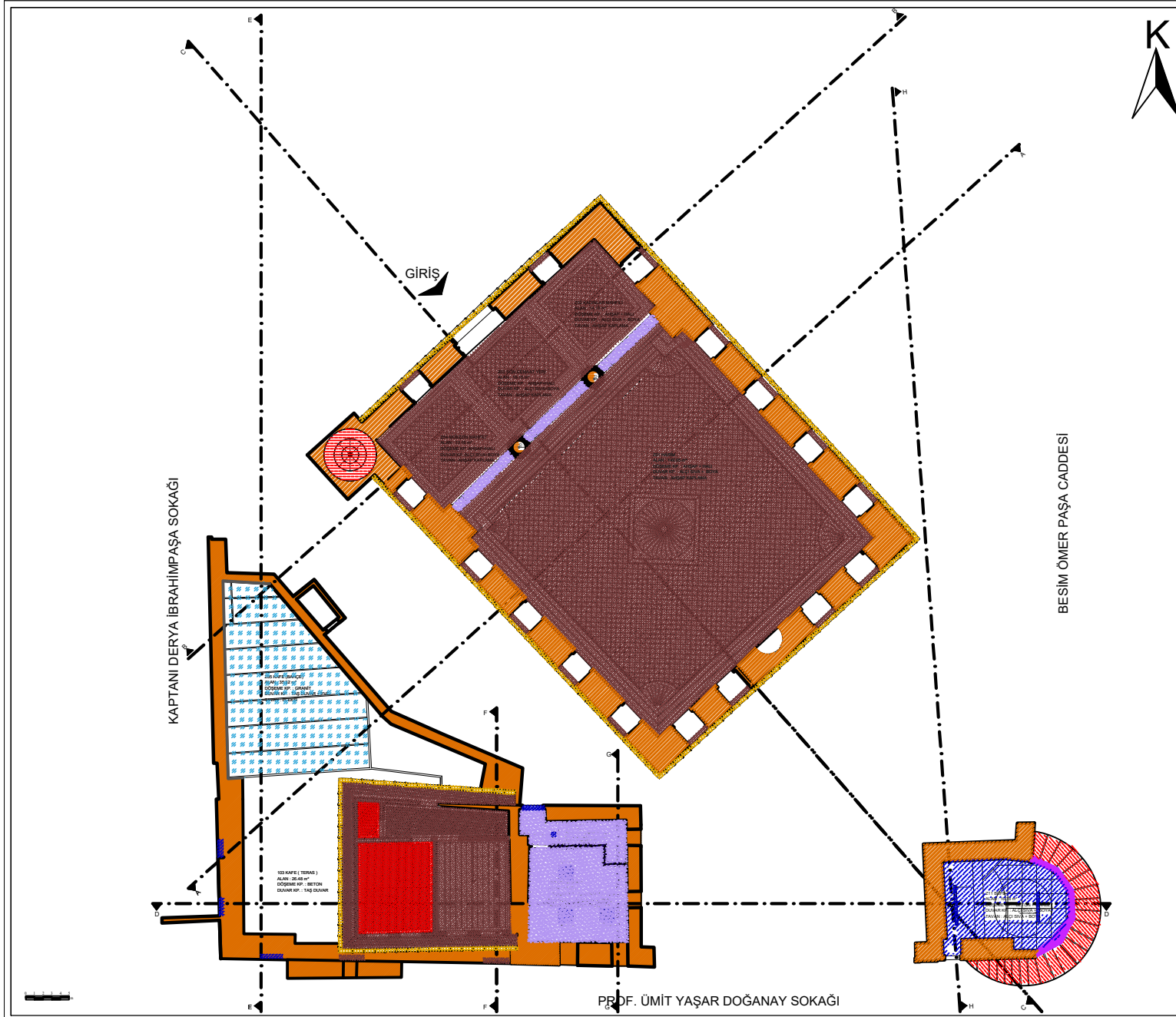
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

1.KAT DÖŞEME PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	6

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE	☒
RESTİTÜSYON	☐
RESTORASYON	☐

1.KAT TAVAN PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	7

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

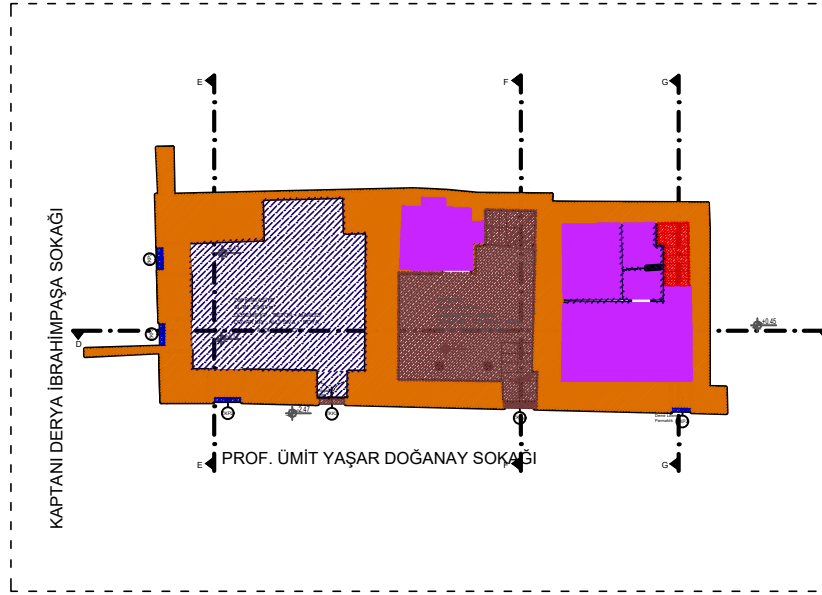
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

BODRUM KAT PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	8

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

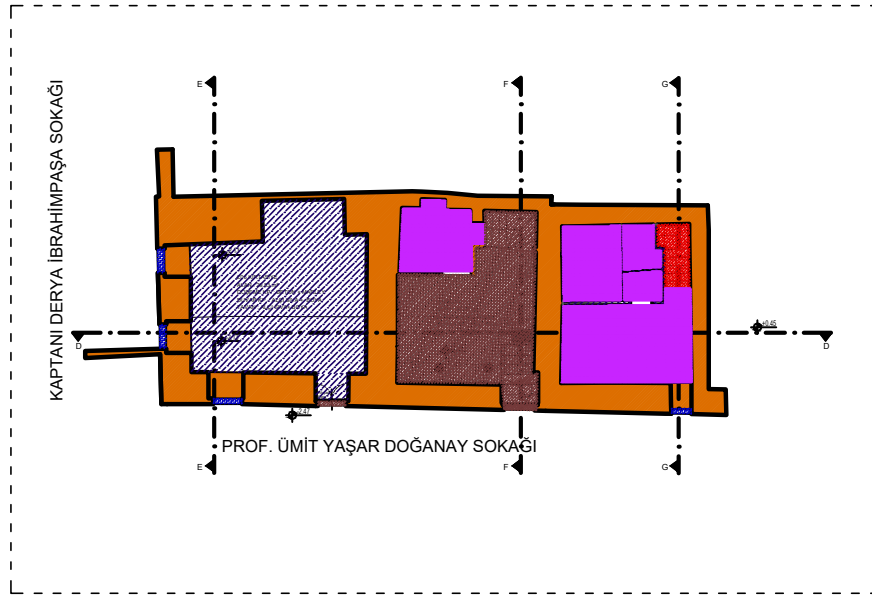
BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 9

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

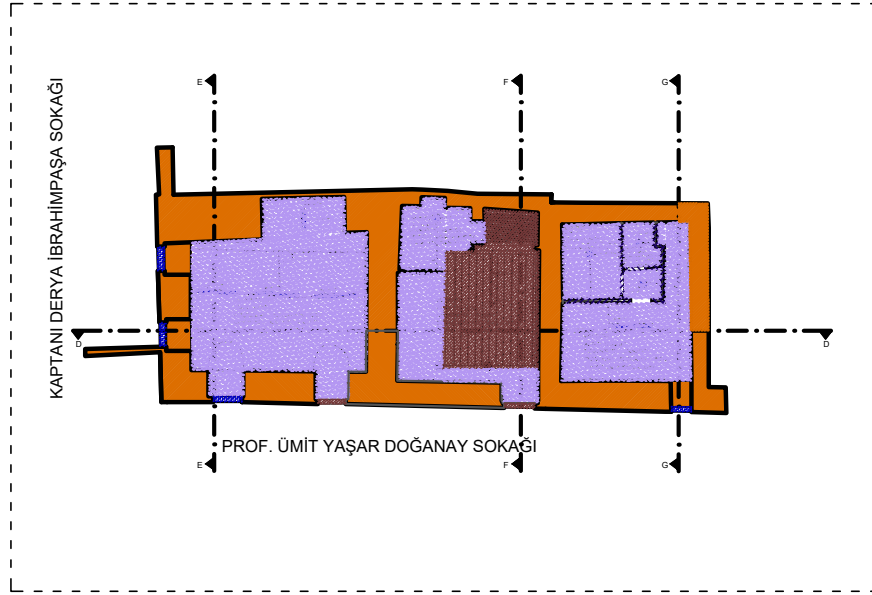
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

BODRUM KAT TAVAN PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	10

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kuruşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

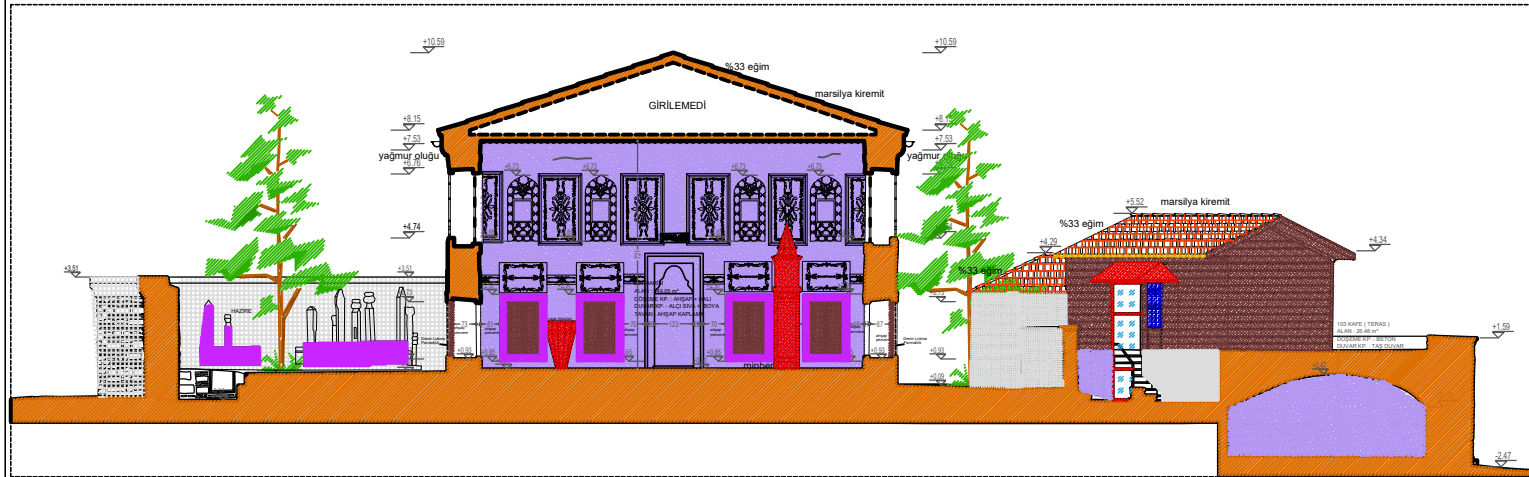
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

A-A KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	11

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

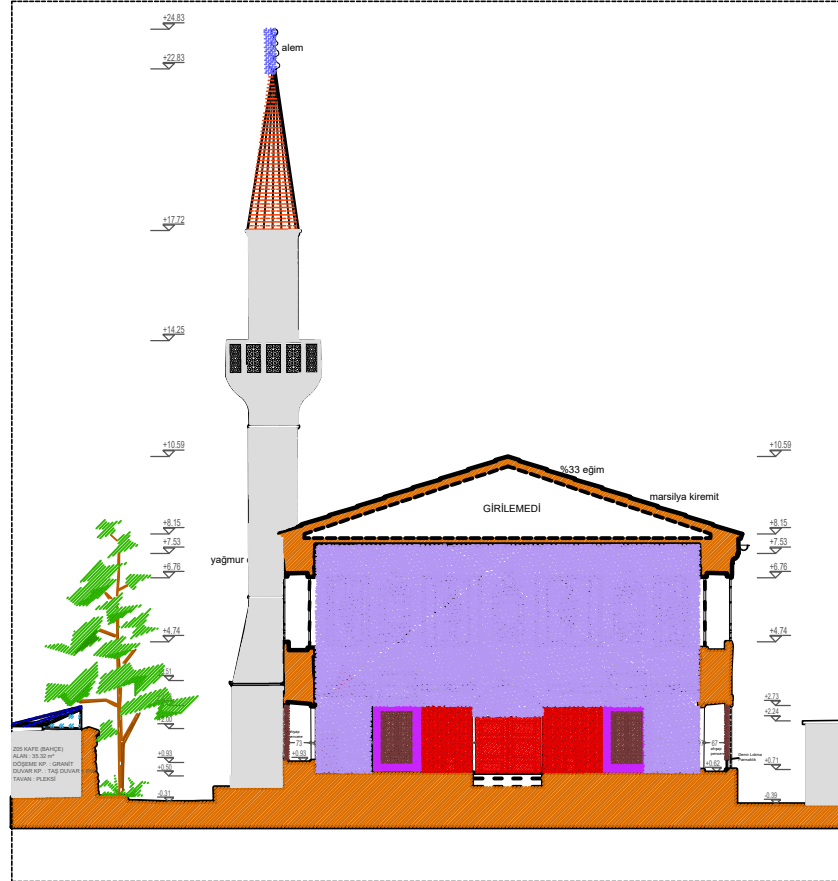
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

B-B KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	12

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

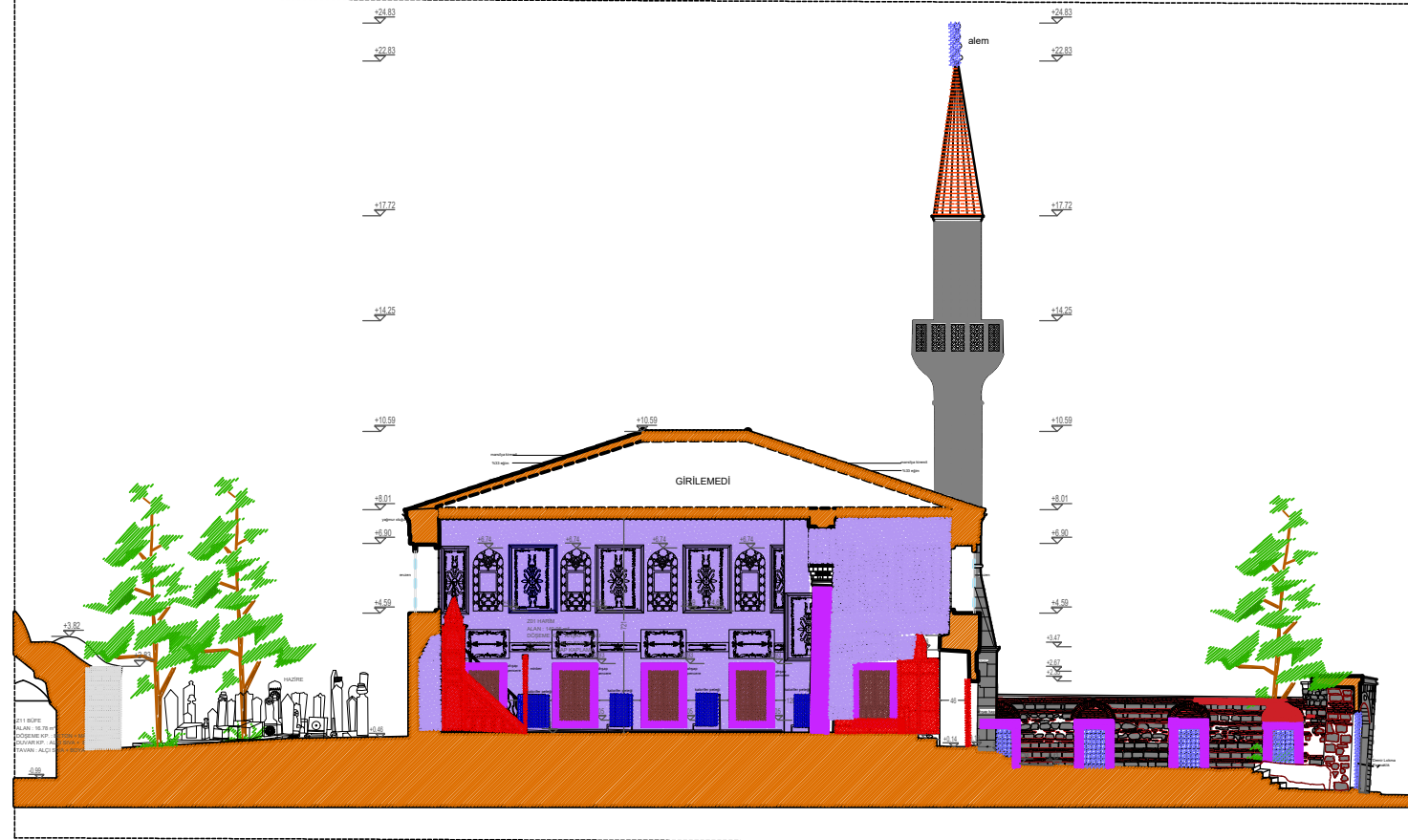
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

C-C KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	13

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

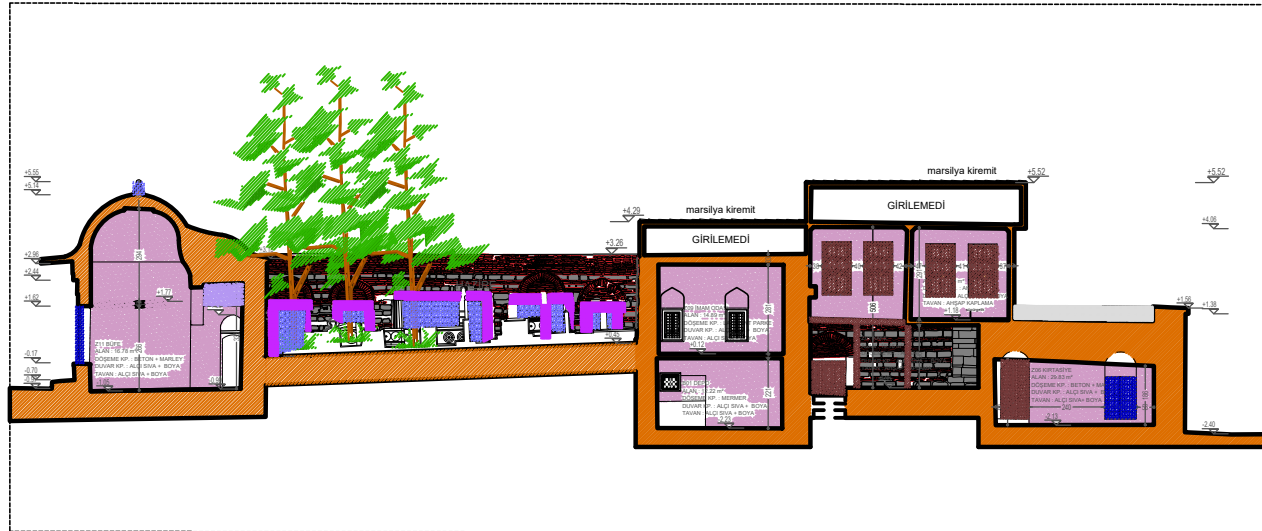
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

D-D KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	14

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKI 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

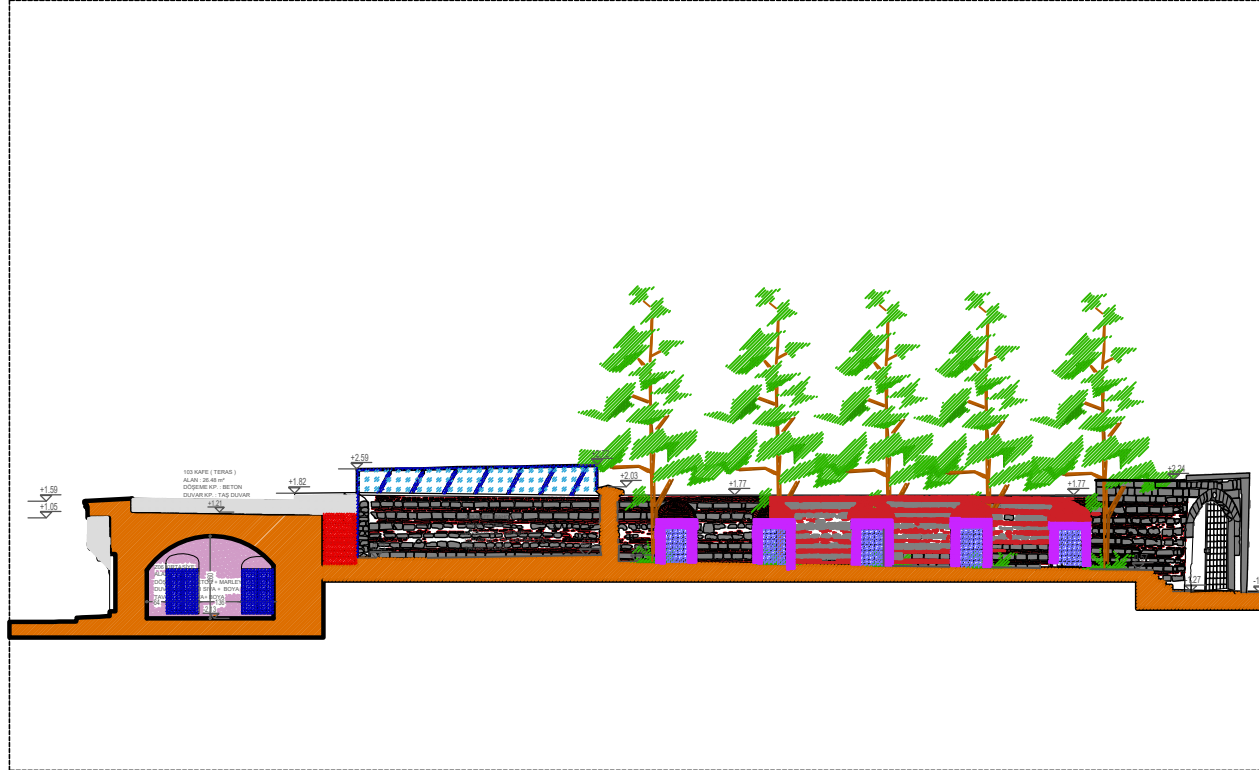
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

E-E KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	15

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

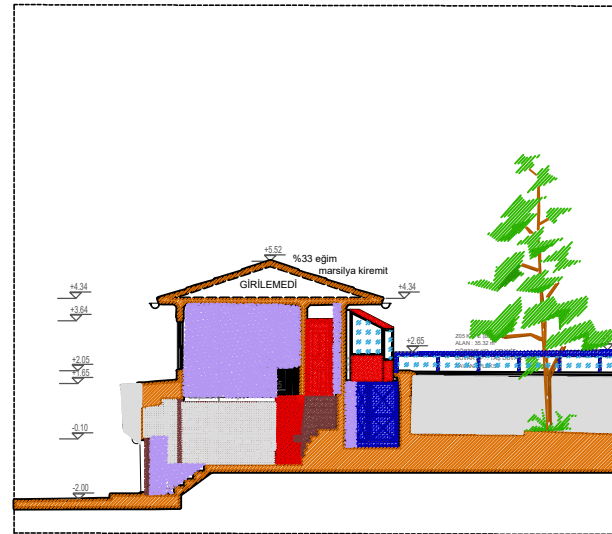
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

F-F KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	16

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

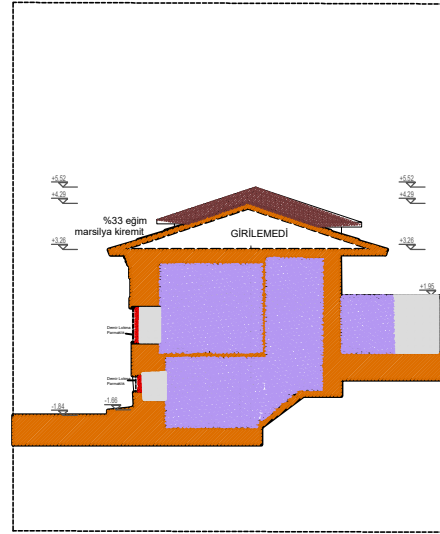
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

G-G KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	17

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kuruşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

H-H KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	18

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döğeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döğeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

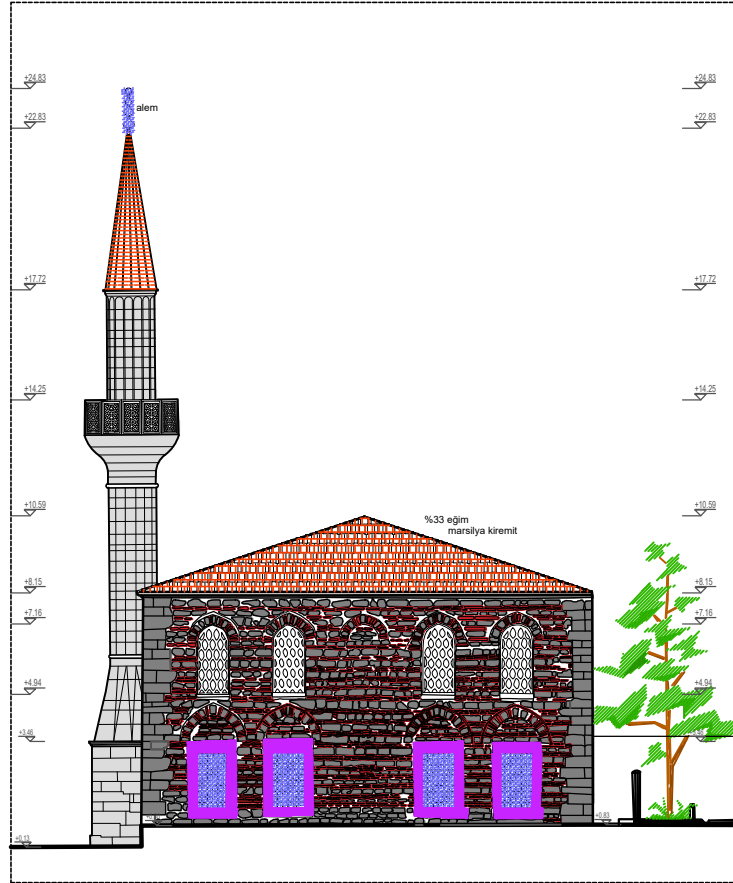
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

GÜNEYDOĞU CEPHESİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	19

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

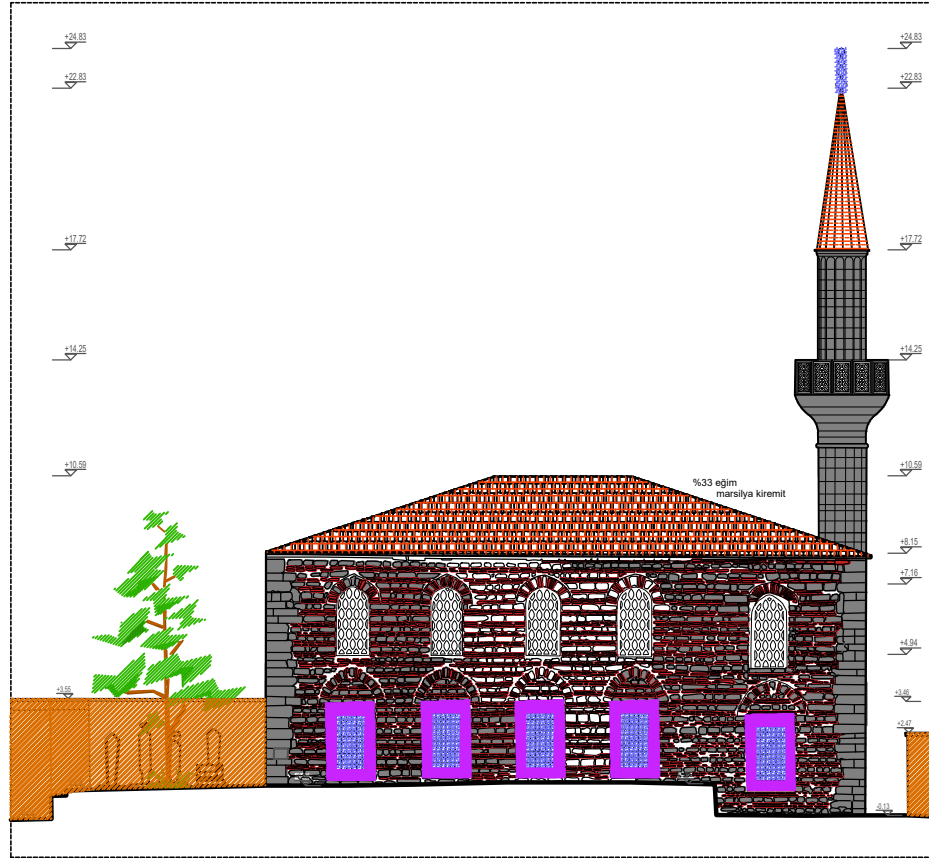
GÜNEYBATI CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 20

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

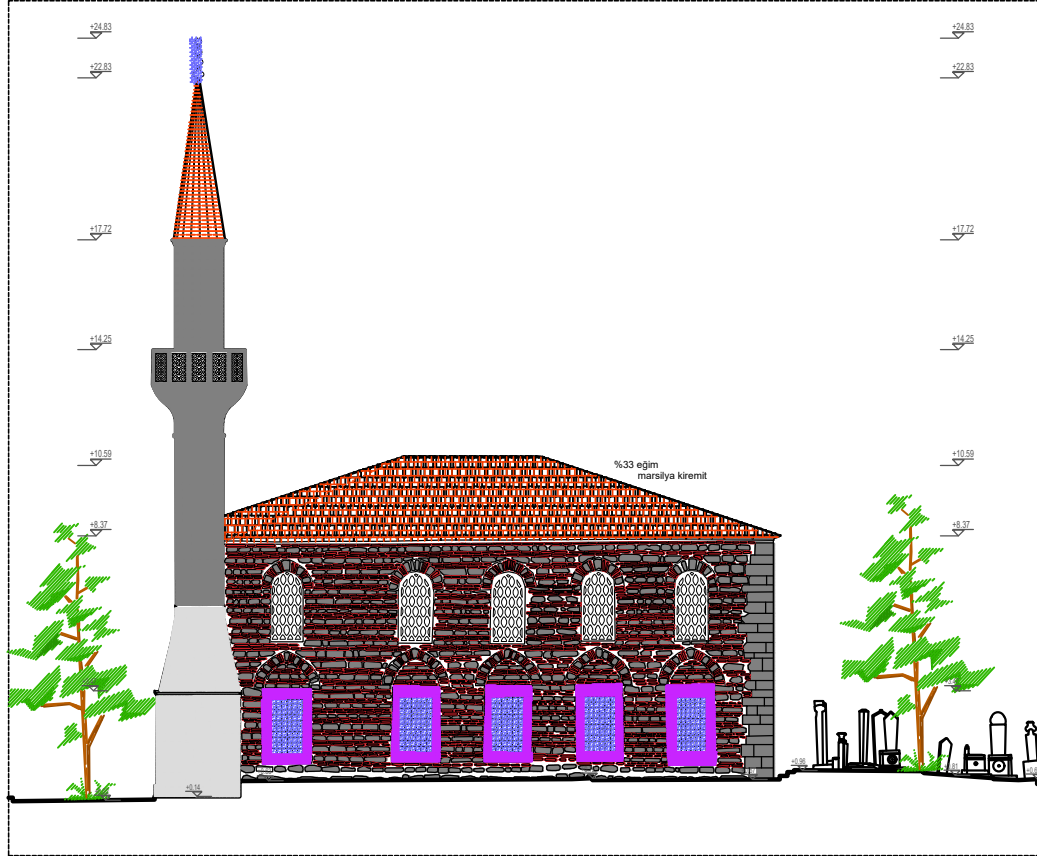
KUZEYDOĞU CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 21

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

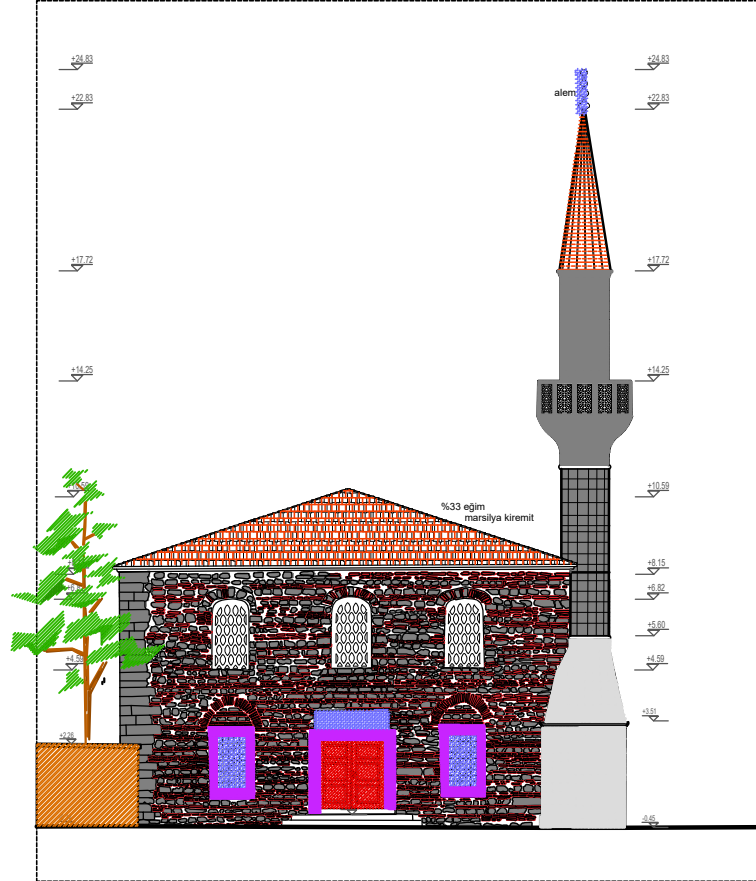
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

KUZEYBATI CEPHESİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	22

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

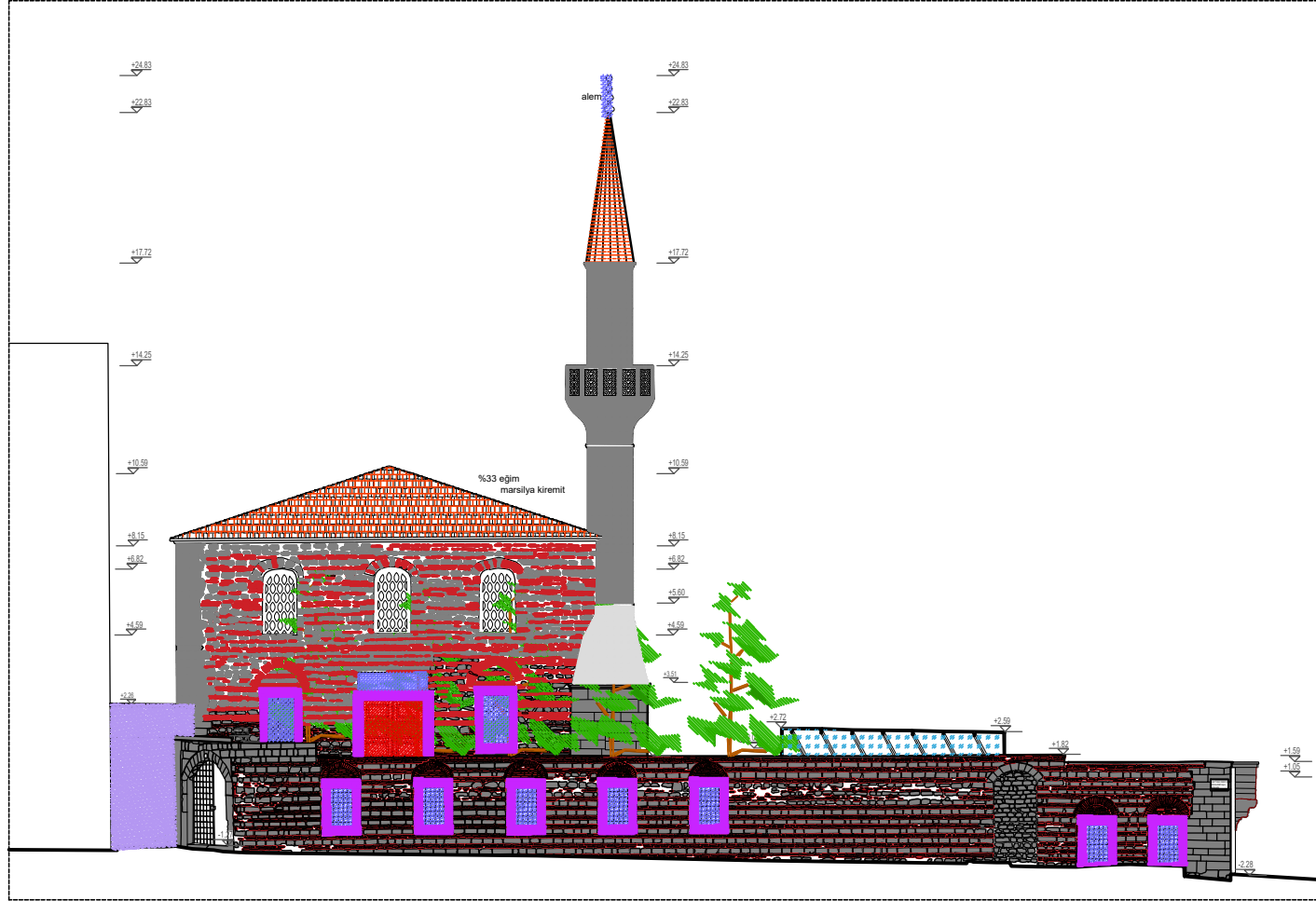
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA SOKAK SİLÜETİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	23

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döşeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döşeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAK SİLÜETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 24

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Tuğla / Taş, Kagir Duvar (Özgün)
	Cam
	Halı
	Ahşap, Döğeme / Duvar
	Betonarme, Duvar / Döğeme (Yakın Dönem)
	Boya/Badana (Yakın Dönem)
	Doğal Taş Malzeme (mermer,granit,kireç taşı v.s.)
	Ahşap Malzeme (Özgün)
	Ahşap Malzeme (Yakın Dönem)
	Metal Malzeme (Özgün)
	Metal Malzeme (Yakın Dönem)
	Plastik Malzeme (Yakın Dönem)
	Kiremit Çatı Örtüsü
	Kurşun Çatı Örtüsü

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

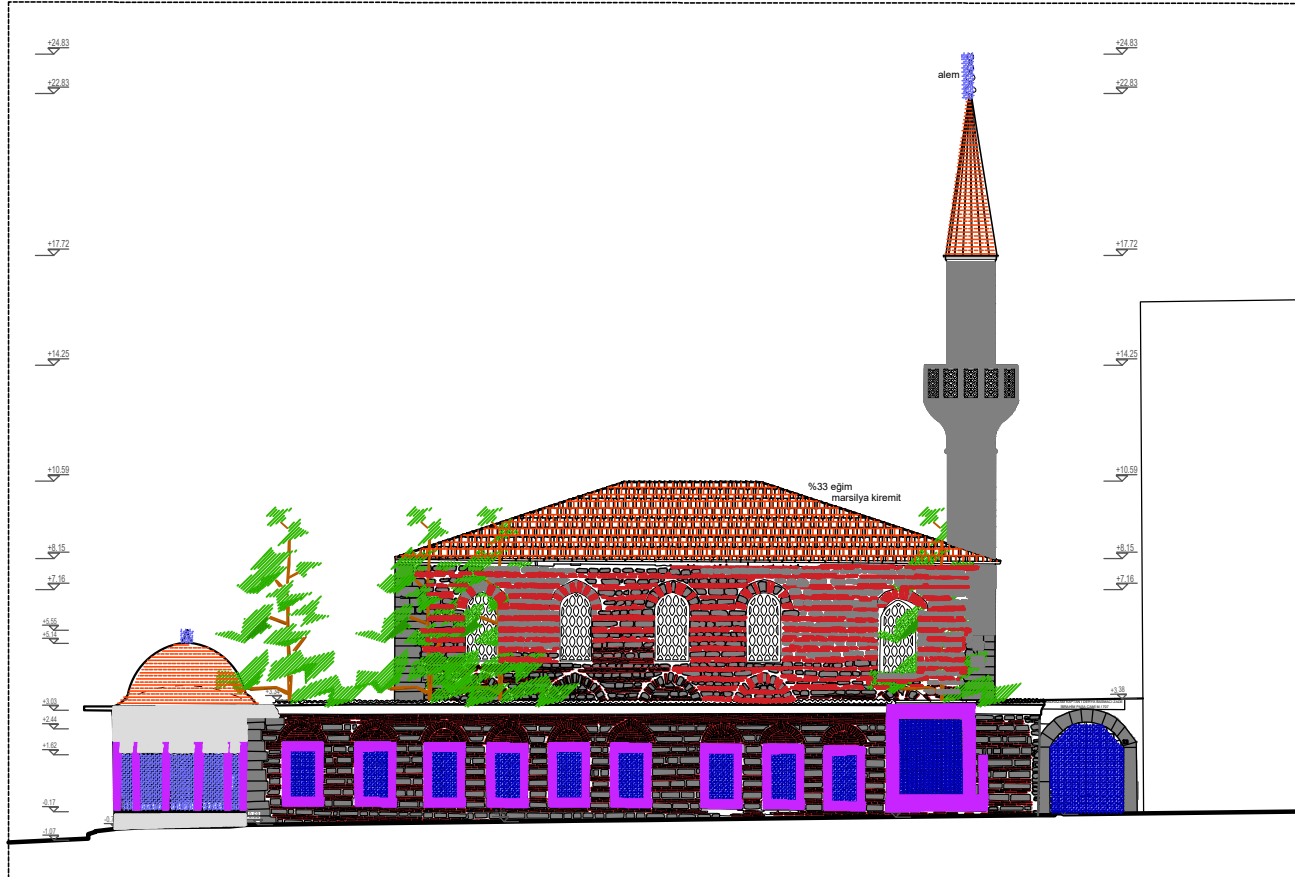
BESİM ÖMER PAŞA CADDESİ SİLÜETİ

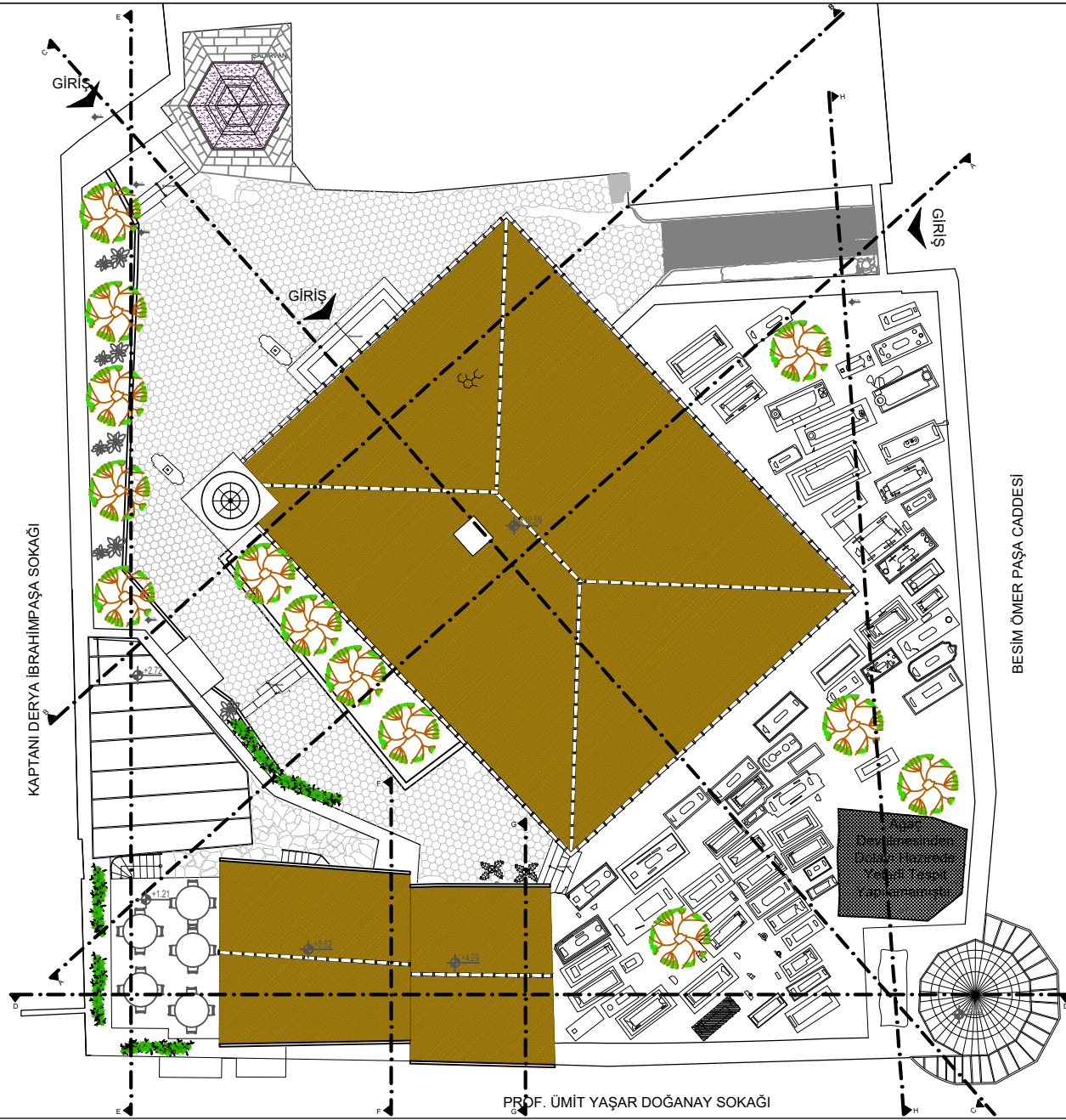
ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 25

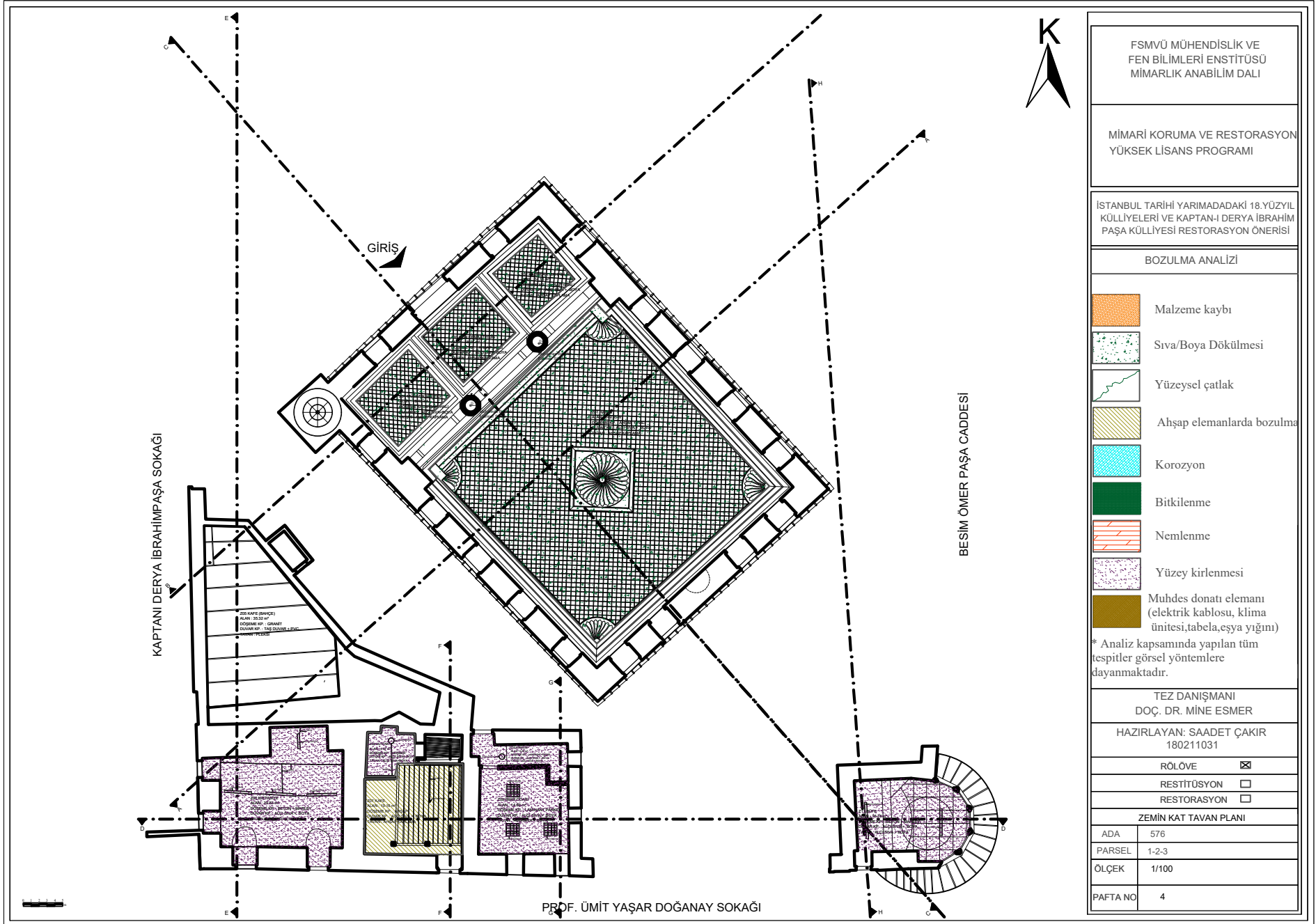
FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI	
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI	
İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ	
BOZULMA ANALİZİ	
	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzeysel kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi, tabela, eşya yığı)
* Analiz kapsamında yapılan tüm tespitler görsel yöntemlere dayanmaktadır.	
TEZ DANIŞMANI DOÇ. DR. MİNE ESMER	
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR 180211031	
RÖLÖVE	☒
RESTİTÜSYON	☐
RESTORASYON	☐
ÇATI PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	1

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI	
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI	
İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ	
BOZULMA ANALİZİ	
	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzeysel kirlenme
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi, tabela, eşya yığı)
* Analiz kapsamında yapılan tüm tespitler görsel yöntemlere dayanmaktadır.	
TEZ DANIŞMANI DOÇ. DR. MİNE ESMER	
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR 180211031	
RÖLÖVE	☒
RESTİTÜSYON	☐
RESTORASYON	☐
ZEMİN KAT PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	2

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI	
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI	
İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ	
BOZULMA ANALİZİ	
	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığımı)
* Analiz kapsamında yapılan tüm tespitler görsel yöntemlere dayanmaktadır.	
TEZ DANIŞMANI DOÇ. DR. MİNE ESMER	
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR 180211031	
RÖLÖVE	☒
RESTİTÜSYON	☐
RESTORASYON	☐
ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	3

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

- Malzeme kaybı
- Sıva/Boya Dökülmesi
- Yüzeysel çatlak
- Ahşap elemanlarda bozulma
- Korozyon
- Bitkilenme
- Nemlenme
- Yüzeysel kirlenmesi
- Mühdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi, tabela, eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm tespitler görsel yöntemlere dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	4

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

- Malzeme kaybı
- Sıva/Boya Dökülmesi
- Yüzeysel çatlak
- Ahşap elemanlarda bozulma
- Korozyon
- Bitkilenme
- Nemlenme
- Yüzeysel kirlenme
- Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi, tabela, eşya yığı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm tespitler görsel yöntemlere dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

- RÖLÖVE
- RESTİTÜSYON
- RESTORASYON

1.KAT PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	5

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

- Malzeme kaybı
- Sıva/Boya Dökülmesi
- Yüzeysel çatlak
- Ahşap elemanlarda bozulma
- Korozyon
- Bitkilenme
- Nemlenme
- Yüzey kirlenmesi
- Muhdes donatı elemanı
(elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılımı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm tespitler görsel yöntemlere dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

- RÖLÖVE
- RESTİTÜSYON
- RESTORASYON

1.KAT DÖŞEME PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	6

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzeysel kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılımı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

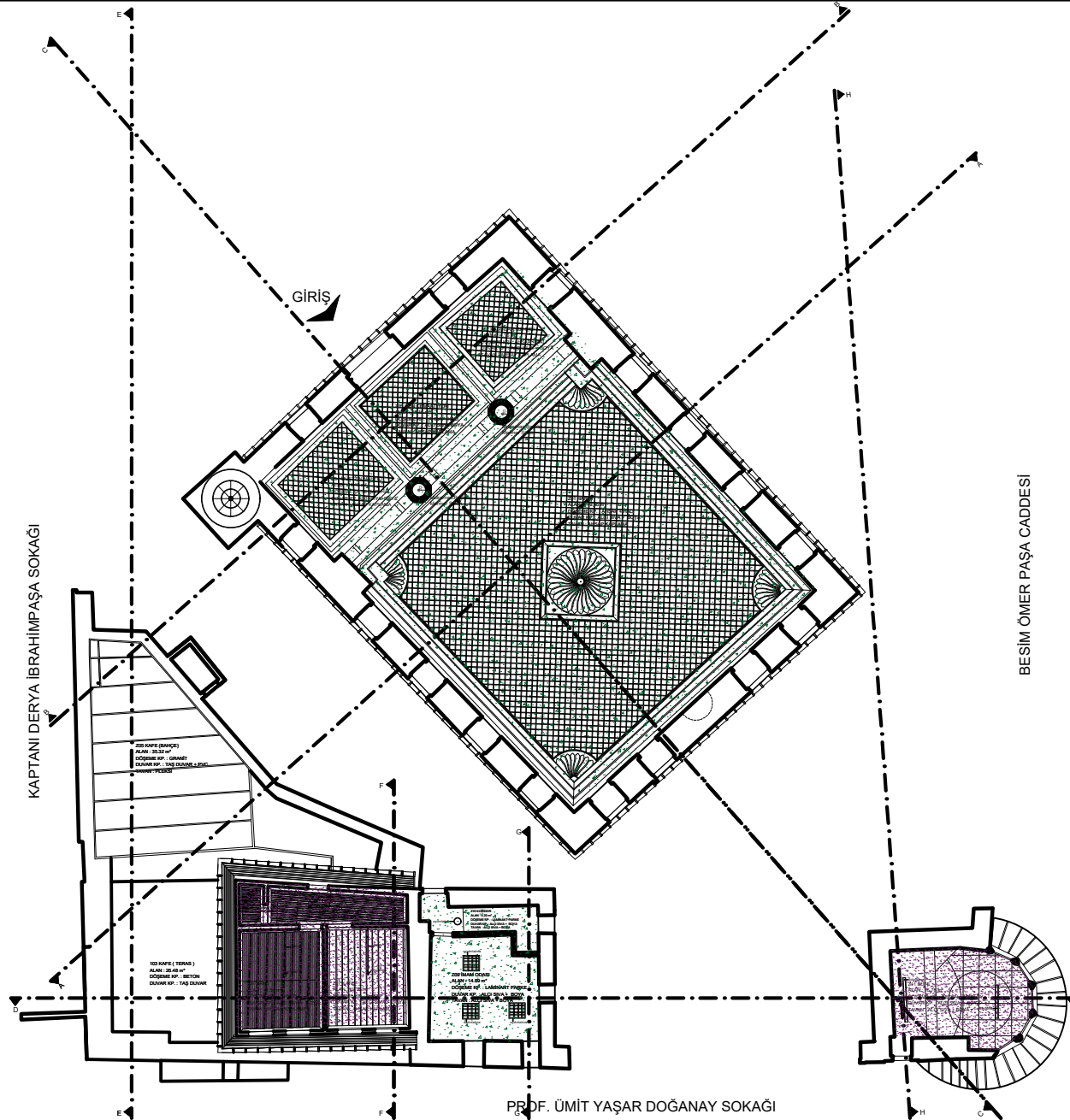
1.KAT TAVAN PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 7

PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAĞI

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korzyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

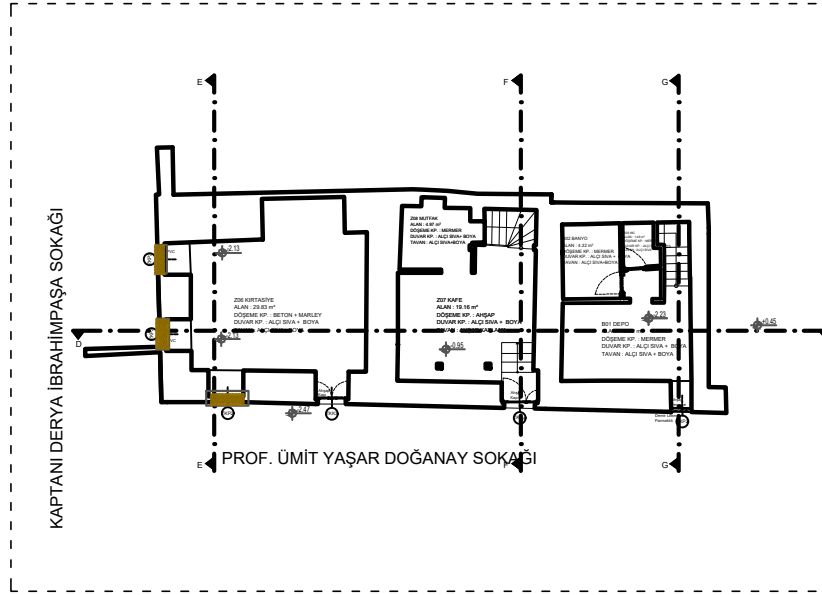
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

BODRUM KAT PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	8

KAPTANI DERYA İBRAHİMPAŞA SOKAĞI

PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAĞI

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

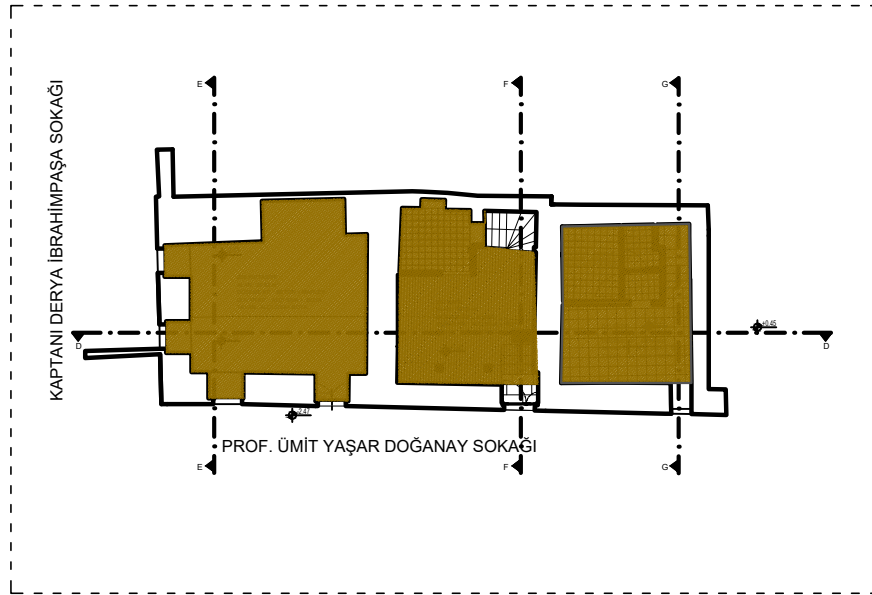
BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 9

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzeysel kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

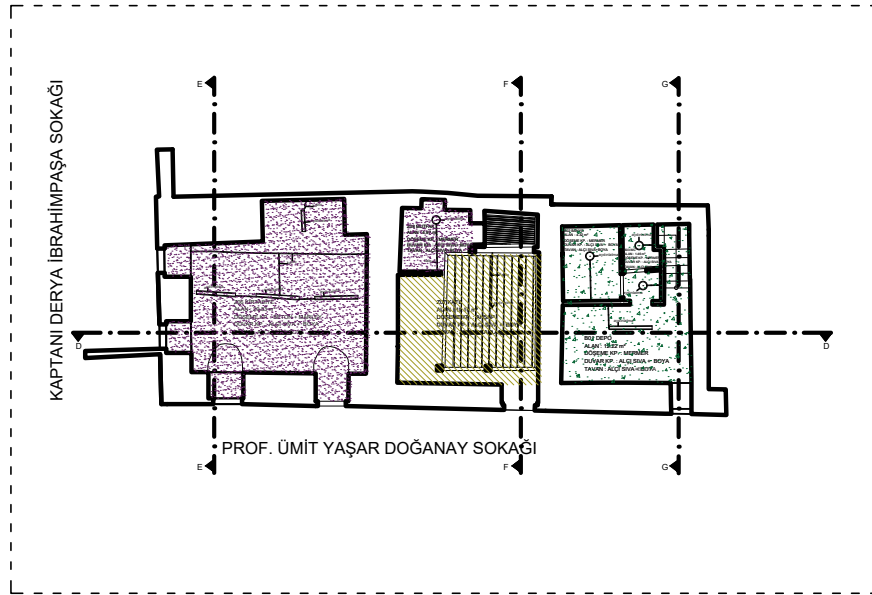
BODRUM KAT TAVAN PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 10

KAPTANI DERYA İBRAHİMPAŞA SOKAĞI

PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAĞI

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

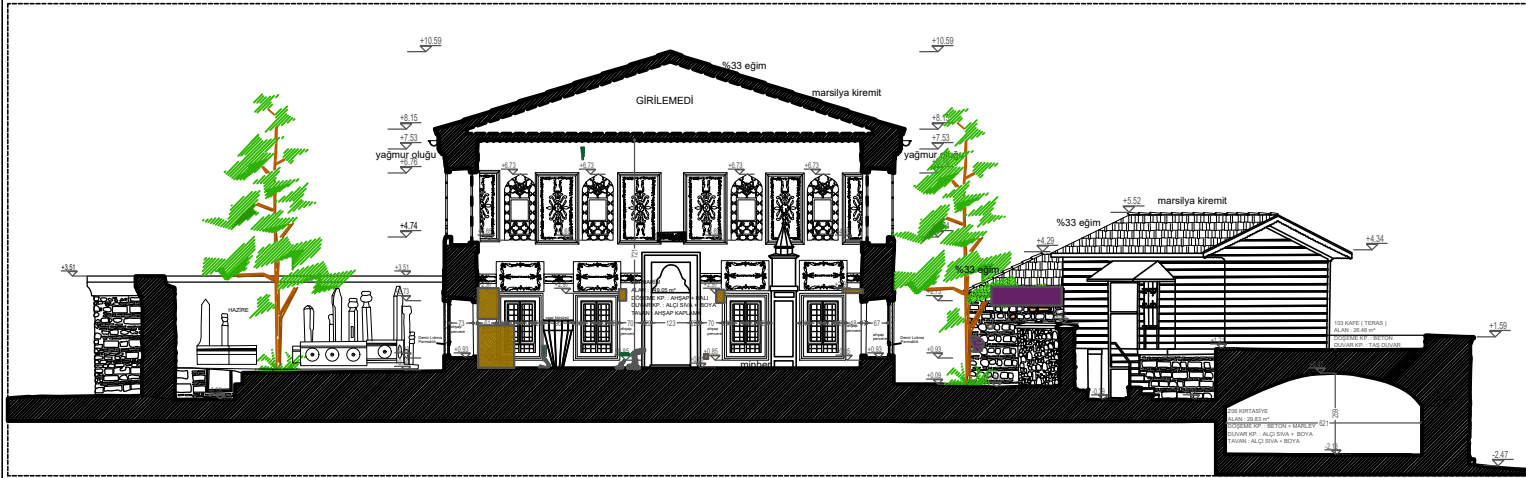
RÖLÖVE

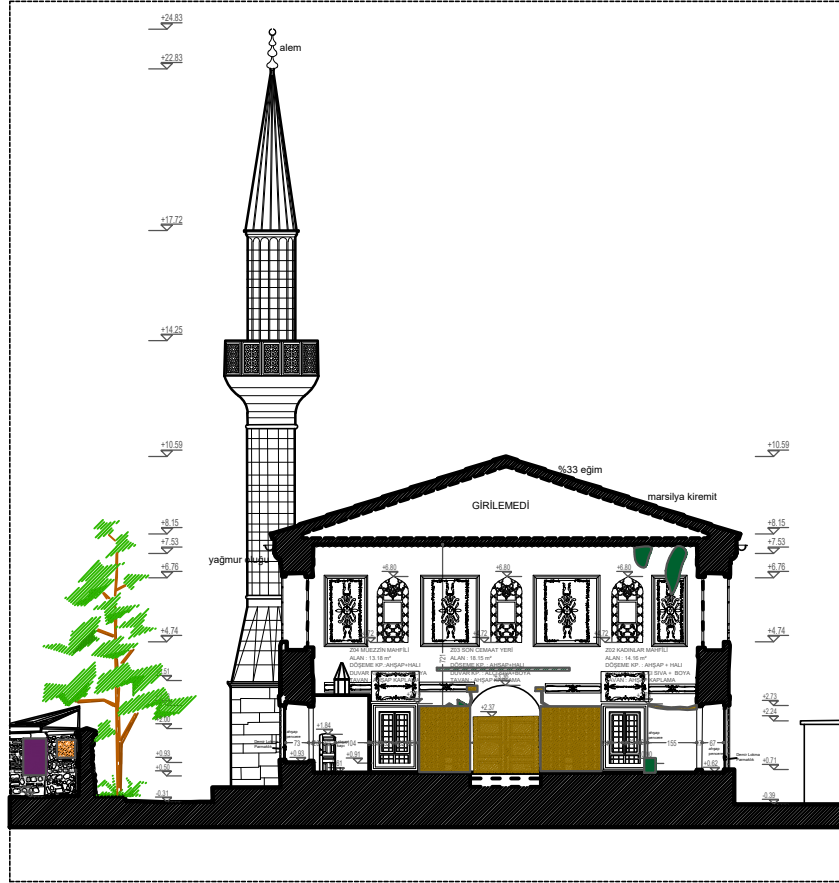
RESTİTÜSYON

RESTORASYON

A-A KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	11

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilendirme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

B-B KESİTİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 12

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzeysel kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

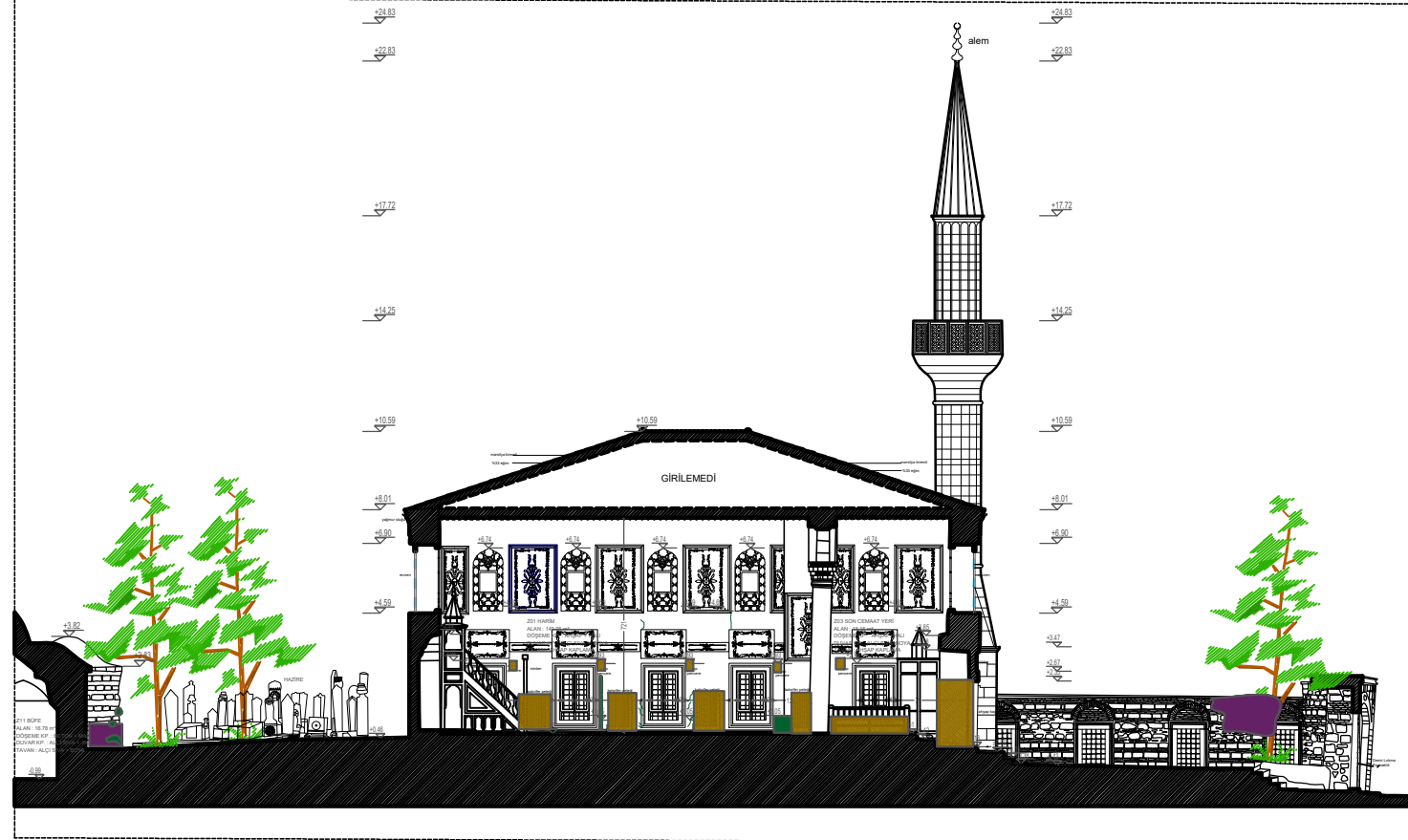
C-C KESİTİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 13

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

- Malzeme kaybı
- Sıva/Boya Dökülmesi
- Yüzeysel çatlak
- Ahşap elemanlarda bozulma
- Korozyon
- Bitkilendirme
- Nemlenme
- Yüzeysel kirlenme
- Muhdes donatı elemanı
(elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılımı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm tespitler görsel yöntemlere dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

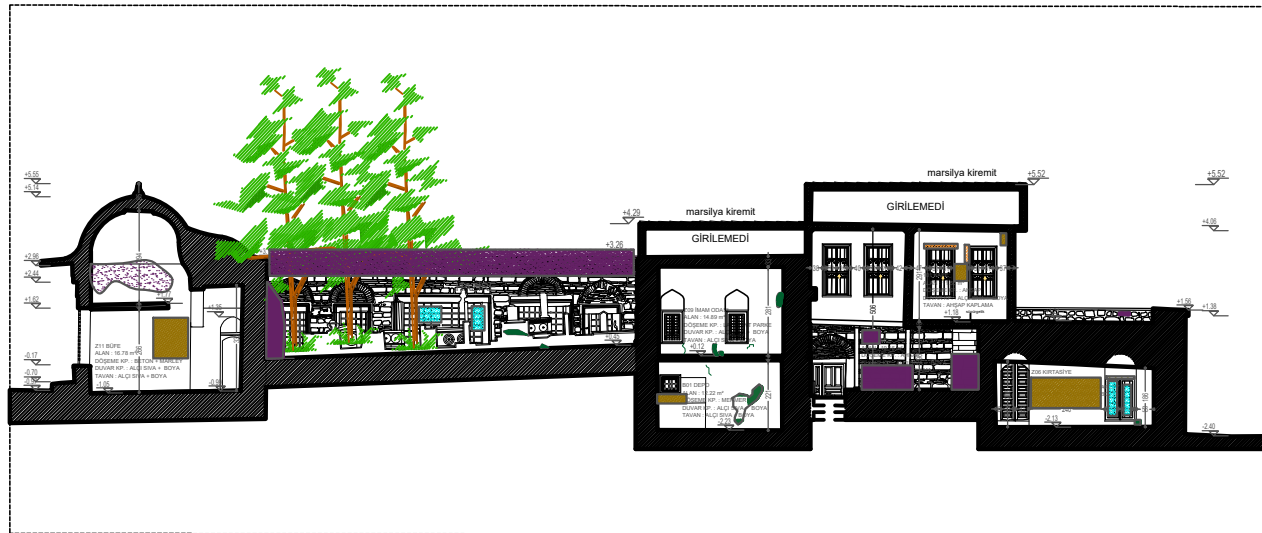
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

D-D KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	14

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

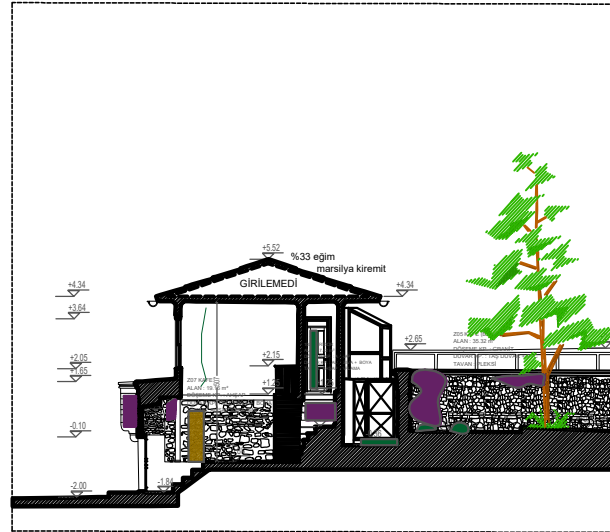
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

F-F KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	16

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilendirme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

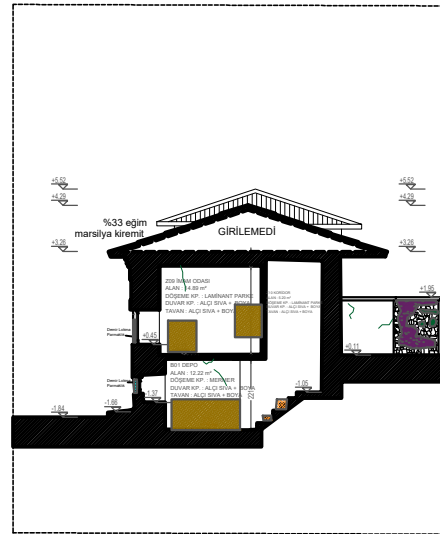
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

G-G KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	17

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

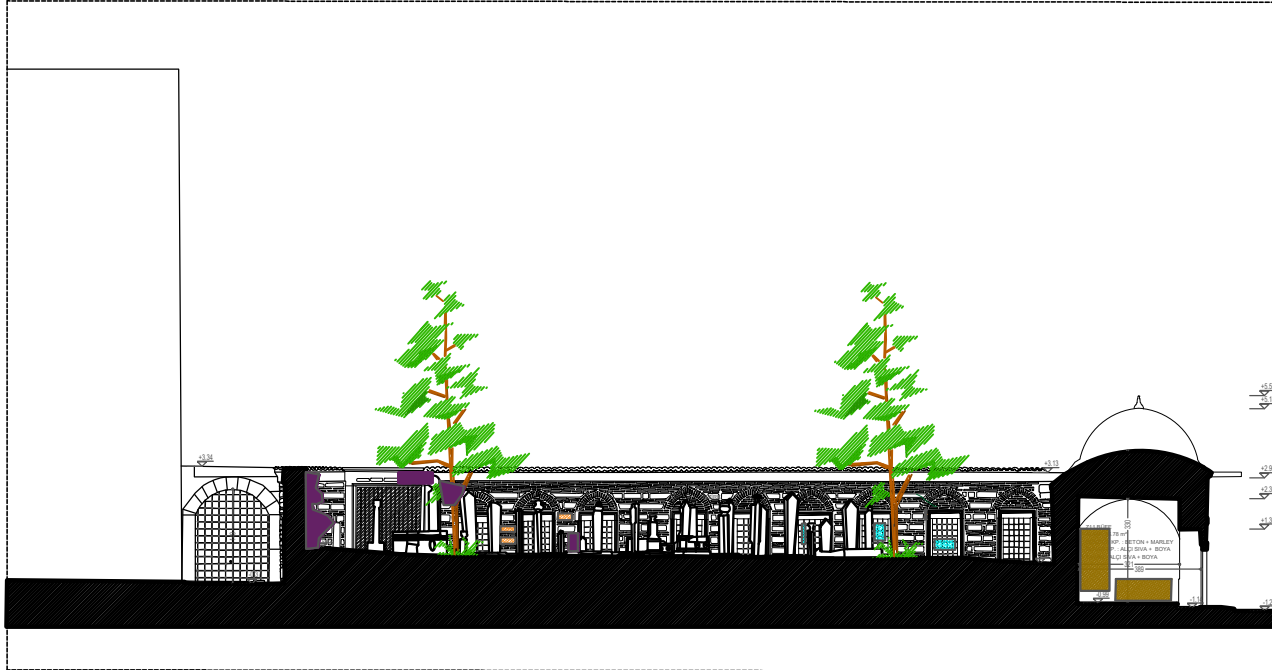
RÖLÖVE

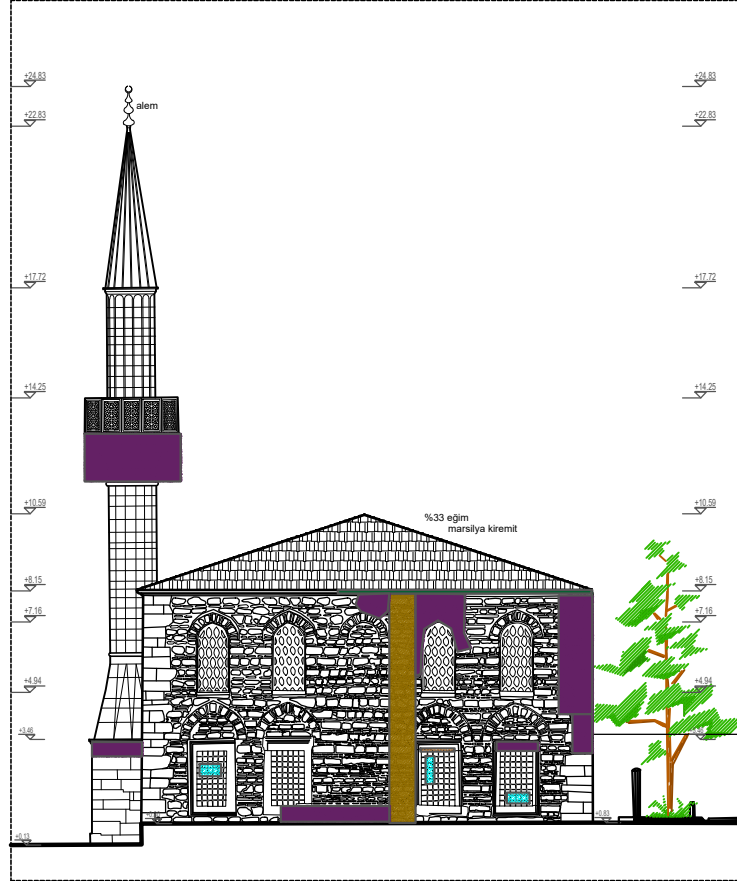
RESTİTÜSYON

RESTORASYON

H-H KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	18

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

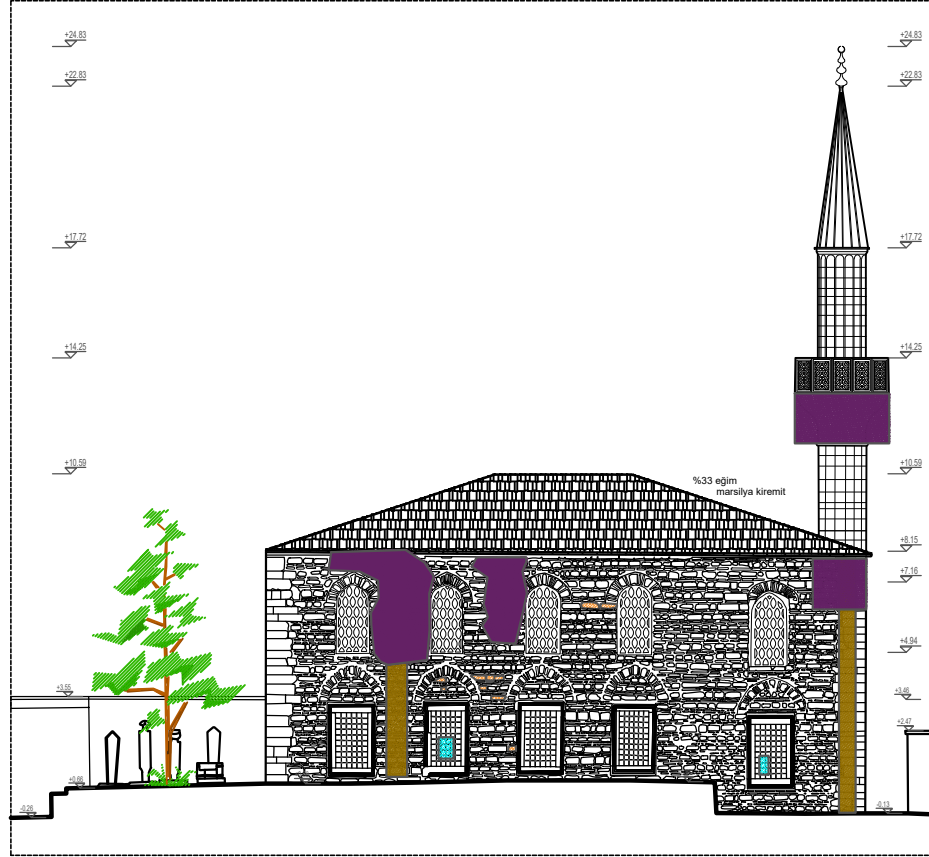
GÜNEYDOĞU CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 19

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılması)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

GÜNEYBATI CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 20

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

KUZEYDOĞU CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 21

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yönümlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

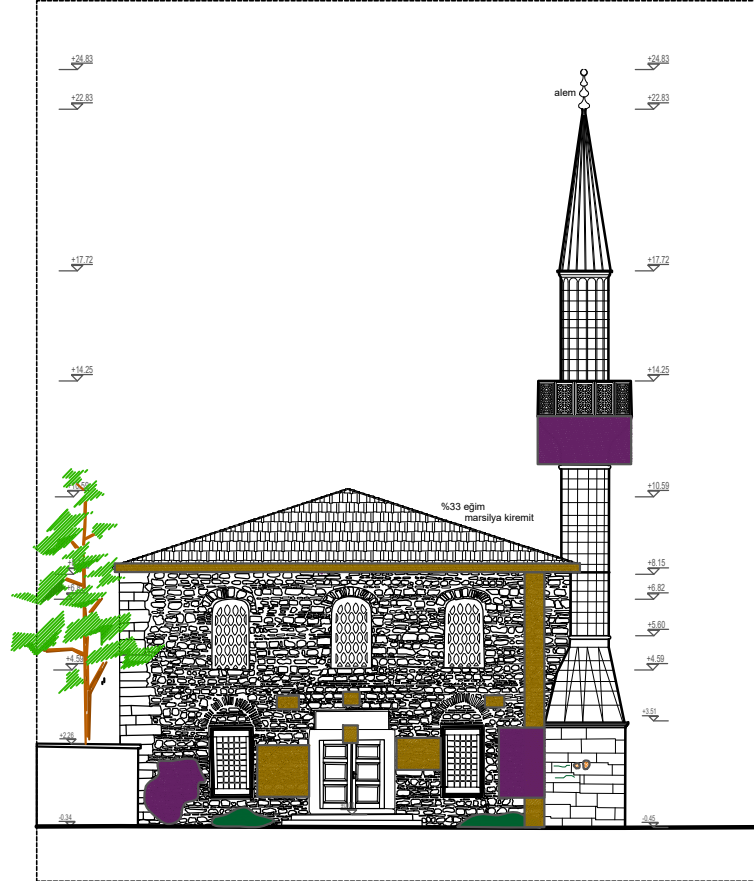
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

KUZEYBATI CEPHESİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	22

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

- Malzeme kaybı
- Sıva/Boya Dökülmesi
- Yüzeysel çatlak
- Ahşap elemanlarda bozulma
- Korozyon
- Bitkilenme
- Nemlenme
- Yüzeysel kirlenmesi
- Muhdes donatı elemanı
(elektrik kablosu, klima ünitesi, tabela, eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm tespitler görsel yöntemlere dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

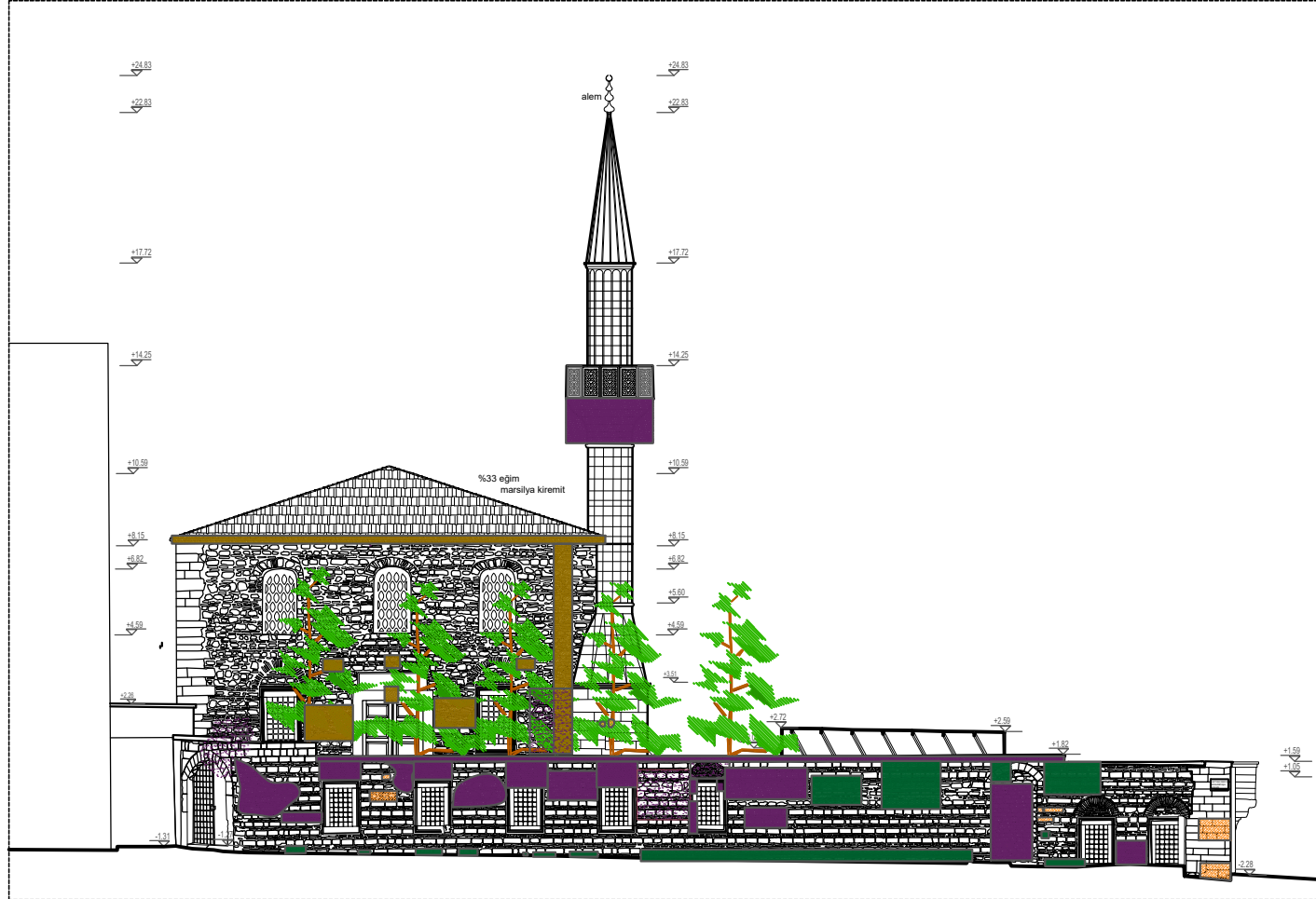
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA SOKAK SİLÜETİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	23

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

BOZULMA ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzeysel kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

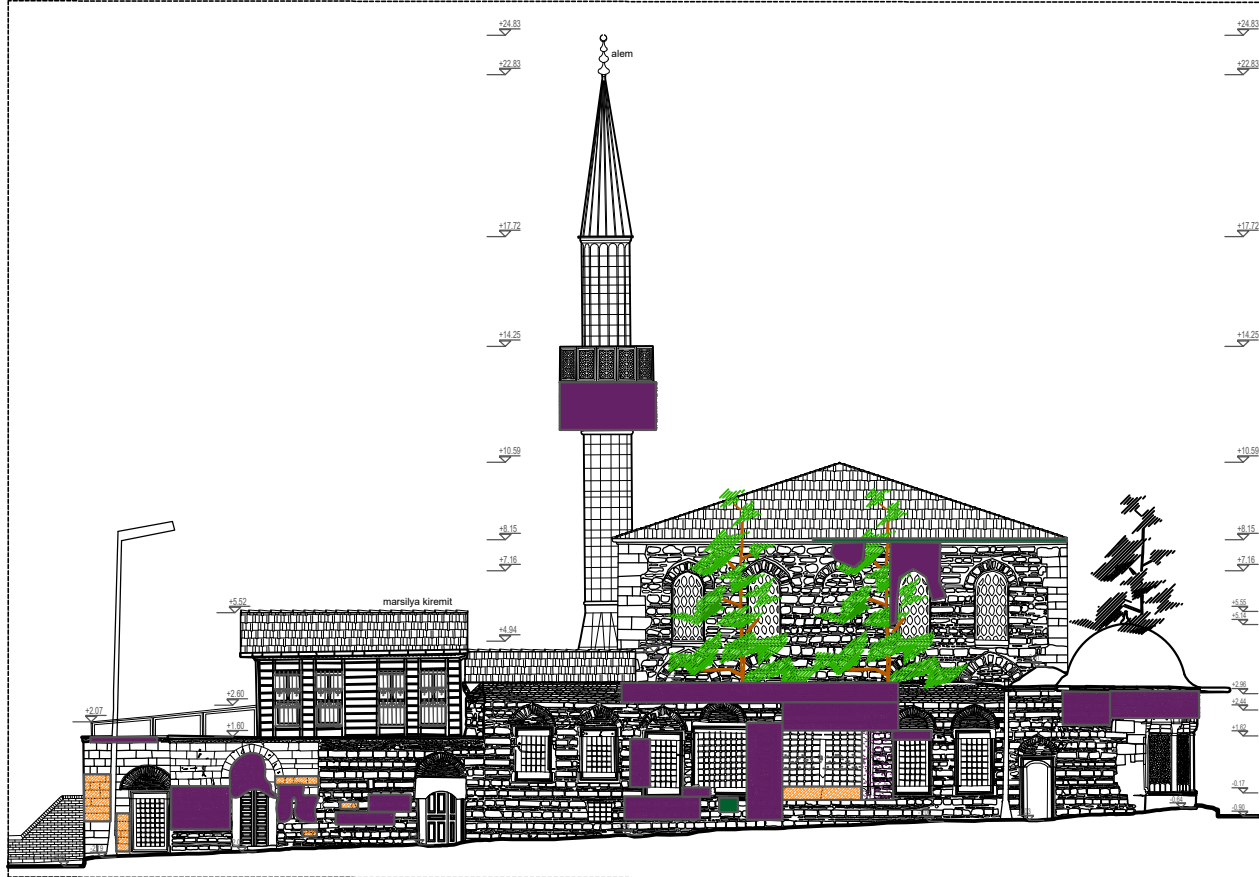
PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAK SİLÜETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 24

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MALZEME ANALİZİ

	Malzeme kaybı
	Sıva/Boya Dökülmesi
	Yüzeysel çatlak
	Ahşap elemanlarda bozulma
	Korozyon
	Bitkilenme
	Nemlenme
	Yüzey kirlenmesi
	Muhdes donatı elemanı (elektrik kablosu, klima ünitesi,tabela,eşya yığılı)

* Analiz kapsamında yapılan tüm
tespitler görsel yöntemlere
dayanmaktadır.

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

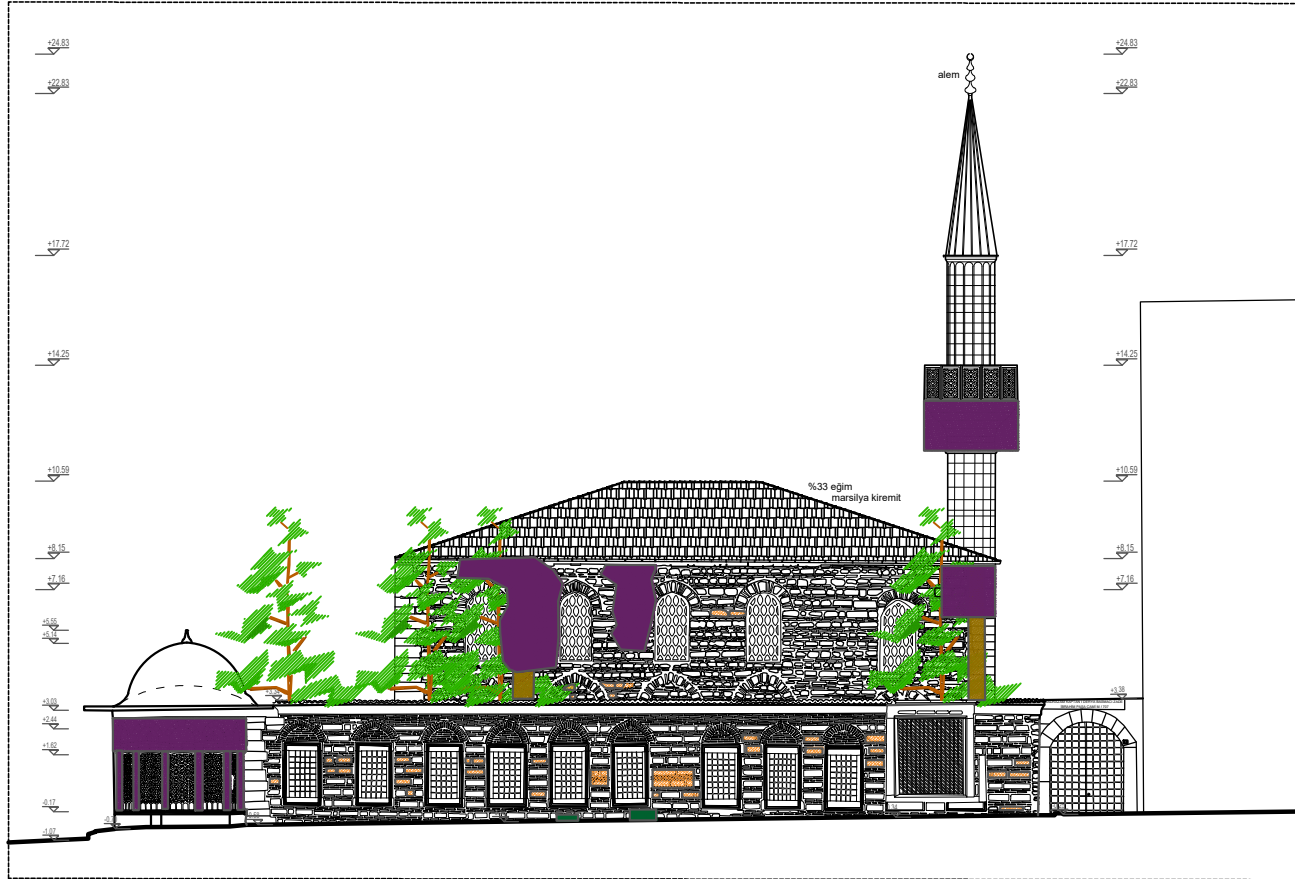
BESİM ÖMER PAŞA CADDESİ SİLÜETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 25

FSMV MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMV
Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması
sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa
Camiî imamî ile yapılmış sözlü tarih
araştırmaları referans alınmıştır.
AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

VAZİYET PLANI

ADA 576

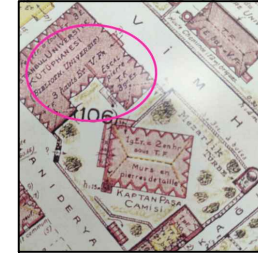
PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

PAFTA NO 1

A. PERVİTİCH HARİTASINDAN
ANLAŞILDIĞI ÜZERE ŞADIRVAN ŞU ANKI
KONUMUNDA DEĞİLDİR.

A. HAMAMIN KONUMU YAPILAN
ARAŞTIRMALAR SONUCU TAHMİNİ
OLARAK ÇİZİLMİŞTİR.

A. KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA
SOKAĞINDA BULUNAN DOLDURULMUŞ
BAHÇE DUVARI AÇILMIŞTIR.

B. SIBYAN MEKTEBİ ÇATISI AHŞAP YAPI
İLE BİRLEŞTİRİLMİŞTİR VE İKİ KATLI
OLARAK TASARLANMIŞTIR.(ANOLOJİ-
AMCAZADE KÜLLİYESİ SIBYAN MEKTEBİ)

B. AHŞAP YAPI KALDIRILMIŞTIR.

D. SÖZLÜ ANLATIM: 2020 CAMİ İMAMININ
ANLATIMINA GÖRE 1999 YILINDA BESİM
ÖMER PAŞA CADDESİ ÜZERİNDE
BULUNAN CAMİ BAHÇE DUVARI
YIKILMIŞTIR. DAHA SONRA TEKRAR
YAPILMIŞTIR.

C. ÇATI ALATURKA KİREMİT OLARAK
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

A. YAPİ ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ
Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması
sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa
Cami imamı ile yapılmış sözlü tarih
araştırmaları referans alınmıştır.
AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

ZEMİN KAT PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

PAFTA NO 2

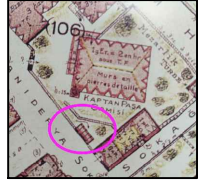
C. MUHDES CAMİ İÇİ AYAKKABI DOLABI
KALDIRILMIŞTIR.

B. CAMİ GİRİŞ KAPISI DÖNEMİNE UYGUN
ŞEKİLDE YENİLENMİŞTİR. (ANALOJİ-
NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ GİRİŞ KAPISI)

C. MÜEZZİN MAHFİLİNDE BULUNAN
MUHDES AHŞAP PARAVAN
KALDIRILMIŞTIR.

A. Z05 KAFE (BAHÇE) MEKANI
KALDIRILMIŞTIR. BAHÇE DUVARI
PERVİTİTCH HARİTASINA GÖRE
ÇİZİLMİŞTİR.

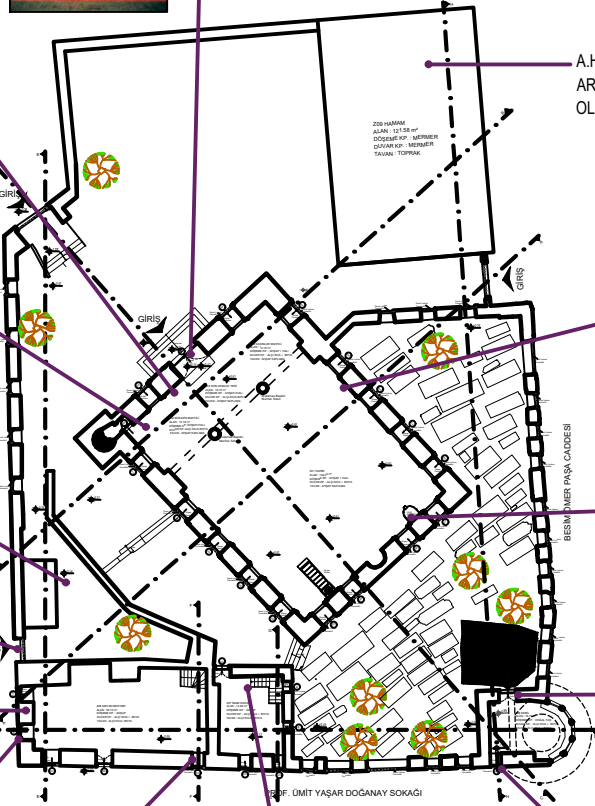
A. KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA
SOKAĞINDA BULUNAN DOLDURULMUŞ
BAHÇE DUVARI AÇILMIŞTIR.

B. SIBYAN MEKTEBİ AHŞAP YAPI İLE
BİRLEŞTİRİLMİŞTİR VE İKİ KATLI OLARAK
TASARLANMIŞTIR. (ANALOJİ- AMCAZADE
KÜLLİYESİ SIBYAN MEKTEBİ)

C. Z06 SIBYAN MEKTEBİNİN PENCERELERİ
AHŞAP OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

A. HAMAMIN KONUMU YAPILAN
ARAŞTIRMALAR SONUCU TAHMİNİ
OLARAK ÇİZİLMİŞTİR.

C. CAMİ İÇİNDEKİ KALORİFER
PETEKLERİ KALDIRILMIŞTIR.

C. MUHDES VAAZ KÜRSÜSÜ
YENİLENMİŞTİR.

A. SEBİLİN BAHÇE İÇİNDE
BULUNAN DUVARINDA
DOLDURULMUŞ KAPI
AÇILMIŞTIR.

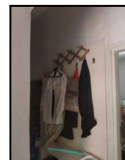
A. Z08 SEBİLİN GÜNÜMÜZDE KAPI
OLARAK KULLANILMAKTA OLAN DUVARI
PENCEREYE ÇEVİRİLMİŞTİR.

A. ZKK4 KAFE KAPISI Z06 SIBYAN
MEKTEBİNİN PENCERESİ OLARAK
YENİDEN YAPILMIŞTIR.

C. Z07 İMAM ODASININ BÖLÜCÜ DUVARI
KALDIRILMIŞTIR. PENCERELERİ AHŞAP
OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

FSMV MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

- A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMV
Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması
sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa
Cami imamı ile yapılmış sözlü tarih
araştırmaları referans alınmıştır.
AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

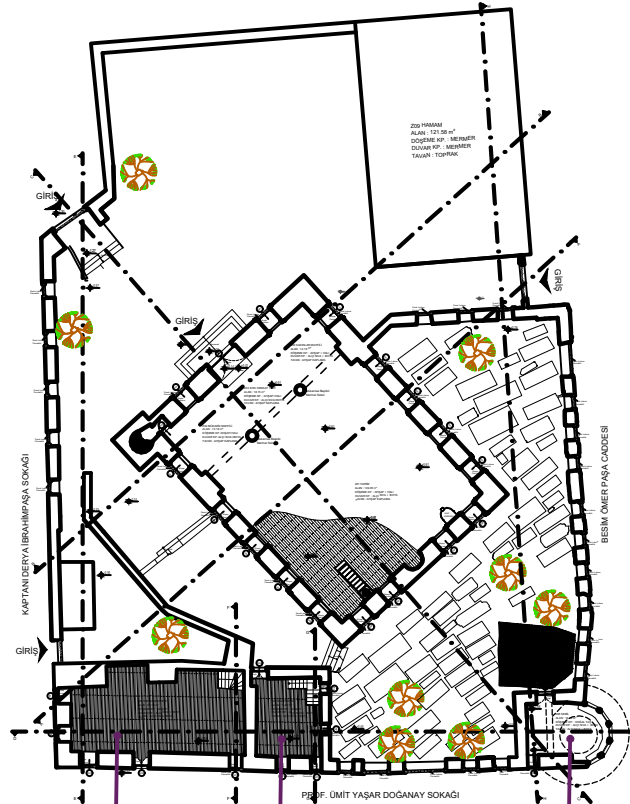
ZEMİN KAT DÖŞEME VE TAVAN PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

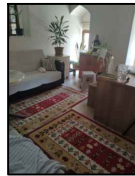
PAFTA NO 3

C.Z06 SIBYAN MEKTEBİNİN
DÖŞEMELERİ AHŞAP OLARAK
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

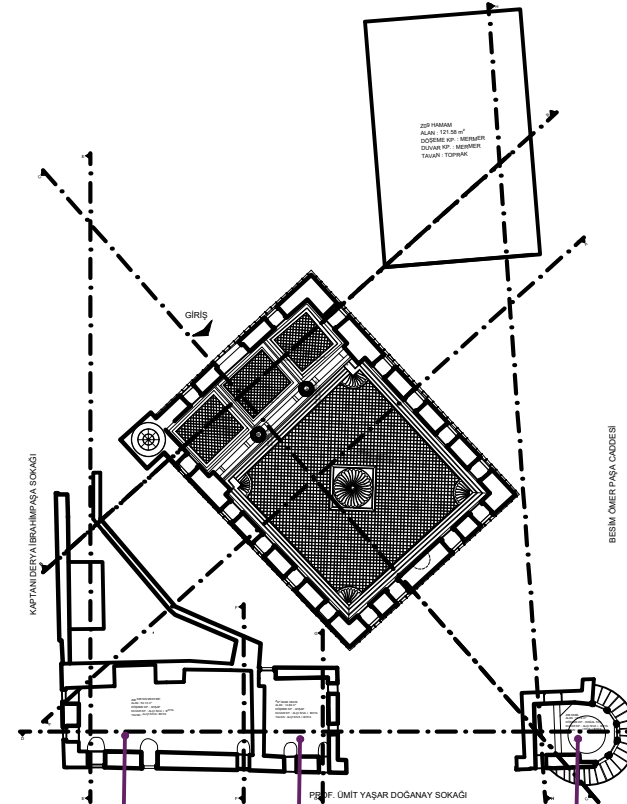
C.Z07 İMAM ODASI
DÖŞEMELERİ AHŞAP
OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

C.Z08 SEBİL DÖŞEMELERİ
TAŞ OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

C.Z06 SIBYAN MEKTEBİNİN
TAVANLARI KAFE İLE
BİRLEŞTİRİLEREK AYNALI TONOZ
DEVAM ETTİRİLMİŞTİR.
FLORASANLAR KALDIRILMIŞTIR.

C.Z07 İMAM ODASI
TAVAN AYDINLATMASI
FLORASANLAR KALDIRILMIŞTIR.

C.Z08 SEBİL TAVANDAKİ
ALÇIPAN VE FLORASANLAR
KALDIRILMIŞTIR.

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

C. MUHDES CAMI İÇİ AYAKKABI DOLABI KALDIRILMIŞTIR.

C. MÜEZZİN MAHFİLİNDE BULUNAN MUHDES AHŞAP PARAVAN KALDIRILMIŞTIR.

A. Z05 KAFE (BAHÇE) MEKANI KALDIRILMIŞTIR. BAHÇE DUVARI PERVİTİCH HARİTASINA GÖRE ÇİZİLMİŞTİR.

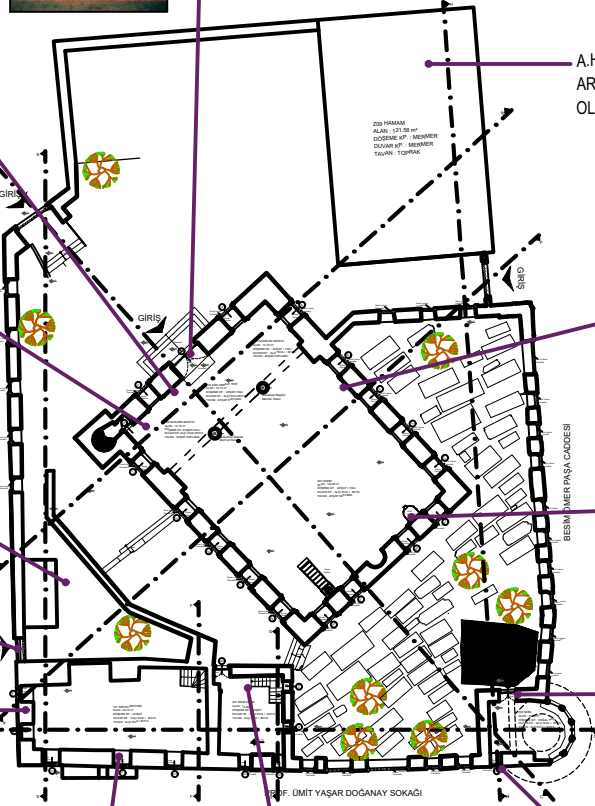
A. KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA SOKAĞINDA BULUNAN DOLDURULMUŞ BAHÇE DUVARI AÇILMIŞTIR.

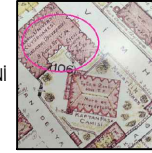
B. SIBYAN MEKTEBİ AHŞAP YAPISI İLE BİRLEŞTİRİLMİŞTİR VE İKİ KATLI OLARAK TASARLANMIŞTIR. (ANALOJİ- AMCAZADE KÜLLİYESİ SIBYAN MEKTEBİ)

B. CAMİ GİRİŞ KAPISI DÖNEMİNE UYGUN ŞEKİLDE YENİLENMİŞTİR. (ANALOJİ- NURUOSMANİYE KÜLLİYESİ GİRİŞ KAPISI)

A. HAMAMIN KONUMU YAPILAN ARAŞTIRMALAR SONUCU TAHMİNİ OLARAK ÇİZİLMİŞTİR.

C. CAMİ İÇİNDEKİ KALORİFER PETEKLERİ KALDIRILMIŞTIR.

C. MUHDES VAAZ KÜRSÜSÜ YENİLENMİŞTİR.

A. SEBİLİN BAHÇE İÇİNDE BULUNAN DUVARINDA DOLDURULMUŞ KAPI AÇILMIŞTIR.

A. 101 SIBYAN MEKTEBİNİN 1.KATININ ÖN CEPHESİNE 3 TANE PENCERE AÇILMIŞTIR.

A. Z08 SEBİLİN GÜNÜMÜZDE KAPI OLARAK KULLANILMAKTA OLAN DUVARI PENCEREYE ÇEVİRİLMİŞTİR.

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-ı DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

- A. YAPİ ÜZERİNDEKİ İZLER
  - B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANALOJİ)
  - C. MİMARİ GEREKLİLİK
  - D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii imami ile yapılmış sözlü tarih araştırmaları referans alınmıştır.
- AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE
RESTİTÜSYON
RESTORASYON

1.KAT PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/200
PAFTA NO	4

FSMÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

- A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMÜ
Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması
sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa
Camiî imami ile yapılmış sözlü tarih
araştırmaları referans alınmıştır.
AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

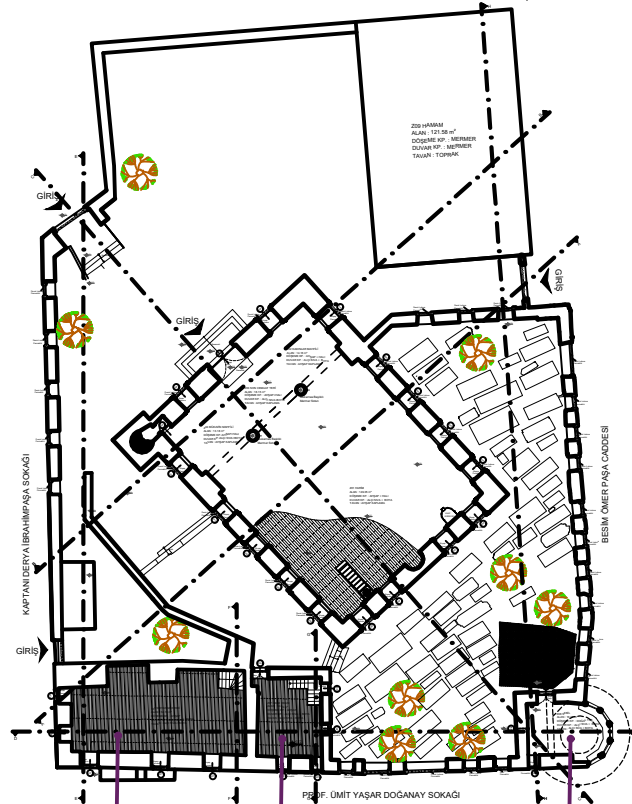
1.KAT DÖŞEME VE TAVAN PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

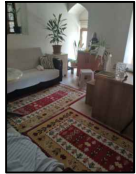
PAFTA NO 5

C.101 SIBYAN MEKTEBİNİN
DÖŞEMELERİ AHSAP OLARAK
YAPILMIŞTIR.

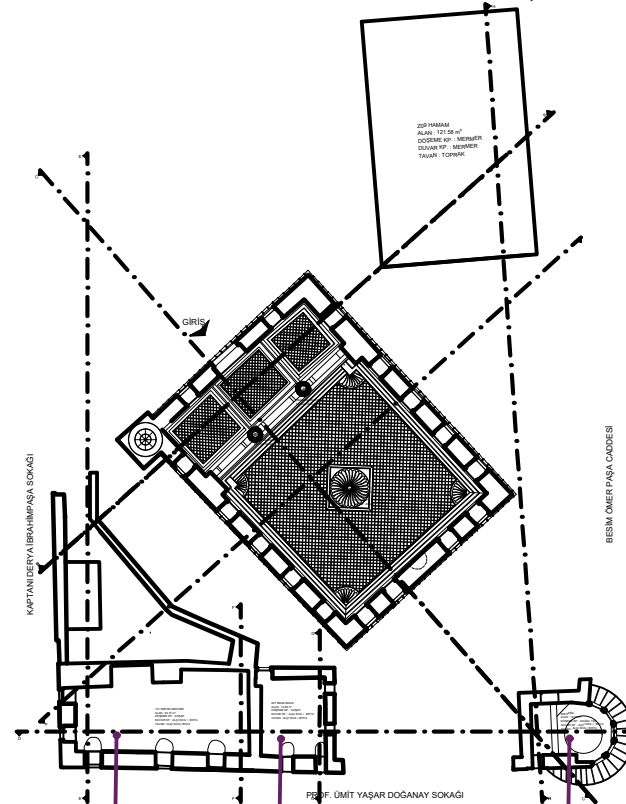
C.207 İMAM ODASI
DÖŞEMELERİ AHSAP
OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

C.208 SEBİL DÖŞEMELERİ
TAŞ OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

1. KAT DÖŞEME PLANI

C.101 SIBYAN MEKTEBİNİN
TAVANLARI KAFE İLE
BİRLEŞTİRİLEREK AYNALI TONOZ
DEVAM ETTİRİLMİŞTİR.
FLORASANLAR KALDIRILMIŞTIR.

C.207 İMAM ODASI
TAVAN AYDINLATMASI
FLORASANLAR KALDIRILMIŞTIR.

C.208 SEBİL TAVANDAKİ
ALÇIPAN VE FLORASANLAR
KALDIRILMIŞTIR.

1. KAT TAVAN PLANI

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

A. YAPİ ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ
Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması
sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa
Camiî imami ile yapılmış sözlü tarih
araştırmaları referans alınmıştır.
AÇIKLAMALAR

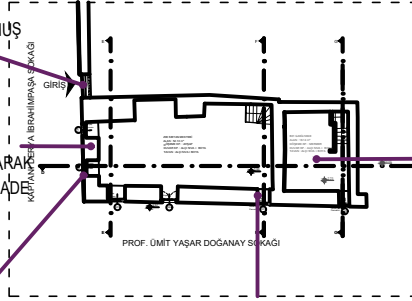
A. KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA
SOKAĞINDA BULUNAN DOLDURULMUŞ
BAHÇE DUVARI AÇILMIŞTIR.

B. SİBYAN MEKTEBİ AHŞAP YAPI İLE
BİRLEŞTİRİLMİŞTİR VE İKİ KATLI OLARAK
TASARLANMIŞTIR. (ANOLOJİ- AMCAZADE
KÜLLİYESİ SİBYAN MEKTEBİ)

C. Z06 SİBYAN MEKTEBİNİN PENCERELERİ
AHŞAP OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

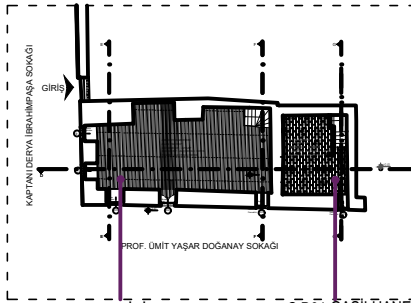
A. ZKK4 KAFE KAPISI Z06 SİBYAN
MEKTEBİNİN PENCERESİ OLARAK
YENİDEN YAPILMIŞTIR.

D. SÖZLÜ ANLATIM: 2020 CAMİ İMAMININ
ANLATIMINA GÖRE 2000 YILININ
BAŞINDAN İTİBAREN GASILHANE DEPO -
WC - BANYOYA DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞTÜR.

BODRUM KAT PLANI

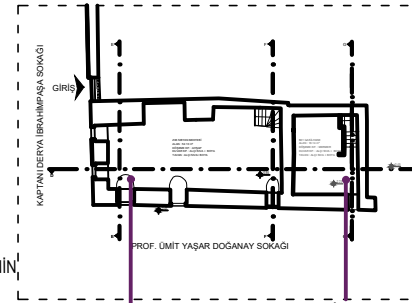
C. Z06 SİBYAN MEKTEBİNİN
DÖŞEMELERİ AHŞAP OLARAK
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

C. B01 GASILHANE
DÖŞEMELERİ MERMER
OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

C. Z06 SİBYAN MEKTEBİNİN,
TAVANLARI KAFE İLE
BİRLEŞTİRİLEREK AYNALI TONOZ
DEVAM ETTİRİLMİŞTİR.
FLORASANLAR KALDIRILMIŞTIR.

C. B01 GASILHANE
TAVAN AYDINLATMALARI
KALDIRILMIŞTIR.

BODRUM KAT TAVAN PLANI

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

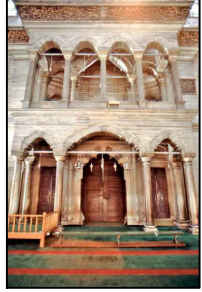
1.KAT PLANI, 1 KAT DÖŞEME VE TAVAN PLANI

ADA 576

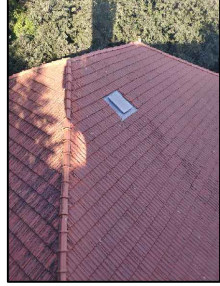
PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

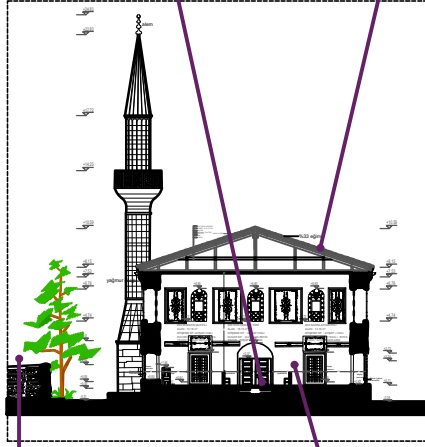
PAFTA NO 6

B. CAMİ GİRİŞ KAPISI DÖNEMİNE UYGUN ŞEKİLDE YENİLENMİŞTİR. (ANALOJİ-NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ GİRİŞ KAPISI)

C. ÇATI ALATURKA KIREMİT OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR VE AHŞAP ÇATI DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

A.Z05 KAFE (BAHÇE) MEKANI KALDIRILMIŞTIR. BAHÇE DUVARI PERVİTİCH HARİTASINA GÖRE ÇİZİLMİŞTİR.

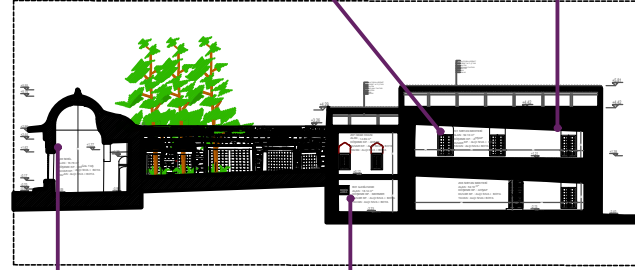
C. MUHDES CAMİ İÇİ AYAKKABI DOLABI KALDIRILMIŞTIR.

B-B KESİTİ

A. 101 SIBYAN MEKTEBİNİN 1.KATINA 2 TANE PENCERE AÇILMIŞTIR.

C.Z06 SIBYAN MEKTEBİNİN TAVANLARI KAFE İLE BİRLEŞTİRİLEREK AYNALI TONUZ DEVAM ETTİRİLMİŞTİR. AHŞAP ÇATI DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

C.Z08 SEBİL TAVANDAKİ FAYANSLAR ALÇIPAN KALDIRILMIŞTIR.

C.B01 GASİLHANE DUVAR VE DÖŞEMEDEKİ FAYANSLAR KALDIRILARAK DÖŞEME MERMER OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

D - D KESİTİ

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

- A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANALOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii imami ile yapılmış sözlü tarih araştırmaları referans alınmıştır.
- AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

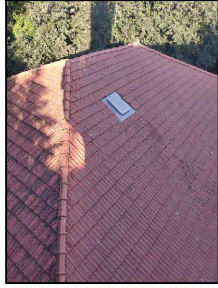
B-B KESİTİ / D-D KESİTİ

ADA 576

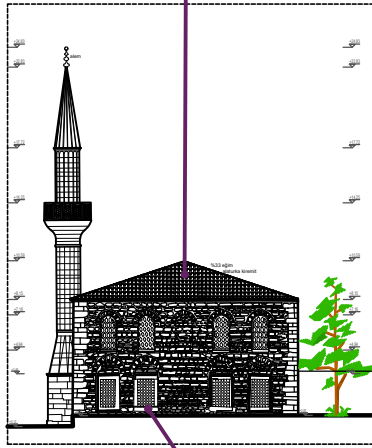
PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

PAFTA NO 7

C. ÇATI ALATURKA KİREMIT OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR VE AHŞAP ÇATI DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

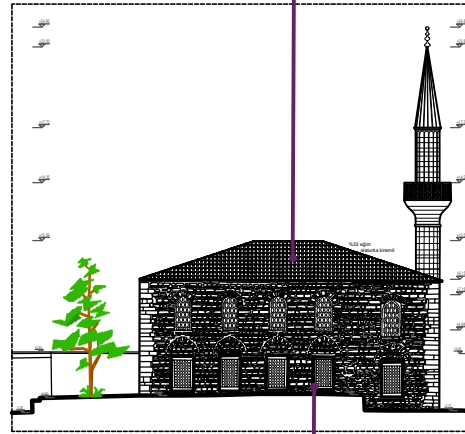
C. KIRILAN CEPHE TAŞLARI YENİLENDİ

GÜNEYDOĞU CEPHESİ

C. ÇATI ALATURKA KİREMIT OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR VE AHŞAP ÇATI DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

C. KIRILAN CEPHE TAŞLARI YENİLENDİ

GÜNEYBATI CEPHESİ

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

- A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ
Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması
sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa
Camiî imamı ile yapılmış sözlü tarih
araştırmaları referans alınmıştır.
- AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

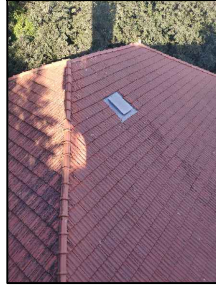
GÜNEYDOĞU / GÜNEYBATI CEPHESİ

ADA 576

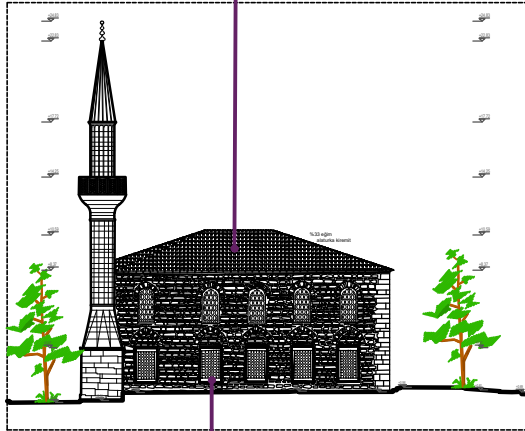
PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

PAFTA NO 8

C. ÇATI ALATURKA KİREMIT OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR VE AHŞAP ÇATI DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

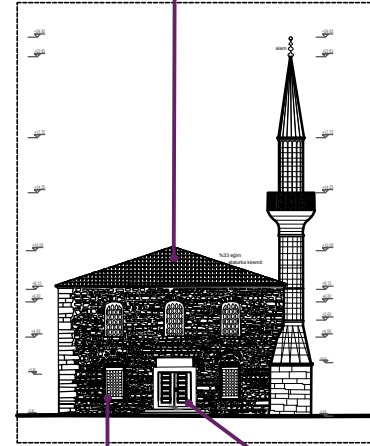

C.KIRILAN CEPHE TAŞLARI YENİLENDİ

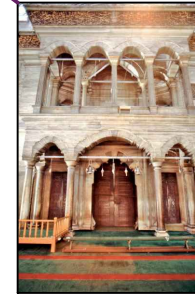
KUZEYDOĞU CEPHESİ

C. ÇATI ALATURKA KİREMIT OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR VE AHŞAP ÇATI DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

C.KIRILAN CEPHE TAŞLARI YENİLENDİ

B.CAMI GİRİŞ KAPISI DÖNEMİNE UYGUN ŞEKİLDE YENİLENMİŞTİR. (ANALOJİ-NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ GİRİŞ KAPISI)

KUZEYBATI CEPHESİ

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

- A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
  - B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
  - C. MİMARİ GEREKLİLİK
  - D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii imami ile yapılmış sözlü tarih araştırmaları referans alınmıştır.
- AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

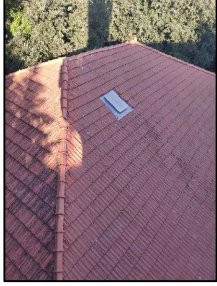
GÜNEYBATI CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

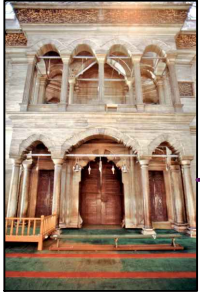
PAFTA NO 9

C. ÇATI ALATURKA KİREMİT OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR VE AHŞAP ÇATI DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

A. Z05 KAFE (BAHÇE) MEKANI KALDIRILMIŞTIR. BAHÇE DUVARI PERVİTİTCH HARİTASINA GÖRE ÇİZİLMİŞTİR.

B. CAMİ GİRİŞ KAPISI DÖNEMİNE UYGUN ŞEKİLDE YENİLENMİŞTİR. (ANALOJİ- NURUOSMANIYE KÜLLİYESİ GİRİŞ KAPISI)

B. SIBYAN MEKTEBİ AHŞAP YAPI İLE BİRLEŞTİRİLMİŞTİR VE İKİ KATLI OLARAK TAŞARLANMIŞTIR. (ANALOJİ- AMCAZADE KÜLLİYESİ SIBYAN MEKTEBİ)

A. KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA SOKAĞINDA BULUNAN DOLDURULMUŞ BAHÇE DUVARI AÇILMIŞTIR.

C. Z06 SIBYAN MEKTEBİNİN PENCERELERİ AHŞAP OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADADAKİ 18.YÜZYIL KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

- A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa Camii imamı ile yapılmış sözlü tarih araştırmaları referans alınmıştır.
AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA SOKAK SİLÜETİ	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/200
PAFTA NO	10

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ
Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması
sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa
Camiî imamı ile yapılmış sözlü tarih
araştırmaları referans alınmıştır.
AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAK SİLÜETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

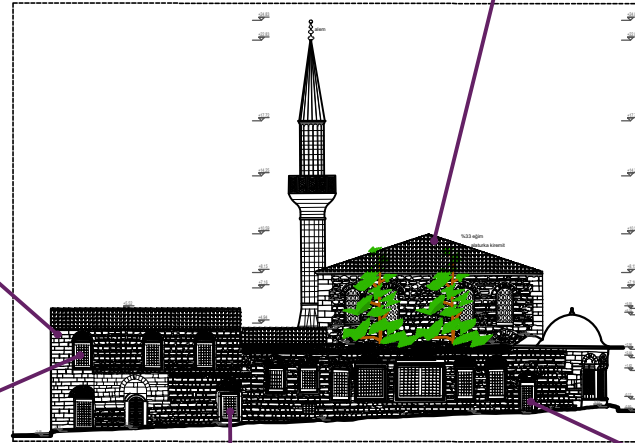
PAFTA NO 11

C. ÇATI ALATURKA KİREMİT OLARAK
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR VE AHŞAP ÇATI
DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

B. SIBYAN MEKTEBİ AHŞAP YAPI İLE
BİRLEŞTİRİLMİŞTİR VE İKİ KATLI OLARAK
TASARLANMIŞTIR. (ANALOJİ- AMCAZADE
KÜLLİYESİ SIBYAN MEKTEBİ)

A. 101 SIBYAN MEKTEBİNİN 1.KATININ ÖN
CEPHESİNE 3 TANE PENCERE AÇILMIŞTIR.

A. ZKK4 KAFE KAPISI Z06 SIBYAN
MEKTEBİNİN PENCERESİ OLARAK
YENİDEN YAPILMIŞTIR.

A. Z08 SEBİLİN GÜNÜMÜZDE KAPI
OLARAK KULLANILMAKTA OLAN DUVARI
PENCEREYE ÇEVİRİLMİŞTİR.

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

İSTANBUL TARİHİ YARIMADAKİ 18.YÜZYIL
KÜLLİYELERİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM
PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

- A. YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B. BENZER DÖNEM YAPILARI(ANOLOJİ)
C. MİMARİ GEREKLİLİK
D. SÖZLÜ ANLATIM: 2021 Yılı FSMVÜ
Restorasyon A.B.D. Saha Çalışması
sırasında Kaptan-ı Derya İbrahim Paşa
Cami imamı ile yapılmış sözlü tarih
araştırmaları referans alınmıştır.
AÇIKLAMALAR

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

BESİM ÖMER PAŞA CADDESİ SILUETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/200

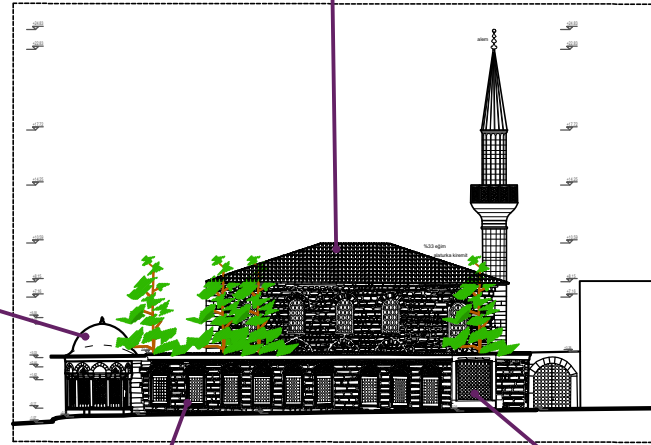
PAFTA NO 12

C. ÇATI ALATURKA KİREMİT OLARAK
DEĞİŞTİRİLMİŞTİR VE AHŞAP ÇATI
DETAYI ÇİZİLMİŞTİR.

A. SEBİL ÜZERİNDEKİ KURŞUN ÇALINDIĞI
İÇİN AYNI MALZEME YERİNE KULLANILDI.

C. KIRILAN CEPHE TAŞLARI YENİLENDİ

C. ÇAPRAZ OLARAK İŞLENEN DEMİR
PARMAKLIK DEMİR LOKMA PARMAKLIK
HALİNE GETİRİLMİŞTİR.

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

- TEMİZLEME**
- İsti tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
  - Özel agregalarla, düşük basınçlı kontrollü mikro kumlama
  - Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
  - Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
  - Biyosidler ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
  - Muhdes eklerden arındırma
- YENİDEN YAPMA YENİLEME**
- Sıva ve boyanın yenilenmesi
  - Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
  - Özgün mimari detay çizimine uygun ahşabın imalatı ve yerine incec işçilik ile monte edilmesi
- BÜTÜNLEME**
- Sınımlarda kopan parçaların özgün harç ile bölünleme yapılması
- SAĞLAMLAŞTIRMA**
- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi
- ÇAĞDAS EKLER**
- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
  - Muhdes eklerin temizlenmesi
  - Muhdes eklerin yenilenmesi
  - Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE	☐
RESTİTÜSYON	☐
RESTORASYON	☒

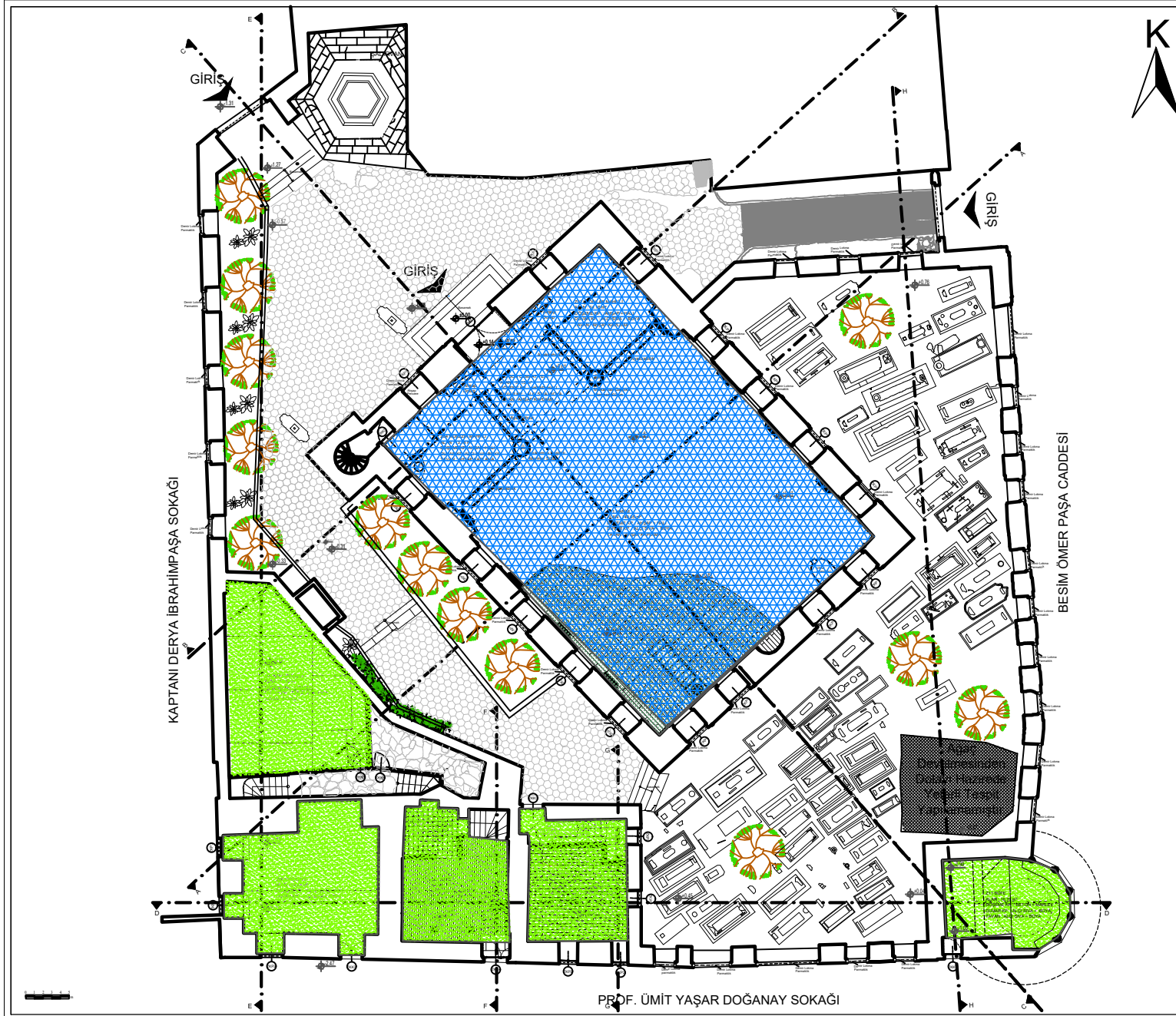
ÇATI PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	1

BESİM ÖMER PAŞA CADDESİ

PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAĞI

KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA SOKAĞI

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ VE KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ fırça/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçlı kontrollü mikro kumlama
- Kabarma, dökmüme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özğüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özğün mimari detay çizimine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özğün harç ile bölünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özğün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAS EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

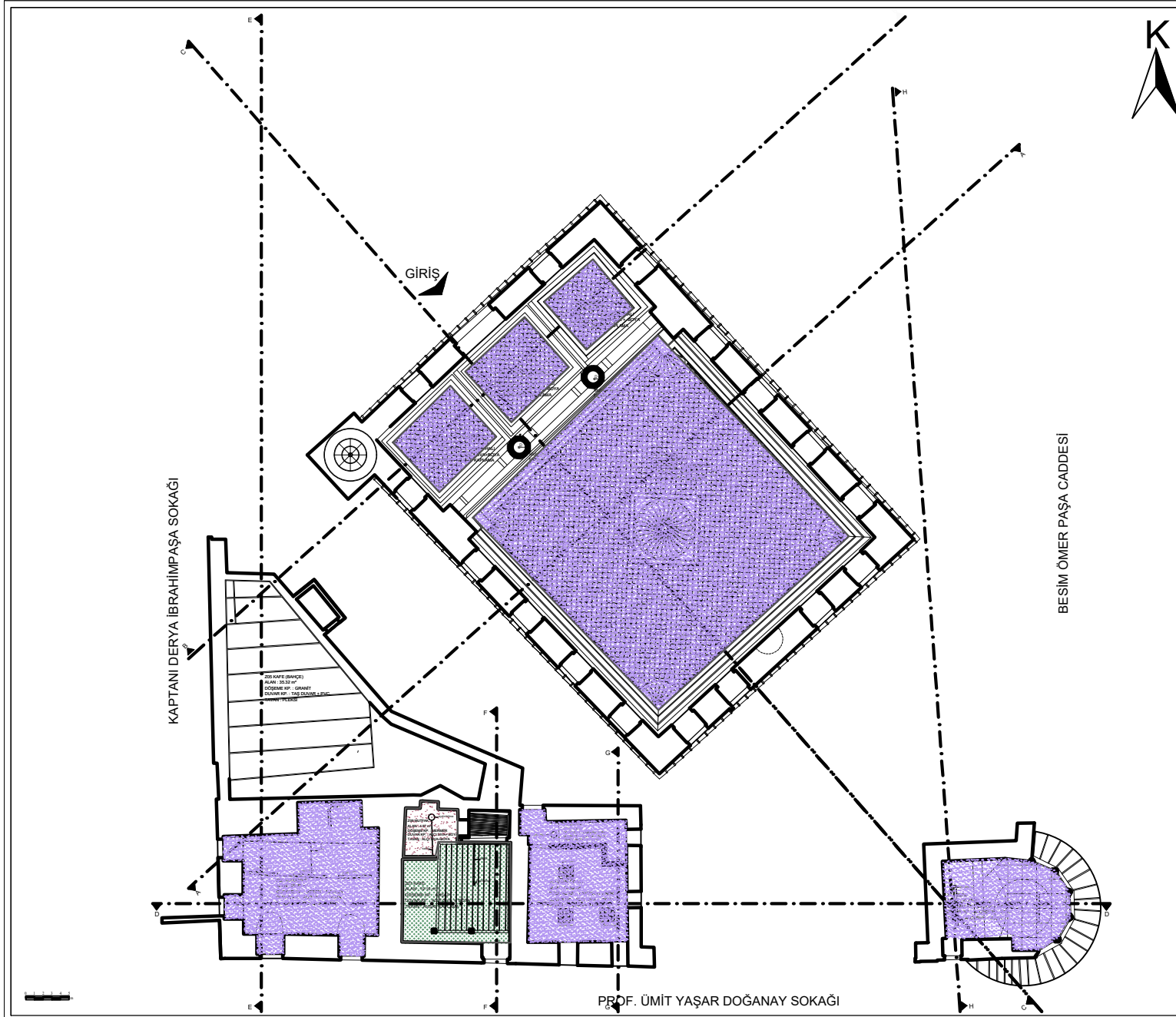
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

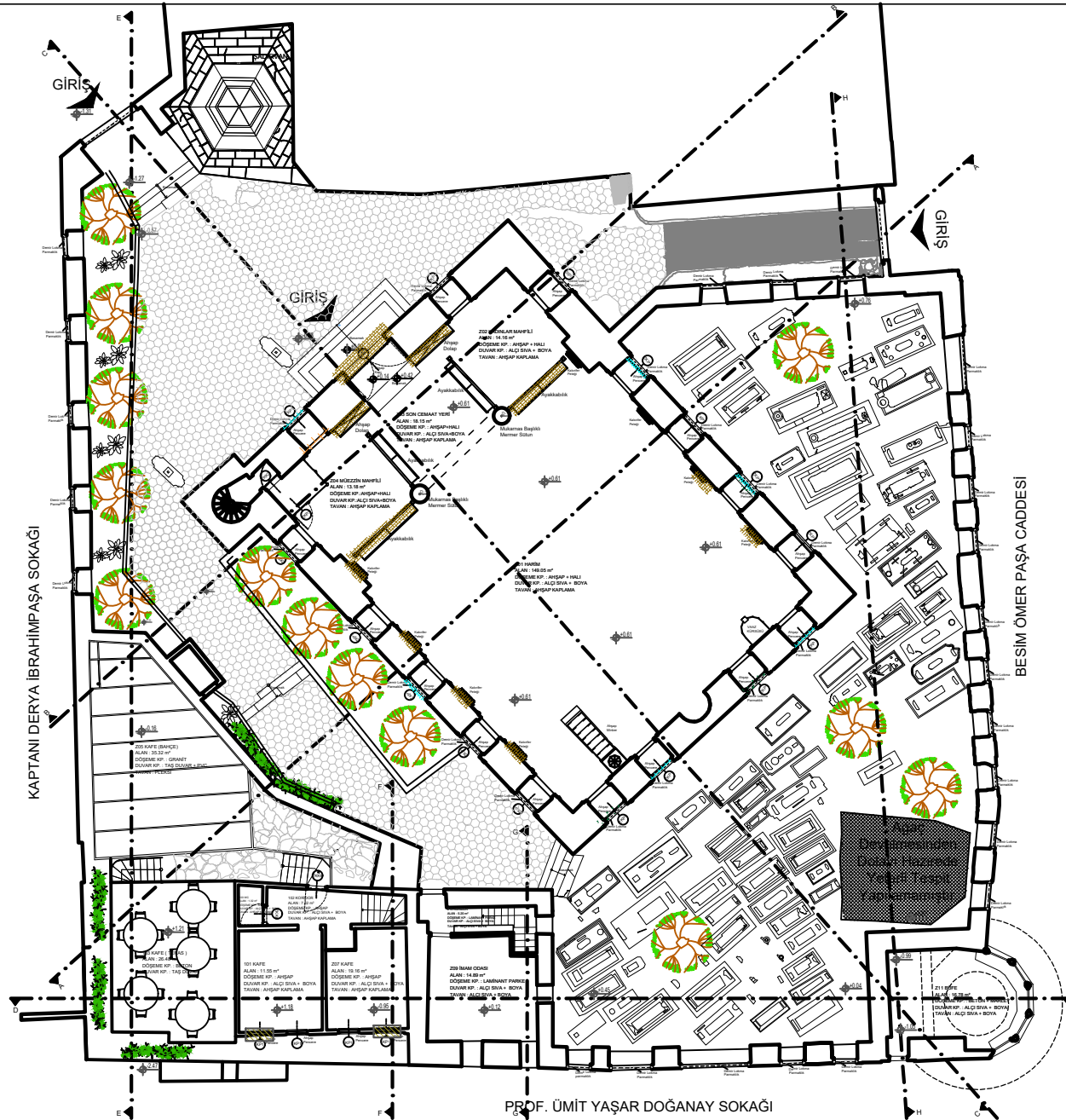
RESTORASYON

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	3

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANABİLİM DALI	
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI	
FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ	
MÜDAHALE LEJANTI	
TEMİZLEME	
	İsi tabancası/fırça/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
	Özel agregalarla, düşük basınçlı kontrollü mikro kumlama
	Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva yüzeylerde)
	Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
	Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
	Muhdes eklerden arındırma
YENİDEN YAPMA/ YENİLEME	
	Sıva ve boyanın yenilenmesi
	Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
	Özgül mimari detay çizimine uygun ahşapın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi
BÜTÜNLEME	
	Sizimlerde kopan parçaların özgün harç ile bütünlüme yapılması
SAĞLAMLAŞTIRMA	
	Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi
ÇAĞDAŞ EKLER	
	Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
	Muhdes eklerin temizlenmesi
	Muhdes eklerin yenilenmesi
	Muhdes eklerin kaldırılması
TEZ DANIŞMANI DOÇ. DR. MİNE ESMER	
HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR 180211031	
RÖLÖVE ☐	
RESTİTÜSYON ☐	
RESTORASYON ☒	
ZEMİN KAT TAVAN PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	4

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

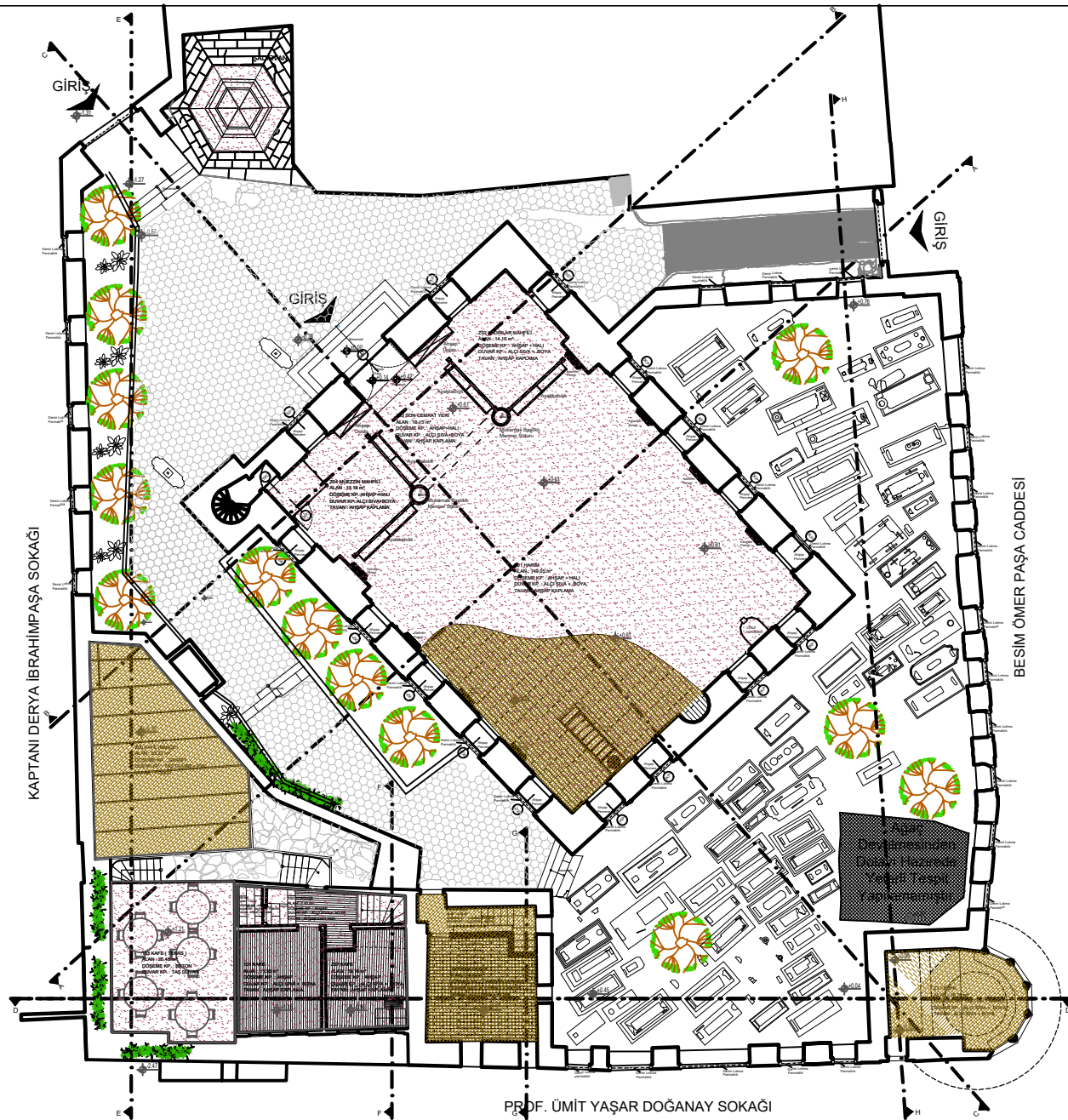
- TEMİZLEME**
- İsti tabancası/frıpa/spatula vb aletlerle kir lekeler boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemelerde)
  - Özel agregatlarla, düşük basınçlı kontrolü mikro kumlamaya
  - Kabarma, dökmeye görülme yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
  - Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
  - Biyosteriler ile kökürün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
  - Muhdes eklerden arındırma
- YENİDEN YAPMA/YENİLEME**
- Sıva ve boyanın yenilenmesi
  - Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
  - Özgün mimari detay çizimine uygun ahşapın imalatı ve yerine inceciklikle monte edilmesi
- BÜTÜNLEME**
- Simmelerde kopan parçaların özgün harç ile bölünme yapılması
- SAĞLAMLAŞTIRMA**
- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi
- ÇAĞDAŞ EKLER**
- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
  - Muhdes eklerin temizlenmesi
  - Muhdes eklerin yenilenmesi
  - Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

- RÖLÖVE
- RESTİTÜSYON
- RESTORASYON

1.KAT PLANI	
ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	5

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- İsti tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarda, düşük basınçlı kontrolü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulaması (metal yüzeylerde)
- Biyosteril ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Mühdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgün en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgün mimari detay çizimine uygun ahşapın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Sınırlarda kopan parçaların özgün harç ile bütünlüme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAS EKLER

- Mühdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Mühdes eklerin temizlenmesi
- Mühdes eklerin yenilenmesi
- Mühdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

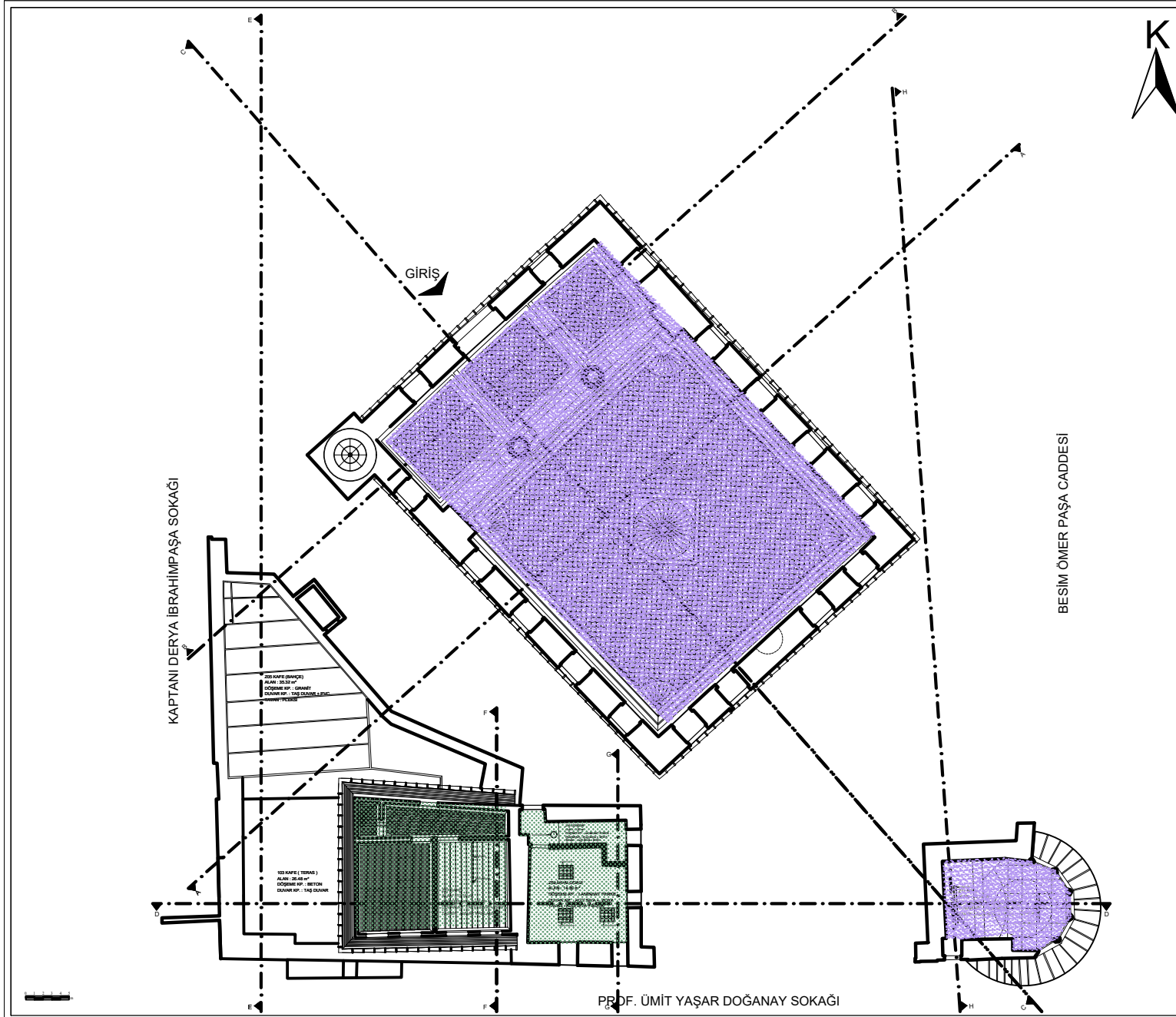
1.KAT DÖŞEME PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 6

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- İsti tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumlaama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyosidler ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Mühdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgün mimari detay gözmine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Sınırlarda kopan parçaların özgün harç ile bölünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Mühdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Mühdes eklerin temizlenmesi
- Mühdes eklerin yenilenmesi
- Mühdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

1.KAT TAVAN PLANI

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	7

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçta kontrolü mikro kumtama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgene en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgen mimari detay gözmine uygun ahşapın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özgen harc ile bölünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgen dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldirılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

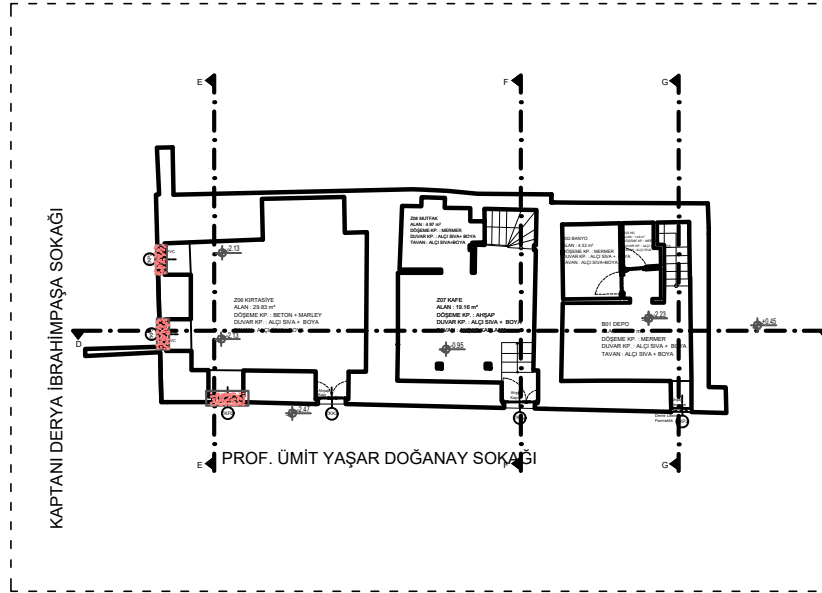
BODRUM KAT PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 8

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıra ve boyanın yenilenmesi
- Özgene en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgen mimari detay gözmine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Sizimlerde kopan parçaların özgen harc ile bütünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgen dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kalınlaştırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

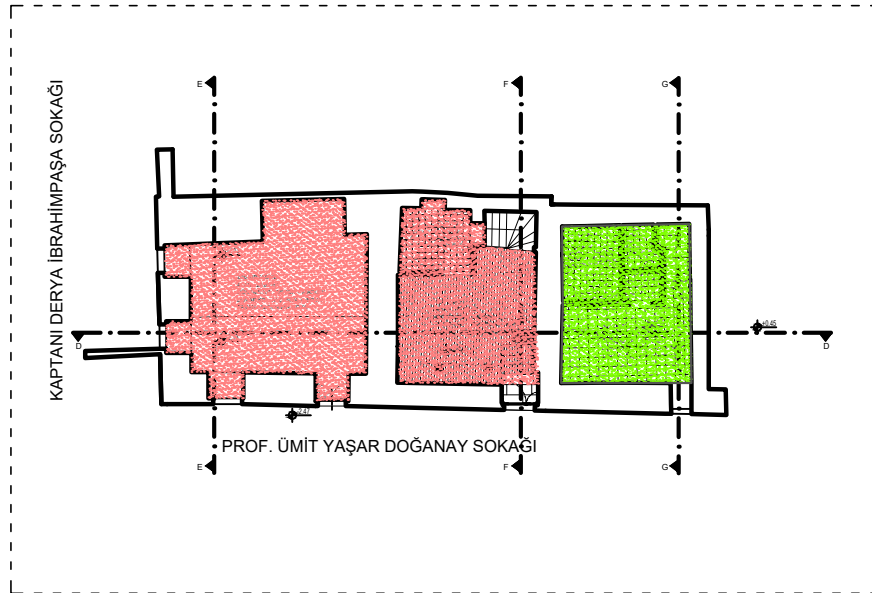
BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 9

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipass uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özğüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özğün mimari detay çizimine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özğün harç ile bütünlendirilmesi

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özğün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldirılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

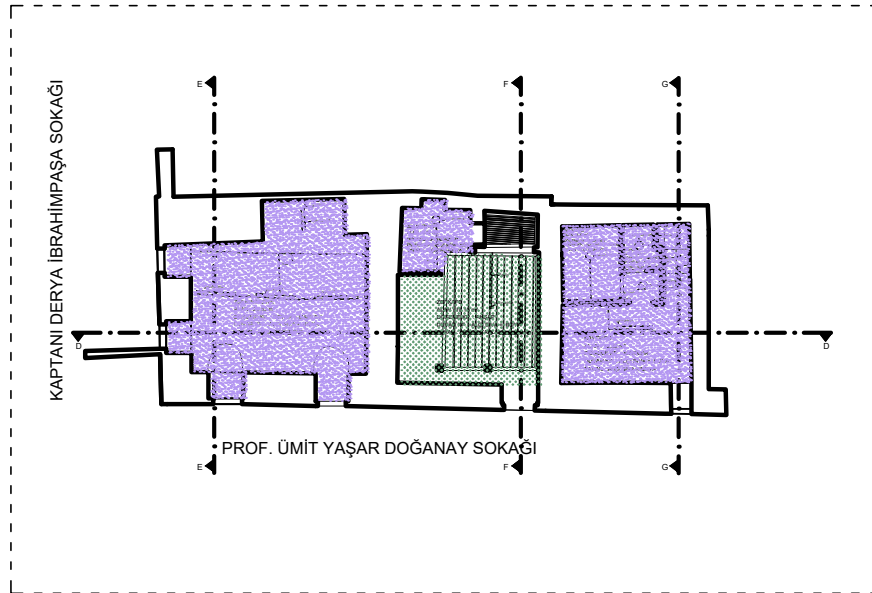
BODRUM KAT TAVAN PLANI

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 10

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) (yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyositler ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgül mimari detay çizimine uygun ahşapın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özgün harç ile bölünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

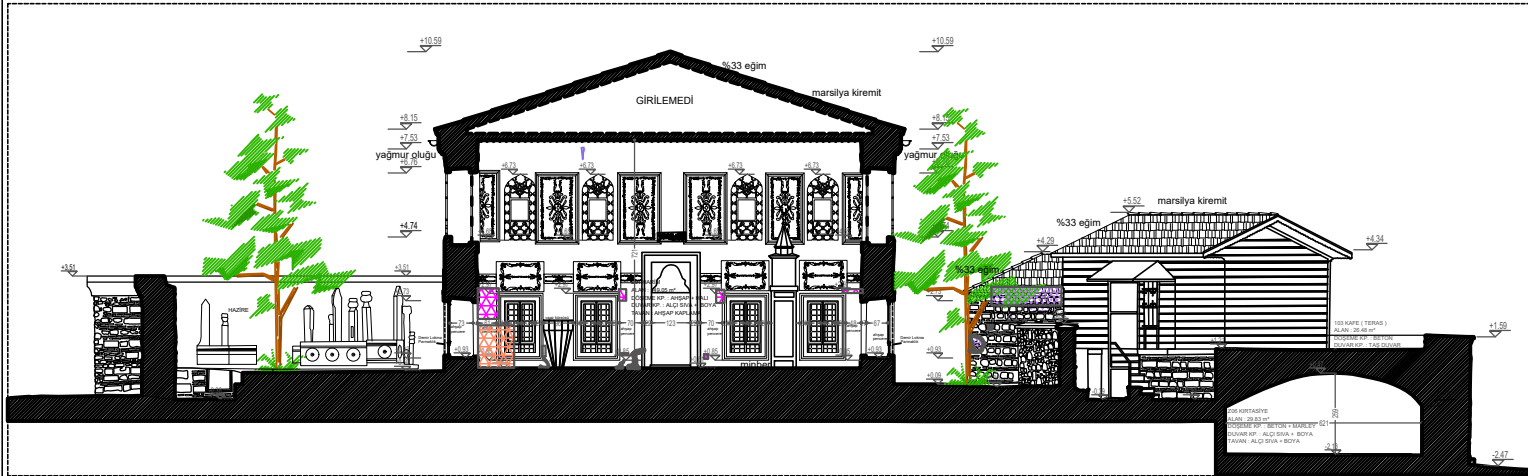
A-A KESİTİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 11

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTİ

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumtaama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoisletir ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgene en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgen mimari detay çizimine uygun ahşapın imalatı ve yerine işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Sizimlerde kopan parçaların özgen harc ile bütünlüme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgen dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldirılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

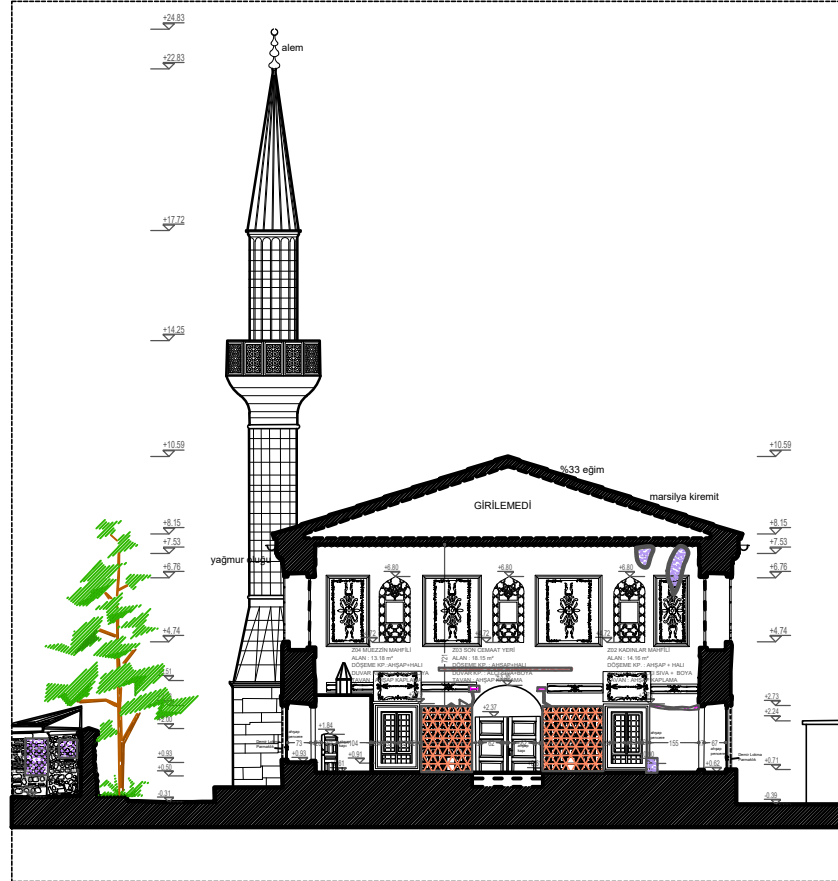
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

B-B KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	12

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTİ

TEMİZLEME

- İsti tabancası/ırpa/spatula vb aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregatlarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumtama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoisitler ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgene en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgen mimari detay çizimine uygun ahşapın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özgen harc ile bütünlüme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgen dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

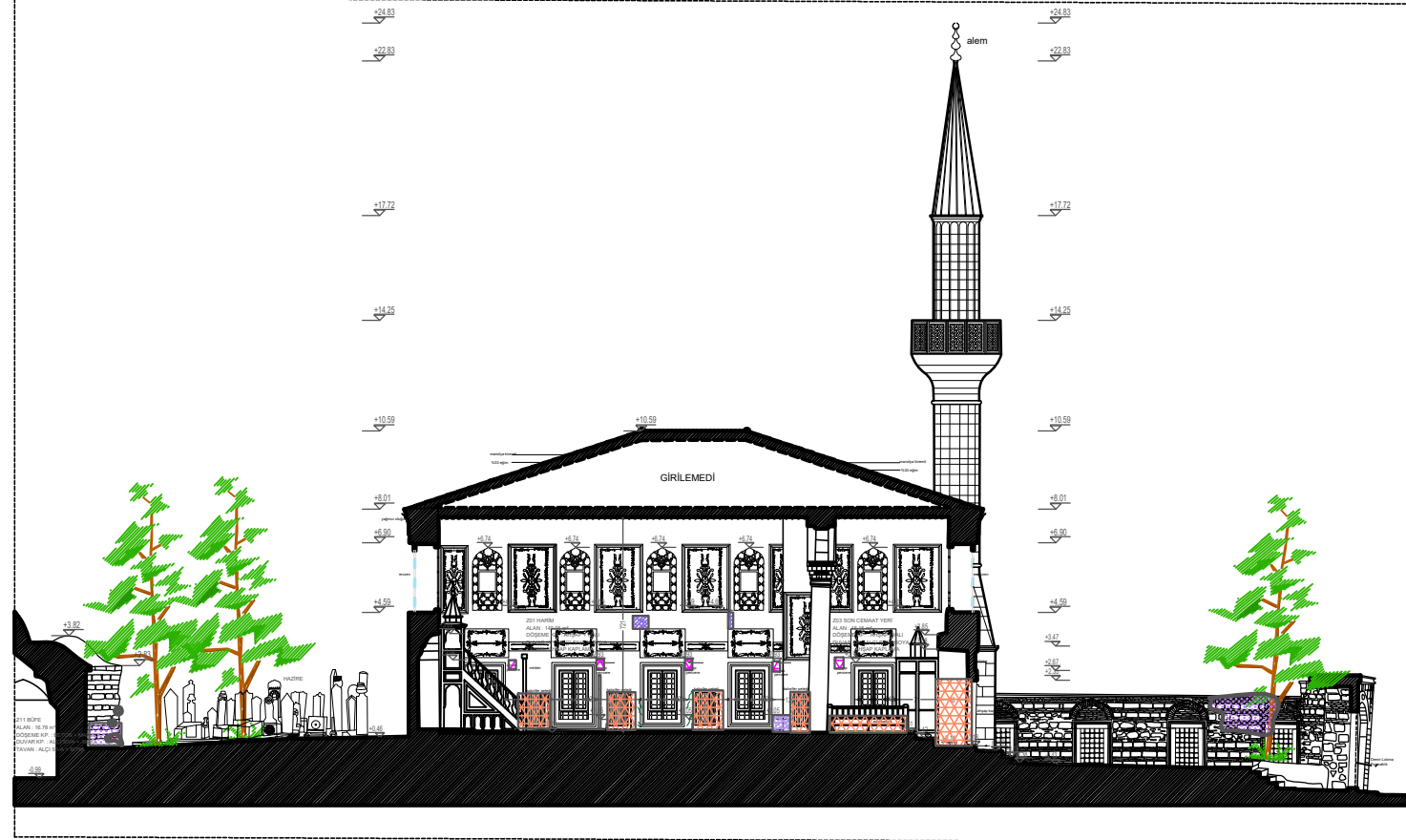
C-C KESİTİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 13

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTİ

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoisitler ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özğüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özğün mimari detay özğüne uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özğün harç ile bütünlüme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özğün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

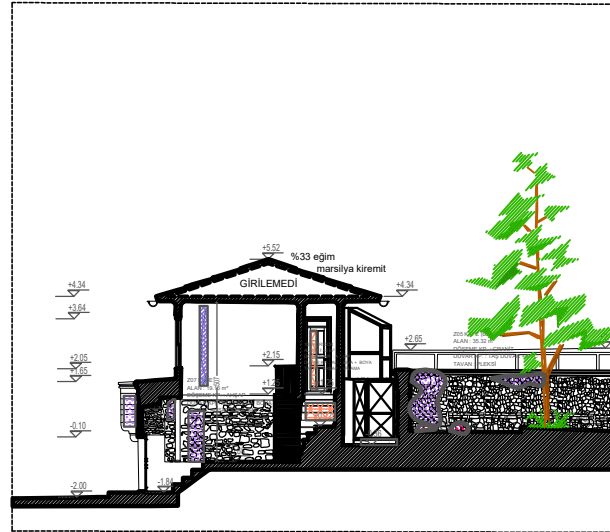
F-F KESİTİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 16

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ fırça/ spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) (yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özğüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özğün mimari detay çizimine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özğün harç ile bütünlendirilmesi

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özğün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

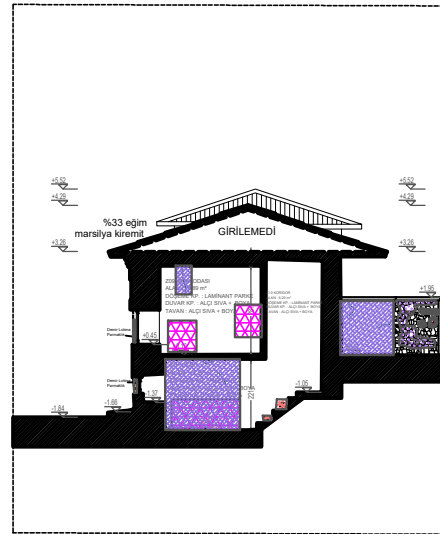
RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

G-G KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	17

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrollü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) (yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoisletiler ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgül mimari detay çizimine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özgün harç ile bütünlendirilmesi

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

H-H KESİTİ

ADA	576
PARSEL	1-2-3
ÖLÇEK	1/100
PAFTA NO	18

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTİ

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumtama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgül mimari detay gözmine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özgün harç ile bütünlendirilmesi

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

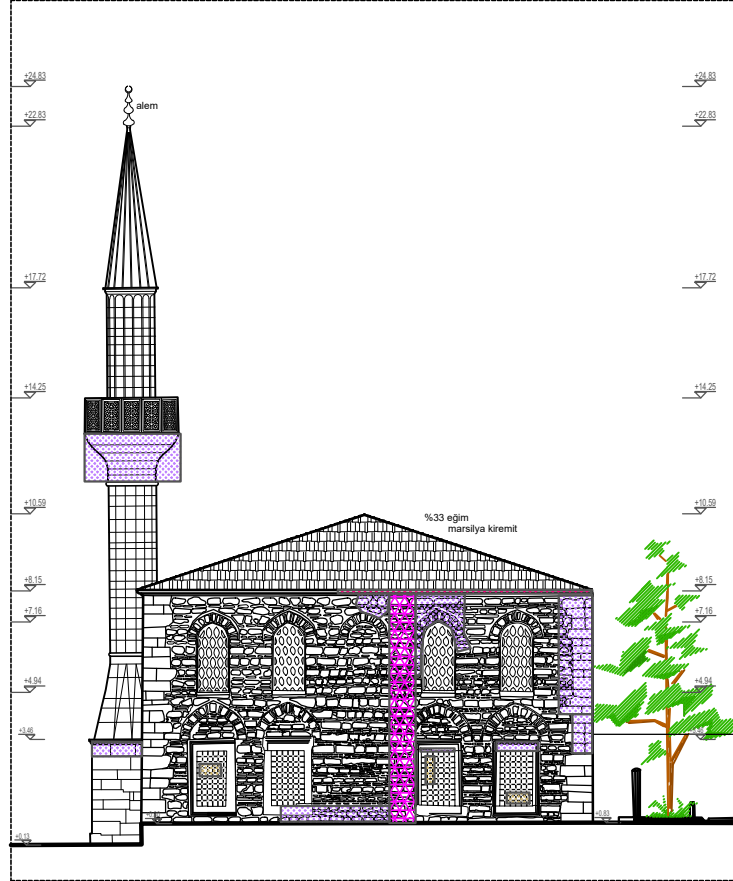
GÜNEYDOĞU CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 19

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTİ

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumtama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özğüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özğün mimari detay gözüne uygun ahşapın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Sinimelerde kopan parçaların özğün harç ile bütünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özğün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldirılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

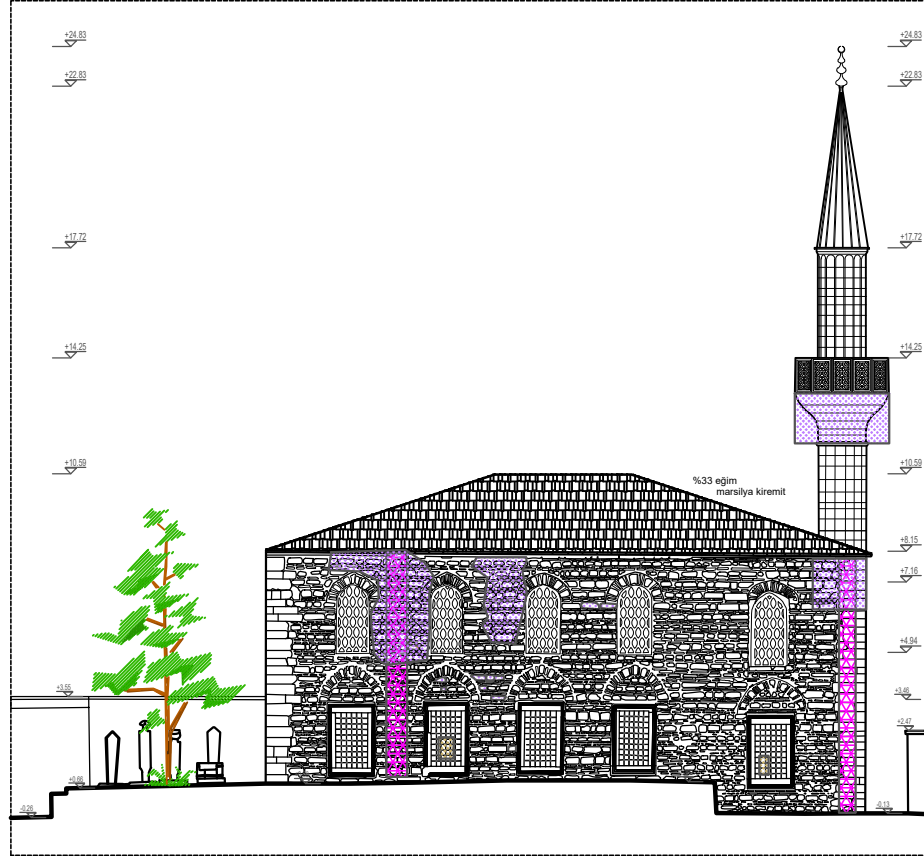
GÜNEYBATI CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 20

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumtama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgene en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgen mimari detay gözmine uygun ahşapın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özgen harc ile bütünlüme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgen dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

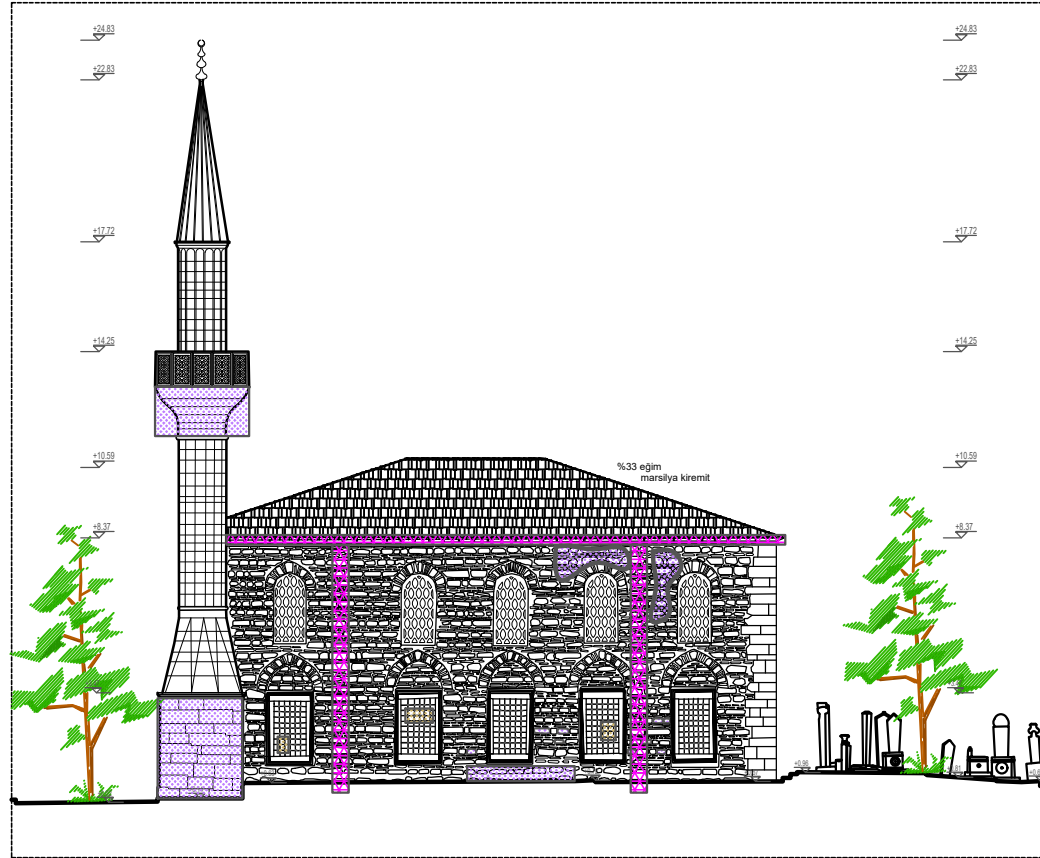
KUZEYDOĞU CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 21

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTİ

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumtama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgül mimari detay gözime uygun ahşapın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özgün harç ile bütünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

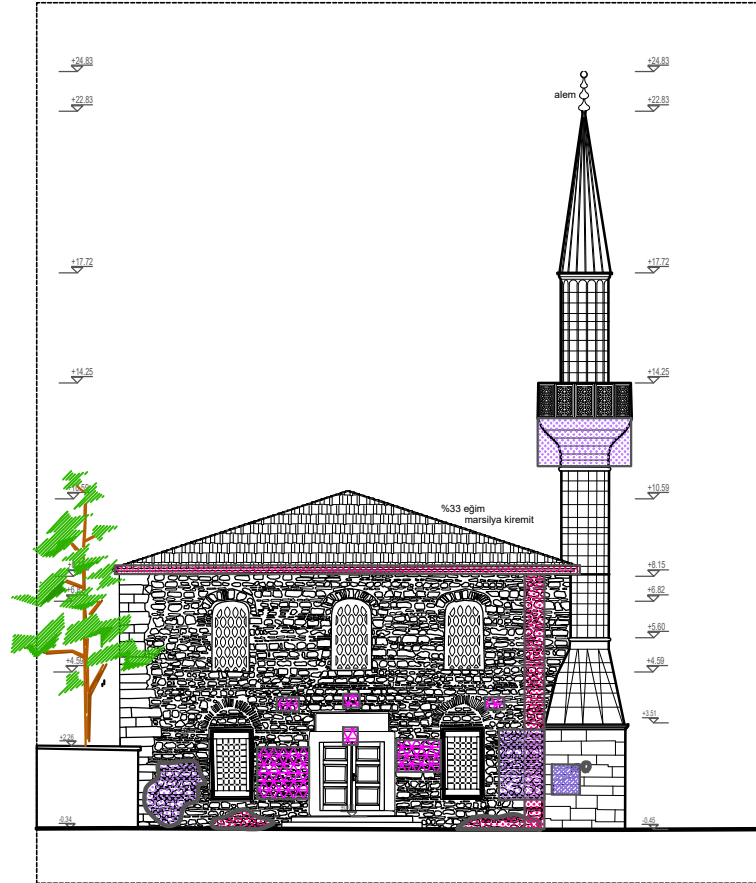
KUZEYBATI CEPHESİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 22

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTİ

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) (yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgül mimari detay çizimine uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Simelerde kopan parçaların özgül harc ile bütünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgül dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

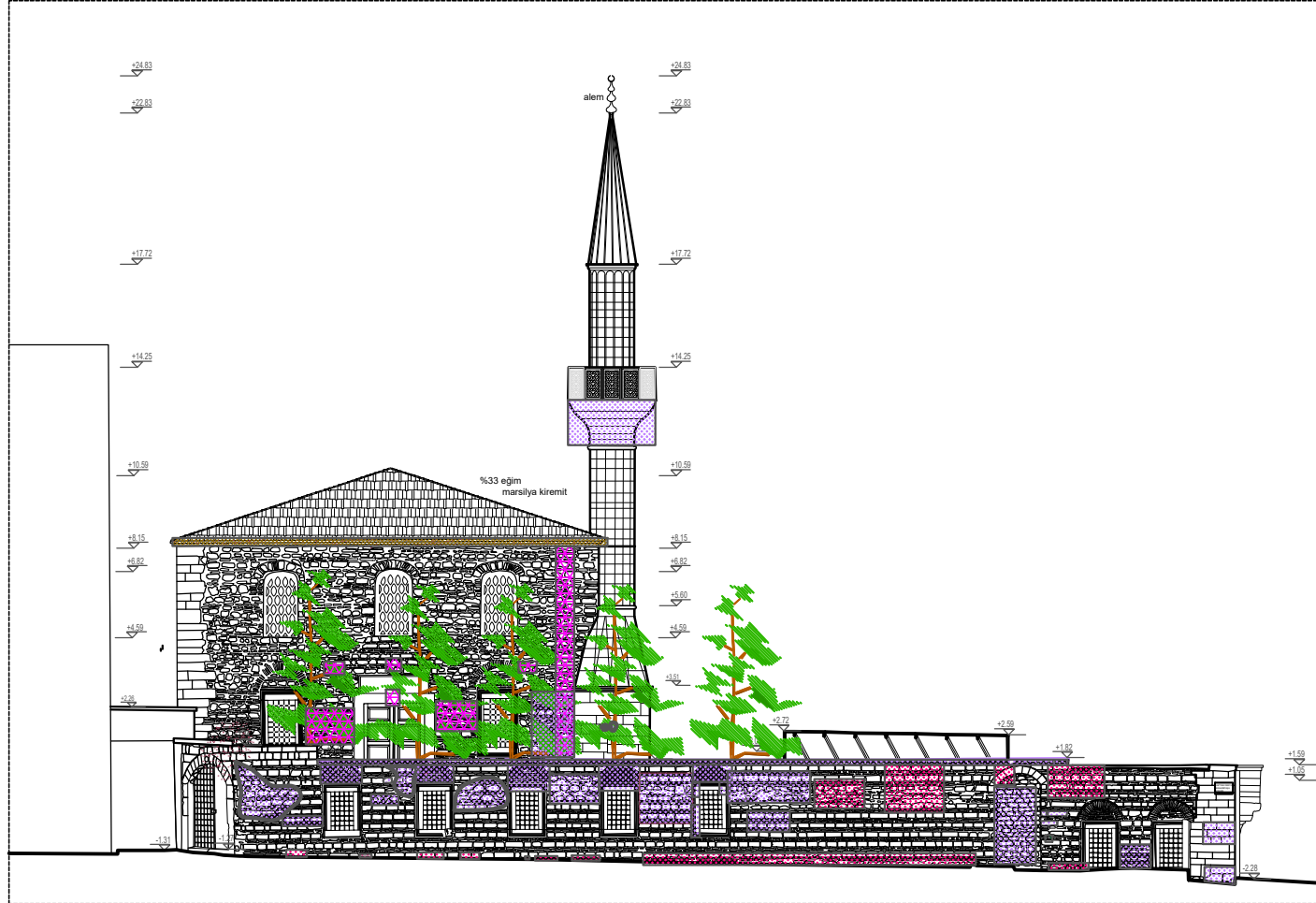
KAPTANI DERYA İBRAHİM PAŞA SOKAK SİLÜETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 23

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- İsti tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumtama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoisletiler ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özğüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özğün mimari detay çizimine uygun ahşabın imalatı ve yerine işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Sizimlerde kopan parçaların özğün harç ile bütünlendirilmesi

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özğün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

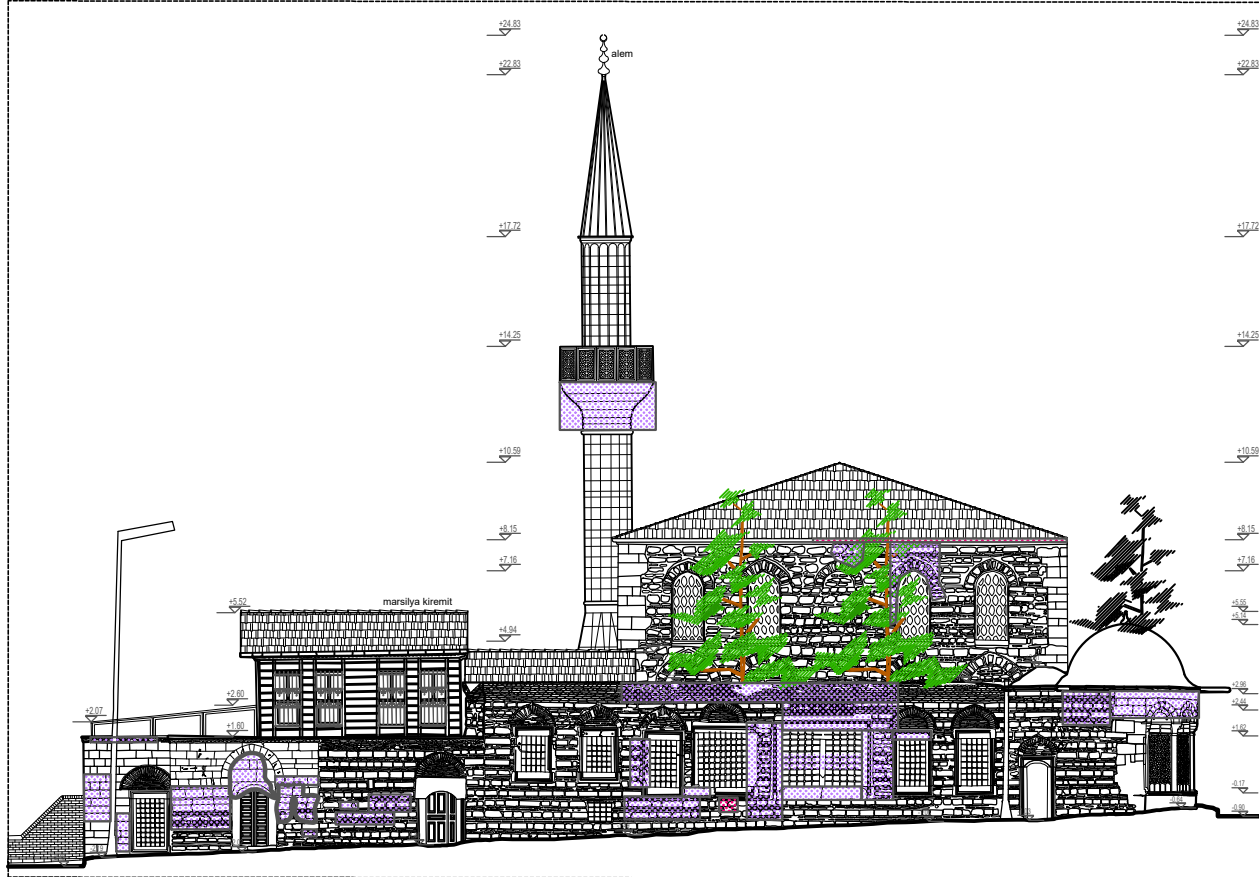
PROF. ÜMİT YAŞAR DOĞANAY SOKAK SİLÜETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 24

FSMVÜ MÜHENDİSLİK VE
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

FATİH İLÇESİNDEKİ 18.YY
KÜLLİYELERİNİN İNCELENMESİ
VE KAPTAN-I DERYA İBRAHİM PAŞA
KÜLLİYESİ RESTORASYON ÖNERİSİ

MÜDAHALE LEJANTI

TEMİZLEME

- Isı tabancası/ırpa/spatula vb. aletlerle kir leke ve boyanın uzaklaştırılması (ahşap malzemede)
- Özel agregalarla, düşük basınçla kontrolü mikro kumlama
- Kabarma, döküme görülen yüzeylerde spatula ve bisturi yardımı ile uzaklaştırma (boya veya sıva) (yüzeylerde)
- Tel fırça ve zımpara ile korozyonun mekanik temizlenmesi ve antipas uygulanması (metal yüzeylerde)
- Biyoislet ile kökün kurutulması veya mümkünse mekanik olarak sökülmesi
- Muhdes eklerden arındırma

YENİDEN YAPMA/ YENİLEME

- Sıva ve boyanın yenilenmesi
- Özgüne en yakın mermerin imalatının ve montajının yapılması
- Özgün mimari detay gözime uygun ahşabın imalatı ve yerine ince işçilik ile monte edilmesi

BÜTÜNLEME

- Sizmelerde kopan parçaların özgün harç ile bölünleme yapılması

SAĞLAMLAŞTIRMA

- Kıcal çatlaklara özgün dolgu harçlarının enjekte edilmesi

ÇAĞDAŞ EKLER

- Muhdes eklerin boyasının yenilenmesi
- Muhdes eklerin temizlenmesi
- Muhdes eklerin yenilenmesi
- Muhdes eklerin kaldırılması

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MİNE ESMER

HAZIRLAYAN: SAADET ÇAKIR
180211031

RÖLÖVE

RESTİTÜSYON

RESTORASYON

BESİM ÖMER PAŞA CADDESİ SİLÜETİ

ADA 576

PARSEL 1-2-3

ÖLÇEK 1/100

PAFTA NO 25

